צעהן טעג וואס האבּען אויפגערודערט די וועלט

ווי אַזוי די סאָוויעטען האָבען פאַרכאַפּט די מאַכט אין רוסלאַנד

— פון —

דזשאהן ריעד

אידיש פון

מ. אָלגין

ארויסגעגעבען פון
„פאָרווערטס" פּאָבלישינג אסאָסיאיישאָן
175 איסט בראָדוויי, ניו יאָרק
1919

Copyright by
Forward Association
1919

אינהאלט:

קאפיטעל | זייטע

פאָרוואָרט — — — — — — — — — — — — 5
1. די אלגעמיינע פּאָליטישע סצענע — — — — — — — 9
2. דער שטורם קומט — — — — — — — — — — 27
3. ערב יום־הדין — — — — — — — — — — 57
4. די פּראָוויזאָרישע רעגירונג פאלט — — — — — — 93
5. פאָרווערטס, מוטהיג פאָרווערטס ! — — — — — — 140
6. דער רעטונגס־קאָמיטעט — — — — — — — — 180
7. דער רעוואָלוציאָנערער פראָנט — — — — — — — 208
8. קאָנטר־רעוואָלוציע — — — — — — — — — 234
9. זיעג — — — — — — — — — — — — — 264
10. מאָסקווע — — — — — — — — — — — 293
11. עראָבערט די מאכט — — — — — — — — 311
12. דער פויערים־קאָנגרעס — — — — — — — — — 348

פאָרוואָרט.

וואָס וואָלט איהר געגעבען פאַר א בעשרייבונג פון א פעהיגען ענטוזיאַסטישען רעפּאָרטער, וואָס איז געווען אנוועזענד ביי מעשה בראשית? וואָס וואָלט איהר געגעבען פאַר א בוך, אָנגעפּיקעוועט מיט לעבעדיגע סצענעס פון ניי־געבאָרענע וועלטען, מיט א פּאָר טוצען אינטערוויוס מיט׳ן רבונו של עולם און זיין סוויטע, מיט בילדער און רעפּראָדוקציאָנען פון דער גאַנצער געשיכטע, פון דעם טאָג, וואָס נאָר „א גייסט פון גאָט האָט געשוועבט איבער׳ן אָבגרונד“ ביז דעם טאָג, ווען אדם און חוה האָבען אָנגעפאַנגען די אונענדליכע געשיכטע פון געבאָרען און בעגראָבען?

ווען איך האָב געלעזען דזשאָהן ריעד׳ס בוך וועגען די ערשטע צעהן טעג פון דער באָלשעוויסטישער רעוואָלוציע, האָב איך געהאַט פּונקט דאָס זעלבע געפיהל, ווי איך וואָלט געלעזען א געטריען בע־ריכט פון מעשה בראשית. פאַר יאָהרען און יאָהרען האָבען מיר געטרוימט און גערעדט און דעבאַטירט און געקריגט זיך וועגען דער „סאָציאַלער רעוואָלוציע“ — ווען זי וועט זיין; ווער עס וועט זי מאַכען; ווי זי וועט פאָרקומען. ווי א פרומער איד גלויבט אין משיח׳ן, אזוי האָבען מיר געגלויבט אין א י ה ר, און ווי א פרומער איד האָפט אויף משיח׳ן, אזוי האָבען מיר ג ע ה א פ ט אויף איהר.

און אָט איז זי געקומען. צי מיר ליעבען זי נאָכדעם ווי זי איז געקומען; צי זי איז פאָרגעקומען ווי מיר האָבען זיך פאָרגעשטעלט; צי האָט זי זיך ענטוויקעלט ווי מיר האָבען עס געוואָלט, דאָס איז אַן אַנדער פראַגע. דאָס וועלען מיר שוין אויסדעבאַטירען און זיך אומקריעגען איבער א נייעס. אָבער זי איז געקומען, די אמת׳ע סאָציאַלע רעוואָלוציע, וואָס מיר האָבען וועגען איהר געלערענט אין אלע אונזערע ספרים און פון אלע אונזערע רביים — די עקספּראָ־

פריאַציע פון די עקספּראָפּריאַטאָרס, די דיקטאַטור פון דעם פּראָלע־
טאַריאַט, די קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפט.

און ווען זי איז געקומען, זיינען מיר דערביי ניט געווען, און
כמעט אַלע פון די, וואָס האָבן וועגן איהר געשריבען, זיינען דערביי
אויך ניט געווען. נאָר דזשאהן ריעד איז יא געווען, און האָט אַלעס
געזעהן און פערשריבען און פאָטאָגראַפירט, און איצט קומט ער צו
אונז און זאָגט: — עי, דו האָסט דאָך געוואָלט וויסען וועגן דעם
ווי און ווען און ווער עס וועט זי מאַכען, די סאָציאַלע רעוואָלוציע,
טאָ נאַ דיר אַ גענויען בעריכט!

דאָס בוך איז דעריבער אַן אויסערגעוועהנליכער דאָקומענט, אַ
לעבעדיגער, בעוועגליכער, ענטוזיאַסטישער טרייער עדות פון דער
גרעסטער פּאַסירונג אין דער געשיכטע פון דער וועלט.

די בילדער פון די באָלשעוויסטישע העדקוואָרטערס אין סמאָלני
אינסטיטוט — דאָס פיבערהאַפטע איבערמענשליכע אונאויפהערליכע
קלאַפּען אין איין פינטעל פון די פיהרער און זייערע נאָכפאָלגער;
די בעשרייבונג פון דער שטאָדט־דומא, וואו דער קערענסקי־עולם
קעמפפט הילפלאָז געגען דער נייער אייזערנער מאַכט; די שילדערונ־
גען פון דעם מיליטערישען קאמפּיין געגען קערענסקי׳ן; דער בע־
ריכט פון די שלאַכטען מיט די יונקערס; די אונצעהליגע סצענעס,
געשפּרעכען, טיפּען, יאַזדעס — דאָס אַלעס מארשירט פאַרביי מיט
אַ געוואַלדיגער קלאָרקייט, וואָס מאַכט אייך פיהלען, אַז אומעטום
ו ו א ו ער איז געווען, זענט אויך א י ה ר געווען, נאָר ער האָט
אייך פערשפּאָרט די אַרבייט און האָט עס פאַר אייך פערשריבען.

ריעד אַליין איז אַ באָלשעוויק, און איז וואהרשיינליך געוואַלדיג
צופריעדען פון דעם ערפאָלג, וואָס ער האָט בייגעוואָהנט, אָבער אויי־
סער אַ פּאָר שטעלען איז עס פון בוך ניט צו זעהן. וואָס ער טהוט,
איז נאָר צו בעשרייבען און ער לאָזט אייך אין גאַנצען פריי צו בילדען
אייער אייגענעם שלוס. און אין פיעלע פעלע בעשרייבט ער זאכען,
וואָס מען קען אויסטייטשען ניט גינסטיג פאַר דער רעוואָלוציאָן און
לאַכט זאָגאַר אַמאָל אָב אונבעוואוסטערהייד פון דעם, ווי די פיהרער
פון דער רעוואָלוציאָן האָבן געפּרואווט אריינברענגען אָרדנונג און

סיסטעם אין אַ פּאַסירונג, וואָס קען לויט איהר נאַטור ניט זיין אָר־דענטליך און סיסטעמאַטיש, און פּיעלעס וואָס ער זאָגט בעשטעטיגט ער גלייך מיט אויסציגע פון רעדעס, מיט איבערגעדרוקטע אויפרופען און פּראָקלאַמאַציעס, מיט בילדער. ניט אומזיסט זיינען די „צעהן טעג, וואָס האָבען אויפגעציטערט די וועלט" פול מיט אַ מעכטיגען דינאַמיט, אָנגעזאַפּט מיט גוואַלדיגער ריכטיגקייט און שטאַרקייט פון רוישיגע פלאַמיגע פּאַסירונגען.

דער בוך דאַרף געלעזען ווערען פון אַלע, וואָס אינטערעסירען זיך מיט די געשעהענישען פון יענע טעג.

ב. וולאַדעק.

ערשטער קאַפּיטעל

די אַלגעמיינע פּאָליטישע סצענע

דאָס איז געווען ענדע סעפּטעמבער 1917. מיך האָט בעזוכט אין פּעטראָגראַד אַן׳אויסלענדישער פּראָפעסאָר פון סאָציאָלאָגיע, וועלכער האָט גראַד דעמאָלסט געררייזט איבער רוסלאַנד. דער פּראָפעסאָר האָט זיך געוואונדערט: פון איין זייט האָבען איהם געשעפטסלייט און אינטעליגענטען געזאָגט, אַז די רעוואָלוציע געהט שוין באַרג אראָב,און ער, דער פּראָפעסאָר, האָט שוין אפילו געהאט אָנגעשריבען אַן ארטיקעל וועגען דעם. נאָכדעם אָבער האָט ער זיך געלאָזט איבער׳ן לאַנד, בעזוכט פאַבריק־שטעדט און דאָרפישע געמיינדעס, און האָט אויסגעפונען, אַז די רעוואָלוציע איז גאָר אַלעמאָל געוואָרען שטאַרקער. אומעטום צווישען די ארבייטער און פויערים האָט מען געקענט הערען שמועסען וועגען דעם, אַז די גאַנצע ערד זאָל געהערען די פויערים און אַלע פאַבריקען זאָלען געהערען די ארבייטער. וואָלט דער פּראָפעסאָר אריבערגעפאָהרען צום פראָנט, וואָלט ער געהערט, אַז די גאַנצע ארמיי האָט געשמועסט וועגען פריעדען...

דער פּראָפעסאָר איז געווען ערשטוינט. אָבער אייגענטליך איז זיך ניט געווען וואָס צו וואונדערען. ביידע בעטראַכטונגען זיינען געווען ריכטיג. די בעזיצענדע קלאַסען האָבען אָנגעהויבען ווערען אַלץ מעהר קאָנסערוואַטיוו; די פאָלקס־מאַסען זיינען געוואָרען אַלץ מעהר ראַדיקאַל.

די געשעפטס־וועלט און די אינטעליגענץ האָבען זיך געטראַכט, אַז די רעוואָלוציע איז פערגאַנגען צו ווייט און אַז זי האָט געדויערט צו לאַנג. זייער שטימונג איז געווען, אַז עס איז שוין צייט איינצופיהרען אָרדנונג. די דאָזיגע שטימונג האָט אויך געהערשט צווישען

די „מעסיגע" סאָציאַליסטישע גרופּען, די מענשעוויקעס־אָבאָראָנצעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וועלכע האָבען געשטיצט קע־רענסקי׳ס פּראָוויזאָרישע רעגירונג.

דעם 14טען אָקטאָבער האָט די אָפּיציעלע צייטונג פון די „מע־סיגע" סאָציאַליסטען געשריעבען:

„די רעוואָלוציאָנערע דראַמע בעשטעהט פון צוויי אַקטען: צו־שטערען די אַלטע אָרדנונג — און איינפיהרען אַ נ׳יע. דער ערשטער אַקט האָט זיך שוין געצויגען גענוג. עס איז שוין צייט איבערצוגעהן צום צווייטען אַקט און איהם שפּילען אַזוי שנעל ווי נור מעגליך. ווי עס האָט זיך אויסגעדריקט אַ גרויסער רעוואָלוציאָנער: „לאָמיר זיך אונטעראיילען, חברים, צו ענדיגען די רעוואָלוציע. אויב מיר פאַר־ציהען זי צו לאַנג, וועלען מיר ניט געניסען איהרע פּרוכט".

אַנדערש איז אָבער געווען די שטימונג צווישען די מאַסען, די אַרבייטער, פּויערים און סאָלדאַטען. זיי האָבען זיך געהאַלטען שטאָל און אייזען אָנ׳ם געדאַנק, אַז דער ערשטער אַקט איז נאָך ניט גע־ענדיגט. ביי׳ם פראָנט האָבען די אַרמיי־קאָמיטעטען ניט אויפגע־הערט צו סטרייקען געגען די אָפיצירען, וועלכע האָבען זיך נאָך אַלץ ניט צוגעוואוינט צו בעהאַנדלען די סאָלדאַטען ווי מענשען; איבער׳ן לאַנד האָט מען כסדר אַריינגעזעצט אין טורמע די ערוועהלטע פּויער־שע קאָמיטעטען, וועלכע האָבען געפּרואווט דורכפיהרען די בעשטי־מונגען פון דער רעגיערונג בנוגע צו דער ערד; און די אַרבייטער אין די פאַבריקען האָבען נעהאַט צו זינגען און צו זאָגען מיט שוואַרצע ליסטען און לאָקאַוטס. וואָס דאַרף מען מעהר, — עס האָט ניט איינמאָל געטראָפען, אַז נאָר וואָס צוריקגעקומענע פּאָליטישע פער־שיקטע האָט מען אַרויסגעטריבען פון רוסלאַנד אונטער׳ן אויסרייד, אַז זיי זיינען „אונגעווינשטע" בירגער. עס האָט אויך געטראָפען, אַז מענשען, וועלכע האָבען אָקאָרשט זיך אומגעקעהרט אהיים אין זייערע דערפער, האָט מען פערפאָלגט און אַריינגעזעצט אין טורמע פאַר רעוואָלוציאָנערע אַקטען, וואָס זיינען בעגאַנגען געוואָרען אין יאָהר 1905.

קורץ און גוט, דער עולם איז געווען זעהר אויפגערעגט. די „מעסיגע" סאָציאַליסטען האָבען אויף אַלע טענות געהאַט איין ענט־פער: „וואַרט אויף דער גרינדונגס פערזאַמלונג". די גרינדונגס־

פערזאמלונג האָט זיך געזאָלט צונויפקומען אין דעצעמבער. דאָס האָט אָבער ניט בעפרידיגט די מאַסען פונ'ם פאָלק. אַ גרינדונגס פער־זאמלונג, האָט מען געזאָגט, איז טאַקי גוט און וואויל, פאַראַן אָבער אַזוינע זאכען, וואָס מען דאַרף זיי גאַראַנטירען שוין איצט, צו עס וועט יאָ זיין אַ גרינדונגס־פערזאמלונג צו ניט, — און דאָס איז פריע־דען, ערד פאַר די פויערים און קאָנטראָל פון די ארבייטער איבער די פאַבריקען. אָט פאַר די פאָדערונגען איז דאָך פאָרגעקומען די רע־וואָלוציע, צוליעב זיי האָבען דאָך געפוילט די רעוואָלוציאָנערע מאַר־טירער אינ'ם גרויסען ברודער קבר אויפ'ן מארס־פעלד. אָבער מיט דער גרינדונגס־פערזאמלונג איז אויך ניט געווען גלאַט. עפּעס האָט מען זי כסדר אָבגעלייגט פון וואָך צו וואָך, פון חודש צו חודש. אפשר וועט מען זי גאָר אָבלייגען אויף שפּעטער, ווען דאָס פאָלק וועט זיך איינגאַנצען בערוהיגען; אפשר וועט מען גאָר ענדערען די פאָדערונ־גען פון פאָלק, — אַזוי האָט מען זיך געקענט טראַכטען. אַ פאַקט איז, אַז עס איז שוין אוועקגעגאַנגען אכט חדשים זינט די רעוואָלוציע האָט זיך אָנגעהויבען, און קיין ממש'דיגע רעזולטאַטען האָט מען נאָך אַלץ ניט געזעהן.

די סאָלדאַטען האָבען ניט געוואַרט און האָבען אָנגעהויבען לעזען די פרידענס־פראַגע אויף זייער אייגענעם שטייגער. זיי האָבען פּשוט פערלאָזען די טראַנשעען. די פויערים האָבען געברענט פריצ'ישע הויפען און איבערגענומען די גרויסע מאַיאָנטקעס. די ארבייטער האָבען כסדר פּראַקטיקירט סאַבאָטאַזש און סטרייק. די בעזיצענדע קלאַסען, — די פאַבריקאַנטען, גוטס־בעזיצער און אָפיצירען, — האָ־בען, פערשטעהט זיך, אויסגענוצט זייער גאַנצען איינפלוס אַז מען זאָל זיך נ י ט איינינגען אויף גרינדליכע דעמאָקראַטישע רעפאָר־מען.

די פּראָוויזאָרישע רעגירונג האָט זיך נאָכאַנאַנד געוואַקעלט צווי־שען כלומר'שטיגע רעפאָרמען און שטרענגע מיטלען פון אונטערדריי־קונג. דער סאָציאַליסטישער ארבייטס־מיניסטער האָט ארויסגעגע־בען אַ בעפעהל, אַז ארבייטער־קאָמיטעטען זאָלען ניט טאָרען אָבהאַל־טען זייערע זיצונגען אינ'ם משך פון די ארבייט'ס שטונדען. ביי'ם פראָנט צווישען די סאָלדאַטען האָט מען ארעסטירט ראַדיקאַלע פּאָלי־טישע אַגיטאַטאָרס; מען האָט פערמאַכט ראַדיקאַלע צייטונגען; מען

האָט אפילו אָנגעווענדעט טויט־שטראָף פאר רעוואָלוציאָנערע פראָ־
פאגאנדיסטען. מען האָט געפרואווט ענטוואפענען די רויטע גווארדיע.
מען האָט געשיקט סאָלדאטען צו האלטען אָרדנונג איבער'ן לאנד.

די „מעסיגע" סאָציאליסטען און זייערע פיהרער, וועלכע זיינען געווען פערטראָטען אין קערענסקי'ס קאבינעט האָבען געגעבען זייער הסכמה צו די אלע מעשים: זיי האָבען נאָך אלץ גערעכענט פאר נויטיג צו געהן האנד אין האנד מיט די בעזיצענדע קלאסען. וואָס האָט זיך אויסגעלאָזט? דאָס פאָלק האָט ביסלעכוויין אויסגעדרעהט צו זיי דעם רוקען. דאָס פאָלק האָט גענומען פאָלגען די באָלשעוויקעס, וועמעס פראָגראם איז געווען: פריעדען, ערד פאר די פויערים, א קאָנטראָל פון די ארבייטער איבער די פאבריקען און א ריינע ארבייטער רעגיערונג. אין סעפטעמבער 1917 איז די לאגע געוואָרען זעהר פערשארפט. די שטימונג פון פאָלק איז געווען געגען דער פראָוויזאָרישער רעגירונג. מיט גרוים מיה און מאטערניש האָבען קערענסקי און די „מעסיגע" סאָציאליסטען געבילדעט א נייע קאָאליציאָנס רעגירונג מיט די בעזיצענדע קלאסען, צוליעב וואָס די מענשעוויקעס און די סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען אויף אייביג פארלאָרען זייער קרעדיט ביי די מאסען. אין „ראבאָטשי פוט" (ארבייטס־וועג) איז אין מיטען אָקטאָבער ערשינען אן ארטיקעל אונטער'ן נאָמען „די סאָציאליסטישע מיניסטאָרען". פונ'ם ארטיקעל קען מען זעהן, וואָס די מאסען האָבען געטראכט וועגען די „מעסיגע" סאָציאליסטען. מיר לייענען אזוי:

„אָט איז דער רייסטער פון זייערע פערדינסטען.

„צערעטעלי: ענטוואפענט די ארבייטער מיט דער הילף פון גענעראל פאָלאָווצעוו; געהאלטען אין צוים די רעוואָלוציאָנערע סאָלדאטען; געגעבען א הסכם צום טויט־שטראָף אין דער ארמיי.

„סקאָבעלעוו: אָנגעהויבען מיט א פראָבע צו בעשטייערען די קאפיטאליסטען אויף 10 פראָצענט פון זייערע הכנסות און געענדיגט מיט א פראָבע פאנאנדערצולאָזען די ארבייטער־קאָמיטעטען אין די פאבריקען און זאוואָדען.

„אווקסענטיעוו: אריינגעוואָרפען עטליכע הונדערט פויערים אין טורמע דערפאר וואָס זיי האָבען געהערט צו די ערד־קאָמיטעטען;

אונטערדריקט א גאנצע מאסע צייטונגען פון פויערים און סאָלדאַ־
טען.

„טשערנאָוו: גע׳חתמ׳עט דעם „קייזערליכען" מאניפעסט ווע־
גען פאנאנדערלאָזען דעם פינלענדישען סיים.

„סאווינקאָוו: געשלאָסען אן אָפּענעם אָבמאַך מיט גענעראל
קאָרנילאָוו, אויב אָט דער רעטער פון זיין פאטערלאנד האָט ניט בע־
וויזען צו פעררואטהען פּעטראָגראד, איז דאָס, חלילה, ניט זיין שולד.

„זארודני: ארייננעזעצט אין טורמע אייניגע פון די בעסטע רע־
וואָלוציאָנערע טהוער, סאָלדאטען און מאטראָזען, מיט דער הסכמה
פון אקלעקסינסקי און קערענסקי.

„ניקיטין: געהאנדעלט ווי א מיאוס׳ער גאראדאָוואָי אנטקעגען
די אייזענבאהן־ארבייטער.

„קערענסקי: שוין בעסער ניט דערצעהלען זיינע גרויסע פאר־
דינסטען. דאָס צעטעל איז צו לאנג".

א קאָנגרעס פון דעלעגאטען פונ׳ם באלטישען פלאָט האָט אָנגע־
נומען א רעזאָלוציע, וואָס הויבט זיך אָן אזוי:

„מיר פערלאנגען אז מען זאָל באלד אויסשליסען פון דער פּראָ־
וויזאָרישער רעגירונג דעם בלומרשט׳דיגען סאָציאליסט, דעם פּאָליטי־
שען אוואנטוריסט קערענסקי, וואָס האָט געבראכט א חרפה און אן
אומגליק אויף דער גרויסער רעוואָלוציע און אויף די רעוואָלוציאָנערע
מאסען דורך זיין שענדליכער קאָנספּיראציע לטובה דער בורזשואזיע..."

דער פּועל יוצא פון דעם אלעם איז בעקאנט. די באָלשעוויקעס
זיינען געוואָרען די פיהרער...

געדענקען דארף מען, אז ניט קיין אנדערער, נור די פּאָלקס־
מאסען, די סאָלדאטען, ארבייטער און פויערים, האָבען געמאכט די רע־
וואָלוציע. דאָס האָבען זיי נערוישט ווי א ים און געוואָרפען זייערע
כוואַליעס אויפ׳ן טאווּרישען פּאלאץ און גענויט די גאָסודארסטווענע
דומא איבערצונעהמען די מאכט אין מארט 1917; דאָס האָבען זיי
ארויסגערופען יעדע נייע ענדערונג אין דעם גאנג פון דער רעוואָ־
לוציע; דאָס האָבען זיי ארונטערגעוואָרפען דאָס מיניסטעריום פון מי־
ליוקאָוו; דאָס האָט זייער סאָוויעט (ראטה) געלאָזט הערען פאר דער
גאנצער וועלט די רוסישע פרידענס־בעדינגונגען: „קיינע אנעקסיעס,
קיינע קאָנטריבוציעס, דאָס רעכט פון זעלבסט־בעשטימונג פאר אַלע

פעלקער״; דאָס האָבען זיי זיך אויפגעהויבען אין פעטראָגראַד אין יולי און געשטורעמט דעם טאַורישען פּאַלאַץ און פערלאַנגט, אַז די סאָוויעטען זאָלען איבערנעהמען די רעגירונג פון רוסלאַנד.

די באָלשעוויקעס זיינען נאָך דאַמאָלסט געוועזן אַ קליינע פּאָליטישע גרופּע, זיי האָבען זיך אָבער געשטעלט אָן דעם שפּיץ פון דער מאַסען־בעוועגונג. נאָך דעם שרעקליכען דורכפאַל פון זייער אויפשטאַנד אין יולי האָט זיך די געזעלשאַפטליכע מיינונג געווענדעט געגען זיי. די אונאָרגאַניזירטע פאָלקס־מאַסען זיינען געבליבען אָהן פיהרער און האָבען זיך שטילערהייד צוריקגעצויגען אין דעם וויבאָרגער שטאָדט־טהייל, וואו עס וואוינען די אָרימע מענשען. די רעגירונג האָט זיך גענומען יאָגען נאָך די באָלשעוויקעס, ווי נאָך ווילדע חיות; עטליכע הונדערט פון זיי האָט מען פערשפּאַרט הינטער אייזערנע גראַטעס, צווישען זיי טראָצקי, קאַמענעוו, קאָלאָנטאַי; לענין און זינאָוויעוו זיינען אַנטלאָפען און זיך בעהאַלטען; די באָלשעוויסטישע צייטונגען האָט מען פערמאַכט דאָס מויל...

אָבער די שוואַכקייט און אונמעכטיגקייט פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג איז געווען די שטאַרקייט פון די באָלשעוויקעס. די פּראָוויזאָרישע רעגירונג האָט זיך כסדר געביטען. זי האָט ניט געהאַט קיין פעסטען קורס און קיין פעסטען פּראָגראַם. די באָלשעוויקעס האָבען ווידער אויפגעהויבען דעם גרויסען קאַמפּס־רוף „די גאַנצע מאַכט — די סאָוויעטען“. דער עולם האָט געוואוסט, אַז זיי מיינען ניט זייער אייגענע טובה, ווארום מעהרסטענס זיינען דאָך די סאָוויעטען געווען אונטער דער פיהרונג פון די „מעסיגע סאָציאַליסטען“ — די ביטערסטע שונאים פון די באָלשעוויקעס.

זייער גאַנצער כח האָבען די באָלשעוויקעס געשעפּט טאָקע אַלץ פון די ברייטע ארבייטער־מאַסען. זיי האָבען גענומען די פּשוט׳ע, מגושם׳דיגע פערלאַנגען פון די ארבייטער, פּויערים און סאָלדאַטען און האָבען דערפון אויפגעבויט זייער פּראָגראַם. דאָס האָט געפיהרט דערצו, אַז בשעת די מענשעוויקעס־אָבאָראָנצעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען זיך פאַרפּלאָנטערט אין אַ פערבאַנד מיט דער בורזשואזיע, האָבען ד· באָלשעוויקעס שנעל געוואונען דעם צוטרוי פון די מאַסען. אין יולי האָט מען זיי נאָכגעיאָגט, געטריבען און געהאַסט. אין סעפּטעמבער זיינען די ארבייטער פון פעטראָגראַד, די

מאטראָזען פון באַלטישען פלאָט און די סאָלדאטען געווען כמעט אין גאַנצען אויף זייער זייט. אינטערעסאַנט איז צו ווארפען א בליק אויף די שטאָדט־וואהלען, וואָס זיינען פאָרגעקומען אין סעפּטעמבער אין די גרעסערע שטעדט. 18 פּראָצענט פון די שטימען האָט מען אָב־געגעבען פאר די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. אין יוני האָבען די זעלביגע פּארטייען בעקומען 70 פּראָצענט פון אַלע שטימען.

פאראַן איין פאקט, וואָס האָט ניט ווייניג געוואונדערט די אויס־לענדישע קאָרעספּאָנדענטען. ווי קומט עס, וואָס דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די סאָוויעטען, דער צענטראַל קאָמיטעט פון אייניגע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען (יוניאָנס), צווישען זיי דער פעראיין פון פּאָסט־ און טעלעגראַף־בעאמטע און פון אייזענבאהן־אַר־בייטער, זיינען געווען אזוי שארף געגען די באָלשעוויקעס? דער תירוץ איז זעהר פּשוט: די אַלע צענטראַלע קאָמיטעטען האָט מען אויסגע־קליבען נאָך אין מיטען זומער, אייניגע אפילו אין פריהלינג, ווען די מענשעוויקעס און די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען נאָך גע־האַט א געוואַלדיגען איינפלוס אויף די מאסען. פון דאמאָלסט אָן האָט מען קיין נייע וואהלען צו די קאָמיטעטען ניט געמאַכט. מען האָט כסדר אָבגעלייגט און געשטערט. אזוי, למשל, האָט דער אַל־רוסישער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען על פּי דין געזאָלט גערופען ווערען נאָך אין סעפּטעמבער, אָבער דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט דאָס ניט געטאָן, מיט דעם אויסרייד אז סיי ווי וועט זיך דאָך באלד צו־נויפקומען די גרינדונגס־פערזאמלונג און דאמאָלסט וועט מען אפשר גאָר ניט דארפען האָבען קיין סאָוויעטען... די צענטראַל־קאָמיטעטען, הייסט עס, האָבען אין יענער צייט שוין ניט אויסגעדריקט די שטי־מונג פון די אָרטיגע אָרגאַניזאציעס. דאָ, אין די אָרטיגע סאָוויעטען, אין די אָרטיגע אָבטהיילונגען פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, ווי אויך צווישען די פּשוט׳ע סאָלדאטען און מאטראָזען, זיינען די באָל־שעוויקעס געוואָרען אַלע מאָל שטארקער. די פּויערים־סאָוויעטען זיי־נען נאָך אַלץ געבליבען ביי׳ם אַלטען פּראָגראַם, ווייל אין די אָבגע־שטאַנענע דערפער ענטוויקעלט זיך דאָס פּאָליטישע בעוואוסטזיין לאַנגזאמער, ווי אין די שטעדט. אחוץ דעם איז דאָך בעקאַנט, אז צווישען די פּויערים האָבען די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען יאָהר־

רענלאנג אָנגעפיהרט זייער פּראָפּאָגאנדע... אָבער אויך צווישען די פּויערים האָט שוין אָנגעהויבען וואקסען א לינקער פליגעל. אין אָק־טאָבער האָט די סאָציאל־רעוואָלוציאָנערע פּארטיי זיך צושפּאָלטען אויף צווייען — פון איין זייט די רעכטע און פון דער אנדערער זייט די לינקע סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען.

די רעאקציע האָט אויך ניט געשוויגען. ביסלעכווייז האָט זי אויפגעהויבען איהר קאָפּ דאָ און דאָרט. ווען מען האָט געשפּילט אין טראַאיצקי טהעאטער אין פּעטראָגראד א בורלעסק אונטער'ן נאָמען „דעם קייזער'ס חטאים“, האָט א גרופּע מאָנארכיסטען אויפגעהויבען א טומעל און געסטראשעט אויפהענגען די אקטיאָרען „פאר בעליידיגען דעם קייזער“. געוויסע צייטונגען האָבען אָנגעהויבען בענקען נאָך א רוסישען נאפּאלעאָן. די רוסישע אינטעליגענץ האָט קיין אנדער נאָמען ניט געהאט פאר די סאָוויעטען ווי „סאָוויעט סאָבאטשיך דעפּוטא־טאָוו“ (דער ראטה פון הינטישע דעפּוטאטען).

דעם 15טען אָקטאָבער האָב איך געהאט א שמועס מיט סטעפּאן גריגאָריעוויטש ליאנאזאָוו, א רוסישער קאפּיטאליסט, א מין רוסישער ראקעפעלער, א קאדעט.

„די רעוואָלוציע“, האָט ער געזאָגט, „איז א מין חלאת. פריהער אָדער שפּעטער וועלען די אויסלענדישע מלוכות זיך מוזען אריינמי־שען. מען קען אונז ניט לאָזען אליין, ווי מען קען ניט לאָזען אליין א קראנק קינד אָדער ווי מען מוז לערנען א קינד מיט געוואלד צו געהן מיט די אייגענע פיס. פערשטעהט זיך, דאָס איז ניט אזא אנגענעהמע זאך, אָבער וואָס זאָל מען טאָן. די איבעריגע פעלקער וועלען מוזען איינזעהען, אז דער באָלשעוויזם איז א סכנה פאר זיי אויך. אזוינע געדאנקען ווי פּראָלעטארישע דיקטאטור אָדער אַנ'אלוועלטליכע סאָ־ציאלע רעוואָלוציע פארשפּרייטען זיך ווי א קלעפּיגע קראנקהייט... מעגליך, פונדעסטוועגען, אז מען וועט זיך גאָר ניט דארפען אריינמי־שען אין אונזערע היימישע עסקים. די לאגע ווערט סיי ווי ערגער פון טאָג צו טאָג. די אייזענבאהנען טויגען אויף קלאָג, די פאבריקען שליסען זיך איינע נאָך דער אנדערער, און די דייטשען רוקען זיך אלץ נעהנטער און נעהנטער. פון איין זייט הונגער, פון דער אנדע־רער זייט די מיליטערישע מפּלות וועלען מסתמא אויסניכטערען דאָס רוסישע פאָלק...“

ליאנאָזאָוו האָט זיך געהאַלטען שטאָל און אייזען אָן דער מיינונג, אַז אונטער קיינע בעדינגונגען טאָר מען ניט דערלאָזען די ארבייטער קאָמיטעטען צו מישען זיך אין דער פערוואַלטונג פון די אינדוסטריען. אויף דערויף, האָט ער געזאָגט, וועט קיין פאַבריקאַנט ניט איינגעהן...

„וואָס איז שייך צו די באָלשעוויקעס, וועט מען פון זיי פּטור ווע־רען אויף אַזא אופן: ענטוועדער די רעגירונג וועט פערלאָזען פּעט־ראָגראַד און אין שטאָדט וועט מען ערקלעהרען בעלאַגערונגס־צו־שטאַנד און דער מיליטערישער קאָמאַנדיר וועט דאַן האָבען אַ פרייע האַנד צו רעכענען זיך מיט דער חברה ווי עס קומט זיי... אָדער, אויב אַשטייגער די גרינדרונגס פערזאַמלונג וועט זיך פאַרנעהמען מיט אויטאָ־פּישע פּלענער, קען מען שיקען עטליכע סאָלדאַטען און זי פּשוט צו־טרייבען...“

דער ווינטער האָט זיך אָנגערוקט, דער שרעקליכער רוסישער ווינ־טער. עס איז מיר ניט איינמאָל אויסגעקומען צו הערען אין „גוטער“ געזעלשאַפט: „דער ווינטער איז שטענדיג געווען דער רוסישער גואל. אפשר וועט ער אונז אויך היינט אויסלייזען פון דער רעוואָלוציע“. ביי'ם פראָנט האָבען מיליאָנען סאָלדאַטען געליטען, געהונגערט, גע־שטאָרבען אָהן קראַפט, אָהן האָפנונג, אָהן ווילען... די אייזענבאַהנען זיינען געוואָרען אַלע מאָל ערגער. שפּייז איז געקומען ווענינער, פאַב־ריקען האָבען ניט געארבייט. די מאַסען זיינען געזונקען אין טיעפער פערצווייפלונג, אַ געשריי האָט זיך געלאָזט הערען, אַז די בורזשואזיע האָט זיך גענומען צו סאַבאָטאַזש, אַז זי ברענגט מפּלות ביי'ם פראָנט, אַז זי האָט געמאַכט אַ פערשווערונג אויפ'ן לעבען פון פאָלק. איידער ריגא האָט זיך אונטערגעגעבען, האָט קאָרנילאָוו עפענטליך געזאָגט: „מוזען מיר דען בעצאָהלען מיט ריגא כדי צו דערמאָהנען דעם פאָלק, וואָס פאַר אַ חוב עס ליגט אויף איהם?“

אַן אַמעריקאַנער קען זיך ניט פאָרשטעלען, אַז דער קלאַסען־קאַמף זאָל זיך אַזוי טיעף אריינשניידען אינ'ם לעבען פון אַ פאָלק. איך מוז אָבער זאָגען, אַז איך האָב פערזענליך בעגעגענט אויפ'ן צפון־פראָנט אַזוינע אָפיצירען, וואָס האָבען בעסער געוואָלט אַ מפּלה איידער אר־בייטען צוזאַמען מיט די סאָלדאַטען־קאָמיטעטען. דער סעקרעטער פון דער פּעטראָגראַדער אָבטהיילונג פון דער קאַדעטישער פּאַרטיי האָט אין אַ געשפּרעך מיט מיר צוגעגעבען, אַז דער עקאָנאָמישער צוזאַמענ־

ברוך פון רוסלאנד איז א טהייל פון דעם קאמף צו דיסקרעדיטירען די רעוואָלוציע. א פערטרעטער פון די אליאירטע, א דיפּלאָמאט, וואָס איך האָב איהם צוגעזאָגט אז איך וועל זיין נאָמען ניט דערמאָנען, האָט מיר בעשטעטיגט דעם זעלביגען פאקט. מיר זיינען בעקאנט געוויסע קוילען־גרובען לעבען כארקאָוו, וואָס זייערע בעלי־בתים האָבען זיי אונטערגעצונדען און נאָכדעם פערפלייצט מיט וואסער. מיר זיינען בעקאנט איינינע טעקסטיל־פאבריקען אין מאָסקווא, וואו די אינזשינערען האָב מיט א כיון קאליע געמאכט די מאשינען. מיר זיינען בעקאנט איינינע אייזענבאהן־בעאמטע, וואָס די ארבייטער האָבען זיי געכאפּט ביי'ם האנד בשעת זיי האָבען צוקריפּעלט לאָקאָמאָטיוועןן...

א גרויסע טהייל פון די פערמעגליכע קלאסען האָט בעסער געוואָלט די דייטשע הערשאפט איידער די רעוואָלוציע, — איידער אפילו די פּראָוויזארישע רעגירונג. מען האָט זיך ניט געשעמט, — מ'האָט דאָס געזאָגט אָפען. אין דעם הויז, וואו איך בין איינגעשטאנען, האָט מען ביי'ם עסען כסדר גערעדט וועגען די דייטשען. „הלואי“, האָט מען געזאָגט, „וואָלטען זיי שוין געקומען און געבראכט געזעץ און אָרדנונג“, איינמאָל האָב איך פערבראכט אן אָוונעד אינ'ם הויז פון א מאָסקאָווער סוחר. אר'ום טיש זיינען געזעסען 11 מענשען, איך האָב זיי אלעמען געפרעגט וועמען זיי ווילען בעסער: ווילהעלם'ן אָדער די באָלשעוויקעס? 10 פון די 11 האָבען בעסער געוואָלט ווילהעלב'ען.

די ספּעקולאנטען האָבען דערווייל אויסגענוצט די געלעגענהייט און האָבען אָנגעזאמעלט געוואלדיגע עשירות. זייער געלד האָבען זיי אויסגעגעבען אויף משוגע'נעם לוקסוס און אויף אונטערצוקויפען די בעאמטע פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. ווער עס האָט געקענט האָט געזאמעלט און בעהאלטען שטילערהייד סיי עסענוואַרג, סיי הייצונג. פיעלע פּראָדוקטען פלעגט מען בשתיקה ארויספיהרען קיין שוועדען... עס איז א בעקאנטער פאקט, אז ווען די רעוואָלוציע האָט אויסגעבראָכען, איז אין די שטאָדטישע שפּייכלער פון פּעטראָגראד געווען געגוג תבואה אויף 2 יאהר. אין 2 חדשים האָט מען די תבואה אזוי צוראבעוועט און צושלעפּט, אז עס איז געבליבען ניט מעהר ווי אויף איין מאָנאט. די שעהנע ארבייט האָט מען געטאָן כמעט אָפען פאר אלעמענ'ס אויגען. אין דעם רעפּאָרט פון דעם לעצטען שפּייז־מיניסטער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג לייענען מיר, אז קאווע

האָט נעקאָסט אין וולאַדיוואָסטאָק 2 רובעל אַ פונט, אין פעטראָגראַד האָט מען פאַר אַ פונט געצאָהלט 13 רובעל. אַלע קראָמען פון די גרויסע שטעדט זיינען געווען אָנגעשטאָפּט מיט שפּייזען און קליי־דער, אָבער נור די רייכע האָבען צו דעם געהאַט אַ צוטריט.

איך האָב געקענט אַ סוחר אין אַ רוסישער שטאָדט, וואָס זיין גאַנצע פאַמיליע איז געוואָרען ספּעקולאַנטען — אָדער מאַראָדיאָרען (רויבער באַנדיטען), ווי מען רופט זיי אין רוסלאַנד. זיינע דריי זיהן האָבען זיך דורך געלד אויסגעקויפט פון מיליטער דיענסט. איינער האָט ספּעקולירט מיט שפּייז, אַן אַנדערער האָט אויף אַ געהיימנים־פולען אופן בעקומען געלד פון די לענאַ־גרובען און עס פערקויפט קיין ענגלאַנד, אַ דריטער האָט קאָנטראָלירט אַ שאָקאָלאַד־פאַבריק, וואָס האָט נעהאַנדעלט מיט די אָרטיגע קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפטען. האָט ער אויסגענומען אַ תנאי, אַז די קאָ־אָפּעראַטיוון זאָלען איהם צושטעלען אַלעס וואָס ער בעדאַרף. און אַזוי איז עס אָנגעגאַנגען אינ׳ם היילינגען רוסלאַנד. דער פּראָסטער עולם האָט בעקומען אַ פיערטעל פונט ברויט אויף ברויט־קאַרטען, בשעת ער, דער ספּעקולאַנט, האָט זיך געבאָדען אין ווייסע ברויט, צוקער, טהעע, קאָנפעקטען, לעקאַך און פּוטער... און אַז די סאָלדאַטען ביי׳ם פראָנט האָבען שוין ממש ניט געקענט אויסהאַלטען פון קעלט, הונגער און מיעדקייט און האָבען ניט געקענט ביישטעהן געגען די דייטשען, האָט די זעלבע פאַמיליע געשריען: „טרוסען“. זיי, די רייכע, האָבען זיך „געשעהמט“ וואָס זיי זיינען רוסען... און אַז די באָלשעוויקעס האָבען געפונען און צוגענומען די גרויסע זאַפּאַסען פון עסענוואַרג, האָט מען זיי, זעלבסטפערשטענדליך, געשטעמפּעלט פאַר רויבער.

אויבען, הייסט עס, איז אַלסדינג געווען פויל און צורודערט. אונטען, אין דער טיעף, האָבען געאַרבייט די אַלטע פינסטערע קרעפטען, די געוועזענע משרתים פון ניקאָלאַי דעם 2טען, וועלכע האָבען זיך ניט געביטען אַ האָר. זיי האָבען נעטאָן זייער אַרבייט שטיל און פלייסיג. די אַגענטען פון דער אַלטער „אָכראַנע“ האָבען נאָך אַלץ אַרויסגעוויזען זייער אַלטע קונסט, פ אַ ר דעם צאַר אָדער ג ע נ ע ן דעם צאַר, פ אַ ר קערענסקי׳ן אָדער ג ע נ ע ן קערענסקי׳ן, ווי אימיצער האָט זיי נעצאָהלט. שטיל, בעהאַלטענערהייד, האָבען זיך נעפּאָרקעט אַלערליי אונלעגאַלע אָרגאַניזאַציעס, ווי די

שווארצע מאה און עהנליכע חברה. זייער כונה איז געווען צוריק־צוברענגען די אַלטע פערפלוכטע אָרדנונג...

אין אָט דער פוילער, פערדאָרבענער לופט, פול מיט העסליכע האַלבע אמת'ן, וואָס זיינען ערגער ווי ליגענס, האָט זיך טאָג איין טאָג אויס געהערט איין קלאָרע זיכערע שטימע, וואָס איז געוואָרען אַלע־מאָל שטארקער, אַלע מאָל טיעפער... „די גאַנצע מאכט די סאָוויעטען! די גאַנצע מאכט די אמת'ע פערטרעטער פון מיליאָנען פשוט'ע ארבייטער, סאָלדאטען, מאטראָסען. ערד, ברויט, אַן עק צו דעם זינלאָזען קריעג, אַן עק צו געהיימער דיפּלאָמאטיע, ספעקולאַציע, פערראַטה... די רעוואָלוציע איז אין געפאהר! די צוקונפט פון דער גאַנצער וועלט איז אין געפאהר!"

דער קאַמף צווישען פּראָלעטאריאט און דער בורזשואַזיע, צווי־שען די סאָוויעטען און דער רעגירונג, אַ קאַמף וואָס האָט זיך אָנ־געהויבען נאָך אין מארט, איז איצט פערשארפט געוואָרען אויפ'ן העכסטען אופן. דאָס גרויסע רוסלאַנד, וואָס האָט זיך מיט איין שטראָם אריבערגעכאַפּט פון מיטעלאַלטער צום 20טען יאָהרהונדערט, האָט זיך געגרייט וויזען דער פערוואונדערטער וועלט צוויי רעוואָ־לוציעס — די פּאָליטישע און די סאָציאַלע, — אין אַ קאַמפף אויף לעבען און טויט.

עס איז מערקווירדיג וויפיעל לעבענס־קראפט עס האָט ארויס־געוויזען די רוסישע רעוואָלוציע נאָך אזוינע לאַנגע מאָנאטען פון הונגער, ליידען און צושמעטערטע האָפנונגען! די רוסישע בורזשאַזיע האָט דאָס געזאָלט בעסער פערשטעהן.

סעפּטעמבער און אָקטאָבער זיינען די ערגסטע חדשים אין רוס־לאַנד, דערהויפּט אין פעטראָגראַד. די טעג ווערען קירצער, דער הימעל איז גראָה און אומעטיג, עס פאַלט אַ קאַלטער רעגען און הערט ניט אויף גאַנצע טעג. איבער פעטראָגראַד האָט זיך געשפּרייט אַ טיעפע קלעפּיגע בלאָטע; די גאַסען זיינען געווען גליטשיג; פייכטע עסענ־דיגע ווינטען האָבען געבלאָזען פונ'ם פינישען ים־בוזים, און דער קאַלטער נעבעל האָט זיך נעקייקעלט דורך די גאַסען און דורכגענומען

די ביינער. ביינאכט האָט מען אָנגעצונדען ווייניג לאָמטערנעס אין די גאַסען, ערשטענס ווייל מען האָט מורא געהאַט פאַר צעפּעלינס, און צווייטענס ווייל מען האָט געוואָלט שפּאָרען ליכט. אין פּריוואַטע הייזער האָט עלעקטריציטעט געברענט פון 6 ביז 12 ביינאַכט, קעראָסין האָט מען קוים געקענט קריגען, און ליכט האָבען געקאָסט 40 סענט א שטיק. פינסטער איז געווען פון דריי בייטאָג ביז 10 אין דער פריה. די צאָהל רויבערייען האָבען זיך זעהר פערגרעסערט, גנבים האָבען זיך אריינגעריסען אין די הייזער און גענומען וואָס זיי האָבען געקענט. די מענער פון יעדען הויז האָבען זיך אָרגאַניזירט און נאָך דער רייהע געהאַלטען וואַך מיט אָנגעלאָדענע ביקסען אין די הענד. דאָס איז אַלץ געווען אונטער דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג.

ברויט איז וואָס א וואָך געוואָרען ווייניגער. פריהער פלעגט מען ארויסגעגעבען 1 פונט און האַלב ברויט א טאָג, נאָכדעם איין פונט, נאָכדעם דריי פיערטעל, א האַלב פונט, ביז עס איז דערגאַנגען צו א פיערטעל פונט. עס איז שוין געווען גאַנצע וואָכען, וואָס מען האָט שוין בכלל ניט געקענט קריגען קיין ברויט. צוקער האָט מען געקענט קויפען צוויי פונט א חודש, אויב עס איז געווען וואו צו קריגען. א שטיקעל שאָקאָלאַד אָדער א פונט ביליגע קאָנפעקטען האָבען גע־קאָסט פון 7 ביז 10 רובעל, יעדענפאַלס ניט ווייניגער ווי א דאָלאַר. מילך איז געווען נאָר פאַר א העלפט קינדער. די מעהרסטע האָטעלען און פּריוואַטע הייזער האָבען חדשים־לאַנג ניט געזעהען קיין מילך. ווען פרוכט איז צייטיג געוואָרען, האָט מען געצאָהלט א רובעל פאַר אן עפּעל אָדער פאַר א באַר...

כדי צו בעקומען מילך אָדער ברויט אָדער צוקער אָדער טאַבאַק, האָט מען געדאַרפט שטעהן לאַנגע שעה׳ען „אין דער רייהע“ אונטער׳ן קאַלטען רעגען. ווען איך פלעג געהן אהיים אין דער פריה נאָך א מיטינג, וואָס האָט זיך געצויגען א גאַנצע נאַכט, האָב איך געזעהן ווי דער „כוואָסט“ (עק) פלעגט זיך אָנהויבען אויסשטעלען. געוועהנ־ליך זיינען דאָס געווען ווייבער, אייניגע מיט קינדער אויף די הענד. שטעהן אין דער „רייהע“ האָט מען אָנגעהויבען נאָך אונטער דער הער־שאַפט פון ניקאָלאַי דעם זעליגען אין 1915... זומער 1917 איז דאָס געוואָרען דער געוועהנליכער סדר־העולם. אָרים געקליידעטע מענשען זיינען גאַנצע טעג געשטאַנען אין פּעטראָגראַד אין דעם שטאַרקסטען

פראַסט; אַ ביטערע גיפטיגע שטימע פון אונצופריעדענהייט האָט זיך דאָ און דאָרט געלאָזט הערען צווישען די רייהען. אפילו די וואונדערבאַרע געדולד פון דעם רוס האָט געהאַלטען אין פּלאַצען...

עס פערשטעהט זיך, אַז די טהעאַטערע האָבען געשפּיעלט ווי געוועהנליך, אַלע טעג פון דער וואָך. קאַרסאַווינאַ איז אַרויסגעטרעטען אין אַ נייעם באַלעט אין מאַרינסקי טהעאַטער, און אַלע ליעבהאָבער פון טענץ זיינען געקומען זי אָנקוקען. שאַליאַפּין האָט געזונגען; אין אַלעקסאַנדרינסקי טהעאַטער האָט מען אויפ׳ס ניי איינסצענירט טאָלסטאָי׳ס „דער טויט פון איוואַן דעם שרעקליכען" אונטער דער לייטונג פון מייערהאָלד. ווען איך בין געווען אין טעאַטער, האָב איך געזעהן אַ סטודענט פון דער קייזערליכער מיליטערישער פּאַזשען-שול, אין „פּאַלנע פאָרמע" שטעהענדיג אויסגעצויגען ווי אויף אַ פּאַראַד פאַר דער ליידיגער קייזערליכער לאָזשע, פון וואַנען די אָדלערס זיינען פערשוואונדען. דער טהעאַטער „קרומער שפּיעגעל" האָט אויפגעפיהרט אַ לוקסוס-רייכע פאָרשטעלונג פון שניצלער׳ס „קאַראַהאָד".

אין ערמיטאַזש און אין אַנדערע בילדער-גאַלערעען איז געבליבען וועניג קונסטווערק, ווייל מען האָט זיי מעהרסטענטהיילס איבערגעפיהרט קיין מאָסקווא. אָבער בילדער-אויסשטעלונגען זיינען פאָרגעקומען יעדע וואָך; מחנות אינטעליגענטקעס זיינען געלאָפען אויף לעקציעס וועגען קונסט, ליטעראַטור, פילאָזאָפיע... די טהעאָסאָפען האָבען געהאַט זעהר אַ לעבעדיגען סעזאָן. און די „סאַלווייּשאָן אַרמי", וואָס מען האָט זי דעם ערשטען מאָל אריינגעלאָזט אין רוסלאַנד, האָט בעקלעפּט אַלע ווענד מיט אַפישען וועגען הייליגע פערזאַמלונגען, צום גרויסען ערשטוינען פון דעם גרויסען עולם...

דאָס וואָכעדיגע קליינליכע לעבען איז געגאַנגען זיין גאַנג, אַקוראַט ווי עס וואָלט גאָר קיין רעוואָלוציע נים געווען. די פּאָעטען האָבען געשריבען לידער, נאָר ניט וועגען רעוואָלוציע. די רעאַליסטישע מאַהלער האָבען געמאָהלען סצענעס פון דער מיטעלאַלטערליכער רוסישער געשיכטע — אַלערינג וואָס איהר ווילט, אָבער נים פון דער רוסישער רעוואָלוציע. פון די קלענערע שטעדט זיינען געקומען יונגע מיידלעך צו לערנען זיך פראַנצויזיש און צו בעאַרבייטען זייערע שטימען, און די פּרעכטאָוואַטע יונגע אָפיצירען האָבען געטראָגען זייערע

רויטע „באשליקעס“ מיט די גאָלדענע קאַנטען און זייערע שווערע קאַווקאַזישע שווערדען אין די זאַלען פון די רייכע האָטעלען. די ווייבער פון קלענערע טשינאָווניקעס זיינען געפאָהרען אויף וויזיטען איינע צו דער אַנדערער, געפיהרט מיט זיך אַ גאָלדענע אָדער אַ זיל־בערנע צוקער־פושקעלע און אַ לעבעל ברויט אין דער מוף, און האָבען זיך געוואונשען, אַז דער צאַר זאָל קומען צוריק, אָדער די דייטשען זאָלען כאָטש קומען און פערנעהמען די שטאָדט, און אויסלערנען די דיענסטען דרך־ארץ...

אַ טאָכטער פון מיינעם אַ בעקאַנטען, איז אַ מאָל נעקומען אַהיים אין היסטעריקע, מחמת די קאָנדוקטאָרקע איפ'ן טראַמוואַי האָט איהר געזאָגט „גענאָסין“.

אַרום און אַרום איז רוסלאַנד געלעגען אין די שווערסטע גע־בורטס־וועהען. אַ נייע וועלט האָט נעדאַרפט קומען. די דיענסטען האָבען דערפיהלט, אַז זיי זיינען מענשען מיט מענשען גלייך, און האָבען מעהר ניט געוואָלט דערלאָזען, אַז מען זאָל זיי בעהאַנדלען ווי בהמות. אַ פּאָר שיך האָט געקאָסט איבער 100 רובעל, שכירות פלעגט אַ דיענסט בעקומען אַן ערך 35 רובעל אַ חודש, האָבען די דיענסטען ערקלעהרט, אַז זיי ווילען ניט שטעהן אין דער „רייהע“ אין זייערע אייגענע שיך. אָבער דאָס איז נאָך ווענינ. יעדער מאַן און יעדע פרוי האָט איצט נעהאַט שטימרעכט; אַרבייטער־צייטונ־גען זיינען אַרויסגעגאַנגען אין אַ גרויסער צאָהל און האָבען גערעדט נייע מערקווירדיגע רייד; סאָוויעטען האָבען זיך נעגרינדעט; פּראָ־פעסיאָנעלע פעראיינען האָבען זיך בעוויזען אומעטום. אפילו די איז־וואָשטשיקעס האָבען זיך נעהאַט זייער אייגענעם פעראיין און זיינען געווען פערטראָטען אין'ם פּעטראָגראַדער סאָוויעט. די קעלנער און האָטעל־בעדיענטע האָבען זיך אָרגאַניזירט און האָבען זיך אָבגעזאָגט פון „נאַ טשאַי“ (טרינק־געלד, טיפּס). אויף די ווענד פון אַלע רעסטאָראַנען זיינען געהאַנגען אויפשריפטען: „דאָ גיט מען נישט קיין נאַ טשאַי“. אָדער: אויב אַ מענש פערדיענט זיין פּרנסה דורך דעם, וואָס ער דערלאַנגט אייך עסען, איז דאָס נאָך ניט קיין סבה, אַז איהר זאָלט איהם בעליידיגען און געבען נאַ טשאַי“.

ביים פראָנט האָבען די סאָלדאַטען געהאַלטען אין איין קעמפּפען נעגען די אָפּיציערען, און אין זייערע קאָמיטעטען האָבען זיי זיך

געלערענט צו פערוואלטען זייערע אייגענע עסקים. אין די פאבריקען האָבען די פאבריטשנאַ־זאַוואָדסקע קאָמיטעטען, די דאָזיגע מערק־ווירדיגע רוסישע אָרגאַניזאַציאָנען, בעקומען אלע מאָל מעהר קראַפט און ערפאהרונג; אין קאמפף מיט דער אלטער אָרדנונג האָבען זיי אלע קלאָרער אָנגעהויבען פערשטעהן זייער היסטאָרישע שליחות. רוסלאנד, גאַנץ רוסלאנד, האָט זיך געלערענט לעזען; מען האָט געלייענט פּאָליטישע, עקאָנאָמישע, היסטאָרישע ווערק און געוואָלט פערשטעהן. אין יעדער שטאָדט, גרויס צי קליין, אין אלע טהיילען פונ'ם פראָנט האָט יעדע פּאָליטישע גרופּע געהאט איהר אייגענע צייטונג. טויזענדער אָרגאַניזאַציאָנען האָבען פערשפּרייט הונדערטער טויזענדער בראָשורען אין דער ארמעע, אין די דערפער, אין די פאבריקען, אין די גאַסען. דער עולם איז געווען הונגעריג נאָך בילדונג... הונגעריג נאָך וויסען... א ריעזיגע כוואליע פון בילדונגס־ליידענשאפט האָט אויפגערודערט דאָס גאַנצע פאָלק. אין די ערשטע זעקס מאָנאָט פון דער רעוואָלוציע האָט מען פון דעם סמאָלני אינסטיטוט אליין אַרויסגעפיהרט יעדען טאָג גאַנצע פּעק, גאנצע וואגאָנעס, גאנצע בערג מיט ליטעראטור. דאָס גאַנצע לאַנד האָט מען אָנגעזעטיגט מיט ליטעראטור. רוסלאנד האָט געטרונקען לעזע־שטאָף, ווי הייסע זאמד טרינקט וואסער, און עס איז ניט געווען מעגליך צו שטילען איהר דורשט. וואָס מען האָט געלייענט, איז ניט געווען קיין פּוסטע מעשיות, פאַלסיפיצירטע געשיכטע, פערוואַסערטע רעליגיעזע שרייבעריי, אָדער ביליגע בעלעטריסטיק, וואָס מאכט א תל פון געשמאק. מען האָט גע־לייענט וועגען סאָציאלע, פּאָליטישע און פילאָזאָפישע טהעאָריעס, מען האָט געלייענט די ווערק פון טאָלסטאָי, גאָגאָל, גאָרקי...

היינט די רעדעס. א גאַנצער שטראָם, א גאַנצער מבול פון רע־דעס, לעקציעס, דיסקוסיעס, דעבאטען, אין טהעאטערע, צירקען, שולען, קלובען, אין די קוואַרטירען פון די סאָוויעטען, די פּראָפעסיאָ־נעלע פעראיינען, אין קאזארמעס... פערזאַמלונגען אין די גראָבענס ביים פראָנט, אין די דערפער, אין די פאבריקען... ס'איז א מערקוויר־דיגען בילד מען האָט געקענט זעהן אין פּוטילאָווסקי זאַוואָד, ווען 40 טויזענד ארבייטער פלעגען זיך ארויסגיסען פון אלע אָבטהיילונגען צו הערען די רעדעס פון סאָציאל־דעמאָקראטען, סאָציאל־רעוואָלוציאָ־נערען, אנארכיסטען און סתם אָראַטאָרס, וועלכע האָבען גערעדט

אלצדינג, וואָס זיי האָבען געוואָלט, און אזוי לאַנג, ווי זיי האָבען געקענט. גאַנצע חדשים נאָכאַנאַנד איז יעדע גאַס אין פּעטראָגראַד און אין גאַנץ רוסלאַנד געוועזן אַן עפענטליכע טריבונע. אין אייזענבאַהן־וואַגאָנען, אין טראַמוואַיען, אומעטום האָט געפלאַקערט אַ לעבעדיגע דיסקוסיע; מען האָט גערעדט, זיך געאַמפּערט...

היינט די אַלרוסישע קאָנפערענצען און קאָנגרעסען, וואו עס זיינען זיך צונויפגעקומען פערטרעטער פון צוויי ערד־טהיילען — קאָנגרעסען פון סאָוויעטען, פון קאָאָפּעראַטיווען, זעמסטוואָס, נאַציאָנאַליטעטען, גלחים, פּויערים, פּאָליטישע פּאַרטייען... די דעמאָקראַטישע קאָנפערענץ, די מאָסקווער קאָנפערענץ, דער ראַט פון דער רוסישער רעפּובליק. כסדר איז אין פּעטראָגראַד געווען דריי אָדער פיער קאָנגרעסען אין איין צייט. און טאָמער האָט מען ערגעץ פּאָרגעשלאָגען, אז מען זאָל בעגרענצען די צייט פון די רעדנער, האָט מען דעם פּאָרשלאַג געוועהנליך פערוואָרפען. יעדער האָט געמעגט רעדען וואָס ער האָט געוואָלט און ווי לאַנג ער האָט געוואָלט.

מיר האָבען איינמאָל בעזוכט די 12טע ארמעע אין די טראַנשעען הינטער ריגא... אויסגעדאַרטע, באָרוויסע מענשען האָבען געקרענקט אין דער בלאָטע פון די גראָבענס. זייערע פּנים'ער זיינען געווען מאָגער און טונקעל, דאָס בלוטיגע לייב האָט ארויסגעקוקט פון אונטער די צוריסענע קליידער. אָבער אז זיי האָבען זיך אויפגעהויבען צו בעגעגענען אונז, איז די ערשטע פראַגע געווען: „האָט איהר וואָס געבראַכט צום לעזען?"

און דאָך... כאָטש רוסלאַנד האָט בעקומען גאָר אַן אנדער פּנים; כאָטש די סטאַטוע פון קאַטהערינאַ דער גרויסער פאַר'ן אַלעקסאַנדרינסקי טהעאַטער האָט געהאַלטען אַ רויט פעהנדעל אין איהר האַנד, און אנדערע, שוין אַ ביסעלע אָבגעבליאַקעוועטע רויטע פאָהנען האָבען געפלאַטערט איבער אַלע געזעלשאַפטליכע געביידעס; כאָטש די קייזערליכע מאָנאָגראַמען און די צוויי־קעפּיגע אָדלערס זיינען אנטוועדער אין גאַנצען פערשוואונדען אָדער געווען פערשטעלט און פערהאַנגען; כאָטש דער פריינדליכער אונבעוואָפענטער מיליציאָנער האָט פערנומען אין די גאַסען דעם פּלאַץ פון'ם אַלטען שטרענגען גאָראָדאָוואָי — פון דעסטוועגען זיינען נאָך פערבליבען אַ סך אינטערעסאַנטע אַנאַכראָניזמען.

למשל, דער „טאבעל־אַ־ראנגאך" (דער רייסטער פון טיטלען), וואָס האָט עקזיסטירט פון פעטער דער גרויסען אָן, און האָט גע־האַלטען רוסלאנד ווי אין אייזערנע צוואנגען, איז נאָך אַלץ געבליבען אפילו אונטער דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג. יעדער איינער האָט געטראָגען א פאָרמע, פון א גימנאזיסט ביז דעם העכסטען ריכטער — מיט קנעפּ און מיט עפּאָלעטען.

ארום א זייגער פינף פארנאכט פלעגען די גאסען זיך אָנפילען מיט פיינע אַלטע טשינאָווניקעס אין „פּאָלנע פאָרמע", מיט פּאָרטפּע־לען אונטער׳ן אָרעם. ווי צוריק מיט צעהנדלינגע יאָהרען, פלעגען זיי זיך איילען אהיים פון די מיניסטעריומס און אנדערע קאנצעליא־ריעס, טראכטענדיג דערביי, ווי לאנג זיי וועלען דארפען ווארטען, ביז גאָט וועט זיי העלפען און זייערער א נאטשאלניק וועט שטאר־בען, און זיי וועלען זיך דערהויבען מיט א טשין העכער, ביז זיי וועי־לען זיך דערדיענען צו קאָלעזשסקי אסעסאָר, און נאָכדעם ארויסנעהן אין אָטסטאַווקע, אפשר נאָך מיט א צלם פון דער הייליגער אננא...

מען דערצעהלט וועגען סענאטאָר סאָקאָלאָוו, וואָס איז איינמאָל אין סאמע ברען פון דער רעוואָלוציע געקומען אויף א זיצונג אין סענאט אין ציווילע קליידער. מען האָט דעם סענאטאָר ניט ארייג־געלאָזען אין זאאל, ווייל ער האָט ניט געטראָגען די פאָרמע פון דעם צאר׳ס משרת...

אזוי האָט אויסגעזעהן די פּאָליטישע סצענע אין סעפּטעמבער און אָקטאָבער 1917. א גרויסע און א ברייטע פּאָליטישע סצענע — אזוי ברייט ווי דאָס גאנצע מעכטיגע רוסלאנד. אויף אָט דער סצענע האָט זיך אָבגעשפּיעלט די געוואלדיגע טראגעדיע — דער אויפשטאנד פון די רוסישע מאסען.

צווייטער קאַפּיטעל

דער שטורם קומט.

אין סעפּטעמבער האָט גענעראַל קאָרנילאָוו זיך אַ לאָז געטהאָן אויף פּעטראָגראַד צו ווערען דער מיליטערישער דיקטאַטאָר פון רוס־לאַנד. הינטער איהם האָט זיך פּלוצלונג בעוויזען דער געפּאַנצערטער פויסט פון דער בורזשואַזיע, גרייט צו פערניכטען די רעוואָלוציע. איינינע סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען זיינען געווען פערמישט אין דער געשיכטע, אפילו קערענסקי גופא איז איך נישט געייען ריין פון חשד. סאַווינקאָוו׳ן האָט דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די סאָ־ציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען אויפגעפאָדערט, ער זאָל ערקלעהרען זיין האַנדלונג, אָבער ער האָט זיך אָבגעזאָגט און מען האָט איהם אויס־געשלאָסען פון דער פּאַרטיי. קאָרנילאָוו׳ען האָט ארעסטירט אַ קאָמי־טעט פון סאָלדאַטען. עטליכע גענעראַלען האָט מען אָפּגעזאָגט פון די שטעלען; עטליכע מיניסטאָרען האָט מען אויף אַ ווייל געהייסען זיצען אין דער היים. דער קאַבינעט איז געפאַלען.

קערענסקי האָט געפּרואווט אָרגאַניזירען אַ נייעם קאַבינעט, וואו עס זאָלען אויך אריינגעהן די קאַדעטען — די פּאַרטיי פון דער בור־זשואַזיע. קערענסקי׳ס פּאַרטיי, די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, האָט איהם בעפוילען אויסצושליסען די קאַדעטען. קערענסקי האָט זיך אָבגעזאָגט און געסטראַשעט, אז ער וועט אין גאַנצען ארויס פון דער רעגיערונג, אויב זיין פּאַרטיי וועט בעשטעהן אויף איהר פּאָדערונג. די אַלגעמיינע שטימונג איז אָבער געווען אזוי שאַרף אויסגעשפּראָכען געגען די קאַדעטען, אז קערענסקי האָט ניט געוואַגט דורכצופיהרען זיין פּלאַן. אַ צייטווייליגעס דירעקטאָריום פון 5 מיניסטאָרען מיט קערענסקי׳ן אָן דער שפּיץ האָט איבערגענומען די מאַכט אויף דער־ווייל.

די מעשה קאָרנילאָוו האָט פעראייניגט אַלע סאָציאַליסטישע גרו־פּען, — סיי די מעסיגע, סיי די רעוואָלוציאָנערע — אין איין ליידענ־שאַפטליכער שטרעבונג צו פערטהיידיגען זיך געגען דעם אַלגעמיינעם שונא. איינמאָל פאר אַלע מאָל, אַן עק זאָל ווערען פון די קאָרנילאָווס — מען מוז בעשאַפען אַ נייע רעגיערונג, וועלכע זאָל זיין פעראַנט־וואָרטליך פאר די עלעמענטען, וואָס אונטערשטיצען די רעוואָלוציע! דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון אַלע סאָציאַליסטען האָט דעריבער איינגעלאַדען אַלע אָרגאַניזאַציעס צו שיקען דעלעגאַטען צו דער דעמאָקראַטישער קאָנפערענץ, וואָס האָט בעדאַרפט פאָרקומען אין פעטראָגראַד אין חודש סעפּטעמבער.

דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט זיך אין גיכען צו־טהיילט אויף דריי פראַקציעס. די באָלשעוויקעס האָבען פערלאַנגט, אַז עס זאָל גערופען ווערען אַן אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען און ער זאָל איבערנעהמען די גאַנצע מאַכט. דער „צענטער" פון די סאָצ. רעוו. אונטער דער פיהרונג פון טשערנאָוו, די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען אונטער דער פיהרונג פון קאַמקאָוו און ספּירידאָנאָ־ווא, די מענשעוויקעס־אינטערנאַציאָנאַליסטען אונטער דער פיהרונג פון מאַרטאָוו׳ען און דער „צענטער" פון די מענשעוויקעס מיט באָגדאַנאָוו און סקאָבעלעוו בראַש האָבען זיך פעראייניגט אויף דער פאָדערונג פון אַ ריין־סאָציאַליסטישער רעגיערונג. צערעטעלי, דאַן, ליבער, די פיהרער פון דעם רעכטען פליגעל פון די מענשעוויקעס, און אויך דער רעכטער פליגעל פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען מיט אווקסענ־טיעוו׳ן און גאָץ׳ן אָן דער שפּיץ האָבען ניט אַנדערש געפאָדערט, אַז אַלע קלאַסען זאָלען זיין פערטראָטען אין דער נייער רעגיערונג.

די באָלשעוויקעס האָבען אין גיכען געוואונען אַ מאַיאָריטעט אין דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט. מאָסקווא, קיעוו, אָדעס און אַנדע־רע שטעדט האָבען נאָכגעטהאָן דעם פעטראָגראַדער ביישפּיעל.

די מענשעוויקעס און די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וואָס זיינען ביז אהער געווען די פיהרער פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו קאָמיטעט, האָבען זיך דערשראָקען. סוף כל סוף האָבען זיי וועניגער מורא געהאַט פאר קאָרנילאָוו׳ן ווי פאר ליענין׳ען. זיי האָבען גע־ענדערט די פערטרעטערשאַפט צו דער דעמאָקראַטישער קאָנפערענץ

אויף אזא אופן, אז די קאָאָפּעראַטיווע געזעלשאַפטען און די אנדערע מעסיגע אָרגאַניזאַציעס זאָלען האָבען מעהר דעלעגאַטען. אָבער אפילו אָט די פערזאַמלונג, וואו די פערטרעטערשאַפט איז בשום אופן נישט געווען דעמאָקראַטיש, האָט זיך לכתחלה ארויסגעזאָגט פאַר א קאָאַליציאָנס־רעגיערונג אָ ה ן די קאַדעטען. ערשט ווען קערענסקי האָט אָנגעהויבען סטראַשען, אז ער וועט רעזיגנירען, און די מעסיגע סאָציאַליסטען האָבען אויפגעהויבען א גוואַלד וועגען דער געפאַהר, וואָס דראָהט דער רעפּובליק, האָט די קאָנפערענץ זיך ענדליך ארויסגעזאָגט מיט גאָר א קליינער מאַיאָריטעט פאַר דעם פּרינציפּ פון קאָאַליציע מיט דער בורזשואַזיע און האָט געגעבען איהר הסכמה צו דעם פּלאַן פון א בעראַטהונגס־פּאַרלאַמענט אָהן געזעצגעבענדער מאַכט, וועלכער זאָל טראָגען דעם נאָמען „דער פּראָוויזאָרישער ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק“. די בעזיצענדע קלאַסען האָבען פּאַקטיש געהאַט די גאַנצע דעה אין דעם נייעם מיניסטעריום, און אין דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק האָבען זיי געהאַט פיעל מעהר פּלעצער ווי עס וואָלט זיי געקומען.

א פאַקט איז, אז אין יענער צייט האָט דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט שוין ניט פערטראָטען די אָרטיגע סאָוויעטען. ער האָט זיך אָבגעזאָגט צו רופען אין סעפּטעמבער דעם אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס, ווייל ער האָט פּשוט מורא געהאַט צו פערלירען זיין מאַכט. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט פעסט בעשלאָסען ניט צו דערלאָזען א נייעם קאָנגרעס. דער אָפיציעלער אָרגאַן פונ׳ם קאָמיטעט, די צייטונג „איזוועסטיא“ (נייעס) האָט געגעבען אָנצוהערעניש, אז דער סאָוויעט וועט סיי ווי סיי אין גיכען אויפהערען צו עקזיסטירען און אז ער האָט שוין ניט מעהר וואָס צו טהאָן... די נייע רעגיערונג האָט פון איהר זייט ערקלעהרט אין איהר פּראָגראַם, אז זי וועט שטרעבען צו ליקווידירען די אונפעראַנטוואָרטליכע אָרגאַניזאַציאָנען, דאָס הייסט די סאָוויעטען...

די באָלשעוויקעס האָבען אליין גערופען דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען. דער קאָנגרעס האָט זיך געזאָלט צוזאַמענקומען אין פּעטראָגראַד דעם 2טען נאָוועמבער, צו איבערנעהמען די רוסישע רעגיערונגס־מאַכט. אין דער זעלבער צייט האָבען זיך די באָלשעוויקעס צוריקגעצויגען פון דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק.

זיי ווילען נים, האָבען זיי ערקלעהרט, בעטהיילינען זיך אין אַ רעגיע־רונג פון פאָלקס־פעררעטה.

דער ראטה פון דער רוסישער רעפובליק איז געבליבען אָהן די באָלשעוויקעס, אָבער קיין איינינקייט איז נאָך דאָרט אלץ נים געווען. די בעזיצענדע קלאסען האָבען דערפיהלט, אז איצט איז זייער צייט. האָבען זיי גענומען האנדלען „ביד רמה". די קאדעטען האָבען אָפען ערקלעהרט, אז די רעגיערונג האָט נים געהאַט קיין געזעצליכען רעכט צו פערוואנדלען רוסלאנד אין אַ רעפובליק. די קאדעטען האָבען פערלאנגט שטרענגע מיטלען אין דער ארמיי און אין פלאָט; זיי האָבען פערלאנגט, אז מען זאָל פונאנדערלאָזען די קאָמיטעטען פון סאָלדאטען און מאטראָסען; זיי האָבען געשאָטען פעך און שוועבעל אויף די סאָוויעטען. די רעוואָלוציאָנערע סאָציאַליסטען, וואָס זיינען געבליבען אין ראטה, די מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאַליסטען און די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, האָבען פון זייער זיים געפאָדערט אַ באלדיגען פריעדען, ערד פאר די פויערים, אַ קאָנטראָל פון די ארבייטער איבער די פאבריקען, — פראקטיש די זעלבע פונקטען, וואָס עס האָבען פערלאנגט די באָלשעוויקעס.

איך בין געווען אין דער פערזאמלונג, ווען מארטאָוו האָט גע־ענטפערט די קאדעטען. אַ מיעדער, אַ טויט־קראנקער מענש איז ער געשטאנען אָנגעבויגען איבער זיין שטענדער און האָט פיעבערהאפט גערעדט. ער איז געווען הייזעריג און מען האָט איהם קוים געקענט הערען, אָבער זיין שטים איז געווען פול מיט צאָרן און זיין מינע פול מיט פעראכטונג.

„איהר רופט אונז „פּאָראזשענטצעס" (אזוינע וואָס האָפען אויף אַ מפלה), האָט ער געזאָגט, — „אָבער די אמת׳ע פּאָראזשענטצעס זיינט איהר, וואָס ווארט אויף אַ גינסטיגערען מאָמענט צו שליסען פריעדען, איהר וואָס פערלאנגט, אז מען זאָל אָבלעגען דעם פריעדען אויף שפעטער, ביז עס וועט גאָר נים בלייבען פון דער רוסישער ארמעע, ביז רוסלאנד וועט ווערען אַ שפּיעל־צייג אין די הענד פון די פערשיעדענע אימפעריאַליסטישע גרופּען, אַ מיטעל זיך אויסצוגלייכען אויף איהר חשבון און קומען צו אַן אָבמאך... איהר ווילט ארויפ־צווינגען אויף דעם רוסישען פאָלק אַזאַ פּאָליטיק, וואָס איז נוט פאר די אינטערעסען פון דער בורזשואזיע. מיר דארפען אויפהויבען די

פריעדענס־פראגע איצט, שוין באלד... איהר וועט באלד איינזעהן, אז ניט אומזיסט איז געווען די ארבייט פון די וואס איהר רופט „דייטשע אגענטען“, פון די צימערוואלדער סאציאליסטען, וואס האבען אין אלע לענדער נעפּרואווט אויפוועקען דאס געוויסען פון די דעמאקראטישע מאסען“.

די איבעריגע מענשעוויקעס און סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען האבען זיך געוואקעלט צווישען דיביידע פיינדליכע לאגערען, אבער דער דרוק פון אונצופריעדענהייט צווישען די ברייטע פאלקס־מאסען האט זיי נעשטויסען אלץ ווייטער לינקס. עס האט געהערשט א ביטערע שנאה צווישען ביידע פליגעל פון דעם פריה־צייטיג געשטארבענעם ראטה.

אזוי איז געווען די לאגע ווען עס איז ענדליך אנגעקומען א מעלדונג פון אויסלאנד, אז די אליאירטע רעגיערונגען רופען א קאנפערענץ אין פאריז. די ברענענדיגע פראגע פון אן אויסלענדישע פאליטיק האט פלוצלונג פארנומען דעם אויבען אן.

טעארעטיש זיינען אלע רוסישע סאציאליסטישע פארטייען געווען פאר א באלדיגען פריעדען אויף דעמאקראטישע יסודות. נאך אין מאי 1917 האט דער פעטראגראדער סאוויעט, וואס איז דעמאלט געשטאנען אונטער דער פיהרערשאפט פון די מענשעוויקעס און סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, ארויסגעגעבען זיין באריהמטע דעקלעראציע וועגען די פריעדענס־בעדינגונגען. די רוסישע רעוואלוציאנערע פארטייען האבען געפאדערט, אז די אליאירטע רעגיערונגען זאלען רופען א קאנפערענץ צו בעטראכטען די קריעגס־ציעלען. די קאנפערענץ האט געזאלט פארקומען אין אויגוסט. שפעטער האט מען זי אפּגעלעגט אויף סעפטעמבער, דאן אויף אקטאבער. איצט איז ענדליך אנגעקומען די מעלדונג, אז די קאנפערענץ ווערט גערופען אויף דעם 10טען נאוועמבער.

די פראוויזארישע רעגיערונג האט פארגעשלאגען צוויי פערטרעטער — גענעראל אלעקסעיעוו, א רעאקציאנער און מיליטאריסט, און טערעשטשענקא, דער אויסלאנדס־מיניסטער. די סאוויעטען האבען אויסגעקליבען סקאבעלעוו׳ען אלס זייער ווארט־פיהרער און האבען אויסגעארבייט דעם באריהמטען „נאקאז“ — דעם מאניפעסט וועגען די פריעדענס־בעדינגונגען. די פראוויזארישע רעגיערונג איז געווען

אי געגען סקאָבעלעוו׳ען, אי געגען נאָקאָז. די אַליאירטע אַמבאַסאַ־דאָרס האָבען פּראָטעסטירט געגען דעם פּלאַן צו שיקען סקאָבעלעוו׳ען. ווען מען האָט שפּעטער געשטעלט אַ פראַגע דעם מיניסטער באָנאַר לאָאָ אין דער אונטערשטער קאַמער אין ענגלאַנד, האָט ער קאַלטבלו־טיג געענטפערט: „ווערליג מיר איז בעקאַנט, וועט די פּאַריזער קאָנ־פערענץ איבערהויפּט ניט דיסקוטירען די ציעלען פון קריעג נור די מעטאָדען ווי אַזוי צו פיהרען דעם קריעג".

די קאָנסערוואַטיווע רוסישע פּרעסע האָט די מעלדונג אָנגענומען מיט גרויס התפעלות, און די באָלשעוויקעס האָבען אָנגעוויזען: „זעהט איהר, צו וואָס עס האָבען געבראַכט די קאָמפּראָמיסען פון די מענ־שעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען".

אויף אַ שטח פון טויזענד מייל זיינען געלעגען רוסישע סאָל־דאַטען נערוועז, אומרוהיג, ווי אַ קאָכעדיגער ים. הונדערטער דעלע־גאַציעס האָט דער גרויסער ים אַריינגעגאָסען קיין פּעטראָגראַד, און די אַלע דעלעגאַציעס האָבען געשריען איין זאַך: „פריעדען! פריע־דען!"

איך בין איינמאָל אַוועק אויף יענער זייט טייך צו אַ מיטינג אין „ציירק מאָדערן" — אַזוינע מיטינגען מיט טויזענדער מענשען זיינען דעמאָלט פאָרגעקומען אין יעדער טהייל פון שטאָדט, אַ טאָג נאָך אַ טאָג. די ריעזיגע געביידע איז געווען בעלויכטען פון פינף קליינע לעמפּלעך, וואָס זיינען אַראָבגעהאַנגען פון דעם באַלקען אויף אַ דינעם דראָט. דער דונקעלער .:ונפריינדליכער אַמפיטהעאַטער איז געווען גע־באַקט פון דער אַרענאַ ביז אַרויף צו די שמוציגע בענק אונטער באַלקען. אומעטום סאָלדאַטען, מאַטראָסען, אַרבייטער, פרויען, אַלע אָנגע־שטרענגט, אַלע הערענדיג מיט אַזאַ מינע, אַקוראַט ווי עס וואָלט זיי געגאַנגען אין לעבען. גערעדט האָט אַ סאָלדאַט פון דער 548טער דיוויזיע, — גאָט ווייס וואו זי איז געווען:

„חברים", האָט ער געשריען, און אַ גרויסע ליידענשאַפט האָט זיך געפּיהלט אין זיין מאָגערען פּנים און אין זיינע פערצווייפלטע בעוועגונגען: „די הערען דאָרט אויבען פערלאַנגען פון אונז קרבנות, אַלץ נייע און אַלץ גרעסערע קרבנות, בשעת די רייכע לאָזט מען אין גאַנצען צורוה.

„מיר האַלטען מלחמה מיט דייטשלאַנד — וואָלט עס דען געווען

מעגליך, אז מיר זאָלען איינלאַדען דייטשע גענעראַלען אין אונזער גענעראַל־שטאב? פונקט אזוי האַלטען מיר מלחמה מיט די קאַפּי־טאַליסטען, און דאַך לאַדען מיר זיי איין אין אונזער רעגיערונג...

„די סאָלדאַטען זאָגען: „ווייז מיר, צוליעב וואָס האַלט איך מלחמה, צוליעב קאָנסטאַנטינאָפּאָל אָדער צוליעב א פרייע רוסלאַנד, צוליעב פרייהייט אָדער צוליעב קאַפּיטאַליסטישע רויבער?" אויב איהר קענט מיך איבערצייגען, אז איך פערטהיידיג די רעוואָלוציע, וועל איך געהן און מלחמה האַלטען מיט מיין לעצטען כח, און איך וועל ניט דאַרפען קיין טויט־שטראָף צו נויטען מיך און צו האַלטען די אָרדנונג.

„ווען די ערד וועט געהערען צו די פויערים, די פאַבריקען — די אַרבייטער און די מאַכט — די סאָוויעטען, וועלען מיר האָבען פאַרוואָס מלחמה צו האַלטען, און דאַן וועלען מיר ווייזען, ווי אזוי מיר קענען קעמפפען..."

אין די קאַזאַרמעס, אין די פאַבריקען, אויף די ווינקלען פון די גאַסען האָט מען געקענט הערען טויזענדער רעדנער־סאָלדאַטען, און אַלע האָבען געשריען, אז עס איז שוין צייט צו שליסען פריעדען און אז אויב די רעגיערונג וועט ניט נעהמען קיין ענערגישע שריט צו מאַכען א סוף פונ'ם קריעג, וועלען די סאָלדאַטען ארויס פון די טראַנשעען און געהן אהיים.

א פערטרעטער פון דער 8טער אַרמעע האָט געזאָגט.

„מיר זיינען שוואַך, אין יעדער ראָטע איז געבליבען נאָר עטליכע מאַן. לאָז מען אונז געבען שפּייז... לאָז מען אונז געבען שטיוועל, לאָז מען אונז שיקען נייע מענשען... אז ניט וועלען די טראַנשעען אין גיכען בלייבען לעדיג... גיט אונז ענטוועדער פריעדען, אָדער קריעגס־מאַטעריאַלען... זאָל די רעגיערונג ענטוועדער ענדיגען דעם קריעג, אָדער אונטערשטיצען די אַרמעע..."

דער פערטרעטער פון דער 46טער סיביריער ארטילעריע האָט גע־זאָגט:

„די אָפיציערען ווילען ניט צוזאַמען אַרבייטען מיט אונזערע קאָמיטעטען, זיי פערראַטען אונז צום שונא, זיי ווענדען אָן טויט־שטראָף צו אונזערע אַגיטאַטאָרס, און די קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע רע־גיערונג גיט זיי איהר ברכה. מיר האָבען געהאָפט, אז די רעוואָלוציע

וועט ברעננגען פריעדען, אָבער די רעגיערונג דערלאָזט אפילו ניט, אז מיר זאָלען ר י י ד ע ן וועגען אזוינע זאכען... און קיין ברויט צו עסען גיט מען אונז ניט... און קיין קריעגס־אמוניציע אויך ניט..."

קלאנגגען האָבען זיך געלאָזט הערען פון איירָאפּא, אז מען וועט שליסען פריעדען אויפ׳ן חשבון פון רוסלאנד.

אן אנדער ידיעה האָט ארויסגערופען גרויס אונצופריעדענהייט: די ידיעה ווי אזוי מען האָט בעהאנדעלט די רוסישע סאָלדאטען אין פראנקרייך. די ערשטע בריגאדע האָט געהאט געפּרואווט ארגאניזירען די אָפיצירען און בעשטימען סאָלדאטען־קאָמיטעטען, ווי עס האָבען געטהאָן די סאָלדאטען אין דער היים; אויך האָבען די רוסישע פּאָלקען זיך אָבגעזאָגט צו פאָהרען קיין סאַלאָניקא און האָבען פערלאנגט, אז מען זאָל זיי שיקען קיין רוסלאנד. דער ענטפער איז געווען, אז מען האָט זיי ארומגערינגעלט און מען האָט זיי געלאָזט אויס־הונגערען. נאָכדעם האָט מען געשאָסען אויף זיי מיט ארטילעריע און געטויט א סך מענשען...

דעם 29טען אָקטאָבער בין איך אוועק אין מאריאינסקי פּאַלאַץ אויף א זיצונג פון דעם ראט פון דער רוסישער רעפּובליק. די זיצונג איז פאָרגעקומען אין דעם גרויסען זאאל, וואָס איז בעפּוצט מיט וויסען מארמאָר און רויטען סאמעט. מען האָט ערווארטעט טערעש־טשענקאָ׳ס דעקלאראציע וועגען דער אויסלענדישער פּאָליטיק פון דער רעגיערונג. דאָס גאנצע אויסגעמאטערטע פריעדענס־דורשטיגע לאנד האָט מיט א פערכאפּטען אָטעם געווארט, וואָס ער האָט צו זאָגען.

געקומען טערעשטשענקאָ, — א הויכער, אויסגעצייכענט געקליי־דעטער יונגערמאן מיט א גלאטען פּנים און הויכע קיין־באקען, און האָט לאנגזאם געלעזען זיין פאָרזיכטיגע רעדע, וואָס האָט געזאָגט גאָרנישט. וואָס האָט ער געהאט צו דערצעהלען? פּלאכע פראזען...

„רוסלאנד איז א גרויסע מאכט... רוסלאנד וועט פערבלייבען א גרויסע מאכט, וואָס עס זאָל זיך ניט טרעפען... מיר דארפען פער־טיידיגען אונזער לאנד... מיר דארפען ווייזען, אז מיר זיינען גרייט צו פערטיידיגען א גרויסען אידעאל, אז מיר זיינען קינדער פון א גרויסער קראפט..."

קיינער איז ניט געווען צופריעדען. די רעאקציאָנערען האָבען געוואָלט א שטארקע אימפּעריאליסטישע פּאָליטיק, די דעמאָקראטישע

פארטייען האָבען געוואָלט א פערזיכערונג, אז די רעגיערונג וועט אר־בייטען פאר פריעדען... איך גיב דאָ איבער א לייט־ארטיקעל פון „ראַבאָטשי אי סאָלדאט“ (ארבייטער און סאָלדאט), אן אָרגאן פונ׳ם פעטראָגראַדער באָלשעוויסטישען סאָוויעט:

„וואָס די רעגיערונג האָט געענטפערט די סאָלדאטען ביים פראָנט.

„דער שוויינענדסטער פון אלע מיניסטאָרען, טערעשטשענקאָ, האָט פאקטיש אזוי געזאָגט צו די סאָלדאטען אין די גראבענס:

„1) מיר זיינען ענג פערבונדען מיט אונזערע אליאירטע (ניט מיט די פעלקער, נאָר מיט די רעגיערונגען).

„2) די דעמאָקראטיע פערשפּאָרט דיסקוטיר׳ען די מעגליכקייט אָדער די אונמעגליכקייט צו פערציהען די מלחמה אויף נאָך א ווינ־טער. דאָס וועלען בעשליסען די רעגיערונגען פון אונזערע אליאירטע.

„3) די אָפּענסיווע פונ׳ם 1טען יולי איז געווען אן אויסגעצייכנטע און א נויטיגע אונטערנעהמונג (וואָס דערפון איז ארויסגעקומען, האָט ער ניט דערמאָנט).

„4) עס איז ניט אמת, אז אונזערע אליאירטע זאָרגען ניט וועגען אונז, — ער, דער מיניסטער, קען אונז ווייזען זעהר וויכטיגע דעקלאראציעס (דעקלאראציעס? וואָס הערט זיך עפּעס וועגען מעשים? וואָס הערט זיך עפּעס וועגען דער האלטונג פון בריטישען פלאָט? וואָס עפּעס מכח די פערהאנדלונגען פון דעם בריטישען קעניג און דעם פערטריבענעם קאָנטער־רעוואָלוציאָנער גענעראל גורקאָ? וועגען דעם האָט דער מיניסטער קיין וואָרט ניט דערמאָנט).

„5) דער נאָקאז צו סקאָבעלעוו׳ן איז שלעכט: ער געפעלט ניט די אליאירטע, און ער געפעלט ניט די רוסישע דיפּלאָמאטען. אויף דער קאָנפערענץ פון די אליאירטע דארף מען רעדען „איין שפּראך“.

„און דאָס איז אלעס? יא, דאָס איז אלעס! וואו איז דער אויסגאנג? — קיין אויסגאנג! מען דארף אָבער האָבען אמונה אין די אליאירטע און אין טערעשטשענקאָ׳ן. ווען וועלען מיר האָבען פריעדען? ווען די אליאירטע וועלען ערלויבען.

„אזוי האָט די רעגיערונג געענטפערט די סאָלדאטען אין די טראנ־שעען“.

א נייע פינסטערע קראפט האָט זיך בעוויזען אויפ׳ן הינטער־

גרונד פון דער רוסישער פּאָליטיק, — די קאָזאַקען. די געפאַהר איז נאָך ניט געווען גענוג דייטליך, אָבער שוין האָט זיך געפיהלט, אַז זי וואַקסט. די „נאָוואָיאַ זשיזן“ (דאָס נייע לעבען) פון מאַקסים גאָרקי האָט אויפמערקזאַם געמאַכט אויף דער נייער קראַפט:

„אין אָנהויב פון דער רעוואָלוציע האָבען זיך די קאָזאַקען אָבגעזאָגט צו שיסען אויפ׳ן פאָלק. ווען קאָרנילאָוו האָט געוואָלט בעפאַלען פּעטראָגראַד, האָבען זיי זיך אָבגעזאָגט צו געהן מיט איהם. אָבער איצט האָט זיך די לאַגע געענדערט. פון פּאַסיווער געטרייער צו דער רעוואָלוציע זיינען די קאָזאַקען געוואָרען אַקטיווע געגנער. פון דעם הינטערגרונד פון דער רעוואָלוציע האָבען זיי זיך פּלוצלונג ארויסגערוקט אין דער ערשטער רייהע...“

די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט אראָבגעזעצט קאַלעדין׳ען, דעם אַטאַמאַן פון די דאָנער קאָזאַקען, פאַר זיין געהיימע שותפות מיט קאָרנילאָוו׳ען. ער האָט קאַטעגאָריש ערקלעהרט, אַז ער וועט ניט פערלאָזען זיין שטעל. ארומגערינגעלט פון געוואַלדיגע ארמעען סאָלדאַטען, איז ער געלעגען אין נאָוואָטשערקאַסק און נאָכאַנאַנד געמאַכט קאָנספּיראַציעס געגען דער רוסישער רעוואָלוציע. זיין מאַכט איז געווען אַזוי גרויס, אַז די רעגירונג האָט געמוזט קוקען דורך די פינגער אויף זיין ווידערשטאַנד. נאָך מעהר: די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז געווען געצוואונגען אַנצוערקענען דעם ראַט פון דעם פערבאַנד פון דער קאָזאַקישער אַרמעע, און זיך אָבזאָגען צו לעגאַליזירען די ניי־געגרינדעטע קאָזאַקען־אָבטהיילונג פון די סאָוויעטען...

אָנפאַנג אָקטאָבער האָט אַ קאָזאַקען־דעלעגאַציע בעזוכט קערענסקי׳ן און חוצפּה׳דיג געפאָדערט, אַז מען זאָל אראָבנעהמען די בעשולדיגונג פון קאַלעדין׳ען. די קאָזאַקען האָבען אויפגעוואָרפען דעם מיניסטער־פּרעזידענט, פאַר וואָס ער גיט נאָך די סאָוויעטען. קערענסקי האָט פערשפּראָכען צו לאָזען קאַלעדין׳ען צורוה. מען דערצעהלט, אַז ער האָט געזאָגט: „אין די אויגען פון די סאָוויעטען־פיהרער בין איך אַ דעספּאָט און אַ טיראַן... וואָס איז שייך דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, איז ניט נאָר וואָס זי שטיצט זיך ניט אויף די סאָוויעטען, נאָר עס טהוט איהר לייד, וואָס עס איז איבערהויפּט דאָ סאָוויעטען אויף דער וועלט“.

אַן אַנדערע קאָמיסיע פון קאָזאַקען האָט בעזוכט דעם בריטישען

אמבאסאדאָר און מיט איהם געפיהרט אָפענע אונטערהאנדלונגען אלס פערטרעטער „פון דעם פרייען קאָזאקישען פאָלק“.

אויפ'ן דאָן האָט זיך געבילדעט עטוואָס ווי א קאָזאקישע רע־פובליק. די קובאנער געגענד האָט זיך ערקלעהרט פאר א קאָזאקישען אונאבהענגיגען שטאאט. בעוואפענטע קאָזאקען האָבען פונאנדערגע־טריבען די סאָוויעטען אין ראָסטאָוו אויפ'ן דאָן און אין יעקאטערי־נאָדאר. קאָזאקען זיינען בעפאלען די הויפט־קווארטיר פון דעם קוילען־גרעבער־פעראיין אין כארקאָוו. אין די אלע מאניפעסטאציעס האָט די קאָזאקען־בעוועגונג זיך ארויסגעוויזען אלס אנטי־סאָציאליסטיש און מיליטאריסטיש. די פיהרער זיינען געווען אדעליגע און גרויסע ערד־בעזיצער, ווי קאלעדין, קאָרנילאָוו, דוטאָוו, קאראאולאָוו און באַרדיש. די מעכטיגע געשעפטסלייט און באנקירען פון מאָסקווא האָבען גע־האָלפען די קאָזאקען מיט וואָס זיי האָבען געקענט.

אלט־רוסלאנד האָט אָנגעהויבען פונאנדערצופאלען. אין אוקראי־נא, פינלאנד, פוילען, וויים־רוסלאנד איז די נאציאָנאליסטישע בע־וועגונג געוואָרען אלץ שטארקער און זיכערער. די אָרטיגע רעגירונגען אונטער דער פיהרערשאפט פון די בעזיצענדע קלאסען האָבען פערלאנגט אויטאָנאָמיען און האָבען זיך אָבגעזאָגט צו פאָלגען די בעפעהלען פון פעטראָגראד. אין העלסינגפאָרס האָט דער פינישער סענאט זיך אָבגעזאָגט צו לייהען געלד דער פראָוויזאָרישער רעגירונג; ער האָט ערקלעהרט פינלאנד פאר אן אונאבהענגיגען שטאאט, און פערלאנגט מען זאָל צוריקציהען די רוסישע סאָלדאטען. די קיעווער בורזשואזע ראדא האָט אויסגעברייטערט די גרעניצען פון אוקראינא אזוי, אז זיי זאָלען איינשליסען די פעטסטע לאנדווירטשאפטליכע געגענדען פון דרום־רוסלאנד, אזש ביז צום אוראל. די ראדא האָט אָנגעהויבען צו אָרגאניזירען א נאציאָנאלע ארמעע. דער פרעמיער ווינישענקאָ האָט געגעבען אָנצוהערעניש וועגען א סעפאראטען פריעדען מיט דייטש־לאנד, און די פראָוויזאָרישע רעגירונג האָט גאר ניט געקענט טהאָן. סיביר און קאווקאז האָבען פערלאנגט בעזונדערע גרינדונגס־פער־זאמלונגען, און אין די אלע פראָווינצען איז אָנגעגאנגען א פערבי־טערטער קאמפף צווישען די פערטרעטער פון דער רעגירונג און די סאָוויעטען פון ארבייטער־און סאָלדאטען־דעפוטאטען.

אין לאנד איז דער תהו ובהו געוואָרען וואָס א טאָג גרעסער.

הונדערטער טויזענדער סאָלדאטען האָבען פערלאָזען דעם פראָנט און האָבען זיך אָנגעהויבען רוקען אין געדיכטע שטראָמען איבער'ן לאַנד אָהן אַ ציעל און אָהן אַ פּלאַן. די פויערים פון טאמבאָווער און טוועדער גובערניעס זיינען שוין מיעד געוואָרען ווארטענדיג; זיי האָבען מעהר ניט געקענט איבערטראָגען די שטרענגע מיטלען פון דער רעגיערונג, האָבען זיי אָנגעהויבען ברענען פּריצישע הויפען און פּאָגראָמעווען די גוטס־בעזיצער. געוואַלדיגע סטרייקס און לאָק־אוטס האָבען אויפגערודערט מאָסקווא, אָדעס און די קויהלען־גרובען פון דאָן. די אייזענבאהנען זיינען געוואָרען פּאַראַליזירט, די אַרמעע איז געווען הונגעריג, און אין די גרויסע שטעדט איז ניט געווען קיין ברויט.

די רעגיערונג האָט זיך געוואָקעלט צווישען די דעמאָקראַטישע און די רעאַקציאָנערע פּאַרטייען און האָט דערווייל ניט געטהאָן גאָרניט. ווען מען האָט זי פאָרט געצוואונגען צו האַנדלען, האָט זי שטענדיג אונטערשטיצט די אינטערעסען פון די בעזיצענדע קלאַסען. זי האָט געשיקט סאָלדאטען צו אונטערדריקען די בעוועגונג פון די פויערים, צו ברעכען די סטרייקס. אין טאַשקענט האָבען רעגיערונגס־בעאַמטע אָפּגעשאַפט דעם סאָוויעט; אין פּעטראָגראַד האָט קערענסקי פונאנדערגעלאָזט דעם עקאָנאָמישען ראַט, וואָס האָט געזאָלט אויפבויען דאָס רואינירטע עקאָנאָמישע לעבען פון לאַנד און וואָס האָט ניט געקענט גאָרניט טהאָן צוליעב דעם שטאַרקען סכסוך צווישען קאַפּיטאַל און ארבייט. די אַלטע מיליטערישע פיהרער האָבען מיט דער הסכמה פון די קאַדעטען געפאָדערט, אַז מען זאָל אָננעהמען שטרענגע מיטלען צו פערשטאַרקען די דיסציפּלין אין דער אַרמעע און אין דעם פלאָט. אומזיסט האָבען אַזוינע אויטאָריטעטען ווי דער בעריהמטער פלאָט־מיניסטער ווערדערעווסקי און דער קריעגס־מיניסטער ווערכאָווסקי, געטענה'עט, אַז נאָר אַ נייע, פרייע, דעמאָקראַטישע דיסציפּלין אויפ'ן גרונד פון צוזאַמענאַרבייטען מיט די קאָמיטעטען פון די סאָלדאטען און מאַטראָזען וואָלט געקענט ראַטעווען די אַרמעע און דעם פלאָט. קיינער האָט זיך ניט אומגעקוקט אויף זייערע בעווייזען.

עס האָט אויסגעזעהן, אַז די רעאַקציאָנערען האָבען בעשלאָסען צו פּראָוואָצירען דעם געזעלשאַפטליכען צאָרן. דער משפט איבער קאָרנילאָוו'ן איז שוין געווען נאָהענט. די בורזשואַזע פּרעסע האָט איהם פּאַרטיידיגט מיט אַלע מאָל גרעסערער חוצפּה אַלס דעם גרויסען רו־

סישען פאטריאָט. בורצעוו׳ס צייטונג „אָבשטשעיע דיעלאָ“ (די אַל־געמיינע זאַך) האָט געפאָדערט אַ דיקטאַטור פון קאָרנילאָוו, קאַלעדין און קערענסקי!

איך האָב איינמאָל געהאַט אַ שמועס מיט בורצעוו׳ן אין דער פּרעס גאַלעריי פון דעם ראַט פון דער רוסישער רעפּובליק. ער איז געווען אַ נידעריגער איינגעהויקערטער מאַן מיט אַ געקנייטשטען פּנים, מיט קורצזיכטיגע אויגען הינטער דיקע ברילען. זיינע האָר זיינען גע־ווען צושויבערט, און אין זיין באָרד האָבען זיך דורכגעוואָרפען גרויע פעדים.

„געדענקט מיין וואָרט, יונגערמאַן, רוסלאַנד דאַרף איצט האָבען נאָר איין זאַך: אַ שטאַרקען מאַן! מיר דאַרפען אויפהערען טראַכ־טען וועגען דער רעוואָלוציע און פעראייניגען אַלע אונזערע קרעפטען אויף די דייטשען. קאַליקעס, קאַליקעס די אַלע, וואָס ווילען בע־זיעגען קאָרנילאָוו׳ען, — און הינטער די קאַליקעס ארבייטען די דייטשע אַגענטען. הלואי וואָלט קאָרנילאָוו געוואונען...“

די צייטונגען פון דעם גאָר־רעכטען פליגעל — פורישקעוויטש׳עס „נאַראָדני טריבון“ (דער פאָלקס־טריבון), „נאָוואיאַ רוס“ (דאָס נייע רוסלאַנד) און „זשיוואיע סלאָוואָ“ (דאָס לעבעדיגע וואָרט), קוים פער־מאַסקירטע מאָנאַרכיסטישע צייטונגען, האָבען אָפען געפאָדערט, אַז עס איז שוין צייט אויסצוראָטען די רעוואָלוציאָנערע דעמאָקראַטיע...

דעם 23טען אָקטאָבער איז פאָרגעקומען אַ ים־שלאַכט צווישען רוסישע און אַ טהייל דייטשע קריעגס־שיפען איג׳ם ים־בוזים פון ריגאַ. די פראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט זיך אָנגעכאַפּט אָן דעם אויסרייד, אַז פעטראָגראַד איז אין געפאַהר, און האָט אָנגעהויבען עוואַקואירען די שטאָדט. צום אַלעם ערשטען האָט מען ארויסגע־פיהרט די גרויסע פאַבריקען פון קריעגס־מאַטעריאַלען און מען האָט זיי פונאַנדערגעוואָרפען איבער רוסלאַנד. דאַן האָט די רעגיערונג אַליין זיך גענומען קלייבען קיין מאָסקוואַ. די באָלשעוויקעס האָבען תיכף גענומען שרייען, אַז די רעגיערונג פערלאָזט די רויטע הויפּט־שטאָדט, כדי אָבצושוואַכען די רעוואָלוציע. ריגאַ, האָבען זיי גע־זאָגט, איז פערקויפט געוואָרען צו די דייטשען. איצט וויל מען פער־ראַטען פעטראָגראַד.

די בורזשואַזיע איז געווען הוילע גדולה. די קאַדעטישע „רעטש“

(רערע) האָט געשריבען: „אין מאָסקווא וועט די רעגיערונג האָבען א מעגליכקייט צו טהאָן איהר ארבייט אין א רוהיגער אטמאָספערע און וועט ניט מורא האָבען פאר קיין שטערונג מצד די אנארכיסטען". ראָדזיאנקאָ, דער פיהרער פונ'ם רעכטען פליגעל פון דער קאדעטי-שער פארטיי, האָט ערקלעהרט אין „אוטראָ ראָסיאי" (דער מאָרגען פון רסולאנד), אז אויב די דייטשען וועלען נעהמען פעטראָגראד, וועט עס זיין א ברכה פאר רוסלאנד, ווייל דאָס וועט צושטערען די סאָוויעטען און א סוף מאכען פון דעם רעוואָלוציאָנערען באל-טישען פלאָט. ראָדזיאנקאָ האָט געשריבען:

„פעטראָגראד איז אין געפאהר. און איך טראכט מיר: זאָל זיך גאָט זאָרגען וועגען פעטראָגראד. זיי האָבען מורא, אז טאָמער וועט מען נעהמען פעטראָגראד, וועלען די צענטראלע רעוואָלוציאָנערע אָרגאניזאציעס ווערען צושטערט. און איך זאָג מיר: הלואי וואָלט עס געווען אזוי, הלואי וואָלטען אלע רעוואָלוציאָנערע אָרגאניזאציעס געוואָרען צושטערט... וואָרום זיי ברענגען נאָר אַן אונגליק אויף רוסלאנד.

„פאלט פעטראָגראד, וועט אויך דער באלטישער פלאָט ווערען צושטערט, אָבער ווייגען איז ניטאָ אויף וואָס: די מעהרסטע קריעגס-שיפען זיינען אין גאנצען דעמאָראליזירט".

פון דעסטוועגען האָט די רעגיערונג זיך אָבגעזאָגט פון איהר פלאן צו פערלאָזען פעטראָגראד: דער שטורם פון געזעלשאפטליכען פראָ-טעסט איז געווען צו גרויס.

דער קומענדיגער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען איז דערווייל נע-האנגען איבער רוסלאנד, ווי א שווערע כמארע, פול מיט דונערען און בליצען. געגען דעם קאָנגרעס איז געווען ניט נאָר די רעגיערונג, נאָר אויך אלע „מעסיגע" סאָציאליסטען, די צענטראל-קאָמיטעטען פון דער ארמיי און פלאָט, די צענטראל-קאָמיטעטען פון אייניגע פראָפעסיאָ-נעלע פעראיינען, די פויערשע סאָוויעטען און, קודם כל און מעהר ווי אלע, דער צענטראלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט גופא האָבען ניט גע-זשאלעוועט קיין טרחה צו לעגען שטיינער איפ'ן וועג פונ'ם קאָנ-גרעס. די „איזוועסטיא" און דער „גאָלאָס סאָלדאטא" (די שטים פון א סאָלדאט), וועלכע זיינען געגרינדעט געוואָרען דורך דעם פעט-ראָגראדער סאָוויעט און האָבען זיך געפונען אין די הענד פון דעם

צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, האָבען געשאָטען שוועבעל און פעך אויף דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס. דאָס זעלביגע האָט געטהאָן די גאַנצע אַרטילעריע פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, דער „דיעלאָ נאַראָדאַ“ (פאָלקס־זאַך) און „וואָליאַ נאַראָדאַ“ (פאָלקס־ווילען).

די געגנער האָבען געאַרבייט אויף אַלע כלים. מען האָט געשיקט דעלעגאַטען פון איין עק לאַנד צום צווייטען; מען האָט געקלאַפּט דעפּעשען צו די קאָמיטעטען פון די אָרטיגע סאָוויעטען און צו די אַרמעע־קאָמיטעטען; מען האָט גע׳עצה׳ט צו שטערען אָדער כאָטש אָבלעגען די וואַהלען צום קאָנגרעס. פּראָטעסטען האָבען זיך גע־שאָטען פון אַלע זייטען: פּייערליכע רעזאָלוציעס אָנגענומען אויף עפענטליכע מיטינגען, דעקלאַראַציעס פון דעמאָקראַטישע קרעפטען וועגען דער אונגעזעטצליכקייט צו רופען אַ קאָנגרעס עטליכע וואָכען פאַר דער גרינדונגס־פערזאַמלונג; דעלעגאַציעס פון דעם פראָנט, פון דעם זעמסטוואָ־פערבאַנד, פון דעם פּויערים־פערבאַנד, פון דעם קאָזאַקי־שען מיליטערישען פערבאַנד, פון אָפיצירען־פערבאַנד, פון געאָרגיעווי־סקי קאַוואַלירען, פון די טויט־באַטאַליאָנען... אַלע האָט פּראָטעסטירט געגען דעם קאָנגרעס. דער ראַט פון דער רוסישער רעפּובליק האָט שאַרף קריטיקירט די אידעע פון אַ קאָנגרעס. די גאַנצע מאַשין פון דער רוסישער רעגיערונג, וואָס איז געגרינדעט געוואָרען נאָך דער מאַרט־רעוואָלוציע, האָט געאַרבייט מיט אַלע קרעפטען צו שטערען דעם קאָנ־גרעס פון די סאָוויעטען...

דאָס איז געווען אויף איין זייט. אויף דער אַנדערער זייט איז געווען דער אונקלאָרער, אָבער מעכטיגער ווילען פונ׳ם פּראָלעטאַריאַט, — די אַרבייטער, די פּשוטע סאָלדאַטען, די אָרימע פּויערים. פּיעלע אָרטיגע סאָוויעטען האָבען שוין געהאַט אָנגענומען דאָס באָלשעוויסטי־שע פּראָגראַם. די אָרגאַניזאַציעס פון די פאַבריק־אַרבייטער, די פאַב־ריטשנאָ־זאַוואָדסקע קאָמיטעטען, זיינען געווען אונטער דעם קאָנטראָל פון די באָלשעוויקעס. די רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציאָנען פון דער אַרמעע און פלאָט האָבען געטהאָן זייערס. אין פּיעלע ערטער, וואו מען האָט די מאַססען ניט געלאָזט וועהלען קיין סאָוויעט־דעלעגאַטען אויפ׳ן געזעצליכען שטייגער, האָט דער עולם אָבגעהאַלטען שטילע פערזאַמלונגען און דאָרטען אויסגעקליבען אייגענע מענשען, וועלכע זאָלען פאָהרען קיין פּעטראָגראַד. אין אַנדערע סאָוויעטען האָט מען

אראבגעזעצט די אלטע קאמיטעטען און אויסגעקליבען נייע. א גרויסע אונטערערדישע כוואליע האט זיך געצויגען פון דער טיעף און אויפ־געריסען די קארע, וואס איז אין א משך פון חדשים אנגעוואקסען און פערהארטעוועט געוארען ארום דער בעהאלטענער רעוואלוציאנערער לאווא. נאר אן אונגעריכטע מאסען־בעוועגונג האט געקענט ארויס־רופען צום לעבען דעם אל־רוסישען קאנגרעס פון די סאוויעטען...

טאג איין, טאג אויס זיינען די באלשעוויסטישע רעדנער געגאנגען פון קאזארמע צו קאזארמע, פון פאבריק צו פאבריק, און האבען אגי־טירט געגען דער רעגיערונג פון בירגער־קריעג. איינמאל א זונטאג זיי־נען מיר אוועקגעפאהרען אויפ׳ן שליסעלבורגער פראספעקט, צום אבו־כאווסקי זאוואד, וואס האט געארביים קריעגס־מאטעריאלען פאר דער רעגיערונג. געפאהרען איז מען אין א פאראווע טראמוויי, וואס איז לאנגזאם געקראכען צווישען גאנצע ימים בלאטע. די וואגאנעס זיינען געווען אנגעשטאפט צום דערשטיקט ווערען.

דער מיטינג איז פארגעקומען צווישען די דינע ציגעל־ווענד פון א ריעזיגען אונפערענדיגטען בנין. צעהן טויזענד מענער און פרויען אין טונקעלע קליידער האבען זיך צוזאמענגעשפארט ארום דער רויט־בעפוצטער טריבונע, געזעסען אויף הויפענס געהילץ און ציגעל, ארויפ־געדראפעט זיך אויף די באלקענס, אונטער׳ן ראך, און געשלונגען אויפ־מערקזאם יעדעס ווארט, זיך אבגערופען מיט דונער־שטימען. אויפ׳ן גראהען, פערכמורעטען הימעל האט זיך צייטענווייז בעוויזען די זון גיסענדיג דורך די נים פערענדיגטע פענסטער א רויטליכען שיין אויף די מאסען פשוט׳ע געזיכטער, וואס האבען ארויפגעקוקט צו אונז.

לונאטשארסקי, א מאן מיט א דינער אינגלישער פיגור און מיט דעם עמפפינדליכען פנים פון א קינסטלער, האט גערעדט וועגען דער פראגע, פארוואס די גאנצע מאכט דארף געהערען די סאוויעטען. נישטא קיין אנדער מעגליכקייט, האט ער געזאגט, צו גאראנטירען די רעוואלוציע געגען איהרע שונאים, וועלכע האבען מיט א כיון רואינירט דאס לאנד, רואינירט די ארמעע און בעשאפען א באדען פאר א נייעם קארנילאוו.

נאך לונאטשארסקי׳ן איז געקומען פעטראווסקי, — א מאגערער, א לאנגזאמער, אן אונדערבארעמדיגער:

„ס׳איז צייט צו טהאן, נים צו רעדען. די עקאנאמישע לאגע איז

שלעכט, אָבער מיר מוזען זיך געוועהנען. זיי ווילען אונז אויסהונגערען, אויספריהרען, זיי ווילען אונז פּראָוואָצירען, אָבער זאָלען זיי געדענקען, אז מיר וועלען ניט לאָזען. אויב זיי וועלען סמייען ארויפלעגען די האנד אויף די אָרגאניזאציעס פונ׳ם פּראָלעטאריאט, וועלען מיר זיי פערניכטען ווי שטויב אויפ׳ן פּנים פון דער ערד“.

די באָלשעוויסטישע פּרעסע האָט זיך מיט א מאָל פונאנדער־געוואקסען. א חוץ די פּארטיי־בלעטער „ראבאָטשי פּוט“ און „סאָל־דאט“ האָט זיך בעוויזען א נייע צייטונג פאר די פּויערים, „דערע־ווענסקאיא ביעדנאָטא“ (די אָרימסטע פון די דערפער), וועלכע איז ארויסגעגאנגען יעדען טאָג אין א האלב מיליאָן עקזעמפּליארען; דעם 17טען אָקטאָבער איז ארויס דער „ראבאָטשי אי סאָלדאט“. דער לייט־ארטיקעל פון דער צייטונג האָט אזוי פאָרמולירט דעם שטאנד־פּונקט פון די באָלשעוויקעס:

„נאָך איין יאָהר קריעג וואָלט געהייסען פערניכטען די ארמעע און דאָס לאנד... פּעטראָגראד איז אין געפאהר... די קאָנטר־רעוואָ־לוציאָנערען פרעהען זיך מיט דעם אונגליק פון דעם פאָלק... די פּויערים זיינען פערצווייפעלט און טרעטען ארויס אין אָפענעם אויפשטאנד; די פּריצים און די רעגיערונג שיקען שטראָף־עקספּע־דיציעס צו מאָרדען און רויבען; פאבריקען און זאָוואָדען ווערען געשלאָסען, מען דראָהט די ארבייטער מיט הונגער... די בורזשואזיע און איהרע גענעראלען ווילען צוריק איינפיהרען בלינדע דיסציפּלין אין דער ארמעע. די קאָרנילאָווצעס גרייטען זיך אָפען פונאנדער־צוטרייבען די גרינדונגס־פערזאמלונג, און די בורזשואזיע גיט זיי איהר ברכה...

„די רעגיערונג פון קערענסקי איז געגען פאָלק... קערענסקי וויל אומברענגען דאָס לאנד... אונזער צייטונג איז א צייטונג פונ׳ם פאָלק... זי פערטיידיגט די אינטערעסען פון די אָרימע קלאסען, די ארבייטער, סאָלדאטען און פּויערים. דער איינציגער וועג צו ראטעווען דאָס פאָלק איז צו פיהרען די רעוואָלוציע ביז׳ן סוף. דאָס איז נאָר מעגליך, ווען די פולע מאכט וועט זיך געפינען אין די הענד פון די סאָוויע־טען...

„דאָס פּראָגראם פון אונזער צייטונג איז:

„די גאנצע מאכט — די סאָוויעטען, סיי אין פּעטראָגראַד, סיי אין די איבעריגע שטעדט.

„אַ באַלדיגער וואַפענשטילשטאַנד אויף אַלע פראָנטען. אַן עהרליכער פריעדען צווישען די פעלקער.

„די פּריצ׳ישע מאַיאָנטקעס זאָלען איבערגעהן צו די פּויערים אָהן שום נעצאָהלט.

„די ארבייטער זאָלען האָבען אַ קאָנטראָל איבער דער אינדוסט־ריעלער פּראָדוקציאָן.

„די גרינדונגס־פערזאַמלונג זאָל אויסגעקליבען ווערען אויף עהר־ליכע און גערעכטע יסודות.״

עס איז אינטערעסאַנט איבערצודרוקען איין טהייל פון אַן ארטי־קעל אין דער זעלבער צייטונג, — דעם אָפּיציעלען אָרגאַן פון די באָלשעוויקעס, וועלכע זצנען בעקאַנט איבער דער גאַנצער וועלט אַלס דייטשע אַגענטען:

„דער דייטשער קייזער, פערשמירט מיט׳ן בלוט פון מיליאָנען טויטע, וויל רוקען זיין ארמעע אויף פּעטראָגראַד. לאָמיר רופען צו די דייטשע ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים, וועלכע ווילען פריעדען ניט ווענינער ווי מיר, לאָמיר זיי אויפמונטערען, אַז זיי זאָלען זיך אויפהויבען געגען דעם פערפלוכטען קריעג!

„דאָס קאָן נאָר טהאָן אַ רעוואָלוציאָנערע רעגיערונג, וועלכע וועט באמת רעדען אין דעם נאָמען פון די רוסישע ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים; וועלכע וועט אַפּעלירען צו די דייטשע סאָלדאַטען איבער די קעפּ פון די דיפּלאָמאַטען; וועלכע וועט אָנפילען די דייטשע טראַנשעען מיט פּראָקלאַמאַציעס אויף דייטש... אונזערע לופט־פליהער וואָלטען קענען פערשפּרייטען אַזעלכע פּראָקלאַמאַציעס איבער גאַנץ דייטשלאַנד...״

אין דעם ראטה פון דער רעפּובליק איז דער אָבגרונד צווישען די צוויי פליגעל געוואָרען וואָס אַ טאָג טיעפער.

קארעלין, אַ לינקער סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער, האָט איינמאָל אויסגעשריען אין׳ם ראטה:

„די פערמעגליכע קלאַסען ווילען אויסניצען די רעוואָלוציאָנערע מאַשין פון׳ם שטאַאַט, כדי צוצובינדען רוסלאַנד צו דעם קריעגס־

וואָגען פון די אַליאירטע! די רעוואָלוציאָנערע פּארטייען טאָרען ניט דערלאָזען אזא פּאָליטיק!"

דער אַלטער ניקאָלאַי טשאַיקאָווסקי, א פּערטרעטער פון די פאָלקס־סאָציאַליסטען, איז געווען געגען איבערגעבען די ערד צו די פּויערים. טשאַיקאָווסקי האָט אין גאַנצען געהאַלטען מיט די קאַדעטען:

„מיר מוזען באַלד איינפיהרען די שטרענגסטע דיסציפּלין אין דער אַרמעע. עס איז א פערברעכען אָנצוהויבען סאָציאַלע און עקאָנאָמישע רעפאָרמען אין צייט פון קריעג. איך האָב ניט אויפגעהערט וועגען דעם צו רעדען די גאַנצע צייט. אויב מיר טהוען דאָס, בעגעהען מיר א פארברעכען, און פארגעסט ניט, אז איך בין דאָך ניט קיין פיינד פון אזוינע רעפאָרמען, ווייל איך בין אַליין א סאָציאַליסט..."

געשרייען פון לינקס: „מיר גלויבען איהך ניט!" שטאַרקע אַפּלאָדיסמענטען פון רעכטס.

דער קאַדעט אַדזשעמאָוו האָט געהאַלטען, אז מען דאַרף בכלל ניט דערצעהלען דער אַרמעע וועגען די ציעלען פון קריעג, ווייל יעדער סאָלדאַט דאַרף פערשטעהן, אז די וויכטיגסטע אויפגאַבע איז ארויס־צוטרייבען דעם שונא פון רוסישער ערד...

קערענסקי איז צוויי מאָל געקומען אין ראטה, גערופען צו נאַ־ציאָנאַלער אייניגקייט, געהאַלטען ליידענשאַפטליכע רעדעס, אפילו איינמאָל זיך צעוויינט ביים סוף פון א רעדע. די פערזאַמלונג האָט איהם אויפגענומען גאַנץ קאַלט, אָפטמאָל האָט מען איהם איבערגע־ריסען מיט איראָנישע בעמערקונגען.

דער סמאָלני אינסטיטוט, הויפּט־קוואַרטיר פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און פונ'ם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, געפינט זיך אויפ'ן עק שטאָדט, א פּאָר מייל פונ'ם צענטער, אויפ'ן ברעג פון דער ברייטער נעוואַ. איך בין אהין געפאָהרען אין א טראַמוויי, דער וואַגאָן האָט זיך קוים געשלעפּט מיט א קרעכץ איבער די בלאָ־טיגע גאַסען, וואָס זיינען געפלאַסטערט מיט אונגעהובעלטע שטיינער. דער טראַמוויי איז געווען אָנגעשטאָפּט מיט מענשען. פון דער ווייטען האָב איך געזעהן די גראַציעזע בלאָהליכע קופּאָלען פון דעם סמאָלני מאָנאַסטיר, בעפּוצט מיט טונקעלען גאָלד. הארט נעבען דעם פּראַכט־פאָלען מאָנאַסטיר ציהט זיך דער פּאַסאַד פונ'ם סמאָלני אינסטיטוט, צוויי הונדערט יאַרד די לענג און דריי שטאָק די הויך. די געביידע

זעהט אויס, ווי א לאנגע קאזארמע. איבער׳ן הויפּט־אריינגאנג הענגט נאך דער קייזערליכער הערב אויסגעהאקט פון שטיין און שמיי־בעלט, דאכט זיך, ארונטער מיט פעראכטונג...

אין די אלטע צייטען איז דארט געווען א מאנאסטיר־שוהל פאר די טעכטער פון די רוסישע אדעליגע, אונטער דעם שוץ פון דער קייזע־רין גופא. נאך דער רעוואלוציע האבען דעם בנין איבערגענומען רעוואלוציאנערע ארגאניזאציעס פון ארבייטער און סאלדאטען. אן ערך הונדערט צימערען געפינען זיך אין דעם סמאלני אינסטיטוט, אלע ווייס, מיט הוילע ווענד; אויף די טהירען געפינען זיך נאך עמאלירטע שילדלעך מיט אויפשריפטען: „קלאס־צימער נומ. 4“, אדער „לעהרער־ביורא“. איבער זיי זיינען אבער געהאנגען נייע שילדען מיט גראב־געמאהלטע אותיות: „צענטראל־קאמיטעט פון דעם פעטראגראדער סאוויעט“, „צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט“, „ביורא פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען“, „פערבאנד פון די סא־ציאליסטישע סאלדאטען“, „צענטראל־קאמיטעט פון די אלל־רוסישע פראפעסיאנעלע פעראיינען“, „פאבריטשנא־זאוואדסקע קאמיטעטען“, „צענטראלער ארמעע־קאמיטעט“... ווייטער — די הויפּט־קווארטירען און די פערזאמלונגס־צימערען פון די פאליטישע פארטייען...

אין די לאנגע קארידארען מיט די געוועלבטע באלקענס זיינען געהאנגען נאר עלעקטרישע לעמפלעך. אהין און אהער זיינען געלא־פען סאלדאטען און ארבייטער, אייניגע אונטער א שווערע מאסע פון גרויסע פעק צייטונגען, פראקלאמאציעס און אנדער פראפאגאנדא־מאטעריאל. זייערע שווערע שטיוועל איבער דער הילצערנער פאר־לאגע האבען געהילכט ווי א דונער... אומעטום זיינען געהאנגען פלאקאטען: „חברים! צוליעב אייער אייגען געזונד היט אב ריינ־ליכקייט“. אויף די פלאטפארמען, לעבען די טרעפּ, זיינען אויף יעדען שטאק געווען אויסגעשטעלט לאנגע טישען, אנגעווארפען מיט בראשורען און מיט דער ליטעראטור פון די פערשיידענע פאליטישע פארטייען. דאס אלעס האט מען פערקויפט זעהר ביליג. דער בריי־טער ניעדריגער עס־צימער אין אונטערשטען שטאק איז נאך איצט אויך געווען א מין רעסטאראן. פאר צוויי רובעל האב איך געקויפט א בילעט אויף א מאהלצייט. צוזאמען מיט טויזענדער אנדערע בין איך געשטאנען אין דער רייהע און געווארט ביז מען וועט מיך

צולאָזען צום טיש. צוואַנציג אַרבייטער, מענער און פרויען, האָבען געשעפּט פון גרויסע קעסלען באָרשטש, דערלאַנגט פלייש, קאַשע; אויפ'ן טיש זיינען געלעגען בערג מיט שוואַרצע ברויט; 5 קאָפּיקעס האָט מען געצאָהלט פאַר אַ טאַסע טהעע אין אַ צינערנער כלי. פון אַ קאָרב האָט מען אַרויסגענומען אַ שמאַלציגען הילצערנעם לעפעל... אויף די בענק אַרום די הילצערנע טישען זיינען געזעסען הונגעריגע פּראָלעטאַריער און געשלונגען דאָס עסען. דערביי האָט מען גע־שמועסט, געמאַכט קאָנספּיראַציִעס אָדער געוואָרפען גראָבע וויצען פון איין עק צימער צום צווייטען...

אויפ'ן אויבערשטען שטאָק איז אויך געווען אַ שפּייז־צימער, ספּעציעל פאַר'ן צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אָבער אויך דאָרט האָט געגעסען ווער עס איז געקומען. מען האָט געקענט בעקומען ברויט, דיק בעשמירט מיט פּוטער; טהעע האָט מען געטרונקען וויפיעל מען האָט נאָר געוואָלט.

אין דעם דרום־פליגעל פון דעם צווייטען שטאָק האָט זיך גע־פונען דער מיטינג־זאַאַל, דער געוועזענער באַל־זאַאַל פון דעם אינ־סטיטוט. דאָס איז אַ הויכער ווייסער צימער, בעלויכטען מיט הונדערטע גראַציעזע עלעקטרישע לעמפּלעך, וואָס הענגען אַראָב פון וויים־גלאַזיר־טע ענגלייכטער. דער צימער איז פונאַנדערגעטהיילט אין צווייען דורך אַ רייהע מאַסיווע קאָלאָנעס. אין איין עק געפינט זיך אַ פּלאַט־פאָרמע מיט צוויי הויכע לייכטער שטאַנדאַרען אויף ביידע זייטען און אַ גאָלדענע ראַהם הינטען. אין דער גאָלדענער ראַהם איז אַ מאָל געווען דער פּאָרטרעט פון ניקאָלאַי'ען. איצט איז זי געווען לעדיג. אָט דאָ פלעגען עס פאָרקומען די פּראַכטפאָלע באַנקעטען, וואו גלאַנ־צענדע מיליטערישע מונדירען פלעגען זיך אויסמישען מיט די מאַנט־לען פון די העכערע גלחים און אַלעם צוזאַמען איז געווען אַ שעהנער ראַהם פאַר די יונגע גרויס־פירסטינס...

פונקט אַנטקעגען דעם זאַאַל, אויף דער אַנדערער זייט פון קאָ־רידאָר, האָט זיך געפונען דער מאַנדאַט־קאָמיטעט פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס. איך בין דאָרט געשטאַנען און בעטראַכט די דעלעגאַטען ווי זיי קומען אָן. שווערע אומגעלומפּערטע סאָלדאַטען מיט לאַנגע בערד, אַרבייטער אין שוואַרצע בלוזעס, עטליכע טיפּישע פּויערים פון פֿערוואָרפענע דערפער. די סעקרעטאַרשע, אַ מיטגליעד פון פלעכאַ־

נאָוו׳ס „יעדינסטוואָ“, האָט געשמייכעלט מיט פעראכטונג. „גאָר אַנדערע מענשען, מען קען זיי ניט פערגלייכען מיט די דעלעגאַטען פון דעם ערשטען קאָנגרעס“, האָט זי בעמערקט. „זעהט, ווי אונוויסענד און רויה זיי זעהען אויס. דער אמת׳ער טשאָרני נאָראָד“... און דאָס איז געווען אמת. רוסלאַנד איז געווען אויפגערודערט ביז׳ן סאַמע גרונד, און די מענשען פון גאָר אונטען זיינען איצט אַרויפגעשוואומען אַרויף. דער מאַנדאַטען־קאָמיטעט איז געווען אָרגאַניזירט פון דעם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און האָט זיך געטשעפּעט צו איינינע דעלעגאַטען מיט דער טענה, אַז מען האָט זיי ניט אויסגעקליבען אויף אַ געזעצליכען אופן. קאַראַכאַן, אַ פערטרעטער פון דעם באָלשעוויסטישען צענטראַל־קאָמיטעט, האָט צוגעקוקט און געשמייכעלט: „זאָרגט זיך ניט“, האָט ער געזאָגט: „ווען די צייט וועט קומען, וועלען מיר שוין זעהן אייער אַריינלאָזען“...

דער „ראַבאָטשי אי סאָלדאַט“ האָט געשריבען:

„מיר מאַכען אויפמערקזאַם די דעלעגאַטען צום נייעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס, אַז געוויסע מיטגליעדער פון דעם אָרגאַניזאַציאָנס־קאָמיטעט פּרואווען אַרונטעררייסען דעם קאָנגרעס. זיי זאָגען, אַז ער וועט איבערהויפּט ניט פאָרקומען און אַז עס איז בעסער פאַר די דעלעגאַטען צו פערלאָזען פּעטראָגראַד... זאָלען די דעלעגאַטען זיך ניט צוהערען צו אַזוינע ליגענס... גרויסע טעג זיינען נאָהענט...“

עס איז געווען קלאָהר, אַז דעם 2טען נאָוועמבער וועט נאָך קיין קוואָרום ניט זיין, האָט מען אָבגעלעגט דעם קאָנגרעס אויף דעם 7טען נאָוועמבער. אָבער דאָס גאַנצע לאַנד איז איצט געווען אויפגערעגט. די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען דערזעהן, אַז עס האַלט מיט זיי שמאָל, האָבען זיי פּלוצלונג געענדערט זייער טאַקטיק און גענומען שטורמען זייערע אָרטיגע אָרגאַניזאַציעס מיט טעלעגראַמען, אַז זיי זאָלען אויסקלייבען אַזוי פיעל מעסיגע סאָציאַליסטען, וויפיעל נאָר מעגליך. דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערשע סאָוויעטען האָט בעשלאָסען צו רופען אַן אויסעראָרדענטליכען פויערים־קאָנגרעס דעם 13טען דעצעמבער און האָט וועגען דעם אַרויסגעלאָזט אַן אויפרוף: דער ציעל איז געווען — האָבען אַ געגענגעוויכט, אויב דער סאָוויעטען־קאָנגרעס זאָל אָננעהמען ענערגישע טריט...

יעדער איינער האָט זיך געפרעגט: ווי וועלען זיך האַלטען די באָלשעוויקעס? קלאַנגען האָבען זיך געטראָגען איבער׳ן שטאָדט, אז עס וועט זיין אַ בעוואפענטע דעמאָנסטראַציע, אַן ארויסטרעטונג פון די אַרבייטער און סאָלדאטען. די בורזשואזע און רעאקציאָנערע צייטונגען האָבען פאָראויסגעזעהן אַן אויפשטאנד און האָבען פערלאַנגט, אַז די רעגיערונג זאָל ארעסטירען דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט אָדער לכל הפחות ניט דערלאָזען צו אַ קאָנגרעס. אזוינע בלעטער, ווי „נאָוואיא רוס", האָבען אָפען געפרעדיגט אַ פּאָגראָם אויף די באָלשעוויקעס.

גאָרקי אין זיין „נאָוואיא זשיזן" האָט געהאַלטען מיט די באָלשעוויקעס אין איין פּרט: ער האָט געגלויבט, אַז די רעאקציאָנערען ווילען צושטערען די רעוואָלוציע און אַז אונטער אַ נויט דאַרף מען ארויסווייזען אַ בעוואפענטען ווידערשטאַנד. דאָך האָט ער געהאַלטען, אַז די גאַנצע רעוואָלוציאָנערע דעמאָקראַטיע דאַרף בילדען איין פעראייניגטען פראָנט.

„כל זמן די דעמאָקראַטיע האָט נאָך ניט אָרגאַניזירט אַלע איהרע קרעפטען, כל זמן דער ווידערשטאַנד מצד די געגנער איז נאָך זעהר שטארק, וואָלט געווען אוננויטיג איבערצוגעהן צו אַ בעוואפענטען אָנפאַל. אויב אָבער די פיינדליכע עלעמענטען, נעהמען זיך פאַר געוואַלד־מיטלען, בלייבט ניט קיין ברירה פאַר דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע נאָר ארויסגעהן אין שלאַכט און קעמפּפען פאַר מלוכה־מאַכט. אין דעם קאַמפּף וועלען זיי האָבען אויף זייער זייט די טיעפסטע שיכטען פונ׳ם פאָלק..."

גאָרקי האָט אָנגעוויזען, אַז סיי די רעאקציאָנערע צייטונגען, סיי די צייטונגען פון דער רעגיערונג פּראָוואָצירען די באָלשעוויקעס. די באָלשעוויקעס, האָט ער געמיינט, דאַרפען זיין פאָרזיכטיג. טאָמער הויבען זיי אָן אַן אויפשטאַנד, וועט עס נאָר עפענען די טהיר פאַר אַ נייעם קאָרנילאָוו. ער האָט אויפגעפאָדערט די באָלשעוויקעס, זיי זאָלען אָבלייקענען די קלאַנגען. פאָטרעסאָוו האָט אָבגעדרוקט אין מענשעוויסטישען „דיען" (דער טאָג) אַ סענסאַציאָנעלע געשיכטע, צוזאמען מיט אַ קאַרטע פון פעטראָגראַד, וואו ער האָט כלומרשט אויפגעדעקט די געהיימע פּלענער פון די באָלשעוויקעס, ווי אזוי זיי גרייטען זיך צו אַ גאַסען־קאַמפּף.

ווי דורך א כשוף האָבען אלע ווענט זיך בעדעקט מיט פּראָקלאַ־מאַציעס, ווארנונגען, אויפרופען. די צענטראַל־קאָמיטעטען פון די „מעסיגע“ און קאָנסערוואַטיווע פראקציעס, ווי אויך דער צענטראַ־לער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען פּראָטעסטירט געגען דעמאָנסטראַ־ציעס און האָבען גערופען די ארבייטער און סאָלדאַטען זיי זאָלען ניט פאָלגען די אגיטאַטאָרס. אָט איז א טהייל פון א פּראָקלאַמאַציע, וואָס די מיליטערישע אָבטהיילונג פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָ־נערען האָט פערשפּרייט איבער׳ן שטאָדט:

„ווידער א מאָל הערען זיך קלאַנגען וועגען אַן ארויסטרעטונג. פון וואַנען נעהמען זיך די אלע קלאַנגען? ווער האָט בעפאָלמעכ־טיגט די אגיטאַטאָרס צו פערדיגען אַן אויפשטאַנד? דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט אָנגעפרעגט די באָלשעוויקעס, זאָגען זיי, אַז דאָס איז ניט זייער ארבייט: זיי האָבען מיט די קלאַנגען קיין שייכות... אָבער די קלאַנגען אַליין זיינען שוין אַליין א גרויסע סכנה. עס קען זיך טרעפען, אַז איינצעלנע היץ־קעפּ זאָלען ארויסרופען א טהייל ארבייטער און סאָלדאַטען אין גאַס אריין און זיי אונטערהעצען צו מאַכען אַן אויפשטאַנד, כאָטש די מעהרהייט פון די ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים איז געגען דעם... מיר לעבען איצט איבער שרעקליכע צייטען; דער קלענסטער אויפשטאַנד קען זיך פערוואַנד־לען אין א בירגער־קריעג און צושטערען אלע אָרגאַניזאַציעס פונ׳ם פּראָלעטאַריאַט, וואָס מען האָט אויפגעבויט מיט אַזוי פיעל מיה... די קאָנטר־רעוואָלוציע וועט אויסנוצען דעם אויפשטאַנד צו פער־ניכטען די רעוואָלוציע, צו עפענען דעם פראָנט פאַר ווילהעלם׳ען, און מאַכען צו נישט די גרינדונגס־פערזאַמלונג... האַלט זיך פעסט יעדערער אָן זיין פּאָסטען! טרעט ניט ארוים!“

דעם 28טען אָקטאָבער האָט איך גערעדט אין די קאָרידאָרען פונ׳ם סמאָלני אינסטיטוט מיט קאַמענעוו׳ען, — א נידריגען מאַן מיט א רויטליכען שפּיציגען בערדעל און פראַנצויזישער זשעסטיקולאַציע. קאַמענעוו איז גאָר ניט געווען זיכער, אַז עס וועט זיך צונויפפאָה־רען גענוג דעלעגאַטען. „אויב א קאָנגרעס וועט יאָ פאָרקומען“, האָט ער געזאָגט „וועט ער געוויס אויסדריקען די אמת׳ע שטימונג פון פאָלק. אויב די מאַיאָריטעט וועט זיין באָלשעוויסטיש, און ביי מיר איז קיין ספק ניט, אַז עס וועט זיין אַזוי, וועלען מיר פערלאַנגען,

אז די גאנצע מאכט זאָל איבערגעהן צו די סאָוויעטען און די פּראָ־וויזאָרישע רעגיערונג זאָל רעזיגנירען"...

וואָלאָדארסקי, א הויכער בלייכער יונגערמאן אין ברילען, מיט א אונרייניגער געזיכטס־פארב, איז געווען מעהר ענטשלאָסען. „די דאן־ליבערס און די אנדערע פשרה־מאכער סאבאטאזשען דעם קאָנגרעס. אויב דאָס זאָל זיי געלינגען, אויב דער קאָנגרעס זאָל ניט פאָרקו־מען, — וואָס זשע? זיינען מיר גענוג רעאַליסטען, וועלען מיר זו־כען אנדערע מיטלען".

דעם 29טען אָקטאָבער האָב איך פארשריעבען אין מיין נאָטיץ־בוך איינינגע פאקטען, וואָס איך האָב ארויסגענומען פון די צייטונ־גען:

מאָהילעוו (הויפּט קוואַרטיר פונ'ם גענעראַל שטאב). עס האָ־בען זיך דאָ קאָנצענטרירט די לאָיאלע פּאָלקען פון דער גווארדיע, די „ווילדע דיוויזיע", די קאָזאַקען און טויט־באטאַליאָנען.

די יונקערס פון די מיליטער שוהלען אין פּאַוולאָווסק, צארסקאָיע סעלאָ און פּעטערהאָף האָבען בעקומען א בעפעהל פון דער רעגיערונג צו זיין גרייט: טאָמער ווערט מען זיי דארפען, זאָלען זיי תיכף קומען קיין פּעטראָגראַד. די יונקערס פון אראניענבאום קומען שוין קיין פּעטראָגראַד.

א טהייל פון די געפּאנצערטע אויטאָמאָבילען פון דעם פּעטראָג־ראַדער גארניזאָן געפינט זיך אין דעם ווינטער־פּאַלאַץ.

לויט א בעפעהל פון טראָצקי'ן האָט די סעסטראָרעצקער רעגי־רונגס־פאבריק פון קריעגס־מאטעריאַלען ארויסגעגעבען עטליכע טוי־זענד ביקסען די דעלעגאטען פון די פּעטראָגראַדער ארבייטער.

די שטאָדט־מיליץ פון דעם אונטער־שטען ליטעיני קוואַרטאַל האָט אָנגענומען א רעזאָלוציאָן, אז די גאנצע מאכט זאָל איבער־געהן צו די סאָוויעטען.

דאָס איז נור א פּאָאָר קליינע עפּיזאָדען פון די אונגעהויער פער־וויקעלטע געשעהעניסען אין יענע פיעבערהאַפטע טעג, ווען יעדער איינער האָט געוואוסט, אז עפּעס מוז קומען, נור קיין קלאָהרע פאָר־שטעלונג האָט קיינער ניט געהאַט.

אין אבענד דעם 30טען אָקטאָבער איז פאָרגעקומען א מיטינג פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט אין סמאָלני אינסטיטוט. טראָצקי האָט

געשטעמפּעלט מיט פּעראַכטונג דעם בעריכט פון די בורזשואַזע צייטונגען, אַז דער סאָוויעט גרייט זיך צו אַ בעוואָפנטען אויפשטאַנד. דאָס, האָט ער געזאָגט, איז „אַ פּערזוך פון די רעאַקציאָנערען צו דיסקרעדיטירען און צו ברעכען דעם קאָנגרעס פון די סאָוויעטען. דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט" האָט טראָצקי ערקלעהרט „גרייט זיך ניט צו קיין אַרויסטרעטונג. פונדעסטוועגען, אויב דאָס וועט נויטהיג זיין וועלען מיר דאָס טהאָן, און דערביי וועלען מיר האָבען די שטיצע פון דעם פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן... די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג גרייט זיך צו אַ קאָנטאָר־רעוואָלוציע. אויב מיר וועלען ניט האָבען קיין אַנדער ברירה, וועלען מיר ענטפערען מיט אַן אונדערבאַרעמדיגען ענטשיידענעם אָנפאַל".

דער אמת איז, אַז דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט האָט זיך טאַקע ניט געגרייט צו קיין דעמאָנסטראַציע, אָבער דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די באָלשעוויקעס האָט ערנסט בעטראַכט די פראַגע וועגען אַן אויפשטאַנד. די זיצונג פון דעם באָלשעוויסטישען צענטראַל קאָמיטעט האָט געדויערט די גאַנצע נאַכט אויפ'ן 23טען אָקטאָבער. אויף דער זיצונג זיינען געווען אַלע פּאַרטיי־אינטעליגענטען, אַלע פיהרער, און אויך דעלעגאַטען פון די פּעטראָגראַדער אַרבייטער און פון דעם גאַרניזאָן. פון אַלע אינטעליגענטען זיינען נור לענין און טראָצקי געווען פאַר אַן אויפשטאַנד. אפילו די מיליטערישע פּאַרטרעטער זיינען געווען געגען. ווען עס איז געקומען צו אַן אָבשטימונג, איז די מאַיאָריטעט געווען געגען אַן אויפשטאַנד.

דאַן האָט זיך אויפגעהויבען אַ פּראָסטער אַרבייטער מיט אַ פּנים רויט פון צאָרן. „איך רעד אינ'ם נאָמען פון פּעטראָגראַדער פּראָלעטאַריאַט", האָט ער געזאָגט מיט אַ שטרענגען מינע. „מיר ווילען אַן אויפשטאַנד. טהוט אייך וואָס אייך געפעלט, אָבער איך זאָג אייך, אַז אויב איהר דערלאָזט פערניכטען די סאָוויעטען, האָבען מיר מיט אייך ניט וואָס צו טהאָן".

אייניגע סאָלדאַטען זיינען צוגעשטאַנען צו דעם אַרבייטער. אַ נייע דיסקוסיע האָט זיך אָנגעהויבען. מען האָט ווידער אָבגעשטימט. איצט איז די מעהרהייט געווען שוין פאַר אַן אויפשטאַנד...

דער רעכטער פליגעל פון די באָלשעוויקעס אונטער דער פיהרונג פון ריאַזאַנאָוו, קאַמענעוו און זינאָוויעוו האָט נאָך אַלץ אָנגעפיהרט

א קאמפף געגען א בעוואפענטען אויפשטאנד. דעם 31טען אָקטאָבער אין דער פריה איז אין „ראבאָטשי פוט“ ערשינען דער ערשטער קאַפּיטעל פון ליענין׳ס „בריעף צו די חברים“, — איינס פון די מערקווירדיגסטע פּראָפּאגאנדא־ווערק אין דער וועלט. לענין האָט זיך דאָרט ארויסגעזאָגט פאר א בעוואפענטען אויפשטאנד. דער בריעף איז געווען אַן ענטפער אויף די טענות פון קאמענעוו און ריאזאנאָוו.

„איינס פון די צוויי“, האָט לענין געשריבען: „ענטוועדער מיר מוזען זיך אָבזאָגען פון דער פאָדערונג: די גאנצע מאכט — די סאָוויעטען, אָדער מיר מוזען זיך נעהמען צו בעוואפענטען קאמפף. קיין אנדער וועג איז ניטאָ“.

דעם זעלבינגען טאָג האָט פאוועל מיליוקאָוו, דער פיהרער פון די קאדעטען, געהאלטען א גלענצענדע רעדע אין דעם ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק, וואו ער האָט ביטער קריטיקירט סקאָבעלעוו׳ס „נאקאז“ אלס פּראָ־דייטש.

מיליוקאָוו האָט ערקלעהרט, אז די רעוואָלוציאָנערע דעמאָקראַטיע מאכט א תל פון רוסלאנד. דער רעדנער האָט חוזק געמאכט פון טערעשטשענקאָ׳ן און ניט מורא געהאט צו זאָגען אָפען, אז עס איז בעסער דייטשע דיפּלאָמאטיע איידער רוסישע... די לינקע בענק האָבען ניט אויפגעהערט רווישען און טומלען די גאנצע צייט פון זיין רעדע.

די רעגיערונג פון איהר זייט האָט זיך ניט געקענט מאכען ניט ווי״ענדיג וועגען דעם ערפאָלג פון דער באָלשעוויסטישער פּראָפּאַגאנדא. א פעראייניגטע קאָמיסיע פון דער רעגיערונג מיט דעם ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק האָט אויף גיך אָנגעוואָרפען צוויי געזעצען: איינס וועגען איבערגעבען די ערד אויף דער ווייל אין די הענד פון די פּויערים, א צווייטעס וועגען נעהמען ענערגישע שריט צו שליסען שלום. דעם אנדערען טאָג האָט קערענסקי אָבגעשאפט טויט־שטראָף אין דער ארמעע. נאָכמיטאָג דעם זעלבינגען טאָג האָט זיך געעפענט מיט גרויס פּאראד די ערשטע זיצונג פון דער „נייער קאָמיסיע צו שטארקען די רעפּובליקאנישע אָרדנונג און צו קעמפּפען געגען אנארכיע און קאָנטער־רעוואָלוציע“. פון דער דאָזיגער קאָמיסיע האָט מען נאכהער קיין וואָרט ניט געהערט. זי איז ווי אין וואסער אריין.

דעם נעקסטען אין דער פריה האָב איך און צוויי אַנדערע קאָ־רעספּאָנדענטען געהאַט אַ געשפּרעך מיט קערענסקי׳ן, — זיין לעצטע אינטערוויאו מיט זשורנאַליסטען.

ער האָט געזאָגט מיט אַ ביטערען טאָן:

„דאָס רוסישע פאָלק איז מיעד עקאָנאָמיש, דאָס רוסישע פאָלק איז ענטטוישט אין די אַליאירטע! די וועלט גלויבט, אַז די רוסישע רעוואָלוציע איז געענדיגט. דאָס איז אַ גרויסער טעות. די רוסישע רעוואָלוציע הויבט זיך ערשט אָן!"

אפשר האָט קערענסקי אַליין ניט געוואוסט, וואָס פאַר אַ נבואה ער האָט געזאָגט...

די זיצונג פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט אין דער נאַכט אויפ׳ן 30טען אָקטאָבער איז געווען זעהר שטורמיש. איך בין אָב־געזעסען אויף דער פערזאַמלונג די גאַנצע נאַכט. די „מעסינע" סאָציאַליסטישע אינטעליגענץ, אָפיצירען, מיטגליעדער פון די ארמיי־קאָמיטעטען, און אויך דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, האָבען דאָרט געבילדעט איין געשלאָסענעם פראָנט. אנטקעגען זיי איז גע־שטאַנען די פעראייניגטע קראַפט פון ארבייטער, פּויערים און פּשוט׳ע סאָלדאַטען, — ליידענשאַפטליך און איינפאַך.

אַ פּויער האָט איבערגעגעבען וועגען אונרוהען אין טווער צוליעב דעם ארעסט פון די לאַנד־קאָמיטעטען. „אייער קערענסקי", האָט ער געשריען: „ איז ניט מעהר ווי אַ שוץ פאַר די פּאָמיעשטשיקעס. זיי ווייסען, אַז אין דער גרינדונגס־פערזאַמלונג וועלען מיר סיי ווי סיי צונעהמען די ערד, ווילען זיי מאַכען אזוי, אַז עס זאָל נאָר קיין גרינדונגס־פערזאַמלונג ניט זיין!"

אַ מאַשיניסט פון דעם פּוטילאָווער זאַוואָד האָט דערצעהלט, ווי אזוי די אויפזעהער שליסען איין אָבטהיילונג נאָך דער אנדערער מיט׳ן אויסרייד, אַז עס איז ניטאָ קיין הייצונג און קיין רויהע מאַטע־ריאַלען. דאָס איז ניט אמת, האָט ער געזאָגט, ווייל דער פאַבריטשנאָ־זאַוואָדסקי קאָמיטעט האָט ענטדעקט ריעזיגע זאַפּאַסען פון מאַטעריאַ־לען.

„דאָס איז אַ פּראָוואָקאַציע", האָט ער געשריען. „זיי ווילען אונז אויסהונגערען. זיי ווילען אונז טרייבען צו געוואַלדטהאַטען!"

איינער פון די סאָלדאַטען האָט אָנגעהויבען:

„חברים! איך ברענג אייך אַ גרוס פון די ערטער, וואו מענשען גראָבען זיך אַליין קברים און רופען דאָס טראַנשעען!"

אַ הויכער, מאָגערער סאָלדאַט, אַ יונגער מאַן מיט בליצענדע אויגען, האָט זיך אויפגעהויבען פון זיין פּלאַץ. דאָס איז געווען טשודנאָווסקי, וואָס מ'האָט וועגען איהם גערעדט, אַז ער איז אומגעקומען אין דער יולי־שלאַכט. איצט איז ער אויפגעשטאַנען תחית המתים. מען בענגענענט איהם מיט אַ שטורעם פון אַפּלאָדיסמענטען. ער האָט געזאָגט:

„די סאָלדאַטען גלויבען מעהר ניט זייערע אָפיצירען. אפילו די אַרמעע־קאָמיטעטען האָבען זיך אָבגעזאָגט רופען אַ פערזאַמלונג, וואָס זאָל אויסקלייבען דעלעגאַטען פאר'ן סאָוויעט. די אַרמעע־קאָמיטעטען האָבען אונז פערראַטהען... די מאַסען פּשוט'ע סאָלדאַטען פערלאַנגען, אַז די גרינדונגס פערזאַמלונג זאָל פאָרקומען פּונקט דעם זעלביגען טאָג אויף וועלכען זי איז בעשטימט. טאָמער וועט אימיצער סמייען אָבצולעגען אויף ווייטער, וועט אויף איהם פאַלען דער פלוך פון דער אַרמעע, און דאָס איז ניט נור קיין פּלאַטאָנישער פלוך, ווארום מיר האָבען ביקסען אויך..."

טשודנאָווסקי האָט דערצעהלט, ווי עס פיהרט זיך דער וואהל־קאַמף צו דער גרינדונגס־פערזאַמלונג אין דער 5טער אַרמיי. „די אָפיצירען, דערהויפּט די מענשעוויקעס און די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען", האָט ער געזאָגט, „טהוען אַלע מעגליכקייטען צו אונטערדריקען די באָלשעוויקעס. מען דערלאָזט ניט אונזערע צייטונגען אין די טראַנשעען, מען אַרעסטירט אונזערע רעדנער".

„וואָס דערצעהלט איהר ניט בעסער, אַז עס איז ניטאָ קיין ברויט?" — האָט אויסגעשריען אַן אַנדער סאָלדאַט.

„אַ מענש לעבט ניט מיט ברויט אַליין", האָט טשודנאָווסקי פעסט געענטפערט.

אַ דעלעגאַט פון דעם וויטעבסקער סאָוויעט, אַ מענשעוויק־אָבאָראַנעץ האָט גערעדט נאָך טשודנאָווסקי'ן. דאָס איז געווען אַן אָפיציר, און ער האָט אויסגעדריקט דעם שטאַנדפּונקט פון די אָפיצירען. „עס האַנדעלט זיך ניט וועגען דעם, ווער עס האָט די מאַכט", האָט ער געזאָגט, „ניט די רעגיערונג איז שולדיג, נור דער קריעג. מיר מוזען געווינען דעם קריעג, איידער רעפאָרמען קענען..." געשריען, פּיי־

פערייען און איראָנישע אויסרופען האָבען איבערגעריסען דעם רעד־נער. „די באָלשעוויסטישע אַגיטאַטאָרס זיינען דעמאַגאָגען!...“ דער זאַאַל דונערט פון געלעכטער. „לאָמיר אויף איין מאָמענט פערגע־סען דעם קלאַסען־קאַמפף...! אָבער ענדיגען האָט ער ניט געקענט. אַן אויפגערעגטע שטימע האָט אויסגעשריען: „שווייג בעסער, גע־נוג!“

מערקווירדיג איז געווען דאָס בילד פון פעטראָגראַד אין יענע טעג. אין די פאַבריקען זיינען גאַנצע צימערען פול געווען מיט ביקסען; קוריערען זיינען געקומען און געגאַנגען; די רויטע גוואַרדיע האָט זיך געלערענט מאַרשירען. אין אַלע קאַזאַרמעס זיינען פאָרגעקומען פערזאַמלונגען, טאָג און נאַכט האָבען זיך געצויגען הייסע אונענדליכע דעבאַטען. אַווענד־צייט פלעגען די גאַסען אָנגעפילט ווערען מיט מענשען: געדיכטע לאַנגזאַמע מענשען־כוואַליעס האָבען זיך גערוקט איבער נעווסקי, געשלונגען צייטונגען, געשלאָגען זיך פאַר אַ בלאַט... גאַסען־אָנפאַלען זיינען פאָרגעקומען אומעדום, און עס איז געווען אַ סכנה צו געהן דורך די זייטיגע געסלעך... אויף דער סאַדאָוואַיאַ האָב איך איינמאָל נאָכמיטאָג געזעהן, ווי אַן עולם פון עטליכע הונדערטער מענשען האָט געשלאָגען און געטראָטען צום טויט אַ סאָלדאַט אַ גנב, וואָס מען האָט איהם געכאַפּט ביי דער האַנד... געהיימניספולע טונקעלע ברואים האָבען זיך געדרעהט אַרום די פרויען, וואָס זיינען געשטאַנען אין „רייהע“ אין די לאַנגע ווינטער־טעג און ווינטער־נעכט. ס'האָבען זיך געהערט שטילע געשפּרעכען וועגען די אידען, אַז דאָס זיינען זיי שולדיג אין אַלע צרות: זיי האָבין בעהאַלטען דאָס עסענוואַרג, און בשעת דאָס פאָלק געהט אויס פון הונגער לעבען זיך די סאָוויעט־מענשען אין עושר און אין כבוד...

אַרום סמאָלני האָבען וועכטער געהיט יעדען פערבייגעהער... מען האָט קיינעם ניט אַריינגעלאָזט אָהן אַ פּאַס. אינוויינינג האָט עס גע־רוישט טאָג און נאַכט ווי אין אַ ביהן־שטאָק. הונדערטער סאָלדאַטען און אַרבייטער זיינען געשלאָפען אויף דער פּאָדלאָגע, וואו זיי האָבען נאָר געקענט געפינען אַ ווינקעל. אויבען, אין דעם גרויסען זאַאַל זיינען פאָרגעקומען די זיצונגען פון דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט, וואו טוי־זענד מאַן האָבען ניט אויפגעהערט דיסקוטירען, געוואַלדעווען און הילכען...

און אין דער זעלביגער צייט, אין דער זעלביגער שטאָדט, איז דאָס אַלטע לעבען געגאַנגען זיין גאַנג. אַריסטאָקראַטישע שפּיעל־קלובען זיינען געווען אָפען פון פאַרנאַכט ביז אין דער פריה. שאַמ־פּאַניער האָט זיך געגאָסען. רייכע לעדיג־געהער האָבען געשטעלט אין קאָן ניט ווענינער ווי 20 טויזענד רובעל. איבער די צענטראַלע גאַסען האָבען ביינאַכט זיך אַרומגעדרעהט פּראָסטיטוטקעס מיט טייערע פוטערס און דימאַנטען, די קאַפּעס זיינען געווען פול מיט מענשען...

מאָנאַרכיסטישע פערשווערער, דייטשע שפּיאָנען, שמוגלער מיט זייערע טונקעלע פּלענער, — אַלצדינג איבערגעמישט, אַלצדינג איין תהו ובהו.

אונטער אַ גראָהען הימעל, אין אַ קאַלטען רעגען, אין געדיכטע נעבעלס, האָט דאָס האַרץ פון דער שטאָדט געקלאַפּט העכער און העכער, און שנעלער און שנעלער האָט דאָס גרויסע פּעטראָגראַד זיך געטראָגען — וואוהין?

דריטער קאַפּיטעל.

ערב יום הדין

ווען אַ שוואַכע רעגיערונג און אַ רעוואָלוציאָנערע מאַסע שטעהען איינע געגען דער צווייטער, קומט אַ צייט, ווען אַלצדינג, וואָס די רעגירונג טהוט, איז שלעכט, און אַלצדינג, וואָס די רעגירונג טהוט ניט, ערוועקט נאָך מעהר דעם צאָרן פון דעם פאָלק.

ווען די רעגיערונג האָט זיך געקליבען פערלאָזען פּעטראָגראַד, האָט דאָס אַרויסגערופען אַ שטורם אין די מאַסען. ווען קערענסקי האָט נאָכדעם ערקלעהרט, אַז די רעגיערונג האָט גאָר ניט בדעה דאָס צו טהאָן, איז זיין ערקלעהרונג אויפגענומען געוואָרען מיט פעראַכטונג.

דער „ראַבאָטשי פּוט“ האָט געשריבען:

„די רעוואָלוציע האָט צוגעשפּאַרט צום וואַנד די רעגיערונג פון דער פּראָוויזאָרישער בורזשואַזיע, פּרואווט זי זיך אַרויסדרעהען און דערצעהלט מעשיות, אַז זי האָט גאָר קיינמאָל ניט געוואָלט אַנטלויפען פון פּעטראָגראַד, אַז זי האָט ניט געוואָלט איבערגעבען די הויפּט־שטאָדט אין די הענד פון דעם שונא. דאָס איז אַ מיאוסער ליגען...“

אין בארקאָוו האָבען דרייסיג טויזענד קויהלען־גרעבער זיך אָרגאַ־ניזירט און אָנגענומען אַ פּראָגראַם, וואָס הויבט זיך אָן מיט אַזוינע ווערטער: „דער קלאַס פון ארבייטער און דער קלאַס פון קאַפּיטאַליס־טען האָבען ניט וואָס צו טהאָן איינער מיט דעם צווייטען“. קאָזאַקען זיינען געקומען און האָבען צוטריעבען די פערזאַמלונג און אייניגע ארבייטער האָט מען אריינגעוואָרפען אין טורמע. די קויהלען־גרעבער האָבען ערקלעהרט אַ גענעראַל־סטרייק. דער מיניסטער פון האַנדעל און אינדוסטריע קאָנאָוואַלאָוו האָט בעשטימט זיין געהילף אָרלאָוו און איהם נעגעבען אַלע פּאָלמאַכטען צו ענדיגען דעם סכסוך. די קויהלען־גרעבער האָבען געהאַסט אָרלאָוו׳ען. דער צענטראַלער עקזע־קוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט נאָר געשטיצט קאָנאָוואַלאָוו׳ס שליח, נאָר ער האָט זיך אָבגעזאָגט צו פאָדערען, אַז מען זאָל צוריקרופען די קאָזאַ־קען פון דער דאָנער געגענד...

אין קאַלוגאַ האָט מען פונאנדערגעטריעבען דעם אָרטיגען סאָוויעט, ווייל די באָלשעוויקעס האָבען דאָרט געהאַט געוואונען אַ מעהרהייט און האָבען בעפרייט אייניגע פּאָליטישע אַרעסטירטע. די שטאָדט־דומאַ האָט געבראַכט סאָלדאַטען פון מינסק און מיט דער צושטימונג פון דעם רעגיערונגס־קאָמיסאַר האָט מען געשאָסען אויף דער סאָוויעט־געביידע פון האַרמאַטען. די באָלשעוויקעס האָבען זיך אונטערגעגע־בען. ווען זיי זיינען ארויס פון דער געביידע, זיינען די קאָזאַקען זיי בעפאַלען מיט געשרייען: „אָט דאָס וועלען מיר טהאָן מיט אַלע אַנדערע באָלשעוויסטישע סאָוויעטען, אָט דאָס וועלען מיר טהאָן מיט אייערע פריינד אין מאָסקווא און פּעטראָגראַד“. די קאַלוגאַ׳ער גע־שעהענים האָט ארויסגערופען אַ כוואַליע פון צאָרניגען שרעק איבער גאַנץ רוסלאַנד...

אין פּעטראָגראַד האָבען זיך גראַד דאַמאָלסט פערענדיגט די זיצונגען פון אַ סאָוויעטען־קאָנגרעס פון די צפון־געגענדען. פּאָר־זיצענדער איז געווען דער באָלשעוויק קרילענקאָ. מיט אַ געוואַלדיגער מאַיאָריטעט האָט מען אָנגענומען די רעזאָלוציע, אַז די גאַנצע מאַכט זאָל איבערגעהן צו דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען. די פערזאַמלונג האָט געשיקט אַ גרוס די ארעסטירטע באָלשעוויקעס; זי האָט זיי געמונטערט און אָנגעזאָגט, אַז די שעה פון זייער בעפרייאונג איז נאָהענט. די ערשטע אַלל־רוסישע קאָנפערענץ פון די

פאבריטשנאָ־זאַוואָדסקי קאָמיטעטען איז פאָרגעקומען אין דער זעל־
ביגער צייט; זי האָט זיך שארף ארויסגעזאָגט פאר די סאָוויעטען.
די רעזאָלוציע ערקלעהרט:

„דער ארבייטער־קלאַס האָט זיך פּאָליטיש בעפרייט פון דער
מאכט פון דעם צאר, וויל ער זעהן דעם זיעג פון אַ דעמאָקראַטישער
אָרדנונג אויך אין עקאָנאָמישען לעבען. דאָס איז מעגליך נאָר דאַן,
ווען די ארבייטער וועלען האָבען דעם קאָנטראָל איבער אינדוסטריעלער
פּראָדוקציאָן — אַ קאָנטראָל, וואָס איז נאַטירליך אויסגעוואקסען אין
אַן אטמאָספערע פון עקאָנאָמישער צושטערונג — אַ רעזולטאַט פון
דער פערברעכערשער פּאָליטיק פון די הערשענדע קלאַסען...“

דער פעראיין פון אייזענבאהן־ארבייטער האָט פערלאַנגט די רע־
זיגנאַציע פון ליווערואָווסקי, דעם מיניסטער פון אייזענבאהנען...

אינ׳ם נאָמען פונ׳ם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט סקאָ־
בעלעוו פערלאַנגט, אַז זיין „נאַקאַז“ זאָל ניט אנדערש צוגעשטעלט
ווערען צו דער קאָנפערענץ פון די אַליאירטע. סקאָבעלעוו האָט פאָר־
מעל פּראָטעסטירט געגען דעם, וואָס טערעשטשענקאָ ווערט געשיקט
קיין פאריז. טערעשטשענקאָ האָט געמעלדעט, אַז ער איז גרייט צו
רעזיגנירען... גענעראַל ווערכאָווסקי האָט איינגעזעהן, אַז ער קאָן
ניט רעאָרגאַניזירען די ארמעע. צו די זיצונגען פון דעם קאַבינעט
פלעגט ער קומען זעהר זעלטען.

דעם דריטען נאָוועמבער איז בורצעוו׳ס „אָבשטשעיע דיעלאָ“
ארויסגעקומען מיט גרויסע „קעפּ“:

„בירגער, רעטעט דאָס פאָטערלאַנד!

„ווי מיר ווערען געוואויר האָט דער קריעגס־מיניסטער גענעראַל
ווערכאָווסקי פאָרגעשלאָגען אין דער קאָמיסיע פאר נאַציאָנאַלע פער־
טהיידיגונג, אַז מען זאָל אונטערשרייבען אַ סעפּאַראַטען פריעדען אָהן
די אַליאירטע.

„דאָס איז פעררעטה!

„טערעשטשענקאָ פערענטפערט זיך, אַז די פּראָוויזאָרישע רעגיע־
רונג האָט אפילו ניט געוואָלט בעטראַכטען ווערכאָווסקי׳ס פאָרשלאַג.

„מיר זיינען דאָך ניט אין אַ מְשוּגעים־הויז“, האָט טערעשטשענקאָ
ערקלעהרט.

„די מיטגליעדער פון דער קאָמיסיע זיינען געווען איבערראַשט, ווען זיי האָבען דערהערט ווערכאָווסקי'ס פאָרשלאַג.
„גענעראַל אַלעקסעיעוו האָט געוויינט.
„ניין! דאָס איז ניט משוגעת!... דאָס איז ערגער!... דאָס איז אַן אָפענער פעררעטה. מען וויל פערקויפען רוסלאַנד!
„קערענסקי, טערעשטשענקאָ און נעקראַסאָוו מוזען גלייך ענטפער־רען, וואָס בעדייט ווערכאָווסקי'ס פאָרשלאַג.
„בירגער, שטעהט אויף!
„רוסלאַנד ווערט פערקויפט!
„ראַטעוועט רוסלאַנד!"
וואָס האָט ווערכאָווסקי באמת געזאָגט? ער האָט זיך אויס־געדריקט, אַז מען מוז פערלאַנגען פון די אַליאירטע זיי זאָלען וואָס גיכער שליסען פריעדען, וואָרום די רוסישע אַרמעע איז מעהר ניט פעהיג צו פיהרען מלחמה...
די סענסאַציע סיי אין רוסלאַנד און סיי אין אויסלאַנד איז געווען אונגעהייער. ווערכאָווסקי האָט בעקומען אַן אורלויב אויף אַן אונ־בעשטימטער צייט „צוליעב אונגעזונדהייט", און האָט פערלאָזען דעם קאַבינעט. די „אָבשטשעיע דיעלאָ" האָט מען אונטערדריקט.
זונטאָג דעם 4טען נאָוועמבער האָט געזאָלט זיין „דער טאָג פונ'ם פעטראָגראַדער סאָוויעט". אונגעהויערע מיטינגען האָבען גע־זאָלט פאָרקומען איבער דער גאַנצער שטאָדט, מיט דעם צוועק, ווי מען האָט געזאָגט, צו זאַמלען געלד פאַר דער אָרגאַניזאַציע און פאַר דער פרעסע. אין דער אמת'ען האָט דאָס געזאָלט זיין אַ פּראָבע פון קראַפט. פּלוצלונג ווערט מען געוואָהר, אַז אויף דעם זעלביגען טאָג פּלאַנעווען די קאָזאַקען אַ הייליגע פּראָצעסיע לכבוד דער איקאָנע פון 1812, וועלכע האָט געראַטעוועט מאָסקווא פון נאַפּאָלעאָנ'ען. די אַטמאָספערע איז געווען פול מיט עלעקטריציטעט. איין פונק וואָלט געקענט אָנצינדען אַ ברודער־קריעג. דער פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט ארויסגעלאָזט אַ פּראָקלאַמאַציע מיט'ן נאָמען „ברידער־קאָזאַקען".
„מען וויל אייך, קאָזאַקען, אויפרייצען געגען אונז, אַרבייטער און סאָלדאַטען. קיין'ס פּלאַן האָבען אויסגעטראַכט אונזערע געמיינזאַמע שונאים, די אונטערדריקער, די פּריווילעגירטע קלאַסען, גענעראַלען, באַנקירען, גוטס־בעזיצער, געוועזענע בעאַמטע, געוועזענע משרתים

БРАТЬЯ-КАЗАКИ!

Петроградскій совѣтъ солдатскихъ и рабочихъ депутатовъ обращается къ вамъ свое слово.

Васъ, казаки, хотятъ возстановить противъ насъ, рабочихъ и солдатъ. Эту каинову работу совершаютъ наши общіе враги: насильники-дворяне, банкиры, помѣщики, старые чиновники, бывшіе слуги царскіе. Они всегда были сильны и властны раздѣленіемъ народа. Натравливали солдатъ на рабочихъ и крестьянъ. Казаковъ напускали на солдатъ. Какими средствами достигали они этого? Ложью, клеветой. Казакъ, солдатъ, матросъ, рабочій, крестьянинъ — родные братья. Всѣ они труженики, всѣ бѣдны, всѣ тянутъ лямку, всѣ придавлены и ограблены войною.

Кому нужна война? Кто ее затѣялъ? Не казакъ и не солдатъ, не рабочій и не крестьянинъ. Война нужна генераламъ, банкирамъ, царямъ, помѣщикамъ. Они увеличиваютъ на войнѣ свою власть, свою силу, свои богатства. Народную кровь они превращаютъ въ болото своихъ барышей.

Народъ хочетъ мира. Во всѣхъ странахъ солдаты и рабочіе жаждутъ мира. Петроградскій совѣтъ рабочихъ и солдатскихъ депутатовъ говоритъ буржуямъ и генераламъ: „Отойдите въ сторону, насильники! Пусть власть перейдетъ въ руки самого народа, и тогда народъ немедленно же заключитъ честный миръ".

Правильно ли это, товарищи-казаки? Мы не сомнѣваемся, что вы всѣ скажете: правильно! Но именно поэтому насъ ненавидятъ всѣ ростовщики, богачи, князья, дворяне, генералы, и въ ихъ числѣ ваши, казачьи генералы. Они готовы въ любой часъ уничтожить петроградскій совѣтъ, задушить революцію, надѣть оковы на народъ, какъ было при царѣ.

Поэтому они вамъ клевещутъ на насъ. Они обманываютъ васъ. Они говорятъ, будто Совѣтъ хочетъ отобрать ваши земли. Не вѣрьте, казаки! Совѣтъ хочетъ отобрать всѣ помѣщичьи земли и передать ихъ крестьянамъ, хлѣборобамъ и въ частности бѣднымъ казакамъ. У кого же поднимется рука отбирать землю у труженика-казака?

Вамъ говорятъ, будто Совѣтъ собирается 22-го октября устроить какое-то возстаніе, сраженіе съ вами, стрѣльбу на улицахъ, рѣзню. Тѣ, кто сказалъ вамъ это — негодяи и провокаторы. Такъ и заявите имъ! На 22-е октября Совѣтъ назначилъ мирные митинги, собранія, концерты, гдѣ рабочіе и солдаты, матросы и крестьяне будутъ слушать и обсуждать рѣчи о войнѣ и мирѣ, о народной долѣ. На эти мирные, братскіе митинги мы приглашаемъ и васъ. Добро пожаловать, братья-казаки!

Кто изъ васъ сомнѣвается, пусть зайдетъ въ Смольный, гдѣ помѣщается Совѣтъ. Тутъ всегда много солдатъ, есть и казаки. Они объяснятъ сомнѣвающемуся, чего хочетъ Совѣтъ, каковы его цѣли и пути. Для того народъ и скинулъ царя, чтобъ свободно обсуждать свои нужды и брать свои дѣла въ собственныя руки. Сбросьте и вы, казаки, повязку, которую надѣваютъ вамъ на глаза Каледины, Бардижи, Карауловы и прочіе враги трудового казачества.

22-го октября устраивается кѣмъ то казачій крестный ходъ. Дѣло свободной совѣсти каждаго казака участвовать или не участвовать въ крестномъ ходѣ. Мы въ это дѣло не вмѣшиваемся и никакихъ препятствій никому не чинимъ.

Однако, мы васъ предупреждаемъ, казаки: глядите зорко, какъ бы, подъ видомъ крестнаго хода, не попытались ваши Каледины натравить васъ на рабочихъ, на солдатъ. Ихъ цѣль — вызвать кровопролитіе и въ братской крови утопить вашу и нашу свободу.

Знайте твердо: 22-го октября — день Петроградскаго Совѣта, день мирныхъ митинговъ, собраній и денежныхъ сборовъ на солдатскія и рабочія газеты. Примыкайте къ намъ, казаки, — въ общую семью трудового народа, для общей борьбы за волю и счастье.

Братскую руку протягиваетъ вамъ, казаки,

Петроградскій Совѣтъ Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

[illegible]

Appeal of the Petrograd Soviet to the Cossacks to call off their *Krestny Khod*—the religious procession planned for November 4th (our calendar). "Brothers—Cossacks!" it begins. "The Petrograd Soviet of Workers' and Soldiers' Deputies addresses you."

פונ׳ם צאר... זיי האָבען אונז פיינד, די אַלע כאבארניקעס, נעלד־זעק, פּרינצען, אַדעלינגע, גענעראַלען, און אויך אַלע אייערע קאָזאַקישע גענעראַלען. זיי זיינען גרייט יעדע מינוט צו פערניכטען דעם פּעט־ראָגראַדער סאָוויעט, דערשטיקען די רעוואָלוציע...

אויפ׳ן 4טען נאָוועמבער אָרגאַניזירט אימיצער אַ רעליגיעזע פּראָ־צעסיע פון סאָלדאַטען. יעדער איינער איז פריי צו האַנדלען לויט זיין געוויסען. יעדער איינער דאַרף בעשליסען פאַר זיך, צי ער וויל אַנטהייל נעהמען אין דער פּראָצעסיע, צי ניט. מיר מישען זיך ניט אין אַזוינע זאַכען. מיר ווילען קיינעם ניט שטערען. אָבער גערענקט, קאָזאַקען, מיר וואַרנען אייך. זאָגען זאָגט מען אַ פּראָצעסיע, אָבער עס קען זיך טרעפען, אַז אייערע קאַלעדינס זאָלען אייך פיהרען געגען די אַרבייטער, געגען די סאָלדאַטען..."

די פּראָצעסיע האָט מען אויפגעגעבען...

אין די קאַזאַרמעס און אין די אַרבייטער־קוואַרטאַלען האָבען די באָלשעוויקעס אין איין קול אַגיטירט: „די גאַנצע מאַכט — די סאָוויעטען". די אַגענטען פון די שוואַרצע כחות האָבען געהעצט דאָס פאָלק צו קוילען די אידען, די קרעמער, די סאָציאַליסטישע פיהרער.

פון איין זייט די מאָנאַרכיסטישע פּרעסע, — אַגיטאַציע פאַר בלוטיגע אונטערדריקונג; פון דער אַנדערער זייט ליענין׳ם הילכיגע שטימע: „אויפשטאַנד! מיר קענען מעהר ניט וואַרטען!"

אפילו די בורזשואַזע צייטונגען זיינען געווען אומרוהיג.

די „בירזשעוויאַ וויעדעמאָסטי" (בערזען־צייטונג) האָט גערופען די באָלשעוויסטישע פּראָפּאַגאַנדאַ, „אַן אָנגריף אויף די עלעמענטאַר־סטע פּרינציפּען פון געזעלשאַפט,—פּערזענליכע פרייהייט און אַכטונג פאַר פּריוואַט־אייגענטום".

די פיינדליכסטע פון אַלע זיינען געווען די „מעסיגע" סאָציאַליס־טישע צייטונגען. „די באָלשעוויקעס זיינען די געפעהרליכסטע שונאים פון דער רעוואָלוציע", האָט געשריבען די „דיעלאָ נאַראָדאַ". „די רעגיערונג דאַרף זיך אַליין בעשיצען און אונז בעשיצען געגען דעם שונא", האָט געשריבען דער מענשעוויסטישער „דיען". און פּלעכאַ־נאָוו׳ס צייטונג „יעדינסטוואָ" (איינינקייט) האָט אויפמערקזאַם גע־מאַכט דער רעגיערונג, אַז די אַרבייטער פון פּעטראָגראַד בעוואָפענען זיך. זי האָט געפאָדערט שטרענגע מיטלען געגען די באָלשעוויקעס.

אָבער די רעגיערונג איז וואָס א טאָג געוואָרען אלץ מעהר הילפ־לאָז. אפילו די שטאָדט־פערוואלטונג איז געוואָרען פאראליזירט. די צייטונגען זיינען יעדען פריהמאָרגען געווען פול מיט ידיעות וועגען חוצפה'דיגע רויבערייען און מאָרדען, אָבער די פערברעכער זיינען פערבליבען אונבעשטראפט.

ארבייטער־פאטרולען האָבען גענומען היטען די גאסען ביינאכט, געקעמפפט מיט די רויבער, איבערגענומען זאפאסען פון געוועהר, וואו זיי האָבען דאָס נאָר געקענט געפינען.

דעם 1טען נאָוועמבער האָט פאָלקאָווניק פאָלקאָווניקאָוו, דער מי־ליטערישער קאָמאנדיר פון פעטראָגראד, ארויסגעלאָזט אזא פראָקלא־מאציע:

„אונזער לאנד לעבט איבער זעהר שווערע טעג, און דאך געפינען זיך אונפעראנטוואָרטליכע מענשען, וואָס רופען צו בעוואפענטע דע־מאָנסטראציעס און פאָגראָמען. די צאָהל רויבערייען און די אונ־אָרדנונג פערגרעסערט זיך פון טאָג צו טאָג.

„אזא לאגע דעזאָרגאניזירט דאָס לעבען פון די בירגער, זי שטערט די סיסטעמאטישע ארבייט פון דער רעגיערונג און פון די שטאָדטי־שע אינסטיטוציאָנען.

„אין פולען בעוואוסטזיין פון מיין פעראנטוואָרטליכקייט און מיין פליכט פאר מיין לאנד, בעפעהל איך:

„(1 יעדע מיליטערישע אָבטהיילונג זאָל מיט אלע מיטלען העלפען דער שטאָדט־פערוואלטונג, די קאָמיסארען, דער מיליץ, צו היטען די רעגיערונגס־אינסטיטוציאָנען.

„(2 פאטרולען זאָלען אָרגאניזירט ווערען אין פערבינדונג מיט די ראיאָנע קאָמאנדירען און די פערטרעטער פון דער שטאָדט־מיליץ. מיטלען זאָלען גענומען ווערען צו ארעסטירען די פערברעכער און דעזער־טירען.

„(3 אלע פערזאָנען, וואָס קומען אין קאזארמעס און רייצען צו בעוואפענטע דעמאָנסטראציעס און פאָגראָמען, זאָלען ארעסטירט ווערען און צוגעשטעלט ווערען אין דער קאנצעלאריע פון דעם 2טען קאָמאנדיר פון דער שטאָדט.

„(4 בעוואפענטע דעמאָנסטראציעס אָדער אנדערע אונרוהען זאָ־

לען אונטערדריקט ווערן מיט א שטארקער האנד פון דער ערשטער מינוט אָן.

„5) סאָלדאטען זאָלען העלפען די קאָמיסארען צו פערהיטען אוננויטיגע הויז־זוכונגען און אוננויטיגע ארעסטען.

„6) וועגען יעדער געשעהענים אין יעדען ראיאָן זאָל תיכף גע־מעלדעט ווערן דעם שטאב פון דעם פעטראָגראדער מיליטערישען ראיאָן.

„איך פאָדער אויף אלע ארמעע־קאָמיטעטען און אָרגאניזאציעס צו העלפען די קאָמאנדירען ערפילען די פליכטען, וואָס זיינען אויף זיי ארויפגעלעגט“.

אין דעם ראטה פון דער רעפובליק האָט קערענסקי ערקלעהרט, אז די רעגיערונג ווייסט זעהר גוט וועגען די באָלשעוויסטישע הכנות, און זי האָט גענוג קראפט צו מעסטען זיך מיט יעדער דעמאָנסטראציע. קערענסקי האָט בעשולדיגט דעם „ראבאָטשי פוט“, דעם אָרגאן פון די באָלשעוויקעס, אז ער טהוט די זעלבינע שעדליכע ארבייט, ווי פורישקעוויטש׳עס „נאָוואיא רוס“, „נאָר וואָס זאָלען מיר טהאָן“, האָט ער צוגעגעבען, „די פרעסע איז אין גאנצען פריי, און די רעגיערונג האָט קיין שום מעגליכקייט נים צו קעמפפען געגען ליגענס“... לויט קערענסקי׳ן איז אויסגעקומען, אז די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע פראָ־פאגאנדא, וואָס פרעהט אזוי דאָס הארץ פון דער שווארצער מאה, האָט אין זיך צוויי זייטען.

„איך פערזענליך בין א פערלאָרענער מענש“ האָט ער געזאָגט. „עס ארט מיך שוין נים, וואָס מיט מיר אליין וועט זיין. דעריבער האָב איך דעם מוטה צו זאָגען, אז דער אנדערער געהיימניספולער צד — דאָס איז די העסליכע פראָוואָקאציע, וואָס די באָלשעוויקעס האָבען ארויסגערופען אין שטאָדט!“

דעם 2טען נאָוועמבער איז געווען אין פעטראָגראד סך הכל אזוינע פופצעהן דעלעגאטען פון אנדערע שטעדט. אויף מאָרגען איז שוין געווען הונדערט, איבערמאָרגען 175, פון זיי זיינען 103 געווען באָלשעוויקעס... צו א קוואָרום האָט מען בעדארפט האָבען 400, און ביז׳ן קאָנגרעס איז סך הכל געבליבען דריי טעג...

א סך צייט האָב איך יענע טעג פערבראכט אין דעם סמאָלני אינסטיטוט. ארייננעהן אהין איז שוין נים געווען אזוי גרינג. צוויי

רייהען וועכטער האבען געהיט דעם טויער. אין הויף פאר דעם אריינגאנג זיינען געשטאנען לאנגע רייהען מענשען און געווארט. בע־אמטע האבען זיי אויסגעפרעגט, וואס זיי דארפען, און בעטראכט זייערע פעסער. דאס סיסטעם פון פעסער האט מען געענדערט אלע עטליכע שעה, ווארום מען האט זיך געוואלט פערהיטען פון שפיאנען, וועלכע האבען אויסגעניצט יעדע געלעגענהייט זיך אריינצוכאפען אינעווייניג.

איינמאל בין איך צוגעקומען צום טויער, האב איך געזעהן טראצ־קי'ן מיט זיין ווייב אין דער פאדערשטער רייה. א סאלדאט האט זיי אבגעשטעלט. טראצקי האט א טאפ געטהאן אין קעשענע. ער האט אבער ניט געפונען זיין פאס.

„מילא", האט ער געזאגט, „איהר קענט מיר דאך. איך בין טראצקי".

„איהר מוזט האבען א פאס", האט דער סאלדאט זיך גע'עקשנ'ט, „איך קען אייך ניט אריינלאזען. וואס איז מיר אייער נאמען, איהר דארפט מיר ווייזען אייער פאס".

„איך בין דאך אבער דער פרעזידענט פון דעם פעטראגראדער סאוויעט"....

„נו, איז וואס?" האט דער סאלדאט געענטפערט „אויב איהר זענט א גרויסער מאכער, מוזט איהר כאטש האבען א קליין פאפירעל".

טראצקי איז געוועזן זעהר געדולדיג. „לאמיר זעהן דעם קאמענ־דאנט", האט ער געזאגט. דער סאלדאט האט זיך געקווינקעלט, געווארטשעט, אז ער וועט ניט געהן שטערען דעם קאמענדאנט צוליעב יעדען שווארצען יאהר. ענדליך האט ער צוגערופען דעם אויפזועהער איבער דער וואך. טראצקי האט איהם ערקלערט וועגען וואס עס האנדעלט זיך. „מיין נאמען איז טראצקי", האט ער איבערגעחזר'ט.

„טראצקי?" האט זיך יענער געקראצט אין קאפ. „איך האב ערגעץ געהערט דעם נאמען", האט ער ענדליך צוגעגעבען. „ניטא קיין סכנה. איהר מעגט אריינגעהן, טאווארישטש"...

אין קארידאר האב איך בעגעגענט קאראכאנ'ען, א מיטגליעד פון דעם באלשעוויסטישען צענטראל־קאמיטעט. ער האט מיר ערקלעהרט, ווי עס וועט אויסזעהן די נייע רעגיערונג.

„א לויזע ארגאניזאציע, וואס רופט זיך אב אויף דעם ווילען און אויף דער שטימונג פון די מאסען, ווי זיי ווערען אויסגעדריקט

אין די סאָוויעטען, און וואָס גיט פולע פריהייט די אָרטיגע קרעפטען. די איצטיגע פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז אַ שטערונג פאַר די אָרטיגע רעמאָקראַטישע קרעפטען, פּונקט ווי עס איז געווען די זעלבסט־הער־שענדע רעגירונג. אין דער נייער געזעלשאַפט וועט די איניציאַטיווע קומען פון אונטען... די רעגיערונגס־פאָרם וועט אויסגעארבייט ווע־רען לויט דעם פּראָגראַם פון דער רוסישער סאָציאַל־דעמאָקראַטישער ארבייטער־פּארטיי. דער נייער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט וועט זיין דער רוסישער פּאַרלאַמענט. ער וועט זיין פעראַנטוואָרט־ליך פאַר דעם אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס, וואָס וועט זיך צונויפקומען פון צייט צו צייט. אין דער שפּיץ פון יעדען מיניס־טאָריום וועט זיין אַ קאָלעגיום, אַ קאָמיטעט אַנשטאָט אַ מיניסטער. די קאָלעגיומס וועלען זיין דירעקט פעראַנטוואָרטליך פאַר די סאָוויע־טען...“

דעם 30טען אָקטאָבער בין איך ארויפגעגאַנגען אויפ׳ן בוידעם פון סמאָלני אינסטיטוט, וואו איך האָב געהאַט אַ געשפּרעך מיט טראָצקי׳ן אין אַ קליינעם לעדיגען צימער. דער אינטערוויו איז גע־ווען בעשטימט פון פריהער. טראָצקי איז געזעסען אויף אַ פּראָסטען ביינקעל אינמיטען צימער לעבען אַן אָבגערעקטען טיש. איך האָב איהם פערשפּאָרט אַ סך פרעגען. ער האָט גערערט מעהר ווי אַ שטונ־דע. גערעדט אָהן אַן אָבהאַלט. איך גיב איבער די וויכטיגסטע טהיי־לען פון זיין געשפּרעך אין זיינע אייגענע ווערטער:

„די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז אין גאַנצען מאַכטלאָז. די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז קאָנטראָלירט פון דער בורזשואַזיע, אָבער דאָס איז פערמאַסקירט דורך אַ כלומר׳שטדיגער קאָאַליציע מיט די אָבאָראַנצעס. די פּויערים זענען שוין מיעד וואַרטענדיג, זיי מאַ־כען אויפשטאַנדען צו פערכאַפּען די לאַנג־פערשפּראָכענע ערד. די ארבייטער איבער׳ן גאַנצען לאַנד זענען אויפגערעגט און פערביטערט. די בורזשואַזיע קען אָנהאַלטען איהר הערשאַפט נור דורך אַ בירגער קריעג. קאָרנילאָווּשטשינע איז, אין די הענד פון דער בורזשואַזיע, דאָס איינציגע מיטעל צו בלייבען ביי׳ם רודער. אָבער די בורזשואַזיע איז שוואַך. די אַרמיי איז מיט אונז. די פּשרה־מאַכער און פּאַסי־פיסטען, די סאָציאַליסטען ־רעוואָלוציאָנערען און מענשעוויקעס, האָ־בען אָנגעוואָרען זייער איינפלוס, ווייל דער קאַמף צווישען די פּויע־

רים און די פריצים, צווישען די ארבייטער און די קאפיטאליסטען, צווישען די סאָלדאטען און די אָפיצירען איז געוואָרען שטארקער, ביטערער, הייסער. נור דורך א פעראייניגטער האנדלונג פון די מאסען, נור דורך א זיעג פון דער פראָלעטארישער דיקטאטור קען די רעוואָלוציע דערגרייכען איהר ציעל, נור אזוי קען מען ראטעווען דאָס פאָלק...

„די סאָוויעטען זיינען די פאָלשטענדיגסטע פארטרעטער פונ'ם פאָלק, — פאָלשטענדיג אין זייער רעוואָלוציאָנערער ערפאהרונג, אין זייערע אידעען און ציעלען. די סאָוויעטען האלטען זיך אויף דער ארמיי אין די טראנשעען, אויף די ארבייטער אין די פאבריקען, אויף די פויערים אין די פעלדער, און זיי זיינען דעריבער דער אמת'ער חוט השדרה פון דער רעוואָלוציע.

„מען האָט געפרואווט בעשאפען א מאכט אָהן די סאָוויעטען. האָט מען בעשאפען נור מאכטלאָזיגקייט. אין די קאָרידאָרען פון דעם ראטה פון דער רוסישער רעפובליק שמידט מען אלערליי קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע פלענער. די קאדעטישע פארטיי איז די אָרגאניזירטע און קעמפפענדע קאָנטר־רעוואָלוציע. דער סאָוויעט, פון דער אנדערער זייט, פארטרעט די אינטערעסען פון דעם פאָלק. צווישען אָט די ביידע לאגערען איז אייגענטליך ניטאָ קיין וויכטיגע סאָציאלע גרופען, וואָס זאָלען קענען שפיעלען א ראָלע...

„עס איז דער „לעטטע פינאלע“ (דער ענטגילטיגער קאמף). די בורזשואזע קאָנטר־רעוואָלוציע אָרגאניזירט איהרע קרעפטען און ווארט נאָר אויף דער געלעגענהייט צו בעפאַלען אונז. אונזער ענטפער וועט זיין פעסט און ענטשלאָסען. מיר וועלען פארענדיגען די ארבייט, וואָס מען האָט קוים אָנגעהויבען אין מארט, און וואָס מען האָט א רוק געטהאָן פאָרווערטס אין דער צייט פון קאָרנילאָוו...“

טראָצקי האָט אויך בעריהרט די אויסלענדישע פאָליטיק פון דער נייער רעגיערונג:

„קודם כל וועלען מיר אויפאָדערען צו שליסען א וואפענשטילשטאנד אויף אלע פראָנטען. דאן צו רופען א קאָנפערענץ פון אלע פעלקער צו בעטראכטען דעמאָקראטישע פריעדענס־בעדינגונגען. אויף וויפיעל דער פריעדענס־אָבמאך וועט פארקערפערען דעמאָקראטישע אידעען, וועט זיך ווענדען אָן דעם רעוואָלוציאָנערען אָבקלאנג, וואָס

מיר וועלען געפינען אין אייראָפּא. אויב מיר גרינדען דאָ אַ סאָוויעט־טען־רעגיערונג, וועט דאָס זיין אַ געוואַלדיגער פאַקטאָר צו שליסען אַ באַלדיגען פריעדען אין אייראָפּא. ווארום די נייע רעגיערונג וועט זיך תיכף ווענדען דירעקט צו אַלע פעלקער איבער די קעפּ פון זייערע רעגיערונגען. אויף דער פריעדענס־קאָנפערענץ וועט די רוסישע רעוואָלוציע מיט אַלע כחות פּרוּווען דורכפיהרען דאָס פּראָגראַם פון „קיינע אַנעקסיעס, קיינע קאָנטריבוציעס, דאָס רעכט פון אַלע פעלקער אויף זעלבסט בעשטימונג, און אַ פעדעראַלע רעפּובליק פון אייראָפּא“...

„איך שטעל מיר פאָר נאָך דעם קריעג אַן איבערגעבויטע אייראָפּא, — איבערגעבויט ניט דורך דיפּלאָמאַטען, נור דורך דעם פּראָלעטאַריאַט. מיר מוזען האָבען אַ פעדעראַלע רעפּובליק פון איירא־פּא, — די פעראייניגטע שטאַאַטען פון אייראָפּא. נאַציאָנאַלע אויטאָנאָמיע איז שוין מעהר ניט גענוג. די עקאָנאָמישע ענטוויקלונג פערלאַנגט, אַז די גרענעצען צווישען פעלקער זאָלען אינגאַנצען אָבגעשאַפט ווערען. בלייבט אייראָפּא צושפּאָלטען אויף איינצעלנע נאַציאָנאַלע גרופּען, וועט דער אימפּעריאַליזם ווידער אָנהויבען זיין ארבייט. נאָר אַ פעדעראַלע רעגירונג אין אייראָפּא קען ברענגען פריעדען אויף דער וועלט...“ ער האָט אַ שמייכעל געטהאָן מיט זיין פּנים, קוים קוים איראָנישען שמייכעל. „אָבער דערצו איז נויטיג דער אויפשטאַנד פון די איירפּעאישע מאַסען, אַנדערש קען מען דאָס ניט אויספיהרען, — איצט...

דערווייל האָט די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג אָנגעהויבען פּלאַנעווען אוועקצושיקען דעם פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן צום פראָנט.

אין פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן זיינען געוועזן אַזוינע זעכציג טויזענד סאָלדאַטען, וואָס האָבען גענומען אַ גרויסען חלק אין דער רעוואָלוציע. דאָס האָבען זיי געהאָלפען דורכפיהרען די גרויסע איבער־קעהרעניש אין מאַרט, דאָס האָבען זיי בעשאַפען דעם סאָוויעט פון סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, און דאָס האָבען זיי אָבגעשטויסען קאָרנילאָוו׳ן פון די פּעטראָגראַדער טויערען.

איצט איז אַ גרויסער טהייל פון זיי געוועזן באָלשעוויסטיש. ווען

די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט געשמועסט וועגען עוואַקואירען די שטאָדט, איז דאָס געווען דער פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן, וואָס האָט ערקלעהרט: „אויב איהר זיינט ניט פעהיג צו פערטהיידיגען די שטאָדט, שליסט פריעדען; אויב איהר קענט ניט שליסען קיין פריע־דען, געהט אוועק און גיט איבער אייער מאַכט צו אַ פאָלקס־רעגיע־רונג, וואָס וועט טהאָן אי דאָס ערשטע און אַי דאָס צווייטע...“

עס איז געווען קלאָהר, אַז דער ערפאָלג פון יעדען אויפשטאַנד אין פּעטראָגראַד וועט זיך ווענדען אָן דער האַלטונג פון דעם פּעטראָ־גראַדער גאַרניזאָן. נו, האָט די רעגיערונג געפּלאַנעוועט צו פערבייטען דעם גאַרניזאָן אויף פאָלקען פון „אייגענע מענשען“ — קאָזאַקען, טויט־באַטאַליאָנען. די אַרמעע־קאָמיטעטען, די מעסיגע סאָציאַליסטען און דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען אונטערגעהאַלטען די רעגיערונג. אַ ברייטע פּראָפּאַגאַנדע האָט זיך געפיהרט ביים פראָנט און אין פּעטראָגראַד. מען האָט אָנגעוויזען, אַז אַכט חדשים נאָכאַ־נאַנד האָט דער פּעטראָגראַדער גאַרניזאָן געלעבט אַ רוהיג לעבען אין די קאַזאַרמעס, בשעת די איבעריגע סאָלדאַטען האָבען געליטען און געשטאָרבען אין די טראַנשעען.

אַ שטיק אמת איז טאַקי דערין געווען. די פאָלקען פון׳ם פּעט־ראָגראַדער גאַרניזאָן האָבען קיין חשק ניט געהאַט צו פערלאָזען זייער רוהיגען לעבען און געהן צום פראָנט, דערצו נאָך מיט אַן אויס־זיכט אויף אַ ווינטער־מלחמה. עס זיינען אָבער געווען אַנדערע סבות אויך. דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט האָט ניט געטרויט דער פּראָ־וויזאָרישער רעגיערונג; פון דעם פראָנט זיינען אָנגעקומען הונדער־טער דעלעגאַטען, אויסגעקליבען דורך פשוט׳ע סאָלדאַטען; זיי האָ־בען ערקלעהרט: „אמת, מיר דאַרפען טאַקע האָבען נייע קרעפטען, מיר ווייסען אָבער, אַז מען דאַרף היטען פּעטראָגראַד און די רעוואָ־לוציע... דעריבער האַלט איהר, חברים, די שטאָדט, און מיר וועלען האַלטען דעם פראָנט.“

דעם 25טען אָקטאָבער האָט דער צענטראַל־קאָמיטעט פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט דיסקוטירט די פראַגע וועגען בילדען אַ בעזונדערען מיליטערישען קאָמיטעט צו ענטשיידען די גאַנצע אַנגע־לעגענהייט. די זיצונג איז פאָרגעקומען הינטער פערשלאָסענע טהי־רען. אויף מאָרגען האָט די סאָלדאַטען־אָבטהיילונג פון דעם פּעט־

ראַגראַדער סאָוויעט אויסגעקליבען אַ בעזונדערען קאָמיטעט, וואָס האָט תיכּף ערקלעהרט אַ באָיקאָט אויף אַלע בורזשואַזע צייטונגען און האָט שאַרף קריטיקירט דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט דערפאַר וואָס ער איז געגען אַ קאָנגרעס פון אַלע סאָוויעטען. אויף אַ זיצונג פונ׳ם פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט טראָצקי דעם 29טען פאָרגעשלאָגען, אַז דער סאָוויעט זאָל פאָרמעל אַנערקענען דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. „מיר מוזען בעשאַפען אונזער אייגענע בעזונדערע אָרגאַניזאַציע, וואָס זאָל פעהיג זיין צו געהן אין שלאַכט און אויב נויטיג צו שטאַרבען אין קאַמפּף“. מען האָט בעשלאָסען צו שיקען צום פראָנט צוויי דעלעגאַציעס: איינע פונ׳ם סאָוויעט און איינע פונ׳ם גאַרניזאָן. די דעלעגאַציעס האָבען זיך געזאָלט אָן עצה האַלטען מיט די סאָלדאַטען־קאָמיטעטען און דעם גענעראַל־שטאַב.

ווען די דאָזיגע דעלעגאַציעס זיינען אָנגעקומען קיין פּסקאָוו, האָט גענעראַל טשערעמיסאָוו, דער קאָמאַנדיר פונ׳ם צפון־פראָנט, זיי קורץ געמעלדעט, אַז ער האָט בעפוילען דעם פעטראָגראַדער גאַרניזאָן צו פערלאָזען פעטראָגראַד און געהן צום פראָנט. ווייטער גאָרניט. דעם קאָמיטעט פונ׳ם גאַרניזאָן האָט מען ניט ערלויבט צו פערלאָזען פעטראָגראַד...

אַ דעלעגאַציע פון דער סאָלדאַטען־סעקציע פון דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט פערלאַנגט, אַז מען זאָל צולאָזען איהרען אַ פערטרעטער צו דעם שטאַב פון דעם פעטראָגראַדער מיליטערישען ראַיאָן. די פאָדערונג איז געבליבען אונערפילט. דער פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט פערלאַנגט, אַז מען זאָל ניט אַרויסגעבען קיינע בעפעהלען אָהן דער צושטימונג פון דער סאָלדאַטען־סעקציע. ניט ערפילט. מען האָט איינפאַך ערקלעהרט די דעלעגאַטען: „מיר אַנערקענען דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, מיר קענען אייך ניט און ווייסען אייך ניט. אויב איהר האַנדעלט געגען דעם געזעץ, וועלען מיר אייך אַריינזעצען אין טורמע“.

דעם 30טען אָקטאָבער איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון פערטרעטער פון אַלע פעטראָגראַדער פּאָלקען. מען האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, אַז: „דער פעטראָגראַדער גאַרניזאָן אַנערקענט מעהר ניט די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג. אונזער רעגיערונג איז דער פעט־

ראָגראַדער סאָוויעט. מיר ווילען פאָלגען נאָך אזעלכע בעפעהלען, וואָס קומען פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, דורך דעם מיליטערי־שען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט"... די אָרטיגע מיליטערישע אָב־טהיילונגען האָבען בעקומען א בעפעהל צו ווארטען אויף אינסטרוק־ציעס פון דער סאָלדאטען־סעקציע פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט.

אויף מאָרגען האָט דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט גע־רופען זיין אייגענע מיליטערישע פערזאמלונג, וואָס איז הויפּטזעכ־ליך בעשטאַנען פון אָפיצירען; ער האָט אָרגאַניזירט א קאָמיטעט צו ארבייטען האַנד אין האַנד מיט דעם שטאַב און האָט פונאנדער־געשיקט קאָמיסארען אין אַלע טהיילען פון שטאָדט. א ריעזיגע פער־זאמלונג פון סאָלדאטען אין סמאָלני אינסטיטוט האָט דעם 3טען נאָ־וועמבער אָנגענומען אזא רעזאָלוציע:

„מיר גריסען די אָרגאַניזירונג פון א מיליטערישען רעוואָלו־ציאָנערען קאָמיטעט, דער פּעטראָגראַדער קאָמיטעט פערשפּרעכט צו שטיצען דעם קאָמיטעט אין אַלע זיינע פערהאַנדלונגען און צו בעשאַפען אַן ענגערע פערבינדונג צווישען דעם לאַנד און דעם פראָנט אין די אינטערעסען פון דער רעוואָלוציע.

„דער גאַרניזאָן ערקלעהרט ווייטער, אז צוזאַמען מיט'ן רעוואָ־לוציאָנערען פּראָלעטאַריאַט פון פּעטראָגראַד וועט ער היטען די רע־וואָלוציאָנערע אָרדנונג אין שטאָדט. יעדער פערזוך מצד די קאָר־נילאָווצעס אָדער מצד דער בורזשואזיע צו פּראָוואָצירען דאָס פאָלק וועט בעגעגענען אַן אונדערבארעמדיגען ווידערשטאַנד".

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט איצט דער־פיהלט זיין מאַכט. ער האָט זיך געווענדעט צום פּעטראָגראַדער שטאַב מיט דער פאָדערונג זיך אונטערצוואַרפען אונטער זיין קאָנטראָל. די דרוקערייען האָט ער פערבאָטען צו דרוקען אויפרופען אָדער פּראָקלאַמאַציעס אָהן זיין ערלויבניס. בעוואָפענטע קאָמיסאַ־רען האָבען בעזוכט דעם קראָנווערסק־ארסענאַל און פערכאַפּט גרויסע מאַסען ביקסען און אַמוניציע. אויך האָבען זיי ניט דערלאָזט, אז מען זאָל אַוועקשיקען 10,000 באַיאָנעטען, וואָס מען האָט געזאָלט טראַנס־פּאָרטירען קיין נאָוואָ־טשערקאַסק, וואו קאַלעדין איז געשטאַנען מיט זיינע קאָזאַקען...

די רעגיערונג האָט איצט דערפיהלט די געפאַהר. זי האָט

פערשפּראָכען, אַז זי וועט קיינעם ניט בעשטראָפען, אויב דער קאָמי־טעט וועט זיך אויפלייזען. עס איז אָבער געווען צו שפּעט. האַלבע נאַכט דעם 5טען נאָוועמבער האָט קערענסקי אַליין געשיקט מאַלעווסקי׳ן מיט אַ פאָרשלאַג, אַז דער פעטראָגראַדער סאָוויעט זאָל האָבען אַ פערטרעטערשאַפט אין דעם שטאַב. דער מיליטערישער רעוואָלו־ציאָנערער קאָמיטעט האָט אָנגענומען דעם פאָרשלאַג. מיט אַ שעה שפּעטער האָט גענעראַל מאַנקאָווסקי, דערווייליגער קריעגס־מיניסטער, געביטען דעם בעשלוס...

דיענסטאַג אין דער פריה, דעם 6טען נאָוועמבער, האָט אין די גאַסען זיך בעוויזען אַ פּלאַקאַט, וואָס האָט אויפגערודערט די גאַנצע שטאָדט. אונטערגעשריבען אונטער׳ן פּלאַקאַט איז געווען „דער מי־ליטערישער־רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ביים פעטראָגראַדער סאָוויעט פון אַרבייטער און סאָלדאַטען“.

„צו דער בעפעלקערונג אין פעטראָגראַד!

„בירגער!

„די קאָנטר־רעוואָלוציע האָט אויפגעהויבען איהר פערברעכע־רישען קאָפּ. די קאָרנילאָווצעס מאָביליזירען זייערע קרעפטען צו ברעכען דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון די סאָוויעטען און די גרינ־דונגס־פערזאַמלונג. די פּאָגראָמשטשיקעס פּרובען אויפהעצען די בע־פעלקערונג אין פעטראָגראַד צו אומרוהען און בלוט־פערגיסונג. דער פעטראָגראַדער סאָוויעט פון אַרבייטער און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען נעהמט אויף זיך די פליכט צו היטען די רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג אין שטאָדט געגען קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע פערזוכען און פּאָגראָמען.

„דער פעטראָגראַדער גאַרניזאָן וועט ניט דערלאָזען קיין אונרוהען און געוואַלדטהאַטען. מיר לאַדען איין די בעפעלקערונג צו אַרעסטירען כוליגאַנעס און שוואַרצע מאה׳דיגע אַגיטאַטאָרס און זיי אָבפיהרען צו אַ סאָוויעט־קאָמיסיע אין דער נאָהענטסטער קאַזאַרמע. טאָמער וועלען די שוואַרצע קרעפטען פּרוּווען מאַכען אונאָרדנונג אין די גאַסען פון פעטראָגראַד, טאָמער וועלען זיי פּרוּווען רויבען אָדער קעמפּפען, וועלען די פערברעכער אָבגעמעקט ווערען פון דעם פּנים פון דער ערד!

„בירגער, מיר פאָדערען אייך אויף צו זיין אויסגעהאַלטען און רוהיג, די זאַך פון דער רעוואָלוציע איז אין זיכערע הענד.

„אַט דאָס איז אַ צעטעל פון די פּאָלקען, וואו עס געפינען זיך קאָמיסאַרען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט...“
דעם 3טען נאָוועמבער האָבען די באָלשעוויקעס געהאַט אַן אַנדער היסטאָרישען מיטינג הינטער געשלאָסענע טהירען. זאַלקינד האָט מיר וועגען דעם געלאָזט וויסען, און איך האָב געוואַרט אין קאָרידאָר. ווען וואָלאָדאַרסקי איז אַרויסגעגאַנגען, האָט ער מיר דערצעהלט, וואָס מען האָט דאָרט גערעדט.
לענין האָט געזאָגט: „דער זעקסטער נאָוועמבער איז צו פריה; מיר מוזען האָבען אַן אַלל־רוסישען פונדאַמענט פאַר אונזער אויפ־שטאַנד. דעם 6טען וועלען נאָך ניט זיין אַלע קאָנגרעס־דעלעגאַטען אין פּעטראָגראַד... דער 8טער נאָוועמבער איז ווידער צו שפּעט. דעמאָלט וועט שוין דער קאָנגרעס זיין אָרגאַניזירט און אַ גרויסע אָרגאַניזירטע קערפּערשאַפט קען ניט אָנגעהמען קיין שנעלען ענטשי־דענעם בעשלוס. מיר מוזען האַנדלען דעם 7טען. דעמאָלט וועט דער קאָנגרעס זיך וואָס נאָר האָבען געעפענט, וועלען מיר קומען און וועלען איהם זאָגען: אָט איז די מאַכט, וואָס ווערסטו טהאָן מיט איהר?“...
אויפ'ן אויבערשטען שטאָק איז געזעסען אַ דאַרער נפש מיט אַ דינעם פנים און לאַנגע האָר. דער מאַן איז אַ מאָל געווען אַן אָפיציער אין ניקאָלאַי'ס אַרמעע, שפּעטער איז ער געוואָרען אַ רעוואָלוציאָנער און אַ פּאָליטישער עמיגראַנט, זיין נאָמען איז געווען אַ ו ו ס ע ־ י ע נ ק אָ, און גערופען האָט מען איהם אַ נ ט אָ נ אָ ו ו. זיין ספּעציאַליטעט איז געווען מאַטעמאַטיק, אַ חוץ דעם איז ער געווען אַ גוטער שאַך־שפּיעלער. ער איז דאָס געזעסען און אויסגעאַרבייט גענויע פּלענער ווי צו פערכאַפּען די שטאָדט.
די רעגיערונג פון איהר זייט האָט זיך אויך געגרייט. שטילערהייד האָט מען אַרויסגעגעבען בעפעהלען, אַז די געטרייסטע פּאָלקען פון אַלע פערשידענע דיוויזיעס זאָלען קומען קיין פּעטראָגראַד. די יונ־קער־אַרטילעריע האָט מען אַוועקגעשטעלט אינ'ם ווינטער־פּאַלאַץ; קאָזאַקען־פּאַטרולען האָבען זיך דאָס ערשטע מאָל נאָך די יולי־טעג בעוויזען אין די גאַסען; פּאָלקאָווניקאָוו האָט אַרויסגעגעבען איין בעפעהל נאָכ'ן אַנדערען, וואו ער האָט צוגעזאָגט צו אונטערדריקען יעדע אונגעהאָרכזאַמקייט מיט זיין גאַנצער ענערגיע. קישקין, דער

געהאסטער בילדונגס־מיניסטער, איז בעשטימט געוואָרען ספּעציעלער קאָמיסאַר צו האַלטען אָרדנונג אין פּעטראָגראַד. פאַר זיינע געהילפען האָט ער בעשטימט צוויי אויך זעהר אונבעליעבטע טהוער, רוטענבערג און פּאלטשינסקי. פּעטראָגראַד, קראָנשטאַדט און פינלאַנד זיינען ערקלעהרט געוואָרען אין בעלאַגערונגס־צושטאַנד, אויף וואָס די בורזשואזע „נאָוואָיע ווּרעמיא" (די נייע צייט) האָט איראָניש בעמערקט:

„וואָס טויג דער בעלאַגערונגס־צושטאנד? די רעגיערונג איז דאָך סיי ווי מעהר ניט קיין קראַפט. זי האָט ניט קיין מאָראַלען אויטאָריטעט, און זי האָט ניט דעם נויטיגען אַפּאַראַט צו צווינגען מיט געוואַלד... אין בעסטען פאַל קען זי נאָר פערהאַנדלען מיט די, וואָס ווע‏לען איהר טהאָן אַ טובה און פערהאַנדלען מיט איהר. מעהר קען זי ניט טהאָן גאָר ניט..."

מאָנטאַג אין דער פריה, דעם 5טען נאָוועמבער, בין איך אריינגעגאַנגען אין מאַריאינסקי פּאַלאַץ, אַ קוק טהאָן וואָס טהוט זיך מיט דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק. וואָס האָב איך געפונען? פערביטערטע דעבאַטען וועגען טערעשטשענקאָ׳ס אויסלאַנדס־פּאָליטיק, אָבקלאַנגען פון מעשה בורצעוו־ווערכאָווסקי, אַלע דיפּלאָמאַטען זיינען געווען אין זאַאל, אַ חוץ דעם איטאַליענישען אַמבאַסאַדאָר.

ווען איך בין אריינגעקומען, האָט דער לינקער סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער קאַרעלין געלייענט אויפ׳ן קול אַ לייט־אַרטיקעל פון דער לאָנדאָנער „טיימס", וואו עס איז געזאָגט געוואָרען, אַז די איינציגע רפואה געגען באָלשעוויזם איז קוילען. קאַרעלין האָט זיך געווענדעט צו די קאַדעטען און אויסגעשריען: „דאָס איז אייער מיינונג אויך, ניט אזוי?"

שטימען פון רעכטס האָבען געענטפערט: „יאָ! יאָ!"

„איך וויים דאָס גאַנץ געווים", האָט קאַרעלין געענטפערט. „איהר האָט נאָר ניט קיין מוטה צו פּרואווען די רפואה".

סקאָבעלעוו, מיט זיין ווייכען בלאָנדען באָרד און געגרייזעלטע געלע האָר, מעהר עהנליך צו אַן אָפּערא־זינגער איידער צו אַ מאַן פון האַנדלונג, האָט זעהר שעמעוודיג פערטיידיגט דעם „נאַקאַז" פון דעם סאָוויעט. עס האָט זיך בעקומען דער איינדרוק, אַז ער פער־

ענטפערט זיך פאר׳ן עולם. דאן האט זיך בעוויזען טערעשטשענקא, וועמען דער לינקער פליגעל האט בעגעגענט מיט אויסגעשרייען: „רעזיגנירען", „רעזיגנירען!" אין זיין רעדע האט ער געטענה׳ט, אז די דעלעגאטען פון דער רעגירונג און פון דעם צענטראלען עקזע־קוטיוו־קאמיטעט צו דעם פאריזער קאנפערענץ דארפען שטעהן אויף דעם זעלביגען שטאנדפונקט. עטליכע ווערטער וועגען איינפיהרען דיסציפלין אין דער ארמעע, וועגען קריעג ביז צו א זיעג... א טומעל. די לינקע ווייזען ארויס א שארפען ווידערשטאנד, אבער דער ראטה פון דער רוסישער רעפובליק נעהמט אן א רעזאלוציע אריבערצוגעהן צו דער געוועהנליכער טאגעס־ארדנונג.

דער שווייצער, וואס האט מיר געהאלפען אנטאן מיין מאנטעל, האט געוואָרטשעט: „איך וויים ניט וואס עס טהוט זיך מיט׳ן ארי־מען רוסלאנד. די אלע מענשעוויקעס און באלשעוויקעס און טרו־דאוויקעס... די אוקראינע און די פינלאנד, און די דייטשע אימ־פעריאליסטען, און די ענגלישע אימפעריאליסטען... איך בין שוין אלט 45 יאהר, און זינט איך לעב האב איך ניט געהערט אזוי פיעל ווערטער, וויפיעל איך הער דא איצט..."

אין קארידאר האב איך בעגעגענט פראפעסאר שאצקי, א נפש מיט א פנים׳ל ווי א שטשור און אין א זעהר עלעגאנטען פראק. דער פראפעסאר איז געוועזן א איינפלוסרייכע פיגור אין דער קאדעטישער פארטיי. איך פרעג וואס טראכט ער וועגען דער בעריהמטער „ארויסטרעטונג". ער קנייטשט די פלייצעס און קרימט זיך.

„זיי זיינען אלע בהמות... ווי׳לדע חיות..." ענטפערט ער. „זיי ווען ניט דאס סמייען. און אויב יא, וועט מען זיי ווייזען ווער עלטער איז. פון אונזער שטאנדפונקט איז עס גאר ניט שלעכט. ווארום אזוי וועלען זיי מאכען א תל פון זיך אליין און וועלען ניט האבען קיין איינפלוס אין דער גרינדונגס־פערזאמלונג...

„נאר אז מיר האלטען שוין אין רעדען, לאמיך אייך דערצעהלען וועגען מיין פלאן פון א רעגירונגס־פארם, וואס מען דארף צושטעלען צו דער גרינדונגס־פערזאמלונג. איך בין, דארפט איהר וויסען, דער פארזיצענדער פון א קאמיסיע, וואס איז בעשטימט געווארען אויס־צוארבייטען א פראיעקט פון דער קאנסטיטוציע... מיר וועלען האבען א געזעצגעבענדע קערפערשאפט פון צוויי קאמערען, אזוי ווי ביי אייך

אין די פעראייניגטע שטאאטען. אין דער אונטערשטער קאמער וועלען זיצען טעריטאריאלע פערטרעטער, אין דער אויבערשטער וועלען זיין פערטרעטער פון די ליבעראלע פּראָפעסיעס, זעמסטוואס, קאָאָפּעראַטיווען און פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען...“

אין דרויסען האט געבלאָזען אַ קאַלטער פייכטער ווינד, וואָס האָט דורכגענומען די ביינער; אונטער די פיס האָט די בלאָטע געבליופּעט און זיך פערקליבען אין מיינע שיך. צוויי ראָטעס יונקערס זיינען דורכגעגאנגען איבער דער מאָרסקאיא, געהאַמערט מיט די פיס, געזונגען אַן אַלטע מאָלאָדעצקע פּיעסניע (זמר), ווי עס פלעגען טהאָן די סאָלדאטען אונטער ניקאָלאי'ען... ביים ווינקעל־גאַס האָב איך געזעהן, אז די שטאָדט־מיליץ האָט בעקומען פערד צו רייטען און אַז זי איז באוואפענט מיט רעוואָלווערס אין שפּאָגעל־נייע שיידלעך... עטליכע מענשען זיינען געשטאנען און שטיל געקוקט אויף די נייע רייטער. אויפ'ן ווינקעל נעווסקי האָב איך געקויפט לענין'ס בראָשורע: „צו וועלען די באָלשעוויקעס קענען איינהאלטען די מאכט?“ געצאָהלט האָב איך מיט א מארקע, וואָס האָט אין יענע צייטען געדיענט פאר קליין־געלד. די טראמווייען זיינען לאנגזאם געקראָכען, ווי שטענדיג, סאָלדאטען און ציווילע זיינען געהאנגען אויפ'ן וואגאָן פון דרויסען... אויף די טראָטואַרען האָבען דעזערטירען אין פארמענע קליידער פערקויפט פאפּיראָסען און סיעמעטשעקעס... א ביסעל ווייטער אויף נעווסקי האָבען מענשען זיך געשלאָגען פאר די לעצטע צייטונגען און געדיכטע גרופּען האָבען געלייענט די אונצעהליגע מעלדונגען און פּראָקלאמאציעס, וואָס זיינען געווען אויפגעקלעפּט אומעדום, — פונ'ם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, די פּויערים־סאָוויעטען, די „מעסיגע“ סאָציאליסטישע פּארטייען, די אַרמעע־קאָמיטעטען... אלע פּראָקלאמאציעס זיינען געווען אויף איין נוסח: אלע האָבען געבעטען, געדראָהט, געשאָלטען, גערופען די ארבייטער און די סאָלדאטען צו בלייבען אין דער היים, צו אונטערשטיצען די רעגיערונג...

א בעפּאנצערטער אָטאָמאָביל איז לאנגזאם געפאָהרען אַראָב און אַרויף און געגעבען סיגנאלען מיט'ן האָרן. אויף יעדען ווינקעל זיינען געשטאנען מאסען מענשען, סאָלדאטען, סטודענטען, און אלע האָבען גערעדט, דיסקוטירט. ס'איז געוואָרען נאכט. די לאמטער־

נעם האָבען זיך אָנגעצונדען דאָ און דאָרט און הַאָבען אויסגעזעהן ווי פערלאָרען אין דער נעבעלדיגער פינסטערניש. די כוואַליעס מענ־שען האָבען זיך אַלץ געגאָסען אַהן און אַנהויב און אַהן און עק... אַזוי האָט פעטראָגראַד שטענדיג אויסגעזעהן ערב גרויסע פּאַסירונגען.

די שטאָדט איז געווען נערוועז. די שטאָדט האָט אויפגעציטערט פון יעדער שאַרפער שטימע. אָבער די באָלשעוויקעס האָבען דערוויייל ניט געוויזען קיין סמנים פון לעבען. די סאָלדאַטען זיינען געווען אין די קאַזאַרמעס, די ארבייטער אין די פאַבריקען... מיר זיינען אַריינגעגאַנגען אין אַ קינעמאַטאָגראַף לעבען קאַזאַנסקי סאָבאָר, מען האָט געשפּיעלט אַ בלוטיגע איטאַליענישע טראַגעדיע פון ליידענשאַפט און אינטריגעס... אין די ערשטע רייהען זיינען געזעסען עטליכע סאָלדאַטען און מאַטראָזען און האָבען מיט קינדערשער נייגיעריגקייט געקוקט אויפ׳ן לייגוואַנד. זיי האָבען בשום אופן ניט געקענט פער־שטעהן, פאַר וואָס מענשען דאַרפען זיך אַזוי וואַרפען אַהין און אַהער, און פאַר וואָס עס דאַרף זיין אַזוי פיעל קוילערייי...

פון דאָרטען בין איך אַריבערגעגאַנגען אין סמאָלני אינסטיטוט. אין צימער נומער 10, אויפ׳ן אויבערשטען שטאָק, האָט דער מילי־טערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט געהאַט אַ פערמאַנענטע זיצונג. אַן אַכצעהן־יעהריגער ווייס־בלאָנדער יונג מיט׳ן נאָמען ל א ז י מ י ר איז געווען פּאָרזיצענדער. פערבייגעהענדיג האָט ער זיך אָבגעשטעלט און כמעט שעמעוודיג מיר געדריקט די האַנד.

„די פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג איז אָקאָרשט איבערגעגאַנגען אויף אונזער זייט“, האָט ער געזאָגט מיט אַ פרעהליכען שמייכעל. „אָקאָרשט האָבען מיר בעקומען אַ מעלדונג פון איינעם פון די פּאָלקען, וואָס די רעגיערונג האָט געהייסען קומען קיין פעטראָגראַד. די סאָל־דאַטען איז די מעשה אויסגעקומען פערדעכטיג, האָבען זיי אָבגעג־שטעלט דעם צוג אין גאַטשינאַ און געשיקט אַ דעלעגאַציע צו אונז אָנפרעגען וואָס דאָס בעדייט... „וואָס זאָגט איהר, חברים?“ האָבען זיי געפרעגט. „מיר האָבען דאָך אָקאָרשט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע: די גאַנצע מאַכט — די סאָוועטען“... דער מיליטערישער־רעוואָ־לוציאָנערער קאָמיטעט האָט זיי געענטפערט: „ברידער, מיר גריסען אייך אין נאָמען פון דער רעוואָלוציע. בלייבט דאָרט, וואו איהר זייט, און וואַרט אויף אונזערע אינסטרוקציעס!“...

לאַזימיר האָט מיר דערצעהלט, אַז מען האָט דעם סמאָלני אָב־געשניטען פון אַלע טעלעפאָנען. אָבער די באָלשעוויקעס האָבען אָנ־געשטעלט פערבינדונגען מיט די פאבריקען און קאזארמעס דורך מיליטערישע טעלעפאָנאָגראַפישע אפּאראטען...

א שטראָם פון קורירען און קאָמיסארען האָט זיך אריינגעגאָ־סען און ארויסגעגאָסען דורך די טהירען פון סמאָלני. פאר דער טהיר איז געשטאנען א טוץ פרייוויליגע, גרייט צו געהן אין שליחות אין די ווייטסטע עקען פון שטאָדט. איינער פון זיי, א מאן מיט א ציגייי־נערשען פנים, אָנגעטהאָן אין א פאָרמע פון א פּאָרוטשיק (לייטענאנט), האָט מיר געזאָגט אויף פראנצויזיש: „אַלצדינג איז פארטיג, מען דאַרף נאָר א קוועטש טהאָן די קנאָפּקע“...

אין סמאָלני האָב איך געזעהן פּאָדוואָיסקי'ן, א דינעם בערדיגען ציווילען, וואָס האָט אויסגעארבייט די סטראטעגיע פון דעם אויפ־שטאנד; אנטאָנאָוו'ן, אַן אונגעגאָלטען, מיט א שמוציגען קאָלנער, שיכור פון ניט דערשלאָפען; קרילענקאָ'ן, א נידריגער סאָלדאט מיט א ברייטען פנים, מיט א שטענדיגען שמייכעל, מיט פיבערהאפטע זשעסטען און אונזיכערע ווערטער; דיבענקאָ'ן, א ריעז פון א מאט־ראָז, א בערדיגער, מיט א רוהיגען פנים. זיי אַלע זיינען געווען די העלדען פון דער שעה — און פון פיעלע קומענדיגע שעה'ען.

אונטען, אין דעם צימער פון דעם פאבריטשנאָ זאוואָדסקי קאָ־מיטעט, איז געזעסען סעראטאָוו און האָט נאָכאנאנד גע'חתמ'עט בע־פעהלען צו די רעגיערונגס־ארסענאלען, זיי זאָלען ארויסגעבען וואפען, — הונדערט פופציג ביקסען פאר יעדע פאבריק... 40 דעלעגאטען האָבען געוואַרט אין א רייהע צו בעקומען די אונטערגעשריבענע בע־פעהלען...

אין איינעם פון די זאאלען האָב איך זיך אָנגעשטויסען אויף א באָלשעוויק פון די קלענערע פיהרער. ער האָט ארויסגענומען און מיר געוויזען א רעוואָלווער. „עס הויבט זיך אָן“, האָט ער געזאָגט און זיין פנים איז געווען בלאס. „צו מיר וועלען אָנהויבען די אטאקע, צו ניט, — דער צווייטער צד ווייסט, אז אָדער ער מוז אונז פער־ניכטען, אָדער מיר וועלען מיט איהם שלאָגען כפרות...“

דער פּעטראָגראדער סאָוויעט האָט אָבגעהאלטען זיינע זיצונגען

נאָכאַנאַנד ביי טאָג און ביי נאַכט. ווען איך בין אריינגעקומען, האָט טראָצקי געהאַלטען אין פערענדיגען זיין רעדע.

„מען פרעגט אונז, צו מיר ווילען מאַכען אַן ארויסטרעטונג", האָט ער געזאָגט, „איך קען געבען אַ קלאָהרען ענטפער אויף דער פראַגע. דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט זעהט איין, אַז ענדליך איז געקומען די צייט, ווען די גאַנצע מאַכט מוז אריבערגעהן אין די הענד פון די סאָוויעטען. דער איבערגאַנג וועט אויסגעפיהרט ווערען דורך דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס. צו וועט אַ בעוואפענטע דעמאָנסטראַציע נויטיג זיין — דאָס ווענדעט זיך אָן דעם אַנדערען צד, וואָס וויל שטערען דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס.

„מיר ווייסען, אַז אונזער רעגיערונג איז נעבעכדיג און הילפלאָז און ווארט נאָר אויפ׳ן בעזים פון דער געשיכטע, ער זאָל אראָבקערען און מאַכען פּלאַץ פאַר אַן אמת׳ע פאָלקס־רעגיערונג. פון דעסטוועגען ווילען מיר ניט קיין צוזאַמענשטויס. מיר ווילען דאָס אויסמיידען אפילו איצט, היינטיגען טאָג. מיר האָפען, אַז דער אַלל־רוסישער קאָנגרעס וועט נעהמען אין זיינע הענד די מאַכט און די הערשאַפט, וועלכע איז געגרינדעט אויף די אָרגאַניזירטע פרייהייט פון דעם פאָלק. אויב אָבער די רעגיערונג וויל אויסנוצען די קורצע צייט, וואָס איז איהר נאָך געבליבען צום לעבען — אזוי פיער און צוואַנציג, אכט און פיערציג אָדער צוויי און זיעבציג שטונדען — צו בעפאַלען אונז, וועלען מיר ענטפערען מיט אַ געגען־אָנפאַל: אַ קלאַפּ פאַר אַ קלאַפּ, שטאָהל פאַר אייזען..."

טראָצקי׳ס מעלדונג, אַז די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען בעשלאָסען צו שיקען פערטרעטער צום מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, האָט ארויסגערופען בעגייסטערטע אפּלאָדיסמענטען...

ווען איך בין ארויסגעגאַנגען פון סמאָלני דריי אַ זייגער פאַרטאָג, האָב איך געזעהן צוויי קויהלען־וואַרפער אויפגעשטעלט אויף ביידע זייטען טויער. שטאַרקע פּאַטרולען האָבען געהיט דעם טויער און די דערבייאיגע גאַסען. ביל שאַטאָוו איז אָנגעקומען שפּרינגענדיג איבער די טרעפּ. „די צייט איז געקומען", האָט ער געזאָגט, „עס הויבט זיך אָן! קערענסקי האָט געשיקט די יונקערס צו פערמאַכען אונזערע צייטונגען: „סאָלדאַט" און „ראַבאָטשי פּוט", אָבער

אונזערע סאָלדאַטן זײַנען געקומען און אויפגעריסען די רעגיערונגס־שטעמפּלען, און איצט שיקען מיר סאָלדאַטען צו פערכאַפּען די רע־דאַקציעס פון די בורזשואַזע צייטונגען!" אין גרויס התלהבות האָט ער מיר אַ קלאַפּ געטהאָן אין פּלייצע און זיך אַ לאָז געטהאָן ווייטער.

דעם 6טען אין דער פריה האָב איך זיך געדאַרפט זעהן מיט'ן צענזאָר, וועלכער האָט געהאַט אַ קאַנצעליאַריע אין דעם מיניסטעריום פאַר אויסלענדישע אַנגעלעגענהייטען. אומעטום, אויף אַלע ווענד, זײַ־נען געווען אויפגעקלעפּט היסטערישע אויפרופען צום פאָלק צו זיין „רוהיג". פּאָלקאָווניקאָוו האָט ארויסגעלאָזען איין פּריקאַז נאָך דעם צווייטען:

„איך בעפעהל אַלע מיליטערישע אָבטהיילונגען צו בלייבען אין זייערע קאַזאַרמען און צו וואַרטען אויף מעלדונגען פון דעם שטאַב פון דעם מיליטערישען ראַיאָן... אָפיציערען, וואָס האַנדלען אָהן אַ בעפעהל פון זייער נאַטשאַלסטוואָ, וועלען געמשפּט ווערען אין קריעגס־געריכט פאַר אויפשטאַנד. איך פערבאָט אויסדריקליך אַלע סאָלדאַ־טען צו פאָלגען בעפעהלען פון וועלכע ניט איז אַנדערע אָרגאַניזאַ־ציאָנען..."

די מאָרגען־צייטונגען האָבען געבראַכט די נייעס, אַז די רעגיע־רונג האָט אונטערדריקט די „נאָוואַיאַ רוס", „זשיוואָיע סלאָוואָ", „ראַבאָטשי פּוט" און „סאָלדאַט", און האָט בעפוילען צו ארעסטירען די פיהרער פון'ם פּעטראָגראַדער סאָוויעט און די מיטגליעדער פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט...

ווען איך בין געגאַנגען איבער'ן דוואָרצאָווע פּאַלאַץ, האָב איך געזעהן עטליכע באַטאַרעען פון דער יונקער־אַרטילעריע. זיי זיינען דורכגעפאָהרען דורך דעם רויטען טויער, קלינגענדיג מיט זייערע מכשירים, און האָבען זיך אויסגעשטעלט פאַר'ן פּאַלאַץ. די גרויסע רויטע געביידע פון'ם גענעראַל־שטאַב איז געווען זעהר בעלעבט. עטליכע באַפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען זיינען געשטאַנען פאַר דער טהיר, און מאָטאָרס אָנגעזעצט מיט אָפיצירען זיינען אָנגעקומען און אָב־געפאָהרען יעדע ווײַלע... דער צענזאָר איז געווען זעהר אויפגערעגט, פּונקט ווי אַ קליין אינגעלע אין צירק. קערענסקי, האָט ער מיר דערצעהלט, איז אָקאָרשט אוועקגעפאָהרען אין ראַטה פון דער רעפּוב־ליק צו דערלאַנגען זיין רעזיגנאַציע. איך בין שנעל אריבערגעפאָהרען

צום מאריאינסקי פּאַלאַץ, וואו איך האָב נאָך פּערכאַפּט דעם שלום פון קערענסקי׳ס רעדע. קערענסקי איז געווען זעהר אויפגערעגט, גערעדט האָט ער כמעט אָהן צוזאַמענהאַנג, און וואָס ער האָט געזאָגט, איז געווען אַ ליידענשאַפטליכע פערטהיידיגונג פון זיין אייגענער האַל־טונג און אַ בעשולדיגונג געגען זיינע שונאים.

„איך וועל אייך דאָ פאָרלעזען כאַראַקטעריסטישע ציטאַטען פון אַ רייהע אַרטיקלען, וואָס אוליאַנאָוו־לענין האָט אָבגעדרוקט אין „ראַבאָטשי פּוט“, האָט ער געזאָגט. „דאָס איז דער זעלביגער לענין, וועלכער בעהאַלט זיך און מיר קענען איהם ניט געפינען צו אַרעס־טירען איהם אַלס אַ פּאָליטישען פערברעכער... — אָט דער פער־ברעכער האָט געהאַט גערופען דעם פּראָלעטאַריאַט און דעם פּעט־ראָגראַדער גאַרניזאָן איבערצו׳חזר׳ען די געשעהענישען פון דעם 16טען און 18טען יולי. ער אַגיטירט פאַר אַ באַלדיגען בעוואָפענטען אויפ־שטאַנד... אַנדערע באָלשעוויסטישע פיהרער האָבען אויך געהאַלטען רעדעס אין פערשיעדענע פערזאַמלונגען און גערופען צו אַ באַלדיגען אויפשטאַנד... בעזונדערס דאַרף מען בעמערקען די טהעטיגקייט פון דעם איצטיגען פּאָרזיצענדען פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, בראָנשטיין־טראָצקי...

„איך וויל אייך אויפמערקזאַם מאַכען... אַז די אויסדריקען און דער סטיל פון דער גאַנצער רייהע אַרטיקלען אין „ראַבאָטשי פּוט“ און אין „סאָלדאַט“ איז ווי צוויי טראָפּען וואַסער עהנליך צו די אַר־טיקלען אין „נאָוואַיאַ רוס“... דאָס איז ניט קיין בעוועגונג פון אַ בעשטימטער פּאָליטישער פּאַרטיי; דאָ ניצט מען אויס די פּאָלי־טישע אונוויסענהייט און די פערברעכערישע אינסטינקטען פון אַ טהייל פון דער בעפעלקערונג. דאָ האַנדעלט זיך וועגען אַ מין אָרגאַ־ניזאַציע, וואָס שטרעבט אַרויסצורופען אין רוסלאַנד אַ כאַאָטישע בעוועגונג פון צושטערונג און רויב, וואָס פאַר אַ פּרייז דאָס זאָל ניט קאָסטען. ביי דער איצטיגער שטימונג פון די מאַסען מוז יעדע בעוועגונג אין פּעטראָגראַד זיך פערוואַנדלען אין שוידערהאַפטע פּאָג־ראָמען, וואָס וועלען בעדעקען דעם נאָמען פון פרייען רוסלאַנד מיט אייביגער שאַנד...

„...אוליאַנאָוו־לענין אַליין גיט צו, אַז די לאַגע פון דעם עקסט־לינקען פליגעל פון די סאָציאַל־דעמאָקראַטען אין רוסלאַנד איז זעהר

גינסטיג...״ דאָ האָט קערענסקי געלייענט די פאָלגענדע ציטאַטע פון לענין׳ס אַן אַרטיקעל:

„בעטראַכט זיך נאָר!... די דייטשע חברים האָבען איין ליעב־קנעכט׳ען, — אָהן צייטונגען, אָהן פערזאַמלונגס־פרייהייט, אָהן אַ סאָוויעט.. געגען זיך האָבען זיי די מוראַ׳דיגע פיינדשאַפט פון אַלע קלאַסען פון דער געזעלשאַפט, און פון דעסטוועגען זיצען אונזערע דייטשע חברים ניט לעדיג. זיי פּרואווען עפּעס טהאָן. מיר, דאָ, האָבען צעהנדליגע צייטונגען, מיר האָבען פרייהייטס־פערזאַמלונג, מיר האָבען אַ מעהרהייט אין די סאָוויעטען, פון אַלע פּראָלעטאַריער אין דער וועלט זיינען מיר אין דער גינסטיגערער לאַגע. קענען מיר זיך אָבזאָגען פון אונטערשטיצען די דייטשע רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַ־ציעס, וועלכע רופען צו אַן אויפשטאַנד?...״

דאַן האָט קערענסקי פאָרטגעזעצט:

„די אָרגאַניזאַטאָרס פון דעם אויפשטאַנד זיינען אַלזאָ אַליין מודה, אַז אין רוסלאַנד איז איצט די גינסטיגסטע לאַגע פאַר אַ פרייע האַנדלונג פון אַ פּאָליטישער פּאַרטיי. רוסלאַנד ווערט פערוואַלטעט פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, און דאָך בעהויפּטעט די דאָזיגע פּאַרטיי, אַז אין דער שפּיץ פון דער רעגיערונג געפינט זיך „אַן אומ־געבעטענער גאַסט, איינער וואָס האָט זיך פערקויפט צו דער בורזשו־אַזיע, דער מיניסטער־פּרעזידענט קערענסקי...״

„...די אָרגאַניזאַטאָרס פון דעם אויפשטאַנד העלפען ניט די דייטשע אַרבייטער, נאָר די הערשענדע קלאַסען. זיי עפענען דעם רוסישען פראָנט פאַר דעם אייזערנעם פויסט פון ווילהעלמ׳ען און זיינע פריינד... דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג איז ניט אַזוי וויכטיג, וואָס עס טראַכטען די דאָזיגע חברה, עס איז אונז ניט וויכטיג צו זייער כונה איז אַ גוטע אָדער שלעכטע. ווי די לאַגע איז, ערקלעהר איך פון דער דאָזיגער טריבונע, אין פולען בעוואוסטזיין פון מיין פעראַנטוואָרטליכקייט, אַז די האַנדלונגען פון דער דאָזיגער רוסישער פּאָליטישער פּאַרטיי איז פערראַטה געגען רוסלאַנד!...

„...איך פערזענליך שטעה איצט אויפ׳ן שטאַנדפּונקט פון דעם רעכטען פליגעל. איך שלאָג פאָר, אַז מען זאָל באַלד מאַכען אַן אונטערזוכונג און אַרעסטירען די שולדיגע״... אויף די לינקע בענק האָט זיך אויפגעהויבען אַ טומעל. „הערט מיך אויס״, האָט קערענס־

קי אויסגעשריען מיט א שטארקער שטימע. „אין איצטיגען מאָמענט פון גרויסע געפאהר, ווען מען גרייט זיך פערראטהען דאָס לאַנד צו מיט גוטע אָדער מיט שלעכטע כונות, — בין איך צוזאמען מיט דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג בעשלאָסען בעסער צו שטארבען, איידער צו פערראטהען דאָס לעבען, די עהרע און די אונאבהענגיגקייט פון רוסלאנד...“

אין דעם מאָמענט האָט מען קערענסקי׳ן דערלאנגט א פּאפּיער.

„אָקאָרשט האָב איך בעקומען די פּראָקלאמאציע, וואָס זיי פער־שפּרייטען צווישען די סאָלדאטען. דאָס איז איהר אינהאלט:

„דער פּעטראָגראדער סאָוויעט פון ארבייטער און סאָלדאטען־דעפּוטאטען איז אין געפאהר. מיר פּאָדערען אויף די פּאָלקען צו מאָביליזירען זיך און צוווארטען אויף אונזערע בעפעהלען. טאָמער לעגט מען אָב אָדער מען פּאָלגט ניט דעם בעפעהל, וועלען מיר דאָס פעררעכענען אלס פערראטה צו דער רעוואָלוציע. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט. פאר׳ן פּאָרזיצענדער, פּאָדוואָיסקי. סעקרעטאר אנטאָנאָוו“.

„אין אמת׳ען איז דאָס א פּראָבע אויפצוהעצען דעם המון געגען דער עקזיסטירענדער אָרדנונג, צו ברעכען די גרינדונגס־פערזאמלונג און צו עפענען דעם פראָנט פאר די פּאָלקען פון ווילהעלם׳ס אייזערנעם פויסט...

„איך זאָג „המון“ מיט א כיוון, ווייל איך ווייס, אז די בעוואוסט־זיניגע דעמאָקראטיע און איהר צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אלע ארמעע־אָרגאניזאציאָנען, אלעס, וואָס איז ליעב און טייער דעם גרויסען פרייען רוסלאנד, דער פערשטאנד, דער כבוד און דאָס גע־וויסען פון דער גרויסער רוסישער דעמאָקראטיע, פּראָטעסטירען גע־גען אזוינע זאכען...

„איך בין ניט געקומען אהער מיט א געבעט. איך בין נאָר געקומען אויסדריקען מיין פעסטע איבערצייגונג, אז די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג, וועלכע פערטהיידיגט אין איצטיגען מאָמענט אונזער נייע פרייהייט, — אז דער ניי רוסישער שטאאט וועמען עס איז בעשערט א גלענצענדע צוקונפט, וועט אונטערשטיצט ווערען פון אלע, א חוץ די, וואָס האָבען קיינמאָל דעם מוטה ניט געהאט צו קוקען דעם אמת אין די אויגען...

„...די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג האָט קיינמאָל ניט פערגוואָלטיגט די פרייהייט פון אַלע בירגער צו געברויכען זייערע פּאָליטישע רעכט... אָבער איצט... ערקלעהרט די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג, אַז די יעניגע עלעמענטען פון דעם רוסישען פאָלק, די יעניגע גרופּען און פּאַרטייען, וואָס האָבען געהאָט די העזה אויפצוהויבען זייערע הענד אויף דעם פרייען ווילען פון דעם רוסישען פאָלק און וואָס דראָהען צו עפענען דעם פראָנט פאַר די דייטשען, מוזען אָבגעראַמט ווערען פון וועג, און דאָס מוז געטהאָן ווערען שנעל און זיכער!...

„זאָל די בעפעלקערונג פון פּעטראָגראַד וויסען, אַז זי וועט זיך אָנשטויסען אויף אַ פעסטע קראַפט. אפשר איז נאָך פאַראַן דאָ אַ האָפנונג, אַז אין דער לעצטער רגע וועט דער שכל הישר, דאָס געוויסען און דאָס עהרען־געפיהל גובר זיין אין די הערצער פון די, וואָס פערמאָגען נאָך אַ ביסעל יושר און אַ ביסעל עהרע...“

אין דער צייט פון זיין גאַנצער רעדע איז אין זאַאל געשטאַנען אַן אונגלויבליכער טומעל. ווען ער איז אַראָבגעגאַנגען פון דער טריבונע, אַ בלאַסער און אַ פערשוויצטער, און איז אַרויסגעגאַנגען פון זאַאל צוזאַמען מיט זיין סוויטע אָפיציערען, האָט איין לינקער רעדנער נאָכ׳ן צווייטען גענומען אַטאַקירען דעם רעכטען פליגעל און אַלע האָבען געמאַכט גרויסע געוואַלדען. אפילו די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען געמעלדעט דורך גאָטץ׳ען:

„די באָלשעוויקעס האַנדלען דעמאַגאָגיש און פערברעכעריש; זיי נוצען אויס די אַלגעמיינע אונצופריעדענהייט. אָבער דאָך מוז מען אַנערקענען, אַז עס איז פאַראַן אַ גאַנצע רייהע פאָדערונגען, וואָס מען האָט זיי ביז אַהער ניט באַפרידיגט. די מאַסען ווילען פריעדען, זיי ווילען ערד, זיי ווילען אַ דעמאָקראַטישע אָרדנונג אין דער אַרמעע. די רעגיערונג דאַרף ערקלעהרען איהר גרייטקייט דאָס אַלעס דורכצופיהרען; זי דאַרף דאָס ערקלעהרען אַזוי דייטליך, אַז יעדער סאָלדאַט, יעדער פּויער און יעדער אַרבייטער זאָל אין איהר אָנהויבען גלויבען, זאָל ווערען איבערצייגט, אַז זי איז טאַקע באמת פעסט, אונבויגזאַם, ענטשלאָסען צו בעפריעדיגען די גערעכטע פאָדערונגען...

„מיר ווילען ניט אַרויסרופען קיין קריזיס אין קאַבינעט. מיר זיינען גרייט צו פערטהיידיגען די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג מיט אונזער גאַנצער ענערגיע, ביז׳ן לעצטען טראָפּען בלוט, — אויב נאָך

די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג וועט ענדליך זאָגען אַ קלאָר און דייטליך וואָרט וועגען די אַלע ברענענדיגע פראגען — אַ וואָרט, וואָס דאָס גאַנצע לאַנד וואַרט אויף דעם אַזוי אונגעדולדיג...״

מאַרטאָוו האָט גערעדט מיט צאָרן:

„דער מיניסטער־פּרעזידענט האָט זיך ערלויבט צו רעדען וועגען „המון“, ווען עס האַנדעלט זיך וועגען אַ בעוועגונג פון וויכטיגע טהיילען פון דעם פּראָלעטאַריאַט און דער אַרמעע. זיי מעגען זיין אונגערעכט, זיי מעגען געפיהרט ווערען אין אַ פאַלשער ריכטונג, אָבער דורך אַזוינע ווערטער העצט קערענסקי צו אַ בירגער־קריעג.“

דער איבערגאַנג צו אַ טאַגעס־אָרדנונג איז אָנגענומען געוואָרען אין דער פאָרמולאַ פון די לינקע. די רעזאָלוציע איז פּראַקטיש געווען אַן אויסדרוק פון אונצוטרוי צו דער רעגיערונג.

„1. די בעוואַפענטע דעמאָנסטראַציעס, וואָס ווערען צוגעגרייט אין די לעצטע עטליכע טעג, שטרעבען אומצואוואַרפען די רעגיערונג, אַרויסצורופען אַ בירגער־קריעג. זיי בעשאַפען גינסטיגע בעדינגונגען פאַר פּאָגראָמען און קאָנטער־רעוואָלוציע און מאַכען אונמעגליך צו־זאַמענצורופען די גרינדונגס־פערזאַמלונג. זיי ווילען אַרויסרופען אַ מיליטערישע קאַטאַסטראָפע, טויטען די רעוואָלוציע, פּאַראַליזירען די עקאָנאָמישע קרעפטען פון דעם לאַנד און צושטערען רוסלאַנד;

„2. די בעדינגונגען, וואָס מאַכען גינסטיג אַזאַ פּראָפּאַגאַנדאַ, נעהמען זיך פון דעם, וואָס די נויטיגע געזעצען זיינען אַלץ אָבגעלעגט געוואָרען, ווי אויך פון דער אָביעקטיווער לאַגע אין צייט פון קריעג און פון דער אַלגעמיינער דעזאָרגאַניזאַציע. עס איז נויטיג קודם כל אַרויסצוגעבען אַ געזעץ, וואָס גיט איבער די גאַנצע ערד צו די פויער־שע ערד־קאָמיטעטען. עס איז נויטיג, ווייטער, צו פערפאָלגען אַן ענערגישען קורס אין אויסלאַנד, קודם כל צו פערלאַנגען פון די אַליִ־אירטע, אַז זיי זאָלען ערקלעהרען זייערע פריעדענס־בעדינגונגען, און אָנהויבען פערהאַנדלען וועגען שלום;

„3. כדי צו בעקעמפפען מאָנאַרכיסטישע דעמאָנסטראַציעס און פּאָגראָם־בעוועגונגען, איז אונבעדינגט נויטיג אָנצונעהמען ענערגישע מיטלען צו אונטערדריקען די דאָזיגע בעוועגונגען. פאַר דעם צוועק איז נויטיג צו בעשאַפען אין פעטראָגראַד אַ קאָמיטעט פון עפענט־

ליבער זיכערהייט, וואָס זאָל בעשטעהן פון פערטרעטער פון דער שטאאט־פערוואלטונג און די קערפערשאפטען פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראטיע. דער קאָמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט דאַרף האנדלען אין איינקלאַנג מיט דער פראָוויזאָרישער רעגיערונג..."

די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די מענשעוויקעס האָבען אונטערשטיצט אָט די רעזאָלוציע... ווען קערענסקי האָט עס דערזעהן, האָט ער איינגעלאַדען אווקסענטיעוו'ן צו זיך אין ווינטער־פאַלאַץ. אויב די רעזאָלוציע, האָט ער געזאָגט, דריקט אויס אונצופרידענהייט צו דער פראָוויזאָרישער רעגיערונג, זאָל ער, אווקסענטיעוו, בעסער בילדען אַ נייעם קאַבינעט. דאַן, גאָטץ און אווקסענטיעוו, די פיהרער פון די „פשרה־מאַכער" האָבען געמאַכט זייער לעצטע פשרה: זיי האָבען געגעבען צו פערשטעהן קערענסקי'ן, אַז די רעזאָלוציע האָט ניט געמיינט צו קריטיקירען די רעגיערונג!

אויפ'ן ווינקעל מאַרסקאַיאַ און נעווסקי האָבען גרופּען סאָלדאַטען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען אָבגעשטעלט אַלע פּריוואַטע אויטאָמאָבילען, געהייסען די פּאַסאַזשירען אַראָבקריכען, און די אויטאָמאָבילען האָט מען אָבגעשיקט אין ווינטער־פּאַלאַץ. אַ גרויסער המון האָט זיך פערזאַמעלט צו קוקען אויף דער עובדה. קיינער האָט ניט געוואוסט, ווער די סאָלדאַטען זיינען: צו אָנהענגער פון דער רעגירונג אָדער שלוחים פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. אַ ביסעל ווייטער, לעבען קאַזאַנסקי סאָבאָר, איז פאָרגעקומען דאָס זעלביגע. פון דאָרט האָט מען די מאַשינען געהייסען פאָהרען צוריק איבער נעווסקי. פינף אָדער זעקס מאַטראָזען מיט ביקסען זיינען אָנגעקומען לאַכענדיג און האָבען אָנגעהויבען שמועסען מיט צוויי פון די סאָלדאַטען. אויף די היטלען פון די מאַטראָזען זיינען געווען די נעמען „אַוורּאָראַ" און „זאַריאַ סוואָבאָדי", די בעריהמטע באָלשעוויסטישע קרייצערס פון דעם באַלטישען פלאָט. איינער פון די מאַטראָזען האָט געזאָגט: „קראָנשטאַדט געהט". דאָס איז געווען פונקט ווי מען האָט געזאָגט אין פּאַריז אין 1792: „די מאַרסעלער געהען". וואָרום אין קראָנשטאַדט האָבען זיך געפונען 25,000 מאַטראָזען, איבערצייגטע באָלשעוויקעס, וואָס האָבען ניט מורא געהאַט פאַר'ן טויט...

דער „ראַבאָטשי אי סאָלדאַט" איז אָקאָרשט ערשיענען. דאָס גאַנ־

צע פֿאַדערבלאַט איז געווען פֿערנומען מיט אֵיין גרויסער פּראָקלאַמאַציע:

„סאָלדאַטען! ארבייטער! בירגער!

„די פֿיינד פֿונ׳ם פֿאָלק זיינען אין דער לעצטער נאַכט איבערגעגאַנגען צו אַן אָנפֿאַל. די קאָרנילאָווצעס און דער שטאַב פֿרואווען צונויפֿציהען די יונקערס און די פֿרייוויליגע באַטאַליאָנען פֿון די פֿאָרשטעדט. די יונקערס פֿון אָראַניענבאום און די פֿרייוויליגע פֿון צאַרסקאָיע סעלאָ האָבען זיך אָבגעזאָגט צו געהן. מען פּלאַנעוועט אַן אָנפֿאַל אויף דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט... דער קאַמפּף פֿון די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען איז געווענדעט געגען דעם אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס אַ טאָג פֿאַר זיין ערעפֿנונג. דער קאַמפּף איז געווענדעט געגען דער גרינדונגס־פֿערזאַמלונג, געגען דעם פֿאָלק. דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט שטעהט אויף דער וואַך פֿון דער רעוואָלוציע. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט פֿיהרט אָן דעם קאַמפּף געגען דעם אָנפֿאַל פֿון די פֿערשווערער. דער גאַנצער גאַרניזאָן און דער פּראָלעטאַריאַט פֿון פּעטראָגראַד זיינען גרייט צו דערלאַנגען אַ טויט־קלאַפּ די פֿיינד פֿון דעם פֿאָלק.

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט בעפֿעהלט:

1. אַלע קאָמיטעטען פֿון פֿאָלקען, דיוויזיעס, און קריעגס־שיפֿען, צוזאַמען מיט אַלע קאָמיסאַרען פֿון די סאָוויעטען און אַלע אַנדערע רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציעס, זאָלען האַלטען פּערמאַנענטע זיצונגען און זאָלען אָנזאַמלען אין זייערע הענד אַלע ידיעות וועגען די פּלענער פֿון די פֿערשווערער.

2. קיין איינציגער סאָלדאַט זאָל ניט פֿערלאָזען זיין דיוויזיע אָהן ערלויבניש פֿון דעם קאָמיטעט.

3. צוויי דעלעגאַטען פֿון יעדער מיליטערישער אָבטהיילונג און פֿינף פֿון יעדען ראַיאָנעם סאָוויעט זאָלען תיכף געשיקט ווערען אין סמאָלני אינסטיטוט.

4. אַלע מיטגליעדער פֿון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט און אַלע דעלעגאַטען צום אַלל־רוסישען קאָנגרעס זיינען איינגעלאַדען צו קומען אין סמאָלני אויף אַן אויסעראָרדענטליכע זיצונג.

„די קאָנטר־רעוואָלוציע האָט אויפֿגעהויבען איהר פֿערברעכערישען קאָפּ.

„די ערֹאבערונגען און די האפנונגען פון די ארבייטער און סאָל־דאטען זיינען אין גרוים געפאהר. אָבער די קרעפטען פון דער רע־וואָלוציע זיינען פיעל גרעסער איידער די קרעפטען פון איהרע פיינד.
„די זאך פון דער רעוואָלוציע איז אין שטארקע הענד. די פער־שווערער וועלען ווערען פערניכטעט.
„לעגט ניט אָב... צווייפעלט ניט!... פעסטקייט, אויסגע־האלטענקייט, ענטשלאָסענהייט, דיסציפּלין!..
„עס לעבע די רעוואָלוציע!
דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט".

סמאָלני איז געווען דער מיטעל־פּונקט פון דעם שטורם. דער פּעטראָגראדער סאָוויעט האָט אָבגעהאלטען אַן אונענדליכע זיצונג. דעלעגאטען זיינען אנטשלאָפען געוואָרען אויף דער פּאָדלאָגע און ווידער אויפגעוואכט און ווידער זיך בעטהייליגט אין די דעבא־טען. טראָצקי, קאמענעוו, וואָלאָדארסקי האָבען גערעדט זעקס־ אכט, צוועלף שעה א טאָג...

איך האָב זיך אראָבגעלאָזט אין צימער נומער 18, אויפ'ן ערשטען שטאָק, וואו די באָלשעוויסטישע דעלעגאטען האָבען אָבגעהאלטען בעזונדערע גרופּען־פערזאמלונגען. א גראָבע שטימע האָט נאָכאנאנד געהוזשעט; דעם רעדנער אליין האָב איך ניט געקענט זעהן הינטער'ן געדיכטען עולם: „די פּשרה־מאכער זאָגען, אז מיר זיינען אליין. גלויבט זיי נים. זאָל זיך עס נאָר אָנהויבען, וועלען זיי זיך מוזען נאָכשלעפּען נאָך אונז, אז ניט וועלען זיי פערליערען אלע זייערע אנ־הענגער..." דאָ האָט דער רעדנער אויפגעהויבען א שטיקעל פּאפּיר. „זיי שלעפּען זיך שוין איצט אויך נאָך אונז! אָקאָרשט איז אָנגעקומען א מעלדונג פון די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. זיי זאָגען, אז זיי פעראורטהיילען אונזער האנדלונג, אָבער אויב די רעגיערונג פאלט אויף אונז אַן, וועלען זיי זיך ניט שטעלען געגען דעם ארבייטער־קלאַס!" (בעגייסטערטע געשרייען).

ביינאכט איז דער גרויסער זאאל געווען פול מיט ארבייטער און סאָלדאטען. דער זאאל האָט גערוישט און געברומט; בלאָהע וואָלקענס פון טאבאק־רויך האָבען זיך געטראָגען אין דער לופטען; אלע פיגורען האָבען אויסגעזעהן גראָה. דער אלטער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ענדליך בעשלאָסען צו בעגריסען די דעלע־

גאַטען פון דעם נייעם קאָנגרעס, וועלכער האָט געזאָלט ברעכען זיין מאַכט און אפשר די גאַנצע רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג, וואָס ער האָט בעשאַפען. פון דעסטוועגען האָבען אויף דער זיצונג געמענט שטימען נאָר די מיטגליעדער פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמי־טעט...

עס איז שוין געווען נאָך האַלבע נאַכט, ווען גאָץ האָט איבער־גענומען דעם פאָרזיץ און דאַן האָט זיך אויפגעהויבען צו האַלטען זיין רעדע. עס האָט געהערשט אַ טיעפע, כמעט דראָהענדע שטיל־קייט.

„די איצטיגע שעה איז פול מיט טראַגישער גרויסקייט. דער פיינד איז פאַר די טויערען פון פעטראָגראַד. די דעמאָקראַטישע קרעפטען אָרגאַניזירען זיך צו קעמפּפען געגען איהם. אין דער זעל־ביגער צייט האַלטען מיר ביי בלוט־פערגיסונג אין די גאַסען פון דער שטאָדט, און דער הונגער רוקט זיך צו טויטען נישט נאָר אונזער רעגיערונג, נאָר די רעוואָלוציע גופא...

„די מאַסען זיינען מיעד און פאַרמאַטערט. זיי אינטערעסירען זיך נים מיט דער רעוואָלוציע. אויב די באָלשעוויקעס הויבען אָן אַן אויפשטאַנד, וועט דאָס זיין דער סוף פון דער רעוואָלוציע!... (געשרייען: „ס'אַ ליגען!") די קאָנטער־רעוואָלוציאָנערען וואַרטען נאָר, אַז די באָלשעוויקעס זאָלען אָנהויבען אונרוהען און שחיטות... אויב עס קומט פאַר אַן ארויסטרעטונג, זיינען מיר זיכער, אַז עס וועט קיין גרינגדונגס־פערזאַמלונג ניט זיין" (געשרייען: „אַ ליגען!" „אַ שאַנדע!")

„מען טאָר ניט דערלאָזען, אַז דער פעטראָגראַדער גאַרניזאָן זאָל נים פאָלגען דעם בעפעהל פון דעם שטאַב... פעטראָגראַד געפינט זיך דאָך אין דעם ראַיאָן פון קריעג. איהר מוזט פאָלגען די בעפעהלען פון דעם שטאַב און פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, וואָס איהר האָט אַליין אויסגעקליבען. די גאַנצע מאַכט — די סאָוויעטען — דאָס הייסט טויט! גנבים און רויבער וואַרטען נאָר אויף דער מינוט און וועלען אָנהויבען רויבערייען און שרפות... אויב איהר לאָזט ארויס אַזוינע לאָזונגען, ווי „געהט אריין אין די הייזער, נעהמט אוועק די שיך און די קליידער פון דער בורזשואַזיע — — —" (אַ טומעל, געשרייען: „ניטאָ אַזאַ לאָזונג! אַ ליגען! אַ ליגען!")

...זאָגט אייך וואָס איהר ווילט, איהר מעגט אָנהויבען ווי עס דאַכט

זיך אייך אם בעסטען,ענדיגען מוז זיך עס אויף אזא שרעקליכען אופן!

„דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט האט די קראפט צו האנדלען און איהם מוז מען פאלגען... מיר האבען ניט מורא פאר באיאגעטען... דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאמיטעט וועט פערטהיידיגען די רעוואלוציע מיט זיין אייגענעם קערפער!...“ (געשרייען: „ס'איז שוין לאנג א טויטער קערפער“).

אין זאאל האט זיך אויפגעהויבען א געוואלדינער שטורם. אין דעם געמיש פון קולות האט מען געהערט ווי דאן שרייט, קלאפענדיג אן טיש: „דער וואס זאגט אזוינס בעגעהט א פערברעכען“.

א שטימע: „דאס זיינט איהר בעגאנגען א פערברעכען, ווען איהר האט פערכאפט די מאכט און זי איבערגעגעבען דער בורזשואזיע“.

גאץ, פארזיצענדער, קלינגט מיט'ן גלעקעל: „שטילער, אז ניט, וועל איך אייך הייסען ארויספיהרען פון זאאל“.

א שטימע: „אנו, פרואוו!“ (הורא־געשרייען, פייפערייען).

„איצט וועגען אונזער פריעדענס־פאליטיק (געלעכטער). צום אונגליק קען רוסלאנד מעהר ניט פארטזעצען דעם קריעג. מען וועט שליסען פריעדען, אבער ניט קיין אייבינגען פריעדען, ניט קיין דעמאקראטישען פריעדען... כדי אויסצומיידען בלוט־פערגיסונג, האבען מיר היינט אין דעם ראטה פון דער רעפובליק אנגענומען א רעזאלוציע, אז די גאנצע ערד זאל איבערגעגעבען ווערען די ערד־קאמיטעטן און אז מען זאל תיכף אנהויבען פריעדענס־פערהאנדלונגען“ (געלעכטער, געשרייען: „צו שפעט“).

אין דעם נאמען פון די באלשעוויקעס איז אויפגעשטאנען צו רעדען טראצקי. א גאנצער שטורם פון אפלאדיסמענטען, א דונער פון אויסגעשרייען האט איהם בעגריסט, ווען ער איז ארויפגעגאנגען אויף דער טריבונע. אלע האבען זיך אויפגעשטעלט אויף די פיס. מיט זיין רינעם שפיציגען פנים, מיט דעם אויסדרוק פון ניפטיגער איראניע אין יעדען שטריך האט ער אויסגעזעהן ווי אן אמת'ער מעפיסטאפעל.

„דאן'ס טאקטיק בעווייזט, אז די מאסען — די ברייטע, טעמפע, גלייכגילטיגע מאסען — זיינען אין גאנצען מיט איהם (א ריעזיגער געלעכטער. טראצקי ווענדעט זיך צום פארזיצענדען אן רופט אויס־

מיט א דראמאטישער שטים): „ווען מיר האָבען גערעדט וועגען איבערגעבען די ערד אין די הענד פון די פויערים, זיינט איהר געווען געגען. וואָס האָבען מיר געטהאָן: מיר האָבען געזאָגט צו די פויערים: „אויב זיי גיבען אייך ניט, נעהמט אליין”, און אז די פויערים האָבען אונז געפאָלגט, קומט איהר איצט און זאָגט דאָס זעלביגע, וואָס מיר האָבען געזאָגט צריק מיט זעקס חדשים... איך גלויב ניט, אז ווען קערענסקי האָט ארויסגעגעבען דעם בעפעהל וועגען טויט־שטראָף אין דער ארמעע, האָט ער געהאנדעלט לויט זיינע טיעפע איבערצייגונגען. נאָר וואָס דען? ער האָט קיין אנדער ברירה ניט געהאט, ווייל דער פעטראָגראדער גארניזאָן האָט איהם ניט געוואָלט פאָלגען. אויף דאנ׳ען זאָגט מען היינט, אז ווערליג זיין רעדע אין דעם ראטה פון דער רוסישער רעפובליק, קען מען איהם האלטען פאר א בעהאלטענעם באָלשעוויק... עס וועט נאָך אפשר קומען א צייט, ווען מען וועט זאָגען, אז די בעסטע זיהן פון דער רוסישער רעוואָלוציע האָבען זיך בעטהייליגט אין דעם אויפשטאנד פון דעם 16טען און 18טען יולי... אין זיין היינטיגער רעזאָלוציע, וואָס ער האָט אריינגעטראָגען אין דעם ראטה פון דער רעפובליק, דערמאָהנט זיך ניט וועגען איינפיהרען דיסציפלין אין דער ארמעע מיט געוואלד. אָבער זיין אייגענע פארטיי אגיטירט וועגען דעם...

„ניין, די געשיכטע פון די לעצטע זיעבען חדשים בעווייזט, אז די מאסען האָבען פערלאָזט די מענשעוויקעס. די מענשעוויקעס און סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען בייגעקומען די קאדעטען, אָבער שפעטער, ווען זיי האָבען פאקטיש בעקומען די מאכט, האָבען זיי עס איבערגעגעבען טאקע די זעלביגע קאדעטען...

„דאן דערצעהלט אייך, אז איהר האָט קיין רעכט ניט צו מאכען אַן אויפשטאנד. אויפשטאנדען זיינען דאָס רעכט פון יעדען רעוואָלוציאָנער. ווען די אונטערדריקטע מאסען שטעהען אויף, איז דאָס זייער רעכט...”

אויף דער טריבונע בעווייזט זיך ליבער, א מאן מיט א לענגליכען פנים און אַן אונדערבארעמדיגער צונג. מען בעגעגענט איהם מיט געלעכטער און געברום.

„ענגעלס און מארקס האָבען געזאָגט, אז דער פראָלעטאריאט האָט קיין רעכט ניט איבערצונעהמען די מאכט איידער ער איז צייט־

טיג דערצו. אונזער רעוואָלוציע איז אַ בורזשואזע. אויב אין אַזאַ רעוואָלוציע פּארכאַפּען די ארבייטער די מאכט, בעדייט דאָס אַ טראַגישען סוף פון דער גאנצער רעוואָלוציע... טראָצקי, אלס אַ סאָציאַל-דעמאָקראטישער טהעאָרעטיקער, איז אליין גענגען דעם וואָס ער פּרעדיגט איצטער...“ (געשרייען: „גענוג! אראָב!“)

מארטאָוו פּרואווט רעדען, אָבער מען רייסט איהם כסדר איבער. „די אינטערנאציאָנאליסטען זיינען ניט געגען דעם, אז די דעמאָקראטיע זאָל איבערנעהמען די מאכט, אָבער זיי זיינען געגען דעם די מעטהאָדען פון די באָלשעוויקעס. עס איז ניט קיין צייט איצט צו פּערכאַפּען די מאכט...“

ווידער בעווייזט זיך דאן אויף דער טריבונע. ער פּראָטעסטירט זעהר שטארק געגען דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, וועלכער האָט געשיקט אַ קאָמיסאר צו פּערכאַפּען די רעדאקציע פון דער „איזוועסטיא“ און צו שטעלען די ציימונג אונטער צענזור. עס הויבט זיך אויף אַ ווילדער טומעל. מארטאָוו פּרואווט רעדען, אָבער קיינער הערט ניט. דעלעגאטען פון דער ארמיי און פון׳ם באלטישען פלאָט שטעהן איבער׳ן גאנצען זאאל און שרייען מיט אלע כחות, אז דער סאָוויעט איז זייער רעגיערונג.

עהרליך שלאָגט פאָר אַ רעזאָלוציע, וואָס רופט די ארבייטער און די סאָלדאטען צו בלייבען רוהיג און ניט פאָלגען די וואָס ווילען זיי פּראָוואָצירען אויף אַ דעמאָנסטראציע. די רעזאָלוציע אנערקענט די נויטווענדיגקייט צו בעשאַפען טאקע באלד אַ קאָמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט. זי פאָדערט אויף דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג תיכף ארויסצולאָזען אַ געזעץ, וואָס גיט איבער די ערד אין די הענד פון די פּויערים, און באלד אָנצוהויבען פריעדענס-פערהאנדלונגען...

אין זאאל איז אַ מהומה. וואלאדארסקי שפּרינגט אויף און שרייט אויס אין כעס, „אז איצט, ערב דעם קאָנגרעס, האָט דער צענטראלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט קיין רעכט ניט צו האנדלען אנשטאָט דעם קאָנגרעס. דער צענטראלער עקזעקוטיוו-קאָמיטעט, זאָגט ער, איז סיי ווי טויט. די רעזאָלוציע איז נור אַ מיטעל איהם אריינצוגעבען אביסעל לעבען, פּארשטארקען זיין מאכט, וואָס האלט אין פערשווינדען...

„מיר, באָלשעוויקעס, ווילען פּאַר דער רעזאָלוציע ניט שטי-

מען"... די באָלשעוויקעס פערלאָזען דעם זאאל און די איבעריגע נעה־
מען אָן די רעזאָלוציע.

ארום 4 א זייגער אין דער פריה בעגעגען איך זאָרינ'ען אין קאָ־
רידאָר. אויפ'ן פלייצע איז ביי איהם געהאנגען א ביקס.

„מיר געהען", האָט ער געזאָגט, רוהיג אָבער צופריעדען. „מיר
האָבען געפאקט דעם געהילף פונ'ם יוסטיץ־מיניסטער און דעם מינים־
טער פון רעליגיאָנען. זיי זיינען איצט אונטען אין קעלער. איין פאָלק
מארשירט צו פערכאפען די צענטראלע טעלעפאָן־סטאנציע, אַן אנדע־
רער צום טעלעגראַף, א דריטער צום שטאאט־באנק; די רויטע אר־
מיי איז אין די גאסען..."

ווען מיר זיינען ארויסגעגאנגען אין דרויסען, איז געווען פינס־
טער און קאלט. אויף די טרעפ האָבען מיר צום ערשטען מאָל דער־
זעהן די רויטע גווארדעיצעס — א גרופע בחורים אין ארבייטער קליי־
דער, מיט ביקסען אָהן באיאָנעטען. זיי זיינען געשטאנען נאָהענט
אין א רעדעל, און נערוועז גערעדט אלע מיט אמאָל.

העט ווייט, צו מערב צו, האָט זיך געהערט איבער די דעכער
דאָס שיסען פון ביקסען. דאָרט האָבען די יונקערס געפּרואווט עפענען
די בריקען איבער דער נעווא, כדי די פאבריק־ארבייטער און סאָל־
דאטען פון דעם וויבאָרגער ראיאָן זאָלען ניט קענען צושטעהן צו די
סאָוויעטען אויף דער זייט נעווא. די יונקערס האָבען געעפענט און
די קראָנשטאָטער מאטראָזען האָבען זיי ווידער געשלאָסען...

הינטער אונז איז דער ריזיגער סמאָלני געווען בעלויכטען פון
אויבען ביז אראָב און געהודזשעט ווי א גרויסער ביהן־שטאָק.

פיערטער קאפּיטעל

די פראָוויזאָרישע רעגיערונג פאלט.

מיטוואָך, דעם 7טען נאָוועמבער, בין איך אויפגעשטאנען שפּעט.
דער האראמאט אין פּעטראָפּאוולאָווסקע פעסטונג האָט געגעבען דעם
מיטאָג־סיגנאל, ווען איך בין ארויסגעגאנגען אויף נעווסקי. עס איז
געווען א פייכטער קיהלער טאָג. פאר דער שטאאטס באנק זיינען גע־

שטאנען עטליכע סאָלדאטען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען. די וטהיר איז געווען פארשלאָסען. „צו וועלכען צד געהערט איהר?“ האָב איך זיי געפרעגט: „צו דער רעגירונג?“ — „ניטאָ מעהר קיין רעגיערונג“, האָט איינער גענטפערט און אויסגעטשירעט די צייהן מיט א שמייכעל. „סלאַווא באָגו“ (דאנקען גאָט). מעהר האָב איך פון איהם ניט געקענט ארויסבעקומען.

טראַמוואַיען האָבען זיך געצויגען איבער'ן נעווסקי. מענער, פרויען און קינדער זיינען געווען אָנגעקלעפּט אויף יעדען טרעפּעל און ארום יעדען פענסטער. די קראָמען זיינען געווען אָפען, און אין די גאסען האָט זיך געפיהלט מעהר רוהיגקייט ווי נעכטען. אויף די ווענט האָט אינ'ם משך פון דער נאכט אויפגעבליהט א נייער בוקעט פון פּראָקלאַמאַציעס געגען אויפשטאַנד. פּראָקלאַמאַציעס צו די פּויערים, צו די סאָלדאטען ביי'ם פראָנט, צו די פּעטראָגראַדער ארבייטער... אָט איז איינע:

פון דער פּעטראָגראַדער שטאָדט־דומא.

„די שטאָדט־דומא איז מודיע די בירגער, אז אין אן אויסערגעוועהנליכער זיצונג, האָט זי דעם 6טען נאָוועמבער געבילדעט א קאָמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט. אהין געהען אריין מיטגליעדער פון דער צענטראַלער רומא און פון די ראַיאָנע דומאַס, אויך פּערטרעטער פון די פאָלגענדע רעוואָלוציאָנערע דעמאָקראַטישע אָרגאַניזאַציעס: דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דער אַל־רוסישער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון פּויערים־דעלעגאַטען, די ארמיי־אָרגאַניזאַציעס, דער צענטראָפּלאָט, דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער און סאָלדאטען־דעפּוטאַטען, דער ראַטה פון די פּראָפּעסיאָנעלע פעראייניגן און אנדערע.

„מיטגליעדער פונ'ם קאָמיטעט פון עפענטליכע זיכערהייט וועלען זיך געפינען אין דער געביידע פון דער דומא צו טהאָן זייער פליכט. טעלעפאָן נומערס 15-40, 223-77, 138-36.

7טען נאָוועמבער, 1917“.

דעמאָלט האָב איך ניט פערשטאַנען וואָס דאָס איז. איצט ווייס איך, אז דאָס האָט די דומא ערקלעהרט א קריעג די באָלשעוויקעס.

איך האָב געקויפט א נומער „ראַבאָטשי פּוט“. קיין אנדער צייטונג האָב איך דערווייל אין ערגעץ ניט געזעהען. שפּעטער אביסעל

האָב איך בעצאָהלט א סאָלדאט פופציג קאָפּיקעס פאר א געניצטען „דיען“. די באָלשעוויסטישע צייטונג איז געדרוקט געווען אויף גרויסע בוינענס אין דער פערכאַפּטער דרוקעריי פון „רוסקאיא וואָליא“. אויף דער ערשטער זייט האָבען זיך געצויגען אומגעלומפּערט גרויסע ווערטער:

„די גאנצע מאכט די סאָוויעטען פון ארבייטער, סאָלדאטען און פּויערים! פריעדען, ברויט! ערד!“ אונטער'ן לייט־ארטיקעל איז געווען אונטערגעשריבען זינאָוויעוו, לענין'ס פריינד, וואס האָט זיך צוזאמען מיט איהם בעהאַלטען. דער ארטיקעל האָט זיך אָנגעהויבען אזוי:

„יעדער סאָלדאט, יעדער ארבייטער און יעדער אמת'ער סאָציאַליסט, יעדער עהרליכער דעמאָקראַט ווייסט, אז פון דער איצטיגער לאַגע איז פאראן נאָר צוויי אויסוועגען:

„ע נ ט וו ע ד ע ר די מאכט וועט בלייבען אין די הענד פון דער פריציש־בורזשאזער כנופיא. דאָס וועט הייסען אונטערדריקונג פאר די ארבייטער, די פּויערים און די סאָלדאטען, א פאָרמזעצונג פונ'ם קריעג, הונגער און טויט, אונפערמיידליך...

„אָ ד ע ר די מאכט וועט איבערגעהן אין די הענד פון די רעוואָלוציאָנערע ארבייטער, סאָלדאטען און פּויערים, און דאָס וועט הייסען אז די זעלבסטהערשאַפט פון די פריצים ווערט אויפ'ן שטעל אָבגעשאפט, די קאַפּיטאַליסטען ווערען געהאַלטען אין צוים, און א פאָרשלאַג ווערט באַלד געמאכט צו שליסען א גערעכטען פריעדען. דאמאָלסט וועט די ערד זיין געזיכערט פאר די פּויערים, דער קאָנטראָל איבער די אינדוסטריען וועט זיין געזיכערט פאר די ארבייטער, ברויט וועט זיין געזיכערט פאר די הונגעריגע, און ס'וועט נעהמען אן עק צו דעם אונזיניגען קריעג...“

אין „דיען“ זיינען געווען אָבגעהאקטע שטיקלעך נייעס וועגען דער לעצטער אונרוהיגער נאכט. די באָלשעוויקעס האָבען פערכאַפּט די צענטראַלע טעלעפאָן־סטאנציע, דעם באַלטישען וואקזאל, דעם טעלעפאָן; די פּעטערהאָפער יונקערס קענען ניט קומען קיין פּעטראָגראד; די קאָזאקען וואקלען זיך; אייניגע מיניסטאָרען זיינען ארעסטירט; דער נאטשאַלניק פון דער שטאָדט־מיליציע, מייער, איז געטויט געוואָרען; ארעסטען און קאָנטער־ארעסטען זיינען פאָרגעקו־

מען דא און דארט. צוזאמענשטויסונגען צווישען סאלדאטען ...
לען, יונקערם און רויטע גווארדעיצעם...

אויפ׳ן ווינקעל מארסקאיא האב איך זיך אנגעשטויסען אן קא־פיטאן גאמבערג, א מענשעוויק־אבאראנעץ, סעקרעטאר פון דער מי־ליטערישער אבטהיילונג פון זיין פארטיי. איך פרעג איהם, צו איז שוין טאקע פארגעקומען דער אויפשטאנד, קנייטשט ער מיט די פליי־צעם און ענטפערט מיעד: „טשארט זנאיעט“ (ווייסט דער טייוועל), מעגליך, אז די באלשעוויקעס וועלען טאקע פערכאפען די מאכט, אבער זיי וועלען זי ניט קענען אנהאלטען מעהר ווי דריי טעג: זיי האבען ניט דעם סארט מענשען, וואס זאלען קענען פיהרען א רעגירונג. אפשר איז טאקע בעסער, אז מען זאל זיי לאזען פרואווען, וועט עס זיי אנלערנען אויף שטענדיג“...

דער מיליטערישער האטעל אויפ׳ן ווינקעל פון איסאקיעווסקי פלאץ איז געווען ארומגערינגעלט מיט בעוואפענטע סאלדאטען. אין אונטערשטען זאאל זיינען געווען פיעלע פיין־געקליידעטע יונגע אפי־צירען. זיי זיינען ארומגעגאנגען הין־און־צוריק און עפעס גערעדט צווישען זיך. די מאטראזען האבען זיי ניט ארויסגעלאזט פון האטעל...

פלוצלונג האט זיך דערהערט דער קנאק פון א ביקס אין דרויסען, נאכדעם האט זיך געלאזט הערען פון אלע זייטען א שיסעריי. איך בין ארויסגעלאפען אין גאס. עפעס האט זיך געטהאן ארום מא־ריאינסקי פאלאץ, וואו עס איז געזעסען דער ראטה פון דער רוסישער רעפובליק. איבער דער לענג פון דעם גאנצען פלאץ, פון איין ווינ־קעל צום אנדערען, איז געווען אויסגעשטעלט א רייהע סאלדאטען מיט ביקסען אין די הענד און אויפמערקזאם געקוקט אויפ׳ן דאך פון האטעל.

„פראוואקאציע! זיי האבען געשאסען אויף אונז!“ האט אי־מיצער אויסגערופען. אן אנדערער האט זיך געלאזט לויפען צו דער טהיר.

ביי׳ם מערב־ווינקעל פון פאלאץ איז געשטאנען א גרויסער בע־פאנצערטער אויטאמאביל מיט א רויט פעהנדעל פון אויבען. אויף זיינע זייטען איז געווען אויסגעמאהלט מיט רויטער פארב די אויפ־שריפט: „ס. ר. ס. ד.“ (סאוויעט ראבאטשיך אי סאלדאטסקיך דע־פוטאטאוו). די הארמאטען פונ׳ם אויטאמאביל זיינען געווען געציעלט

אויף דעם איסאאקיעווסקי סאָבאָר. א באריקאדע איז געווען אויפ־געבויט אויף דער נאָוואיאַ אוליצא, — קעסטלאך, פעסער, אן אלט אייזערען בעטעל, א וואָגען, א קופּע געהילץ. דאָס אלעם האָט פער־צאמט דעם וועג צו דער מאָיקא. קורצע שייטענס האָלץ פון א דער־בייאיגען הויפען האָט מען אויסגעלייגט פאר'ן פאסאד פון א געביידע, צו באשיצען די שיסער.

„וועט מען טאָקע, הייסט עס, שטרייטען אין די גאסען?“ האָב איך געפרעגט.

„געוויס! אָט באלד!“ האָט דער סאָלדאט נערוועז געענטפערט.

„געה אוועק, טאָווארישטש. ס'קען דיך נאָך טרעפען. זיי וועלען קו־מען פון דאָרטען“. האָט ער אָנגעוויזען אויף דער אדמיראלטייסטוואָ.

„ווער וועט קומען?“ —

„דאָס קען איך דיר ניט זאָגען, ברודער“, האָט ער געענטפערט און אויסגעשפּיגען.

פאר דער טהיר פונ'ם ווינטער־פּאלאץ איז געווען א גרופּע סאָל־דאטען און מאטראָזען. א מאטראָז האָט דערצעהלט, ווי אזוי דער ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק האָט אויפגעהערט עקזיסטירען. „מיר האָבען אריינגעמארשירט“, זאָגט ער, „און האָבען אָנגעפילט דעם גאנצען בנין מיט אונזעריגע. כ'בין צוגעגאנגען צו דעם קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען קאָרנילאָוועץ, וואָס איז געזעסען אויבען־אָן אינ'ם שטוהל פונ'ם פּאָרזיצענדען, און האָב געזאָגט „אויס ראטה, געה בעסער אהיים!“

דער עולם האָט געלאכט. מיט מיה און מאטערניש איז מיר גע־לונגען צו־צוקומען צו דער טהיר פון דער פרעס־גאלעריע. א מאט־ראָז, א ריעז, האָט מיך אָבגעשטעלט און ניט געלאָזט אריינגעהן. ווען איך האָב איהם געוויעזען מיין פּאפּיער, האָט ער קורץ געזאָגט: „איהר זאָלט אפילו זיין דער הייליגער מיכאיל אליין, טאָווארישטש, וואָלט איהר אויך ניט געקענט אריינגעהן“. דורך דער גלעזערנער טהיר האָב איך געזעהן א פראנצויזישען קאָרעספּאָנדענט, וועלכער האָט אויס־געזעהן זעהר אויפגערעגט און שטארק געמאכט מיט די הענד. מען האָט איהם נעבאך פערשפּארט אינוועניג...

אביסעל ווייטער, פאר דער טהיר פון פּאלאץ, איז געשטאנען א מאן אין א מיליטערישער פאָרמע, — א נידעריגער מיט גראָהע וואָנ־

צעס. ארום איהם איז געווען א רערעל סאָלדאטען. זיין פּנים איז גע־
ווען זעהר רויט.

„איך בין גענעראל אלעקסעיעוו“ האָט ער געשריען, „אלס אייער
נאטשאלניק און אלס א מיטגליעד פון דעם ראטה פון דער רוסישער
רעפּובליק פערלאנג איך איהר זאָלט מיך לאָזען דורכגעהן“... דער
סאָלדאט האָט זיך געקראצט אין קאָפּ און אומרוהיג געקוקט פון א
ווינקעל אויג. נאָכדעם האָט ער צוגערופען מיט דער האנד אן אָפּי־
ציר, וואָס איז גראד פערבייגעגאנגען. יענער איז געוואָרען זעהר אויפּ־
גערעגט, ווען ער האָט דערזעהן, ווער עס שטעהט פאר איהם. ער האָט
אָבגעגעבען דעם גענעראל „טשעסט“, איידער ער האָט געוואוסט
וואָס ער טהוט.

„וואשע וויסאָקאָפּרעוואָסכאָדיטעלסטוואָ“ — (אייער עקסע־
לענץ)! האָט ער געשטאמעלט, ווי אין די אלטע גוטע צייטען, „ארײנ־
געהן אין פּאלאץ איז אבסאָלוט פערבאָטען. איך האָב קיין שום
רעכט ניט“...

עס איז אָנגעקומען אן אויטאָמאָביל מיט גאָץ'ן. יענער איז גע־
זעסען און געלאכט, אקוראט ווי עפּעס וואָלט איהם הנאה געטהאָן.
שפּעטער אביסעל איז אָנגעקומען אן אנדער אויטאָמאָביל, וואו פּאָ־
רענט זיינען געזעסען בעוואפּענטע סאָלדאטען און הינטען די ארעס־
טירטע מיטגליעדער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג. פּעטערס,
דער לעטישער מיטגליעד פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען
קאָמיטעט איז אָנגעקומען צופוס. ער איז שנעל געלאָפען איבער דעם
פּלאץ.

„איך האָב גערעכענט, אז איהר האָט שוין ארײנגעזעצט די אלע
אדונים נאָך לעצטע נאכט?“ האָב איך איהם געזאָגט און אָנגעוויזען
אויף די מיניסטאָרען.

„אה“, האָט ער געענטפערט און אויף זיין פּנים האָט זיך אויס־
געמאָלט ענטטוישונג, פּונקט ווי ער וואָלט געווען א קליין אינגעל.
„די אידיאָטען האָבען ווידער ארויסגעלאָזען פיעלע פון זיי,
איידער מיר האָבען בעשלאָסען וואָס צו טהאָן“.

איבער וואָזנעסענסקי פּראָספּעקט איז געווען אויסגעשטעלט א
מאסע מאטראָזען; הינטער זיי האָבען מארשירט סאָלדאטען, א רייהע
נאָך א רייהע ,אזוי ווייט ווי דאָס אויג האָט געקענט כאפּען. מיך

זיינען אוועק צום ווינטער־פּאַלאַץ דורך דעם אדמיראַלטעיסקי. די גאַסען וואָס פיהרען צום דוואָרצאָווי פּאַלאַץ (פּאר׳ן ווינטער־פּאַלאַץ), זיינען געווען בעוואכט פון סאָלדאטען. א רייהע סאָלדאטען איז געווען אויסגעשטעלט איבער דער מערב זייט פון פּלאַץ. הינטער די סאָלדאטען האָט זיך אָנגעזאמעלט א גרויסער עולם. אַלצדינג איז געווען רוהיג. נאָר פון דער ווייטענס האָט מען געקענט זעהען, ווי סאָלדאטען טראָגען האָלץ פון דעם פּאַלאַץ, פונ׳ם אינעווענינסטען הויף, און לעגען עס צוזאמען פאר׳ן טויער. אָדער אפשר האָט זיך דאָס נאָר אויסגעדאכט?

מיר האָבען ניט געוואוסט, צו די וואכלייט זיינען פאר׳ן סאָוויעט צו פאר דער רעגיערונג. אונזערע דאָקומענטען, וואָס סמאָלני האָט אונז ארויסגעגעבען, האָבען דאָ ניט געמאכט קיין שום איינדרוק. מיר האָבען זיך אוועקגעלאָזט צו אַן אנדער טהייל פון דער וואך, געמאכט א וויכטיגע מינע און ווייזענדיג אונזערע אמעריקאנער פּאַספּאָרטען, האָבען מיר געזאָגט: „מיר קומען אין אָפיציעלע שליחות!“ אָט אזוי האָבען מיר זיך קוים דורכגעשפּארט. אינעווענינג אין פּאַלאַץ האָבען די זעלביגע אַלטע שווייצארען אין מונדירען מיט מעשענע קנעפּ און מיט רויט־גאָלדענע קאָלנערס העפליך אראָבגענומען אונזערע מאנטלען, און מיר זיינען ארויפגעגאנגען אויפ׳ן אויבערשטען שטאָק. אין דעם טונקעלען אומעטיגען קאָרידאָר, פון וואנען די גאָבעלעס זיינען פערשוואונדען, האָבען זיך געפונען עטליכע אַלטע בעדיענטע. פאר קערענסקי׳ס טהיר האָט א יונגער אָפיציר געשפּאנט הין און צוריק און געביסען זיין וואָנצע. מיר האָבען געפרעגט צו קענען מיר האָבען אַן אינטערוויו מיט׳ן מיניסטער־פּרעזידענט. דער אָפיציר האָט זיך פארנויגט און א קלינג געטהאָן מיט די שפּאָרען.

„ס׳טהוט מיר לייד, אָבער עס איז אונמעגליך“, האָט ער גערענטפערט אויף פראנצויזיש. „אַלעקסאנדער פיאָדאראוויטש איז גראד איצט זעהר פערנומען...“ ער האָט אונז בעטראכט א מינוט. „דעם אמת זאָגענדיג, איז ער גאָר ניטאָ דאָ...“

„וואו איז ער?“

„ער איז אוועקגעפאָהרען צום פראָנט. און ווייסט איהר וואָס עס האָט געטראָפען? ניט געווען גענוג בענזין פאר זיין אויטאָמאָביל,

האָבען מיר געמוזט שיקען צום ענגלישען שפּיטאָל און באָרנען אביסעל בענזין..."

„זיינען די מיניסטאָרען דאָ?"

„זיי האָבען אַ זיצונג אין איינעם פון די צימערען, איך ווייס נאָר ניט וואו".

„רעכענט איהר, אַז די באָלשעוויקעס וועלען באַלד קומען?"

„געוויס, אודאי קומען זיי, איך וואַרט יעדע מינוט אויף אַ טעלע־פאָנישע מעלדונג, אַז זיי קומען. אָבער מיר זיינען צוגעגרייט. מיר האָבען יונקערס אין דעם פאָדערשטען טהייל פונ'ם פּאַלאַץ, — דאָרט הינטער יענער טהיר".

„קענען מיר אהין דורכגעהען?"

„ניין, געוויס ניט, עס איז שטרענג פאַרבאָטען". ער האָט שנעל געדריקט אונזער אַלעמענס הענט און איז אוועקגעגאַנגען. מיר האָבען זיך איסגעקירעוועט צו דער פאַרבאָטענער טהיר. די טהיר האָט זיך געפונען אין אַ צייטוויילינגען ווענטעל, וואָס האָט צוטהיילט דעם זאַאַל אויף צוויי. זי איז געווען צוגעשלאָסען פון דער אנדערער זייט.

דאָרטען האָבען זיך געהערט שטימען און אימיצער האָט גע־לאַכט. אַלע איבעריגע זאַאַלען פון דעם ריעזיגען אַלטען פּאַלאַץ זיי־נען געווען שטיל ווי אַ קבר. אַן אַלטער שווייצאַר האָט אונז דער־זעהן צוגעהן צו דער טהיר, איז ער צוגעלאָפען: „ניין, באַרין, איהר טאָרט ניט געהן".

„פאַר וואָס איז די טהיר פערשלאָסען?"

„כדי די סאָלדאַטען זאָלען ניט ארויסגעהן", האָט ער גערענט־פערט, נאָכדעם האָט ער עפּעס גענומען ריידען וועגען אַ גלאָז טהעע, וואָס ער האָט ניט דערטרונקען, און איז זיך אוועקגעגאַנגען אין זיין רוהע אריין. מיר האָבען געעפענט די טהיר.

אינוועניג זיינען עטליכע סאָלדאַטען געשטאַנען אויף דער וואַך, אָבער זיי האָבען אונז ניט געטשעפּעט. פונ'ם קאָרידאָר האָט זיך גע־עפענט אַ גרויסער פראַכטפאָלער זאַאַל מיט געגילטע קאַרניזען און ריזיגע קריסטאַלענע הענגלייכטער. הינטער דעם זאַאַל האָבען זיך געצויגען עטליכע קלענערע זאַאַלען, באַפּוצט מיט טונקעלען האָלץ. די פּאַרקעטען זיינען געווען בעדעקט מיט שמוציגע מאַטראַצען און קאָלדרעס. דאָ און דאָרט זיינען געלעגען סאָלדאַטען אין פערשיעדענע

פּאָזעס. שטיקלאך אָבגערויכערטע פּאַפּיראָסען, ברעקלאך ברויט, שמאַטעס, ליידיגע פלעשער מיט זעהר טהייערע פראַנצויזישע מאַר־קעס, האָבען זיך געוואַלגערט אומעטום. די לופט איז געווען גערדיכט פון טאַבאַק־רויך און שוויים. אַלע מאָהל נייע סאָלדאַטען מיט די רויטע יונקער־עפּאָלעטען זיינען אָנגעקומען און זיך געדרעהט איבער די צימערען. איינער האָט געהאַט אַ פלאַש ווייסען בורגונדער, וואָס ער האָט מסתמא אוועקגעלאַטכענט פון'ם קעלער אין פּאַלאַץ. די יונקערס האָבען געקוקט אויף אונז מיט גרויס פערוואונדערונג. מיר האָבען אַלץ געשפּאַנט פון איין צימער אין אַנדערען. ענדליך זיינען מיר דערגאַנגען צו אַ רייהע גרויסע פּאַראַדנע זאַאַלען, וואָס האָבען געקוקט מיט זייערע לאַנגע שמוציגע פענסטער צום דוואָרצאָווע פּלאַץ צו. די ווענט זיינען געווען בעדעקט מיט ריעזיגע בילדער אין מאַסיווע געגילדעטע ראַמען—סצענעס פון היסטאָרישע מלחמות... דער 12טער אָקטאָבער 1812... דער 6טער נאָוועמבער 1812... דער 28טער אויגוסט 1813.. איין בילד איז געווען דורכגעשניטען אויבען, אין רעכטען ווינקעל.

דער פּאַלאַץ איז געווען איין גרויסע קאַזאַרמע. קענטיג, דאָס איז שוין געווען ניט אַזוי די ערשטע וואָך. מ'האָט דאָס געזעהן אָן דער פּאָדלאָגע און די ווענט. אויף די פענסטער זיינען געווען אויסגע־שטעלט מאַשין־האַרמאַטען. צווישען די מאַטראַצען זיינען ביקסען געווען צונויפגעשטעלט אין פּיראַמידען.

אַזוי ווי מיר האָבען געקוקט אויף די בילדער, האָט אַ בראַנפענ־דיגער אָטהעם זיך צו מיר דערטראָגען פון דער לינקער זייט, און אימיצער האָט געזאָגט אין אַ פליסיגער פראַנצויזישער שפּראַך, אָבער מיט אַ הייזעריגען קול: „ווערדליג איהר קוקט אויף די בילדער, פער־שטעה איך, אַז איהר זענט אויסלענדער". איך האָב זיך אויסגע־קירעוועט און דערזעהן אַ נידריגען אויפגעבלאָזענעם אָפיציר. ווען ער האָט אויפגעהויבען זיין הוט, האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז זיין קאָפּ איז האַלב פּליכעוואַטע.

„אַמעריקאַנער? פרעהט מיך אונגעוועהנליך! איך בין שטאַבס־קאַפּיטאַן וולאַדימיר אַרציבאַשעוו. גרייט צו דיענען אייך מיט וואָס נור מעגליך..."

ס'האָט אויסגעזעהן, אַז איהם וואונדערט גאָר ניט, וואָס פּיער

פרעמדע מענשען, איינע פון זיי א פרוי, וואנדערען דורך די פּאזי־ציעס פון א מיליטער, וואס ווארט אויף אן אָנפאל. ער האָט זיך גענומען קלאגען אויף דער רוסישער לאגע.

„די צרה איז ניט נאָר מיט די באָלשעוויקעס“, האָט ער געזאָגט. „די בעסטע טראדיציעס פון דער רוסישער ארמעע זיינען צושטערט. בעטראכט נור, וואס עס טהוט זיך. אָט די אַלע, וואס איהר זעהט דאָ, זיינען שילער פון אפיציר־שולען. אָבער זיינען זיי איידעללייט? הויבט זיך גאָר ניט אָן. קערענסקי האָט געעפענט די אָפיציר־שוהלען פאר'ן המון, פאר יעדען סאָלדאט, וואס קען אויסהאלטען אן עקזאַ־מען. נו, פארשטעהט זיך, אז ניט ווייניג זיינען אנגעשטעקט מיט רעוואָלוציע...“

אָהן שום צוזאמענהאנג האָט ער פּלוצלונג געענדערט זיין טהעמא. „עס האָט זיך מיר זעהר געוואָלט פארלאזען רוסלאנד. איך האָב בעשלאָסען אריינצוטרעטען אין דער אמעריקאנישער ארמעע. אפשר וועט איהר זיין אזוי גוט און איבערערדען מיט אייער קאנסול. אָט איז מיין אדרעס“. כאָטש מיר האָבען ניט געוואָלט צוזאָגען קיין זאך, האָט ער דאך אָנגעשריעבען זיין אדרעס אויף א שטיקעל פּאפּיער. קענטיג, דאס האָט איהם פערשאפט פארגעניגען. איך האָב נאָך איצט אויף דעם אדרעס: „אָראניענבאומער אָפיצירען־שוהל, אַלט פעטער־האָף“.

„מיר האָבען געהאט א סמאָטר (רעוויזיע) היינט גאנץ פריה“, האָט ער פארטגעזעצט, געהענדיג מיט אונז דורך די צימערען און ערקלעהרענדיג יעדע זאך. „דער פרויען־באטאליאָן האָט בעשלאָסען צו בלייבען געטריי דער רעגיערונג.“

„זיינען דאָ פרויען־סאָלדאטען אויך אין פאלאץ?“ האָבען מיר געפרעגט.

„יא, זיי זיינען אין די הינטערשטע צימערען. זאָלען זיי בעסער בלייבען אונבעריהרט, אויב עפּעס טרעפט זיך“. ער האָט א זיפץ גע־טהאָן. „עס איז א גרויסע פעראנטוואָרטליכקייט, וואס מיינט איהר?“

מיר זיינען געשטאנען א ווילע פאר די פענסטער און געקוקט אויפ'ן פלאץ. דריי ראָטעס יונקערס אין לאנגע שינעלען זיינען גע־שטאנען מיט די ביקסען אין די הענד, און א הויכער ענערגישער אָפיציר האָט עפּעס גערעדט צו זיי. אין דעם אָפיציר האָב איך

דערקענט סטאנקעוויטש׳ן, דעם העכסטען מיליטערישען קאמיסאר פון דער פראוויזארישער רעגיערונג. אביסעלע שפעטער האבען צוויי ראַטעס געגומען די ביקסען אויף די פלייצעס מיט א קנאק, עפעס אויסגעשריען דריי מאהל און האבען אוועקגעמארשירט איבער׳ן פלאץ. אין א מינוט ארום זיינען זיי דורכגעגאנגען דורך דעם רויטען טויער און אוועק אין שטאדט אריין.

„זיי געהען פערכאפען די צענטראלע טעלעפאן־סטאנציע", האט אימיצער געזאגט. דריי קאדעטען זיינען געשטאנען ניט ווייט פון אונז און מיר האבען מיט זיי פארפיהרט א שמועס. זיי האבען געזאגט, אז פריהער זיינען זיי געווען פראסטע סאלדאטען, איצט זיינען זיי יונקערס אין דער אפיצירען־שול. זיי האבען אונז געגעבען זייערע נעמען: ראבערט אלעוו, אלעקסעי וואסילענקא און ערני סאקס, אן עסט. איצט, האבען זיי געזאגט, ווילען זיי שוין ניט זיין קיין אפיצירען, ווייל אפיצירען זיינען זעהר ניט בעליעבט. עס האט אויסגעזעהן, אז זיי ווייסען אליין ניט וואס צו טהאן. זיי זיינען געווען זעהר אומרוהיג.

אבער טאקע באלד אויף׳ן שטעל האבען זיי זיך אנגעהויבען בעריהמען: „זאלען נור די באלשעוויקעס קומען, וועלען מיר זיי ווייזען וואס עס הייסט א קאמפף. זיי וועלען ניט סמייען צו קעמפפען. זיי זיינען טרוסען. אויב אבער זיי זאלען גובר זיין — נו, מילא, יעדער איינער האט די לעצטע קויל פאר זיך אליין". אין דעם מאמענט האט זיך דערהערט א ביקסען־שיסעריי פון דער ווייטענס. דער עולם אויף׳ן פלאץ האט גענומען לויפען און פאלען מיט די פנים׳ער צו דער ערד. די איזוואשטשיקעס האבען זיך שנעל א לאז געטהאן אין אלע זייטען. אין פאלאץ האט זיך אויפגעהויבען א געפילדער. סאלדאטען זיינען געלאפען אהין און אהער, געכאפט די ביקסען, די רימענס און געשריען: „זיי קומען, זיי קומען". אין א פאאר מינוט ארום איז אלצדינג ווידער געווארען שטיל. די איזוואשטשיקעס האבען זיך אומגעקעהרט, דער עולם האט זיך אויפגעהויבען פון דער ערד. דורכ׳ן רויטען טהויער זיינען אנגעקומען די יונקערס. איצטיגס מאל האבען זיי שוין ניט מארשירט אלע אין טאקט. איינעם פון זייערע חברים האט מען אונטערגעהאלטען אונטער די ארעמס.

עס איז שוין געווען שפעט ווען מיר האבען פערלאזט דעם פאלאץ.

די וואכלייט זיינען פערשוואונדען פון דעם פּלאַץ. די גרויסע האַלב־קיילעכדיגע גרופּע פון רעגיערונגס־געביידעס האָט אויסגעזעהן וויסט און פערלאָזען. מיר זיינען אוועק אין האָטעל פראַנס אויף מיטאָג. ווען מיר האָבען געהאַלטען ביים זופּ, איז דער קעלנער צוגעגאַנגען, זעהר אַ בלאַסער, און אונז געבעטען מיר זאָלען זיך בעסער אריבער־קלייבען אין אַן אַנדער עס־צימער, אין הינטערשטען טהייל פון האָטעל. ווייל מען דאַרף פאַרלעשען אַלע לאָמפּען דאָ אין קאַפעע... „עס וועט זיין אַ סך שיסעריי", האָט ער געזאָגט.

ווען מיר זיינען צוריק אַרויסגעגאַנגען אויף מאָרסקאיא, איז אַלץ געווען שטיל, נור איין גאַס־לאַנטערן האָט קוים געבלישטשעט אויפ'ן ווינקעל נעווסקי. לעבען דעם לאַנטערן איז געשטאַנען אַ גרויסער געפּאַנצערטער אויטאָמאָביל. דער מאָטאָר האָט געאַרבייט, און אַ געדיכטער אויליגער רויך האָט געזעצט. אַ קליין איינגעל האָט זיך פון אַ זייט אַרויפגעדראַפּעט אויף דער ריזיגער קריעגס־מאַשין און האָט זעהר אויפמערקזאַם זיך צוגעקוקט צו אַ מאַשין־האַרמאַט. סאָל־דאַטען און מאַטראָזען זיינען געשטאַנען און האָבען, קענטיג, אויף עפּעס געוואַרט. מיר זיינען ווייטער אוועקגעגאַנגען צום רויטען טויער. דאָרט איז געשטאַנען אַ געדיכט רעדעל סאָלדאַטען און געקוקט אויף דעם העל־בעלויכטענעם ווינטער־פּאַלאַץ. די סאָלדאַטען האָבען זעהר לעבהאַפט גערעדט.

„ניין, חברים", האָט איינער געזאָגט, „ווי קענען מיר שיסען אויף זיי? דער פרויען־באַטאַליאָן איז אינוועניג, זיי וועלען זאָגען, אַז מיר שיסען אויף רוסישע פרויען".

ווען מיר זיינען צוגעקומען צו נעווסקי, האָט זיך פון אַ זייטיגע גאַס בעוויעזען אַ צווייטער געפּאַנצערטער אויטאָמאָביל. אַ סאָלדאַט האָט אַרויסגעשטעקט זיין קאָפּ דורכ'ן לאָך פונ'ם טורעם און גע־שריען:

„קומט, לאָמיר געהן; לאָמיר מאַכען אַן אָנפאַל!"

דער אָנטרייבער פון דער ערשטער מאַשין איז איבערגעגאַנגען און גענומען שרייען מיט אַלע כחות, כדי מען זאָל איהם הערען אין דעם גערויש פון דעם מאָטאָר:

„דער קאָמיטעט האָט געהייסען וואַרטען. זיי האָבען אַרטילעריע הינטער די קופּעס האָלץ"...

ארום פּאַלאַץ זיינען שוין קיין טראַמווייען ניט געפֿאָהרען. מען האָט געזעהן וועניג פֿאַרבייגעהער, און וועניג לאַמטערנעס האָבען גע־ברענט. אָבער ווייטער מיט עטליכע קוואַרטאַלען זיינען אי די טראַמ־ווייען געגאַנגען ווי אין פֿריעדענס־צייטען, אי מ'האָט געקענט זעהן אַ געדיכטען עולם. פֿיעלע לאָמפּען האָבען געברענט אין די קראָמען, און עלעקטרישע פּלאַקאַטען האָבען בעלויכטען די קינעמאַטאָגראַפֿישע טהעאַטערס. דאָרט איז זיך דאָס לעבען געגאַנגען זיין געוועהנליכען גאַנג. מיר האָבען אַפילו געהאַט בילעטען אויף דעם אַבענד, גע־זאָלט זעהן דעם באַלעט אין מאַריאַינסקי טהעאַטער, — אַלע טהעאַ־טערען זיינען געווען אָפֿען, — אָבער עס האָט זיך ניט געוואָלט געהן...

אין דער פֿינסטער האָבען מיר זיך אָנגעשטויסען אויף קופּעס געהילץ, וואָס האָבען פֿערשפּאַרט דעם אַריינגאַנג צום פּאָליציייסקי בריק. פֿאַר'ן סטראָגאַנאָוו־פּאַלאַץ האָבען מיר געזעהן, ווי עטליכע סאָלדאַטען שטעלען אויף אַ דריי־אינטשיגען האַרמאַט. סאָלדאַטען אין פֿערשיעדענע פֿאָרמעס זיינען געגאַנגען אַהין און אַהער און האָבען אַ סך געערעדט...

אויף נעווסקי, אַ ביסעל ווייטער פֿון דעם פּאַלאַץ, איז געווען אַ גרויסער עולם. עס האָט אויסגעזעהן אַז די גאַנצע בעפֿעלקערונג האָט זיך אַרויסגעשאָטען אין גאַס. אויף יעדען ווינקעל האָבען גרופּען מענשען הייס דעבאַטירט. דאָ און דאָרט זיינען געשטאַנען פּיקעטען פֿון אַ טוץ רעוואָלוציאָנערע סאָלדאַטען מיט באַיאָנעטען אויף די ביק־סען. אַלטע לייט אין רייכע פּוטערס האָבען אין צאָרן געשאָקעלט צו זיי מיט די פֿויסטען. פֿיין געקליידעטע דאַמען האָבען געשריען אַלער־ליי זידעל־ווערטער, די סאָלדאַטען האָבען עפּעס געטענה'ט און גע־שמייכעלט ווי פֿערשעמטע. בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען זיינען גע־פֿאָהרען אַהין און אַהער. אַמאָל זיינען אויף די אויטאָמאָבילען געווען אויסגעמאָהלט די נעמען פֿון די עלטסטע רוסישע צאַרען: אָלעג, ריור־ריק, סוויאַטאָסלאַוו. שפּעטער האָט מען זיי איבערגעמאָהלט מיט גרויסע רויטע אותיות: ר. ס. ד. ר. פּ. (ראָסיסקאַיאַ סאָציאַל דעמאָ־קראַטיטשעסקאַיאַ ראַבאָטשאַיאַ פּאַרטיאַ). לעבען מיכאַילאָווסקי האָט זיך בעוויזען אַ מענש מיט נייע צייטונגען, און דער עולם איז איהם באַלד בעפֿאַלען ווי משוגע, געבאָטען אַ רובעל, 5 רובעל, 10 רובעל

פאר א בלאט, געריסען איינער ביים אנדערען פון די הענד. דאס איז געווען דער „ראבאטשי אי סאלדאט“, די צייטונג האט געמעלדעט דעם זיעג פון דער פראלעטארישער רעוואלוציאן, די בעפרייאונג פון די געפאנגענע באלשעוויקעס און גערופען די ארמעע ביי׳ם פראנט און די ארמיי אין לאנד צו אונטערשטיצען די רעוואלוציע. דאס איז געווען א בלעטעל פון 4 זייטען, געדרוקט מיט ריזיגע אותיות, א בלעטעל פול מיט דעם פיעבער פון אונרוה. קיין נייעס און קיין איינצעלהייטען איז אין דעם נומער נית געווען.

אויפ׳ן ווינקעל סאדאוואיא האט זיך אנגעזאמעלט אן עולם פון א פאאר טויזענד מאן. אלע האבען געקוקט אויפ׳ן דאך פון א הויכער געביידע, וואו א קליינער רויטער פונק האט זיך אלעמאל בעוויזען און פערשוואונדען.

„זעה“, האט געשריען א הויכער פויער, ווייזענדיג ארויף. „סאיז א פראוואקאציע. זיי וועלען באלד אנהויבען שיסען אויפ׳ן פאלק“... אבער קענטיג עס האט קייגעם נית אינטערעסירט צו פארשען, וואס דאס איז.

ליכט האבען געברענט אין אלע פענסטער פון דעם שווערען סמאלני, ווען מיר זיינען אהין צוגעפאהרען, און פון יעדער גאס האבען זיך געצויגען אהינצו פערשיעדענע פיגורען, קוים בעמערקבארע אין דער פינסטער. אויטאמאבילען און מאטאציקלעטען זיינען אנגעקומען און אבגעפאהרען אלע מינוט. איבער דער גאס האט זיך געדרוקט א ריזיגער בעפאנצערטער אויטאמאביל אבגעפארבט אין גראה. צוויי רויטע פאהנען האבען געפלאטערט אויף זיין טהורם, און דער הארן האט געמאכט קולות. עס איז געווען קאלט. אויפ׳ן גאס, פאר׳ן טויער האבען די רויטע גווארדעיצעס פאנאנדערגעלייגט א פייער. אויף יענער זייט טויער האט אויך געברענט א פייער. ביים ליכט פון אט די פייערס האט די וואך לאנגזאם געלייענט אונזערע דאקומענטען, א ווארט נאך א ווארט. פון די פיער מאשין־הארמאטען אויףביידע זייטען טויער, האט מען אראבגענומען די לייוועגטענע דעקלאך, און די פאסען מיט קויהלן זיינען אראבגעהאנגען ווי שלאנגען. אין הויף איז א גרופע בעפאנצערטע אויטאמאבילען געשטאנען אונטער די בוימער. אין די לאנגע, ליידיגע, האלב־בעלויכטענע זאאלען האט זיך געהערט א קלאפען פון פיס, געשרייען, אויסרופען... אלצ־

דינג האָט אויסגעזעהן הפקר. פון די טרעפּ איז געגאַנגען אַ גרויסער עולם, ארבייטער אין שווארצע בלוזעס, אין קיילעכדיגע שווארצע שמויסענע היטלען, פיעלע מיט ביקסען אויף די פּלייצעס ; סאָלדאַ־טען אין גראָבע פארבלאָזע שינעלען און גראָהע שמויסענע היטלען. דאָ און דאָרט האָט זיך בעוויזען אַ פיהרער — לונאטשארסקי, קאמע־נעוו, — אלע האָבען געזעהן גערעדט מיט אמאָל. זייערע פּנים'ער זיינען געוועזען זעהר אומרוהיג און מיעד. אונטער די אָרעמס האָבען זיי גע־טראָגען דיקע אָנגעשטאָפּטע פּאָרטפעלען. אַקאָרשט האָט זיך געענ־דיגט די אויסעראָרדענטליכע זיצונג פון דעם פּעטראָגראדער סאָוויעט. איך האָב אָפּגעשטעלט קאמענעוו'ן — אַ ריהרעוודיגען נידריגען מאַן מיט אַ ברייטען לעבעדיגען פּנים און אַ קורצען האַלז — אָהן הקדמות האָט ער מיר איבערגעלייענט די רעזאָלוציע וואָס מען האָט אַקאָרשט אָנגענומען :

„דער פּעטראָגראדער סאָוויעט פון ארבייטער און סאָלדאטען־דעפּוטאטען בעגריסט די זיעגרייכע רעוואָלוציע פון דעם פּעטראָגראדער פּראָלעטאריאט און גארניזאָן. ער איז שטאָלץ מיט דער אייניגקייט, אָרגאניזאציאָן, דיסציפּלין און ברודערליכען צוזאמענארבייטען פון די מאססען אין אויפשטאנד. זעלטען ווען אַ רעוואָלוציע האָט פארגאסען ווענינער בלוט און זעלטען ווען איז אַן אויפשטאנד בעסער געלונגען.

„דער סאָוויעט דריקט אויס זיין פעסטע איבערצייגונג, אַז די רעגיערונג פון די ארבייטער און פּויערים, אַ רעגיערונג פון סאָוויע־טען, וואס די רעוואלוציע וועט בעשאפען און וואס וועט גאראנטירען דעם ארבייטער־קלאַס די אונטערשטיצונג פון אלע אָרימע פּויערים־מאססען, וועט פעסט און זיכער מארשירען צום סאָציאליזם, וואס דאס איז דער איינציגער וועג צו ראטעווען דאס פאָלק פון דעם אומ־גליק און די שרעקען פון קריעג.

„די נייע רעגיערונג פון ארבייטער און פּויערים וועט תיכף אָנ־באָטען אַ גערעכטען און דעמאָקראטישען פריעדען אלע קריעגס־פיה־רענדע לענדער.

„די רעגיערונג וועט תיכף קאָנפיסקירען די גרויסע מאיאָנטקעס און איבערגעבען די ערד צו די פּויערים. זי וועט איינפיהרען אַן אר־בייטער־קאָנטראָל איבער דער פּראָדוקציאָן און פאנאנדערטהיילונג פון אינדוסטריעלע פּראָדוקטען און וועט איבערנעהמען דעם קאָנטראָל

איבער די בענק, וועלכע וועלען פערוואנדעלט ווערען אין א מאנאפאליע פון דעם שטאאט.

„דער פעטראגראדער סאוועט פון ארבייטער־ און סאלדאטען־דעפוטאטען רופט אלע ארבייטער און פויערים פון רוסלאנד צו אונ־טערשטיצען די פראלעטארישע רעוואלוציע מיט אלע כחות און מיט דער גאנצער ליעבע. דער סאוועט דריקט אוים זיין איבערצייגונג, אז די ארבייטער, די געטרייע שותפים פון די ארימע פויערים וועלען האלטען פולע רעוואלוציאנערע ארדנונג, וואס אהן דעם איז נים מעגליך דער זיעג פון סאציאליזם.

„דער סאוועט איז איבערצייגט, אז דער פראלעטאריאט פון די מערב־איירעפעאישע לענדער וועט אונז העלפען פיהרען דעם סאציא־ליזם צו אן אמת'ען דויערהאפטען זיעג".

„רעכענט איהר, הייסט עס, אז איהר האט געוואונען?"

ער האט א קנייטש געטהאן מיט די פלייצעס. „נאך רא א סך ארבייט, אונגעהויער פיעל. עס הויבט זיך ערשט אן".

שפעטער א ביסעל האב איך בעגעגענט ריאזאנאוו'ן, דעם גע־הילפס־פארזיצענדען פון די פראפעסיאנעלע פעראיינען. ער איז געוועזן טרויעריג און האט געביסען זיין גראהע בארד. „עס איז אונזין! אונזין!" האט ער געשריען. „דער איירעפעאישער ארבייטער־קלאס וועט א האנד אין קאלטע וואסער נים טהאן! גאנץ רוסלאנד..." ער האט אונמוטהיג א מאך געטהאן מיט דער האנד און אוועקגעלאפען ווייטער. אי ריאזאנאוו אי קאמענעוו זיינען געוועזן געגען אויפשטאנד און האבען נאך געפיהלט אויף זיך די בייטש פון לענין'ס צונג...

יענע זיצונג פונ'ם סאוועט איז באמת געוועזן א היסטארישע. אין'ם נאמען פון'ם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט האט טראצקי ערקלעהרט, אז די פראוויזארישע רעגיערונג איז שוין מעהר ניטא אויף דער וועלט.

„אלע בורזשואזנע רעגיערונגען", האט ער געזאגט, „האבען א טבע אבצונארען דאס פאלק. מיר, סאוועטען פון סאלדאטען־, ארביי־טער און פויערים־דעפוטאטען, וועלען פרואווען א נייע זאך. מיר ווע־לען גרינדען אזא מאכט, וואס וועט נים האבען קיין אנדער אויפגאבע, ווי בעפרידיגען די בעדערפנישע פון די סאלדאטען, ארבייטער און פויערים".

עס איז אָנגעקומען לענין. דער עולם האָט איהם אויפגענומען מיט א געוואלדיגער אָוואציע. לענין האָט גערעדט וועגן א קומענדיגער אלל־וועלטליכער סאָציאלער רעוואָלוציע. זינאָוויעוו האָט אויסגעשריען אין זיין רעדע: „היינטיגען טאָג האָבען מיר בעצאָהלט אונזער חוב דעם אינטערנאציאָנאלען פּראָלעטאריאט. היינטיגען טאָג האָבען מיר דערלאנגט א שווערען קלאפּ דעם קריעג, די אימפּעריאליסטען פון דער וועלט און דעם תלין ווילהעלם...“

טראָצקי האָט געמעלדעט, אז מען האָט ארויסגעשיקט טעלעגראַ־מען צום פראָנט מיט א ידיעה וועגן דעם זיעגרייכען אויפשטאנד, אָבער קיין ענטפער האָט זיך נאָך ניט בעקומען. מען האָט געשמועסט אז סאָלדאטען מארשירען אויף פּעטראָגראד. מ׳האָט געדארפט שיקען א דעלעגאציע צו דערצעהלען זיי דעם אמת. עס האָבען זיך געהערט געשרייען: „איהר פארכאפּט דעם וועג דעם אלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס“.

טראָצקי האָט קאלטבלוטיג געענטפערט: „דער וועג פון דעם אלל־רוסישען קאָנגרעס איז אָנגעמערקט דורך דעם אויפשטאנד פון די פּעטראָגראדער ארבייטער און סאָלדאטען“.

מיר זיינען צוגעקומען צום גרויסען זאאל, וואו עס האָט געדארפט פאָרקומען די זיצונג פונ׳ם קאָנגרעס. עס איז ניט גרינג געוועזן זיך דורכצושפּארען דורך דעם געדיכטען טומעלדיגען עולם אין טהיר. אויף די בענק, צווישען די בענק, אין דער לענג פון די ווענט, אויף די פענסטער און אפילו אויף׳ן ראנד פון דער פלאטפאָרמע זיינען געוועזן אנגעפּאקט די פארטרעטער פון די ארבייטער און פויערים פון גאנץ רוסלאנד. די ווייסע היינג־לייכטער האָבען געגאָסען שטראָ־מען ליכט, און די גרויסע פערזאמלונג איז געזעסען מיט א פער־כאפּטען אָטהעם און געווארט אויף דעם גלעקעל פונ׳ם פאָרזיצענדען. דער זאאל איז ניט געוועזן געהייצט. נור די ווארעמקייט פון די שווייסיגע מענשליכע קערפּערס האָט איהם אביסעל דערווארעמט. א געדיכטער טאבאק־רויך האָט זיך געהויבען איבער דער מאססע און געשוועבט אין דער פארשטיקטער לופט. פון צייט צו צייט האָט איינער פונ׳ם פּרעזידיום זיך אויפגעשטעלט אויף דער טריבונע און געבעטען די חברים, אז זיי זאָלען ניט רויכערען. יעדער איינער, אויך די וואָס האָבען געהאלטען פּאפּיראָסען אין האנד, האָבען אָנ־

געהויבען שרייען: „רויכערט ניט, רויכערט ניט, חברים. מען דארף ניט רויכערען" און נאָכדעם האָט מען גערויכערט ווי פריהער. פעט־ראָווסקי, דער אנארכיסטישער דעלעגאַט פון אָבוכאָווסקי זאוואָד, האָט מיר געמאַכט אַ פּלאַץ לעבען זיך. פּעטראָווסקי איז געווען אויסגע־שמירט ווי אַ שד, דאָס פּנים אונגעגאָלט, אליין האָט ער זיך קוים געהאַלטען אויף די פיס נאָך דריי נעכט אָנגעשטרענגטע ארבייט אין דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט.

אויף דער פּלאַטפאָרמע זיינען געזעסען די פיהרער פון דעם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דאָס לעצטע מאָל האָבען זיי זיך דערהויבען איבער דעם קאָבערדיגען סאָוויעט, וואָס עטליכע חדשים נאָכ־אַנאַנד האָבען זיי איהם געפיהרט און איצט האָט ער זיך צובונטע־וועט געגען זיי. עס איז געקומען דער סוף פון דעם ערשטען פּעריאָד פון דער רוסישער רעוואָלוציע, ווען די דאָזיגע מענשען האָבען געפּרואווט אָרגאַניזירען אָון בעשיצען... די גרעסטע דריי פיהרער זיינען ניט געווען אין זאאַל. קערענסקי איז אַנטלאָפען צום פראָנט דורך שטעדטלעך און דערפער, וואו די כוואַליע פון אונצופריעדענהייט האָט זיך אַלץ העכער געהויבען; טשכעאידזע, דער אַלטער אָדלער, האָט זיך מיט פעראַכטונג אומגעקעהרט צו זיינע אַלטע גרוזינער בערג צו ליעגען דאָרט און קרענקען אין שווינדזוכט; צערעטעלי, אויך טויט קראַנק, איז גרייט געווען זיך אומצוקעהרען יעדע מינוט און אוים־גיסען דעם שטראָם פון זיין פּראַכטפולער רעדנער־קראַפט אין קאַמפף פאַר אַ פערלאָרענער זאַך. אויפ׳ן פּלאַטפאָרמע זיינען געווען גאָץ, דאַן, ליבער, באָגדאַנאָוו, ברוידא, פיליפאָווסקי — אַלע בלייכע, מיט איינגעפאַלענע אויגען, אַלע פול מיט עמפּערונג. אין זאאַל הינטער זיי איז געזעסען דער צווייטער צוזאַמענפאָהר פון די אַלל־רוסישע סאָוויעטען — איין גרויסער זודיגער קעסעל —; איבער זייערע קעפּ איז געשטאַנען דער רעוואָלוציאָנערער מיליטערישער קאָמיטעט, — אַ שטאַרקע פלאַם־־פייערדיגע אָרגאַניזאַציע, וואָס האָט געהאַלטען אין איהרע הענד אַלע פעדימער פונ׳ם אויפשטאַנד און דערלאַנגט איין קלאַפּ נאָכ׳ן אַנדערען מיט איהר מעכטיגען אָרעם.

עס איז געווען 20 מינוט צו 11 אין אבענד.

דאַן, אַ מאַן מיט אַ פריינדליכען פּנים, מיט ווייניג האָר אויפ׳ן קאָפּ און מיט אַן אָבגעקראָכענעם מונדיר פון אַ מיליטערישען דאָקטאָר

אויף די פּלייצעס, האָט אַ קלונג געטהאָן אין גלאָק. אין איין רגע איז אויפ׳ן זאאל געפאלען אַ טיעפע ערנסטע שטילקייט. נאָר אין דער טהיר האָט נאָך דער עולם גערעדט און זיך געאַמפּערט.

„מיר האָבען די מאכט אין אונזערע הענד“, האָט דאַן טרויעריג אַרויסגערעדט, זיך אָבגעשטעלט אויף אַ רגע, און פאָרטגעזעצט מיט אַ שטילען קול. „חברים, דער סאָוויעטען־קאָנגרעס קומט זיך צונויף אונטער אַזוינע אויסשליסליכע בעדינגונגען און אין אַזאַ אויסערגעוועהנליכען מאָמענט, אַז איהר פארשטעהט אליין, פארוואָס דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט רעכענט ניט פאר נויטהיג צו האלטען דאָ אַ פּאָליטישע רעדע. דאָס וועט אייך ווערן קלאָהרער, ווען איהר וועט זיך דערמאָהנען, אַז איך בין אַ מיטגליעד פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און אַז גראַד איצט ווערען אונזערע פּאַרטיי־חברים באָמבאַרדירט אין דעם ווינטער־פּאלאַץ און זיינען מקריב זייער לעבען צו ערפילען די פפליכט, וואָס דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט אויף זיי אַרויפגעלעגט“. (טומעל, געשרייען).

„איך ערקלעהר די ערשטע זיצונג פון דעם צווייטען קאָנגרעס פון די סאָוויעטען פון אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען געעפענט!“

די וואהלען צום פּרעזידיום זיינען פאָרגעקומען אין טומעל. דער עולם איז געווען אומרוהיג, זיך גערוקט אהין און אהער איבער׳ן זאאל. אוועגעסאָוו האָט ערקלעהרט, אַז לויט אַן אָבמאַך צווישען די באָלשעוויקעס, לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און מענשעוויקעס איז בעשלאסען געוואָרען אויסצוקלייבען דאָס פּרעזידיום אויפ׳ן גרונד פון פּראָפּאָרציאָנעלער פערטרעטונג. עטליכע מענשעוויקעס זיינען אויפגעשפּרונגען פון זייערע ערטער מיט פּראָטעסט־רופען. אַ סאָלדאַט מיט אַ באָרד האָט זיך געווענדעט צו זיי: „געדענקט, ווי איהר האָט בעהאנדעלט אונז, באָלשעוויקעס, ווען מיר זיינען געווען אין דער מינדערהייט“. דער רעזולטאַט פון די וואהלען איז געווען: 14 באָלשעוויקעס, 7 סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, 3 מענשעוויקעס און איין אינטערנאַציאָנאַליסט (גאָרקי׳ס גרופּע). אינ׳ם נאָמען פון דעם צענטער און דעם רעכטען פליגעל פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען ערקלעהרט הענדעלמאַן, אַז זיין פּאַרטיי וועט אין פּרעזידיום קיין אנטהייל ניט נעהמען; דאָס זעלביגע ערקלעהרט הינטשוק

אין נאָמען פון די מענשעוויקעס; די מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנא־ליסטען לאָזען וויסען, אז ביז עס וועלען זיי ניט קלאָהר ווערען אייניגע זאכען, ווילען זיי אויך ניט האָבען קיין חלק אין פּרעזידיום. אפּלאָ־דיסמענטען הערען זיך דאָ און דאָרט; אייניגע פייפען. א שטימע רופט אוים: „פעררעטהער! און איהר רופט זיך נאָך סאָציאַליס־טען!“ א פערטרעטער פון די אוקראַינער דעלעגאַטען פערלאַנגט א פּלאַץ אין פרעזידיום. זיין בקשה ווערט ערפילט. דאַן איז דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט אויפגעשטאַנען און אראָב פון דער פּלאַטפאָרמע. זיין פּלאַץ האָט פערנומען טראָצקי, קאמענעוו, לונאטשארסקי, קאָלאָנטאַי, נאָגין. די דעלעגאַטען האָבען זיך אויפ־געהויבען פון זייערע ערטער. עס האָט זיך דערהערט א דונער פון אפּלאָדיסמענטען. וואָס פאַר אַן ענדערונג עס איז פאָרגעקומען מיט די באָלשעוויקעס! נאָך צוריק מיט פיער חדשים זיינען זיי געווען א קליינע גרופּפּע, פעראַכטעט און פאַרפאָלגט. איצט האָבען זיי פאַרנומען דעם העכסטען פּלאַץ אַלס די וואָרטפיהרער פון רוסלאַנד אָן דעם שפּיץ פון א ריעזיגען אויפשטאַנד.

קאמענעוו לעגט פאָר אזא מין טאגעס־אָרדנונג:

ערשטענס, אָרגאַניזירען די מאַכט; צווייטענס, קריעג און פריע־דען; דריטענס, די גרינדונגס־פערזאַמלונג. לאזאָווסקי הויבט זיך אויף און ערקלעהרט, אז לויט אַן אָבמאַך צווישען אַלע פראַקציעס איז בעשלאָסען געוואָרען קודם כל אויסצוהערען א בעריכט פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, דאַן געבען דאס וואָרט די מיטגליעדער פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און די פאַרטרעטער פון די פאַרשיעדענע פּאַרטייען, און ערשט נאָכדעם איבערגעהן צו דער טאָ־געס־אָרדנונג.

אין דעם מאָמענט האָבען זיך דערהערט נייע קלאַנגען, טיעפער און ברייטער ווי דער טומעל פון דעם גרויסען עולם. עס האָט גע־ברומט און געהילכט אָהן אַן אויפהער און געגאָסען פּחד אין די נשמות. דאָס איז געווען דער קול פון האַרמאַטען. דער עולם האט געוואָרפען דערשראָקענע בליקען צו די מוטנע פענסטער, אין וועלכע עס האָט אריינגעקוקט די פינסטערע נאַכט. אַלע זיינען געווען ווי אין פיבער. מאַרטאָוו האָט פערלאַנגט דאָס וואָרט און הייזעריג אויס־געשריען: „דער בירגער־קריעג הויבט זיך אָן, חברים! די ערשטע

פראגע דאַרף זיין — ענדיגען דעם קריזיס אויף אַ פריעדליכען אופן. אונזערע פרינציפּען און דער איצטיגער פּאָליטישער מאָמענט פער־לאַנגען מיר זאָלען תיכף נעהמען דיסקוטירען די פראגע, ווי אויס־צומיידען דעם בירגער־קריעג. אָט איצט, ווי איך רעד צו אייך, שיסט מען דאָך אויף אונזערע ברידער אין די גאַסען! אָט איצט, איידער עס עפענט זיך דער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען, לעזט מען די מאכט־פראגע דורך אַ מיליטערישער קאָנספּיראציע, וואָס איין רעוואָלוציאָ־נערע פּארטיי האָט אָרגאַניזירט —" אַ פּאָר מינוט האָט מען ניט געקענט הערען זיינע ווערטער צוליעב דעם טומעל. „אַלע רעוואָלו־ציאָנערע פּארטייען מוזען קוקען די פאקטען אין פּנים אריין. די ערשטע פראגע פאַר'ן קאָנגרעס איז די פראגע וועגען מאכט, און אָט די פראגע לעזט מען איצט מיט געוועהר אין די גאַסען! מיר מוזען בעשאפען אַזאַ מאכט, וואָס וועט האָבען די אנערקענונג פון דער גאַנצער דעמאָקראטיע. אויב דער קאָנגרעס וויל אויסדריקען די שטימונג פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראטיע, טאָר ער ניט זיצען מיט צונויפגעלעגטע הענד און דערלאָזען, אַז עס זאָל זיך פאַ־נאַנדערברענען אַ בירגער־קריעג, וואָס קען זיך ענדיגען מיט אַ געפעהר־ליכער קאָנטער־רעוואָלוציע... מען מוז בעשאפען אַ פעראייניגטע דע־מאָקראטישע מאכט. דאָס וועט ברענגען צו אַ פריעדליכען אויסגלייך... מיר מוזען אויסקלייבען אַ דעלעגאציע צו פיהרען פערהאנדלונגען מיט די איבריגע סאָציאליסטישע אָרגאַניזאציעס און פּארטייען..."

דאָס דומפּפע ברומען פון די קאַנאָנען האָט זיך כסדר געהערט אין זאאַל; דאָס שיסען איז פאָרגעקומען סיסטעמאטיש אָהן אַן אויפהער. די דעלעגאטען האָבען געשריען איינער צום אנדערען; דער זאאַל האָט געקאָכט... אָט אַזוי, אין פינסטערניש, אין האַס, אין שרעק, אונטער'ן קראַכען פון קאַנאָנען, איז געבוירען געוואָרען דאָס נייע רוסלאַנד.

די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די פעראייניגטע סאָציאַל־דעמאָקראטען האָבען אונטערשטיצט מארטאָוו'ס פאָרשלאַג. אַ סאָלדאט האָט געמעלדעט, אַז דער אַלל־רוסישער פּויערים־סאָוויעט האָט זיך אָבגעזאָגט צו שיקען דעלעגאטען צום קאָנגרעס. דער רעד־נער האָט געבעטען, אַז מען זאָל שיקען אַ קאָמיטעט מיט אַ פאָרמאַלער איינלאַדונג. „איניגע דעלעגאטען זיינען דאָ", האָט ער געזאָגט, „איך

שלאָג פאָר, אַז מען זאָל זיי געבען שטים־רעכט". דער פאָרשלאַג אין דורכגעגאַנגען.

הארעש, אין אַ מיליטערישער פאָרמע מיט קאַפּיטאַנסקע עפּאָ־לעטען, רייסט זיך פון די כלים, אַז מען זאָל איהם געבען דאָס וואָרט. „די פּאָליטישע שווינדלער, וואָס קאָנטראָלירען דעם קאָנגרעס", שרייט ער אויס, „האָבען אונז דערצעהלט מעשיות, אַז מיר דארפען קומען און בעשליסען די פראגע וועגען מאכט, — און איצט בעשליסען זיי די פראגע הינטער אונזערע רוקענס, איידער עס האָט זיך נאָך פערזאמעלט דער קאָנגרעס. איך זאָג אייך, אַז יעדער קלאַפּ איבער'ן ווינטער־פּאַלאַץ איז אַ טויט־קלאַפּ פאַר דער פּאָליטישער פּאַרטיי וועלכע האָט גענומען די העזה צו טהאָן אַזאַ זאַך". אַ טומעל. גאָרדאַ רעדט: „אין דער זעלביגער צייט ווען מיר פערהאַנדלען דאָ די פראגען פון פריעדען, ווערט אין די גאַסען אַנגעפיהרט אַ קריעג... די סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען און די מענשעוויקעס ווילען ניט זיין פעראַנטוואָרטליך פאַר אַלע מעשים, וואָס ווערען איצט געטהאָן. מיר רופען אַלע געזעלשאַפטליכע קרעפטען ארויסצואווייזען אַ ווידער־שטאַנד געגען דער פּראָבע צו פערכאַפּען די מאכט..." קוטשין, אַ דעלעגאַט פון דער 12טער ארמיי און אַ פערטרעטער פון די טרודאָ־וויקעס, שרייט: „מען האָט מיך אהער געשיקט נאָר צו זאַמלען ידיעות, איך וועל זיך באַלד אומקעהרען צום פראָנט. מיינע חברים־סאָלדאַטען אין די ארמעע־קאָמיטעטען גלויבען, אַז אויב די סאָוויע־טען נעהמען איבער די מאכט אָט איצט, דריי וואָכען פאַר דער גרינדונגס־פערזאַמלונג, הייסט עס אריינשטעכען אַ מעסער אין דעם רוקען פון דער ארמיי און באַגעהן אַ פאַרברעכען געגען פּאָלק...!" געשרייען: „אַ ליגען, אַ ליגען!" ווען עס ווערט אַ ביסעל שטילער און מען קען איהם שוין ווייטער הערען, זאָגט ער ווייטער: „לאָמיר מאַכען אַ סוף פון אָט דער אוואַנטורע אין פעטראָגראַד. איך רוף צו אַלע דעלעגאַטען, זיי זאָלען פערלאָזען דעם זאַאַל, כדי צו ראַטעווען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע!" ווען קוטשין איז געגאַנגען צווישען די רייהען בענק צו דער טהיר צו, האָט זיך געהערט אַ געוואַלדיגער טומעל, מענשען האָבען זיך געריסען צו איהם מיט אויפגעהויבענע קולאַקעס. חינטשוק, אַן אָפיציר מיט אַ לאַנגער רויטליכער ציגענער באָרד, האָט גערעדט ווייך און צוקער־זיס: „איך רעד אינ'ם נאָמען

פון די פראַנט־דעלעגאַטען. די אַרמעע איז ניט גענוג פערטראַטען אין דעם קאָנגרעס. די אַרמעע רעכענט איבערהויפּט ניט, אַז אַ קאָנ־גרעס פון סאָוויעטען איז נויטיג גראַד איצט, דריי וואָכען פאַר דער ערעפענונג פון דער גרינדונגס־פערזאַמלונג...״ דער עולם הילכט, טופּעט מיט די פיס און ווערט אַלעמאָל ווילדער. „די אַרמעע רעכענט ניט, אַז דער קאָנגרעס פון סאָוויעטען האָט דעם נויטהיגען אויטאָרי־טעט...״ סאָלדאַטען הויבען זיך אָן אויפשטעלען דאָ און דאָרט איבער׳ן זאַאַל.

„אין וועמעס נאָמען רעדט איהר דאָ? וועמען פערטרעט איהר?״ שרייען זיי.

„דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם סאָוויעט פון דער 5טער אַרמעע, דעם 2טען פ—ער פּאָלק, דעם 1טען נ—ער פּאָלק, דעם 3טען ס—ער שיסער־פּאָלק...״

„ווען האָט מען אייך אויסגעקליבען? איהר פאַרטרעט די אָפיצי־רען, ניט די סאָלדאַטען. ווייסט איהר עפּעס, וואָס די סאָלדאַטען דענקען וועגען דער פראַגע?״ דער עולם ברומט און מאַכט חוזק.

„מיר, די פראָנט־גרופּע, נעהמען אָראָב פון זיך יעדע פעראַנט־וואָרטליכקייט פאַר אַלסדינג וואָס האָט זיך געטהאָן און טהוט זיך איצט. מיר האַלטען פאַר נויטיג צו מאָביליזירען אַלע זעלבסט־בעוואוסטע קרעפטען, כדי צו ראַטעווען די רעוואָלוציע! די פראָנט־גרופּע וועט פערלאָזען דעם קאָנגרעס... אונזער פּלאַץ צו קעמפּפען געגען אייך איז אין גאַס!״

אַן אונגעהייערער שפּאָטישער טומעל האָט זיך דערהויבען אין זאַאַל. „איהר רעדט פאַר דעם שטאַב, ניט פאַר דער אַרמעע!״

„איך רוף אַלע אויפגעקלערטע סאָלדאַטען, אַז זיי זאָלען פער־לאָזען דעם קאָנגרעס!״

„קאָרנילאָוועץ, קאָנטער־רעוואָלוציאָנער, פּראָוואָקאַטאָר!״ שרייט מען צו איהם. אין נאָמען פון די מענשעוויקעס ערקלערט הינטשוק, אַז די איינציגע מעגליכקייט פאַר אַ פריעדליכער לעזונג איז אנצו־הויבען פערהאַנדלונגען מיט דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, כדי צונויפצושטעלען אַ נייעם קאַבינעט, וועלכער וועט געפינען צוטרוי אין אַלע שיכטען פון דער געזעלשאַפט. עטליכע מינוט האָט ער ניט געקענט רעדען צוליעב דעם טומעל. ער האָט געמוזט דערהויבען זיין

שטימע און אויסשרייען די ווערטער, ווען ער האָט געלייענט די מענשעוויסטישע דעקלאַראַציע:

„אַזוי ווי די באָלשעוויקעס האָבען געמאַכט אַ מיליטערישע קאָנ־ספּיראַציע מיט דער הילף פון'ם פּעטראָגראַדער סאָוויעט און האָבען זיך דערביי ניט קיין עצה געהאַלטען מיט אַנדערע גרופּפּען און פּאַר־טייען, געפינען מיר פאַר אונמעגליך צו פערבלייבען אין קאָנגרעס און ציהען זיך צוריק. מיר לאַדען איין די איבריגע גרופּפּען, זיי זאָלען פאָלגען אונזער ביישפּיעל און זאָלען זיך פערזאַמלען אין אַן אַנדער פּלאַץ צו בעטראַכטען די לאַגע!"

„דעזערטיר!" הערט זיך פון אַלע זייטען. אין דעם גרויסען טור־מעל און גערודער האָט מען קוים געקענט הערען הענדעלמאַנ'ען, ווען ער האָט אין נאָמען פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען פּראָ־טעסטירט געגען באָמבאַרדירען דעם ווינטער־פּאַלאַץ. „מיר זיינען געגען אַזעלכע אַנאַרכיסטישע מעטהאָדען..."

נאָר וואָס ער האָט געענדיגט, איז אַ יונגער סאָלדאַט אַרויפגע־שפּרונגען אויף דער פּלאַטפאָרמע. ער האָט געהאַט אַן איידעל פּנים מיט ברענענדיגע אויגען, און האָט דראַמאַטיש אויפגעהויבען זיין האַנד:

„חברים", האָט ער אויסגעשריען, און באַלד איז געוואָרען שטילער אין זאַאַל, „מיין פאַמיליע איז פּעטערסאָן. איך רעד אינ'ם נאָמען פון דעם 2טען לעטישען שיסער־באַטאַליאָן. איהר האָט געהערט די ערקלעהרונגען פון צוויי פאַרטרעטער פון אַרמעע־קאָמיטעטען. די דאָזיגע ערקלעהרונגען וואָלטען געהאַט אַ ווערט, אויב די רעד־נער וואָלטען געווען פאַרטרעטער פון דער אַרמעע". בעגייסטערטע אַפּלאָדיסמענטען. „זיי פאַרטרע־טען אָבער ניט די סאָלדאַטען". דער רעדנער דראָהט מיט זיין פויסט. „די צוועלפטע אַרמעע האָט שוין לאַנג געפאָדערט, אַז מען זאָל אויסקלייבען אַ נייעם גרויסען סאָוויעט און אַ נייעם אַרמעע־קאָמיטעט, אָבער פּונקט ווי אייער צענטראַלער עקזע־קוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט געוואָלט רופען די פאַרטרעטער פון די מאַסען, אַזוי האָט אונזער קאָמיטעט ביז ענדע סעפּטעמבער זיך אָב־געזאָגט צו רופען סאָלדאַטען־פאַרטרעטער. אויף אַזאַ אופן האָבען די רעאַקציאָנערען געהאַט אַ מעגליכקייט אויסצוקלייבען זייערע

כלומר׳שטדיגע דעלעגאטען צו דעם קאָנגרעס. איך זאָג אייך איצטער עפּענטליך: די לעטישע סאָלדאטען האָבען שוין ניט איינמאָהל ער־קלעהרט: „אוים רעזאָלוציעס, אוים דיסקוסיעס, מיר ווילען מעשים, מיר מוזען האָבען די מאכט אין אונזערע אייגענע הענד!“ זאָלען אָט די אויך־מיר־דעלעגאטען פערלאָזען דעם קאָנגרעס! האָט קיין מורא ניט, די אַרמעע איז מיט זיי!“

דער זאאל וויגט זיך פון ווילדע בעגייסטערטע געשרייען. נאָך צוריק מיט עטליכע מינוט האָבען די דעלעגאטען זיך געוואקעלט. די געשעהענישען זיינען געגאנגען צו שנעל. אין דרויסען האָט זיך געהערט דאס קראכען פון קאנאָנען. אין א משך פון א גאנצער שעה איז אויף זיי געפאַלען פון דער טריבונע איין קלאפּ נאך דעם אנדערען. די קלעפּ האָבען זיי צוזאמענגעשמידט אין איין קערפּער, די זעלביגע קלעפּ האָבען זיי אָבער אויך געבויגען צו דער ערד. איז דאָס אמת, אז זיי זיינען אליין? איז דאָס אמת, אז רוסלאנד דערהויבט זיך געגען זיי? איז דאָס אמת, אז די אַרמעע געהט אויף פּעטראָגראד? איז געקומען אָט דער יונגער סאָלדאט מיט די ליכטיגע אויגען און האָט געערעדט וואָס ער האָט געדארפט רעדען, און אין איין רגע האָבען זיי אַלע געוואוסט, אז דאָס איז אמת... דאס איז געווען די שטימע פון די סאָלדאטען! די אונרוהיגע מיליאָנען ארבייטער און פּויערים אין סאָלדאטסקע קליידער זיינען געווען פּונקט די זעלביגע מענשען, ווי די פארזאמעלטע דעלעגאטען דאָ אין זאאל. זיי האָבען געפיהלט גלייך ווי זיי, און האָבען געטראכט דאָס זעלביגע וואס זיי...

נייע סאָלדאטען רעדען. גזשעלשאַך רעדט וועגען די פראָנט־דעלעגאטען. ער זאָגט, אז נאָר מיט א זעהר קליינע מעהרהייט האָבען זיי בעשלאָסען צו פערלאָזען דעם קאָנגרעס. ער דערצעהלט אויך, אז די באָלשעוויסטישע מיטגליעדער האָבען זיך איבערהויפּט ניט בע־טהייליגט אין דער אבשטימונג, ווייל לויט זייער מיינונג האט מען זיך געדארפט פאנאנדערטהיילען ווערליג די פּאָליטישע פּארטייען און ניט ווערליג די פארשיעדענע גרופּפּען. „הונדערטע דעלעגאטען“, האָט ער געזאָגט, „ווערען אויסגעקליבען ביים פראָנט אָהן דעם אנטהייל פון די סאָלדאטען, ווייל די אַרמעע־קאָמיטעטען זיינען שוין מעהר ניט קיין אמת׳ע פארטרעטער פון די סאָלדאטישע מאססען“. לוקיאנאָוו רופט אוים: „אזוינע אָפיצירען, ווי חאראש און חינטשוק, קענען אויף

אזא קאָנגרעס ניט פארטרעטען די ארמעע. זיי פארטרעטען נור די העכערע קאָמאנדירען. די אמת'ע איינוואָהנער פון די טראנשעען פערלאנגען מיט'ן גאנצען הארצען, אז די מאכט זאָל איבערגעהן אין די הענד פון די סאָוויעטען. זיי לייגען דערויף גרויסע האָפנונגען".

עס איז געווען קלאָהר, אז די שטימונג ענדערט זיך.

אבראמאָוויטש, אינ'ם נאָמען פון דער אידישער סאָציאל־דעמאָקראטישער אָרגאניזאציאָן „בונד", איז ארויף אויף דער טריבונע. זיינע אויגען האָבען געבליצט הינטער שווערע ברילען און אליין האָט ער אזש געציטערט פאר כעס.

„דאָס וואָס ס'טהוט זיך איצט אין רוסלאנד, איז א מורא'דיגער אומגליק. דער „בונד" איז איינפערשטאנען מיט דער דעקלאראציע פון די מענשעוויקעס און סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען. די בונדיסטען וועלען פערלאָזען דעם קאָנגרעס!" אבראמאָוויטש האָט אויפגעהויבען זיין קול און געמאכט א בעוועגונג מיט דער האנד. „אונזער פפליכט פאר'ן רוסישען פראָלעטאריאט ערלויבט אונז ניט צו בלייבען דאָ און צו טראָגען די פעראנטוואָרטליכקייט פאר אזוינע פארברעכענס. צוליעב דער שיסעריי אויפ'ן ווינטער־פאלאץ האָט די שטאָדט־דומא, צוזאמען מיט די מענשעוויקעס און סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען און דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם פויערים־סאָוויעט, בעשלאָסען אומצוקומען מיט דער פראָוויזאָרישער רעגיערונג, און ביי איהר בלייבען מיר! אונבעוואפענטע וועלען מיר ארויסשטעלען אונזערע בריסט פאר די מאשין־הארמאטען פוון די טעררערריסטען... מיר לאַדען איין אלע דעלעגאטען צו דעם קאָנגרעס..." זיינע לעצטע ווערטער זיינען דערטרונקען געוואָרען אין א שטורם פון געשרייען, דראָהונגען און קללות. דער טומעל האָט זיך פערוואנדעלט אין א העלישען אויסברוך, ווען 50 דעלעגאטען האָבען זיך אויפגעהויבען פון די ערטער און זיך געלאָזט נעהן צום טהיר.

קאמענעוו האָט געקלונגען אין גלאָק און געשריען: „זיצט אויף די ערטער, חברים, מיר וועלען פאָרטזעצען אונזער ארבייט!" טראָצקי האָט זיך אויפגעהויבען, א קאלטער מיט א אומדערבארעמדיגען אויסדרוק אויפ'ן פנים, און זיין רייכע שטימע איז געווען פול מיט גיפטיגער פעראכטונג: „די אלע פשרה־מאכער, די אזוי' גערופענע סאָציאליסטען, די אלע דערשראָקענע מענשעוויקעס, סאָציאליסטען־

רעוואָלוציאָנערען, בונדיסטען... זאָלען זיי געהן, זיי זיינען ניט מעהר ווי מיסט, וואָס וועט אריינגעוואָרפען ווערען אין דעם מיסט־קאַסטען פון דער געשיכטע..."

אינ׳ם נאָמען פון די באָלשעוויקעס האָט ריאזאנאָוו ערקלעהרט, אז לויט דעם פערלאנג פון דער שטאָדט־דומא האָט דער מיליטערי־שער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט געשיקט א דעלעגאציע אָנצוהויבען פריעדענס־פערהאנדלונגען מיט׳ן ווינטער־פּאַלאַץ. „אויף אזא אופן האָבען מיר געטהאָן אַלעס מעגליכע צו פערמיידען בלוט־פערגיסונג".

מיר האָבען זיך געלאָזט געהן פונ׳ם סמאָלני אינסטיטוט. אויף א רגע האָבען מיר זיך אָבגעשטעלט אינ׳ם צימער, וואו עס האָט גע־ארבייט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט. די ארבייט איז אָנגעגאנגען מיט וואהנזיניגער שנעלקייט. פארסאָפּעטע קוריערען זיינען אַלעמאָל אָנגעקומען און ארויסגעלאָפען פונ׳ם צימער; קאָ־מיסארען זיינען געשיקט געוואָרען אין די פערשיעדענע טהיילען פון שטאָדט מיט א מאכט פון לעבען און טויט. די טעלעפאָנאָגראַפען האָבען גערוישט און געהודזשעט. אין א רויך פון פּאַפּיראָסען זיינען געזעסען צושויבערטע מענשען איבער א קארטע פון פּעטראָגראַד. נאָר נידריג איז געהאנגען א עלעקטריש לעמפּעל אונטער א טונקעלען אבאַזשור... טאָווארישטש יאָזעפאָוו דוכווינסקי, א שמייכלענדיגער יונגער מענש מיט א מאסע ליכטיג־געלבליכע האָר, האָט אונז אָנ־געשריעבען נייע דאָקמענטען. מיר זיינען ארויסגעגאנגען אינדרויסען. די נאכט איז געווען קאַלט. דער פּלאַץ פאר׳ן סמאָלני איז געווען אָנגעפילט מיט אויטאָמאָבילען, וואָס זיינען אָנגעקומען און אָבגעפאָהרען יעדע רגע. דאָס ווייטע קראכען פון הארמאטען האָט זיך אויסגעמישט מיט׳ן נאָהענטען גערויש פון אויטאָמאָבילען. א גרויסער מאָטאָר־וואָגען איז געשטאנען ניט ווייט און געציטערט פון דעם אטהעמען פון דער מאשין. אויפ׳ן וואָגען האָט מען געלייגט גרויסע בינטלאך. „וואוהין פאָהרט איהר?" האָב איך אויסגעשריען. „מיר פאָהרען איבער דער גאנצער שטאָדט, אומעטום", האָט געענטפערט א ניעדריגער ארבייטער מיט א פרעהליכען שמייכעל און מיט ברייטע בעגייסטערטע בעוועגונגען.

מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע דאקומענטען. „קומט מיט אונז", האָט ער געזאָגט, „אָבער גֶעדענקט, מען וועט מסתמא שיסען".

מיר האָבען זיך ארויפגעדראפעט אויפ׳ן וואָגען. דאס הענטל האָט געגעבען אַ קנאַק, דער גרויסער אויטאָמאָביל האָט זיך אַ ריס געטהאָן פאָראויס, מיר אַלע האָבען זיך אַ בויג געטהאָן אויף הינטען און שיער ניט אומגעפאַלען אויף די וועלכע זיינען געזעסען הינטער אונז. שנעל, שנעל איז די מאַשין דורכגעפאָהרען לעבען גרויסען פייער ביים טויער, לעבען דעם אנדערען פייער ביים אויסוועניגסטען טויער, לעבען די בעוואפענטע ארבייטער, וואָס זיינען געזעסען ארום די ברענענדיגע שייטלאך האַלץ מיט גליהענד־רויטע פנים׳ער. שנעל האָט די מאַשין זיך אַ לאָז געטהאָן איבער סואוואָראָווסקי פּראָספּעקט. איינער פון די ארבייטער האָט אראָבגעריסען די שטריקלאך פון אַ בינטעל און אָנגעהויבען ווארפען הויפענס פאַפּיער אין דער לופט אריין. מיר האָבען געטהאָן דאָס זעלביגע. און אזוי זיינען מיר געפאָהרען: די מאַשין האָט זיך געוויעגט פון איין זייט אויף דער אנדערער, זיך אריינגעריסען אין די פינסטערע גאַסען און געלאָזט הינטער זיך אַ שטראָם פון פאַפּיער, וואָס האָט זיך געדרעהט און געווירבעלט. די שפּעטע פערביינגעהער האָבען זיך אבגעשטעלט און אויפגעהויבען די פאַפּירלעך. די פּאַטרולען, וואָס זיינען געשטאַנען ארום די פייערס אויף די ווינקלען גאַסען, זיינען ארויסגעלאָפען מיט אויסגעשטרעקטע הענד צו כאַפּען די פּראָקלאַמאַציעס. פון צייט צו צייט זיינען פאַר דעם אויטאָמאָביל אויסגעוואקסען בעוואפענטע מענשען, וואָס האָבען אויפגעהויבען די ביקסען און געשריען: „סטאָי!“ אָבער אונזער שאָפער האָט זיי עפּעס געשריען, וואָס מיר האָבען ניט געקענט פערשטעהן, און האָט געאיילט ווייטער.

איך האָב גענומען איינע פון די פּראָקלאַמאַציעס און האָב דורכגעלעזען ביי׳ם ליכט פון די לאַמטערנס:

„צו די בירגער פון רוסלאַנד.

„די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז אראָבגעזעצט. די מלוכה־מאַכט איז איבערגעגאַנגען אין די הענד פון דעם מיליטערישען רע־וואָלוציאָנערען קאָמיטעט, וואָס ער איז אַן אָרגאַן פון דעם פּעטראָ־גראַדער סאָוויעט פון ארבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט שטעהט אָן דער שפּיץ פון דעם פּעטראָגראַדער פּראָלעטאַריאַט און גאַרניזאָן.

„די זאַך, פאַר וועלכע דאָס פאָלק האָט געקעמפפט: אַז מען

Отъ Военно-Революціоннаго Комитета при Петроградскомъ Совѣтѣ Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

Къ Гражданамъ Россіи.

Временное Правительство низложено. Государственная власть перешла въ руки органа Петроградскаго Совѣта Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ Военно-Революціоннаго Комитета, стоящаго во главѣ Петроградскаго пролетаріата и гарнизона.

Дѣло, за которое боролся народъ: немедленное предложеніе демократическаго мира, отмѣна помѣщичьей собственности на землю, рабочій контроль надъ производствомъ, созданіе Совѣтскаго Правительства — это дѣло обезпечено.

ДА ЗДРАВСТВУЕТЪ РЕВОЛЮЦІЯ РАБОЧИХЪ, СОЛДАТЪ И КРЕСТЬЯНЪ!

Военно-Революціонный Комитетъ
при Петроградскомъ Совѣтѣ
Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

25 октября 1917 г. 10 ч. утра.

Proclamation of the Fall of the Provisional Government, issued by the Military Revolutionary Committee on the night of November 7th (our calendar), which we helped to distribute from a motor-truck just after the surrender of the Winter Palace.

זאָל תיכף פאַרשלאָגען אַ דעמאָקראַטישען פריעדען, אָבשאַפען דאָס פריצ׳ישע אייגענטום אויף דער ערד, איינפיהרען אַן ארבייטער־קאָנטראָל איבער דער פראָדוקציאָן, בעשאַפען אַ סאָוויעט־רעגירונג, — דאָס איז איצט געזיכערט.

„זאָל לעבען די רעוואָלוציע פון ארבייטער, סאָלדאַטען און פויערים!

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ביי׳ם פעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפוטאַטען“.

לעבען מיר אויפ׳ן אוטאָמאָביל איז געזעסען אַן ארבייטער, אַ קאַסאַקער יונג, מיט אַ מאָנגאָלישען פנים און מיט אַ קאַווקאַזישער פאַפאַכע אויפ׳ן קאָפּ. האָט ער אויסגעשריען: „פאַרזיכט, אָט א דאַ שיסען די פראָוואָקאַטאָרס שטענדיג פון די פענסטער“. מיר האָבען זיך אויסגעדרעהט צום זנאַמענסקי פלאַץ, וואו אַלעס איז געווען פינסטער און אומבעוועגליך. מיר האָבען זיך פערקירעוועט לעבען טרובעצקאָי׳ס מגושמ׳דיגער סטאַטוע און זיך אריינגעלאָזט אין דעם ברייטען נעווסקי. דריי פון אונז זיינען געשטאַנען פארטיג מיט ביק־סען אין די הענד און געקוקט אין די פענסטער פון די הייזער. הינטער אונז זיינען די גאַסען איצט געווען פול מיט לעבען. מענשען זיינען געלאָפען, זיך אָנגעבויגען און געכאַפּט די פאַפּירלעך. מיר האָבען שוין מעהר ניט געקענט הערען דאָס קראַכען פון די האַרמאַטען. וואָס נעהענטער מיר זיינען צוגעפאָהרען צום ווינטער־פאַלאַץ, אַלץ רוהיגער און פארלאָזענער האָבען אויסגעזעהן די גאַסען. די שטאָדט־דומא איז געווען העלל־בעלויכטען. הינטער איהר האָבען מיר דערזעהן אַ טונ־קעלע מאַסען־מענשען און אַ שורה מאַטראָזען. די מאַטראָזען האָבען אויפגעהויבען אַ ווילדען געשריי, אַז מיר זאָלען זיך אָבשטעלען. די מאַשין האָט אָנגעהויבען פאָהרען לאַנגזאַמער, און מיר זיינען אראָב־געקראָכען. דאָס וואָס מיר האָבען אויסגעפונען איז באמת געווען מערקווירדיג. פונקט אויפ׳ן ווינקעל פון דעם יעקאַטערינינסקי קאַנאַל, אונטער אַ העלער עלעקטרישער זונן, האָט אַ קאָרדאָן פון בעוואַפענטע מאַטראָזען זיך אויסגעצויגען איבער נעווסקי פון איין זייט צו דער אנדערער און פערשפּאַרט דעם וועג פאַר אַן עולם פון אַזוינע פיער הונדערט מענער און פרויען. אייניגע פון די מענער זיינען געווען

אנגעטהאָן אין פראקען, די פרויען אין רייכע קליידער. דאָ און דאָרט האָבען זיך דורכגעוואָרפען אָפּיצירען. הכלל, דאָס איז געווען אַ פער־שיידענאַרטיגער עולם פון פערשיידענע קלאַסען מענשען. צווישען עולם האָבען מיר דערקענט אַ סך דעלעגאַטען פונ׳ם קאָנגרעס, פיהרער פון די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. דאָרט איז געווען דער מאגערער אוואקסענטיעוו מיט דער רויטער באָרד, דער פאָרזיצענדער פון דעם פויערים־סאָוויעט; סאָראָקין, קערענסקי׳ס רעכטע האנד; חינטשוק; אבראמאָוויטש; און דער שפּיץ פון אַלע איז געווען דער אַלטער גראָהער שריידער, דער שטאָדט־גאָלאָווא (מעיאָר) פון פעטראָגראַד, און פּראָקאָפּאָוויטש, דער שפּייז־מיניסטער אין דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג. פּראָקאָפּאָוויטש׳ן האָט מען דעם פריהמאָרגען געהאט געווען ארעסטירט און נאָכדעם ווידער בעפרייט. איך האָב בעמערקט מאַלקינ׳ען, אַ רעפּאָרטער פון אַ צייטונג. „מיר געהען צום ווינטער־פּאַלאַץ צו שטארבען דאָרט", האָט ער אויסגע־שריען מיט אַ מאָדנער שמחה. דער עולם איז געשטאַנען שטיל, נאָר די פאָדערשטע האָבען עפּעס געדעדט מיט אויפגערעגטע שטימען. שריידער און פּראָקאָפּאָוויטש האָבען גע׳טענה׳ט מיט אַ געזונדען מאַטראָז, וואָס האָט, קענטיג, געקאָמאַנדעוועט איבער די איבעריגע.

„מיר פערלאַנגען פון אייך איהר זאָלט אונז דורכלאָזען", האָבען זיי געשריען: „איהר זעהט דען ניט, אז די חברים קומען פונ׳ם סאָוויעטען־קאָנגרעס. אָט זיינען זייערע בילעטען. מיר געהען צום ווינטער־פּאַלאַץ".

דער מאַטראָס האָט ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן. ער האָט געקראַצט דעם קאָפּ מיט זיין גרויסער לאַפּע און געקנייטשט דעם שטערען. „עס איז דאָ אַ בעפעהל פונ׳ם קאָמיטעט, אז מען זאָל קיינעם ניט דורכלאָזען צום ווינטער־פּאַלאַץ", האָט ער געוואָרטשעט. „וואָס זשע טהוט מען, וועל איך שיקען אַ טאָווארישטש טעלעפאָ־נירען אין סמאָלני".

„אָבער לאָזט אונז דורך, איהר זעהט דאָך — מיר זיינען ניט בעוואָפענט. מיר וועלען סיי ווי דורכגעהן, צי איהר לאָזט אונז צו ניט", — האָט דער אַלטער שריידער געשריען אין גרויס אויפרעגונג.

„עס איז דאָ אַ בעפעהל..." האָט דער מאַטראָס אונצופריעדען איבערגע׳חזר׳ט.

„נו, טאַ שיסט אונז, אויב איהר ווילט! מיר'ן סיי ווי נעהן פאָרווערטס!“ האָט זיך געלאָזט הערען פון אַלע זייטען. „מיר זיינען גרייט צו שטאַרבען, אויב איהר האָט דעם מוטה צו שיסען אויף רוסישע, אויף חברים! מיר וועלען אויפדעקען אונזערע בריסט פאַר אייערע ביקסען!“

„ניין“, האָט דער מאַטראָס געזאָגט מיט עקשנות, „איך קען אייך ניט דורכלאָזען“.

„וואָס וועט איהר פאָהרט טהאָן, אויב מיר געהען ווייטער? וועט איהר שיסען?“

„ניין, איך קען ניט שיסען אויף אונבעוואָפענטע מענשען. איך קען ניט שיסען אויף רוסישע, וואָס האָבען ניט קיין ביקסען...“

„מיר וועלען געהן ווייטער, וואָס קענט איהר טהאָן?“

„מיר וועלען עפּעס טהאָן“, האָט דער מאַטראָס געענטפערט, קענטיג אַליין ניט וויסענדיג ווי זיך אויסצודרעהען. מיר קענען אייך ניט דורכלאָזען. מיר וועלען עפּעס טהאָן“.

„וואָס וועט איהר טהאָן, נו, אדרבא, וואָס וועט איהר טהאָן?“

אַן אַנדערער איז צוגעקומען. ער איז געווען זעהר בייז. „מיר'ן אייך שמייסען, אָט וואָס!“ האָט ער אויסגערופען מיט אַ סך ענערגיע, „און אויב מען וועט דאַרפען, וועט מען שיסען אויך. געהט אהיים און לאָזט אונז צורוה“.

אַ געשריי פון צאָרן און עמפּערונג האָט זיך געלאָזט הערען פון אַלע זייטען. פּראָקאָפּאָוויטש איז אַרויפגעקראָכען אויף עפּעס אַ מין קעסטעל, געמאַכט מיט'ן שירם און געהאַלטען אַ רעדע:

„חברים און בירגער“, האָט ער געזאָגט, „מען ניצט געגען אונז גראָבע געוואַלט. מיר קענען ניט דערלאָזען, אַז אונזער אונשולדיג בלוט זאָל פאַלען אויף די הענד פון אָט די אונוויסענדע מענשען. עס איז נידריגער פון אונזער ווירדע, אַז מיר זאָלען זיך לאָזען שיסען אין מיטען גאַס דורך די ערשטע בעסטע סטרעלאָטשניקעס *). לאָמיר

*) דזשאָן ריעד בעמערקט דערביי אין זיין בוך, אַז ער פערשטעהט ניט וואָס פּראָקאָפּאָוויטש האָט געמיינט מיט דעם וואָרט „סטרעלאָטשניק“. סטרעלאָטשניק איז אויף ענגליש אַ סוויטשמען, אַ פּשוט'ער אַרבייטער. וועלכער פיהרט איבער די צוגען פון איין פּאָר רעלסען אויף די צווייטע. זיין אַרבייט איז ניט מעהר ווי אָנקוועטשען אַ הענטעל, וואָס פערפאַוויגט

זיך אוממקעהרען צו דער דומא און לאַמיר בעטראַכטען די בעסטע מיטלען, ווי צו ראַטעווען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע".

אין ווירדיגער שטילקייט האָט די פּראָצעסיע זיך אויסגעדרעהט איז אַוועק איבער נעווסקי, פיער אין אַ רייה. מיר האָבען אויס־געניצט דעם מאָמענט, ווען די וועכטער זיינען געווען פערנומען מיט שריידער'ן און זיינע חברים, מיר האָבען זיך דורכגע'גנב'עט דורך דעם קאָרדאָן און אַוועקגעלאָזט צום ווינטער־פּאַלאַץ. דאָ איז געווען פינסטער, חושך, קיין לעבעדיגען מענשען האָט מען ניט געזעהן, נאָר גרופּען סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדיעצעס זיינען געשטאַנען אויף דער וואַך, און אין זייער האַלטונג איז געווען טיעפער ערנסט און געשפּאַנטע אויפמערקזאַמקייט. פאַר'ן קאַזאַנסקי סאָבאָר איז אַ דריי־אינטשיגער פעלד־האַרמאַט געלעגען אינמיטען גאַס, אַביסעל אויס־געדרעהט אָן אַ זייט נאָך דעם לעצטען שאָס, וואָס מען האָט אַרויס־געלאָזט איבער די דעכער. לעבען יעדער טהיר זיינען געשטאַנען סאָל־דאַטען און שטיל גערעדט און געקוקט צו דער פּאָליצייסקי בריק. איך האָב געהערט אַ שטימע זאָגענדיג: „מעגליך, אז מיר האָבען שלעכט געהאַנדעלט..." אויף יעדען ראָג האָבען פּאַטרולען אָבגעשטעלט אַלע פאַרבייגעהער. די פּאַטרולען זיינען בעשטאַנען פון געוועהנליכע סאָל־דאַטען; דער קאָמאַנדיר איז כסדר געווען אַ רויטער גוואַרדיעץ.

קיין שיסעריי האָט זיך מעהר ניט געהערט. ווען מיר זיינען געקומען צו מאָרסקאַיאַ, האָט אימיצער אויסגעשריען: „די יונקערס האָבען געלאָזט וויסען, אַז מיר זאָלען קומען צו זיי און זיי פאַר־נעהמען". עס האָבען זיך געהערט קאָמאַנדע־רופען. אין דער פינסטער האָב איך געזעהן, ווי עס רוקט זיך אַ דונקעלע מאַססע. אַלע האָבען

די רעלסען. אין דעם אַלטען רוסלאַנד, אונטער ניקאָלאַי'ען, איז געווען אַ מנהג, אַז טאָמער האָט זיך געטראָפען אַן אייזענבאַהן־קאַטאַסטראָפע, האָט מען בעשולדיגט ניט די באַהן־פערוואַלטונג און ניט דאָס גאַנצע סיסטעם, נאָר דעם סטרעלאָטשניק. אַ פּנים דאָס זעלביגע האָט פּראָקאָפּאָוויטש אויך געמיינט מיט דעם סטרעלאַטשניק פון דער רעוואָלוציע: אַ מענש פון דער מאַסע, וועלכער פערשטעהט ניט וואָס ער טהוט, און קען ניט זיין פעראַנט־וואָרטליך פאַר די בעפעהלען פון די פיהרער. דער איבערזעצער.

געשווייגען, נור די פיס האָבען געקלאַפּט אַן בריק און די ביקסען האָבען זיך געשטויסען איינע אַן דער צווייטער. מיר האָבען זיך אוועקגע־לאָזט מיט די סאָלדאַטען.

ווי אַ שוואַרצע טייך האָבען מיר זיך אַריינגעגאָסען דורך דעם רויטען טויער. ניט געווען ניט קיין פרייד־געשריי, ניט קיין געזאַנג. איינער אין די פאָדערשטע רייהען האָט שטיל געזאָגט: „פּאַרזיכט, חברים. גלויבט זיי ניט; זיי וועלען געוויס שיסען". ווען מיר זיינען אַרויס אויפ׳ן פּלאַץ, האָבען מיר זיך געלאָזט לויפען. די קעפּ האָבען מיר געהאַלטען אָנגעבויגען, און אַליין האָבען מיר זיך גע־טוליעט איינער צום צווייטען. פּלוצלונג האָבען מיר זיך אַלע צו־נויפגעקוועטשט הינטער דעם פּיעדעסטאַל פון דער אַלעקסאַנדראָווסקע קאָלאָנע.

„וויפיעל פון אייך האָבען זיי געטויט?" האָב איך זיי געפרעגט.

„איך וויים נים. עפּעס אַ צעהן..."

געווען איז אויפ׳ן פּלאַץ עטליכע הונדערט מאַן. איינציגע מינוט זיינען זיי אַזוי געשטאַנען צונויפגעפּרעסט אין דער פינסטער. פּלוצ־לונג האָבען זיי זיך דערפיהלט זיכערער און האָבען זיך ווידער אַ לאָז געטהאָן פאָרווערטס. קיינער האָט ניט געקאָמאַנדעוועט, אַלעס האָט זיך געטהאָן פון זיך אַליין. ביים שיין פון די לאָמפּען, וואָס האָט אַרויסגעשטראַהלט דורך אַלע פענסטער פונ׳ם ווינטער־פּאַלאַץ, האָב איך געזעהן, אַז די ערשטע צוויי אָדער דריי הונדערט זיינען געווען רויטע גוואַרדעיצעס. נאָך עטליכע סאָלדאַטען האָבען זיך דורכגעוואָר־פען אין די ערשטע רייהען. מיר האָבען אַרויפגעקלעטערט אויף אַ באַריקאַדע פון געהילץ, נאָכדעם זיינען מיר אַראָבגעשפּרונגען און זיך אָנגעשטויסען אַן אַ הויפען ביקסען, וואָס די יונקערם האָבען אוועק־געוואָרפען. מיר האָבען אַלע אויסגעשריען אין אַ זיעגס־פרייד. אויף ביידע זייטען פון דעם הויפּט־אַריינגאַנג זיינען אַלע טהירען געווען ברייט געעפענט. ליכט האָט זיך געגאָסען דורך זיי, און פון דעם גרויסען בנין האָט זיך ניט געהערט קיין איינציגע שטימע.

אַ כוואַליע מענשען האָט אונז אַריינגעצויגען רעכטס אין אַ גרוי־סען לעדיגען צימער מיט אַ געוועלבטער דעק. דאָס איז געווען דער קעלער פונ׳ם מזרח־פליגעל, פון וואַנען עס האָט זיך אָנגעהויבען אַ גאַנצער קנויל פון קאָרידאָרען און טרעפּ. עטליכע ריעזיגע קאַסטענס

זיינען געשטאַנען אַרום און אַרום. די רויטע גוואַרדעיצעס און די סאָלדאַטען האָבען זיך מיט ווילדער ענערגיע אַ וואָרף געטהאָן אויף די קאַסטענס, זיי אויפגעבראָכען מיט די די פּריקלאַדען פון זייערע ביקסען און גענומען אַרויסשלעפּען טעפּיכער, פאָרהענגגען, ליינווענד, פּאָרצעלייענע טאַצען, גלאָזוואַרג... איינער האָט אַרומגעשפּאַצירט מיט גרויס גאוה, האַלטענדיג אַ בראָנזענעם זייגער אויף זיין אַקסעל; אַן אַנדערער האָט געפונען אַ בוקעט פון פּאַווע־פעדערען און האָט איהם אַריינגעשטעקט אין זיין קאַרטוז. חברה האָבען זיך נור וואָס געהאַט גענומען צום פּאַגראָם, ווען אימיצער האָט אויסגעשריען: „חברים, טשעפּעט ניט קיין זאַך! נעהמט ניט קיין זאַך! דאָס איז אייגענטהום פון פאָלק!“ באַלד האָבען צוואַנציג שטימען גענומען איבערחזר׳ן: „טשעפּעט ניט, טשעפּעט ניט! לייגט אַוועק צוריק וואָס איהר האָט גענומען... דאָס אייגענטום פונ׳ם פאָלק...“ הענד האָבען זיך אויפגעהויבען און אָנגעכאַפּט די רויבער. די טהייערע טעפּיכער און גאָבלענען האָט מען אַרויסגעריסען פון די הענד. צוויי סאָלדאַטען האָבען צוגענומען דעם בראָנזענעם זייגער. שנעל, אָהן אַ סדר, האָט מען אַריינגעשטופּט די זאַכען צוריק אין די קאַסטענס אריין; איינינגע האָבען זיך אַוועקגעשטעלט היטען דאָס אייגענטהום פונ׳ם פאָלק. אַלצדינג איז פאָרגעקומען אָהן אַ שום בעפעהל, נור דורכ׳ן פרייען ווילען פון די דערבייגעווענע מענשען. איבער די קאָרי־דאָרען און אויף די טרעפּ האָט מען געקענט הערען שטימען, וואָס האָבען פערקלונגען אין דער ווייט: „רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין“, „אייגענטהום פונ׳ם פאָלק...“

מיר האָבען זיך אַוועקגעלאָזט צום לינקען אַריינגאַנג אין דעם מערב־פּליגעל פונ׳ם פּאַלאַץ. אויך דאָרט איז שוין געווען אייגעפיהרט אָרדנונג. „רייניגט אָב דעם פּאַלאַץ“, — האָט געשריען אַ רויטער גוואַרדעיעץ, אַרויסשטעקענדיג זיין קאָפּ דורך אַן אינעווייניגסטער טהיר. „קומט, חברים, לאָמיר ווייזען, אַז מיר זיינען ניט קיין גנבים און באַנדיטען. זאָל יעדער איינער פערלאָזען דעם פּאַלאַץ, אַ חוץ די קאָמיסאַרען, און זאָל מען וואַרטען, ביז מיר וועלען אויפשטעלען אַ וואַך!“

צוויי רויטע גוואַרדעיצעס, אַ סאָלדאַט און אַן אָפיציר, זיינען געשטאַנען מיט די רעוואָלווערען אין די הענד. אַן אַנדער סאָלדאַט

איז געזעסען ביי א טיש הינטער זיי מיט א פען און פאפיער. גע־שרייען: „ארוים פונ׳ם פאלאץ“, האבען זיך געלאזט הערען אינ־ווענינ פון אלע זייטען. די רעוואלוציאנערע ארמעע האט זיך גע־נומען ארויסגיסען דורך דער טהיר, זיך געשטויסען, גערערט, נעאמ־פערט. יעדען איינעם האט דער זעלבסט־בעשטימטער קאמיטעט אב־געשטעלט, ארומגעטאפט פון אלע זייטען, אויסגעליידיגט זיינע קע־שענעס און ארונטערגעקוקט הינטער זיין שינעל. אויב מען האט געפונען א זאך, וואס האט על פי שכל ניט געקענט געהערען דעם רעוואלוציאנער, האט דער סאלדאט ביים טיש דאס פארשריעבען אויף פאפיער און דעם מאן האט מען אוועקגעשלעפט אין א קליינעם דערבייאיגען צימערל. אויף אזא אופן האט מען פארכאפט א מאסע העכסט מערקווירדיגע זאכען: סטאטועטקעס, פלעשלעך מיט טינט, בעט־דעקען מיט אויסגענעהטע קייזערליכע מאנאגראמען, ליכט, א קליינע אויל־געמעלד, קלעק־פאפיער פאר א שרייב־טיש, שווערדען מיט גילדערנע הענטלעך, שטיקלעך זייף, אלערליי קליידער, קאלדרעס. איין רויטער גווארדעיעץ האט געהאט מיט זיך דריי ביקסען, — איינע זיינע און צוויי האט ער צוגענומען ביי די יונקערס; אן אנדערער האט געטראגען פיער דיקע פארטפעלען אנגעשטאפט מיט געשריעבענע דאקומענטען. די שולדיגע האבען ענטוועדער אבגעגעבען די זאכען מיט א ברוגז׳ער מינע, אדער זיי האבען זיך געבעטען ווי קליינע קינדער. דער קאמיטעט האט גע׳טענה׳ט, אז גנב׳ענען איז ניט ווירדיג פאר די קעמפפער פונ׳ם פאלק. די מיטגליעדער פונ׳ם קא־מיטעט האבען גערערט אלע מיט אמאל. אפט האט געטראפען, אז א בחור, וואס מ׳האט איהם אקארשט געכאפט ביי דער האנד, איז טאקע אויפ׳ן שטעל געווארען א חטאים זוכער און גענומען העלפען בעטאפען זיינע חברים.

יונקערס האבען אנגעהויבען ארויסגעהן, דריי און פיער אין א גרופע. דער קאמיטעט האט זיך צו זיי גענומען מיט א בעזונדערען חשק, בעזוכט זייערע קליידער און דערביי געמאכט אלערליי בעמער־קונגען, ווי „אה, פראוואקאטארס! קארנילאווצעס! קאנטר־רעוואָ־לוציאנערען! פאלקס־מערדער!“ אבער קיין שלעכטס האט מען די יונקערס ניט געטהאן, כאטש יענע האבען זיך דערפאר זעהר געשראָ־קען. אויך ביי די יונקערס זיינען די קעשענעס געווען אנגעשטאפט

מיט פערכאפטע זאכען. אלעס האָט דער שרייבער פערצייכענט אויף פאפיער, און די זאכען האָט מען אוועקגעטראָגען אין דעם קליינעם צימערל... די יונקערס האָט מען ענטוואפענט. „נו, וועט איהר איצט אויפהויבען אייער געוועהר געגען פאלק?“ האָבען שטימען צו זיי געשריען. „ניין“, האָבען די יונקערס געענטפערט איינער נאָכ׳ן אנ־דערען. דאן האָט דער קאָמיטעט זיי געלאָזט געהן. מיר האָבען געפרעגט, צו מיר קענען אריינגעהן אינווענינ. דער קאָמיטעט האָט זיך געוואקעלט, אָבער איינער, א געזונדער רויטער גווארדיעץ, האָט פעסט געענטפערט, אז מען טאָר ניט. „ווער זייט איהר אייגענט־ליך?“ האָט ער געפרעגט. „פון וואנען וויים איך, אז איהר זייט ניט קערענסקי׳ס?“ (מיר זיינען געווען פינף קאָרעספאָנדענטען, צוויי פון אונז פרויען).

„פאָזשאלויסטא, טאָווארישטשי“ (זייט זיך מטריח, חברים). א סאָלדאט און א רויטער גווארדיעץ האָבען זיך בעוויזען אין טהיר און געבעטען דעם עולם אָבטרעטען אָן א זייט. הינטער זיי האָבען זיך בעוויזען אנדערע וואך־לייט מיט באיאָנעטען אויף די ביקסען. נאָכ־דעם זיינען דורכגעגאנגען איינער נאָכ׳ן אנדערען א האלב טוץ ארעסטירטע אין ציווילע קליידער. דאָס זיינען געווען די מיטגליעדער פון דער פראָוויזאָרישער רעגיערונג. דער ערשטער איז ארויסגעגאנגען קישקין מיט אן אויסגעצויגענעם בלייכען פנים; נאָך איהם רוטענ־בערג, א בייזער, מיט די אויגען צו דער ערד; הינטער איהם איז געגאנגען טערעשטשענקאָ און געוואָרפען שארפע בליקען ארום און ארום; פערביינגעהענדיג האָט ער אויף אונז אָנגעשטעלט זיינע קאל־טע אויגען... די ארעסטירטע זיינען אלע דורכגעגאנגען לעבען אונז; די זיעגרייכע רעוואָלוציאָנערען זיינען זיך צונויפגעלאָפען קוקען אויף זייער בייז וואונדער. מען האָט אונצופריעדען געוואָרטשעט דאָ און דאָרט, אָבער קיין שלעכטס האָט מען די מיניסטאָרען ניט געטהאָן. שפעטער זיינען מיר געוואָהר געוואָרען, אז ערשט אין גאס האָט זיי דער עולם געוואָלט לינטשען און מען האָט אויף זיי געשאָסען אויך, נאָר די מאטראָסען האָבען זיי געראטעוועט און זיי בשלום געבראכט אין דער פעטראָפאוולאָווסקע פעסטונג.

מיר האָבען אויסגעניצט די געלעגענהייט און אריינגעשפאצירט אין פאלאץ. מענשען זיינען נאָך ארומגעגאנגען אהין און אהער.

ארומגעזוכט אַלץ נייע צימערען אין דעם ריזיגען בנין, געוואָלט אויס־געפינען, צו עס איז נישטאָ קיין בעהאַלטענע יונקערס, וואָס זאָלען נאָך גרייט זיין צו שיסען. אַזוינע איז ניט געווען. מיר האָבען זיך אויפגעהויבען אויף די טרעפּ און געוואַנדערט פון איין צימער אין צווייטען. אין יענעם טייל פּאַלאַץ האָבען זיך געפונען אויך אַנדערע אָבטהיילונגען פון רעוואָלוציאָנערען, וועלכע זיינען אריינגעגאנגען פון דער זייט פון דער נעווא. די בילדער, סטאטוען, גאָבעלענען און טעפּיכער פון די גרויסע אָפּיציעלע זאַלען זיינען געבליבען אונגע־רירט. אָבער אין די קאַנצעלאַריעס האָט מען אויסגעלעדיגט אַלע שרייב־טישען און שרענק, פּאַפּיערען זיינען געווען פאַנאַנדערגעוואָר־פען איבער דער פּאָדלאָגע, און אין די וואוין־צימערען האָט מען אראָב־גענומען די דעקען פון די בעטען און געעפענט די גארדעראָבען. גיכער פון אַלצדינג האָט מען זיך געוואָרפען אויף קליידונג, ווייל די ארביי־טער האָבען דאָס זעהר שטארק געדארפט האָבען. אין איינעם פון די צימערען איז געווען אָנגעשטעלט אַ סך מעבעל. ווען מיר זיינען אריינגעקומען, האָבען מיר געזעהן ווי צוויי סאָלדאטען רייסען אראָב דעם טהייערען שפּאַנישען לעדער פון די פּאָטעלען. זיי האָבען אונז געזאָגט אַז פון דעם לעדער וועלען זיי מאכען שטיוועל.

די אַלטע באדיענטע פון דעם פּאַלאַץ, אין זייער בלאָה־רויט־גאָלדענע מונדירען, זיינען געשטאַנען ארום און נערוועז איבערגעחזר׳ט, אויס לויטער געוואָהנהייט: „ניין, בארין. ניין, בארין. איהר טאָרט ניט אריינגעהן, עס איז פארבאָטען...“ ענדליך זיינען מיר אריינגעקומען אין דעם גרויסען זאַאַל, בעפּוצט מיט גאָלד און מאַלאַכיט און רויטע פּלושענע פּאָרהאנגען, וואו די מיניסטאָרען האָבען אָבגעהאַלטען זייער זיצונג אַ גאַנצען טאָג און אַ גאַנצע נאַכט און וואו די שווייצאַרען האָבען זיי ארויסגעגעבען די רויטע גווארדיעצעס. דער לאַנגער טיש אונטער׳ן גרינעם געוואַנד האָט אויסגעזעהן פּונקט ווי אין דער מינוט, ווען מען האָט זיי ארעסטירט. פאַר יעדען לעדי־גען שטוהל איז געווען טינט, פּעדער און פּאַפּיער. די בויגענס זיינען געווען בעשריעבען דאָ און דאָרט: דאָס האָט מען נאָך געפּלאַנעוועט, וואָס צו טהאָן, געפּרואווט שרייבען אויפרופען און מאַניפעסטען. מעהרסטענס האָט מען דאָס אַלעס ווידער אויסגעמעקט, ווייל מען האָט איינגעזעהן, אַז עס איז נוצלאָז. אויף איינינע בויגענס האָבען

מיר געזעהן געאָמעטרישע פיגורען. דאָס האָבען די מיניסטאָרען זיי געמאָהלען, אליין ניט וויסענדיג וואָס זיי טהוען, בשעת זיי זענען געזעסען און זיך איינגעהערט אין די רעדעס פון זייערע קאָלעגען און אין זייערע פאַנטאַסטישע פּלענער. צום אנדענקען האָב איך גענומען איינעם אזא בויגען מיט קאָנאָוואַלאָוו׳ס האַנדשריפט. דער בויגען האָט זיך אָנגעהויבען מיט די ווערטער: „די פּראָוויזאָרישע רע־גיערונג רופט אַלע קלאַסען צו אונטערשטיצען די פּראָוויזאָרישע רע־גיערונג...“

מען דארף געדענקען, אז כאָטש דער ווינטער־פּאַלאַץ איז געווען בעלאַגערט, איז די רעגיערונג די גאַנצע צייט געשטאַנען אין פערבינ־דונג מיט דעם פראָנט און מיט די רוסישע פּראָווינציאָנעלע שטעדט. די באָלשעוויקעס האָבען אינדערפריה געהאַט פערכאַפּט דאָס קריעגס־מיניסטעריום, אָבער זיי האָבען ניט געוואוסט, אז א מיליטערישע טעלעגראַף־סטאַנציע האָט זיך געפונען אויפ׳ן בוידעם, און זיי האָבען אויך ניט געוואוסט, אז א פּריוואַטע־טעלעפאָן־ליניע האָט פערבונדען די סטאַנציע מיט׳ן ווינטער־פּאַלאַץ. אויף דעם בוידעם איז א יונגער אָפיציר געזעסען א גאַנצען טאָג און פערפלייצט דאָס לאַנד מיט אויפ־רופען און פּראָקלאַמאַציעס. ווען ער האָט געהערט, אז דער פּאַלאַץ איז געפאַלען, האָט ער אָנגעטהאָן זיין הוט און איז זיך רוהיג ארויס־געגאַנגען פון דעם פּאַלאַץ...

עס פארשטעהט זיך, אז מיר זיינען געווען פעראינטערעסירט אין אַלצדינג, וואָס מיר האָבען געהערט און געזעהן. דעריבער האָבען מיר ניט באמערקט, ווי די סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדעיצעס האָבען גענומען קוקען אויף אונז מיט חשד. עטליכע סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדעיצעס זיינען אונז נאָכגעגאַנגען פון צימער צו צימער. ווען מיר זיינען אריינגעקומען אין דער גרויסער בילדער־גאַלערעע, וואו מיר האָבען פארבראַכט דעם לעצטען נאָכמיטאָג מיט די יונקערס, האָט אונז ארומגערינגעלט א מאַסע פון אזוינע הונדערט רעוואָלו־ציאָנערען. א סאָלדאַט א ריעז האָט אונז פארשטעלט דעם וועג, ווען איך האָב אויף איהם א קוק געטהאָן, האָב איך דערזעהן, אז זיין פּנים איז געווען שוואַרץ פון טונקעלען פערדאַכט. „ווער זייט איהר?“ האָט ער געברומט, „וואָס טהוט איהר דאָ?“ די איבריגע האָבען זיך צוגעשטופּט נעהנטער, געקוקט אויף אונז און עפּעס געוואָרטשעט.

„פּראַוואָקאַטאָרס“, האָב איך געהערט ניט ווייט פון מיר, „רויבער!“ איך האָב אַרויסגענומען די דאָקומענטען, וואָס דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט אונז אַרויסגעגעבען. דער סאָלדאַט האָט זיי אַריינגעכאַפּט אין די הענד, אויסגעדרעהט מיט'ן קאָפּ אַראָב, געקוקט און ניט פערשטאַנען. קענטיג, ער האָט ניט געקענט לעזען. ער האָט אונז אומגעקערט די דאָקומענטען און אויסגעשפּיגען אויף דער פּאָדלאָגע: „בומאַגי“ (פּאַפּיערען), האָט ער געזאָגט מיט פעראַכטונג. די מאַססע האָט זיך אָנגעהויבען צוזאַמענשליסען אַרום אונז ווי וועלף אַרום אַ שעפּעלע. איבער די קעפּ פון די סאָלדאַטען האָב איך דערזעהן אַן אָפיציר און האָב איהם צוגערופען. דער אָפיציר האָט זיך דורכגעשטופּט צו אונז.

„איך בין דער קאָמיסאַר“, האָט ער צו מיר געזאָגט, „ווער זייט איהר? וואָס איז דאָס?“ די סאָלדאַטען האָבען זיך אָבגערוקט און געבליבען שטעהן װאַרטענדיג. איך האָב אַרויסגענומען אונזערע פּאַפּיערען.

דער אָפיציר האָט זיי איבערגעקוקט און האָט געזאָגט די סאָלדאַטען, אַז קיינער זאָל אונז ניט טשעפּען, ווייל מיר זיינען ניט געפעהרליך.

„ווי קענט איהר דאָס וויסען?“ האָט דער געזונדער סאָלדאַט געפרעגט, „איך זאָג אייך, אַז זיי זיינען פּראָוואָקאַטאָרס. זיי זאָגען, אַז זיי זיינען געקומען אַהער אָנצוקוקען די רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין פון דער פּראָלעטארישער אַרמעע, און איך זאָג אייך, אַז זיי האָבען זיך די גאַנצע צייט אַרומגעשלייעט איבער'ן פּאַלאַץ און מסתמא האָבען זיי פולע קעשענעס מיט גוטע זאַכען“.

„פּראַווילנאַ“. האָבען די איבריגע אונטערגעכאַפּט און זיך גענומען שטופּען צו אונז.

„טאָוואַרישטשי! טאָוואַרישטשי!“ האָט דער אָפיציר זיך געבעטען, און איך האָב געזעהן ווי אַ שווייס האָט זיך בעוויזען אויף זיין שטערען. „איך בין אַ קאָמיסאַר פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. גלויבט איהר מיר אויך ניט? איך זאָג אייך, אַז אויף זייערע פּאַפּיערען זיינען אונטערגעשריבען דיזעלביגע נעמען, וואָס אויף מיינע פּאַפּיערען“.

ער האָט אונז דורכגעפיהרט דורכ׳ן פּאַלאַץ און האָט אונז אַרויס־געלאָזט דורך דעם טויער, וואָס עפענט זיך צו דער נעווא צו. פאַר דער טהיר איז געשטאַנען דער געוועהנליכער קאָמיטעט וואָס האָט יעדען בעזוכט. „אייער גליק, וואָס איהר האָט זיך געראַטעוועט“, האָט דער אָפיציר נאָכאַנאַנד איבערגע׳חזר׳ט און זיך געווישט דעם שוויים פונ׳ם פּנים.

„וואָס איז געוואָרען מיט׳ן פרויען־באַטאַליאָן?“ האָבען מיר גע־פרעגט.

„אָה, די פרויען“, האָט ער געלאַכט, „זיי האָבען זיך אַלע פער־קליבען אין אַ הינטערשטען צימער. מיר האָבען מיט זיי געהאַט צו זינגען און צו זאָגען. אַ סך זיינען געלעגען אין היסטעריקע, אַנדערע האָבען איבערהויפּט געהאַט אַ פּנים פון חוזק. האָבען מיר זיי אַוועק־געפיהרט צום פינלענדער וואָקזאַל און זיי אַרויפגעזעצט אויף אַ צוג, מען זאָל זיי אָבפיהרען קיין לעוואַשאָוואָ. דאָרט איז זייער לאַגער...“

אין גאַס איז די קאַלטע נאַכט געווען פולל מיט נערוועזער אויפ־רעגונג; זי האָט געמורמעלט מיט די שטימען פון דונקעלע אַרמעען, וואָס רוקען זיך אהין און אהער; זי איז געווען עלעקטריזירט דורך פּאַטרולען. פון יענער זייט טייך, דאָרט וואו עס איז געשטאַנען די פּעטראָ־פּאַוולאָווסקע פעסטונג, האָט זיך געהערט אַ הייזעריגער גע־שריי. דער טראָטואַר אונטער די פיס איז געווען פאַרוואָרפען מיט שטוקאַטורקע. דאָס האָט אַ באָמבע פון דער קריעגס־שיף „אווראָראַ“ געטראָפען דעם קארניז פון דעם פּאַלאַץ. מעהר קיין שאָדען האָט דאָס באָמבאַרדירען ניט אָנגעמאַכט. עס איז שוין געווען נאָך דריי פּאַרטאָג. אויף נעווסקי האָבען איצט ווידער געברענט אַלע לאַמ־טערנעס; די האַרמאַטען זיינען פערשוואונדען, און די איינציגע סמנים פון קריעג זיינען געווען די רויטע גוואַרדעיצעס און די סאָל־דאַטען, וואָס זיינען געלעגען אַרום די פייערס. די שטאָדט איז גע־ווען שטיל — אפשר איז זי קיינמאָל אַזוי שטיל ניט געווען דורך איהר גאַנצער געשיכטע. קיין איינציגער אָנפאַל, קיין איינציגע רויבעריי איז ניט פאָרגעקומען יענע נאַכט.

אָבער די געביידע פון דער שטאָדט־דומע איז געווען בעלויכטען. מיר זיינען אַרויפגעגאַנגען אין אַלעקסאַנדראָווסקי זאַאַל, וואו די גרוי־סע קייזערליכע פּאָרטרעטען אין גאָלדענע ראַהמען זיינען געווען אַי־

בערגעצויגענע מיט רויטען. ארום דער פּלאַטפאָרמע איז געווען פער־זאַמעלט אַן ערך הונדערט מאַן. סקאָבעלעוו האָט גערעדט. לויט זיין פּלאַן האָט מען געדארפט פארגרעסערען דעם קאָמיטעט פאר עפענט־ליכע זיכערהייט, אזוי ער זאָל ארומנעהמען אלע אנטי־באָלשעוויסטי־שע עלעמענטען. די נייע גרויסע אָרגאַניזאַציע זאָל הייסען „דער קאָ־מיטעט צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע". זיין פאָרשלאַג ווערט אָנגענומען. טאַקי באַלד אויפ׳ן שטעל ווערט געגרינדעט דער רעטונגס־קאָמיטעט — יענע בעוואוסטע אָרגאַניזאַציע, וועלכע איז שפּעטער געוואָרען דער מעכטיגער שונא פון די באָלשעוויקעס און וועלכע איז אמאָל ארויסגעטראָטען אונטער איהר אייגענעם פּארטיי־אישען נאָמען, און אמאָל אונטער דעם שטרענג אונפּארטייאישען נאָ־מען פון „קאָמיטעט פאר עפענטליכע זיכערהייט".

אין זאאַל זיינען געווען דאַן, גאָטץ, אווקסענטיעוו, אייניגע פון די סאָוויעטען דעלעגאַטען, וועלכע האָבען זיך אָפּגעשפּאָלטען פון דעם קאָנגרעס, מיטגליעדער פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם פּויע־רים־סאָוויעט, דער אַלטער פּראָקאָפּאָוויטש און אפילו מיטגליעדער פון דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק, צווישען זיי ווינאַווער און אנדערע קאַדעטען. ליבער האָט גע׳טענה׳ט, אַז דער קאָנגרעס פון די סאָוויעטען איז ניט קיין געזעצליכע פערזאַמלונג, אַז דער אַל־טער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט נאָך ניט אָנגעוואָרען זיין רעכט... מען האָט אָנגעוואָרפען אַן אויפרוף צום לאַנד.

מיר זיינען ארויס אין גאַס. מיר האָבען צוגערופען אַן איזוואָש־טשיק. „וואוהין?". דערהערט דאָס וואָרט „סמאָלני", האָט ער גע־שאָקעלט מיט׳ן קאָפּ אויף ניין. „אהין קען מען ניט פאָהרען, דאָרט זיינען טייוואָלים"...

מיר האָבען לאַנג ארומגעוואַנדערט, ביז מיר האָבען געפונען א פוהרמאַן, וואָס זאָל אונז אָבפיהרען אין סמאָלני. גענומען האָט ער דרייסיג רובעל און אָבגעשטעלט האָט ער זיך צוויי קווארטאלען פאר דעם סמאָלני אינסטיטוט.

די הויפּט־קווארטיר פון די זיעגרייכע רעוואָלוציאָנערען איז גע־ווען העל בעלויכטען. ווי פריהער זיינען אויטאָמאָבילען אָנגעקומען און אָבגעפאָהרען אלע ווײַלע. ארום די ברענענדיגע פייערען זיינען

געשטאַנען די וואַכלייט אין ענגע גרופּעס און זיך נאָכגעפּרעגט אויף די לעצטע נייעס. אין די קאָרידאָרען זיינען אומגעלאָפען מיעדע מענשען מיט בלאַע רעדער אונטער די אויגען. אין איינינע פון די קאַנצעלאַריעס זיינען מענשען געשלאָפען אויף דער פּאָדלאָגע, מיט ביקסען אין די הענד. דער פערזאַמלונגס־זאַאל איז געווען פול און גערוישט ווי דער ים. ווען מיר זיינען אריינגעקומען, האָט קאַמענעוו געלעזען דעם צעטעל פון די ארעסטירטע מיניסטאָרען. ביי'ם נאָמען טערעשטשענקאָ האָבען זיך דערהערט ווישיגע אפּלאָדיסמענטען, צופּריעדענע געשרייען, געלעכטער. רוטענבערג'ס נאָמען האָט ארויסגערופען וועניגער התפעלות; ווען עס איז אָבער געקומען צו פּאַלטשינסקי'ן, האָט אויסגעבראָכען א שטורם פון זידעל־ווערטער, ברומערייען, פרעהליכע אויסרופען. מען האָט געלאָזט וויסען דעם עולם, אז טשודנאָווסקי איז בעשטימט געוואָרען קאָמיסאר איבער'ן ווינטער־פּאַלאַץ.

דאָ האָט זיך פּלוצלונג אָבגעשפּיעלט א דראמאטישע סצענע. א הויכער ברייט־ביינינער פּויער מיט א גרויסער באָרד און מיט א צאָרענדיגען פּנים איז ארויפגעשפּרונגען אויף דער פּלאַטפאָרמע און ראָאבגעלאָזט א שווערען קולאק אויף דעם טיש פונ'ם פּאָרזיצענדען.

„מיר, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, פּאָדערען, אז מען זאָל באַלד ארויסלאָזען די סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען, וואָס זיינען ארעסטירט געוואָרען אין ווינטער־פּאַלאַץ. חברים, ווייסט איהר, אז פיער פון אונזערע מענשען, וואָס האָבען איינגעשטעלט זייער לעבען אין קאַמף געגען דער זעלבסטהערשאַפט, זיינען איצט אין פּעטראָ־פּאַוולאָווסקי פעסטונג, אין דעם שרעקליכען קבר פון רוסישע פרייהייט?"

דער עולם האָט געליארעמט, און דער פּויער האָט געקלאַפּט איבער'ן טיש און געהאַלטען אין איין שרייען. אַן אנדער דעלעגאַט איז ארויף אויף דער פּלאַטפאָרמע און גענומען טייטלען מיט א פינגער אויפ'ן פּרעזידיום:

„איז דאָס מעגליך, אז די פּערטרעטער פון די רעוואָלוציאָנערע מאסען זאָלען זיך זיצען רוהיג און לאָזען די באָלשעוויסטישע אָכראַנע מוטשען זייערע פיהרער?"

טראָצקי האָט געמאַכט מיט די הענד עס זאָל זיין שטיל. „די

דאָזיגע „חברים“, ווי איהר רופט זיי, האָבען דאָך געמאַכט אַ קאָנס־פּיראַציע מיט דעם אוואַנטוריסט קערענסקי צו ברעכען די סאָוויעטען. מיר האָבען זיי געכאַפּט ביי דער האַנד. זאָלען מיר זיי בעהאַנדלען ווי ציטעריגע קינדער? נאָך דעם 16טען און 18טען יולי האָבען זיי זיך מיט אונז וועניג צערעמאָניעט!“ מיט אַ זיעגעס־קלאַנג אין זיין שטימע האָט ער אויסגעשריען: „איצט, ווען די אָבאָראָנצעס און די שוואַכהערציגע האָבען אָבגעטראָטען, און די אויפגאַבע צו פאַרטהיידי־גען און צו רעטען די רעוואָלוציע איז געפאַלען אויף אונזערע פּליי־צעס, איצט, מעהר ווי אַלעמאָל, איז נויטיג צו ארבייטען — ארביי־טען — ארבייטען... בעסער שטארבען איידער זיך אונטערגעבען!“...

אַ קאָמיסאַר פון צאַרסקאָיע סעלאָ, אַ פערסאַפּעטער און אַ פער־שפּריצטער מיט בלאָטע, איז ארויף אויף דער פּלאַטפאָרמע. „דער גאַרניזאָן פון צאַרסקאָיע סעלאָ האַלט וואך ביי די טהויערען פון פּעט־ראָגראַד און איז גרייט צו פערטהיידיגען דעם סאָוויעט און דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט“. עס הערען זיך ווילדע פרייד־געשרייען. „דער מאָטאָ־ציקלעטען קאָרפּוס איז אָנגעקומען פון פראָנט קיין צאַרסקאָיע. די סאָלדאַטען זיינען איצט מיט אונז. זיי אנערקענען די מאַכט פון די סאָוויעטען, די נויטהווענדיגקייט אי־בערצוגעבען די ערד אין די הענד פון די פּויערים און איינצופיהרען דעם קאָנטראָל פון די ארבייטער איבער די פאַבריקען. דער פינפטער באַטאַליאָן פון ציקליסטען, וועלכער שטעהט אין צאַרסקאָיע, איז אונזערער...“

אַ דעלעגאַט פון דעם 3טען באַטאַליאָן פון ציקליסטען האָט גע־נומען רעדען. ער האָט ארויסגערופען אַ וואַהנזיניגע בעגייסטערונג ווען ער האָט דערצעהלט, אַז נאָך צוריק מיט דריי טעג האָט דער ציקליסטען־קאָרפּוס בעקומען אַ בעפעהל צו פערלאָזען דעם דרום־מערב'דיגען פראָנט און צו געהן „פאַרטהיידיגען פּעטראָגראַד“. יענע האָבען זיך אָבער אָנגעשטויסען, וואָס דער בעפעהל מיינט. לעבען דער סטאַנציע פּערעדאָלסק האָבען זיי זיך געטראָפען מיט פערטרעטער פון דעם 5טען באַטאַליאָן, וואָס שטעהט אין צאַרסקאָיע. עס איז אָב־געהאַלטען געוואָרען אַ פערזאַמלונג פוןביידע אָבטהיילונגען, און עס האָט זיך ארויסגעוויזען אַז „קיין איינציגער פון די ציקליסטען האָט

גיט געוואָלט פארגיסען דאָס בלוט פון זיינע ברידער אָדער פערטיידי־
גען די רעגיערונג פון דער בורזשואַזיע און די פריצים!"

אינ'ם נאָמען פון די מענשעוויקעס אינטערנאציאָנאַליסטען שלאָגט קאפעלינסקי פאָר, אז מען זאָל אויסקלייבען א ספעציעלען קאָמיטעט צו געפינען א פריעדליכען אויסוועג פונ'ם בירגער־קריעג. „עס איז ניטאָ קיין פריעדליכער אויסוועג", האָט דער עולם געברומט, „זיעג איז דער איינציגער וועג". א ריזיגע מאיאָריטעט זאָגט זיך ארויס געגען פאָרשלאַג, און די מענשעוויקעס אינטערנאציאָנאַליס־טען פערלאָזען דעם קאָנגרעס אונטער א שטורם פון בעליידיגונג און לצנות. דער פאַנישער שרעק איז שוין געהאט פערשוואונדען. דער עולם האָט זיך געפיהלט רוהיגער. קאמענעוו האָט נאָכגעשריען די מענשעוויקעס פון זיין פלאַץ אויף דער פלאטפאָרמע: „די מענשע־וויקעס־אינטערנאציאָנאליסטען האָבען נאָכאנאנד גע'טענה'ט, אז די פראגע וועגען א „פריעדליכען וועג" איז „דרינגענד", אָבער זיי האָבען נאָכאנאנד געשטימט פאר אָבהאַלטען די טאגעס־אָרדנונג כדי אויס־צוהערען די ערקלעהרונגען פון פראקציעס, וואָס ווילען פערלאָזען דעם קאָנגרעס. עס איז קלאָהר", האָט קאמענעוו געענדיגט, „אז אויב אַט די אלע דעלעגאטען פערלאָזען דעם קאָנגרעס, איז דאָס אן אָב־געמאכטע זאך!"

די פערזאמלונג בעשליסט צו איגנאָרירען די פראקציעס, וואָס האָבען זיך צוריקגעצויגען פונ'ם קאָנגרעס. עס ווערט אָנגענומען דער פאָלגענדער אויפרוף צו די ארבייטער, סאָלדאטען און פויערים פון גאַנץ רוסלאנד:

„צו די ארבייטער, סאָלדאטען און פויערים.

דער צווייטער אַל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון ארביי־טער־ און סאָלדאטען־ דעפוטאטען האָט זיך געעפענט. ער פערטרעט די גרעסטע מערהייט פון די סאָוויעטען. פאראַן אויך א געוויסע צאָהל פויערים־דעפוטאטען. געשטיצט אויפ'ן ווילען פון דער גרוי־סער מערהייט פון ארבייטער, סאָלדאטען און פויערים, געשטיצט אויף דעם זיעגרייכען אויפשטאנד פון די פעטראָגראדער ארבייטער און סאָלדאטען, נעהמט דער קאָנגרעס איבער די מאכט אין זיינע הענד. די

פראָוויזאָרישע רעגיערונג איז אראָבגעזעצט. די מיטגליעדער פון דער פראָוויזאָרישער רעגיערונג זיינען שוין מעהרסטענטהיילס ארעסטירט.

די סאָוויעט־רעגיערונג וועט תיכף פאָרשלאָגען אלע פעלקער א באלדיגען דעמאָקראטישען פרידען און א באלדיגען וואפען־שטיל־שטאנד אויף אלע פראָנטען. זי וועט זיכערען, אז די גאנצע ערד, וואָס בעלאנגט צו די פריצים, דער קרוין און די מאָנאסטירען, זאָלען איבערגעהן אין די הענד פון לאנד־קאָמיטעטען; זי וועט פערטהיידיגען די רעכט פון די סאָלדאטען, דורכפיהרען א פאָלשטענדיגע דעמאָקראטיזאציע פון דער ארמעע, איינפיהרען דעם קאָנטראָל פון די ארביי־טער איבער דער פראָדוקציאָן, גאראנטירען דאָס צוזאמענרופען פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג אין דער ריכטיגער צייט, זאָרגען וועגען ברויט פאר די שטעדט און נויטווענדיגע ארטיקלען פאר די דערפער, און גאראנטירען אלע נאציאָנאליטעטען פון רוסלאנד דאָסווירקליכע רעכט און אונאבהענגיגע לעבען.

דער קאָנגרעס בעשליסט, אז אויף די ערטער זאָל די גאנצע מאכט איבערגעהן אין די הענד פון די סאָוויעטען פון ארבייטער־סאָלדאטען־ און פויערים־דעפוטאטען, וועלכע מוזען האלטען רעוואָלו־ציאָנערע אָרדנונג. דער קאָנגרעס רופט אלע סאָלדאטען אין די טראנשעען צו שטעהן אויף דער וואך פון זייערע אייגענע אינטערע־סען. דער קאָנגרעס פון סאָוויעטען איז זיכער, אז די רעוואָלוציאָנערע ארמעע וועט וויסען ווי אזוי צו פערטהיידיגען די רעוואָלוציע געגען אלע אימפעריאליסטישע אָנפאלען, ביז די נייע רעגיערונג וועט שלי־סען א דעמאָקראטישען פריעדען, וועלכען זי וועט פאָרשלאָגען אלע פעלקער. די נייע רעגיערונג וועט אָננעהמען מיטלען, אז די רעוואָלו־ציאָנערע ארמעע זאָל האָבען אלעס נויטיגע. זי וועט דעריבער ענער־גיש פערפאָלגען א פאָליטיק פון רעקוויזיציעס און בעשטייערונג פון די פערמעגליכע קלאסען. זי וועט אויך פערבעסערען די לאגע פון די סאָלדאטישע פאמיליעס.

דער קאָרנילאָוועץ קערענסקי, קאלעדין און אנדערע פרואווען פיהרען אן ארמעע געגען פעטראָגראד. איינינגע פאָלקען האָט קע־רענסקי געפרואווט נארען, אָבער זיי זיינען שוין אריבערגעגאנגען אויפ'ן צד פונ'ם רעוואָלוציאָנערען פאָלק.

סאָלדאטען! ווייזט ארויס אַן אקטיווען ווידערשטאנד דעם קאָרנילאָוועץ קערענסקי! האלט וואך!

אייזענבאהן־ארבייטער! שטעלט אָב אלע מיליטערישע צוגען, וואָס קערענסקי שיקט געגען פעטראָגראד!

סאָלדאטען, ארבייטער, אָנגעשטעלטע! דער גורל פון דער רע־וואָלוציע און פון א דעמאָקראטישען פריערען איז אין אייערע הענד!

עס לעבע די רעוואָלוציע!

דער אלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון ארבייטער און סאָלדאטען רעפּוטאטען. דעלעגאטען פון די פּויערים סאָוויעטען."

עס איז געווען פּונקט 17 מינוט נאָך 5, ווען קרילענקאָ, האלב טויט פון מידקייט, איז ארויף אויף דער טריבונע מיט א טעלעגראמע אין האנד:

„חברים! דאָס איז פון'ם צפון־פראָנט. די 12טע ארמעע שיקט גרוסען דעם קאָנגרעס פון סאָוויעטען און מעלדעט, אז עס האָט זיך געבילדעט א מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט, וועלכער האָט איבערגענומען די קאָמאנדע איבער'ן צפון־פראָנט!" ווילדע ענטהו־זיאסטישע סצענעס; פּיעלע וויינען, נעהמען זיך ארום. „גענעראל טשערעמיסאָוו האָט אנערקענט דעם קאָמיטעט. דער קאָמיסאר פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג וואָיטינסקי האָט רעזיגנירט!"

עס איז שוין געווען 6 א זייגער אין דער פריה, אָבער די נאכט איז נאָך געלעגען איבער פעטראָגראד, שווער און קאלט. נאָר א שוואכע פאנטאסטישע בלאסקייט האָט זיך לאנגזאם פערגנב'עט אין די שוויי־גענדיגע גאסען און פערנעבעלט די פייערען פון די וואך־לייט. גראָה און שטיל איז געקראָכען דער שאָטען פון א שרעקליכען מאָרגען איבער רוסלאנד...

קאפיטעל פינף

פאָרווערטס, מוטהיג פאָרווערטס!

דאָנערשטאג, דער אכטער נאָוועמבער. דער טאָג האָט געפונען די גאנצע שטאָדט אין א שטורם פון אויפרעגונג, אין א תהו ובהו. א גאנץ פאָלק האָט זיך געהויבען אין מעכטיגע רוישענדע כוואליעס. פון אויסווייניג האָט אלצדינג אויסגעזעהן רוהיג. הונדערטער טויזענדער מענשען האָבען זיך צו דער צייט געלעגט שלאָפען און זיינען צו דער צייט אויפגעשטאנען און אוועק צו זייער ארבייט. אין פעטראָגראד זיינען די טראמווייען געלאָפען איבער די גאסען, קראָמען און רעסטאָראנען זיינען געווען אָפען, טהעאטערס האָבען געשפיעלט, א קונסט־אויסשטעלונג איז געווען אָנאָנסירט... די פערוויקעלטע אלטעגליכקייט פונ׳ם געוועהנליכען לעבען, לאנגווייליג אפילו אין קריעגס־צייט, האָט זיך געצויגען ווי כסדר. קיין זאך איז ניט אזוי מערקווירדיג, ווי אָט די לעבענס־קראפט פונ׳ם סאָציאלען אָרגאניזם: מיט אונגעוועהנליכער עקשנות זעצט ער פאָרט זיין ארבייט, שפייזט זיך, קליידט זיך, פערווײַלט זיך, אפילו ווען ער איז פנים אל פנים מיט די שרעקליכסטע קאטאסטראָפען...

די לופט איז געווען אָנגעזאפט מיט קלאנגען וועגען קערענסקי׳ן. מען האָט געזאָגט, אז ער האָט אויפגעהויבען די פראָנט־ארמעען געגען פעטראָגראד און אז ער האָט געפיהרט מיט זיך שטארקע קרעפטען. די צייטונג „וואָליא נאראָדא“ האָט פערעפענטליכט א פריקאז, וואָס ער האָט ארויסגעלאָזט אין פסקאָוו:

„די באָלשעוויקעס האָבען געמאכט א וואהנזיניגען פערזוך. זיי האָבען ארויסגערופען אזוינע אונאָרדנונגען, וואָס שטעלען אוועק דאָס לאנד אויפ׳ן ראנד פון אן אָבגרונד. עס איז נויטיג די אָנשטרענגונג פון אונזער גאנצען ווילען, אונזער מוטה, עס איז נויטיג די געטרייעשאפט פון יעדען איינעם, כדי צו זיעגען אין דעם גרויסען נסיון, וואָס

שטעהט פאר אונזער פאטערלאנד... עס וועט ארויסגעהן א דעקלארא־ציע מיט די נעמען פון די נייע מיניסטארען, — אויב א נייע רעגיערונג וועט בכלל געבילדעט ווערען — דערווייל דארף יעדער איינער בלייבען אויף זיין פאסט און ערפילען זיין פפליכט צום פאטערלאנד, וואס געהט אוים מיט בלוט. מען מוז געדענקען, אז דער מינדסטער פער־זוך צו מישען זיך אין די עקזיסטירענדע ארגאניזאציעס פון דער ארמעע קען עפענען דעם פראנט פאר׳ן שונא און ברענגען אזא אונגליק, וואס מען וועט איהם קיינמאל ניט קענען פערריכטען. אום יעדען פרייז איז נויטיג צו האלטען די ארמעע אין א פעסטער קאמפפס־שטימונג. מען מוז דעריבער זיכערען פאלשטענדיגע ארדנונג, בעוואר־רענען די סאלדאטען פאר יעדער נייער אויפרעגונג, בעפעסטיגען דעם צוטרוי צווישען די אפיצירען און זייערע אונטערגעגבענע. אינ׳ם נאמען פון דער זיכערהייט פונ׳ם לאנד בעפעהל איך אלע עלטסטע און אלע קאמיסארען, אז זיי זאלען בלייבען אויף זייערע פאסטענס, אזוי ווי איך אליין בלייב אויף מיין פאסטען אלס דער העכסטער קאמאנ־דיר, ביז די פראוויזארישע רעגיערונג פון דער רעפובליק וועט ערקלעה־רען איהר ווילען...״

אלס ענטפער האבען אויף אלע ווענט זיך בעוויזען אזוינע פלא־קאטען:

„פונ׳ם אל־רוסישען סאוויעטען־קאנגרעס.

„די געוועזענע מיניסטארען קאנאוואלאוו, קישקין, טערעשטשענ־קא, מאליאנטאוויטש, ניקיטין און אנדערע זיינען ארעסטירט געווא־רען דורך דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט. קערענסקי איז אנטלאפען. אלע ארמעע־ארגאניזאציאנען זאלען אננעהמען אלע מעגליכע מיטלען צו ארעסטירען קערענסקי׳ן וואס גיכער און צו ברענ־גען איהם קיין פעטראגראד.

„אויב אימיצער וועט העלפען קערענסקי׳ן, וועט אזא האנדלונג בעשטראפט ווערען אלס אן ערנסטער פערברעכען געגען שטאאט.״

איצט, ווען אלע צאמען זיינען געפאלען, ווען דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט האט דערפיהלט זיין מאכט, האט ער גענומען שיטען, ווי פונקען, אלערליי בעפעהלען, פעראָרדנונגען, אויפרו־פען... קארנילאוו׳ן האט מען געהייסען ברענגען קיין פעטראגראד.

מיטגליעדער פון די פויערשע לאנד־קאמיטעטען, וואס די פראוויזא־רישע רעגיערונג האט זיי געהאט ארייגעזעצט אין טורמע, האט מען ארויסגעלאזט פריי. טויט־שטראף אין דער ארמעע איז אבגעשאפט געווארען, שטאאטס־בעאמטע האט מען געהייסען פארטזעצען זייער ארבייט, און טאמער האבען זיי זיך אבגעזאגט, האט מען זיי גע־סטראשעט מיט שווערע שטראף. רויבערייען, אונארדנונג, ספעקולא־ציע האט מען פערבאטען, און די וואס זיינען עובר דעם פערבאט, האט מען געסטראשעט מיט טויט־שטראף. צייטווייליגע קאמיסארען זיינען בעשטימט געווארען צו פערוואלטען די פערשיעדענע מיניסטע־ריומס: פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען אוריצקי און טראצקי; פאר אינוועניגסטע אנגעלעגענהייטען און יוסטיץ — ריקאוו; פאר'ן ארבייטס־מיניסטעריום — שליאפניקאוו; פאר פינאנסען — מענ־זשינסקי; פאר געזעלשאפטליכע הילף — מאדאם קאלאנטאי; פאר האנדעל, וועגען און פערקעהר — ריאזאנאוו; פאר'ן פלאט — דער מאטראז קארביר; פאר פאסט און טעלעגראף — ספירא; פאר טהעאטער — מוראוויאוו; פאר דער שטאאטס־דרוקעריי — הער־ביטשעוו; פאר פעטראגראד — לייטענאנט נעסטעראוו; פאר'ן צפון־פראנט — פאזערן.

צו דער ארמעע האט מען ארויסגעלאזט אן אויפרוף, אז זי זאל גרינדען רעוואלוציאנערע מיליטערישע קאמיטעטען. צו די אייזענ־באהן־ארבייטער האט מען ארויסגעלאזט אן אויפרוף, אז זיי זאלען האלטען ארדנונג, און דער עיקר זאלען זיי ניט אבלעגען דעם טראנס־פארט פון שפייז צו די שטעדט און צום פראנט. פון דער אנדערער זייט האט מען זיי פערשפראכען פערטרעטערשאפט אין די מיניסטע־ריומס פון וועגען און פערקעהר. א פראקלאמאציע צו די קאזאקען האט זיך געלייענט אזוי:

„ברידער־קאזאקען! מען פיהרט אייך אויף פעטראגראד. מען וויל אייך צווינגען מלחמה האלטען מיט די רעוואלוציאנערע סאל־דאטען און ארבייטער פון דער הויפט־שטאדט. גלויבט ניט, וואס עס זאגען אייך אונזערע געמיינזאמע שונאים, די פריצים און די קאפיטאליסטען.

„אין אונזער קאנגרעס זיינע פערטראטען אלע בעוואוסטזיניגע

אָרגאַניזאַציעס פון ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים אין רוסלאַנד. דער קאָנגרעס וואָלט געוואָלט בעגריסען צווישען זיינע מיטגליעדער אויך די ארבייטער־קאָזאַקען. די גענעראַלען פון דער שווארצער מאה, די משרתים פון ניקאָלאַי דעם בלוטיגען זיינען אונזערע שונאים.

„זיי דערצעהלען אייך, אז די סאָוויעטען ווילען צונעהמען די ערד פון די קאָזאַקען. דאָס איז אַ ליגען. נאָר פון די גרויסע קאָזאַקישע לאַנד־בעזיצער וויל די רעוואָלוציע אָוועקנעהמען די ערד, כדי זי איבער־געבען דעם פּאָלק.

„אָרגאַניזירט סאָוויעטען פון קאָזאַקען־דעלעגאַטען! פעראייניגט זיך מיט די סאָוויעטען פון ארבייטער און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען!

„ווייזט דער שווארצער מאה, אז איהר זייט ניט קיין פאָלקס־פעררעטהער, אז איהר ווילט ניט לאָזען פאַלען אויף אייך די קללות פון דעם גאַנצען רעוואָלוציאָנערען רוסלאַנד.

„ברידער־קאָזאַקען, פאָלגט ניט וואָס עס הייסען אייך די פאָלקס־פיינד. שיקט אייערע דעלעגאַטען קיין פּעטראָגראַד. זאָלען זיי איבער־רעדען מיט אונז... לויב און עהרע צו די קאָזאַקען פון דעם פּעט־ראָגראַדער גאַרניזאָן, וואָס זיי האָבען ניט ערפילט די האָפנונגען פון די פאָלקס־פיינד...

„ברידער־קאָזאַקען! דער אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויע־טען שטרעקט אייך אויס אַ ברידערליכע האַנד. לעבען זאָל די ברודער־שאַפט צווישען די קאָזאַקען און די סאָלדאַטען, ארבייטער און פּויערים פון גאַנץ רוסלאַנד.“

פון דער אַנדערער זייט האָט זיך אַ גאָס געטהאָן אַ גאַנצער שטראָם פון פּראָקלאַמאַציעס, פּלאַקאַטען און אַנדערע אויפרופען, וואָס האָבען געשריען און געשאָלטען און געזעהן אין דער צוקונפט נאָר צרות מיט שלעק. עס האָט זיך אָנגעהויבען די מלחמה צווישען דרוקערייען — קיין אַנדער ברירה איז ניט געווען, ווארום דאָס אמת׳ע געוועהר האָט זיך געפונען אין די הענד פון די סאָוויעטען.

צום אַלעם ערשטען איז געקומען דער אויפרוף פון דעם קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע. דער אויפרוף איז ברייט פארשפּרייט געוואָרען אי אין רוסלאַנד, אי אין אייראָפּא:

„צו די בירגער פון דער רוסישער רעפּובליק!

„דעם 7טען נאָוועמבער האָבען די פּעטראָגראַדער באָלשעוויקעס געגען דעם ווילען פון די רעוואָלוציאָנערע מאַסען, ארעסטירט א טהייל פון דער פּראָוויזאָרישער רעגיערונג, פונאנדערגעטריעבען דעם ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק און אונגעזעצליך פערכאפּט די מאכט. אזוינע געוואלדטהאטען געגען דער רעגיערונג פון דעם רע־וואָלוציאָנערען רוסלאנד אין דער צייט פון דער גרעסטער אויסער־ליכער געפאהר זיינען אן אונבעשרייבליך פארברעכען געגען פאטער־לאנד.

דער באָלשעוויסטישער אויפשטאנד דערלאנגט א טויט־קלאפּ דער נאציאָנאלער פערטהיידיגונג און לעגט אָב אויף א לאנגע צייט דעם געווינשטען מאָמענט פון פריעדען.

דער בירגער־קריעג, וואָס די באָלשעוויקעס האָבען אָנגעהויבען, דראָהט אריינצוווארפען דאָס לאנד אין די שרעקען פון אנארכיע און קאָנטר־רעוואָלוציע; ער מאכט צו נישט די גרינדונגס־פערזאמ־לונג, וועלכע וואָלט געדארפט בעשטעטיגען די רעפּובליקאנישע אָרדנונג און אויף אייביג איבערגעבען דעם פאָלק דאָס רעכט צו בעזיצען די ערד.

„דער קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאנד און די רעוואָלוציע, וועלכער איז געגרינדעט געוואָרען אין דער נאכט פונ׳ם 7טען נאָוועמבער און וועלכער איז די פאָרטזעצונג פון דער איינציגער געזעצליכער רעגיע־רונגס־מאכט אין רוסלאנד, נעהמט אויף זיך די איניציאטיווע צו בילדען א נייע פּראָוויזאָרישע רעגיערונג. געשטיצט אויף די קרעפטען פון דער רויטער דעמאָקראטיע, וועט די נייע רעגיערונג פיהרען דאָס לאנד צו א גרינדונגס־פערזאמלונג און וועט עס ראטעווען פון אנארכיע און קאָנטר־רעוואָלוציע. דער רעטונגס־קאָמיטעט רופט אייך,בירגער, איהר זאָלט ניט אנערקענען די מאכט פון געוואלד. פאָלגט ניט איהרע בעפעהלען!

„הויבט זיך אויף צו בעשיצען דאָס לאנד און די רעוואָלוציע!

„אונטערשטיצט דעם רעטונגס־קאָמיטעט!

(אונטערגעשריבען)

דער ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק, די פּעטראָגראַ־

דער שטאָדט־דומא, דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט

(פונ׳ם ערשטען קאָנגרעס), דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערשע סאָוויעטען.
פונ׳ם קאָנגרעס גופא: די פראָנט־גרופּע, די פּראַקציעס סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, מענשעוויקעס, פאָלקס סאָציאַליסטען, פעראייניגטע סאָציאַל־דעמאָקראַטען און „יעדינסטוואָ.“

ווייטער זיינען ערשיענען אויפרופען פון דער פּאַרטיי סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, פון די מענשעוויקעס־אָבאָראָנצעס, פון די פויערים־סאָוויעטען, פון דעם צענטראַלען אַרמעע־קאָמיטעט, פון דעם צענטראָ־פלאָט...

„...הונגער וועט פערניכטען פעטראָגראַד“, האָבען זיי געיאָמערט, „די דייטשע אַרמעען וועלען צוטרעטען אונזער פרייהייט. שווארץ־מאה׳דיגע פּאָגראָמען וועלען זיך פערשפּרייטען איבער רוסלאַנד, אויב מיר אַלע, בעוואוסטזיניגע אַרבייטער, סאָלדאַטען, בירגער, וועלען זיך ניט פעראייניגען. גלויבט ניט די הבטחות פון די באָלשעוויקעס! מען זאָגט אייך צו באַלדיגען פריעדען, דאָס איז א ליגען! מען זאָגט אייך צו ברויט, דאָס איז א שווינדעל! מען זאָגט אייך צו לאַנד, ערד, דאָס איז א בבא־מעשה... !“

און אזוי ווייטער, און אזוי ווייטער.

„חברים, מען האָט אייך נידערטרעכטיג אָבגענאַרט! די מאַכט איז פאַרכאַפּט געוואָרען נאָר פון די באָלשעוויקעס... זיי האָבען געהאַלטען זייערע פּלענער בסוד פון די איבעריגע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען אינ׳ם סאָוויעט... זיי האָבען אייך צוגעזאָגט ערד און פרייהייט, דער סוף וועט זיין, אז נאָר די קאָנטר רעוואָלוציע וועט געווינען פון דער אַנאַרכיע, וואָס די באָלשעוויקעס בעשאַפען. די קאָנטר־רעוואָלוציע וועט ביי אייך צונעהמען אי די ערד אי די פרייהייט...“

די ציטונגען זיינען געווען פונקט אזוי אויפגעקאָכט.

„עס איז אונזער פליכט“, האָט געשריבען די „דיעלאָ נאַראָדאַ“, „אָראָבצונעהמען די מאַסקע פון אָט די פעררעטהער פון דעם אַרבייטער־קלאַס. עס איז אונזער פליכט צו מאָביליזירען אַלע קרעפטען און אויפצושטעלען וועכטער, וואָס זאָלען היטען די זאַך פון דער רעוואָלוציע... !“

די „איזוועסטיא" האָט דעם לעצטען מאָל גערעדט אינ'ם נאָמען פונ'ם אלטען צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. די ציימונג האָט פאָראויסגעזעהן אַ שרעקליכען עונש.

„וואָס איז שייך דעם קאָנגרעס פון סאָוויעטען, זאָגען מיר קלאָהר און שאַרף, אַז עס איז גאָר ניט פאָרגעקומען קיין קאָנגרעס פון סאָוויעטען! מיר ערקלעהרען, אַז דאָס איז געווען נאָר אַ פריוואַטע קאָנפערענץ פון דער באָלשעוויסטישער פראַקציע. אויב אַזוי, האָבען זיי קיין רעכט ניט אָבצושאַפען די מאַכט פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט."

די „נאָוואַיא זשיזן" האָט אגיטירט פאַר אַ נייער רעגיערונג, וואָס זאָל פעראייניגען אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען. דערביי האָט די ציימונג זעהר שאַרף קריטיקירט די האַלטונג פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און מענשעוויקעס, וועלכע האָבען פערלאָזען דעם קאָנגרעס. איין זאַך, האָט די צייטונג געשריבען, איז איצט קלאָהר נאָך דעם באָלשעוויסטישען אויפשטאַנד: מען מוז אויפגעבען יעדע האָפנונג אויף אַ קאָאַליציע מיט דער בורזשואַזיע.

דער „ראַבאָטשי פוט" האָט זיך פערוואַנדעלט אין „פּראַוודאַ" — אַזוי האָט געהייסען ליענין'ס צייטונג, וועלכע מען האָט אָבגעשטעלט אין יולי. די צייטונג האָט שטאָלץ געזונגען:

„ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים! אין מערץ האָט איהר אומגעוואָרפען די שקלאַפעריי פון אַ באַנדע פּריצים. נעכטען האָט איהר אומגעוואָרפען די שקלאַפעריי פון דער רויבערישער בורזשואַזיע...

„די ערשטע אויפגאַבע איז איצט צו היטען די וועגען, וואָס פיהרען קיין פּעטראָגראַד.

„די צווייטע אויפגאַבע איז תיכף צו ענטוואָפנען די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע עלעמענטען פון פּעטראָגראַד.

„די דריטע אויפגאַבע איז צו אָרגאַניזירען די רעוואָלוציאָנערע מאַכט און דורכצופיהרען דאָס פּראָגראַם פונ'ם פאָלק..."

קאַדעטישע צייטונגען און איבערהויפּט בורזשואַזע צייטונגען איז געווען זעהר וועניג. די וואָס זיינען יאָ ארויסגעגאַנגען האָבען זיך פערהאַלטען כלומר'שט גאַנץ געלאַסען, ווי איינער וואָלט איראָניש געשמייכעלט: „אַהאַ, מיר האָבען דאָך פריהער אַזוי געוואוסט".

בעקאנטע קאדעטישע פיהרער האבען זיך נאך געדרעהט ארום דער שטאדט־דומא, אייניגע האבען זיך נאך צייטענווייז בעוויזען אינ׳ם רעטונגס־קאמיטעט, אבער אין אלגעמיין האט די בורזשואזיע געשוויגען, זיך ווי בעהאלטען, געווארט אויף א געלעגענהייט, געגלויבט, אז די געלעגענהייט וועט באלד קומען. קיינער האט זיך ניט פארגעשטעלט, אז די באלשעוויקעס זאלען בלייבען אין קראפט מעהר ווי דריי טעג — קיינער ניט, א חוץ אפשר לענין, טראצקי, די פעטראגראדער ארביי־טער און די פשוט׳ערע סאלדאטען.

אין דעם הויכען אמפיטהעאטרישען ניקאלאיעווסקי זאאל האב איך דעם נאכמיטאג געזעהן די דומא. זי האט געהאלטען א פערמאנענטע זיצונג. די שטימונג איז געווען א היציגע, א ברענענדיגע. אלע קרעפטען פון דער אפאזיציע האבען זיך אין דעם טאג פעראייניגט ארום דער דומא. דער שטאדט־גאלאווא, דער אלטער שריידער מיט זיין פראכטפאלער ווייסער בארד און גראהע האר, האט דערצעהלט, ווי ער האט די לעצטע נאכט בעזוכט דעם סמאלני אינסטיטוט צו פראטעסטירען אינם׳ם נאמען פון דער שטאדטישער זעלבסט־פערוואל־טונג. די דומא, האט ער געזאגט, איז די איינציגע געזעצליכע רע־גירונג פון דער שטאדט; זי איז ערוועהלט געווארען אויפ׳ן גרונד פון גלייכען, דירעקטען און געהיימען שטים־רעכט — און זי וועט ניט אנערקענען די נייע מאכט. אויף דערויף האט טראצקי קאלטבלו־טיג געענטפערט, אז עס איז דא א קאנסטיטוציאנעלע רפואה צו אזא מכה: מען קען פונאנדערלאזען די דומא און אויסקלייבען א נייע... צארענדיגע געשרייען האבען זיך געלאזט הערען, ווען שריי־דער האט דאס איבערגעגעבען. דער גאלאווא האט פארטגעזעצט: „אויב א רעגירונג וואס שטיצט זיך אויף באיאנעטען איז א רעגירונג — נו, וואס זשע, האבען מיר אזא מין ברואה. מיר אבער אנערקענען נאר אזא רעגירונג, וואס שטיצט זיך אויפ׳ן ווילען פון דער פאלקס־מעהרהייט, ניט אזוינע, וואס איז בעשאפען געווארען דורך אן אויפ־שטאנד פון א מינדערהייט!“ ווילדע אפלאדיסמענטען האבען זיך דערהערט פון אלע בענק, א חוץ די באלשעוויסטישע. דער גאלאווא ערקלעהרט, אז די באלשעוויקעס פערגוואלטיגען ש ו י ן די אויטא־נאמיע פון דער שטאדט־פערוואלטונג: זיי האבען בעשטימט קאמי־

סארען אין פערשיעדענע דעפּארטמענטען פון דער פּערוואַלטונג. די מעלדונג רופט ארוים א נייעם טומעל.

א באָלשעוויסטישער רעדנער פּרואווט איבערשרייען דעם עולם. דער בעשלוס פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס, זאָגט ער, איז א בעוויז, אז גאנץ רוסלאנד שטיצט די באָלשעוויקעס. „איהר — רופט ער אוים — זענט ניט קיין אמת׳ע פערטרעטער פון דער פּעטראָגראדער בעפעלקערונג!“ געשרייען: „בעליידיגונג! בעליידיגונג!“ דער אלטער גאָלאָווא דערמאָנט איהם מיט א ווירדיגען טאָן, אז די דומא איז אויסגעקליבען געוואָרען אויפ׳ן גרונד פון דעם גרעסטען דעמאָקראַ־טישסטען וואהל־רעכט. יענער ענטפערט: „יא, אָבער דאָס איז דאָך געווען צוריק מיט א צייט — ווי דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט — ווי די ארמעע־קאָמיטעטען.“

„קיין נייער קאָנגרעס פון סאָוויעטען איז גאָר ניט פאָרגעקומען!“ שרייט מען איהם.

„די באָלשעוויסטישע פראקציע בלייבט מעהר ניט אין אָט דעם נעסט פון דער קאָנטער־רעוואָלוציע — “ טומעל. „ — און מיר פער־לאַנגען, אז די דומא זאָל אויסגעקליבען ווערען אויף דאָס ניי...“ די באָלשעוויקעס פערלאָזען דעם זאאל. מען שרייט זיי נאָך: „דייטשע אַגענטען! ניעדער מיט די פאררעטהער!“

דער קאדעט שינגארעוו מאכט דאן א פאָרשלאָג, אז אלע שטאָדט־בעאמטע, וואָס האָבען איינגעוויליגט צו ווערען קאָמיסארען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, זאָלען ענטלאסען ווערען פון זייערע שטעלעם און איבערגעגעבען ווערען צום געריכט. שריידער האָט זיך ווידער אויפגעשטעלט. ער שלאָגט פאָר, אז די דומא זאָל פּראָטעסטירען געגען דער דראָהונג פון די באָלשעוויקעס זי פאנאנדער־צולאָזען. אלס א געזעצליגע פערטרעטערין פון דער בעפעלקערונג, — זאָגט ער, — וועט די דומא ניט פערלאָזען איהר פּאָסטען.

דער אלעקסאנדראָווסקי זאאל אין דער זעלביגער געביידע איז אויך געווען פול מיט מענשען. דאָרט האָט דער רעטונגס־קאָמיטעט אָבגעהאלטען זיין זיצונג. סקאָבעלעוו האָט געהאלטען א רעדע. „קיינ־מאָל“, האָט ער געזאָגט, „איז דער קריזיס פון דער רעוואָלוציע ניט געווען אזוי שטארק, קיינמאָל האָט דער גורל פון רוסלאנד ניט ארויס־

גערופען אזא פחד, קיינמאָל האָט די געשיכטע ניט אוועקגעשטעלט אזוי שאַרף און קלאָהר די פראגע: זאָל רוסלאנד לעבען, אָדער זאָל זי ניט לעבען! די גרויסע שטונדע צו רעטען די רעוואָלוציע האָט געשלאָגען, און מיר זעהען טאקע, ווי אַלע לעבעדיגע קרעפטען פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראטיע האָבען זיך ענג צוזאמענגעשלאָסען און געבילדעט אַ צענטער צו ראטעווען דאָס לאנד און די רעוואָלוציע...“ סקאָבעלעוו האָט נאָך לאנג גערעדט איג׳ם זעלביגען זינן. „מיר וועלען גיכער שטאַרבען, איידער פערלאָזען אונזער פּאָסטען!“

אַ מעלדונג איז אָנגעקומען, אַז די אייזענבאהן־ארבייטער האָבען זיך פעראייניגט מיט דעם רעטונגס־קאָמיטעט. די מעלדונג האָט ארויסגערופען געוואַלדיגע אַפּלאָדיסמענטען. אַ ביסעל שפּעטער זיינען אָנגעקומען די פּאָסט־ און טעלעגראַף־אָנגעשטעלטע. שפּעטער זיינען אייניגע מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאַליסטען אריינגעקומען אין זאאל. מען האָט זיי פרעהליך בעגריסט. די אייזענבאהן־ארבייטער האָבען ערקלעהרט, אַז זיי אָנערקענען ניט די באָלשעוויקעס און וועלען אריינ־נעהמען דעם גאנצען אייזענבאהן־אפּאראַט אין זייערע הענד. די דעלע־גאטען פון די טעלעגראַף־ארבייטער האָבען דערצעהלט, אַז די טעלע־גראפיסטען האָבען אין קורצע דבורים זיך אָבגעזאָגט צו ארבייטען ביי זייערע אַפּאַראטען אזוי לאנג, ווי דער באָלשעוויסטישער קאָמיסאַר וועט פערבלייבען אין זיין אמט. די בריעף־טרעגער ווילען ניט אָבטראָ־גען בריעף אין סמאָלני אָדער נעהמען פון דאָרט די פּאָסט... אַלע טעלעפאָנען פון דעם סמאָלני אינסטיטוט זיינען איבערגעריסען געוואָ־רען. מיט אַ בייזוויליגען געלעכטער האָט מען דערצעהלט, אַז אוריצקי איז געוועזען אין אויסלאנדס־מיניסטעריום און געוואָלט נעהמען די גע־היימע אָבמאכונגען (טריטים), אָבער נעראטאָוו האָט איהם נעגעבען דעם וועג. אַלע רעגירונגס־אָנגעשטעלטע האָבען זיך אָבגעזאָגט צו טהאָן זייער ארבייט...

דאָס האָט געהייסען קריעג. אַ געפּלאנעוועטער, אָרגאניזירטער קריעג, — מיט סטרייקס און סאבאָטאזש. בשעת מיר זיינען געזע־סען אין זאאל האָט דער פּאָרזיצענדער פאָרגעלייענט אַ רשימה, וואָס יעדערער זאָל טהאָן: דער און דער זאָל בעזוכען די מיניסטעריומס; דער און דער זאָל געהן אין די בענק; אַ צעהן־צוועלף האָבען געדארפט

ארבייטען אין די קאזארמעס, איינריידען די סאָלדאטען זיי זאָלען בלייבען נייטראַל — „רוסישע סאָלדאטען, פערגיסט ניט דאָס בלוט פון אייערע ברידער" — א קאָמיטעט האָט געזאָלט געהן זיך בעראַטען מיט קערענסקי'ן; אנדערע האָט מען געשיקט אין די פּראָווינציאַנעלע שטעדט צו בילדען דאָרטען אָבטהיילונגען פונ'ם רעטונגס־קאָמיטעט צו פעראייניגען די אנטי־באָלשעוויסטישע עלעמענטען.

דער עולם איז געווען אויפגעלעגט. „די באָלשעוויקעס מיינען טאקע באמת, אז זיי קענען דיקטירען דער אינטעליגענץ? מיר וועלען זיי ווייזען!"...

מערקווירדיג איז געווען דער אונטערשיער צווישען דעם סאָוויעטען קאָנגרעס און דער איצטיגער פערזאמלונג. דאָרט — גראָהע מאסען, אָבגעריסענע סאָלדאטען, שמוציגע ארבייטער, פּויערים, אָרימע מענשען, געבויגען און געקנייטשט אונטער דער משא פון א ביטערען קאמפּף פאר'ן לעבען; דאָ — האָבען מענשעוויסטישע און סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע פיהרער — אזוינע אווקסענטיעווס, דאנס, ליבערס, — גע־וועזענע סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען ווי סקאָבעלעוו און טשערנאָוו — זיך גע'חבר'ט מיט אזוינע קאדעטען ווי דער בוימעל־ווייכער שאצקי און דער פלינקער ווינאווער, מיט זשורנאַליסטען, סטודענטען, אינטער־ליגענטען פון כל המינים. דער עולם אין דומא איז געווען שעהן אָנ־געטהאָן און האָט געהאט וואָס צו עסען. ניט מעהר ווי דריי פּראָ־לעטאריער האָב איך געזעהן אין זאאַל.

עס קומען אָן נייע ידיעות. קאָרנילאָוו'ס געטרייע טעכינצעס *) האָבען אויסגעקוילעט זיינע שומרים לעבען ביכאָוו, און איהם איז געלונגען צו אנטלויפען. קאַלעדין האָט געפיהרט אן ארמעע קיין צפון... דער מאָסקווער סאָוויעט האָט געבילדעט א מיליטערישען רעוואָלוציאָ־נערען קאָמיטעט און געפיהרט פערהאנדלונגען מיט דעם שטאָדט־קאָמענדאנט, אז ער זאָל אָבגעבען דעם ארסענאַל, כדי די ארבייטער זאָלען זיך קענען בעוואפנען.

די דאָזיגע פאקטען זיינען געווען איבערגעמישט מיט אן אונ־געהייערער מאסע קלאנגען, פערדרעהטע מעלדונגען און גאָר פאלשע

*) ווילדע סאָלדאטען פון מיטעל־אזיען.

ידיעות. אַן׳אינטעליגענטער יונגער קאדעט, אַ געוועזענער פּריוואטער סעקרעטער פריהער ביי מיליוקאָוו׳ן, נאכדעם ביי טערעשטשענקאָ׳ן, האָט אונז גענומען אויף אַ זייט און האָט אונז דערצעהלט דעם סוד, ווי אזוי מען האָט גענומען דעם ווינטער־פּאלאץ.

„די באָלשעוויקעס האָבען זיך געפונען אונטער דער קאָמאַנדע פון דייטשע און עסטרייכישע אָפיצירען“, האָט ער אונז געזאָגט.

„אזוי!, האָבען מיר העפליך געענטפערט, „פון וואנען ווייסט איהר?“

„מיינער אַ פריינד איז דאָרט געווען און האָט זיי אליין געזעהן.“

„ווי אזוי האָט איהר דערקענט, אז זיי זיינען דייטשע אָפיצירען?“

„גאַנץ איינפאַך, זיי האָבען געטראָגען דייטשע פאָרמעס!“

הונדערטער אזוינע אומגעלומפּערטע מעשיות האָבען זיך געטראָגען אין דער לופטען. הונדערטער אזוינע בבא־מעשיות האָט די אַנטי־באָלשעוויסטישע פּרעסע געדרוקט יעדען טאָג. אפילו די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די מענשעוויקעס, וואָס האָבען שטענדיג געקוקט אויף דער ווירקליכקייט מיט ניכטערע אויגען, — אפילו זיי האָבען אויך געגלויבט די לעגענדען.

אַז מיר זיינען ארויסגעגאנגען פון דער דומא, האָבען מיר געטראָפען צוויי אינגלעך אין סאָלדאטסקע פאָרמעס, טהיילענדיג פּראָקלאַמאַציעס צווישען אַ גרויסען עולם אויף נעווסקי, טאַקי לעבען דער טהיר פון דער דומא. דער עולם איז בעשטאַנען פון כמעט לויטער געשעפטס־לייט, קרעמער, טשינאָווניקעס, אַנגעשטעלטע. איינע פון די פּראָקלאַמאַציעס האָט זיך געלייענט אזוי:

„פון דער שטאָדט־דומא.

צוליעב די געשעהענישען פון די לעצטע טעג, האָט די דומא דעם 26טען אָקטאָבער אָנגענומען דעם פאָלגענדען בעשלוס: די אונבעריהר־באַרקייט פון פּריוואַטע וואָהנונגען ווערט אָפּיציעל פּראָקלאַמירט. דאָמער פּראוווּט אימיצער מיט געוואלד אַריינדרינגען אין אַ פּריוואַטע וואָהנונג, ערקלעהרט די דומא דורך די הויז־קאָמיטעטען, אז די בע־פעלקערונג דאַרף ארויסווייזען אַ ענטשידענעם ווידערשטאַנד. עס איז ערלויבט אפילו צו געברויכען געוועהר, כדי צו פערטהיידיגען זיך געגען די אונגעבעטענע געסט!

אַ ביסעל ווייטער, אויפ׳ן ראָג ליטייני, האָבען פינף־זעקס רויטע

גוואַרדייצעס און עטליכע מאַטראָזען אַרומגערינגעלט אַ צייטונגס־פערקויפער און איהם געהייסען אָבגעבען די נומערען פון דער מענשעוויסטישער „ראַבאָטשאַיאַ גאַזעטאַ! (אַרבייטער צייטונג). יענער האָט עפּעס בייז געשריען און געמאַכט מיט די הענד. איינער פון די סאָלדאַטען האָט אַראָבגעוואָרפען די צייטונגען פון דעם טישעל און זיי געגומען צורייסען. אַן אונפריינדליכער עולם האָט זיך פערזאַמעלט אַרום די סאָלדאַטען און געזידעלט דעם פּאַטרול. אַ ניעדעריטשקער אַרבייטער האָט מיט גרויס עקשנות אַלץ דערצעהלט דעם עולם און דעם צייטונגס־פערקויפער, אַז אין דעם נומער איז דאָ אַ פּראָקלאַמאַציע פון קערענסקי׳ן. „ער זאָגט, מיר האָבען געקוילעט דאָס רוסישע פאָלק. דאָס קען אַרויסרופען בלוט־פערגיסונג...“

די שטימונג אין סמאָלני איז געווען נאָך געשפּאַנטער ווי פריהער, אויב דאָס איז איבערהויפּט מעגליך. גרופּען מענשען זיינען אַלץ געלאָפען הין און צוריק איבער די טונקעלע קאָרידאָרען; גרופּען אַרבייטער זיינען געשטאַנען מיט ביקסען אין די הענד; באָלשעוויסטישע פיהרער מיט אָנגעשטאָפּטע פּאָרטפּעלען האָבען גע׳טענה׳ט, ערקלעהרט, געגעבען בעפעהלען, לויפענדיג פון איין גרופּע צו דער אַנדערער, בעגלייט פון פריינד און העלפער. די אַלע זיינען געוועזען ווי ניט אין זיך. זיי האָבען אַרויסגעוויזען אַן אונגעהויערע פעהיגקייט צו אַרבייטען אָהן שלאָף און אָהן רוה. זיי זיינען אַלע געווען אומגעוואַשען, אומגעגאָלט, שמוציג, אָבער זייערע אויגען האָבען געברענט, און אויף די פליגעל פון בעגייסטערונג האָבען זיי זיך געטראָגען צו זייער ציעל מיט געוואַלדיגער שנעלקייט. זיי האָבען געהאַט אַזוי פיעל אַרבייט, אַזוי פיעל אַרבייט! איבערנעהמען די רעגיערונג, אָרגאַניזירען די שטאָדט, שטעהן אין פריינדליכער פערבינדונג מיט׳ן גאַרניזאָן, קעמפּפען מיט דער דומאַ און מיט דעם רעגירונגס־קאָמיטעט, שטערן דעם אָנפאַל פון די דייטשען, גרייטען זיך צו אַ מלחמה מיט קערענסקי׳ן, שיקען ידיעות אין די איבעריגע רוסישע שטעדט וועגען די פּאַסירונגען אין פּעטראָגראַד, פיהרען אַ גרויסע פּראָפּאַגאַנדאַ פון אַרכאַנגעלסק ביז וולאַדיוואָסטאָק... דערווייל האָבען רעגירונגס־בעאַמטע און שטאָדטישע אָנגעשטעלטע זיך אָבגעזאָגט צו פאָלגען די בעפעהלען פון זייערע קאָמיסאַרען. די פּאָסט און דער טעלעגראַף האָבען זיי ניט געוואָלט דיענען; די אייזענבאַהנען האָבען זיך געמאַכט

ניט וויסענדיג אויף זייערע בעפעהלען צו שיקען וואגאָנעס ; קערענסקי האָט זיך גערוקט אויף פעטראָגראד ; דער גארניזאָן איז ניט געוועזן אין גאנצען זיכער ; די קאָזאקען האָבען געווארט אויף א געלעגענהייט צו מאכען אן אָנפאל. געגען דער נייער מאכט איז געווען ניט נאָר די אָרגאניזירטע בורזשואזיע, נאָר אויך אַלע איבעריגע סאָציאַליסטישע פארטייען, א חוץ די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, אייניגע מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאַליסטען און סאָציאַל־דעמאָקראטען־אינ־טערנאציאָנאַליסטען. אָבער אויך זיי האָבען זיך געוואקעלט און ניט גע־וואוסט, צו זאָלען זיי העלפען, צו ניט. אמת, הינטער דער נייער מאכט זיינען געשטאנען די מאסען ארבייטער און סאָלדאטען — ווענגען די פויערים האָט מען דאָך ניט געוואוסט בעשטימט — אָבער נאָך אַלע זאכען זיינען דאָך די באָלשעוויקעס געווען נאָר א פּאָליטישע גרופּע אָהן ערפאהרענע און געבילדעטע אינטעליגענטען...

אויף די טרעפּ האָבען מיר בעגעגענט ריאזאנאָוו'ן. האלב אין שפּאס, האלב אין ביטערען ערנסט האָט ער אונז געזאָגט, אז מען האָט איהם געמאכט פאר האנדעלס־מיניסטער, בשעת ער האָט גאָר א קנאפּע ידיעה אין געשעפט. אויפ'ן אויבערשטען שטאָק איז געזעסען אין א ווינקעל איינער אליין דער פינאנץ־קאָמיסאר מענזשינסקי. ער האָט געטראָגען א ציגענעם פעלץ, און זיינע קליידער זיינען געווען אזוי צושויבערט, אז איך האָב שיער ניט געוואָלט אָנשרייבען : „ער איז געשלאָפען אין זיי“, ווייס איך אָבער, אז ער איז איבערהויפּט ניט געשלאָפען. זיין פּנים איז געווען דריי טאָג ניט געגאָלט. ער האָט געהאלטען א בלייפעדער אין האנד און איז געווען פערזונקען אין עפּעס חשבונות. געשריבען האָט ער אויף דער לינקער זייט פון א קאָנווערט און אַלע מאָל געביסען דעם עק פון זיין בלייפעדער. זיין גאנצע ער־פאהרונג אין פינאנצען האָט ער בעקומען אין א פראנצויזישען באנק, וואו ער האָט אמאָל געארבייט אלס אָנגעשטעלטער. און אָט די פיער מענשען, וואָס זיינען אָקאָרשט ארויסגעלאָפען פונ'ם מיליטערי־שען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און יאָגען זיך אראָב איבער די טרעפּ, פערשרייבענדיג עפּעס אויף ברעקלעך פּאפּיער, — דאָס זיינען פיער קאָמיסארען, וואָס מען האָט זיי ארויסגעשיקט אין אַלע פיער עקען פון רוסלאנד צו פערשפּרייטען ידיעות, צו פיהרען פּראָפּאגאנדא, אויב נויטיג צו קעמפּפען — מיט אַלע מעגליכע מיטלען...

די זיצונג פונ׳ם קאָנגרעס האָט געזאָלט פאָרקומען איינס אַ זייגער. דער זאַאל איז שוין לאַנג געווען פול, אָבער עס איז שוין געווען זיבען אַ זייגער פאַרנאַכט, און דעם פּרעזידיום האָט מען נאָך ניט געזעהן אין די אויגען... די פראַקציעס פון די באָלשעוויקעס און די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען אָבגעהאַלטען זייערע זיצונגען יעדע אין אַ בעזונדערען צימער. דעם גאַנצען נאָכ־מיטאָג האָבען לענין און טראָצקי ניט אויפגעהערט טענה׳ן געגען פשרות. אַ געוויסער טהייל באָלשעוויקעס האָט געהאַלטען, אַז עס וואָלט געווען כדאי נאָכצוגעבען און בילדען אַ פעראייניגטע רעגירונג פון אַלע סאָציאַליסטישע פראַקציעס. „מיר קענען דאָס ניט דורכ־פיהרען אַליין", האָבען זיי געזאָגט. „עס איז צו פיעל. מיר האָבען ניט די נויטיגע מענשען, מיר וועלען זיין איזאָלירט און פון דער גאַנצער אונטערנעהמונג וועט ווערען אַ תל". אַזוי האָבען אפילו גערעדט קאַמענעוו, ריאַזאַנאָוו און אַנדערע...

אָבער לענין איז געווען הארט ווי אַ שטיין, און טראָצקי האָט געהאַלטען מיט איהם.

„אויב די פשרה־מאַכער ווילען, זאָלען זיי אָננעהמען אונזער פּראָגראַם און זאָלען זיי קומען ארבייטען מיט אונז! מיר וועלען ניט אָבטרעטען אַ האָר. אויב עס געפינען זיך חברים, וואָס האָבען ניט דעם מוטה און דעם ווילען צו טהאָן דאָס וואָס מיר טהוען, זאָלען זיי אַוועקגעהן מיט די איבעריגע טרוסען און פשרה־מאַכערס. מיר וועלען בלייבען, מיר וועלען פאָרטזעצען אונזער ארבייט, געשטיצט אויף די ארבייטער און סאָלדאַטען."

פינף מינוט נאָך זיעבען האָבען די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען געלאָזט וויסען, אַז זיי בלייבען אין דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנע־רען קאָמיטעט.

„אהא! איהר זעהט! האָט לענין געזאָגט, זיי געהען אונז נאָך."

אַ ביסעל שפּעטער זיינען מיר געזעסען ביים פּרעס־טיש אין גרוי־סען זאַאל און געוואַרט אויפ׳ן אָנהויב פון דער זיצונג. איינער אַ קאָ־רעספּאָנדענט, וואָס אַליין איז ער געווען אַן אַנאַרכיסט און געשריבען האָט ער פאַר אַ בורזשואַזער צייטונג, האָט זיך צו אונז געווענדעט מיט אַ פאָרשלאַג, אַז מיר זאָלען געהן אויסגעפינען, וואוהין איז פערפאַלען געוואָרען דער פּרעזידיום. מיר זיינען אַוועק אין דער קאַנצעלאַריע

פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אָבער דאָרט איז קיינער ניט געווען. אין דעם ביוראָ פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט איז אויך קיינער ניט געווען. מיר זיינען דורכגעגאַנגען אַ סך צימערען אין דעם ריעזיגען סמאָלני, אָבער קיינער האָט ניט געהאַט די מינדעסטע פאָרשטעלונג, וואו עס געפינט זיך די רעגירענדע קערפּערשאַפט פון דעם קאָנגרעס. מיין בעגלייטער האָט מיר דערווייל געשילדערט זיין פאַרצייטיגע רעוואָלוציאָנערע ארבייט, זיין לאַנגען, ניט אונאַנגענעהמען גלות אין פראַנקרייך. ער האַלט ניט פון די באָלשעוויקעס, — האָט ער געזאָגט, — לויט זיין מיינונג זיינען זיי גראָבע, מגושם׳דיגע, אונוויסענדע פּאַרשוינען, אָהן עסטהעטישער פיינקייט. מיין בעגלייטער איז געווען אַ טיפּישער רוסישער אינטעליגענט... ענדליך זיינען מיר אָנגעקומען אין צימער נומער 17, וואו עס איז געווען די קאַנצעלאַריע פון דעם מיליטערישען קאָמיטעט. אַ שטראָם מענשען האָט זיך דאָרט אַריין־ און ארויסגעגאָסען יעדע מינוט. די טהיר האָט זיך געעפענט און עס האָט זיך אריינגעקייקעלט אַ ניעדריגער מאָן מיט אַ פלאַכען פּנים, אָנגעטהאָן אין אַ מיליטערישער פאָרמע אָהן עפּאָלעטען. אַ קוק טהאָן אויף איהם, האָט זיך געקענט דאַכטען, אַז ער שמייכעלט, אָבער דאָס האָט זיך נאָר זיין פּנים געקרימט פון אונמענשליכער מיעדקייט. דאָס איז געווען קרילענקאָ.

מיין קאָמפּאַניאָן, אַ פראַנטעוואַטער יונגערמאַן מיט אַ זעהר ציוויליזירטען אויסזעהן, האָט געגעבען אַ פרעהליכען געשריי און זיך אַ רוק געטהאָן פאָרווערטס.

„ניקאָלאַי וואַסילעוויטש!“ האָט ער אויסגערופען און האָט אויסגעשטרעקט זיין האַנד. „געדענקט איהר מיך גאָר ניט, טאָוואַרישטש? מיר זיינען דאָך אינאיינעם געזעסען אין טורמע!“

קרילענקאָ האָט אָנגעשטרענגט זיין זכרון און זיין אויג. „יאָ, יאָ“, האָט ער ענדליך געענטפערט, בעטראַכטענדיג דעם אַנדערען פון קאָפּ ביז די פיס מיט גרויס פריינדליכקייט. „איהר זייט ס... זדראַווסט־וואויטיע!“ זיי האָבען זיך צוקושט. „וואָס טהוט איהר דאָ?“ האָט ער געפרעגט און אָנגעוויזען מיט דער האַנד אַרום און אַרום.

„אה, איך קוק זיך נאָר צו... קענטיג איהר האָט ערפאָלג.“

„יאָ“, האָט קרילענקאָ געענטפערט, און אין זיין טאָן איז געווען אַ געוויסע עקשנות. „די פּראָלעטאַרישע רעוואָלוציע זיעגט...“ ער

האָט אַ לאַך געטהאָן. „און דאָך — און דאָך איז מעגליך, אַז מיר זאָלען זיך ווידער בעגעגענען אין טורמע“.

אַז מיר זיינען ארויסגעגאנגען אין קאָרידאָר, האָט מיין קאָמ־פּאַניאָן מיר ערקלעהרט זיין שטאַנדפּונקט. „איהר פערשטעהט“, האָט ער געזאָגט, „איך בין קראָפּאָטקין׳ס אַ תלמיד. אין אונזערע אויגען איז די רעוואָלוציע אַ גרויסער דורכפאַל. זי האָט ניט אויפגעוועקט דעם פּאַטריאָטיזם פון די מאַסען. דאָס בעווייזט נאָר, אַז דאָס פאָלק איז נאָך ניט פארטיג פאר אַ רעוואָלוציע.“

עס איז געווען 40 מינוטען נאָך 8, ווען אַ דונער פון אויסגע־שריייען האָט אָנגעזאָגט, אַז דער פּרעזידיום איז אריינגעקומען אין זאאַל. אין פּרעזידיום איז אויך געווען לענין. אַ קורצער, דיקליבער מענש מיט אַ גרויסען פּליכעוואַטען קאָפּ, וואָס איז טיעף אריינגערוקט צווישען די אַקסלען. קליינע אויגען, אַ שפּאָטישע נאָז, אַ ברייטער פריינדליכער מויל און אַ שווערע גאָמבע. איצטיגס מאָל איז ער געווען אָבגעראַזירט, אָבער עס האָבען זיך שוין ווידער אָנגעהויבען בעוויזען האָר אויף זיין פּנים — די בעריהמטע באָרד פון זיין פער־גאַנגענהייט און זיין צוקונפט. געקליידעט איז ער געווען אין אַן אָבגעריבענעם קאָסטיום מיט צו לאַנגע הויזען. אויסגעזעהן האָט ער אַזוי, אַז ער האָט גאָר, דאַכט זיך, ניט געקענט מאַכען קיין איינדרוק, ניט געקענט זיין דער אָבגאָט פון מאַסען, און דאָך איז ער געווען גע־ליעבט און געשעצט ווי ווייניג פיהרער אין דער געשיכטע פון דער מענשהייט. אַ מערקווירדיגער פאָלקס־פיהרער, וואָס זיין קראַפט איז נאָר אין זיין מח. אַ מאַן אָהן פאַרב, אָהן וויץ, אָהן נאָהנטקייט צו מענשען, אָהן אַ פעהיגקייט צו מאַכען פשרות, אָהן מאָדנע אייגענ־שאַפטען, וואָס לאָזען זיך וואַרפען אין די אויגען, אָבער אַ מאַן מיט אַ קראַפט צו ערקלעהרען טיעפע געדאַנקען אין פּשוט׳ע ווערטער, צו אַנאַליזירען אַ געגעבענע לאַגע. דערצו אַ מאַן מיט אונגעוועהנליכען גייסטיגען מוטה — און דערביי כיטרע אויך.

קאַמענעוו לייענט אַ בעריכט וועגען דער טהעטיגקייט פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט: אָבגעשאַפט טויט־שטראָף אין דער אַרמעע, איינגעפיהרט דאָס רעכט פון פרייער פּראָפּאַגאַנדאַ, בעפרייט אַלע אָפיצירען און סאָלדאַטען, וואָס זיינען ארעסטירט געוואָרען פאר פּאָליטישע פערברעכענס; קאָנפיסקירט אַלע זאַפּאַסען

פון שפייז אין פריוואטע מאגאזינען; ארויסגעגעבען א בעפעהל צו ארעסטירען קערענסקי׳ן... הילכיגע אפלאדיסמענטען.

ווידער בעוויזט זיך א פערטרעטער פון „בונד". די האלטונג פון די באלשעוויקעס, וואס ווילען ניט איינגעהן אויף קיין פשרות מיט די איבעריגע פארטייען, ערקלעהרט ער, וועט ברענגען אן אונגליק אויף דער רעוואלוציע. דעריבער קענען די בונדיסטען ניט אנטהייל נעהמען אין די זיצונגען פון אט דעם קאנגרעס. געשרייען פונ׳ם עולם: „מיר האבען גערעכענט, אז איהר האט נאך נעכטען פערלאזען דעם זאאל! וויפיעל מאל נאך וועט איהר פערלאזען אונזער זיצונג?"

ווידער בעוויזט זיך א פערטרעטער פון די מענשעוויקעס־אינטערנאציאנאליסטען. געשרייען: „וואס, איהר זענט נאך אלץ דא?" דער רעדנער ערקלעהרט, אז נאר א טהייל פון די מענשעוויקעס־אינטערנאציאנאליסטען האבען פערלאזען דעם קאנגרעס, די איבעריגע ווילען בלייבען.

„מיר האלטען, אז עס איז געפעהרליך פאר דער רעוואלוציע און עס איז אפשר א טויט־קלאפ פאר רוסלאנד איבערצוגעבען די מאכט אין די הענד פון די סאוויעטען (געשרייען, אונרוהע), אבער מיר האלטען פאר אונזער פפליכט צו בלייבען אין קאנגרעס און צו שטימען דארטען געגען פערכאפען די מאכט".

אנדערע רעדנער נעהמען דאס ווארט, אבער, קענטיג, אהן א שום ארדנונג. א דעלעגאט פון די קויהלען־גרעבער פון דעם דאנער געגענד בעט דעם קאנגרעס, ער זאל אננעהמען שריט געגען קאלעדינ׳ען, וועלכער קען אבשניידען פעטראגראד פון די קויהלען־געגענדען און פון די דרום׳דיגע זאפאסען פון תבואה. עטליכע סאלדאטען פון דעם פראנט ברענגען בעגייסטערטע גרוסען פון זייערע פאלקען. איצט בעוויזט זיך לענין. ער האלט זיך מיט דער האנד ביים ראנד פונ׳ם שטענדער. זיינע קלייניקע אויגען וואנדערען איבער׳ן גרויסען עולם, ער שטעהט און ווארט און בעמערקט, דאכט זיך, ניט די געוואלדיגע אוואציע, וואס דויערט עטליכע מינוט. ווען עס ווערט שטיל, זאגט ער איינפאך: „איצט וועלען מיר זיך נעהמען אויפבויען די סאציאליסטישע ארדנונג." ווידער הערט זיך א געוואלדיגער אויסברוך פון אפלאדיסמענטען.

„די ערשטע זאך איז אננעהמען פראקטישע שריט צו מאכען

שלום. מיר וועלען זיך ווענדען מיט א פריערענס־פארשלאג צו אלע פעלקער פון די קריעגס־פיהרענדע לענדער, אויפ׳ן גרונד פון די בע־דינגונגען, וואס די סאוויעטען האבען אויסגעארבייט: קיינע אנעק־סיעס קיינע קאנטריבוציעס, דאס רעכט פון די פעלקער אויף זעלבסט־בעשטימונג. מיר וועלען פערעפענטליכען און פערווארפען אלע גע־היימע אבמאכונגען, ווי מיר האבען פעשפראכען... די פראגע וועגען קריעג און פריעדען איז אזוי קלאהר, אז איך רעכען, איך קען גלייך, אהן אקדמות, פארלעזען דעם פראיעקט פון אן אויפרוף צו די פעלקער פון אלע קריעגס־פיהרענדע לענדער...״

ווען לענין האט גערעדט, האט ער ברייט געעפענט זיין מויל און ס׳האט אויסגעזעהן, ווי ער שמייכעלט; זיין שטימע איז געווען הייזעריג, אבער ניט אונאנגענעהם, אקוראט ווי זי וואלט א ביסעל פער־הארטעוועט געווארען פון לאנג־יעהריגען ריידען. געלעזען האט ער דעם אויפרוף מאנאטאן, און ס׳האט אויסגעזעהן, אז ער וואלט אזוי גע־קענט לייענען אהן אן עק. ווען ער האט געוואלט בעטאנען די אדער יענע פראזע, האט ער זיך א ביסעלע איבערגעבויגען פאראויס. קיין זשעסטען האט ער ניט געמאכט. טויזענד פשוט׳ע פנים׳ער האבען געקוקט ארויף צו איהם מיט טיעפער ליעבע און פערגעטערונג.

אויפרוף צו די פעלקער און רעגירונגען פון אלע קריעיגס־פיהרענ־דע שטאאטען.

„די רעגירונג פון די ארבייטער און פויערים, וועלכע די רעוואלוציע פון דעם 6טען און 7טען נאוועמבער האט בעשאפען אויפ׳ן פונדא־מענט פון די סאוויעטען פון ארבייטער־ סאלדאטען־ און פויערים־דעפוטאטען, שלאגט פאר אלע קריעגס־פיהרענדע פעלקער און זייערע רעגירונגען צו אנהויבען באלדיגע פערהאנדלונגען וועגען א גערעכטען און א דעמאקראטישען פריעדען.

אונטער א גערעכטען און א דעמאקראטישען פריעדען פערשטעהט די רעגיערונג אזא פריעדען, ווי עס פערלאנגט די גרויסע מעהרהייט פון די ארבייטער און אונטערדריקטע קלאסען, וועלכע זיינען ערשעפט

און אויסגעמאטערט פון קריעג — אזא פריעדען ווי עס האבען ניט אויפגעהערט פערלאנגען די רוסישע ארבייטער און פויערים נאכדעם ווי זיי האבען אומגעווארפען די צארישע מאנארכיע — א באלדיגער פריעדען אהן אנעקסיעס (דאס הייסט אהן עראבערונג פון פרעמדע טעריטאריעס, אהן א געוואלדזאמען אנעקסירען פון פרעמדע נאציא־נען) און אהן קאנטריבוציעס.

די רוסישע רעגירונג שלאגט פאר אלע קריעגס־פיהרענדע לענדער, אז זיי זאלען באלד שליסען אזא פריעדען. זיי זאלען תיכף נעהמען ענטשידענע שריט צו פיהרען פערהאנדלונגען וועגען אזא פריעדען טאקע באלד, אהן א שום שיהות, נאך איידער אלע בעדינגונגען פון דעם פריעדען וועלען ראטיפיצירט ווערען דורך די געזעצליכע פערטרע־טונגען פון אלע פעלקער און אלע נאציאנען.

אונטער אנעקסיע אדער עראבערונג פון פרעמדע טעריטאריעס פערשטעהט די רעגירונג — לויט דעם בעגריף פון דעמאקראטישען רעכט בכלל און דעם רעכט פון דעם ארבייטער־קלאס בפרט — יעדע פערבינדונג פון א קליינעם אדער שוואכען שטאאט מיט א גרויסען און שטארקען אהן דעם פרייוויליגען, קלאהרען און דייטליכען ווילענס־אויסדרוק פון דעם קלענערען שטאאט. עס מאכט ניט אוים, ווען אזא געוואלדזאמע אנעקסיע קומט פאר, אויף וואס פאר א שטופע פון ציווי־ליזאציע עס שטעהט דאס אנעקסירטע פאלק אויסער די גרענעצען פון אן אנדער שטאאט, און צי דאס פאלק געפינט זיך אין אייראפא אדער אין א פרעמדען לאנד אויף יענעם זייט ים. אנעקסיע הייסט ווען א פאלק ווערט מיט געוואלד איינגעהאלטען אין די גרענעצען פון אן אנדער שטאאט, ווען ניט קוקענדיג אויף דעם אויסגעדריקטען ווילען פון דעם פאלק (צו דער ווילען איז אויסגעדריקט אין דער פרעסע, אין פאלקס־פערזאמלונגען, אין בעשליסען פון פאליטישע פארטייען אדער אין אומרוהען, דעמאנסטראציעס געגען נאציאנאלע אונטערדריקונג) ווערט דעם פאלק ניט געגעבען דאס רעכט צו ענטשיידען דורך א פרייער אבשטימונג — אהן שום בעגרענצונגען און אהן שום אריינמישונג פון דער זייט, און נאכדעם ווי עס ווערען אין גאנצען דערוווייטערט די בע־וואפענטע קרעפטען פון דעם שטאאט, וואס האט אנעקסירט אדער געוואלט אנעקסירען דאס פאלק אדער איז איבערהויפט שטארקער ווי דאס בעוואפענטע פאלק — די פארמע פון זיין נאציאנאלער און פא־

ליטישער אָרגאַניזאַציע. אין אזא פאַל איז דאָס עראָבערונג און פער־גוואַלדיגונג.

די רעגירונג האַלט, אז פאָרטזעצען דעם קריעג, כדי מעגליך צו מאַכען פאַר שטאַרקע און רייכע שטאַאטען צו טהיילען זיך מיט די שוואַכע און עראָבערטע נאַציאָנען, איז דאָס גרעסטע פערברעכען געגען דער מענשהייט. די רעגירונג ערקלעהרט פייערליך, אז זי האָט בע־שלאָסען אונטערצושרייבען א פריעדענס־אָבמאַך, וואָס וועט מאַכען אן ענד צו קריעג אויף די אויבענדערמאָהנטע בעדינגונגען, און וואָס זאָל בעהאַנדלען אַלע נאַציאָנען אָהן אן אויסנאַהם אויף דעם זעלביגען אופן.

די רעגירונג שאַפט אָב געהיימע דיפּלאָמאַטיע. פאַר'ן גאַנצען לאַנד ערקלעהרט זי איהר פעסטען בעשלוס צו פיהרען אַלע פערהאַנד־לונגען אין דעם ליכט פון דעם טאָג פאַר די אויגען פון דעם גאַנצען פאָלק. זי וועט באַלד פערעפענטליכען דעם פולען טעקסט פון אַלע געהיימע אָבמאַכונגען, וואָס די רעגירונג פון פּריצים און קאַפּיטאַליס־טען האָט בעשטעטיגט אָדער געשלאָסען צווישען מערץ און דעם 7טען נאָוועמבער 1917. אַלע פונקטען פון די געהיימע אָבמאַכונגען, וועלכע שטרעבען צו בעשאַפען פּריווילעגיעס און גינסטיגע בעדינגונגען פאַר די רוסישע קאַפּיטאַליסטען, צו שטיצען אָדער צו פאַרגרעסערען די אַנעקסיעס פון די רוסישע אימפּעריאַליסטען, ווערען באַלד און אָהן שום דעבאַטען פערוואָרפען פון דער רעגירונג.

פאָרשלאָגענדיג אַלע רעגירונגען און אַלע פעלקער אָנצוהויבען עפענטליכע פריעדענס־פערהאַנדלונגען, ערקלעהרט די רעגיערונג, אז זי איז גרייט אָנצופיהרען אזוינע פערהאַנדלונגען טעלעגראַפיש, דורך דער פּאָסט, אָדער דורך מינדליכע אונטעררעדונגען צווישען פערטרעטער פון פערשיעדענע לענדער אָדער אויף א קאָנפערענץ פון אזוינע פער־טרעטער. כדי מעגליך צו מאַכען אזוינע אונטעררעדונגען, בעשטימט די רעגיערונג איהרע בעפאָלמעכטיגטע פערטרעטער אין די נייטראַלע לענדער.

די רעגירונג לעגט פאָר אַלע רעגירונגען און אַלע פעלקער פון די קריגס־פיהרענדע לענדער צו שליסען א באַלדיגען וואַפענשטילשטאַנד, דער וואַפענשטילשטאַנד זאָל געדויערען דריי חדשים. אין די דריי חדשים וועט מעגליך זיין ניט נאָר צו פיהרען די נויטיגע אונטער־

האנדלונגען צווישען די פערטרעטער פון אַלע שטאאטען און נאציאָ־
נען, וועלכע זיינען אריינגעצויגען געוואָרען אין קריעג אָדער גע־
צוואונגען געווען צו בעטהייליגען זיך אין איהר, נאָר אויך צוזאמענ־
רופען בעפאָלמעכטיגטע פערזאמלונגען פון פאָלקס־פארטרעטער פון
אַלע לענדער, כדי זיי זאָלען ענדגילטיג אָננעהמען די בעדינגונגען פון
פריעדען. מאכענדיג דעם פאָרשלאג צו די רעגירונגען און די פעלקער
פון אַלע קריעגס־פיהרענדע לענדער, ווענדעט זיך די רוסישע פראָ־
וויזאָרישע רעגירונג פון ארבייטער און פויערים בעזונדערס צו די
בעוואוסטזיניגע ארבייטער פון די דריי שטאאטען, וואָס זיינען אַמ־
מעהרסטען איבערגעגעבען די אינטערעסען פון מענשליכקייט, און צו
די דריי וויכטיגסטע פון אַלע שטאאטען, וואָס נעהמען אנטהייל אין
דעם איצטיגען קריעג: ענגלאַנד, פראנקרייך און דייטשלאַנד. די אר־
בייטער פון די דאָזיגע לענדער האָבען געטריי געדיענט די אינטערעסען
פון פראָגרעס און סאָציאַליזם. דער גלענצענדער בייספיעל פון דער
טשארטיסטישער בעוועגונג אין ענגלאַנד; די רייהע רעוואָלוציאָנען
פון אַל־וועלטליכער היסטאָרישער בעדייטונג, וואָס דער פראנצויזישער
פראָלעטאריאט האָט דורכגעמאכט; דער היסטאָרישער קאמפף אין
דייטשלאַנד געגען די אויסנאהמס־געזעצען, — אַ מערקווירדיגער ביי־
שפיעל פון לאנג־דויערענדער אויסגעהאלטענער טהעטיגקייט, וואָס
האָט ארויסגערופען די בעוואונדערונג פון אַלע ארבייטער אויף דער
וועלט; די שאפונג פון גרויסארטיגע אָרגאַניזאציעס פון דעם דייט־
שען פראָלעטאריאט — די אַלע ביישפיעלען פון פראָלעטארישער
העלדישקייט, די דאָזיגע גרויסע דענקמעהלער פון דער מענשליכער
געשיכטע, זיינען פאר אונז אַ זיכערע גאראנטיע, אז די ארבייטער
פון די דאָזיגע לענדער וועלען פערשטעהן די פפליכט וואָס ליעגט
אויף זיי צו בעפרייען די מענשהייט פון אַלע שרעקען און די פאָלגען
פון'ם קריעג, און אז די דאָזיגע ארבייטער וועלען דורך אַ ענטשיע־
דענער, ענערגישער און דויערענדער האנדלונג אונז העלפען שליסען
אַן ערפאָלגרייכען פריעדען — און זיי וועלען אונז אויך העלפען צו
בעפרייען די עקספלואטירטע ארבייטער מאסען פון יעדער שקלאפעריי
און יעדער עקספלואטאציע".

ווען דער שווערער דונגער פון אפלאָדיסמענטען איז שטילער גע־
וואָרען, האָט לענין פאָרטגעזעצט:

„מיר שלאָגען פאָר, אז דער קאָנגרעס זאָל ראטיפיצירען אָט די דעקלאראציע. מיר ווענדען זיך ניט נאָר צו די פעלקער, נאָר אויך צו די רעגיערונגען פון די פערשיעדענע לענדער, ווייל אויב מיר וואָל־טען זיך געווענדעט נאָר צו די פעלקער פון די קריעגס־פיהרענדע לענ־דער, וואָלט דאָס אָבגעלעגט דעם פריעדענס־שלום. די פריעדענס־בע־דינגונגען, וואָס וועלען אויסגעארבייט ווערען אין דער צייט פונ׳ם וואפען־שטילשטאנד, וועט אונזער גרינדונגס־פערזאמלונג נאָכדעם רא־טיפיצירען. מיר שלאָגען פאָר א דריי־חדשים׳דיגען וואפען־שטיל־שטאנד, כדי די פעלקער זאָלען זיך קענען אָברוהען ווי ווייט מעגליך נאָך אָט דער בלוטיגער שחיטה און זאָלען האָבען גענוג צייט אויסצו־קלייבען זייערע פארטרעטער. מיר נארען זיך ניט, מיר ווייסען אז אונזער פרידענס־פאָרשלאג וועט בעגעגענען א ווידערשטאנד מצד די אימפעריאליסטישע רעגירונגען...

„די רעוואָלוציע פון דעם 6טען און 7טען נאָוועמבער — האָט לענין געענדיגט — עפענט די ערא פון דער סאָציאלער רעוואָלוציע... די ארבייטער־בעוועגונג וועט ארויסגעהן זיעגרייך און וועט ערפילען איהר שליחות אינ׳ם נאָמען פון פריעדען און סאָציאליזם...״

א געוויסע רוהיגקייט און שטארקע קראפט האָט זיך געפיהלט אין די רייד, און זיי האָבען אויפגעריהרט אלעמענס נשמות. מען האָט געקענט פארשטעהן, פאר וואָס מענשען גלויבען, ווען לענין רעדט...

דורך אן אלגעמיינער אבשטימונג בעשליסט מען באלד, אז נאָר פארטרעטער פון פאָליטישע גרופפען זאָלען האָבען דאָס רעכט צו דיסקוטירען דעם פאָרשלאג און אז די צייט פון די רעדנער זאָל זיין בעשרענקט מיט 15 מינוט.

דער ערשטער רעדט קארעלין אינ׳ם נאָמען פון די לינקע סאָציא־ליסטען־רעוואָלוציאָנערען. „אונזער פראקציע — זאָגט ער — האָט ניט געהאט קיין געלעגענהייט ארייצוטראָגען אויסבעסערונגען צו דעם טעקסט פון דעם אויפרוף. דאָס איז א פריוואטער באָלשעוויס־טישער דאָקומענט. דאָך וועלען מיר פאר איהם שטימען, ווייל מיר זיי־נען איינפערשטאנדען מיט זיין גייסט...״

אינ׳ם נאָמען פון די סאָציאל־דעמאָקראטען־אינטערנאציאָנאליס־טען רעדט קראמאראָוו, א דינער, איינגעבויגענער, קורצזיכטיגער מענש, וואָס איז געוואָרען מיט דער צייט בעקאנט אלס דער קלאָון פון

דער אָפּאָזיציע. „נאָר אַ רעגירונג וואָס בעשטעהט פון אַלע סאָציאַ־ליסטישע פּארטייען — זאָגט ער — וואָלט געקענט האָבען דעם אויטאָריטעט צו אונטערנעמען אַזאַ וויכטיגען טריט. אויב ער וואָלט זיך געבילדעט אַ סאָציאַליסטישע קאָאַליציע, וואָלט זיין פּראַקציע גע־קענט אונטערשטיצען דאָס גאַנצע פּראָגראַם, אַז ניט, וועט זי אונטער־שטיצען נאָר אַ טהייל. וואָס איז שייך דעם אויפרוף, זיינען די אינ־טערנאַציאָנאַליסטען אין פולען הסכם מיט זיינע וויכטיגסטע פּונק־טען...״

אנדערע רעדנער מאַכען זייערע ערקלעהרונגען, און די בעגייס־טערונג וואַקסט: די אוקראַינישע סאָציאַל־דעמאָקראַטיע — פאַר; די ליטווישע סאָציאַל־דעמאָקראַטען — פאַר; די פאָלקס־סאָציאַליס־טען — פאַר; די פּוילישע סאָציאַל־דעמאָקראַטיע — פאַר; די פּוילי־שע סאָציאַליסטען — פאַר, נאָר זיי וואָלטען געוואָלט אַ סאָציאַליס־טישע קאָאַליציע; די לעטישע סאָציאַל־דעמאָקראַטיע — פאַר... עט־וואָס האָט זיך אָנגעצונדען אין די אַלע מענשען. איינער רעדט וועגען „דער קומענדער וועלט־רעוואָלוציע, וואו מיר זיינען דער אַוואַנגאַרד״; אַן אַנדערער רעדט וועגען „דער נייער עפּאָכע פון ברודערשאַפט, ווען אַלע פעלקער וועלען ווערען איין גרויסע משפחה״. אַ מיטגליעד פון קאָנגרעס בעט דאָס וואָרט אין זיין אייגענעם נאָמען: „איך זעה דאָ אַ ווידערשפּרוך, — זאָגט ער — פריהער שלאָגט איהר פאָר אַ פריע־דען אָהן אַנעקסיעס און קאָנטריבוציעס, און נאָכדעם זאָגט איהר, אַז איהר וועט בעטראַכטען אַלע פרידענס־פּאָרשלאָגען. בעטראַכטען הייסט דאָך אָננעהמען...״

לענין שפּרינגט אויף פון זיין פּלאַץ: „מיר ווילען אַ יערעכטען פרידען. מיר שרעקען זיך אָבער ניט פאַר אַ רעוואָלוציאָנערען קריעג... מעגליך אַז די אימפּעריאַליסטישע רעגירונגען וועלען ניט ענטפערען אויף אונזער אויפרוף, מיר ווילען אָבער ניט שטעלען קיין אולטימאַ־טום, וואָס זאָל גרינגער מאַכען צו זאָגען ניין... אויב דער דייטשער פּראָלעטאַריאַט ווייסט, אַז מיר זיינען גרייט צו בעטראַכטען יעדען פרידענס־פּאָרשלאָג, וועט דאָס אפשר זיין דער לעצטער טראָפּען וואָס וועט איבערפילען די מאָס פון זיין געדולד — דאַן וועט אַ רעוואָלו־ציע זיך אָנהויבען אין דייטשלאַנד...

„מיר זיינען גרייט צו בעטראַכטען אַלע פרידענס־בעדינגונגען,

דאָס הייסט אָבער ניט, אַז מיר וועלען אָננעהמען אַלע בעדינגונגען, וואָס אימיצער וועט פאָרשלאָגען. פאַר איינינגע וועלען מיר זיין גרייט מלחמה צו האַלטען ביז'ן סוף, מעגליך אָבער אַז פאַר אַנדערע וועלען מיר ניט קענען קעמפּפען... קודם כל ווילען מיר ענדיגען דעם קריעג..."

עס איז געווען פּונקט 35 מינוט נאָך צעהן, ווען קאַמענעוו האָט געבעטען, אַז יעדערער, ווער עס איז פאַר דעם אויפרוף, זאָל אויפ־הויבען זיין בילעט. איין דעלעגאַט האָט געהאַט די העזה אויפצוהוי־בען זיין האַנד געגען, אָבער די אומצופרידענהייט אַרום איהם איז געווען אַזוי גרויס, אַז ער האָט זי באַלד אַראָבגעלאָזט... דער פאַר־שלאַג געהט דורך — איינשטימיג.

מיר האָבען אַליין ניט געוואוסט, ווי דאָס איז געשעהן, אָבער פּלוצלונג האָבען מיר דערפיהלט, אַז מיר זינגען אַלע אין איין קול די מונטערע טענער פון דעם „אינטערנאַציאָנאַל". אַ בעוואַקסענער אַלטער סאָלדאַט האָט געוויינט ווי אַ קליין קינד. אַלעקסאַנדראַ קאָ־לאָנטאַי האָט שנעל אָבגעווישט אַ טרעהר. דער געוואַלד־גער כאָר האָט אָנגעפילט דעם זאַאַל מיט זיינע הייסע כוואַליעס, וואָס האָבען אַרויס־געפּלאַצט דורך די פענסטער און טהירען און זיך אויפגעהויבען צום רוהיגען הימעל. „דער קריעג איז געענדיגט, דער קריעג איז געענ־דיגט!" האָט אַ יונגער אַרבייטער לעבען מיר גערעדט און זיין פּנים האָט געשיינט. ווען דאָס ליעד האָט פערקלונגען און מיר זיי־נען אַלע געשטאַנען אין אַ מאָדנער שטילער שטימונג, האָט אימיצער אין עק זאַאַל אויסגעשריען: „חברים, לאָמיר געדענקען די וואָס זיינען געשטאָרבען פאַר פרייהייט!" מיר האָבען אָנגעהויבען זינגען דעם טרויער־מאַרש, דאָס לאַנגזאַמע, מעלאַנכאָלישע און דאָך קאַמפּפס־לוסטיגע געזאַנג, וואָס איז אַזוי טיעף, אַזוי ריהרענד און דערביי אַזוי עכט רוסיש. נאָך אַלע זאַכען איז דער „אינטערנאַציאָנאַל" אַן אויסלענדישע מעלאָדיע. דער טרויער־מאַרש איז געקומען פון דער טיעפסטער טיעפעניש פון אָט די טונקעלע מאַסען, וועמעס דעלעגאַ־טען זיינען איצט געזעסען אין דעם זאַאַל און פון זייערע נעבעלהאַפטע חלומות און וויטע זעהונגען געפּרואווט אויפבויען אַ ניי רוסלאַנד — און אפשר נאָך מעהר.

אָט דערפאַר זיינען די מאַרטירער פון דער מערץ־רעוואָלוציע געלעגען אין זייער קאַלטען ברידער־קבר אויף דעם מאַרס־פעלד; אָט

דערפאר זיינען טויזענדער און צעהנדליגע טויזענדער געשטאָרבען אין די טורמעס, אין ססילקע אין קאלטען סיביר. די פרייהייט איז גע־קומען ניט אויף דעם וועג וואָס זיי האָבען געהאָפט און ניט אזוי ווי די אינטעליגענץ האָט גע׳חלומ׳ט, — אָבער געקומען איז זי — פעסט, רויה, אומגעדולדיג — מיט ווייניג דרך ארץ פאר טעאָריעס און מיט א פעראכטונג צו סענטימענטאלע געפיהלען: זי איז געקומען — און זי איז דאָ...

לענין לייענט דאָס געזעץ וועגען דער ערד:

1) אלע רעכט פון פריוואט־אייגענטהום אויף דער ערד ווערט תיכף אָבגעשאפט אָהן בעלוינונג.

2) אלע פריצישע מאיאָנטקעס, אלע ערדען וואָס בעלאנגען צו דער קרוין, צו מאָנאסטירען און צו דער קירכע, מיט דעם גאנצען פיה און דעם איבריגען אינווענטאר, מיט די געביידעס און אלעס וואָס געהער צו זיי, ווערען איבערגעגעבען אין דעם רשות פון די דאָרפי־שע ערד־קאָמיטעטען און די סאָוויעטען פון פויערים־דעפּוטאטען אין יעדען בעצירק — ביז די גרינדונגס־פערזאמלונג וועט זיך צונויפ־קומען.

3) אויב עמיצער שעדיגט דאָס קאָנפיסקירטע פערמעגען, וואָס געהער פון היינט אָן און ווייטער דעם גאנצען פאָלק, ווערט דאָס גערעכענט פאר אַן ערנסט פארברעכען, וואָס די רעוואָלוציאָנערע טריבונאלען וועלען בעשטראָפען. די סאָוויעטען פון פויערים־דעפּו־טאטען אין יעדען בעצירק דארפען נעהמען די נויטהיגע שריט צו היטען די שטרענגסטע אָרדנונג אין דער צייט ווען מען וועט אי־בערנעהמען די פריצ׳ישע מאיאָנטקעס, צו בעשטימען די שטרעקעס וואָס מען דארף קאָנפיסקירען, צו מאכען א רייסטער פון דעם גאנ־צען קאָנפיסקירטען פארמעגען און צו היטען אויף א שטרענגסטען אופן דאָס גאנצע לאנדווירטשאפטליכע פארמעגען מיט אלע געביי־דעס, געצייגען, פיה, פּראָדוקטען און אנדערע זאכען, וואָס געהען איצט איבער אין די הענד פון׳ם פאָלק.

4) ביז די גרויסע ערד־רעפאָרם וועט דורכגעפיהרט ווערען דורך דער גרינדונגס־פערזאמלונג זאָל מען זיך האלטען אין דעם פאָל־גענדען פויערים־נאקאז (אינסטרוקציעס) וואָס איז אויסגעארבייט גע־וואָרען אויפ׳ן סמך פון 242 אָרטיגע פויערישע נאקאזען דורך דער

רעדאקציע פון די „איזוועסטיא“ פון דעם אלל־רוסישען סאָוויעט פון פויערים־דעפּוטאטען און וואָס איז אָבגעדרוקט געוואָרען אין דעם נומער 88 פון די זעלביגע „איזוועסטיא” (פּעטראָגראד, נומער 88, 19טען אויגוסט, 1917).

די ערד פון די פויערים און קאָזאקען, וואָס דיענען אין דער ארמעע, זאָל ניט ווערען קאָנפיסקירט.“

לענין ערקלעהרט: „דאָס איז ניט דער פּראָיעקט פון דעם געוועזענעם מיניסטער טשערנאָוו, וועלכער האָט אלץ געשמועסט וועגען „אויפבויען א פּלאן“ און האָט געוואָלט דורכפיהרען די רעפאָרמען פון א ו י ב ע ן. די פראגע וועגען צוטהיילען די ערד וועט ענטשיידען ווערען פון א ו נ ט ע ן, אויפ׳ן פּלאץ. ניט אלע פויערים וועלען בעקומען א גלייכע שטרעקע ערד. דאָס וועט זיך ווענדען לויט דער געגענד...

„אונטער דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג האָבען די פּאָמיעשטשיקעס זיך אָבגעזאָגט צו פאָלגען די באפעהלען פון די ערד־קאָמיטעטען — די זעלביגע ערד־קאָמיטעטען, וואָס לוואָוו האָט זיי פּארגעשלאָגען, שינגארעוו האָט זיי דורכגעפיהרט און קערענסקי האָט זיי פערוואלטעט”.

מען האָט געהאלטען ביים אָנהויבען דעבאטירען דעם פּראָיעקט, ווען איינער האָט זיך מיט געוואלד דורכגעשטופּט דורכ׳ן עולם צווישען די שורות בענק און איז ארויף אויפ׳ן פּלאטפאָרם. דאָס איז געווען פּ י א נ י ך, א מיטגליעד פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם פויערים סאָוויעט. ער איז געווען מלא רציחה.

„דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם אלל־רוסישען סאָוויעט פון די פויערים־דעפּוטאטען פּראָטעסטירט געגען דעם ארעסט פון אונזערע חברים, די מיניסטאָרען סאלאזקין און מאסלאָוו!“ האָט ער הייזעריג א וואָרף געטהאָן די דעלעגאטען אין פּנים אריין. „מיר פערלאנגען, אז מען זאָל זיי תיכף בעפרייען. זיי זיינען איצט אין דער פּעטראָפּאוולאָווסקע פעסטונג. מען מוז זיי בעפרייען אויפ׳ן שטעל. מען טאָר ניט פארלירען קיין רגע“.

אן אנדער רעדנער איז ארויף אויפ׳ן פּלאטפאָרם — א סאָלדאט מיט א צושויבערטער באָרד און מיט גליהענדע אויגען. „איהר זיצט דאָ און רעדט וועגען איבערגעבען די פויערים די ערד, און אין דער

זעלביגער צייט האנדעלט איהר ווי טיראנען און אונטערדריקער גע־גען די אויסגעקליבענע פויערים־פארטרעטער. איך זאָג אייך — האָט ער דראָהענד אויפגעהויבען זיין פויסט — אויב עס וועט זיי געריהרט ווערען א האָר, וועט איהר האָבען אן אויפשטאנד גאָר אין גיכען״. א בעוועגונג איז דורכגעגאנגען איבער׳ן זאאל. דער עולם איז געוועזן ווי פארשעהמט. טראָצקי האָט זיך אויפגעהויבען, קאלט, גיפטיג, אין פולען בעוואוסטזיין פון זיין קראפט. דער עולם האָט איהם היים בעגריסט. ער ערקלעהרט: „נעכטען האָט דער מיליטערישער רעוואָ־לוציאָנערער קאָמיטעט בעשלאָסען צו בעפרייען די סאָציאל־רעוואָ־לוציאָנערע און די מענשעוויסטישע מיניסטאָרען: מאסלאָוו, סאלאז־קין, גוואָזדעוו און מאליאנטאָוויטש. אויב זיי זיינען נאָך איצט אין פעטראָפּאוולאָווסקע פעסטונג, איז דאָס דערפאר, וואָס מיר האָבען געהאט צופיעל ארבייט. ווען מיר וועלען זיי ארויסלאָזען, וועלען מיר זיי פונדעסטוועגען האלטען אונטער א הויז־ארעסט, ביז מיר וועלען אונטערזוכען זייער שייכות צו קערענסקי׳ס פעררעטהערישען אנ־טהייל אין מעשה קאָרנילאָוו...״

„קיינמאָל״, שרייט פּיאניך, „אין קיין רעוואָלוציע אין דער וועלט האָבען זיך אזוינע זאכען ניט געטראָפען״.

„איהר האָט א טעות״, ענטפערט טראָצקי, „אזוינע זאכען האָ־בען זיך געטראָפען אפילו אין דער איצטיגער רעוואָלוציע. הונדער־טער פון אונזערע חברים האָט מען ארעסטירט אין די יולי־טעג. ווען די חבר׳טע קאָלאָנטאַי איז בעפרייט געוואָרען פון טורמע צוליעב אומגעזונדקייט, האָט אווקסענטיעוו אוועקגעשטעלט פאר איהר טהיר צוויי אמאָליגע שפּיאָנען פון ניקאָלאַי׳ס אָכראנקע״. די צוויי פויערים זיינען ארויסגעגאנגען פונ׳ם זאאל ברומענדיג פאר זיך. דער עולם האָט זיי בעגלייט מיט שפּאָטישע אויסרופען.

די פארטרעטער פון די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען נעהמען רעדען וועגען דעם ערד־געזעץ. אין פרינציפּ זיינען זיי איינ־פערשטאנדען, זייער פראקציע קען אָבער ניט שטימען, זאָגען זיי, ביז זיי וועלען די פראגע דעבאטירען. מען דארף זיך אן עצה האלטען מיט דעם פויערים־סאָוויעט.

די מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאליסטען ווילען אויך אָבהאלטען א בעזונדערע זיצונג.

דער פיהרער פון די מאקסימאליסטען, דעם אנארכיסטישען פלי־געל פון די פויערים, זאָגט: „לויב און עהרע צו א פּאָליטישער פּאר־טיי, וואָס פיהרט דורך אזא אקט דעם ערשטען טאָג און וויל ניט מעלה גרה׳ן די פראגע“.

א טיפּישער פויער שטעהט אויף דער טריבונע. לאנגע האָאר, גראָבע שטיוועל, א שמויסענער פעלץ. ער נויגט זיך אין אלע זייטען. „איך ווינש אייך אלם דאָס גוטס, חברים און בירגער“, זאָגט ער. „איך וויל אייך נאָר זאָגען, אז אין דרויסען דרעהען זיך נאָך ארום עטליכע קאדעטען. איהר האָט ארעסטירט סאָציאליסטישע פויערים — פאר וואָס זאָלט איהר ניט ארעסטירען די קאדעטען?“

די ווערטער רופען ארוים א היציגע דיסקוסיע צווישען די פויערים — פונקט אזא דיסקוסיע, ווי איך האָב געהערט צווישען די סאָלדאטען ביי נאכט. מען האָט געקענט זעהן, אז דאָס זיינען די אמת׳ע פּראָלעטאריער פונ׳ם דאָרף.

„אָט די אלע מיטגליעדער פון אונזער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, די אווקסענטיעווס און זייערע חברים, וואָס פריהער האָבען מיר זיי געהאלטען פאר אונזערע גוטע פריינד, — זיי זיינען דאָך אויך ניט מעהר ווי קאדעטען. זאָל מען זיי ארעסטירען! זאָל מען זיי ארעס־טירען!“

א שטימע רופט: „ווער זיינען די אלע פּיאניכס, די אלע אווקסענטיעווס? זיי זיינען גאָר ניט קיין פויערים! זיי דרעהען נאָר מיט זייערע עקען.“

מען האָט געדארפט זעהן, ווי אזוי די ווערטער זיינען אויפגענע־נומען געוואָרען אין קאָנגרעס! מענשען האָבען דערקענט זייערע אייגענע ברידער.

די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען שלאָגען פאָר, מען זאָל איבעררייסען די זיצונג אויף א האלבע שעה. ווען די דעלעגאטען זיינען געגאנגען צו דער טהיר, האָט זיך לענין אויפגעהויבען פון זיין פלאַץ:

„מיר טאָרען ניט פערליערען קיין צייט, חברים! גאנץ רוסלאנד ווארט אויף אונזער בעשלוס. די נייעס דאָרף אריין אין דרוק מאָרגען אינדערפריה. זאמט זיך ניט.“

אין דעם גערויש פון געשפּרעכען, דיסקוסיעס און דעם הילכען

פון פריט הערט זיך די שטים פון א שליח פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. ער שרייט: „פונפצעהן אגיטאטאָרס פערלאנגט אין צימער 17! קומט באלד! מען דארף געהן צום פראָנט!“

ערשט שפּעטער מיט דריטהאלבען שעה האָבען זיך די דעלעגאטען ווידער ארייננעשלעפט אין זאאל; דאָס פרעזידיום האָט פערנומען די פּלאטפאָרמע, און די זיצונג האָט זיך ווידער אָנגעהויבען. מען האָט פאָרגעלייענט טעלעגראַמען פון איין פּאָלק נאָך דעם אנדערען. אלע האָבען געמעלדעט, אז זיי שליסען זיך אָן אָן דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. לאנגזאם האָט די פערזאמלונג זיך גענומען צו דער ארבייט. א דעלעגאט פון די רוסישע סאָלדאטען ביים מאקעדאָנישען פראָנט האָט זיך ביטער בעקלאָגט אויף זייער לאגע. „מיר ליידען דאָרט מעהר דורך דער פריינדשאפט פון אונזערע פריינד, איידער פונ׳ם שונא“, האָט ער געזאָגט. פערטרעטער פון דער 10טער און 12טער ארמעען, אָקאָרשט אָנגעקומען אין גרויס איילעניש, מעלדען: „מיר אונטערשטיצען אייך מיט אונזער גאנצען כח“. א סאָלדאט, א פויער, פּראָטעסטירט געגען בעפרייען „די פעררעטהערישע סאָציאליסטען מאסלאָוו און סאלאזקין.“ וואָס איז שייך דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פונ׳ם פויערים־סאָוויעט, מיינט ער, אז מען דארף איהם איינגאנצען ארעסטירען, ווי ער שטעהט און געהט... דאָס זיינען געווען עכטע רעוואָלוציאָנערע שמועסען... א דעפּוטאט פון דער רוסישער ארמעע אין פּערסיען ערקלעהרט, אז מען האָט איהם בעאויפטראגט צו פערלאנגען די גאנצע מאכט פאר די סאָוויעטען. א אוקראאינער אָפיציר רעדט אין זיין מוטער־שפּראך: „עס איז ניטאָ קיין נאציאָנאליזם אינ׳ם איצטיגען קריזיס... זאָל לעבען די פּראָלעטארישע דיקטאטור אין אלע לענדער!“

אזא מבול הויכע און היציגע געדאנקען האָט זיך ארויסגעגאָסען אין יענעם זאאל, אז רוסלאנד, דאכט זיך, קען שוין קיינמאָל ניט ווערען שטום.

קאמענעוו בעמערקט, אז די אנטי־באָלשעוויסטישע קרעפטען האָבען געפּרואווט ארויסרופען אונאָרדנונגען אומעטום. ער שלאָגט פאָר, אז דער קאָנגרעס זאָל ארויסלאָזען דעם פאָלגענדען אויפרוף צו אלע סאָוויעטען פון רוסלאנד:

„דער אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון ארבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, צוזאַמען מיט אייניגע פּויערים־דעפּוטאַטען, ווענדט זיך צו אַלע אָרטיגע סאָוויעטען, זיי זאָלען תיכף נעהמען ענער־גישע שריט צו אונטערדריקען אַלע קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע אידען־פיינדליכע בעוועגונגען און אַלע פּאָגראָמען. די עהרע פון דער רעוואָ־לוציע, די עהרע פון ארבייטער, פּויערים און סאָלדאַטען פאָדערט, אַז קיין שום פּאָגראָמען זאָלען ניט ווערען געדולדעט.

„די רויטע ארמעע, דער רעוואָלוציאָנערער גארניזאָן און די מאַט־ראָזען האָבען אָנגעהאַלטען פאָלשטענדיגע אָרדנונג אין פּעטראָגראַד.

„ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים! איהר דאַרפט אומעטום פאָלגען דעם ביישפּיעל פון די פּעטראָגראַדער ארבייטער און סאָלדאַ־טען!

„חברים־קאָזאַקען און סאָלדאַטען! אויף אונז פאַלט די פפליכט צו גאַראַנטירען אמת'ע רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג.

„דאָס גאַנצע רעוואָלוציאָנערע רוסלאַנד און די גאַנצע וועלט קוקט אויף אונז...״

ערשט צוויי ביינאַכט איז מען איבערגעגאַנגען צו שטימען וועגען דעם ערד־געזעץ. נאָר איין דעלעגאַט איז געווען געגען. די פּויערים־דעלעגאַטען זיינען געווען וואַהנזיניג פאַר פרייד.

א סאָלדאַט הויבט זיך אויף פון זיין אָרט. ער איז דאַר, צושווי־בערט, אָנגעטהאָן אין צוריסענע קליידער, אָבער זיין רעדע גיסט זיך גלאַט און קרעפטיג. ער פּראָטעסטירט געגען דעם פּונקט פונ'ם נאַקאַז, וואָס בערויבט די מיליאָנען דעזערטירען פון זייערע חלקים ערד. פון אָנפאַנג שרייט מען און מען פייפט איהם אויס, אָבער זיין איינ־פאַכע ריהרענדע רעדע ציהט אַלע מאָל מעהר אויפמערקזאַמקייט. „וואָס איז דער דעזערטיר שולדיג?״ פרעגט ער. „געגען זיין ווילען האָט מען איהם געטריעבען אין די גראַבענס, ווי מען טרייבט א בהמה צו דער שחיטה. איהר אַליין אין אייער פריעדענס־אויפרוף האָט דאָך געזאָגט, אַז דער קריעג איז זינלאָז און שרעקליך. ער, דער דעזערטיר, האָט בעגריסט די רעוואָלוציע, ווייל ער האָט געהאָפט אויף פריעדען און פרייהייט. פריעדען? קערענסקי'ס רעגירונג האָט איהם ווידער געצוואונגען צו געהן פאָרווערטס אין גאַליציע, צו קוילען און צו ווערען געקוילעט; ווען ער האָט געבעטען פריעדען, האָט איהם טערעש־

מ׳טענקאָ נאָר אויסגעלאכט... פרייהייט? אונטער קערענסקי׳ס אָרדנונג האָט ער געזעהן, אז מען אונטערדריקט זיינע קאָמיטעטען, מען פער־מאַכט זיינע צייטונגען, מען ארעסטירט זיינע פּארטיי־רעדנער... אין זיין אייגענעם דאָרף האָבען די פּריצים זיך אויסגעלאכט פון זיינע ערד־קאָמיטעטען און ארעסטירט זיינע חברים... אין פּעטראָגראַד האָט די בורזשואזיע מיט דער הילף פון די דייטשען פּראקטיצירט סאַבאָטאַזש, ניט דערלאָזט קיין שפּייז און אמוניציע צו דער ארמעע... ער האָט ניט געהאַט קיין שטיוועל, ער האָט ניט געהאַט קיין קליידער... ווער האָט איהם געצוואונגען צו דעזערטירען? קערענסקי׳ס רעגיערונג, וואָס איהר אליין האָט זי אומגעוואָרפען!" צום שלום פון דער רעדע האָבען זיך אפילו געהערט אפּלאָדיסמענטען.

אָבער אן אנדער סאָלדאַט האָט היציג גע׳טענה׳ט געגען אזא פּאָרשלאָג. „קערענסקי׳ס רעגירונג טאָר ניט דיענען פאַר א ווענטעל, הינטער וועלכען מען וועט בעהאלטען אלע מיאוסע מעשים! דעזער־טירען זיינען פּאסקודניאַקעס, וועלכע זיינען אנטלאָפען און האָבען געלאָזט זייערע חברים שטארבען אין די גראבענס. יעדער דעזערטיר איז א פּעררעטהער און דאָרף ווערען בעשטראָפט..." א טומעל; געשרייען: „גענוג! שטילער!" קאמענעוו שלאָגט פאָר איבערצו־געבען דעם ענין דער רעגירונג. זי וועט בעשליסען.

האלב דריי פּארטאָג איז אין זאַאל ווידער געוועזען שטיל. קאמע־נעוו האָט געלייענט דאָס געזעץ וועגען דער נייער מאַכט:

„ביז ס׳וועט זיך צונויפקומען די גרינדונגס־פערזאמלונג, ווערט געבילדעט א פּראָוויזאָרישע רעגירונג פון ארבייטער און פּויערים, מיט׳ן נאָמען „דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען."

„די פערוואלטונג איבער די פערשיעדענע צווייגען פון דער שטאאטס־טהעטיגקייט וועט איבערגעגעבען ווערען אין די הענד פון קאָמיסיעס. די קאָמיסיעס וועלע אזוי צונויפגעשטעלט ווערען, אז די דורכפיהרונג פון דעם קאָנגרעס־פּראָגראַם זאל זיין גאראנטירט — אין ענגער פערבינדונג מיט די מאסען־אָרגאַניזאַציעס פון ארבייטער, ארבייטערינס, מאטראָזען און סאָלדאטען, פּויערים און אָנגעשטעלטע. די רעגירונגס־מאכט געפינט זיך אין די הענד פון א קאָלעגיום, וואָס בעשטעהט פון די פּאָרזיצענדע פון די פערשיעדענע קאָמיסיעס. דאָס קאָלעגיום איז דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען.

„דער קאָנטראָל איבער דער טהעטיגקייט פון די פאָלקס־קאָמי־סארען און דאָס רעכט זיי אראָבצוזעצען און פערבייטען מיט אנדערע געהערט דעם אלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון ארבייטער, פויערים־ און סאָלדאטען־דעפוטאטען און זיין צענטראלען עקזעקוטיוו קאָמיטעט.“

אין זאאל איז שטיל. ווען קאמענעוו לייענט דעם צעטעל פון קאָמיסארען, ברעכען אוים אפּלאָדיסמענטען נאָך יעדען נאָמען, דער־הויפּט נאָך די נעמען פון לענין און טראָצקי.

פאָרזיצענדער פונ׳ם ראטה: וולאדימיר אוליאנאָוו (לענין).
אינגווענינגסטע אנגעלעגענהייטען: א. ע. ריקאָוו.
לאנד־ווירטשאפט: וו. פּ. מיליוטין.
ארבייט: א. ג. שליפּניקאָוו.
מיליטער און פלאָט: א קאָמיטעט, וואָס זאָל בעשטעהן פון וו. א. אווסעיענקאָ (אנטאָנאָוו), נ. וו. קרילענקאָ און פּ. מ. דיבענ־קאָ.
האנדעל און אינדוסטריע: וו. פּ. נאָגין.
פאָלקס־בילדונג: א. וו. לונאטשארסקי.
פינאנץ: ע. ע. סקוואָרצאָוו (סטעפּאנאָוו).
אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען: ל. ד. בראָנשטיין (טראָצקי).
יוסטיץ: ג. ע. אָפּפּאָקאָוו (לאָמאָוו).
שפּייז: ע. א. טהעאָדאָראָוויטש.
פּאָסט און טעלעגראף: נ. פּ. אווילאָוו (גליעבאָוו).
פאָרזיצענדער פון נאציאָנאליטעטען: י. וו. דזשוגאשווילי (סטא־לין).
אייזענבאהנען: וועט בעשטימט ווערען שפּעטער.
באיאָנעטען האָבען זיך געזעהן אין די ווינקלען פונ׳ם זאאל, באיאָנעטען האָבען זיך געהויבען פון צווישען די דעלעגאטען. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט בעוואָפּענט יעדען איינעם. באָלשעוויזם האָט זיך בעוואפנט צו דער ענטשיידענדער שלאכט מיט קערענסקי, וועמעס קריעגס־טרומייטען עס האָבען זיך שוין געטראָגען אויף די פליגלען פון דעם צפון־מערב׳דיגען ווינד... קיינער איז ניט געגאנגען אהיים. פערקעהרט, הונדערטער נייע מענ־שען האָבען זיך געגאָסען אין סמאָלני. דער גרויסער זאאל איז געווען

געפּאקט פון עק צו עק מיט סאָלדאטען און ארבייטער, וואָס זיינען שטונדען־לאנג געשטאנען אין ערנסטען שווייגען און זיך צוגעהערט צו אַלצדינג, וואָס עס קומט פאָר. די לופט איז געווען אָנגעזעטיגט מיט רויך, שוויים, מיט מענשליכען אָטהעם און מיט דעם ריח פון אומריינע קליידער.

אינ׳ם נאָמען פון די סאָציאַל־דעמאָקראטען־אינטערנאציאָנאַליס־טען און די געבליבענע מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאַליסטען האָט אַווילאָוו, א מיטגליעד פון דער רעדאקציע פון דער „נאָוואיא זשיזן“, געהאַלטען א רעדע. א יונגערמאן מיט א אינטעליגענטען פּנים, האָט ער זיך זעהר וועניג געפּאסט אהער אין זיין שפּאָגעל־נייעם פראק.

„מיר מוזען זיך פרעגען, וואוהין געהען מיר? אויב די קאָאַלי־ציאָנס־רעגירונג איז אזוי גרינג אראָבגעזעצט געוואָרען, איז דאָס נאָך גאָר ניט קיין סמן, אז דער לינקער פליגעל פון דער דעמאָקראטיע איז אזוי שטארק. דאָס בעווייזט נאָר, אז די רעגירונג איז ניט פעהיג צו געבען דעם פאָלק ברויט און פריעדען. ווייסען מיר אָבער, אז אויך דער לינקער פליגעל וועט ניט קענען בלייבען אין מאכט, אויב ער וועט ניט לעזען די דאָזיגע פראגען. נו, זענט איהר זיכער, אז איהר קענט געבען ברויט דעם פאָלק? ס׳איז א דוחק אין תבואה, די מעהר־הייט פּויערים ווערלען אייך ניט שטיצען, ווייל איהר קענט זיי ניט געבען די נויטיגע אינסטרומענטען, די נויטיגע מאשינען; הייצונג און אַנדערע לעבענס־נויטווענדיגקייטען זיינען כמעט ניט בנמצא...

„וואָס איז שייך צו פרידען, וועט דאָס זיין נאָך שווערער. די אַליאירטע ווילען ניט רעדען מיט סקאָבעלעוו׳ן. ווערלען זיי קומען אויף א קאָנפערענץ צו רעדען מיט אייך? איהר וועט ניט אנערקענט ווערען ניט אין לאָנדאָן און פאריז און ניט אין בערלין...

„איהר קענט ניט רעכענען אויף אן אקטיווער הילף מצד דעם פּראָלעטאריאט פון די אַליאירטע לענדער. דאָרט איז דער פּראָלעטאַ־ריאַט נאָך זעהר ווייט פון רעוואָלוציאָנערען קאמפף. פערגעסט ניט, אז די דעמאָקראטיען פון די אַליאירטע לענדער האָבען אפילו קיין כח ניט געהאט צוזאמענצורופען די סטאָקהאָלמער קאָנפערענץ. וואָס איז שייך צו די דייטשע סאָציאַל־דעמאָקראטען, האָב איך אָקאָרשט גע־רעדט מיט חבר גאָלדענבערג, איינער פון אונזערע דעלעגאטען קיין סטאָקהאָלם. האָט איהם א פערטרעטער פון דעם לינקען דייטשען

פליגעל פערזיכערט, אז א רעוואָלוציע אין דייטשלאַנד איז אונמעגליך אַזוי לאַנג ווי עס דויערט דער קריעג.“

דער עולם האָט אָנגעהויבען איבעררייסען אַווילאָוו'ן כמעט אויף יעדען וואָרט, אָבער ער האָט פאָרטגעזעצט:

„רוסלאַנד וועט בלייבען איזאָלירט. דער סוף וועט זיין, אז ענט־וועדער וועט די רוסישע אַרמעע בעזיעגט ווערען פון די דייטשען, און די דייטש־עסטרייכישע קאָאַליציע וועט שליסען א פריעדען מיט דער פראַנצויזיש־ענגלישער קאָאַליציע אויף ד ע ם ח ש ב ו ן פ ו ן ר ו ס ל א נ ד, אָדער מיר וועלען מוזען שליסען א סעפּאַראַטען פריעדען מיט דייטשלאַנד.

„איך בין אָקאָרשט געוואָהר געוואָרען, אז די אַמבאַסאַדאָרס פון די אַליאירטע לענדער גרייטען זיך צו פערלאָזען רוסלאַנד און אז קאָמיטעטען צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע בילדען זיך אין אַלע רוסישע שטעדט.

„איין איינציגע פּאַרטיי קען ניט גובר זיין די אַלע אונגעהייערע שוועריגקייטען. נאָר א מאַיאָריטעט פון דעם פאָלק, מיט א רעגירונג פון אַלע פעראייניגטע סאָציאַליסטען קען פיהרען די רעוואָלוציע צו אַן ענדגילטיגען זיעג.“

אַווילאָוו לייענט דאַן די רעזאָלוציע פון די צוויי פראַקציעס:

„נעהמענדיג אין אַנבעטראַכט, אז כדי צו רעטען די עראָבערונגען פון דער רעוואָלוציע איז אונבעדינגט נויטיג צו בילדען א רעגירונג, וואָס שטיצט זיך אויף דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע ווי זי איז אָרגאַניזירט אין די סאָוויעטען פון אַרבייטער, סאָלדאַטען און פויערים־דעפּוטאַטען; נעהמענדיג ווייטער אין אַנבעטראַכט, אז די אויפגאַבע פון אַזאַ רעגירונג איז וואָס גיכער צו שליסען פריעדען, צו איבערגעבען די ערד אין די הענד פון די אַגראַרישע קאָמיטעטען, צו אָרגאַניזירען א קאָנטראָל איבער אינדוסטריעלער פּראָדוקציאָן און צו רופען די גרינדונגס־פערזאַמלונג אויף דעם בעשטימטען טאָג — וועהלט דער קאָנגרעס אַן עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, וועלכער זאָל זיך שטעלען אין פערבינדונג מיט די דעמאָקראַטישע גרופּען, וואָס בעטהיי־ליגען זיך אין קאָנגרעס, כדי צו בילדען אַזאַ רעגירונג.“

ניט קוקענדיג אויף דער געהויבענער רעוואָלוציאָנערער שטימונג פון דער מאַסע האָבען אַווילאָוו'ס רוהיגע און געדולדיגע ווערטער

אויף איהר געמאכט א טיעפען איינדרוק. צום שלום האָבען די גע־שרייען און פייפערייען אין גאנצען אויפגעהערט. ווען ער האָט גע־ענדיגט, האָבען זיך אפילו געהערט אפּלאָדיסמענטען.

נאָך איהם האָט גערעדט קארעלין, אויך א יונגער, א מוטהיגער און א איבערצייגטער מענש, אין וועמעס אויפריכטיגקייט קיינער האָט ניט געצווייפעלט. ער האָט גערעדט אינ׳ם נאָמען פון די לינקע סאָ־ציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען — דער פּארטיי פון מאריא ספּירידאָנאָ־ווא, דער איינציגער פּארטיי, וואָס איז געגאנגען מיט די באָלשעוויקעס און וואָס האָט פערטראָטען די רעוואָלוציאָנערע פויערים.

„מיר האָבען זיך אָבגעזאָגט אנטהייל צו נעהמען אין דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען, ווייל מיר ווילען זיך ניט דערווייטערען פון יענעם טהייל פון דער רעוואָלוציאָנערער ארמעע, וואָס האָט פער־לאָזען דעם קאָנגרעס. אויב מיר וואָלטען אריין אין דער נייער רעגי־רונג, וואָלט פאר אונז געוואָרען אונמעגליך צו זיין פארמיטלער צווישען די באָלשעוויקעס און די איבעריגע גרופּען פון דער רוסישער דעמאָ־קראטיע, און דאָס ווילען מיר גראָד דערגרייכען. מיר קענען אונטער־שטיצען נאָר אזא רעגירונג, וואָס פעראייניגט אַלע סאָציאַליסטען. נאָך מעהר: מיר פּראָטעסטירען געגען דער טיראנישער האלטונג פון די באָלשעוויקעס. אונזערע קאָמיסארען האָט מען פערטריעבען פון זייערע פּלעצער. אונזער איינציגע צייטונג „זנאמיא טרודא“ (די פאָהן פון ארבייט) האָט נעכטען ניט געקענט ארויסגעהן...

„די צענטראַלע שטאָדט־דומא בילדעט א מעכטיגען קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע. דער קאָמיטעט גרייט זיך צו א מלחמה מיט אייך. איהר זייט שוין איצט אויך איזאָלירט. אייער רעגירונג האָט ניט די שטיצע פון קיין איינציגער דעמאָקרא־טישער גרופּע...“

טראָצקי שטעלט זיך אויף. זיין אויסדרוק איז זיכער און קראַפט־פאָל. אויף די ליפּען שלענגעלט זיך דאָס בעקאנטע סארקאסטישע שמייכעלע, וואָס איז פול מיט גיפט. ער רעדט מיט א קלינגענדיגער שטימע, און דער עולם ווערט הינגעריסען.

„די אַלע שמועסען זיינען ניט ניי. מיר האָבען שוין ניט איינמאָל געהערט, אז מיר זיינען איזאָלירט. ערב אונזער אויפשטאַנד האָט מען נבואה געזאָגט, אז א שרעקליכע מפּלה איז אונפערמיידליך.

דעמאָלט זיינען אויך אַלע געווען געגען אונז. נאָר אַ טהייל פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען איז געווען פערטראָטען מיט אונז אין דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. ווי זשע קומט עס, וואָס מיר האָבען געקענט אומוואַרפען די רעגירונג כמעט אָהן בלוט־פארגיסונג? דער פאקט אַליין בעווייזט גענוג קלאָהר, אַז מיר זיינען ניט איזאָלירט. דער אמת איז, אַז ניט מיר נאָר די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג איז איזאָלירט. די דעמאָקראַטישע פּאַרטייען, וועלכע טרעטען ארויס געגען אונז, זיינען געווען איזאָלירט, זיי זיינען איזאָלירט און זיי האָבען זיך אויף אייביג איזאָלירט פון דעם ארבייטער־קלאַס.

„זיי רעדען וועגען אַ קאָאַליציע. פאַראַן נאָר איין קאָאַליציע, וואָס איז באמת נויטהווענדיג — די קאָאַליציע פון ארבייטער, סאָלדאַטען און די אָרימסטע פּויערים. אונזער פאַרטיי האָט אויפגעטהאָן אַ גרויסע זאַך: זי האָט געבילדעט אַזאַ קאָאַליציע... וואָס פאַר אַ קאָאַליציע שטעלט זיך אַווילאָוו פאָר? אַ קאָאַליציע מיט די, וועלכע האָבען אונטערשטיצט די רעגירונג פון פאָלקס־פעררעטה'? ניט שטענדיג ווערט מען שטאַרקער דורך אַ קאָאַליציע. וואָלטען מיר, אַ שטייגער, געקענט אָרגאַניזירען דעם אויפשטאַנד, ווען מיר וואָלטען געהאַט דאַנ'ען און אַווקסענטיעוו'ן אין אונזערע רייהען?" דער עולם לאַכט.

„אַווקסענטיעוו האָט געגעבען ווייניג ברויט. שטעלט אייך פאָר, אַז מיר האָבען אַ קאָאַליציע מיט די אָבאָראָנצעס — וועלען זיי האָבען מעהר ברויט? אויב מיר דאַרפען אויסקלייבען צווישען די פּויערים און אַווקסענטיעוו'ן, וועלכער האָט געהייסען ארעסטירען די ערד־קאָמיטעטען, וועלען מיר שוין בעסער אויסקלייבען די פּויערים. אונזער רעוואָלוציע וועט בלייבען די קלאַסישע רעוואָלוציע אין דער געשיכטע.

„זיי בעשולדיגען אונז, אַז מיר האָבען זיך אָבגעזאָגט פון אַן אָבמאַך מיט די איבעריגע דעמאָקראַטישע פּאַרטייען. אָבער ווער איז שולדיג? זאָלען מיר רעכענען מיט קארעלינ'ען, אַז דאָס איז נאָר אַ „מיספערשטענדניס"? ניין, חברים, אָט איז אַ פּאַרטיי, וואָס שווימט אויף דער העכסטער כוואַליע פון אַ פאָלקס־רעוואָלוציע, אַ פּאַרטיי, וואָס איז נאָך ארומגעוויקעלט מיט'ן רויך פון פּולווער; זי קומט צו

איך און זאָגט אייך: אָט איז די מאכט, נעהמט זי; און איהר, אַנשטאָט צו נעהמען דאָס, וואָס מען גיט אייך, געהט איהר אריבער אויפ׳ן צד פונ׳ם שונא. פרעג איך אייך: איז דאָס אַ מיספּערשטענדניס? דאָס איז אַ קריעגס־ערקלעהרונג. און געדענקט, אַז ניט מיר האָבען ערקלעהרט דעם קריעג...

„אוויליאָוו סטראַשעט אונז, אַז אונזערע פריעדענס־פּערהאַנדלונגען װעלען צו גאָר ניט פיהרען, אויב מיר װעלען זיין „איזאָלירט“, זאָג איך אייך נאָך אַ מאָל: איך פערשטעה ניט, ווי אַזוי אַ קאָאַליציע מיט סקאָבעלעוו׳ן אָדער אפילו מיט טערעשטשענקאָ׳ן קען אונז העלפען ברענגען פריעדען. אוויליאָוו סטראַשעט אונז, אַז מען װעט מאַכען פריעדען אויף אונזער חשבון. זאָג איך אייך, אַז אויב אייראָפּאַ װעט נאָך אַלץ שטעהן אונטער דער הערשאַפט פון דער אימפּעריאַליסטישער בורזשואַזיע, איז דאָס רעװאָלוציאָנערע רוסלאַנד סיי ווי פערפאַלען...

„איינס פון די צוויי. ענטוועדער די רוסישע רעוואָלוציע װעט בעשאַפען אַ רעװאָלוציאָנערע בעוועגונג אין אייראָפּאַ, אָדער די אייראָפּעאישע מעכטע װעלען פערניכטען די רוסישע רעװאָלוציע.“

דער זאַאל האָט איהם אפּלאָדירט מיט אַ געוואַלדיגען אויסברוך פון אפּלאָדיסמענטען. די מוטהיגסטע פראָבע אין דער געשיכטע, די אידעע, אַז רוסלאַנד װעט ווייזען אַ וועג די איבעריגע לענדער, האָט אָנגעצונדען אַלעמענס הערצער. פון דעם מאָמענט אָן איז געוועזען עטוואָס בעוואוסטזיניגעס און ענטשלאָסענעס אין די רעוואָלוציאָנערע מאַסען און אין אַלע זייערע האַנדלונגען. די דאָזיגע שטימונג האָט זיי שוין קיינמאָל ניט פערלאָזט.

דער אַנדערער צד האָט זיך אָבער אויך געגרייט צום קאַמפּף. קאַמענעוו גיט דאָס וואָרט אַ דעלעגאַט פון דעם פעראיין פון אייזענבאהן־ארבייטער. דאָס איז אַ ניעדריגער, דיקליכער מאַן מיט אַ שטרענגען פנים און מיט אַן אויסדרוק פון אונדערבאַרעמדיגער פיינדשאַפט. ער וואַרפט אַ באָמבע.

„אינ׳ם נאָמען פון דער שטאַרקסטער אָרגאַניזאַציע אין רוסלאַנד פערלאַנג איך דאָס וואָרט און איך מעלד אייך: דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די אייזענבאַהן־אַרבייטער זאָגט זיך אָב צו אונטערשטיצען די באָלשעוויקעס, אויב זיי בלייבען אָבגעשיידט פון דער גאַנצער רוסישער דעמאָקראַטיע.“ אַ גרויסער טומעל הויבט זיך אויף אין זאַאל.

„אין יאָהר 1905 און אין די טעג פון קאָרנילאָוו׳ן זיינען די אייזענבאהן־ארבייטער געווען די בעסטע קעמפפער פאר דער רעוואָלוציע. איהר האָט אונז אָבער ניט איינגעלאדען צו אייער קאָנגרעס.“ געשריייען: „דאָס האָט דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט אייך ניט איינגעלאדען.“ דער רעדנער מאכט זיך ניט וויסענדיג. „מיר אנערקענען ניט די געזעצליכקייט פון אָט דעם קאָנגרעס. זינט עס זיינען פון אייך אוועק די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, האָט איהר ניט קיין געזעצליכען קוואָרום. דער אייזענבאהן־פעראיין אונטערשטיצט דעם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, און ערקלעהרט, אז דער קאָנגרעס האָט ניט געהאט דאָס רעכט אויסצוקלייבען א נייעם קאָמיטעט.

„די מאכט דאַרף זיין א סאָציאַליסטישע און א רעוואָלוציאָנערע, פעראַנטוואָרטליך פאר די געזעצליכע אָרגאנען פון דער גאנצער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע. ביז אזא מאכט וועט זיך גרינדען, האָט דער פערבאנד פון אייזענבאהן־ארבייטער בעשלאָסען: ערשטענס, ניט פיהרען קיין קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע ארמעען קיין פעטראָגראַד; צווייטענס, ניט פאָלגען קיין שום בעפעהל אָהן דער צושטימונג פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון דעם פעראיין. דער פעראיין נעהמט אויך איבער אין זיינע הענד די גאנצע פערוואַלטונג איבער די אייזענבאהנען פון רוסלאַנד.“

זיינע לעצטע ווערטער האָט מען קוים געקענט הערען אין דעם שטורם פו זידעל־ווערטער, וואָס האָט אויסגעבראָכען אין זאאל. עס איז אָבער געווען א שווערער קלאַפּ. דאָס האָט מען געקענט זעהן אויף די פנים׳ער פון פּרעזידיום. קאַמענעוו האָט זיך בעגרענעצט מיט אַ ענטפער, אז די געזעצליכקייט פון דעם קאָנגרעס איז אויסער צווייפעל, וואָרום אפילו נאָכדעם ווי עס האָבען זיך צוריקגעצויגען די מענשעוויקעס און סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, איז נאָך אַלץ געבליבען מעהר ווי דער קוואָרום, וואָס דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט בעשטימט.

די פראַגע וועגען אָרגאַניזירען די מאכט ווערט אָבגעשטימט, און אַן אונגעהייערע מאַיאָריטעט זעצט ארויף דעם ראטה פון די פאָלקס קאָמיסארען אויף זיין טהראָן.

די וואהלען פונ׳ם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דעם נייעם

פּאַרלאַמענט פון דער רוסישער רעפּובליק, האָבען קוים געדויערט פונפצעהן מינוט. טראָצקי ערקלעהרט, אז ער וועט בעשטעהן פון הונדערט מיטגליעדער, זיעבציג פון זיי באָלשעוויקעס. וואָס איז שייך די פּויערים און די יעניגע פּראַקציעס, וואָס האָבען זיך צוריקגעצויגען פון קאָנגרעס, וועט מען פאַר זיי לאָזען אַ פּלאַץ. „מיר ווילען בע־גריסען אַלע פּאַרטייען און גרופּען וואָס ווילען אָננעהמען אונזער פּראָגראַם און זיך ווילען בעטהייליגען אין דער רעגירונג“, האָט טראָצקי געענדיגט.

און דערמיט האָט זיך דער אַלל־רוסישער קאָנגרעס פון סאָוויעטען געשלאָסען, כדי זיינע מיטגליעדער זאָלען זיך וואָס גיכער פונאנדער־פאָהרען אין אַלע פּיער עקען פון רוסלאַנד און דערצעהלען די גרויסע נייעס.

עס איז שוין געווען ארום 7 אַ זייגער אין דער פריה, ווען מיר האָבען אויפגעוועקט די פערשלאָפענע קאָנדוקטאָרען און מאָטאָר־לייט פון די טראַם־וואַגאָנען, וואָס דער פעראיין פון טראַמוואַי־ארבייטער האָט שטענדיג געהאַלטען פאַר דעם סמאָלני אינסטיטוט, כדי אָבצופיה־רען אהיים די סאָוויעט־דעלעגאַטען. אין די וואַגאָנעס, האָט זיך אונז אויסגעדאַכט, איז איצט געווען ווייניגער פרייד און ווייניגער בעגייס־טערונג, ווי נעכטען. פּיעלע האבען אויסגעזעהן פערזאָרגט. אפשר האָבען זיי זיך געפרעגט שטילערהייד: „אמת, מיר זיינען איצט טאַקי די הערשער, אָבער ווי קענען מיר דורכפיהרען אונזער ווילען?“

לעבען אונזער וואָהנונג האָט אונז אָבגעשטעלט אַ פּאַטרול פון בעוואפענטע בירגער און האָט גענוי דורכגעקוקט אונזערע פּאַפּיערען. די פּראָקלאַמאַציע פון דער דומא האָט געטהאָן איהר ארבייט...

די בעל־הבית׳טע האָט געהערט, אז מיר זיינען געקומען, האָט זי זיך בעוויזען אין אַ ראָזאָווען זיידענעם פּעניואַר.

„דער הויז־קאָמיטעט האָט אייך וויעדער געבעטען, איהר זאָלט זיך שטעלען אין אָטשערעד צו היטען דאָס הויז גלייך מיט די איבעריגע מענער“, האָט זי געזאָגט.

„צוליעב וואָס זאָל מען דאָס היטען?“

„כדי צו בעשיצען דאָס הויז, די פרויען און די קינדער.“

„פון ווענען?“

„פון רויבער און מערדער.“

„אָבער וואָס טהוט מען, אויב עס קומט א קאָמיסאַר פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט צו זוכען געוועהר?“

„אָה, דאָס וועלען זיי נאָר זאָגען, אז זיי זיינען קאָמיסאַרען... און ווידער צוריק, וואָס איז דער אונטערשיעד?“

איך האָב פייערליך ערקלעהרט, אז דער קאָנסול האָט פערבאָטען אַלע אַמעריקאַנער בירגער צו טראָגען געוועהר — דערהויפט אין שכנות מיט דער רוסישער אינטעליגענץ...

קאַפיטעל זעקס

דער רעטונגס־קאָמיטעט

פרייטאָג, דער 9טער נאָוועמבער...

„נאָוואָטשערקאַסק, דעם 8טען נאָוועמבער.

„אזוי ווי עס איז פאָרגעקומען אַן אויפשטאַנד פון די באָלשעוויקעס און אזוי ווי זיי האָבען געמאַכט א פּראָבע אַראָבצוזעצען די פּראָוויזאָרישע רעגירונג און צו פערכאַפּען די מאַכט אין פּעטראָגראַד... ערקלעהרט די קאָזאַקען־רעגירונג, אז זי האַלט אזוינע מהאַטען פאַר א פאַרברעכען וואָס טאָר ניט דערלאָזען ווערען. די קאָזאַקען וועלען געבען זייער גאַנצע שטיצע דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג וואָס איז א קאָאַליציאָנס־רעגירונג. צוליעב די אויבענדערמאַנטע אומשטענדען און ביז די פּראָוויזאָרישע רעגיערונג וועט צוריקגעווינען איהר מאַכט און ס'וועט איינגעפיהרט ווערען אָרדנונג אין רוסלאַנד, נעהם איך איבער די מאַכט, אָנהויבענדיג פון'ם זיבעטען נאָוועמבער, אין אַלע אַנגעלעגענהייטען, וואָס זיינען שייך צו דער דאָנער געגענד.

(אונטערגעשריבען)

א ט א מ א ן ק א ל ע ד י ן

דער פּרעזידענט פון דער רעגירונג

פון קאָזאַקישע אַרמייען.

א פּריקאַז פון דעם מיניסטער־פּרעזידענט קערענסקי, אַרויסגעגעבען אין גאַטשינאַ:

„איך, דער מיניסטער־פּרעזידענט פון דער פּראָוויזאָרישער רע־

גירונג און דער הויפט־קאָמאַנדיר איבער אַלע בעוואפענטע קרעפטען פון דער רוסישער רעפובליק, ערקלעהר, אז איך געפין זיך אָן דער שפּיץ פון די פּאָלקען ביים פראָנט, וועלכע זיינען געבליבען טריי דעם פאָטערלאַנד.

„איך בעפעהל אַלע סאָלדאַטען פון דעם פּעטראָגראַדער מיליטערי־שען ראַיאָן, וועלכע האָבען דורך אַ טעות אָדער אונוויסענהייט זיך געלאָזט פערפיהרען פון די פעררעטהער פון דעם לאַנד און דער רע־וואָלוציע, אז זיי זאָלען זיך באַלד אומקעהרען און טהאָן זייער פפליכט.

„דער דאָזיגער בעפעהל זאָל געלייענט ווערען אין אַלע פּאָלקען, באַטאַליאָנען און עסקאַדראָנען. אונטערגעשריבען:

מיניסטער־פּרעזידענט פון דער פּראָוויזאָרישער

רעגירונג און הויפט־קאָמאַנדיר,

א. פ. קערענסקי.“

אַ טעלעגראַם פון קערענסקי׳ן צו דעם גענעראַל, וואָס קאָמאַנ־דעוועט איבער׳ן צפון־פראָנט:

„גאַטשינאַ איז גענומען געוואָרען פון די לאָיאַלע פּאָלקען אָהן בלוט־פארגיסונג. אָבטהיילונגען פון קראָנשטאַדטער מאַטראָזען, פון דעם סעמיאָנאָווסקי און איזמאַאילאָווסקי פּאָלקען האָבען אָבגעגעבען זייער געוועהר אָהן אַ ווידערשטאַנד און האָבען זיך אָנגעשלאָסען אָן דער רעגירונגס־אַרמיי.

„איך בעפעהל אַלע אונטען־אויסגערעכענטע אָבטהיילונגען, זיי זאָלען אַרויסטרעטען פּאָרווערטס אַזוי שנעל ווי מעגליך. דער מיליטער־רישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט בעפוילען זיין אַרמעע אָבצו־טרעטען...“

גאַטשינאַ, אַ 30 קילאָמעטער קיין דרום־מערב צו, איז געפאַלען אין משך פון דער נאַכט. עס איז אמת, אז אָבטהיילונגען פון די צוויי אויבענדערמאָהנטע פּאָלקען (אָבער ניט קיין מאַטראָזען) זיינען אַרומ־גערינגעלט געוואָרען פון קאָזאַקען און האָבען אָבגעגעבען זייער גע־וועהר. די דאָזיגע אָבטהיילונגען האָבען זיך אַרומגעדרעהט אין יענער געגענד אָהן קאָמאַנדירען און אָהן אָרדנונג. עס איז אָבער ניט אמת, אז זיי זיינען צוגעשטאַנען צו דער רעגירונגס־אַרמעע. אין דעם זעלבינען מאָמענט, ווען קערענסקי האָט אַרויסגעגעבען זיין בע־פעהל, זיינען פיעלע פון זיי געקומען אין סמאָלני, פערוואונדערט און

פערשעהמט, און געפּרואווט ערקלעהרען, וואָס מיט זיי איז געשעהן. זיי האָבען ניט געוואוסט, אַז די קאָזאַקען זיינען אַזוי נאָהענט. זיי האָבען זיך געפּרואווט אויס׳טענה׳ן מיט די קאָזאַקען.

עס איז געווען קלאָהר, אַז דער גאַנצער רעוואָלוציאָנערער פראָנט איז צומישט. די גארניזאָנען פון אַלע קליינע שטעדטלעך קיין דרום צו האָבען זיך צושפּאָלטען אויף צוויי אָדער דריי גרופּען, וואָס האָבען בשום אופן ניט געקענט דורכקומען. די העכערע קאָמאַנדירען זיינען דערוועיל געווען אויף קערענסקי׳ס צד, וויייל קיין שטאַרקערע מאַכט איז ניט געווען; די מעהרהייט פון די פשוט׳ע סאָלדאַטען זיינען געווען אויפ׳ן צַד פון די סאָוויעטען, און די איבעריגע האָבען זיך געוואַקעלט און האָבען אַליין ניט געוואוסט, וואָס עס טהוט זיך מיט זיי.

אין גרוים איילעניש האָט דער רעוואָלוציאָנערער מיליטערישער קאָמיטעט בעשטימט מוראוויאָוו׳ן פאַר דעם קאָמאַנדיר צו פערטהיידיגען פּעטראָגראַד. מוראוואָיוו איז געווען אַ קאַפּיטאַן פון דער אַלטער אַרמעע, אַ מאַן מיט אַ גרויסען עהר־גייץ. דאָס האָט ער אָרגאַניזירט די טויט־באַטאַליאָנען אינ׳ם משך פון דעם זומער; דאָס האָט ער איינמאָל בעשולדיגט די פּראָוויזאָרישע רעגירונג, אַז „זי איז צו ווייך מיט די באָלשעוויקעס“ און אַז „מען דאַרף זיי אַלע אָבווישען פון דעם פּנים פון דער ערד.“ דאָס איז געווען אַ פערברענטער מיליטאַריסט, מיט אַלע מיליטערישע טראַדיציעס. ער האָט געהאַט דרך ארץ פאַר מאַכט און מוטה. אפשר איז ער טאַקי געווען אויפּריכטיג אין דעם פּרט...

אינדערפריה ווען איך בין אַראָבגעגאַנגען אין גאַס, האָב איך געפונען צוויי נייע פּריקאַזען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט אָנגעקלעפּט אויף די וואַנד. איינער האָט בעפוילען, אַז אַלע קראָמען און געשעפטען זאָלען זיין אָפען ווי געוועהנליך, און אַנדערער — אַז אַלע לעדיגע צימערען אין פּריוואַטע וואָהנונגען זאָלען איבערגעגעבען ווערען אינ׳ם רשות פונ׳ם קאָמיטעט.

זעקס און דרייסיג שטונדען זיינען די באָלשעוויקעס געווען אָבגעשניטען פון דעם לאַנד און פון דער גאַנצער וועלט. די אייזענבאַהןבעאַמטע און טעלעגראַפיסטען האָבען זיך אָבגעזאָגט איבערצוגעבען זייערע דעפּעשען; די פּאָסט־בעאַמטע האָבען ניט געוואָלט בעזאָרגען זייער פּאָסט. נאָר דער דראָטלאָזער טעלעגראַף פון דער רעגירונג

אין צארסקאָיע סעלאָ האָט ארויסגעשיקט אלע האלבע שעה ביולעטע־נען און מאניפעסטען אין אלע פיער עקען פון דער וועלט ; די קאָ־מיסארען פון סמאָלני האָבען זיך געיאָגט מיט די קאָמיסארען פון דער שטאָדט־דומא איבער׳ן שטח פון א האלבען ערד־קוגעל, און צוויי אעראָפּלאנען אָנגעלאָדען מיט אגיטאציאָנס־ליטעראטור זיינען געפלוי־גען אין דער לופטען צום פראָנט צו...

אָבער די כוואליעס פון אויפשטאנד האָבען זיך געשפּרייט איבער רוסלאנד מיט אזא שנעלקייט, וואָס קיין אייזענבאהן און קיין פליה־מאשין וואָלט ניט געקענט דעריאָגען. דער העלסינגפאָרסער סאָוויעט האָט אָנגענומען א רעזאָלוציע צו שטיצען די פּעטראָגראדער רעגירונג ; די קיעווער באָלשעוויקעס האָבען פערכאפּט דעם ארסענאל און די טעלעגראף־סטאנציע און נאָר די דעלעגאטען פון דעם קאָזאקען־קאָנ־גרעס, וועלכער איז גראד דעמאָלט אָבגעהאלטען געוואָרען אין קיעוו, האָבען זיי פערטריעבען פון זייערע פּאָזיציעס ; אין קאזאן האָט א מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ארעסטירט דעם אָרטיגען שטאב פון דעם גארניזאָן און דעם קאָמיסאר פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג ; פון דעם ווייטען קראסנאָיארסק אין סיביר איז אָנגעקו־מען די ידיעה, אז די סאָוויעטען קאָנטראָלירען די אָרטיגע שטאָדט־פערוואלטונג ; אין מאָסקווא, וואו די לאגע איז געווען זעהר געשפּאנט צוליעב א גרויסען סטרייק פון לעדער־ארבייטער פון איין זייט און דער געפאהר פון אן אלגעמיינעם לאָק־אוט פון דער אנדערער, האָבען די סאָוויעטען מיט א ריעזיגער מעהרהייט בעשלאָסען צו שטיצען די פּעטראָגראדער באָלשעוויקעס. ס׳האָט זיך שוין דאָרט געגרינדעט א מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט.

די זעלביגע זאך האָט זיך איבערגע׳חזר׳ט אומעטום. דער פּשוט׳ער סאָלדאט און דער פאבריק־ארבייטער האָבען אונטערשטיצט די סאָוויעטען : די אָפיצירען, די יונקערס און די בורזשואזיע זיינען געוועהנליך געשטאנען אויפ׳ן צד פון דער רעגירונג. דאָס זעלביגע מיט די קאדעטען און מעסיגע סאָציאליסטען. אין די אלע דערמאָנטע שטעדט האָבען זיך געבילדעט קאָמיטעטען צו ראטעווען דאָס לאנד און די רעוואָלוציע. זייער אויפגאבע איז געווען אָנצופיה־רען א בירגער־קריעג.

רוסלאנד איז זיך פונאנדערגעפאלען אויף איהרע עלעמענטען.

אנגעהויבען האט זיך דאס נאך אין דעם יאהר 1905. די מערץ־רעוואלוציע האט נאר פערשנעלערט דעם פראצעס. עס האבען זיך דעמאלט בעוויזען סמנים פון א נייער ארדנונג, אבער געבליבען איז נאך דער אלטער אויסגעהוילטער גוף פון דער פארצייטיגער ארדנונג. איצט האבען איהם די באלשעוויקעס אין איין נאכט אומגעווארפען און צושאטען ווי מען שיט פונאנדער שטויב. דאס אלטע רוסלאנד איז פערשוואונדען. די מענשליכע געזעלשאפט האט זיך פונאנדערגעשמאלצען אין שטארקער, פרימיטיווער היץ. פון דעם קאכעדיגען פייער־ים האט זיך געהויבען דער קלאסען־קאמפף, שארף, אומדערבארעמדיג. אויף דער אויבער־פלאך האט זיך לאנגזאם פערצויגען דאס זאנפטע, שוואכע הייטעל פון נייע פלאנעטען.

אין פעטראגראד האבען 16 מיניסטעריומס געסטרייקט אונטער דער פיהרונג פון דעם ארבייטס־מיניסטעריום און שפייז־מיניסטעריום — די איינציגע צוויי, וואס זיינען בעשאפען געווארען דורך דער סאציאליסטישער קאאליציע פון אויגוסט.

אויב מענשען זיינען אמאל געווען אליין, האט יענעם גראהען קאלטען פריהמארגען דאס „הייפעל באלשעוויקעס“ געווים אויסגעזעהן אליין. אלע שטורמס האבען זיך געהויבען ארום זיי. דער מיליטערי־שער רעוואלוציאנערער קאמיטעט האט דערפיהלט, אז ער איז צוגע־שפארט מיט׳ן רוקען צום וואנד, האט ער ניט געהאט קיין אנדער ברירה, ווי קעמפפען פאר זיין לעבען. ער האט דערלאנגט א שווערען קלאפ. „מוטה, מוטה, און נאכאמאל מוטה!“ פינף א זייגער פאר־טאג זיינען די רויטע גווארדייצעס אריינגעקומען אין דער דרוקעריי פון דער שטאדט־פערוואלטונג, קאנפיסקירט טויזענדער עקזעמפלארען פון דעם פראטעסט־אויפרוף פון דער דומא און אונטערדריקט דעם אפיציעלען דומא־ארגאן, דעם „וויעסטניק גאראדסקאווא סאמאאור־פראוולעניא“ (ביולעטען פון דער שטאדטישער זעלבסט־פערוואלטונג). אלע בורזשואזע צייטונגען האט מען ארויסגעווארפען פון די דרוקע־רייען, אפילו דעם „גאלאס סאלדאטא“, א צייטונג פון דעם אלטען צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט. די לעצטע האט אבער באלד גע־ענדערט איהר נאמען אויף „סאלדאטסקי גאלאס“ און איז ארויס אין הונדערט טויזענד עקזעמפלארען. איהר ארטיקעל איז געווען פול מיט צארן און גאל:

„די חברה, וואָס האָבען אָנגעהויבען זייער אָנפאַל אין דער פּינ־סטערניש פון דער נאַכט, די פעררעטהער וואָס האָבען אונטערדריקט די צייטונגען, וועלען ניט קענען לאַנג האַלטען דאָס לאַנד אין אונוויסענ־הייט. דאָס לאַנד וועט וויסען דעם אמת! עס וועט אייך דערקענען, הערדען באָלשעוויקעס, עס וועט פערשטעהן ווער איהר זייט. מיר וועלען נאָך זעהן...“

קורץ נאָכמיטאָג זיינען מיר אַרויסגעגאַנגען אויף נעווסקי. די גאַס פאַר דעם בנין פון דער דומאַ איז געווען פערפּלייצט מיט מענשען. דאָ און דאָרט זיינען געשטאַנען רויטע גוואַרדייצעס און מאַטראָזען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען. אַרום יעדען האָט זיך פערזאַמעלט אַ המון פון אַ הונדערט מענער און פרויען — אָנגע־שטעלטע, סטודענטען, קרעמער, טשינאָווניקעס, — וואָס האָבען גע־דראָהט מיט די פויסטען און געשאָטען קללות און זידלערייען. אויף די טרעפּ זיינען געשטאַנען אָפיצירען און יונגע אינגלעך אין מילי־טערישע קליידער און האָבען פונאַנדערגעטהיילט עקזעמפּלאַרען פון דעם „סאָלדאַטסקי גאָלאָס“. אונטען, לעבען די טרעפּ, איז געשטאַנען אַן אַרבייטער מיט אַ רויטען באַנד אַרום זיין אַרבעל און אַ רעוואָלווער אין האַנד און פערלאַנגט, אַז מען זאָל איהם אָבגעבען די צייטונגען. דער אַרבייטער האָט געציטערט פון כעס און אויפרעגונג, און דער עולם אַרום איהם איז געווען זעהר פיינדליך... מיר דאַכט זיך, אַז קיינמאָל האָט די געשיכטע אַזוינע סצענעס ניט געזעהן. פון איין זייט אַ הייפעל אַרבייטער און געוועהנליכע סאָלדאַטען מיט וואַפען אין די הענד, פאַרטרעטער פון אַ זיעגרייכער רעוואָלוציע, און דאָך ניעדער־געשלאָגען און אינגאַנצען פערלוירען; פון דער אַנדערער זייט אַן אויפגערודערטער, בייזער המון פון אַזוינע מענשען ווי מען קען זעהן אויף די טראָטואַרען פון 5טער עוועניו אַרום מיטאָג־צייט — אַלע אויפ־געבראַכט, צאָרנדיג, שרייענדיג אין איין קול: „פעררעטהער! פּראָוואָקאַטאָרס! אָפּריטשניקעס!“

סטודענטען און אָפיצירען האָבען געהיט די טהירען פון דער דומאַ. אויף זייערע אַרבעל האָבען זיי געטראָגען ווייסע בענדער מיט רויטע אותיות: „מיליץ פון דעם קאָמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט.“ עטליכע אינגלעך אין מיליטערישע מונדירען זיינען אַריינגעקומען און אַרויסגעגאַנגען דורך דער טהיר פון דער דומאַ.

אויבען איז דער עולם געווען שטארק אויפגערעגט. מיר האָבען בעגעגענט קאַפּיטאַן גאַמבערג, געהענדיג פון די טרעפּ. „זיי ווילען פונאַנדערלאָזען די דומא“, האָט ער געזאָגט, „דער באָלשעוויסטישער קאָמיסאַר איז איצט ביים גאָלאָווא“. ווען מיר זיינען ארויפגעגאַנגען ארויף, האָבען מיר געזעהן ריאַזאַנאָוו׳ן ארויסגעהן. ער איז דאָס געקומען פאָדערען, אַז די דומא זאָל אנערקענען דעם ראטה פון די פאָלקס קאָמיסארען, און דער גאָלאָווא האָט איהם קורץ און שארף נעענטפערט: „ניין.“

אין די קאַנצעלאַריעס איז אַ גרויסער עולם ארומגעלאָפען אהין און אהער, געשריען, געמאַכט מיט די הענד. דאָס זיינען געווען רע־גירונגס־בעאַמטע, אינטעליגענטען, זשורנאַליסטען, אויסלענדישע קאָ־רעספּאָנדענטען, פראַנצויזישע און ענגלישע אָפיצירען. דער שטאָדט־אינזשיניר האָט אָנגעוויזען אויף די ענגלישע אָפיצירען מיט אַ מינע פון נצחון. „די אמבאסאדאָרס אנערקענען איצט די דומא אָלס די איינציגע קראַפט“, האָט ער ערקלעהרט. „די דאָזיגע באָלשעוויסטישע מערדער און רויבער זיינען ניט מעהר ווי אַ פראַגע פון עטליכע שטונ־דען. גאַנץ רוסלאַנד איז מיט אונז...“

אין אַלעקסאַנדראָווסקי זאַאַל איז פאָרגעקומען אַ ריעזיגע פער־זאַמלונג פון דעם רעטונגס־קאָמיטעט. פיליפּאָווסקי איז געווען פאָר־זיצענדער, און סקאָבעלעוו איז ווידער געווען אויף דער טריבונע. אונטער שטארקע אַפּלאָדיסמענטען מעלדעט ער, אַז נייע קרעפטען זיינען צוגעקומען צום קאָמיטעט: דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פונ׳ם פויערים־סאָוויעט, דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דער צענטראַלער ארמעע־קאָמיטעט, דער צענטראָ־פלאָט, די מענשע־וויסטישע, סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע און פראָנט־דעלעגאַטען פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס, די צענטראַל־קאָמיטעטען פון די מענשעוויקעס, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און פאָלקס־סאָציאַליסטען, די גרופּע „יעדינסטוואָ“, דער פויערים־פעראיין, קאָאָפּעראַטיווען, זעמסטוואָס, שטאָדט־פערוואַלטונגען, פּאָסט און טעלעגראַפען־פעראיינען, דער אַלל־רוסישער פעראיין פון אייזענבאהן־ארבייטער, דער ראטה פון דער רוסי־שער רעפּובליק, דער פעראיין פון פעראיינען, דער פעראיין פון סוחרים און פאַבריקאַנטען...

„...די מאכט פון די סאָוויעטען איז ניט קיין דעמאָקראַטישע

מאכט, נאָר אַ דיקטאטור, און ניט אַ דיקטאטור פונ׳ם פּראָלעטאריאט, נאָר ג ע ג ע ן דעם פּראָלעטאריאט. יעדער איינער, וואָס האָט אַ רעוואָלוציאָנערע נשמה, מוז איצט צושטעהן צו אונז, כדי צו פער־טהיידיגען די רעוואָלוציע...“

„די אויפגאבע איז איצט ניט נאָר צו בעשאפען אזא לאגע, אז אונפעראנטוואָרטליכע דעמאגאָגען זאָלען ניט קענען ניט ברענגען קיין שאָדען, נאָר אויך קעמפּפען געגען דער קאָנטר רעוואָלוציע. אויב עס איז אמת, אז געוויסע גענעראלען ווילען אויסניצען די געלעגענהייט און מארשירען אויף פּעטראָגראד מיט רעאקציאָנערע אויסזיכטען, איז דאָס נאָך אַן איבעריגער בעווייז, אז מיר דארפען לעגען דעם פונדאמענט פאר אַ דעמאָקראטישע רעגירונג. אויב ניט, וועט דער רעכטער פליגעל נעהמען אונטערגראָבען אונטער דער רעוואָלוציע, ווי עס טהוט דער לינקער פליגעל.

„דער פּעטראָגראדער גארניזאָן קען ניט בלייבען רוהיג, ווען מען ארעסטירט בירגער, וואָס קויפען דעם „גאָלאָס סאָלדאטא“ און צייטונגס פערקויפער, וואָס פערקויפען די „ראבאָטשאיא גאזעטא“...

„די צייט פון רעזאָלוציעס איז שוין אריבער. ווער עס האָט מעהר קיין בטחון ניט אין דער רעוואָלוציע, זאָל בעסער געהן אהיים. כדי צו בילדען אַ פעראייניגטע קראפט, מוזען מיר צוריק אויפהויבען דעם פּרעסטיזש פון דער רעוואָלוציע...

„לאָמיר שווערען, אז אָדער די רעוואָלוציע וועט געראטעוועט ווערען, אָדער מיר וועלען אַלע שטארבען!“

אַלע שטעלען זיך אויף די פיס. פרייד־געשרייען, אויגען ברענען. אין דעם גאנצען זאאל האָב איך ניט געזעהן קיין איינציגען פּראָלעטאריער...

וויינשטיין רעדט:

„מיר מוזען בלייבען רוהיג. מיר מוזען זיך אָבהאלטען פון יעדען שריט, ביז די געזעלשאפטליכע מיינונג וועט ניט ווערען אָרגאניזירט ארום דעם רעטונגס־קאָמיטעט. דאַן וועלען מיר איבערגעהן פון פער־טהיידיגונג צו אַן אָנפאל!“

דער פערטרעטער פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאהן־פעראיין מעלדעט, אז זיין אָרגאניזאציע נעהמט אויף זיך די איניציאטיווע צו בילדען אַ נייע רעגירונג און אז איהרע דעלעגאטען פערהאנדלען

איצט די פראגע מיט סמאָלני. עס הויבט זיך אָן א הייסע דיסקוסיע, צו זאָל מען ארייננעהמען די באָלשעוויקעס אין דער נייער רעגירונג, צו ניט. מארטאָוו זאָגט זיך ארויס פאר. סוף כל סוף, מיינט ער, זיינען זיי דאָך א וויכטיגע פּאָליטישע פּארטיי. די מיינונגען זיינען צוטהיילט. דער רעכטער פליגעל פון די מענשעוויקעס און סאָציאַליס־טען־רעוואָלוציאָנערען ווי אויך די פּאָלקס־סאָציאַליסטען, די קאָאָפּערא־טיווען און די בורזשואזע עלעמענטען, זיינען אלע אויסדריקליך געגען.

„זיי האָבען פערראטהען רוסלאנד", זאָגט איין רעדנער. „זיי האָ־בען אָנגעהויבען א בירגער־קריעג און אויפגעעפענט דעם פראָנט פאר די דייטשען. מען מוז זיי ברעכען אָהן שום צערעמאָניעס..."

סקאָבעלעוו האַלט, אז מען דארף אויסשליסען סיי די באָלשעווי־קעס, סיי די קאדעטען.

מיר האָבען זיך ארייגעלאָזען אין א שמועס מיט א יונגען סאָציאַ־ליסט־רעוואָלוציאָנער, איינער פון די, וואָס האָבען צוזאמען מיט די באָלשעוויקעס פערלאָזט די דעמאָקראטישע קאָנפערענץ אין יענער בעריהמטער נאכט, ווען צערעטעלי און די „פּשרה־מאכער" האָבען ארויפגעצוואונגען א קאָאַליציע אויף דער רוסישער דעמאָקראטיע.

„ווי קומט איהר אהער?" האָב איך געפרעגט.

זיינע אויגען האָבען זיך אָנגעצונדען. „יא", האָט ער אויסגע־שריען. „איך האָב פערלאָזט דעם קאָנגרעס צוזאמען מיט מיין פּארטיי. מיר זיינען ארויסגעטראָטען מיטוואָך ביינאכט. ניט צוליעב דעם האָב איך איינגעשטעלט מיין לעבען צוואנציג יאָהר נאָכאנאנד, אז איך זאָל זיך איצט אונטערוואַרפען אונטער דער טיראַניע פון דעם טשאָרני נאראָד. זייערע מעטהאָדען זיינען אונערטרעגליך, אָבער זיי האָבען ניט גענומען אין בעטראכט די פויערים... ווען די פויערים וועלען זיך א ריהר טהאָן, וועט אין עטליכע מינוט פון זיי קיין זכר ניט בלייבען."

„אָבער זייט איהר זיכער, אז די פויערים וועלען זיין געגען? איז דען ניטאָ א האָפנונג, אז דאָס לאנד־געזעץ וועט בעפריעדיגען די פויערים? וואָס נאָך קענען זיי וועלען?"

„אָה, דאָס לאנד־געזעץ!" האָט ער אויסגעשריען מיט גיפטיגען צאָרן. „יא, ווייסט איהר, וואָס פאר א לאנד־געזעץ דאָס איז? עס

איז א ו נ ז ע ר גנזעצ, — עס איז דאָס פראָגראַם פון די סאָציאַליס־טען־רעוואָלוציאָנערען מיט אַלע פּרטים. דאָס האָט מ י י ן פּאַרטיי זאָרגפעלטיג אנאַליזירט די פאָדערונגגען פון די פּויערים אין די פער־שיעדענע געגענדען. דאָס האָט מ י י ן פּאַרטיי אָנגעמערקט אָט די פּאָליטיק. עס איז אַן אמת׳ע רציחה...“

„אויב דאָס איז טאַקי באמת אייער פּאָליטיק, טאָ וואָס זייט איהר ברוגז? אויב דאָס זיינען טאַקי די פאָדערונגען פון די פּויערים, טאָ פאר וואָס זייט איהר נעגען?“

„איהר פערשטעהט ניט! זעהט איהר דען ניט, אז די פּויערים וועלען באַלד דערקענען דעם שווינדעל? מיינט איהר, אז מען קען פון זיי בעהאַלטען דעם פאקט, אז מען האָט פּשוט גע׳גנב׳עט דעם פּראָגראַם ביי די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען?“

איך האָב געפרעגט, צו עס איז אמת, אז קאַלעדין רוקט זיך קיין צפון. יענער האָט געשאָקעלט דעם קאָפּ אויף יא און האָט זיך גע־ריבען די הענד מיט בייזער צופריעדענהייט. „יא, איצט זעהט איהר, וואָס די באָלשעוויקעס האָבען אָנגעמאַכט? זיי האָבען אויפגעהויבען די קאָנטער־רעוואָלוציע געגען אונז. די רעוואָלוציע איז פערלוירען. די רעוואָלוציע איז פערלוירען!

„אָבער וועט איהר גאָר ניט פערטהיידיגען די רעוואָלוציע?“

„געוויס וועלען מיר זי פערטהיידיגען — ביז דעם לעצטען טראָפּען בלוט. אָבער מיר וועלען ניט ארבייטען בשותפות מיט די באָלשעווי־קעס. דאָס געוויס ניט...“

„אָבער שטעלט אייך פאָר, אז קאַלעדין קומט קיין פּעטראָגראַד און די באָלשעוויקעס פערטהיידיגען די שטאָדט. וועט איהר ניט אר־בייטען מיט זיי צוזאַמען?“

„געוויס ניט. מיר וועלען אויך פערטהיידיגען די שטאָדט, אָבער מיר וועלען ניט שטיצען די באָלשעוויקעס. קאַלעדין איז אַ שונא פון דער רעוואָלוציע, אָבער די באָלשעוויקעס זיינען אויך שונאים פון דער רעוואָלוציע.“

„וועמען וואָלט איהר אויסגעקליבען פון די צוויי: קאַלעדינ׳ען אָדער די באָלשעוויקעס?“

„דאָ האַנדעלט זיך ניט וועגען דעם“, האָט ער אונגעדולדיג ארויס־געפּלאַצט. „איך זאָג אייך, אז די רעוואָלוציע איז פערשפּיעלט, און

ווער איז שולדיג? — די באָלשעוויקעס! אָבער וואָס טויג אונז בכלל רעדען וועגען אזוינע זאכען? קערענסקי קומט דאָך צוריק... איבערמאָרגען וועלען מיר אָנהויבען אַן אָפענסיווע... סמאָלני האָט שוין געשיקט צו אונז דעלעגאַטען מיט אַ פאָרשלאָג צו בילדען אַ נייע רעגירונג. אָבער וואָס הערען מיר זיי — זיי זיינען אין גאַנצען מאכט־לאָז... מיר ווילען מיט זיי ניט קיין שותפות..."

אַ שאָס האָט זיך דערהערט אין דרויסען. מיר זיינען צוגעלאָפען צום פענסטער. אַ רויטער גוואַרדייעץ האָט, קענטיג, ניט געקענט אויס־האַלטען די זידלערייען און דאָס געשפעט פון דעם המון, האָט ער אויסגעשאָסען און פערוואונדעט אַ יונג מיידעל אין אָרעם. מיר האָבען געזעהן, ווי מען האָט זי אריינגעזעצט אין אַ קאַרעט. דער אויפגערעגטער עולם האָט זי ארומגערינגעלט פון אַלע זייטען. שטימען האָבען זיך געלאָזט הערען, געשרייען, געפילדער. ווי מיר זיינען אַזוי געשטאַנען ביים פענסטער, האָט זיך פּלוצלונג אַ געפּאַנצערטער אויטאָ־מאָביל בעוויזען אויפ'ן ראָג מיכאַילאָווסקי. זיינע האַרמאַטען האָבען זיך געקירעוועט אהין און אהער. דער עולם האָט זיך באַלד געלאָזט לויפען, ווי דאָס טהוט מען שטענדיג אין פעטראָגראַד אין אַזאַ פאַל. מענשען האָבען זיך געוואָרפען אויף דער ערד און געלעגען אונבעוועגליך אין גאַס, אין די רינשטאָקען, הינטער טעלעפאָן־סלופּעס. די מאַשין איז צוגעפאָהרען צו די טרעפּ פון דער דומאַ. אַ מאַן האָט ארויסגע־שטעקט זיין קאָפּ פון דעם טהורם און האָט זיך געהייסען אָבגעבען די נומערען „סאָלדאַטסקי גאָלאָס". די איינגלעך אין מיליטערישע קליי־דער האָבען געמאַכט חוזק פון דעם מאַן און זיינען אַנטלאָפען אין דער געביידע. אין אַ מינוט אַרום איז דער אויטאָמאָביל לאַנגזאַם אָבגעפאָהרען ארויף נעווסקי. עטליכע הונדערט מענער און פרויען האָבען זיך אויפגעהויבען און גענומען רייניגען זייערע קליידער.

אינוועניג זיינען מענשען ארומגעלאָפען אהין און אהער מיט פּעק נומערען „סאָלדאַטסקי גאָלאָס" און געזוכט אַ פּלאַץ וואו זיי צו בעהאַלטען...

אַ זשורנאַליסט איז אריינגעלאָפען אין זאַאַל מיט אַ פּאַפּיער אין האַנד.

„אָט איז אַ פּראָקלאַמאַציע פון קראַסנאָוו'ן, האָט ער אויסגעשרי־ען צום עולם, וואָס האָט איהם ארומגערינגעלט פון אַלע זייטען. „דרוקט

עס אָב, דרוקט עס אָב וואָס גיכער, און לאָז מען עס פערשפּרייטען אין די קאַזאַרמעס!"

דאָס איז דער טעקסט פון דער פּראָקלאַמאַציע:

„לויט אַ בעפעהל פון דעם הויפּט־קאָמאַנדיר בין איך געוואָרען קאָמענדאַנט פון אַלע אַרמעען, וואָס געפינען זיך אַרום פּעטראָגראַד.

„בירגער, סאָלדאַטען, העלדישע קאָזאַקען פון דאָן, קובאַן, טראַנס־באַיקאַל, אַמור, יעניסיי, איהר אַלע וואָס זייט געבליבען טריי צו אייער שבועה, איהר אַלע וואָס האָט געשוואָרען צו היטען אייער קאָזאַקישע עהרע, אייך אַלע רוף איך, איהר זאָלט ראַטעווען פּעט־ראָגראַד פון אַנאַרכיע, פון הונגער, פון שקלאַפערייי, איהר זאָלט ראַטעווען רוסלאַנד פון דער אייביגער שאַנד, אין וועלכע אַ הייפעל אונוויסענדע מענשען, געקויפט דורך ווילהעלם'ס גאָלד, ווילען זי אַריינוואַרפען.

„די פּראָוויזאָרישע רעגירונג, וועמען איהר האָט געשוואָרען טריי־הייט אין די גרויסע טעג פון מערץ, איז ניט אַרונטערגעוואָרפען. זי איז נאָר מיט געוואַלד פערטריעבען געוואָרען פון דער געביידע, וואו זי האָט געהאַט איהרע זיצונגען. די רעגירונג האָט געשוואָרען, אַז מיט דער הילף פון די פראָנט־אַרמעען וואָס זיינען געבליבען געטריי צו זייער פפליכט, מיט דער הילף פון דעם קאָזאַקען־ראַטה, וואָס האָט פעראייניגט אונטער איין קאָמאַנדע אַלע קאָזאַקען און וואָס איז שטאַרק דורך דער דיסציפּלין אין די רייהען פון די קאָזאַ־קען און האַנדעלט אין איינקלאַנג מיט דעם ווילען פון'ם רוסישען פאָלק, וועט זי דיענען דעם לאַנד, פּונקט אַזוי ווי איהרע עלטער־זיידעס האָבען געדיענט דעם לאַנד אין די אומרוהיגע צייטען פון 1612, ווען די דאָנער קאָזאַקען האָבען געראַטעוועט מאָסקווא פון די שוועדען, די פּאָליאַקען, די ליטאָווצעס. אייער רעגיערונג לעבט נאָך...

„די אַקטיווע אַרמעע קוקט אויף די פערברעכער מיט שרעק און פעראַכטונג. זייערע רויבערישע מעשים, זייערע פערברעכענס, זייער דייטשער קוק אויף רוסלאַנד, וועלכע איז אונטערדריקט, אָבער ניט געבראָכען, — דאָס אַלעס האָט זיי געמאַכט פערהאַסט ביים גאַנצען פאָלק.

„בירגער, סאָלדאַטען, העלדישע קאָזאַקען פון דעם פּעטראָגראַ־

דער גארניזאָן, שיקט צו מיר אייערע דעלעגאטען, כדי איך זאָל וויסען ווער עס איז א פעררעטהער פון זיין פאָטערלאַנד און ווער ניט, כדי איך זאָל פערשפּאָרען פערגיסען אומשולדיגע בלוט.“

א נייע ידיעה איז דורכגעלאָפען ווי אן עלעקטרישער שטראָם פון גרופּע צו גרופּע: די דומא איז ארומגערינגעלט מיט רויטע גוואר־דייצעס. עס איז אריינגעקומען אן אָפיציר מיט א רויטען באנד ארום ארבעל און געפרעגט אויפ׳ן נאָלאָווא. אין עטליכע מינוט ארום איז ער ארויסגעגאנגען פון דעם גאָלאָווא׳ס צימער. שריידער איז אויך ארויסגעגאנגען, און זיין פּנים האָט זיך געביטען פון רויט צו וויים.

„אן אויסעראָרדענטליכע זיצונג פון דער דומא!“ האָט ער אויס־געשריען. „די מינוט!“

די זיצונג אינ׳ם גרויסען זאאל איז גלייך איבערגעריסען געוואָ־רען.

„אלע מיטגליעדער פון דער דומא זאָלען קומען צו אן אויסער־אָרדענטליכער זיצונג!“

„וואָס איז?“

„איך ווייס ניט — זיי ווילען אונז ארעסטירען — זיי ווילען פונאנדערלאָזען די דומא — זיי ארעסטירען די מיטגליעדער ביים טהיר — “ אזוינע ערקלעהרונגען האָבען זיך געהערט דאָ און דאָרט.

אין ניקאָלאיעווסקי זאאל איז געווען אזוי ענג, אז עס איז אפילו ניט געווען וואו צו שטעהן. דער גאָלאָווא האָט געמעלדעט, אז סאָל־דאטען שטעהען לעבען יעדער טהיר און לאָזען קיינעם ניט אריין און ארויס. א קאָמיסאר האָט געסטראשעט צו ארעסטירען און פונאנ־דערלאָזען די שטאָדט־דומא. א שטראָם היציגע רעדעס האָט זיך א נאָס געטהאָן פון צווישען די מיטגליעדער און אפילו פון דער גאלערעע. די פריי־ערוועהלטע שטאָדט־רעגירונג האָט ק י י נ ע ר ניט דאָס רעכט פונאנדערצולאָזען; די פערזאָן פון דעם גאָלאָווא און די גלאסני איז אונבעריהרבאר; די טיראנען, די פּראָוואָקאטאָרס, די דייטשע אגענטען, טאָרען קיינמאָל ניט אנערקענט ווערען; און וואָס זיי סטראשען צו פונאנדערלאָזען אונז, זאָלען זיי, אדרבא, פּרואווען. נאָר איבער אונזערע טויטע קערפּערס וועלען זיי אריינקו־מען אין דעם זאאל. מיר וועלען שטארבען ווי די פּארצייטיגע רוימי־

שע סענאטאָרס, ווען זיי האָבען מיט ווירדע געוואַרט אויף דעם אָנפאַל פון די גאַטהען...

עס ווערט אָנגענומען א רעזאָלוציע, אז די נייעס זאָל תיכף טעלעגראַפירט ווערען צו די דומאס און די זעמסטוואָס פון גאַנץ רוסלאַנד. עס ווערט אָנגענומען א רעזאָלוציע, אז דער גאָלאָווא אָדער דער פּאָרזיצענדער פון דער דומא קענען ניט האָבען קיין שום בעציהונגען מיט די פערטרעטער פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט אָדער מיט דעם אזוי גערופענעם ראטה פון די פּאָלקס־קאָמיסארען. עס ווערט אָנגענומען א רעזאָלוציע ארויסצולאָזען א נייעם אויפרוף צו דער בעפעלקערונג פון פּעטראָגראַד און זי אויפ־פאָדערען צו פערטהיידיגען איהר ערוועהלטע שטאָדט־רעגירונג. עס ווערט אָנגענומען א רעזאָלוציע צו בלייבען אין א פּערמאַנענטע זי־צונג...

דערווייל קומט אריין א גלאסני און מעלדעט, אז ער האָט אָקאַרשט טעלעפאָנירט אין סמאָלני, האָט איהם דער מיליטערישער רעוואָלו־ציאָנערער קאָמיטעט געזאָגט, אז ער האָט ניט ארויסגעגעבען קיין שום בעפעהלען ארומצורינגלען די דומא און אז די סאָלדאטען וועלען צוריקגעצויגען ווערען...

ווען מיר זיינען געגאַנגען פון די טרעפּ צום טהיר, האָט ריאזאנאָוו זיך אריינגעריסען פון גאַס, שרעקליך אויפגערעגט.

„גאָט אין הימעל, ניין", האָט ער געענטפערט. „עס איז אלעס א טעות. איך האָב געזאָגט דעם גאָלאָווא היינט אין דער פריה, אז מיר וועלען ניט טשעפּען די דומא"...

אין גאַס איז שוין געוואָרען טונקעל. צוויי לאַנגע רייהען ציקלים־טען זיינען אָנגעקומען אויף זייערע מאַשינען מיט ביקסען אויף די פּלייצעס. זיי האָבען זיך אָבגעשטעלט, און דער עולם האָט זיי ארומ־גערינגעלט און בעשאָטען מיט פראַגען.

„ווער זייט איהר, פון וואַנען קומט איהר?" האָט געפרעגט א דיקער אלטער מאַן מיט א ציגאַר אין מויל.

„די 12טע ארמעע. פון'ם פראָנט. מיר זיינען געקומען אונטער־שטיצען די סאָוויעטען געגען דער פערפלוכטער בורזשואזיע!"

„אה!" האָבען זיך דערהערט צאָרענדיגע געשרייען. „באָלשע־וויסטישע זשאנדארמען! באָלשעוויסטישע קאָזאקען!"

א ניעדעריטשקער אָפיציר אין א לעדערנעם מאנטעל איז אראָב־געלאָפען פון די טרעפּ אין גאס אריין. „דער גארניזאָן ענדערט זיין האלטונג", האָט ער מיר אריינגעראָמט אין אויער. „עס הויבט זיך אָן דער סוף פון די באָלשעוויקעס. ווילט איהר זעהן, ווי אזוי עס ענדערט זיך די שטימונג? קומט מיט מיר!" ער האָט זיך געלאָזט שנעל געהן איבער מיכאילאָווסקי, מיר מיט איהם.

„וואָס פאר א פּאָלק איז דאָס?"

„די בראָנעוויקעס..."

דאָס האָט טאקי אויסגעזעהן גאנץ ערנסט. די בראָנעוויקעס זיינען געווען די סאָלדאטען פון די בעפּאנצערטע אויטאָמאָבילען. אָן זיי האָט זיך געווענדעט די גאנצע לאגע. ווער עס האָט געהאט אויף זיין צד די בראָנעוויקעס, איז געווען דער הערשער פון פּעטראָגראד. דער אָפיציר האָט געזאָגט:

„די קאָמיסארען פון דעם רעטונגס־קאָמיטעט און פון דער דומא האָבען זיך געשטעלט מיט זיי אין פערבינדונג. זיי האלטען איצט א פערזאמלונג, וואו זיי דארפען בעשליסען..."

„וואָס בעשליסען: אויף וועמעס צד צו קעמפּפען?"

„אָה, ניין, דאָס קען מען פון זיי ניט פערלאנגען. זיי וועלען קיינ־מאָל ניט קעמפּפען געגען די באָלשעוויקעס. זאָלען זיי נאָר שטימען צו בלייבען נייטראל — דאַן וועלען די יונקערס און קאָזאקען — "

די טהיר פון דעם גרויסען מיכאילאָווסקי מאנעזש (רייט־שוהלע) איז געשטאנען אָפען און האָט אויסגעזעהן ווי א שווארצע לאָך. צוויי וואכליים האָבען אונז געפּרואווט אָבשטעלען, אָבער מיר האָבען זיך שנעל אריינגערוקט, ניט הערענדיג זייערע אונצופריעדענע טענות. איני־ווענדיג האָט נאָר איין גרויסער עלעקטרישער לאָמפּ געברענט אונטער'ן באלקען. דער ריעזיגער זאאל איז געווען אָנגעפּילט מיט שאָטענס. די שלאנקע קאָלאָנען און די רייהען פענסטער זיינען צושוואומען געוואָרען אין דער פינסטער. ארום און ארום האָבען זיך קוים געזעהן די געשטאל־טען פון די גרויסע מאָדנע בעשעפּעניסען — די בעפּאנצערטע אויטאָ־מאָבילען. איין מאשין איז געשטאנען אין מיטען זאאל אָבגעטהיילט פון די איבריגע. ארום איהר זיינען געווען פערזאמעלט אזוינע צוויי טויזענד גראָהליכע סאָלדאטען. די גרופּע האָט אויסגעזעהן ווי פער־בלאָנדזשעט אין מיטען דער געוואלדיגער קייזערליכער געביידע. אויפ'ן

דאך פון דער מאשין זיינען געזעסען אזוינע צעהן צוועלף מענשען, אָפיצירען, פאָרזיצענדע פון סאָלדאטען־קאָמיטעטען און רעדנער. פון דעם מיטעלסטען טהורם האָט א סאָלדאט געהאלטען א רעדע. דאָס איז געווען חאנזשונאָוו, וועלכער איז דעם לעצטען זומער געווען פרעזי־דענט פון דעם אלל־רוסישען קאָנגרעס פון בראָנעוויקעס. ער איז געווען א שלאַנקער מאַן מיט אָפיצערסקע עפּאָלעטען אויף זיין לעדערנעם מאַנטעל. ער האָט געהאלטען א ווארימע רעדע פאַר נייטראַליטעט.

„עס איז שרעקליך", האָט ער געזאָגט, „אז רוסישע מענשען זאָ־לען טויטען זייערע ברידער. עס טאָר ניט זיין קיין בירגער־קריעג צווי־שען סאָלדאטען, וואָס זיינען געשטאנען אין געשלאָסענע רייהען געגען צאר און האָבען בעזיעגט דעם אויסוועניגסטען שונא אין היסטאָרישע מלחמות. וואָס קעהרען מיר, סאָלדאטען, זיך אָן מיט די אלע צאַנקע־רייען פון פאָליטישע פארטייען? איך וויל ניט זאָגען, אז די פראָוויזאָ־רישע רעגיערונג איז געווען א דעמאָקראַטישע רעגירונג. מיר ווילען ניט קיין קאָאליציע מיט דער בורזשואַזיע, — דאָס ניט, אָבער מיר מוזען האָבען א רעגירונג פון דער פעראייניגטער דעמאָקראַטיע, אז ניט איז רוסלאַנד פערשפּיעלט! מיט אזא רעגירונג וועלען מיר פערשפּאָרען בירגער־קריעג און מיר וועלען פערשפּאָרען, אז איין ברודער זאָל טויטען א צווייטען!"

עס האָט אויסגעזעהן, אז דער רעדנער רעדט צו דער זאַך. דער גרויסער זאַאל האָט אָבגעקלונגען מיט אויסרופען און אָפּלאָדיסמענטען.

א בלאַסער סאָלדאט מיט איינגעפאלענע באַקען איז ארויפגעקראָ־כען אויף'ן טהורם. „חברים", האָט ער געזאָגט, „איך קום פון'ם רומע־נישען פראָנט צו זאָגען אייך אָהן טענות: מיר מוזען האָבען פריעדען! באַלדיגען פריעדען! ווער ס'יקען אונז נאָר געבען פריעדען, צו די באָלשעוויקעס צו א נייע רעגירונג, וועלען מיר זיין מיט זיי. פריעדען! מיר ביים פראָנט קענען מעהר ניט קעמפּפען. מיר קענען ניט קעמפּפען ניט געגען די דייטשען, ניט געגען רוסען — " דער סאָלדאט איז אראָבגעשפּרונגען. אומרוהיגע קולות האָבען זיך געלאָזט הערען איבער דער מאַסע. עפּעס א מין פּיינליכע שטימונג האָט זיך געפיהלט ארום און ארום. ווען א מענשעוויק־אָבאָראָנעץ האָט געפּרואווט טענה'ן, אז מען דאַרף פאָרטזעצען דעם קריעג ביז די אליאירטע וועלען זיעגען, האָט זיך דערפיהלט א צאָרענדיגע כוואליע.

„איהר רעדט ווי קערענסקי״, — האָט א גראָבע שטימע אויסגע־שריען.

א דעלעגאַט פון דער דומא איז אויפגעשטאַנען. ער האָט גערעדט פאר נייטראַליטעט. די סאָלדאַטען האָבען זיך איינגעהערט, אָבער פון צייט צו צייט געוואָרטשעט. זיי האָבען געפיהלט: ער איז ניט זייערער. קיינמאָל האָב איך ניט געזעהן אזא אָנגעשטרענגטע פערזאמלונג. מענ־שען האָבען טאקע געוואָלט פערשטעהן די לאַגע, געוואָלט בעשליסען מיט שכל. זיי זיינען געשטאַנען אונבעוועגליך, געקוקט דעם רעדנער אין מויל אריין מיט א שרעקליכער אויפמערקזאמקייט, זייערע שטערענס האָבען זיך געקנייטשט פון שווערע טראַכטען, שווייס האָט זיך בעוויזען אויף זייערע פּנים׳ער. גרויסע ריעזען מיט אונשולדיגע קלאָהרע קינ־דערשע אויגען און מיט פּנים׳ער פון עפּישע קריעגס־לייט...

א באָלשעוויק האָט גערעדט. איינער פון זייערע אייגענע. גע־רעדט מיט קראַפט, מיט האַס. ער איז זיי ניט בעסער געפעלען, ווי דער פריהערדיגער רעדנער. ער האָט ניט אויסגעדריקט זייער שטימונג. אויף איין מינוט האָבען זיי זיך דערהויבען איבער דעם אַלל־טעגליכען געדאַנקען־גאַנג. זיי האָבען געטראַכט וועגען רוסלאַנד, וועגען סאָציאַ־ליזם, וועגען דער וועלט. אקוראַט ווי אָן זיי וואָלט זיך געווענדעט צו די רעוואָלוציע זאָל לעבען, צו שטאַרבען...

א רעדנער נאָך א רעדנער האָבען בעהאַנדעלט די פראַגע. אמאָל האָט געהערשט אָנגעשטרענגטע שטילקייט, אמאָל האָבען אויסגעבראָכען שטימען פון צופריעדענהייט, פון כעס. זאָל מען ארויסטרעטען אָדער ניט? חאַנזשונאָוו האָט ווידער גערעדט. ער איז א סימפּאַטישער מענש מיט ווייכע מאַניערען. אָבער איז ער דען ניט אַן אָפיציר, אַן אָבאָראָנעץ, כאָטש ער רעדט פון פריעדען? אָט איז אַן ארבייטער פון וואסילעאָסטראָווסקי שטאָדט־טהייל. צו איהם רופען זיי: „קענט איהר, ארבייטער, אונז געבען פריעדען?״ לעבען אונז האָבען עטליכע אָפיצירען און א פּאָר סאָלדאַטען געבילדעט א מין גרופּע צו אַפּלאָדירען די נייטראַליסטען. זיי האָבען נאָכאַנאַנד געשריען: „חאַנזשונאָוו, חאַנזשונאָוו!״ ווען א באָלשעוויק האָט געפּרואווט רעדען, האָבען זיי געפייפט.

די קאָמיטעטשיקעס און די אָפיצירען אויף׳ן דאַך פון׳ם אויטאָ־מאָביל האָבען עפּעס אָנגעהויבען דיסקוטירען צווישען זיך מיט גרויס

היץ. דער עולם אין זאאל האָט אָנגעהויבען שרייען, אז מען זאָל דערצעהלען וועגען וואָס זיי ריידען. די גרויסע מאַסע האָט זיך גע־נומען וויעגען אהין און אהער. א סאָלדאט האָט זיך ארויסגעדרעהט פון די הענד פון אָן אָפּיציר, וואָס האָט איהם געוואָלט צוריקהאַלטען. דער סאָלדאט האָט אויפגעהויבען זיין האנד.

„חברים", האָט ער אויסגעשריען, „טאָווארישטש קרילענקאָ איז דאָ און ער וויל צו אייך רעדען". די סאָלדאטען שרייען, פייפען, רופען: „פּראָסים! פּראָסים! דאָלאָי!" (מיר בעטען! מיר בעטען! ניעדער!) אינמיטען אָט דעם טומעל קריכט דער פאָלקס־קאָמיסאַר פאַר מיליטערישע אנגעלעגענהייטען ארויף איבער דער זייט פון דער מאשין. עטליכע מענשען העלפען איהם פון פאָרענט און פון הינטען. הענט שטרעקען זיך צו איהם פונ׳ם דאך פונ׳ם אויטאָמאָביל. ער שטעלט זיך אויף, שטעהט א מינוט, געהט דאן אריבער צו דעם ראדי־אטאָר, שטעלט אָן די הענד פאַר באָקאָם, קוקט ארום און ארום און שמייכעלט. ער איז א ניעדריגער, מיט קורצע פיס, אָהן א היטעל, אָהן שום צייכענס אָדער מעדאַלען אויף זיין פאָרמע.

די גרופּע לעבען מיר שרייט נאָכאנאַנד: „חאַנזשונאָוו! מיר ווילען חאַנזשונאָוו׳ן! ניעדער מיט איהם! שוויינ! נ׳עדער מיט דעם פעררעטהער!" דער גאַנצער פּלאַץ זידט און שטורעמט. דער עולם הויבט זיך אָן ריהרען, עפּעס ווי א שטורם רוקט זיך פון אַלע זייטען. מענשען מיט גרימיגע פּנים׳ער שטופּען זיך דורך נעהנטער.

„ווער וויל דאָס ארונטעררייסען די פערזאַמלונג?" שרייען זיי.

„ווער פייפט דאָ?" די גרופּע ווערט פונאַנדערגעטהיילט, צושפּרייט זיך איבער׳ן זאאַל און פערזאַמעלט זיך שוין ניט מעהר...

„חברים־סאָלדאטען", הויבט קרילענקאָ אָן, און זיין שטימע איז הייזעריג פון מיעדקייט, „איך קען ניט גוט רעדען; עס טהוט מיר זעהר לייד; איך בין שוין ניט געשלאָפען פיער נעכט...

„איך דאַרף אייך ניט דערצעהלען, אז איך בין א סאָלדאט. איך דאַרף אייך ניט דערצעהלען, אז איך וויל פריעדען. וואָס איך מוז אייך יאָ זאָגען איז, אז די באָלשעוויסטישע פּארטיי, וועלכע האָט אָקאָרשט געוואונען אין דער ארבייטער־ און סאָלדאטען־רעוואָלוציע מיט אייער הילף און מיט דער הילף פון אַלע איבעריגע מוטהיגע חברים, וועלכע האָבען אויף אייביג געבראָכען די קראַפט פון דער בלוט־דורש־

טינער בורזשואזיע, — אז אַט די פּאַרטיי האָט פערשפּראָכען זיך װענדען מיט אַ פריעדענס־פּאָרשלאַג צו אַלע פעלקער, און זי האָט עס טאַקע שוין געטהאָן אויך, היינט!״ טומעלדיגע אַפּלאָדיסמענטען.

„מען בעט אייך בלייבען נייטראַל, בלייבען נייטראַל אין אַזאַ צייט, װען די יונקערס און די טויט־באַטאַליאָנען זיינען נ י ט נייט־ראַל, װען זיי שיסען אויף אונז אין די גאַסען און װילען ברענגען קיין פּעטראָגראַד ענטװעדער קערענסקין אָדער אַן אַנדערען פון דער באַנדע. קאַלעדין רוקט זיך פון׳ם דאָן. קערענסקי קומט פון׳ם פראָנט. קאָר־נילאָװ אָרגאַניזירט זיינע טעכינצעס כדי איבערצו׳חזר׳ן זיין פּראָבע פון לעצטען אויגוסט. די אַלע מענשעװיקעס און סאָציאַליסטען־רעװאָלו־ציאָנערען, װעלכע בעטען אייך איהר זאָלט פערהיטען אַ בירגער־קריעג — װי האָבען זיי איינגעהאַלטען זייער מאַכט ביז אָהער אויב ניט דורך אַ בירגער־קריעג? װאָס איז דען ביי אונז פּאָרגעקומען פון יולי אָן, אויב ניט אַ בירגער־קריעג? און פערגעסט ניט, אַז אין דעם קריעג זיינען זיי געשטאַנען און שטעהען נאָך איצט אויף דעם צד פון דער בורזשואַזיע!

„װי קען איך אייך איינרעדען, אויב איהר האָט שוין אָנגענומען אַ בעשלוס? די פראַגע איז זעהר איינפאַך. פון איין זייט קערענסקי, קאַלעדין, קאָרנילאָװ, די מענשעװיקעס, סאָציאַליסטען־רעװאָלוציאָנע־רען, קאַדעטען, דומאַס, אָפּיצירען — זיי דערצעהלען אייך, אַז זייערע כונות זיינען צו גוטען! פון דער אַנדערער זייט זעהט איהר די אַרבייטער, די סאָלדאַטען, די מאַטראָזען, די אָרימסטע פויערים. די רעגיערונג איז אין אייערע הענד. איהר זייט די בעלי בתים פון דער לאַגע. גרויס רוסלאַנד איז אייערס. װילט איהר עס אָבגעבען צוריק?״

קרילענקאָ, האָט מען געקענט זעהן, שטעהט קוים אויף די פיס. ער מוז אָנשטרענגען זיין לעצטען װילען. אָבער ניט קוקענדיג אויף זיין מיעדקייט האָט דאָס טיעפע געפיהל אַרויסגעקלונגען פון זיינע װערטער. צום שלוס האָט ער זיך אָנגעהויבען װאַקלען, ער איז כמעט אומגעפאַלען. אַ הונדערט הענד האָבען זיך אויפגעהויבען צו העלפען איהם. מען האָט איהם אַרונטערגענומען פון׳ם אויטאָמאָביל, אין אַלע װינקלען פון׳ם גרויסען זאַאַל האָבען אָבגעקלונגען בעגייסטערטע שטימען.

חאנזשונגאָוו האָט ווידער געוואָלט נעהמען דאָס וואָרט, אָבער פון אַלע זייטען האָט מען געשריען: „אָבשטימען!“ אָבשטימען! אָבשטימען!“ ענדליך האָט ער נאָכגעגעבען און פאָרגעלייענט זיין רעזאָלוציע, אַז די בראָנעוויקעס זאָלען צוריקציהען זייערע פערטרע־טער פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און זיך ערקלערען נייטראַל אין דעם איצטיגען בירגער־קריעג. די וואָס זיינען פאַר דער רעזאָלוציע, האָט ער געזאָגט, זאָלען געהן רעכטס; די וואָס זיינען געגען, זאָלען געהן לינקס. א רגע האָט דער עולם זיך ווי געוואַקעלט, ווי אויף עפּעס שטיל געוואַרט. נאָכדעם האָט די מאַסע זיך אָנגעהויבען וויעגען, מען האָט זיך גערוקט שנעלער און שנעלער לינקס, זיך אָנגעשטויסען איינער אָן אַנדערען. הונדערטער הויכע געזונדע סאָלדאַטען האָבען ווי איין גרויסע כוואַליע זיך גערוקט איבער דער שמוציגער פאָדלאָגע צווישען די טונקעלע שאָטענס. לעבען אונז איז געבליבען א גרופּע פון א 50 מענשען, איינגעשפּארטע אנהענגער פון דער רעזאָלוציע. ווען דער זאַאַל האָט גענומען הילכען מיט זיעגרייכע געשרייען, האָבען זיי זיך אויסגעקירעוועט און שנעל פער־לאָזען דעם מאַנעזש. איניגע פון זיי האָבען אַזוי אויף אייביג פער־לאָזען די רעוואָלוציע...

שטעלט אייך פאָר, אַז דער זעלביגער קאַמפּף האָט זיך איבערגע־חזר'ט אין יעדער קאַזארמע, אין יעדער שטאָדט, אין יעדען ראַיאָן, איבער'ן גאַנצען פראָנט, איבער גאַנץ רוסלאַנד. שטעלט אייך פאָר די אַלע ניט־דערשלאָפענע קרילענקאָס, ווי זיי האַלטען וואַך איבער די פאָל־קען, ווי זיי איילען פון פּלאַץ צו פּלאַץ, טענה'ן, בעטען זיך, סטראַשען. שטעלט אייך פאָר, אַז דאָס זעלביגע קומט פאָר אין אַלע אָרטיגע פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, אין די פאַבריקען, אין די דערפער, אויף אַלע קריעגס־שיפען פון דעם ווייט פונאַנדערגעוואָרפענעם רוסישען פלאָט. שטעלט אייך פאָר הונדערטער טויזענדער רוסען, הערענדיג רעדנער איבער דעם גאַנצען געוואַלדיגען לאַנד, הונדערטער טויזענ־דער אַרבייטער, פּויערים, סאָלדאַטען, מאַטראָזען, וואָס יעדער טהוט זיך אָן דעם גרעסטען כח צו פערשטעהן און צו וועהלען דעם ריכטיגען וועג. יעדער איינער דענקט מיט אַלע זיינע קרעפטען — און נאָכדעם נעהמט מען אָן אַן איינשטימיגען בעשלוס. אָט דאָס איז געווען די רוסישע רעוואָלוציע.

אין סמאָלני איז דער נייער ראַטה פון פאָלקס־קאָמיסאַרען ניט געזעסען ליידיג. דער ערשטער בעפעהל איז שוין געווען אין דרוק. מען האָט איהם געזאָלט פענאַנדערשפּרייטען די זעלביגע נאַכט איבער דער שטאָדט אין טויזענדער עקזעמפּלאַרען און מען האָט איהם געלאָזט פונאַנדערשיקען אין גרויסע פּעק מיט אַלע צוגען, וואָס געהען קיין דרום און קיין מזרח.

דאָס איז זיין טעקסט:

„אינ׳ם נאָמען פון דער רעגירונג פון דער רוסישער רעפּובליק, אויסגעקליבען דורך דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, מיט דעם אַנטהייל פון פּויערים־דעפּוטאַטען, בעפעהלט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען:

„1) די וואַהלען צו דער גרינדונגס־פערזאַמלונג זאָלען פאָרקומען דעם בעשטימטען טאָג, דעם 12טען נאָוועמבער.

„2) אַלע וואַהל־קאָמיסיעס, אָרגאַנען פון אָרטיגער זעלבסט־פערוואַלטונג, סאָוויעטען פון אַרבייטער־, סאָלדאַטען־ און פּויערים־דעפּוטאַטען, ווי אויך די סאָלדאַטען־אָרגאַניזאַציעס ביים פראָנט, זאָלען אָנשטרענגען אַלע זייערע כחות צו גאַראַנטירען פרייע און אָרדענטליכע וואַהלען אין דעם בעשטימטען טאָג.

„אין נאָמען פון דער רעגירונג פון דער רוסישער רעפּובליק,
פאָרזיצענדער פונ׳ם ראַטה פון פאָלקס־קאָמיסאַרען
וולאַדימיר אוליאַנאָוו — לענין.

אין דער שטאָדט־דומא האָט זיך געטהאָן חושך. ווען מיר זיינען אַריינגעקומען אהינצו, האָט גראַד גערעדט אַ מיטגליעד פון דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק. דער ראַטה זאָגט ער, איז ניט פונאַנדערגעלאָזט. ער האָט נאָר ניט די מעגליכקייט פאָרטצוזעצען זיין אַרבייט, וואָרום ער האָט ניט קיין פּלאַץ וואו זיך צו פערזאַמלען. דערווייל האָט דער קאָמיטעט פון סטאַרשינעס (עלטערע) פון דעם ראַטה בעשלאָסען זיך פעראייניגען מיט דעם רעטונגס־קאָמיטעט... איך מוז דאָ בעמערקען, אַז דאָס איז לעצטע מאָל, וואָס די געשיכטע דערמאָהנט דעם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק...

עס ציהט זיך אַ רייהע פון אַלט־בעקאַנטע רעדנער: דעלעגאַטען פון די מיניסטעריומס, פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פער־

איין, פון דעם פּאָסט־ און טעלעגראַפען־פעראיין. דאָס הונדערטסטע מאָל חזר'ט מען איבער דעם אַלטען בעשלוס ניט צו ארבייטען מיט די באָלשעוויסטישע באַנדיטען. אַ יונקער, אָקאָרשט אָנגעקומען פונ'ם ווינטער־פּאַלאַץ, דערצעהלט אַ פּראַכטפאָלע געשיכטע וועגען זיין העלדישקייט און דער העלדישקייט פון זיינע חברים און בעשרייבט די מיאוס'ע טהאטען פון דער רויטער גוואַרדיע. דער עולם שלינגט זיינע ווערטער ווי הייליגען אמת. אימיצער לייענט אויף אַ קול דעם בעריכט פון דער סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערער צייטונג „נאַראָד" וועגען דעם שאָדען, וואָס מען האָט אָנגעמאַכט אין ווינטער־פּאַלאַץ. דער שאָדען זאָל בעטרעפען פינף הונדערט טויזענד רובעל. די צייטונג בעשרייבט באריכות די צערשטערונגען און רויבערייען...

אַלע מאָל קומט אַ קוריער פונ'ם טעלעפאָן און מעלדעט נייעס. מען האָט ארויסגעלאָזט פון טורמע די פיער סאָציאַליסטישע מיניסטאָרען. קרילענקאָ איז אוועקגעפאָהרען אין פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג צו דערצעהלען אדמיראַל ווערדערעווסקי, אַז קיינער איז ניט געבליבען אין פלאָט־מיניסטעריום; קרילענקאָ האָט איהם געבעטען אינ'ם נאָמען פון רוסלאַנד, אַז ער זאָל איבערנעהמען די קאָמאַנדע איבער'ן פלאָט אונטער דער אויפזיכט פון דעם ראטה פון פאָלקס־קאָמיסארען; דער אַלטער ים־העלד זאָל האָבען אָנגענומען דעם פאָרשלאַג... קערענסקי מארשירט קיין צפון פון גאַטשינאַ, די באָלשעוויסטישע גארניזאָנען טרעטען פאר איהם אָב. סמאָלני האָט ארויסגעלאָזט אַן אַנדער בעפעהל, וואָס פערגרעסערט דאָס רעכט פון די שטאָדט־דומאַס צו זאָרגען וועגען שפּייז פאר דער בעפעלקערונג.

דאָס לעצטע שטיקעל נייעס רופט ארויס אַ שטיקעל אונצופריעדענהייט. ער, לענין, דער טיראַן, דער באַנדיט, וועמעס קאָמיסארען האָבען פּגערכאַפּט דעם שטאָדט־גאַראַזש, ארייננגעדרונגען אין די שטאָדט־מאַגאַזינען, זיך געמישט אין דער ארבייט פון די שטאָדט־קאָמיטעטען און אין דער פונאַנדערטהיילונג פון שפּייז־פּראָדוקטען, — ער האָט דאָס די העזה צו בעשטימען, וואָס עס זאָל טהאָן און וואָס עס זאָל ניט טהאָן די פרייע, אונאָבהענגיגע, אויטאָנאָמע שטאָדט־רעגירונג! איין גלאַסני דראָהט מיט דער פויסט און שלאָגט פאָר, אַז מען זאָל איבערהויפּט ניט דערלאָזען קיין שפּייז אין שטאָדט אריין,

אויב די באָלשעוויקעס האָבען די העזה צו מישען זיך אין דער ארבייט פון די שפייז־קאָמיטעטען. אַן אנדערער, אַ פערטרעטער פון דעם ספּעציעלען שפּייז־קאָמיטעט, מעלדעט, אַז די לאַגע איז זעהר טרויעריג, קיין שפּייז איז ניטאָ. ער שלאָגט פאָר, אַז מען זאָל פונאנדערשיקען שלוחים צו ברענגען וואָס מעהר שפּייז־צוגען אין שטאָדט אריין.

דיעראָנענקאָ מעלדעט דראמאטיש, אַז דער גארניזאָן איז ניט זיכער. דער סעמיאָנאָווסקי פּאָלק האָט שוין בעשלאָסען צו פאָלגען די בעפעהלען פון די סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען; די מאטראָזען פון די טאָרפּעדאָ־שיפען אויף דער נעווא וואקלען זיך. מען בעשטימט תיכף זיבען מיטגליעדער, זיי זאָלען פאָרטזעצען די פּראָפּאגאנדא.

דער אַלטער גאָלאָווא געהט ארויף אויף דער טריבונע: „חברים און בירגער! אָקאָרשט ווער איך געוואָהר, אַז די ארעסטירע אין פּעטראָפּאַוולאָווסקער פעסטונג געפינען זיך אין גרויס סכנה. פעהר־צעהן יונקערס פון דער פּאַוולאָווסקער שוהל האָבען די באָלשעוויסטישע וועכטער אויסגעטהאָן נאַקעט און געפייניגט. איינער איז אראָב פון זינען. זיי סטראשען, אַז זיי וועלען לינטשען די מיניסטאָרען!"

שטורעמס פון שרעק און עמפּערונג הויבט זיך אויף אין זאאַל. די שטימונג ווערט נאָך הייסער, ווען אַ ניעדריגע דיקליכע פרוי אין גראָהע קליידער פארלאנגט דאָס וואָרט און הויבט אויף איהר הארטע מעטאַלענע שטימע. דאָס איז געוועזען ווערא סלוצקאיא, אַן אַלטע רעוואָלוציאָנערקע און אַ באָלשעוויסטישער מיטגליעד פון דער דומא.

„דאָס איז אַ ליגען און אַ פּראָוואָקאציע!" שרייט זי אויס, ניט קוקענדיג אויפ׳ן שטראָם פון זידלערייען. „די רעגירונג פון ארבייטער און פויערים, וועלכע האָט אָבגעשאפט טויט־שטראָף, קען ניט ערלויבען אַזוינע מעשים. מיר פערלאנגען, אַז די געשיכטע זאָל תיכף אונטער־זוכט ווערען, און אויב עס איז אין איהר דאָ כאָטש אַ שפּור פון אמת, וועט די רעגירונג באלד אָננעהמען ענערגישע מיטלען!"

מען בעשטימט אויפ׳ן שטעל אַ קאָמיסיע פון פערטרעטער פון אַלע פּארטייען צוזאמען מיט׳ן גאָלאָווא און מען שיקט זיי אַוועק אין פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג צו אונטערזוכען די געשיכטע. בשעת מיר פערלאָזען דעם זאאַל, האלט די דומא אין בעשטימען אַן אנדער קאָמיסיע — צו בעגעגענען קערענסקי׳ן און זעהן אויסמיידען בלוט־פארגיסונג, ווען ער וועט אריינקומען אין פּעטראָגראַד...

עס איז געווען ארום האלבע נאכט, ווען אונז איז געלונגען אבצור־נארען די וועכטער און אריינגעהן דורכ'ן טויער אין דער בעריהמטער פעסטונג. אין הויף האבען דא און דארט געבלישטשעט שוואכע עלעקטרישע לאמפען. אין איין זייט האט זיך געהויבען די קירכע, וואו עס ליעגען בעגראבען די רוסישע צארען. מיר זיינען פארבייגעגאנ־גען לעבען דינעם הויכען טהורם, וואו די גלעקער האבען שוין נאך דער רעוואלוציע עטליכע חדשים נאכאנאנד ניט געשפיעלט אלע טאג דעם רוסישען הימן „באזשע, צאריא כראני" (גאט, היט דעם קייזער). אין הויף איז קיינער ניט געווען. אין די פענסטער האט זיך זעלטען וואו געזעהן א ליכט. טאמער האבען מיר זיך אנגעשטויסען אן א טונקעלע פיגור, האט זי אונז געוועהנליך געענטפערט: „יא ניע זנאיו" (איך ווייס נים).

לינקס האט זיך געצויגען דער ניעדריגער טונקעלער טרובעטסקאי באסטיאן, דער לעבעדיגער קבר, אין וועלכען אזוי פיעל פרייהייטס מארטירער האבען פערלארען זייער לעבען אדער זייער פערשטאנד אין די טעג פון זעלבסט־הערשאפט, אין וועלכען די פראוויזארישע רעגירונג האט שפעטער פערשפארט דעם צאר'ס מיניסטארען, און אין וועלכען די באלשעוויקעס האבען איצט פערשפארט די מיניסטארען פון דער פראוויזארישער רעגירונג.

א פריינדליכער מאטראז האט אונז געוויזען דעם וועג צו דער קאנצעלאריע פון דעם קאמענדאנט, — א קליין שטיבעל ניט ווייט פון דער פאבריק, וואו מען שמידט געלד. א האלב טוץ רויטע גווארדייצעס, מאטראזען און סאלדאטען זיינען געזעסען אין א הייסען רויכיגען צימער ארום א פרעהליך־זידענדיגען סאמאוואר. זיי האבען אונז זעהר פריינדליך בעגריסט און אנגעבאטען גלעזער טהעע. דער קאמענ־דאנט, האבען זיי געזאגט, איז ניטא: ער איז אוועק מיט א קאמיסיע סאבאטאזשניקעס פון דער שטאדט־דומא, וואס האבען דערצעהלט מעשיות, אז מען האט געטויטעט עפעס יונקערס. קענטיג, די גע־שיכטע האט ביי די סאלדאטען אויסגעזעהן זעהר לעבערליך. אין א ווינקעל צימער איז געזעסען עפעס א נפש מיט א פליכעוואטען קאפ, אין א פראק און אין א רייכען פוטער. ער האט געביסען זיינע וואנצעס און געקוקט ארום און ווי א מויז אין א פאסטקע. דער מען האט איהם נאר וואס ארעסטירט, האט מען מיר געזאגט. דער

סאָלדאַט האָט אַ קוק געטהאָן אויף איהם און בעמערקט פאַרבייגעהענ־דיג, אַז דאָס איז אַ מיניסטער אָדער אַן אַנדער חיה פון דעם זעלביגען סאָרט. עס האָט אויסגעזעהן, אַז דער מאַן הערט ניט וואָס מען רעדט, אַזוי איבערגעשראָקען איז ער געווען, כאָטש די סאָלדאַטען האָבען איהם ניט אַרויסגעוויזען קיין שום פיינדשאַפט. איך בין צו איהם צוגעגאַנגען און געזאָגט אַ פּאָר ווערטער אויף פראַנצויזיש. „גראַף טאָלסטאָי", האָט ער געענטפערט און זיך שטייף אַ נייג געטהאָן. „איך וויים ניט פאַר וואָס מען האָט מיך אַרעסטירט. איך בין געגאַנגען אַהיים איבער דער טראָיצקי בריק, ווען אָט די — אָט די ברואים — האָבען מיך פערהאַלטען. איך בין געווען אַ קאָמיסאַר פון דער פּראָ־וויזאָרישער רעגירונג, פערבונדען מיט דעם גענעראַל־שטאַב, אָבער איך בין בשום אופן ניט געווען קיין מיטגליעד פון דער רעגירונג..."

„לאָזט איהם אָב", האָט געזאָגט אַ מאַטראָז, „ער איז ניט שעדליך".

„ניין", האָט געענטפערט דער סאָלדאַט, וואָס האָט איהם אַרעס־טירט. „מיר מוזען פרעגען דעם קאָמענדאַנט".

„אָה, דער קאָמענדאַנט!" האָט דער מאַטראָז אָבגעענטפערט מיט פעראַכטונג, „צוליעב וואָס האָבען מיר געמאַכט אַ רעוואָלוציע? צו פאָלגען די אָפיצירען, ווי אין די אַלטע גוטע צייטען?"

אַ פּראָפּאָרשטשיק פון דעם פּאַוולאָווסקי פּאָלק האָט אונז דער־צעהלט, ווי אַזוי דער אויפשטאַנד האָט זיך אָנגעהויבען. „דער פּאָלק האָט געהאַלטען וואַך ביים גענעראַל־שטאַב אין דער נאַכט אויפ׳ן זעקס־טען נאָוועמבער. איך און איינינע פון מיינע חברים זיינען געשטאַנען אויף דער וואַך. איוואַן פּאַוולאָוויטש און נאָך איינער, איך געדענק ניט זיין נאָמען, האָבען זיך בעהאַלטען הינטער די פאָרהאַנגען אין דער זאַאַל, וואו דער שטאַב האָט אָבגעהאַלטען אַ זיצונג. נו, האָבען זיי געהערט זעהר אינטערעסאַנטע זאַכען. למשל, זיי האָבען געהערט, אַז מען האָט געהייסען ברענגען ביינאַכט קיין פּעטראָגראַד די יונקערס פון גאַטשינאַ, מען האָט געהייסען די קאָזאַקען זיך גרייטען צו מאַרשי־רען אין שטאָדט אַריין אין דער פריה... מען האָט געזאָלט פאַר־נעהמען די וויכטיגסטע פונקטען אין פּעטראָגראַד נאָך איידער עס וועט ווערען ליכטיג. ווייטער האָט זיך געהאַנדעלט וועגען עפענען די בריקען. אָבער אַז זיי האָבען אָנגעהויבען שמועסען וועגען אַרומ־רינגלען סמאָלני, האָט איוואַן פּאַוולאָוויטש שוין מעהר ניט געקענט

אויסהאַלטען. גראד אין דער מינוט האָבען אַ סך סאָלדאַטען און אָפיצירען זיך געדרעהט אהין און אהער, האָט ער זיך ארויסגערוקט פונ׳ם צימער און איז אראָבגעגאנגען אין דער וואך־שטוב. דעם אנדערען האָט ער געלאָזט אויבען, כדי ער זאָל הערען וואָס ס׳וועט איהם געלינגען.

„איך פערזענליך האָב שוין פריהער געהאַט אַ חשד, אַז עפּעס איז דאָ ניט גלאַט. אַלעמאָל זיינען אָנגעקומען אויטאָמאָבילען אָנגעפּאַקט מיט אָפיצירען, און אַלע מיניסטאָרען זיינען געווען אין שטאַב. איוואַן פּאוולאָוויטש האָט מיר דערצעהלט, וואָס ער האָט געהערט. עס איז געווען האלב דריי פּארטאָג. דער סעקרעטער פון דעם פּאָלקאָווע קאָמיטעט איז געווען אויפ׳ן פּלאַץ, האָב איך איהם דערצעהלט און געפרעגט וואָס מיר זאָלען טהאָן.

„ארעסטיר יעדען איינעם, ווער עס קומט אַן אָדער ווער עס געהט ארויס!“ האָט ער געזאָגט. האָבען מיר טאקע אָנגעהויבען אזוי צו טהאָן. אין משך פון אַ שעה האָבען מיר שוין געהאַט עטליכע אָפיצירען און אַ פּאָר מיניסטאָרען. אַלע האָבען מיר גלייך אוועקגעשיקט אין סמאָלני. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט איז אָבער נאָך ניט געווען גרייט; ער האָט ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן. באלד איז אָנגעקומען אַ בעפעהל, אַז מיר זאָלען אַלעמען ארויסלאָזען און קיינעם מעהר ניט ארעסטירען. מילא, זיינען מיר אוועקגעפאָהרען אין סמאָלני און מיר האָבען גע׳טענה׳ט, דאכט זיך, מעהר ווי אַ שעה, ביז דער קאָמיטעט האָט ענדליך איינגעזעהן, אַז מען מיינט טאקי קריעג. ערשט ארום 5 אַ זייגער האָבען מיר זיך אומגעקעהרט צוריק אין שטאַב. אָבער דעמאָלסט איז שוין כמעט קיינער ניט געווען. פונדעסטוועגען האָבען מיר נאָך עטליכע פערכאפּט, און דער גארניזאָן איז שוין געווען גרייט...“

אַ רויטער גוואַרדייעץ פון וואסיליאָסטראָוו האָט באריכות דערצעהלט, וואָס עס האָט זיך געטהאָן אין יענעם טהייל פון דער שטאָדט אין דעם גרויסען טאָג פון אויפשטאַנד. „מיר האָבען ניט געהאַט קיין מאשין־ביקסען אין יענע מקומות“, האָט ער געזאָגט מיט אַ שמייכעל. „פון סמאָלני האָבען מיר קיין ביקסען ניט געקענט בעקומען. טאָוואַרישטש זאלקינד, אַ מיטגליעד פון דעם צענטראַל־ביוראָ פון דער ראיאָנע דומא, דערמאָהנט זיך פּלוצלונג, אַז עס איז דאָ אַ מאשין־

ביקס אין דער קאנצעלאריע פון דעם ביורא. די מאשין־ביקס האט מען געהאט פערכאפט ביי די דייטשען. נו, בין איך מיט נאך איינעם אוועקגעגאנגען אין קאנצעלאריע. גראד האבען די מענשעוויקעס און סאציאליסטען רעוואלוציאנערען דארט געהאט א זיצונג. מילא, עפענען מיר די טהיר און מארשירען אריין אינעווענינ, זעהען מיר ווי די חברה זיצען ארום טיש, צוועלף אדער פונפצעהן. מיר זיינען סך הכל זאלבע־דריט. אז זיי האבען אונז דערזעהן, האבען זיי אויפגעהערט רעדען און נאר אנגעשטעלט אויף אונז די אויגען. מיר זיינען גלייך אריבער־געגאנגען אין אנדערען עק צימער, פונאנדערגעשרויפט די מאשין־ביקס, טאווארישטש זאלקינד האט גענומען איין טהייל, איך האב גענומען אן אנדערען, מיר האבען זי אויפגעהויבען אויף די פלייצעס און מארש — קיין לעבעדיגער מענש האט אונז א ווארט ניט געזאגט!"

„ווייסט איהר, ווי אזוי מען האט פערכאפט דעם ווינטער־פא־לאץ?" האט א דריטער, א מאטראז, געפרעגט. „עס איז געווען ארום 11 א זייגער, ווען מיר זיינען געוואהר געווארען, אז אויף דער נעווא־זייט איז ניטא מעהר קיין יונקערס. האבען מיר אויפגעבראכען די טהירען און איינציגווייז אדער אין קליינע גרופקעס זיך אריינגע־גנב'עט איבער די טרעפ. ווען מיר זיינען ארויף אויבען, האבען די יונקערס אונז פערהאלטען און אבגענומען אונזערע ביקסען. אבער אונזערע חברה זיינען אלץ געגאנגען איינער נאכ'ן צווייטען ביז אונזער צאהל איז געווארען גרעסער ווי די צאהל פון די יונקערס. וואס האבען מיר געטהאן? מיר האבען זיך אויסגעדרעהט און צוגענומען ביי די יונקערס די ביקסען..."

ווי מיר האבען אזוי גערעדט איז אריינגעקומען דער קאמענדאנט א פרעהליכער, א לעבעדיגער יונגער אונטער־אפיציר מיט איין ארעם אין א באנדאזש און מיט טיעפע רעדער אונטער די אויגען — סמנים פון א סך שלאפלאזע נעכט. זיין אויג איז קודם כל געפאלען אויפ'ן ארעסטירטען, וועלכער האט תיכף אנגעהויבען ערקלעהרען ווער ער איז.

„אה, יא", האט דער קאמענדאנט איהם איבערגעשלאגען. „איהר זענט געווען איינער פון דעם קאמיטעט, וועלכער האט זיך אבגעזאגט איבערצוגעבען דעם שטאב מיטוואך ביינאכט. פונדעסטוועגען דארפען מיר אייך ניט, בירגער! ענטשולדיגט" — ער האט געעפענט די

טהיר און א מאך געטהאָן גראף טאָלסטאָי׳ען מיט דער האנד, אז ער זאָל געהן. אייניגע פון די אנוועזענדע, דערהויפּט די רויטע גוואר־דעיצעס, האָבען אונצופריעדען געברומט, און דער מאטראָז האָט מיט נצחון אויסגערופען: „אהא, וואָס האָב איך דיר געזאָגט?"

דער קאָמענדאנט האָט זיך איצט געווענדעט צו צוויי סאָלדאטען. דאָס איז געווען א קאָמיטעט, וואָס דער גארניזאָן פון דער פעסטונג האָט זיי אויסגעקליבען און געשיקט צו איהם מיט א פּראָטעסט. די ארעס־טאנטען, האָבען זיי געזאָגט, בעקומען פּונקט אזויפיעל שפּייז, ווי די וועכטער. עס איז אָבער דאָ וועניג שפּייז, און אלע זיינען הונגעריג. „פאר וואָס זאָל מען אזוי גוט בעהאנדלען די קאָנטר־רעוואָלוציאָנע־רען?"

„מיר זיינען רעוואָלוציאָנערען, חבר, ניט קיין באנדיטען", האָט דער קאָמענדאנט געענטפערט. דאן האָט ער זיך געווענדעט צו אונז. מיר האָבען איהם דערצעהלט וועגען די קלאנגען, אז מען פייניגט די יונקערס און אז מען סטראשעט די מיניסטאָרען מיט׳ן טויט. אפשר וואָלטען מיר געקענט, פרעגען מיר, זעהן די ארעסטירטע כדי מיר זאָלען קענען דערצעהלען דער וועלט?

„איך וועל ניט געהן נאָכאמאָל וועקען די ארעסטאנטען. איך בין אָקאָרשט געצוואונגען געווען זיי אויפצואוועקען. האָבען זיי גע־גלויבט, אז מיר געהען זיי פייניגען אָדער טויטען... די מעהרסטע יונקערס האָבען מיר שוין סיי ווי סיי בעפרייט, און די איבעריגע וועלען מיר בעפרייען מאָרגען." דער קאָמענדאנט האָט זיך שנעל אָבגעדרעהט פון אונז.

„קענען מיר אפשר רעדען מיט דער קאָמיסיע פון דער דומע?"

דער קאָמענדאנט האָט זיך געהאט אָנגעגאָסען א גלאָז טהעע. ער האָט א שאָקעל געטהאָן מיט׳ן קאָפּ. „זיי זיינען נאָך אין זאאל", האָט ער זאָרגלאָז געענטפערט.

מיר האָבען זיי טאקע געפונען אויף יענער זייט טהיר. זיי זיינען געשטאנען אלע ארום דעם גאָלאָווא און נערוועז גערעדט. א קעראָ־סין־לאָמפּ האָט שוואך געלויכטען.

„הערר גאָלאָווא", האָב איך געזאָגט, „מיר זיינען אמעריקאנישע קאָרעספּאָנדענטען. קענט איהר זיין אזוי גוט און אונז מעלדען אָפיציעל דעם רעזולטאט פון אייער אונטערזוכונג?"

ער האָט צו אונז געווענדעט זיין פּנים מיט ערנסטער ווירדע.
„ניטאָ קיין שפּור פון אמת אין די אַלע שמועסען“, האָט ער לאנגזאם ארויסגערעדט. „א חוץ א פּאָר אינצידענטען, וואָס האָט געטראָפען, ווען מען האָט אהער געבראכט די מיניסטאָרען, האָט מען זיי אין אַלגעמיין בעהאנדעלט זעהר פריינדליך. וואָס איז שייך צו די יונקערס, האָט מען קיינעם פון זיי ניט געטשעפּעט“...
איבער׳ן נעווסקי, אין דער לעדיגער פינסטערניש פון טיעפער נאכט האָט זיך געהערט דאָס טופּען פון פיס. דאָס האָבען סאָלדאטען מארשירט, אָן אָבטהיילונג נאָך אָן אָבטהיילונג, צו בעגעגענען קע־רענסקי׳ס חיל. אין די זייטיגע גאסען האָבען אויטאָמאָבילען מיט אויסגעלאָשענע לאמטערנעס זיך געגליטשט אהין און אהער; עפּעס איז אָנגעגאנגען א געהיימניספולע ארבייט אויף פאָנטאנקא נומער 6, דער הויפּט־קווארטיר פון דעם פויערים־סאָוויעט; עפּעס האָט זיך געטהאָן אין א געוויסער וואָהנונג אין איינער פון די ריעזיגע געביידעס אויף נעווסקי און אין דעם אינזשינערסקי זאמאָק (אינזשינערען־שוהל). די דומא איז געווען בעלויכטען. אין סמאָלני אינסטיטוט האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט געשמידט אונהיימליכע פונקען און געהאמערט ווי אָן איבערגעלאָדענע דינאמאָ־מאשין...

קאפּיטעל זיעבען.

דער רעוואָלוציאָנערער פראָנט.

שבת דעם 10טען נאָוועמבער.
„בירגער!
„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט ערקלעהרט, אז ער וועט ניט דערלאָזען מען זאָל שטערען די רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג.
„גנבה, רויבעריי, אָנפאַלען אויף פּערזאָנען און אַלערליי פּערזו־כען פון פּאָגראָמען וועלען ווערען בעשטראָפט אויפ׳ן שטרענגסטען אופן.

„מיר וועלען נאָכפאָלגען דעם ביישפּיעל פון דער פּאַריזער קאָ־מונע. יעדער רויבער, יעדער איינער וואָס העצט צו אומרוהען, וועט ווערען פערניכטעט אָהן רחמנות...״

שטיל איז געלעגען די שטאָדט. קיין איינציגער אָנפאַל, קיין איינציגע רויבעריי, אפילו ניט קיין שטרייט פון שכורים. ביינאַכט זיינען בעוואָפּענטע פּאַטרולען ארומגעגאַנגען איבער די שטילע גאַ־סען, און אומעטום זיינען סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדייצעס געזע־סען ארום פייערען, געלאַכט און געזונגען. ביי טאָג האָבען זיך גרויסע מאַסען מענשען אָנגעזאַמעלט אויף די טראָטואַרען און זיך איינגעהערט אין די אונענדליכע היציגע דעבאַטען צווישען סטודענטען און סאָל־דאַטען, געשעפטס־לייט און ארבייטער. מענשען האָבען אָבגעשטעלט איינער דעם אַנדערען אין די גאַסען.

„די קאָזאַקען קומען?״

„ניין״...

„וואָס איז די לעצטע נייעס?״

„איך ווייס ניט. וואו איז קערענסקי?“

„מ׳זאָגט אַז ער איז סך הכל 8 ווערסט פון פּעטראָגראַד.. איז דאָס אמת אַז די באָלשעוויקעס זיינען אַנטלאָפען אויפ׳ן קריעגס־שיף אווראָרא?“

„אַזוי זאָגט מען“.

נאָר די ווענט האָבען געשריען אויף קולות. דאָס זעלביגע האָ־בען געטהאָן די צייטונגען. בעשולדיגונגען, אויפרופען, בעפעהלען...

א ריעזיגער פּלאַקאַט האָט ענטהאַלטען דעם היסטערישען מאַני־פעסט פונ׳ם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם פּויערים־סאָוויעט:

... „זיי, די באָלשעוויקעס, האָבען די העזה צו זאָגען, אַז זיי האָבען מיט זיך די סאָוויעטען פון די פּויערים־דעפּוטאַטען און אַז זיי ריידען אינ׳ם נאָמען פון די סאָוויעטען פון די פּויערים־דעפּוטאַטען...

„זאָל דער גאַנצער ארבייטער־קלאַס פון רוסלאַנד וויסען, אַז דאָס איז א ליגען און אַז אַלע ארבייטענדע פּויערים אין דער פּערזאָן פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם אַלל־רוסישען פּויערים־סאָוויעט ווארפט אראָב מיט צאָרן יעדען אַנטהייל פון אָרגאַניזירטע פּויערים אין אָט דעם פערברעכערישען פערזוך צו פערגוואַלדיגען דעם ווילען פון די ארבייטער־קלאַסען...״

אן אויפרוף פון דער סאָלדאַטען־סעקציע פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען:

„דער וואהנזיניגער פערזוך פון די באָלשעוויקעס האלט שוין ביים פאַלען. דער גאַרניזאָן איז צוטהיילט. די מיניסטאָרען סטרייקען, און ברויט ווערט אַלץ ווייניגער. אַלע פראַקציעס האָבען פערלאָזט דעם קאָנגרעס א חוץ אייניגע באָלשעוויקעס. די באָלשעוויקעס זיינען אַליין. מיר רופען אַלע געזונדע עלעמענטען צו פעראייניגען זיך ארום דעם קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע. זאָל יעדערער זיין גרייט צו פאָלגען דעם ערשטען רוף פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט...“

אין א האנד־אפּישע האָט דער ראַטה פון דער רעפּובליק זיך בע־קלאָגט:

„דער ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק האָט אָבגעטרעטען פאַר דער קראַפט פון באַיאָנעטען. ער איז געווען געצוואונגען אויף דער־ווייל זיך פונאנדערצוגעהן און אויף דערווייל אָבשטעלען זיינע זיצונ־גען.

„די פערכאַפּער האָבען די ווערטער „פרייהייט און סאָציאַליזם“ אויף זייערע ליפּען, אָבער אין אמת׳ען האָבען זיי איינגעפיהרט די אָרדנונג פון געוואַלד־טהאַטען און ווילקיר. זיי האָבען ארעסטירט די מיטגליעדער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג, זיי האָבען פערמאַכט די צייטונגען, זיי האָבען פערכאַפּט די דרוקערייען... זייער מאַכט דאַרף בעטראַכט ווערען אַלס דער פיינד פון׳ם פאָלק און פון דער רעוואָלוציע. מען דאַרף געגען איהר שטרייטען און זי צושטערען.

„דער ראַטה פון דער רעפּובליק רופט אַלע בירגער פון דער רוסישער רעפּובליק, זיי זאָלען זיך פאַראייניגען ארום די אָרטיגע קאָמיטעטען צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע. זיי אָרגאַני־זירען זיך, כדי אומצואוואַרפען די באָלשעוויקעס און בעשאַפען א רעגירונג, וואָס זאָל האָבען א מעגליכקייט צו פיהרען דאָס לאַנד צו דער גרינדונגס־פערזאַמלונג.“

די „דיעלאָ נאַראָדאַ“ האָט געשריבען:

„א רעוואָלוציע קומט געוועהנליך פון׳ם גאַנצען פאָלק... אָבער וואו איז דאָ דאָס פאָלק? א הייפעל נאַראָנים אָבגענאַרט פון לענין און טראָצקי... זייערע בעפעהלען און אויפרופען ווערען נאָר פער־

גרעסערען די צאָהל פון טשיקאַווע זאַכען אין דעם מוזעאום פון דער געשיכטע..."

די „נאַראָדנאָיע סלאָוואָ" (דאָס וואָרט פונ'ם פאָלק, אָרגאַן פון די פאָלקס־סאָציאַליסטען) האָט געשריבען:

„א רעגירונג פון פויערים און סאָלדאַטען? דאָס איז א נאַרישער חלום. קיינער וועט ניט אנערקענען די דאָזיגע רעגירונג — ניט אין רוסלאַנד, ניט אין די לענדער פון אונזערע אַליאירטע, און אפילו ניט אין די לענדער פונ'ם שונא."

די בורזשואַזע פרעסע איז אויף א ווייל אינגאַנצען פערשוואונדען...

די „פּראַוודאַ" האָט געדרוקט א בעריכט וועגען דער ערשטער זיצונג פונ'ם נייעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דעם איצטיגען פּאַרלאַמענט פון דער רוסישער סאָוויעט־רעפּובליק. מיליוטין, דער קאָמיסאַר פון לאַנד־ווירטהשאַפט, האָב בעמערקט, אז דער פויערשער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט רופט אן אלל־רוסישען פויערים־קאָנגרעס אויפ'ן 13טען דעצעמבער.

„מיר קענען אָבער ניט וואַרטען", האָט ער נעזאָגט „מיר מוזען האָבען די שטיצע פון די פויערים. דעריבער שלאָג איך פאָר, צו רופען טאַקע באַלד." די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען איינגעשטימט מיט דעם פאָרשלאַג. מען האָט שנעל אָנגעוואָרפען אן אויפרוף צו די פויערים פון רוסלאַנד און מען האָט אויסנעקליבען א קאָמיטע פון פינף, וואָס זאָל דורכפיהרען דעם פאָרשלאַג.

די איינצעלהייטען וועגען פונאַנדערטהיילען די ערד און די פראַגע וועגען דעם אַרבייטער־קאָנטראָל איבער דער אינדוסטריע האָט מען אָבגעלעגט ביז דער צייט, ווען די עקספּערטען, וואָס בעאַרבייטען די פראַגען, וועלען פאַרטיג ווערען מיט זייער בעריכט.

מען האָט געלייענט און אָנגענומען דריי פעראָרדנונגען: ערשטענס, לענין'ס „אַלגעמיינע כּללים פאַר דער פּרעסע." לויט די דאָזיגע כּללים ווערען אונטערדריקט אַלע צייטונגען, וואָס אַגיטירען מען זאָל ניט פאָלגען די נייע רעגירונג אָדער אַרויסווייזען א ווידערשטאַנד, אָדער וואָס רופען צו פערברעכערישע האַנדלונגען, אָדער וואָס פערדרעהען מיט א כּיון די נייעס; צווייטענס, דער בעפעהל, וואָס

שאפט אָב אַלע חובות פאַר ניט בעצאָהלטע דירה־געלד (רענט); דריטענס, דער בעפעהל, וואָס פיהרט איין אַן ארבייטער־מיליץ. עס איז אויך ארויסגעגעבען געוואָרען אַ בעפעהל, וואָס גיט אַ רעכט דער שטאָדט־דומא איבערצונעהמען לעדיגע דירות און הייזער, און אַן אַנדער בעפעהל, לויט וועלכען מען מעג פונאַנדערלאָדען פּראָכט־וואַגאָנעס אין פּאַססאַזשירסקע וואָקזאַלען, כדי מען זאָל גיבער פונאַנדערטהיילען די נויטווענדיגע לעבענס־מיטלען און אויסלעדיגען די נויטיגע וואַגאָנעס...

שפּעטער מיט צוויי שעה האָט דער עקזעקוטיוו קאָמיטעט פון דעם פּויערים־סאָוויעט ארויסגעשיקט איבער רוסלאַנד אַזאַ טעלע־גראַמע:

„אַ מוטהוויליגע דעלעגאַציע פון באָלשעוויקעס, וועלכע רופט זיך „דאָס ביורא צו אָרגאַניזירען אַן אַלל־רוסישען פּויערים־קאָנגרעס“, רופט אַלע פּויערים־סאָוויעטען, זיי זאָלען שיקען דעלעגאַטען צו אַ קאָנגרעס אין פּעטראָגראַד...

„דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פּויערים־סאָוויעטען ער־קלעהרט, אַז לויט זיין מיינונג וואָלט געווען געפעהרליך אוועקצושי־קען פון די ערטער די קרעפטען, וועלכע זיינען נויטיג צו אָרגאַניזירען די וואַהלען פאַר דער גרינדונגס־פערזאַמלונג. די גרינדונגס־פער־זאַמלונג איז די איינציגע רעטונג פונ'ם ארבייטער־קלאַס און פונ'ם לאַנד. דעריבער בעשטעטיגען מיר נאָכאַמאָל, אַז דער טאָג פאַר דעם פּויערים־קאָנגרעס בלייבט ווי פריהער, דער 13טער דע־צעמבער."

אין דומא האָט געהערשט גרויסע אויפרעגונג. אָפיצירען זיינען אַלע מאָל אָנגעקומען און אָבגעפאָהרען. דער גאָלאָווא האָט געהאַל־טען אין איין בעראַטען זיך מיט די פיהרער פון דעם רעטונגס־קאָמי־טעט. אַ גלאַסני איז אריינגעלאָפען מיט אַן עקזעמפּלאַר פון קע־רענסקי'ס אַ פּראָקלאַמאַציע. די פּראָקלאַמאַציע איז אָנגעקומען מיט אַן אעראָפּלאַן, וועלכער איז געפלויגען איבער נעווסקי און זי פער־שפּרייט אין די הונדערטער. קערענסקי האָט געסטראַשעט מיט שרעקליכע שטראָף אויב מען וועט איהם ניט פאָלגען. ער האָט בע־פוילען די סאָלדאַטען תיכף אוועקצולעגען זייער געוועהר און זיך פערזאַמלען אויפ'ן מארס־פעלד.

מען האָט אונז דערצעהלט, אז דער מיניסטער־פּרעזידענט האָט גענומען צארסקאָיע סעלאָ און איז שוין געווען פינף מייל פון פּעטראָגראד. ער וועט, האָט מען געזאָגט, אריין אין שטאָדט מאָרגען, אפשר נאָך היינט, אין עטליכע שטונדען ארום. די סאָוויעטס־סאָלדאטען האָבען זיך כלומר'שט פעראייניגט מיט די קאָזאקען און שטעלען זיך אויפ'ן צד פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. טשערנאָוו איז געווען א מעקלער צווישעןביידע, ער האָט, זאָגט מען, געפּרואווט אָרגאניזירען די „נייטראלע" סאָלדאטען, כדי צו פערהיטען א בירגערקריעג.

אין שטאָדט האָבען די פּאָלקען פונ'ם גארניזאָן שוין אָנגעהויבען פערלאָזען די באָלשעוויקעס, האָט מען אונז דערצעהלט. סמאָלני איז שוין לעדיג... די גאנצע מאשינעריע פון דער רעגירונג האָט אויפגעהערט ארבייטען. די אָנגעשטעלטע פון דער שטאאטס־באנק האָבען זיך אָבגעזאָגט צו ארבייטען אונטער דער אויפזיכט פון די באָלשעוויסטישע קאָמיסארען, זיי האָבען זיך אָבגעזאָגט צו געבען זיי געלד. אלע פּריוואטע בענק זיינען געשלאָסען. די מיניסטעריומס סטרייקען. א קאָמיטעט פון דער דומא איז געגאנגען פון איין געשעפטס־הויז צום אנדערען צו זאמלען א פאָנד, פון וועלכען מען זאָל צאָהלען די סטרייקער...

טראָצקי איז אוועק אין אויסלאנדס־מיניסטעריום און האָט געהייסען די אָנגעשטעלטע, זיי זאָלען איבערזעצען דעם פריעדענספאָרשלאג אויף פרעמדע שפּראכען. זעקס הונדערט בעאמטע האָבען איהם א שליידער געטהאָן אין פּנים זייערע רעזיגנאציעס... שליאפּניקאָוו, דער ארבייטס־קאָמיסאר, האָט געהייסען אלע בעאמטע פונ'ם מיניסטעריום, זיי זאָלען זיך אומקעהרען צו דער ארבייט אין א משך פון 24 שעה, אז ניט וועלען זיי פערליערען זייערע שטעלעס און זייער רעכט אויף פּענסיע ; נאָר די טהיר־שליסער האָבען זיך אומגעקעהרט. אייניגע אָבטהיילונגען פון דעם ספּעציעלען שפּייז־קאָמיטעט האָבען אָבגעשטעלט זייער ארבייט, ווייל זיי ווילען זיך ניט אונטערוואַרפען די באָלשעוויקעס... די ארבייטער פון דער טעלעפאָן־סטאנציע ווילען ניט פעראייניגען דאָס באָלשעוויסטישע הויפּט־קווארטיר מיט דער שטאָדט, כאָטש מען האָט זיי צוגעזאָגט פיעל בעסערע בעדינגונגען און העכערע שכירות...

די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען אָנגענומען אַ בע־שלוס, אַז אַלע מיטגליעדער פון דער פּאַרטיי, וועלכע זיינען געבליבען אינ׳ם קאָנגרעס פון די סאָוויעטען אָדער וועלכע האָבען זיך בעטהיי־ליגט אין דעם אויפשטאַנד, זאָלען אויסגעשלאָסען ווערען פון דער פּאַרטיי.

נייעס פון דער פּראָווינץ. מאָהילעוו האָט זיך ארויסגעזאָגט געגען די באָלשעוויקעס. אין קיעוו האָבען די קאָזאַקען אומגעוואָרפען די סאָוויעטען און ארעסטירט אַלע פיהרער פונ׳ם אויפשטאַנד. אין לונא האָט דער סאָוויעט און דער גארניזאָן, דרייסיג טויזענד סאָל־דאַטען, ערקלעהרט, אַז זיי בלייבען געטריי דער פּראָוויזאָרישער רע־גירונג און האָבען ארויסגעלאָזען אַן אויפרוף צו גאַנץ רוסלאַנד, אַז מען זאָל שטיצען די רעגיערונג. קאַלעדין האָט פונאנדערגעטריבען אַלע סאָוויעטען און פעראיינען אין דער דאָנער געגענד, און זיינע ארמעען רוקען זיך קיין צפון...

אַ פערטרעטער פון דעם אייזענבאהן־פעראיין האָט געזאָגט: „נעכטען האָבען מיר ארויסגעשיקט אַ טעלעגראַמע איבער גאַנץ רוס־לאַנד. מיר פאָדערען, אַז דער קריעג צווישען די פערשיעדענע פּאָלי־טישע פעראיינען זאָל תיכף אָבגעשטעלט ווערען. מיר פאָדערען, אַז עס זאָל געבילדעט ווערען אַ קאָאַליציאָנס־רעגירונג פון אַלע סאָ־ציאַליסטען. אז ניט וועלען מיר ערקלעהרען אַ סטרייק מאָרגען ביינאַכט... מאָרגען אינדערפריה וועט פאָרקומען אַ זיצונג פון אַלע פראַקציעס צו בעטראַכטען די פראַגע. עס ווייזט אויס, אַז די באָל־שעוויקעס ווילען אַן אויסגלייך...“

„אויב זיי וועלען זיך נאָר לאַנג האַלטען!“ האָט געלאַכט דער שטאָרט־אינזשענער, אַ דיקער מאַן מיט אַ געזונדען רויטען פּנים...

ווען מיר זיינען געקומען אין סמאָלני אינסטיטוט, האָבען מיר געזעהן, אַז ער איז דווקא ניט לעדיג. פערקעהרט, דאָרט איז די ארבייט געגאַנגען נאָך האַסטיגער ווי פריהער; הויפענס ארבייטער און סאָלדאַטען זיינען געקומען און ארויסגעגאַנגען פון דער געביידע, אַ דאָפּעלטע וואַך איז געשטאַנען אומעטום. אונטען האָבען מיר גע־טראָפען די רעפּאָרטערס פון דער בורזשואזער און מעסיג־סאָציאַליס־טישער פּרעסע.

„זיי האָבען אונז ארויסגעוואָרפען!“ האָט איינער אַ פערטרעטער

פון דער „וואָליא נאַראָדאַ“ אויסגעשריען. „באַנטש־ברויעוויטש איז אַרונטערגעקומען אין פּרעס־ביוראָ און האָט אונז געהייסען געהן! ער האָט געזאָגט, מיר זיינען שפּיאָנען!“ די צייטונגס־לייט האָבען אַלע געערדט מיט אַמאָל: „בעליידיגונג! אונערהערט! פּרעס־פרייהייט!“

אין קאָרידאָר לעבען אריינגאַנג זיינען געשטאַנען טישען בעלאַ־דען מיט אויפרופען, פּראָקלאַמאַציעס און בעפעהלען פון דעם מילי־טערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. אַרבייטער און סאָלדאַטען האָבען געטראָגען די שווערע בינטלעך אין דרויסען און זיי אַרויפ־געלעגט אויף אויטאָמאָבילען. איין אויפרוף האָט געלויטעט:

„צום שאַנד־סלופּ!

„אין דעם איצטיגען טראַגישען מאָמענט אין דעם לעבען פון די רוסישע מאַסען האָבען די מענשעוויקעס מיט זייער כנופיא און די רעכטע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען פאַרראַטהען דעם אַרביי־טער־קלאַס. זיי האָבען זיך פעראייניגט מיט קאָרנילאָוו, קערענסקי און סאַווינקאָוו...

„זיי דרוקען בעפעהלען פון דעם פעררעטהער קערענסקי און רופען אַרויס אַ פּאַניק אין שטאָדט. זיי פערשפּרייטען די לעכערליכסטע קלאַנגען וועגען ניט געשטויגענע און ניט געפלויגענע זיעגען פונ׳ם רענעגאַט.

„בירגער, גלויבט ניט די אַלע פאַלשע קלאַנגען. ניטאָ אזא קראַפט, וואָס זאָל קענען בעזיעגען די פאָלקס־רעוואָלוציע... דער פּרע־מיער קערענסקי און זיינע נאָכפאָלגער וועלען בעקומען אַ שנעלע און פערדיענטע שטראָף...

„מיר שטעלען זיי צום שאַנד־סלופּ. מיר גיבען זיי איבער צום האַס פון אַלע אַרבייטער, סאָלדאַטען, מאַטראָזען און פּויערים, אויף וועמען זיי ווילען ווידער פערשמידען די קייטען. קיינמאָל וועלען זיי ניט קענען אָבוואַשען פון זייערע קערפּערס דעם פלעק פון פאָלקס־האַס און פאָלקס־פעראַכטונג.

„שאַנד און פלוך אויף די פעררעטהער פונ׳ם פאָלק!...“

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט זיך געהאַט אַריבערגעקליבען אין אַ גרעסערען צימער, נומער 17, אויפ׳ן אויבער־שטען שטאָק. ביי דער טהיר זיינען געשטאַנען רויטע גוואַרדייצעס.

די קאָנצעליאַריע איז געווען איבערגעצאַמט מיט אַ הילצערנעם באַ־ריער. אין דעם שמאָלען שטיקעל פּלאַץ אויף דער זייט באַריער איז געווען אַ גרויסע צאָהל פיין־געקליידעטע פּערזאָנען מיט אַ רעספּעקט־טאַבּלען אויסזעהן, אָבער מיט אַ פערביסענעם כעס אין דער נשמה, — דאָס זיינען געווען בורזשויען, וואָס האָבען געוואָלט ערלויבנישען פאַר זייערע אויטאָמאָבּילען אָדער פּאַספּאָרטען צו פערלאָזען די שטאָדט. געווען אויך אַ סך אויסלענדער... ביילל שאַטאָוו און פּעטערס זיינען געזעסען ביים טיש און געטהאָן די אַרבּייט. אויף אַ קורצע צייט האָבען זיי אָבּגעלעגט אַלע געשעפטען און האָבען אונז פאַר־געלעזען די לעצטע בּולעטענען.

דער הונדערט ניין און זיעבּציגטער רעזערוו־פּאָלק איז גרייט צו שטיצען די באָלשעוויקעס. פינף טויזענד אַרבּייטער פון פּוטילאָ־ווער האָפען בּעגריסען די נייע רעגירונג. דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען גיט איהר זיין בעגייסטערטע אונ־טערשטיצונג. דער גאַרניזאָן און דער פלאָט אין רעוועל קלייבען אויס מיליטערישע רעוואָלוציאָנערע קאָמיטעטען צו אַרבּייטען מיט דער רעגירונג און זיי שיקען סאָלדאַטען קיין פּעטראָגראַד. מיליטע־רישע רעוואָלוציאָנערע קאָמיטעטען האַלטען אין זייערע הענד פּסקאָוו און מינסק. גרוסען פון די סאָוויעטען אין צאַריצין, ראַוויענסקי אויפ׳ן דאָן, טשערנאָגאָרסק, סעוואַסטאָפּאָל... די פינישע דיוויזיע, די נייע קאָמיטעטען פון דער 5טער און 12טער אַרמעע זיינען מיט דער נייער רעגירונג...

אין מאָסקווא איז די לאַגע ניט זיכער. סאָלדאַטען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט פערנעהמען די סטראַטע־גישע פּונקטען אין שטאָדט. צוויי ראָטעס, וואָס האָבען געהיט דעם קרעמל, זיינען אַריבערגעגאַנגען אויף דער זייט פון די סאָוויעטען, אָבער דער אַרסענאַל געפינט זיך נאָך אין די הענד פון פּאָלקאָווניק ריאַבצעוו און די יונקערס. דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט פערלאַנגט געוועהר פאַר די אַרבּייטער, און ריאַבצעוו האָט אָבגעלעגט די פּראַגע ביז היינט אינדערפריה. פּלוצלונג האָט ער געשיקט דעם קאָמיטעט אַן אולטימאַטום, אַז אַלע סאָלדאַטען פון דעם סאָוויעט זאָלען זיך אונטערגעבען און דער קאָמיטעט זאָל פונאַנדערגעלאָזט ווערען. עס האָט זיך אָנגעהויבען אַ קאַמפּף...

אין פעטראָגראַד האָט דער שטאַב זיך באַלד אונטערגעגעבן דעם קאָמיסאַר פון סמאָלני. דער צענטראָ־פלאָט האָט זיך אָבגעזאָגט, האָט דיבענקאָ בראש פון אַ ראָטע קראָנשטאַדטער מאַטראָזען איהם געגומען מיט שטורעם. ס'איז אָרגאַניזירט געוואָרען אַ נייער צענטראָ־פלאָט, וואָס שטיצט זיך אויף די קריעגס־שיפען אין באַלטישען און שווארצען ים.

די לאַגע האָט אויסגעזעהן גינסטיג. גערעדט האָט מען מיט גרויס זיכערהייט. אָבער אונטער דעם אַלעם האָט זיך געפיהלט אַ שטילער פחד. די לופט איז געווען פול מיט אומרוהיגקייט און שווערע ערוואַרטונג. קערענסקי'ס קאָזאַקען האָבען זיך שנעל גערוקט אויף פעטראָגראַד, און מען האָט געוואוסט, אַז זיי האָבען אַרטילעריע. סקריפניק, דער סעקרעטער פון די פאַבריטשנאָ־זאַוואָדסקע קאָמיטעטען, אַ מאַן מיט אַן איינגעפאַלענעם געלבליכען פנים, האָט מיר געזאָגט, אַז עס איז דאָ אַ גאַנצער קאָרפּוס פון קאָזאַקען מיט אַרטילעריע. ער האָט צוגעגעבען מיט ברענענדיגער ענערגיע: „אָבער זיי וועלען אונז קיינמאָל ניט נעהמען לעבעדיגערהייט!“ פעטראָווסקי האָט מיעד געשמייכעלט: „ס'קען זיין, אַז מאָרגען וועלען מיר שוין האָבען אַ מעגליכקייט צו שלאָפען — אַ לאַנגען שלאָף...“ לאָזאָווסקי, מיט זיין אויסגעמאָגערטען פנים אונטער אַ רויטער באָרד, האָט געזאָגט: „ וואָס פאַר אַ אויסזיכטען האָבען מיר! איינע אַליין... אַן אונאָרגאַניזירטע מאַסע געגען פּראָפעסיאָנעלע סאָלדאַטען!“

אין דרום און דרום־מערב האָבען די סאָוויעטען אָבגעטרעטען פאַר קערענסקי'ן. די גאַרניזאָנען פון גאַטשינאַ, פּאַוולאָווסק, צאַרסקאָיע סעלאָ זיינען געווען צוטהיילט: אַ העלפט האָבען געשטימט צו בלייבען נייטראַל, די איבריגע, אָהן אָפיצירען, אָהן אָרדנונג, האָבען אָבגעטרעטען צו פעטראָגראַד צו.

אין די זאַאַלען האָט מען געקלעפּט פאָלגענדע בולעטענען:

„פון קראַסנאָיע סעלאָ, 10טען נאָוועמבער, 8 אין דער פריה.

„זאָל מען דאָס איבערגעבען אַלע שטאַבס־קאָמאַנדירען, הויפּט־קאָמאַנדירען און קאָמאַנדירען אומעטום. זאָל מען דאָס איבערגעבען אַלעמען, אַלעמען, אַלעמען.

„דער געוועזענער מיניסטער קערענסקי האָט מיט אַ כיון אַרויס־

געשיקט א פאלשע טעלעגראמע, וואו ער דערצעהלט, אז די ארמעע פון רעוואלוציאנערען פעטראגראד האט פרייווילינ אבגעגעבען איהר נעוועהר און זיך פעראייניגט מיט די ארמעען פון דער געוועזענער רעגירונג — די רעגירונג פון פעררעטה — און אז דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט האט נעהייסען זיינע סאלדאטען אבטרעטען. די ארמעע פון א פרייען פאלק טרעט ניט אב און ניט זיך ניט אונטער. אונזערע סאלדאטען האבען פערלאזט גאטשינא, כדי אויסצומיידען בלוט־פארגיסונג צווישען זיי און זייערע אבגענארטע ברידער־קאזאקען און כדי צו פערנעהמען א נינסטינערע פאזיציע. די פאזיציע איז איצט אזוי שטארק, אז אויב אפילו קערענסקי מיט זיינע קריעגס־חברים זאלען פערשטארקען זייערע קרעפטען צעהן מאל אזוי פיעל, וועט עס אונז אויך ניט אארען. דער גייסט פון אונזערע סאלדאטען איז פראכטפאל.

אין פעטראגראד איז אלעס רוהיג.

דער קאמאנדיר פון דער פערטהיידיגונג פון פעטראגראדער ראיאן,

פאדפאלקאווניק מוראוויאוו".

ווען מיר האבען געהאלטען אין ארויסגעהן פון דעם מיליטערישען רעוואלוציאנערען קאמיטעט, איז אריינגעגאנגען אנטאנאוו מיט א פאפיער אין האנד. געוועזען איז ער ווי א מת.

„שיקט דאס ארויס", האט ער געזאגט.

צו אלע ראיאנע סאוויעטען פון ארבייטער־דעפוטאטען און פאבריטשנא־זאוואדסקע קאמיטעטען

בעפעהל

„די קארנילאווסקע באנדעס פון קערענסקי'ן דראהען צו פערנעהמען די וועגען, וואס פיהרען קיין פעטראגראד. אלע נויטווענדיגע בעפעהלען זייען ארויסגעגעבען געווארען צו ברעכען אהן רחמנות יעדען קאנטר־רעוואלוציאנערען פערזוך געגען דעם פאלק און זיינע עראבערונגען.

„די רעוואָלוציאָנערע ארמעע און די רויטע גוואַרדיע דאַרפֿען האָבען די באַלדיגע הילף פון די ארבייטער.

„מיר בעפעהלען אַלע ראַיאָנע סאָוויעטען און פאבריטשנאָ־זאוואָדסקע קאָמיטעטען:

„1) מען זאָל שיקען אזוי פיעל ארבייטער ווי נאָר מעגליך צו גראָבען טראַנשעען, צו בויען באַריקאַדען און צו פערשטאַרקען די דראָט־צאַמען.

„2) אויב עס וועט נויטיג זיין אָבצושטעלען די ארבייט אין פאבריקען צוליעב דעם צוועק, זאָל מען דאָס טהאָן אָהן אַן אויפ־האלט.

„3) דראָט, גלאַטע און שפּיציגע, זאָל אָנגעזאַמעלט ווערען וואו מען קען דאָס נאָר קריגען. אויך זאָל מען אָנזאַמלען אלע איג־סטרומענטען וואָס מען דאַרף האָבען צו גראָבען טראַנשעען און צו בויען באַריקאַדען.

„4) מען זאָל פערנעהמען אַלערליי געוועהר וואו דאָס געפינט זיך.

„5) מען זאָל היטען די שטרענגע דיסציפּלין. יעדער איינער זאָל זיין גרייט צו העלפען דער רעוואָלוציאָנערער ארמעע מיט וואָס ער קען נאָר.

פּאָרזיצענדער פונ׳ם פעטראָגראַדער סאָוויעט פון ארבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, פּאָלקס־קאָמיסאַר לעוו טראָצקי.

פּאָרזיצענדער פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, הויפּט־קאָמאַנדיר פּאָדוואָיסקי.

דער טאָג איז געווען כמורנע און אומעטיג. א גרויער נעבעל האָט זיך געשפּרייט. ווען מיר זיינען ארויס אין גאַס, האָבען ארום און ארום געפּייפט די פאבריטשנע פייפלעך. פון אלע זייטען האָט זיך געהערט דאָס הייזעריגע נערוועזע געשריי פון דער פּאַרע, און ס׳האָט זיך אויסגעדאַכט: מען זאָגט אָן א בייזע בשורה. צעהנדליגע טויזענדע ארבייטער, מענער און פרויען, האָבען זיך געגאָסען פון די פאבריקען; צענדליגע טויזענדער אָרימע, גראָהע, דערשלאָגענע מענ־שען פון סאַמע דעק האָבען זיך אויפגעהויבען און גערוישט ווי א ביהנשטאָק. „דאָס רויטע פעטראָגראַד איז אין געפאַהר! קאָזאַקען

קומען!" אין דרום און אין דרום־מערב האָבען זיי זיך געגאָסען דורך די קבצני'שע גאסען צום מאָסקווער טויער, מענער, פרויען און קינדער, מיט ביקסען, פיקעס, רידעלס, קנוילען דראָהט, קויהלען־גארטלען אָנגעטהאָן אויף זייערע ארבייטער־קליידער... זינט די שטאָדט לעבט האָט זי נאָך ניט געזעהן אז אזא ריזיגע מאסע זאָל מיט א מאָל זיך א לאָז טהאָן איבער די גאסען! ווי א גרויסער ים האָבען זיי פארפלייצט די שטאָדט, מיטגעריסען מיט זיך ראָטעס סאָל־דאטען, מאשין־ביקסען, מאָטאָר־וואָגענס... דער רעוואָלוציאָנערער פּראָלעטאריאט איז ארויס צו פערטהיידיגען מיט זיין ברוסט די רעפּובליק פון די ארבייטער און די פּויערים!

פאר דער טהיר פון סמאָלני איז געשטאנען אן אויטאָמאָביל. א ניעדריגער מאן מיט דיקע ברילען, וועלכע האָבען פערגרעסערט זיינע רויטליכע אויגען, איז געשטאנען אָנגעלעגט אויף א סאָלדאט, געהאלטען די הענד אין די קעשענעס פון זיין אָבגעטראָגענעם מאנטעל און גערעדט מיט אונגעהייערער אנשטרענגונג. א גרויסער סאָלדאט מיט א באָרד און מיט קלאָהרע אומשולדיגע יונגע אויגען האָט זיך געדרעהט אהין און אהער און, אליין ניט וויסענדיג וואָס ער טהוט, האָט ער זיך געשפּיעלט מיט א גרויסען בלויען שטאָלענעם רעוואָל־ווער, וואָס ער האָט איהם אויף א מינוט ניט ארויסגעלאָזען פון האנד. דאָס זיינען געווען אנטאָנאָוו און דיבענקאָ.

צוויי סאָלדאטען האָבען געוואָלט צוטשעפּען צוויי מיליטערישע וועלאָסיפּעדען צו ביידע זייטען פון'ם אויטאָמאָביל. דער שאָפער האָט געמאכט קולות. דאָס, זאָגט ער, וועט אָבקראַצען די פארב. אמת, ער איז א באָלשעוויק און דעם אויטאָמאָביל האָט מען קאָנפיס־קירט פון דער בורזשואזיע; אמת, די וועלאָסיפּעדען זיינען געווען מיליטערישע, אָבער זיין פּראָפעסיאָנעלער שטאָלץ אלס שאָפער האָט אזוינס ניט געקענט דערלאָזען... מען האט געמוזט אויפגעבען דעם פּלאן מיט די וועלאָסיפּעדען...

דער קאָמיסאר פאר מיליטערישע אנגעלעגענהייטען און דער קאָמיסאר פון'ם פּלאָץ זיינען געגאנגען רעווידירען דעם רעוואָלוציאָ־נערען פראָנט — וואו ער זאָל זיך ניט געפינען. מעגען מיר געהן מיט זיי? — געוויס נישט. אין אויטאָמאָביל איז געווען פּלאַץ נאָר פאר פינף — די צוויי קאָמיסארען, זייערע צוויי קוריערען און דעם

שאַפער. פונדעסטוועגען האָט מיינער אַ רוסישער בעקאַנטער, לאַמיר איהם אָנרופען טרוסישקא, זיך רוהיג ארויפגעדראַפּעט אויפ׳ן אויטאָ־מאָביל און אַנידערגעזעצט. עס האָט ניט געהאָלפען רעדען און טענה׳ן. ער איז געבליבען...

איך האָב ניט קיין שום גרונד צו צווייפלען אין דער ריכטיגקייט פון טרוסישקא׳ס בעריכט וועגען זייער רייזע. ווען זיי זיינען גע־פאָהרען איבער סאוואָראָווסקי פּראָספּעקט, האָט אימיצער אַ רעד געטהאָן וועגען שפּייז. מעגליך, אַז זיי וועלען דאַרפען ארומפאָהרען דריי אָדער פיער טעג. שפּייז איז אין לאַנד פאַראַן ווייניג. זיי האָבען אָבגעשטעלט דעם אויטאָמאָביל. געלד? דער קריעגס־קאָמי־סאַר האָט זיך אַ טאַפּ געטהאָן אין קעשענע: ער האָט ניט אַ קאָפּי־קע. דער פלאָט־קאָמיסאַר האָט אויך ניט קיין געלד. דאָס זעלביגע מיט׳ן שאָפער. טרוסישקא איז אַראָבגעגאַנגען און געקויפט עסענ־ווארג פאַר אַלע...

ווען זיי זיינען צוגעפאָהרען צו נעווסקי, האָט געפּלאַצט אַ שינע (טייר).

„וואָס זאָלען מיר טהאָן?" האָט אַנטאָנאָוו געפרעגט.

„מען מוז קאָנפיסקירען אַן אַנדער מאַשין", האָט דיבענקאָ פאָר־געשלאָגען, מאַכענדיג מיט׳ן רעוואָלווער. אַנטאָנאָוו האָט זיך אַוועק־געשטעלט אין מיטען גאַס. אַ מאַשין איז פאַרבייגעפאָהרען מיט אַ סאָלדאַט ביים ראָד. אַנטאָנאָוו האָט זי אָבגעשטעלט.

„איך וויל אָט די מאַשין", האָט ער געזאָגט.

„מעגסט זי וועלען געזונדערהייד", האָט דער סאָלדאַט געענט־פערט.

„ווייסט, ווער איך בין?" האָט אַנטאָנאָוו געזאָגט און האָט ארויסגענומען אַ פּאַפּיער וואו עס איז געשטאַנען, אַז ער איז בע־שטימט געוואָרען הויפּט־קאָמאַנדיר פון אַלע אַרמעען פון דער רוסי־שער רעפּובליק און אַז יעדער איינער דאַרף איהם פאָלגען אָהן טענות ומענות.

„מעגסט אפילו זיין דער טייוועל אַליין", האָט דער סאָלדאַט היציג געענטפערט. „די מאַשין געהער צו דעם ערשטען פּאָלק פון מאַשין־האַרמאַטען, און מיר פיהרען אין איהר אַמוניציע, און איך וועל זי דיר ניט געבען..."

דער סכסוך איז געלעזט געוואָרען אויף אַן אַנדער אופן. עס איז פאָרבייגעפאָהרען אַן אַלטער, צוקריפּעלטער טאַקסי־מאָטאָר מיט אַן איטאַליענישען פּעהגרעל (אין אומרוהיגע צייטען פלעגט מען רע־גיסטרירען די פּריוואַט־אויטאָמאָבילען אויפ'ן נאָמען פון אויסלענ־דישע קאָנסולס, כדי קיינער זאָל זיי ניט קאָנפיסקירען). איגוועניג איז געזעסען אַ פעטער נפש אין אַ מיידערען פוטער. מען האָט איהם געהייסען גיין, און דעם אויטאָמאָביל האָט מען צוגענומען און זיך ווייטער געלאָזט פאָהרען.

אָנגעקומען צו נאַרוסקאַיאַ זאַסטאַווע, אַן ערך 10 מייל פוני'ם צענטער, האָט אַנטאָנאָוו געפרעגט, וואו עס געפינט זיך דער קאָמענ־דאַנט פון דער רויטער גוואַרדיע. מען האָט איהם אַוועקגעפיהרט צום עק שטעדטעל, וואו עטליכע הונדערט אַרבייטער האָבען געהאַט אויסגעגראָבען טראַנשעען און האָבען געוואַרט אויף די קאָזאַקען.

„אַלצדינג אין אָרדנונג, טאָוואַרישטש?" האָט אַנטאָנאָוו גע־פרעגט.

„אַלצדינג אויסגעצייכענט. טאָוואַרישטש", האָט דער קאָמענ־דאַנט געענטפערט. „דער גייסט פון די סאָלדאַטען איז פּראַכטפאָל... נאָר איין צרה: מיר האָבען ניט קיין אַמוניציע".

„אין סמאָלני איז דאָ גענוג אַמוניציע פאַר אַלעמען", האָט אַנטאָנאָוו געענטפערט. „איך וועל אייך געבען אַ פעראָרדנונג".

ער האָט זיך אַ טאַפּ געטהאָן אין די קעשענעס. „האָט אימיצער אַ שטיקעל פּאַפּיער?"

דיבענקאָ האָט ניט געהאַט קיין פּאַפּיער. די קוריערען אויך ניט.

טרוסישקאַ האָט זיי געמוזט געבען זיין נאָטיץ־בוך...

„צום טייוועל! איך האָב ניט קיין בלייפעדער!" האָט אַנטאָ־נאָוו אויסגעשריען. „ווער האָט אַ בלייפעדער?" עס פערשטעהט זיך, אַז טרוסישקאַ איז געווען דער איינציגער אין דער גאַנצער קאָמפּאַניע, וועלכער האָט פערמאָגט אַ בלייפעדער...

מיר, די געבליבענע, האָבען זיך געלאָזט צום צאַרסקאָ־סעלסקי וואָגזאַל. ווען מיר זיינען געגאַנגען איבער נעווסקי, האָבען מיר געזעהן, ווי רויטע גוואַרדייצעס האָבען מאַרשירט אַלע מיט ביקסען אויף די פּלייצעס, איינציגע האָבען געהאַט באַיאָנעטען אויך. אויפ'ן

שטאָדט איז שוין געפאַלען דער פריהער ווינטערדיגער בין־השמשות. מיט געהויבענע קעפּ האָבען זיי געשפּאַנט איבער דער קאַלטער בלאָטע, פּיער אין אַ רייהע, אָהן מוזיק, אָהן פּויקען און אָהן שטרענגער אָרדנונג. איבער זיי האָט' זיך געהויבען אַ רויטע פאָהן מיט אומגעלומפּערט אויסגעמאָהלענע אותיות: „פריעדען! ערד!" די גוואַרדייצעס זיינען געווען זעהר יונג. אויף זייערע פּנים'ער איז געלעגען דער אויסדרוק פון מענשען, וואָס ווייסען, אַז זיי געהען צום טויט. די מאַסן אויף די טראָטואַרען האָבען געקוקט אויף זיי, האַלב מיט שרעק, האַלב מיט פעראַכטונג. מען האָט זיי ניט געטשעפּעט, אָבער די שטילקייט איז געווען אָנגעזאָפּט מיט האַס.

אויפ'ן וואָגזאַל האָט קיינער ניט געוואוסט, וואו קערענסקי איז אָדער וואו זיין פראָנט איז. צוגען זיינען געגאַנגען ניט ווייטער ווי צאַרסקאָיע. אונזער וואַגאָן איז געווען אָנגעשטאָפּט מיט מענשען, וואָס וואָהנען הינטער'ן שטאָדט, און אָנגעלאָדען מיט בינטלעך און אָווענד־צייטונגען. דער שמועס האָט זיך נאָכאַנאַנד געדרעהט אַרום דעם באָלשעוויסטישען אויפשטאַנד. ווען ניט דער שמועס, וואָלט מען קוים געקענט בעמערקען, אַז אַ בירגער־קריעג רייסט דאָס גרויסע רוסלאַנד אויף צוויי און אַז דער צוג פאָהרט צו אַ פּלאַץ, וואָס געפינט זיך אין קריעגס־ראיאָן. דורך די פענסטער האָבען מיר אין די בין־השמשות'דיגע שאָטענס געזעהן מאַסען סאָלדאַטען שפּאַנען איבער'ן בלאָטיגען וועג צו דער שטאָדט צו, ריידענדיג איינער מיט'ן אַנדערען און מאַכענדיג מיט די הענד. אויף זייטיגע רעלסען איז געבליבען שטעהן אַ פראַכט־צוג אָנגעלאָדען מיט סאָלדאַטען. דער צוג, איז, קענטיג, פערהאַלטען געוואָרען. פאַר איהם האָט געברענט אַ גרויסער ליכטיגער פייער. און דאָס איז געווען אַלעס. הינטען זיינען די פייערען פון דער שטאָדט ביסלעכווייז פערזונקען געוואָרען אין דעם נאַכטיגען האָריזאָנט. ערגעץ ווייט האָט אַ טראַמוויי זיך געשלעפּט איבער דער פונאַנדערגעוואָרפענער פאָרשטאָדט.

אין צאַרסקאָיע סעלאָ איז דער וואָגזאַל געווען שטיל, נאָר גרופּען סאָלדאַטען זיינען געשטאַנען דאָ און דאָרט, גערעדט מיט שטילע שטימען און אומרוהיג געקוקט איבער די לעדיגע רעלסען אין דער ריכטונג פון גאַטשינאַ. איך האָב איינעם פון זיי געפרעגט, אויף וועמעס צד ער איז. „איך קען אייך אַליין ניט זאָגען, ווער עס איז דאָ גע־

רעכט", האָט ער געענטפערט. „אמת, קערענסקי איז טאַקי אַ פּראָ־
וואָקאַטאָר, אָבער עפּעס געפעהלט עס אונז נישט, אז רוסישע מענשען
זאָלען שיסען אויף רוסישע מענשען..."

אין דער קאַנצעלאַריע פון דעם וואָגזאַל־קאָמענדאַנט האָבען מיר
געפונען אַ הויכען פּרעהליכען סאָלדאַט מיט אַ גרויסער באָרד און
מיט'ן רויטען באַנד פון אַ פּאָלקאָווע קאָמיטעט אויף זיין ארבעל.
מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע פּאַפּיערען, וואָס מיר האָבען געהאַט
פון סמאָלני. ער האָט אונז אויפגענומען מיט גרויסען אָבשיי. עס
איז געווען קלאָר, אז ער האַלט מיט די סאָוויעטען, נאָר ער איז אינ־
גאַנצען צוטומעלט.

„די רויטע גוואַרדייצעס זיינען דאָ געווען צוריק מיט צוויי
שעה" האָט ער געזאָגט, „אָבער זיי האָבען זיך ווידער אומגעקעהרט
קיין פּעטראָגראַד. אַ קאָמיסאַר איז געווען היינט אין דער פריה,
איז ער אויך אָבגעפאָהרען ווען די קאָזאַקען זיינען געקומען."

„הייסט עס, אז די קאָזאַקען זיינען דאָ?"

ער האָט פינסטער אַ שאָקעל געטהאָן מיט'ן קאָפּ. „עס איז
פאָרגעקומען אַ שלאַכט. די קאָזאַקען זיינען אָנגעקומען היינט גאַנץ
פריה. זיי האָבען פערכאַפּט צוויי־דריי הונדערט פון די אונזעריגע,
און זיי האָבען געטויט אזוינע פינף און צוואַנציג."

„וואו זיינען די קאָזאַקען?"

„אהער זיינען זיי ניט דערגאַנגען. איך קען אייך ניט זאָגען
גענוי וואו זיי געפינען זיך. ערגעץ דאָרט..." ער האָט אונבעשטימט
אַ מאַך געטהאָן מיט דער האַנד קיין מערב.

מיטאָג האָבען מיר געגעסען אין דעם רעסטאָראַן פון'ם וואָג־
זאַל. דער מיטאָג איז געווען ביליגער און בעסער, ווי מען האָט
געקענט קריגען אין פּעטראָגראַד. לעבען אונז איז געזעסען אַ פראַנ־
צויזישער אָפיציר, וואָס איז אָקאָרשט געקומען צו פוס פון גאַטשינאַ.
אַלצדינג איז דאָרט שטיל, האָט ער געזאָגט, קערענסקי האַלט די
שטאָדט. „אַך, די רוסען"... האָט ער פאָרטגעזעצט, „ס'אַ מאָדנער
עולם! אַ פיינער בירגער־קריעג! אַלצדינג וואָס איהר ווילט, נאָר
ניט קיין שלאַכט!"

מיר האָבען זיך אַ לאָז געטהאָן אין שטאָדט אריין. לעבען

דער טהיר פונ'ם וואָגזאַל זיינען געשטאַנען צוויי סאָלדאַטען מיט באַיאָנעטען אויף די ביקסען. ארום זיי האָט זיך אָנגעזאַמעלט עפּעס א הונדערט פיינע שטאָדט־בעלי־בתים, טשינאָווניקעס און סטודענטען, וואָס האָבען מיט די סאָלדאַטען געפיהרט א היציגען ויכוח און זיי גערופען אַלערליי נעמען. די סאָלדאַטען האָבען זיך געפיהלט בעליידיגט און האָבען אויסגעזעהן ווי קליינע קינדער וואָס מען האָט זיי אָנגעריבען א מאָרדע אומזיסט און אומנישט.

א הויכער יונג אין א סטודענטישען מונדיר און מיט א נארישען אויסדרוק אויפ'ן פנים איז געווען דער ראש המדברים.

„איך רעכען", האָט ער געזאָגט, „עס איז אייך קלאָהר, אַז אויב איהר הויבט אויף אייער געוועהר געגען אייערע ברידער, ווערט איהר א געצייג אין די הענד פון מערדער און פערררעטהער?"

„אָבער הערט זיך איין, ברודער", האָט איינער פון די סאָלדאַטען ערנסט געענטפערט, „איהר פערשטעהט ניט; פאראן צוויי קלאַסען: דער פּראָלעטאַריאַט און די בורזשואַזיע. מיר..."

„אָה, איך קען די אַלע נארישע רייד", האָט איהם דער סטודענט גראָב איבערגעהאַקט. „איהר זענט א חברה אונוויסענדע פּויערים, איהר הערט עפּעס, אימיצער זאָגט א פּאָר קלינגענדיגע ווערטער, כאַפּט איהר זיי אונטער און מיינט, אַז עס איז אמת. איהר פערשטעהט גאָר ניט, וואָס די ווערטער בעדייטען. איהר חזר'ט זיי נאָר איבער, ווי פּאַפּוגאַיען." דער עולם לאַכט. „איך בין אַליין א מאַרקסיסט. זאָג איך אייך, אַז דאָס וואָס איהר פיהרט איצט איין, איז ניט סאָציאַליזם. דאָס איז איינפאַכע פּראָ־דייטשע אנארכיע!"

„אה, יא, איך פערשטעה", ענטפערט דער סאָלדאַט, און שוויים רינט איבער זיין שטערען. „איהר זייט א געבילדעטער מאַן, דאָס קען מען זעהן. איך בין א פּראָסטער מענש. אָבער מיר דאַכט זיך..."

דער סטודענט האַקט איהם ווידער איבער די רייד. „איהר מיינט דאָך מסתמא", זאָגט ער מיט פעראַכטונג, „אַז לענין איז אַן אמת'ער פריינד פונ'ם ארבייטער־קלאַס?"

„געוויס אזוי", ענטפערט דער סאָלדאַט מיט אַן אויסדרוק פון פּיין אויפ'ן פנים.

„אויב אזוי, מיין פריינד, צו ווייסט איהר, אז מען האָט לענין'ען דורכגעלאָזט דורך דייטשלאַנד אין אַ פערשלאָסענעם וואַגאָן? צו ווייסט איהר, אז לענין האָט גענומען געלד פון די דייטשען?"

„דעם אמת זאָגענדיג", ענטפערט דער סאָלדאַט מיט גרויס עקשנות, „ווייס איך ניט קיין סך וועגען די אַלע זאַכען, אָבער עס דאַכט זיך מיר, אז דאָס, וואָס ער זאָגט, איז אמת... און דאָס זעלביגע מיט אַלע פּראָסטע מענשען; פאַראַן צוויי קלאַסען, פערשטעהט איהר מיך, די בורזשואַזיע און דער פּראָלעטאַריאַט..."

„איהר זייט אַ נאַר! איך האָב דאָך פערבראַכט צוויי יאָהר אין שליסעלבורגער פעסטונג דערפאַר, וואָס איך בין געווען אַ רעוואָלוציאָנער, אין יענער צייט האָט איהר און אייער גלייכען נאָך געשאָסען אויף די רעוואָלוציאָנערען און געזונגען „באָזשע צאַריאַ כראַני". איך הייס וואַסילי געאָרגיעוויטש פּאַנין. האָט איהר קיינמאָל ניט גֶעהערט מיין נאָמען?"

„עס טהוט מיר לייד, איך האָב איהם קיינמאָל ניט געהערט", ענטפערט דער סאָלדאַט מיט גרויס עניוות. „איך בין דאָך ניט קיין געבילדעטער. איהר זייט מסתמא אַ גרויסער העלד".

„יאָ, איך בין דאָס", ענטפערט דער סטודענט מיט טיעפער איבערצייגונג. „און איך בין געגען די באָלשעוויקעס, וואָס צושטערען אונזער רוסלאַנד, אונזער פרייע רעוואָלוציע. ווי קען דאָס זיין?"

דער סאָלדאַט קראַצט זיך אין קאָפּ. „איך קען ניט פערשטעהן, ווי דאָס איז מעגליך", זאָגט ער אין אַ גרימאַסע פון וועהטאָג בעווייזט זיך אויף זיין פּנים: קענטיג, ניט אזוי גרינג קומט איהם אָן דאָס טראַכטען. „מיר דאַכט זיך די גאַנצע געשיכטע איז זעהר פּשוט. אמת, איך בין ניט קיין געבילדעטער מענש, אָבער מיר דאַכט זיך, אז עס איז דאָ נאָר צוויי קלאַסען, דער פּראָלעטאַריאַט און די בורזשואַזיע..."

„ווידער אַמאָל די זעלביגע נאַרישע פאָרמולאַ!" שרייט אויס דער סטודענט.

„...נאָר צוויי קלאַסען", טענה'ט אַלץ דער סאָלדאַט מיט דער

זעלבער עקשנות. „און ווער עס איז ניט אויף איין זייט, איז אויף דער אנדערער זייט..."

מיר האָבען זיך געלאָזט ווייטער אין גאס אריין. די לאמטערנעס זיינען געווען ווייט אָבגעשיידט איינער פון צווייטען, עס איז געווען האלב טונקעל, און ווייניג פארבייגעהער האָבען זיך געוויזען. א דראָהענדע שטילקייט איז געהאנגען איבער דעם פלאץ. עס האָט אויסגעזעהן ווי א מין וויסטע שטרעקע צווישען גן־עדן און גיהנום. א פּאָליטישע „נאָ מענ׳ס לענד" (די שטרעקע צווישען צוויי פיינדליכע טראנשעען). נור די פאבריק־מאכערסקעס זיינען געווען העל בעלויכטען און פול מיט מענשען; און לעבען די עפענטליכע בעדער זיינען מענשען געשטאנען און געוואַרט אין רייהע: עס איז געווען שבת פארנאכט, ווען גאנץ רוסלאנד וואשט זיך און פוצט זיך. ביי מיר איז קיין ספק ניטאָ, אז סיי רויטע גוואַרדייצעס און סיי קאָזאקען האָבען זיך יענעם אָבענד אויסגעמישט אין דיזעלבע בעדער און זיך גע־שמיסען מיט די זעלבינע בעזימלעך.

וואָס נעהנטער מיר זיינען געקומען צום קייזערליכען פּארק, אלץ לעדיגער זיינען געווען די גאסען. א דערשראָקענער גלח האָט אונז געוויזען, וואו עס געפינט זיך די קאנצעלאריע פונ׳ם סאָוויעט, און איז זיך ווייטער געגאנגען זיין וועג. די קאנצעלאריע האָט זיך געפונען אין א פליגעל פון א גרויס־פירשטליכען פּאלאץ, מיט דער טהיר צום פּארק צו. די פענסטער זיינען געווען טונקעל, די טהיר פערשלאָסען. א סאָלדאט האָט זיך ארומגעדרעהט מיט די הענד אין די קע־שענעס. ער האָט אונז מיט חשד בעטראַכט פון קאָפּ ביז די פיס. „דער סאָוויעט האָט זיך ארויסגעקליבען צוריק מיט צוויי טעג" האָט ער געזאָגט. „וואוהין?" ער האָט געקנייטשט מיט די פּלייצעס. „ניע זנאיו. איך ווייס ניט."

א ביסעל ווייטער איז געווען א העל־בעלויכטענע גרויסע גע־ביידע. אינוועניג האָט מען געהאמערט. ווי מיר זיינען אזוי גע־שטאנען און ניט געוואוסט, וואָס צו טהאָן, האָבען זיך אויפ׳ן גאס בעוויזען א סאָלדאט און א מאַטראָז, געהענדיג האנד אין האנד. איך האָב זיי געוויזען מיין דאָקומענט פון סמאָלני. „זייט איהר פאר

די סאָוויעטען?" האָב איך געפרעגט. זיי האָבען ניט געענטפערט און האָבען אָנגעקוקט איינער דעם אַנדערען מיט שרעק.

„וואָס טהוט מען דאָרט אינוועניג?" האָט דער מאַטראָז גע־פרעגט און אָנגעוויזען אויף דער געביידע.

„איך ווייס ניט".

דער סאָלדאַט האָט שרעקעדיג אויסגעשטרעקט זיין האנד און אויפגעעפענט אַ ביסעלע די טהיר. דורכ'ן שפּאַלט האָבען מיר גע־זעהן אַ גרויסען זאאַל בעהאַנגען מיט פאָהנען און גרינס און אויס־געשטעלט מיט רייהען שטוהלען. אין אַ ווינקעל האָט מען געבויט אַ ביהנע.

אַ דיקע פרוי מיט אַ האַמער אין האַנד און מיט אַ סך טשווע־קעס אין מויל איז אַרויסגעקומען צו אונז. „וואָס ווילט איהר?" האָט זי געפרעגט.

„וועט היינט זיין אַ פאָרשטעלונג?" האָט דער מאַטראָז נער־וועז געזאָגט.

„ס'וועט זיין אַ פּריוואַטע טהעאַטער־פאָרשטעלונג, זונטאָג ביי־נאַכט", האָט זי שטרענג געענטפערט. „געה אַוועק".

מיר האָבען זיך געפּרואווט אריינלאָזען אין אַ שמועס מיט דעם סאָלדאַט און דעם מאַטראָז, אָבער זיי האָבען אויסגעזעהן דערשראָ־קען און אומגליקליך און זיינען באַלד פערשוואונדען אין דער פינס־טער.

מיר האָבען אוועקגעשפּאַנט ווייטער צו די קייזערליכע פּאַלאַצען, געגאַנגען פאַרביי די ריעזיגע טונקעלע גערטנער, וואו פאַנטאַסטישע פּאַווילי‌אָנען און קונציגע בריקלעך האָבען געהויבען אין דער נאַכט אריין זייערע אונקלאָהרע ליניען, און וואַסער האָט ווייך געשפּריצט פון די פאָנטאַנען. אין איין ווינקעל האָט אַ קאָמישער אייזערנער שוואָן אָהן אַן אויפהער געשפּיגען פון אַ קינסטליכען גראָט. דאָרט האָבען מיר פּלוצלונג דערפיהלט, אַז מען קוקט אויף אונז. מיר האָבען אויפגעהויבען די אויגען און בעגעגענט דעם בייזען פער־דעכטיגען בליק פון אַ האַלב טוץ ריעזיגע בעוואָפענטע סאָלדאַטען, וועלכע האָבען געקוקט אויף אונז פון אַ הויכער, מיט גראָז בעוואַקסע־

נער טעררא‏סע. איך בין ארויפגעגאנגען צו זיי. „וועך זייט איהר ?“ האָב איך געפרעגט.

„מיר זיינען די וועכטער“, האָט איינער געענטפערט. זיי זיינען אלע, קענטיג, געווען אין א געדריקטער שטימונג. און עס איז נאָך קיין חידוש ניט: וואָכען נאָכאנאנד, טאָג איין, טאָג אויס, האָט מען מיט זיי איינגע׳טענה׳ט און דיסקוטירט, ביז מען האָט זיי איינגעמאַטערט אויף טויט.

„זייט איהר מיט קערענסקי׳ן אָדער מיט די סאָוויעטען ?“

זיי האָבען א ווײַלע געשוויגען און האָבען זיך אומרוהיג איבערגעקוקט. „מיר זיינען נייטראל“, האָט איינער ענדליך געענטפערט.

דורך דער ארקאדע פון דעם גרויסען יעקאטערינינסקע פאלאַץ זיינען מיר אריינגעקומען אין הויף און זיך געפרעגט אויף דער קאנצעלאריע. א וואָכמאן איז געשטאנען פאר דער טהיר פון דעם האלב קיילעכדיגען ווייסען פליגעל. ער האָט אונז געזאָגט, אז דער קאָמענדאנט איז אינווענינ.

מיר זיינען אריין אין א שעהנעם ווייסען צימער, וואָס איז געווען צוטיילט אויף צוויי אונגלייכע טיילען דורך א דאָפּעלטען קאמין. א גרופּע אָפיצירען איז געשטאנען און אומרוהיג גערעדט. זיי זיינען געווען בלאס און צערשטרייט, און מ׳האָט געקענט זעהן, אז זיי זיינען שוין לאנג ניט געשלאָפען. איינער, אן עלטערער מאן מיט א ווייסער באָרד און מיט מעדאלען איבער זיין גאַנצען מונדיר, איז געווען דער פּאָלקאָווניק. מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע באָלשעוויסטישע דאָקומענטען.

ער איז געווען איבעררא‏שט. „ווי איז דאָס מעגליך, איהר זאָלט אזוי ווייט פארגעהן און קיינער זאָל אייך ניט טשעפּען ?“ האָט ער העפליך געזאָגט. „אין די גאסען איז איצט זעהר געפעהרליך. פּאָליטישע ליידענשאַפטען פלאקערען זעהר הײַנט אין צארסקאָיע סעלאָ. עס איז געווען א שלאכט היינט אין דער פריה, און ס׳וועט זיין נאָך א שלאכט מאָרגען אין דער פריה.

„וואו זיינען די קאָזאקען ?“

„ניט מעהר ווי א מייל פון דאנען“. ער האָט א מאך געטהאָן מיט דער האנד.

„און איהר וועט פערטהיידיגען די שטאָדט געגען איהם?"

„אָה, ניין, ניין", האָט ער געשמייכעלט. „מיר האַלטען די שטאָדט פאַר קערענסקי'ן." אונז האָט זיך אָבגעריסען אין הארצען. אין אונזערע באָלשעוויסטישע דאָקומענטען איז דאָך געשטאַנען שווארץ אויף ווייס, אַז מיר זיינען פּרעבערענטע רעוואָלוציאָנערען. דער פּאָל־קאָווניק האָט זיך אויסגעהוסט. „מכח אייערע דאָקומענטען", האָט ער געזאָגט, „זאָלט איהר וויסען, אַז אויב מען כאַפּט אייך מיט זיי, וועט איהר ניט זיכער זיין מיט אייער לעבען. מיין עצה איז, אַז אויב איהר ווילט זעהן די שלאַכט, זאָלט איהר איבערנעכטיגען אין דעם אַפּיצערסקע האָטעל און קומען צוריק זיעבען א זייגער אין דער פריה. איך וועל הייסען, אַז מען זאָל אייך געבען צימערען, און מאָרגען וועל איך אייך אַרויסגעבען נייע דאָקומענטען."

— „הייסט עס, איהר זייט פאַר קערענסקי'ן?" האָבען מיר גע־זאָגט.

— „אייגענטליך, ווי זאָל איך אייך זאָגען? ניט אין גאַנצען פ א ר קערענסקי'ן". דער פּאָלקאָווניק האָט זיך פערהאַלטען א רגע. „די מעשה איז אַזוי. די סאָלדאַטען אין אונזער גארניזאָן זיינען מעהר־סטענס באָלשעוויקעס. היינט, נאָך דער שלאַכט, האָבען זיי זיך אוועקגעלאָזט קיין פּעטראָגראַד און האָבען מיטגענומען מיט זיך די ארטילעריע. מען קען זאָגען מיט זיכערהייט, אַז קיינער פון די ס אָ ל ד א ט ע ן איז ניט פאַר קערענסקי'ן. אָבער אייניגע פון זיי ווילען איבערהויפּט ניט קעמפּפען. די אָ פ י צ י ר ע ן האָבען זיך כמעט אַלע פעראייניגט מיט קערענסקי'ס קרעפטען אָדער זיי זיינען נאָר אין גאַנצען אוועקגעגאַנגען. מיר זיינען — הם — אין זעהר א שווע־רער לאַגע, ווי איהר זעהט אַליין..."

דעם אמת זאָגענדיג, האָבען מיר ניט געגלויבט, אַז עס וועט פאָרקומען א שלאַכט... דער פּאָלקאָווניק איז געווען אַזוי פריינדליך און האָט געשיקט זיין קוריער ער זאָל אונז בעגלייטען צום וואָגזאַל. אַליין איז ער געווען פון דרום. זיינע עלטערען זיינען געווען פראַנ־צויזישע עמיגראַנטען, וואָס האָבען געלעבט אין בעסאַראַביע. „אָה", האָט ער אַלץ געזאָגט, „ס'אַרט מיר ניט אַזוי די געפאַהר אָדער דָּ

ארבייט, ס׳ארט מיך, וואס איך בין שוין דריי יאהר פון דער היים, דריי יאהר ניט געזעהן מיין מוטער...״

מיר האבען גענומען א צוג, וואס איז געפאהרען קיין פעטרא־גראד. ווען מיר האבען ארויסגעקוקט פון פענסטער אין דער קאלטער פינסטערניש, האבען מיר דא און דארט געזעהן גרופען סאלדאטען ארום ברענענדיגע פייערס, גרופען בעפאנצערטע אויטאמאבילען אויס־געשטעלט אין די ערטער, וואו עס שיידען זיך די וועגען. די סאל־דאטען האבען גערעדט איינער צום אנדערען און געמאכט מיט די הענד. די שאפערען האבען זיך ארויסגערוקט פון די טהורעמס און עפעס געשריען אין דער נאכט אריין.

איבער די שווארצע פעלדער האבען א גאנצע נאכט געוואנדערט גרופען סאלדאטען און רויטע גווארדייצעס, אהן פיהרער און אהן ארדנונג. זיי האבען זיך בעגעגענט און אויסגעמישט און ניט גע־וואוסט וואס צו טהאן, און די קאמיסארען פון דעם מיליטערישען רע־וואלוציאנערען קאמיטעט האבען געאיילט פון איין גרופע צו דער אנדע־רער און געפרואווט ארגאניזירען א ווידערשטאנד.

ווען מיר האבען זיך אומגעקעהרט צוריק קיין פעטראגראד, האבען מיר געזעהן ברייטע מאסען געהענדיג ארויף און אראב איבער נעווסקי. עפעס האט זיך געטהאן אין שטאדט. פון דעם ווארשאווער וואגזאל האט מען געקענט הערען דעם ווייטען דונער פון הארמאטען. אין די יונקער־שוהלען האט מען זיך פיבערהאפט געגרייט. דומא־מיטגליעדער זיינען געגאנגען פון קאזארמע צו קאזארמע, גע׳טענה׳ט און געבעטען, דערצעהלט מעשה־טורא׳ס וועגען באלשעוויסטישע גוואלדטהאטען — ווי אזוי זיי האבען אומגעבראכט די יונקערס אינ׳ם ווינטער־פאלאץ, ווי אזוי זיי האבען פערגוואלדיגט די פרויען־סאלדאטען, ווי אזוי זיי האבען דערשאסען א מיידעל פאר דער דומא, ווי אזוי זיי האבען דער־הרג׳עט קניאז טומאנאוו... אין דומא, אין אלעקסאנדראווסקי זאאל, האט דער רעטונגס־קאמיטעט אבגעהאלטען א ספעציעלע זיצונג; קאמיסארען זיינען אנגעקומען פערסאפעטע און אין איילעניש ארויס־געלאפען... אלע זשורנאליסטען, וואס מען האט זיי געוויזען דעם וועג פון סמאלני, האבען זיך דא, אין דומא, צוזאמענגעטראפען און זיינען געווען בגילופין. אז מיר האבען זיי דערצעהלט, וואס עס טהוט זיך

אין צארסקאָיע, האָבען זיי אונז פשוט ניט געגלויבט. סטייטש, ס'איז דאָך אַ בעקאַנטער פאַקט, אַז צאַרסקאָיע געפינט זיך אין קערענסקי'ס הענד, און אַז די קאָזאַקען זיינען שוין אין פולקאָווא. מען האָט שוין אויסגעקליבען אַ קאָמיטעט צו בעגעגענען קערענסקי'ן אויפ'ן וואָגזאַל, מאָרגען אין דער פריה...

איינער פון די זשורנאַליסטען האָט מיר בסוד סודות איבערגעגעבען, אַז די קאָנטער־רעוואָלוציע וועט זיך אָנהויבען פונקט האַלבע נאַכט. ער האָט מיר געוויזען צוויי פּראָקלאַמאַציעס, איינע אונטערגעשריבען פון גאָץ'ן און פּאָלקאָווניקאָוו'ן. די פּראָקלאַמאַציע האָט אויפגעפּאָדערט אַלע יונקער־שוהלען, אַלע סאָלדאַטען אין די האָספּיטאַלס און אַלע געאָרגיעווסקע קאַוואַלערען, אַז זיי זאָלען זיך מאָביליזירען צום קריעג און זאָלען וואַרטען אויף בעפעהלען פונ'ם רעטונגס־קאָמיטעט. די אַנדערע פּראָקלאַמאַציע איז געוועזען פונ'ם רעטונגס־קאָמיטעט גופא און האָט זיך געלייענט אַזוי:

„צו דער בעפעלקערונג פון פעטראָגראַד!

„חברים, אַרבייטער, סאָלדאַטען און בירגער פון רעוואָלוציאָנערען פעטראָגראַד!

„די באָלשעוויקעס, וועלכע רעדען וועגען פריעדען ביים פראָנט, רופען צו אַ בירגער־קריעג אין דער היים!

„פאָלגט ניט זייערע פּראָוואָקאַטאָרישע אויפרופען!

„גראָבט ניט קיין טראַנשעען!

„ניעדער מיט די פעררעטהעערישע באַריקאַדען!

„לעגט אַוועק אייער געוועהר!

„סאָלדאַטען, קעהרט זיך אום אין די קאַזאַרמעס!

„הויבט זיך אָן אַ קריעג אין פעטראָגראַד — איז דאָס אַ טויט פאַר דער רעוואָלוציע!

„אינ'ם נאָמען פון פרייהייט, ערד און פריעדען, פעראייניגט זיך אַרום דעם קאָמיטעט צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע!"

ווען מיר האָבען פערלאָזט די דומא, האָבען מיר בעגעגענט אַ ראָטע רויטע גוואַרדייצעס מיט זעהר ערנסטע פּנים'ער און מיט אַן אויסדרוק פון פערצווייפלונג. זיי האָבען געשפּאַנט איבער דער פינסטערער פערלאָזענער גאַס און געפיהרט אַ טוץ געפאַנגענע מיטגליעדער פון דער

אַרטינער אָבטהיילונג פונ׳ם קאָזאַקען־ראַטה. דאָס האָט מען זיי גע־כאַפּט ביי דער האַנד ווען זיי האָבען געפּלאַנעוועט אַ קאָנטר־רעוואָלו־ציאָנערע ארבייט אין זייער הויפּט־קוואַרטיר.

אַ סאָלדאַט האָט געטראָגען אַ פּאַק מעלדונגען. אַ קליין אינגעלע האָט איהם נאָכגעטראָגען אַן עמער פּאַפּ, און ער האָט געקלעפּט די מעלדונגען מיט די גרויסע ברענענדיגע אותיות: „צוליעב דער איצטי־גער לאַגע איז פּעטראָגראַד און איהרע פאָרשטעדט ערקלעהרט אין אַ בעלאַגערונגס־צושטאַנד. אַלע פערזאַמלונגען אין די גאַסען און בכלל אונטער׳ן פרייען הימעל זיינען ביז אויף ווייטערעס פערבאָטען.

נ. פּ אָ ד וו אָ י ס ק י, פּאָרזיצענדער פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט.“

ווען מיר זיינען געגאַנגען אַהיים, איז די לופט געווען פול מיט אַלערליי קלאַנגען, טרובעס פון אויטאָמאָבילען, געשרייען, ווייטע שי־סערייען. די שטאָדט האָט זיך אומרוהיג געוויענט. די שטאָדט איז נים געשלאָפען.

פּאַרטאָג איז זיך אַ גרופּע יונקערס, איבערגעטהאָן ווי סאָלדאַטען פונ׳ם סעמיאָנאָווסקי פּאָלק, אָנגעקומען צו דער טעלעפאָן־סטאַנציע פונקט אין דער צייט, ווען מען בייט די וואַך. זיי האָבען געוואוסט די באָלשעוויסטישע פּאַראָלען און האָבען איבערגענומען די וואַך, נים דערוועקענדיג דעם מינדעסטען חשד. שפּעטער מיט עטליכע מינוט, ווען אַנטאָנאָוו איז אָנגעקומען צו רעווידירען די וואַך, האָבען זיי איהם געכאַפּט און פערשפּאַרט אין אַ קליינעם צימערעל. ווען ס׳איז אָנגע־קומען די נעכסטע וואַך, די באָלשעוויסטישע, האָבען זיי זי בעגעגענט מיט אַ זאַלפּ און געטויט עטליכע סאָלדאַטען.

די קאָנטר־רעוואָלוציע האָט זיך אָנגעהויבען...

קאפיטעל אכט.

קאנטר־רעוואלוציע.

זונטאג אין דער פריה, דעם 11טען נאוועמבער, זיינען די קאזאקען אריינגעקומען אין צארסקאיע סעלא. קערענסקי איז געפאהרען אויף א ווייסען פערד, און אלע קירכען־גלאקען האבען געקלונגען. פון א בערגעל הינטערען שטאדט האט מען געקענט זעהן די גאלדענע טורעמס, פיעל־פארביגע קיילעכדיגע דעכער פון די קירכען, די געוואלדיגע גראהע מאסע פון דער הויפט־שטאדט, וועלכע ליגט אויסגעשפרייט איבער א פלאכען, וויסטען לאנד; הינטער איהר, א ביסעל ווייטער, דעם שטאלענעם פינישען ים־בוזים.

אין צארסקאיע סעלא איז ניט פארגעקומען קיין שלאכט. אבער קערענסקי האט געמאכט א גרויסען פעהלער. זיעבען א זייגער אין דער פריה האט ער געשיקט מעלדען דעם צווייטען צארסקא־סעלסקער שיסער־פאלק, אז ער זאל אוועקלייגען זיין געוועהר. די סאלדאטען האבען געענטפערט, אז זיי ווילען בלייבען נייטראל, אבער ענטוואפענען זיך ווילען זיי ניט. קערענסקי האט זיי געגעבען 10 מינוט צייט אויסצופיהרען זיין בעפעהל. דאס האט אריינגעבראכט די סאלדאטען אין כעס: אכט חדשים נאכאנאנד האבען זיי זיך פערוואלטעט דורך א קאמיטעט, און איצט בעהאנדעלט מען זיי אזוי ווי גאר אין די גוטע ניקאלאיעווסקע צייטען... אין עטליכע מינוט ארום האט די קאזאקישע ארטילעריע גענומען שיסען אויף די קאזארמען און געטויט אכט סאלדאטען. פון דער מינוט אן איז שוין ניט געבליבען קיין „נייטראלע“ סאלדאטען אין צארסקאיע.

אינדערפריה האבען איבער גאנץ פעטראגראד געקנאקט ביקסען, און מענשען האבען מארשירט אין אלע זייטען. דער קאלטער ווינט אונטער'ן הויכען טונקעלען הימעל האט געשמעקט מיט שנעע. עס האט קוים אנגעהויבען צו שאריען אויף טאג, ווען א גרויסע אבטהיילונג פון יונקערס האט גענומען דעם מיליטערישען האטעל און די טעלעגראף־סטאנציע. שפעטער האבען די באלשעוויקעס זיי

ווידער אָבגענומען נאָך א סך בלוט־פערגיסונג. די טעלעגראַף־סטאַנ־ציע איז געווען בעלאַגערט פון מאַטראָזען, וועלכע זיינען געלעגען הינטער באַריקאַדען פון פעסער, קעסטלען און בלעכען, אין מיטען מאָרסקאַיא, אָדער זיי האָבען זיך בעהאַלטען אויפ׳ן ווינקעל פון גאָ־ראָכאָוואַיא און איסאַקיעווסקי פּלאַץ און געשאָסען אויף אַלצדינג וואָס האָט זיך גערירט. פון צייט צו צייט איז אַרויסגעפאָהרען אָדער אריינגעפאָהרען אן אויטאָמאָביל מיט׳ן פלאַג פון רויטען קרייץ. די אָפיצירען האָבען איהם דורכגעלאָזט אונגעשטערט.

אַלבערט רייס וויליאַמס איז דאַמאָלסט געווען אין דער טעלע־פאָן־סטאַנציע. ער איז אַרויסגעפאָהרען מיט איינעם פון די אויטאָ־מאָבילען פונ׳ם רויטען קרייץ וועלכער איז כלומר׳שט געווען פול מיט פּאַרוואונדעטע. די מאַשין האָט זיך א צייט געדרעהט איבער פּעט־ראָגראַד און דורך זייטיגע וועגען אָנגעקומען צו דער מיכאַילאָווסקע יונקער־שוהל, די הויפּט־קוואַרטיר פון דער קאָנטער־רעוואָלוציע. אין הויף פון דער געביידע האָט ער געזעהן א פראַנצויזישען אָפיציר, וועלכער האָט, קענטיג, געקאָמאַנדעוועט איבער די יונקערס... די דאָזיגע כלומר׳שטדיגע רויטע־קרייץ אויטאָמאָבילען האָבען געפיהרט אַמוניציע און קריעגס־מאַטעריאַל צו דער טעלעפאָן־סטאַנציע. צעהנדליגע אַזוינע פערשטעלטע אַמבולאַנסען האָבען געדיענט אַלס קוריערען און אַמוניציאָנס־צוגען פאַר די יונקערס.

פינף אָדער זעקס בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען פון דער אַמאָלי־גער בריטישער דיוויזיע פון בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען האָבען זיך געפונען אין די הענד פון די יונקערס. ווען לואיזע ברייענט איז גע־גאַנגען איבער דעם איסאַקיעווסקי סאָבאָר, האָט זי געזעהן, ווי איי־נער אַזאַ אויטאָמאָביל איז אָנגעקומען פון דער אַדמיראַלטעיסטוואָ. געפאָהרען איז ער צו דער טעלעפאָן־סטאַנציע. פּונקט אויפ׳ן ראָג פון דער גאָגאָל־גאַס האָט די מאַשין זיך אָבגעשטעלט. דאָס איז געווען פאַר לואיזע ברייענט׳ס אויגען. הינטער הויפענס געהילץ זיינען גע־לעגען איניגע מאַטראָזען און געלויערט. ווען זיי האָבען דערזעהן די מאַשין, האָבען זיי אָנגעהויבען שיסען. דער מאַשין־האַרמאַט אין דעם טהורם פונ׳ם אויטאָמאָביל האָט זיך דאן אויסגעדרעהט און אויסגע־שפּיגען א גאַנצען האָגעל פון קוילען אויף דעם הויפען געהילץ און אויך אויף דעם עולם אין גאַס. די שיסער האָבען ניט איבערגעקליבען.

אין דער אָרקאַרע, וואו מיסס ברייענט איז געשטאַנען, זיינען דערי־הרג׳עט געוואָרען זיבען פּאַרשוין, צווישען זיי צוויי קליינע אינגלעך. פּלוצלונג זיינען די מאַטראָזען אויפגעשפּרונגען מיט אַ גרויס געשריי און זיך אַ לאָז געטהאָן איבער׳ן אָפענעם פּלאַץ, וואו קוילען זיינען געפלויגען ווי ביהנען. זיי האָבען ארומגערינגעלט דאָס בעפּאַנצערטע בעשעפעניש און האָבען אַריינגעשטעקט זייערע באַיאָנעטען דורך די לעכער, שרייענדיג מיט ווילדע קולות. זיי האָבען איבערגע׳חזר׳ט די אָפּעראַציע עטליכע מאָל... דער שאָפער האָט זיך פאַרשטעלט אַז ער איז פאַרוואונדעט, האָבען זיי איהם ניט געטשעפּעט — איז ער אַוועקגעלאָפען אין דומא און אָנגעהויבען דערצעהלען מעשיות וועגען די באָלשעוויסטישע רציחות... צווישען די טויטע איז געווען אַ בריטישער אָפיציר...

שפּעטער האָבען די צייטונגען דערצעהלט וועגען אַן אַנדער אָפיציר אַ פראַנצויזישען, וואָס מען האָט איהם געכאַפּט אין אַ יונקערשען בעפּאַנצערטען אויטאָמאָביל און אַבגעשיקט אין פּעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג. די קאַנצעלאַריע פונ׳ם פראַנצויזישען אַמבאַסאַדאָר האָט תיכף אָבגעלייקענט די געשיכטע, אָבער איינער פון די שטאָדטישע גלאַסנע האָט מיר דערצעהלט, אַז ער אַליין האָט גע׳פּועל׳ט מען זאָל ארויסלאָזען דעם אָפיציר...

די אָפיציעלע בעציהונג פון די אַליאירטע אַמבאַסאַדאָרס האָט געמעגט זיין ווי זי וויל זיך, אָבער אַ פאַקט איז, אַז איינצעלנע פראַנ־צויזישע און בריטישע אָפיצירען זיינען געווען טהעטיג אין יענע טעג. זיי האָבען אפילו געגעבען עצות דעם רעטונגס קאָמיטעט אין זיינע געשלאָסענע זיצונגען.

אַ גאַנצען טאָג זיינען פאָרגעקומען צוזאַמענשטויסונגען צווישען יונקערס און רויטע גוואַרדעיצעס אין אַלע טהיילען פון דער שטאָדט. בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען האָבען מלחמה געהאַלטען איינער געגען צווייטען, נאָהענט און ווייט האָבען זיך געהערט זאַלפּען, איינצעלנע שאָסען און דאָס אומרוהיגע קלאַפּען פון מאַשין־האַרמאַטען. די גע־שעפטען האָבען אַראָבגעלאָזט זייערע אייזערנע לאָדען, אָבער דאָס לעבען האָט זיך ניט אָפּגעשטעלט. אין די קראָמען האָט מען געקויפט און פאַרקויפט, אפילו די קינעמאַטאָגראַפען האָבען געשפּיעלט פאַר געפּאַקטע טעאַטערס, האָטש אין דרויסען זיינען די לאָמפּען געווען

פינסטער. די טראמווייען זיינען געפאָהרען איבער׳ן שטאָדט. די טע־לעפאָנען האָבען געארבייט. ווען איהר האָט אָבגערופען די צענטראַלע סטאַנציע, האָט איהר געקענט הערען אין טעלעפאָן דאָס קנאַקען פון ביקסען...

סמאָלני איז געווען אָבגעשניטען פון טעלעפאָן, אָבער די דומא און דער רעטונגס־קאָמיטעט זענען געשטאַנען אין שטענדינער פאַר־בינדונג מיט אַלע יונקער־שוהלען און מיט קערענסקי׳ן אין צארסקאָיע.

זיעבען אין דער פריה איז אין וולאדימירסקי יונקער־שוהל אָנגע־קומען אַ פּאַטרול פון סאָלדאטען, מאטראָזען און רויטע גוואַרדעי־צעס. זיי האָבען געגעבען די יונקערס צוואַנציג מינוט אוועקצולע־גען זייער געוועהר. די יונקערס האָבען זיך אָבגעזאָגט. אַ שעה שפּע־טער האָבען די יונקערס געוואָלט ארויסמארשירען פון דער שול, אָבער אַ שטאַרקע שיסעריי פונ׳ם ווינקעל גרעבעצקאַיאַ און באָלשאָי פּראָס־פּעקט האָט זיי צוריק געטריבען. סאָוויעט־סאָלדאטען האָבען ארומ־גערינגעלט די געביידע און אָנגעהויבען שיסען. צוויי בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען מיט מאשין־הארמאַטען זיינען געפאָהרען הין־און־צוריק און בעשאָטען די געביידע מיט קויהלען. די יונקערס האָבען טעלעפאָנירט נאָך הילף. די קאָזאקען האָבען געענטפערט, אַז זיי קענען ניט קומען, ווייל אַ גרויסע אָבטהיילונג מאַטראָזען מיט צוויי הארמאַטען בעשיסט זייערע קאַזארמעס. די פּאַוולאָווסקי שול איז געווען ארומגערינגעלט. דער גרעסטער טהייל פון די מיכאַילאָווסקי יונקערס האָבען געקעמפּט אין די גאַסען.

האַלב אכט זיינען אָנגעקומען דריי פעלד־־קאַנאָנען. ווייעדער האָט מען פערלאַנגט פון די יונקערס, זיי זאָלען זיך אונטערגעבען, יענע האָבען געענטפערט מיט אַ שיסעריי און האָבען געטויט צוויי סאָוויעט דעלעגאַטען, וואָס זיינען געגאַנגען מיט אַ ווייסען פלאַג. איצט האָט זיך אָנגעהויבען אַן אמת׳ע באָמבארדירונג. די באָמבעס האָבען אויפגעריסען גרויסע לעכער אין די ווענט פון דער שול. די יונקערס האָבען זיך פערצווייפעלט געוועהרט. איין רויהע רויטע גוואַרדעיצעס נאָך דער אַנדערער איז געפאַלען אונטער דעם מערדע־רישען פייער... קערענסקי האָט טעלעפאָנירט פון צארסקאָיע סעלאָ, אַז מען זאָל ניט פיהרען קיין שום אונטערהאַנדלונגען מיט דעם מילי־טערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט.

ווילד פון כעס צוליעב זייערע מפלות און צוליעב די הויפענס געטויטע חברים, האָט די סאָוויעטאַרמיי אָנגעתויבען אָן אמת'ן שטורם פון שטאָהל און פייער. אפילו די אייגענע אָפיצירען האָבען זיי ניט געקענט אָבהאַלטען פון דער שרעקליכער באָמבאַרדירונג. איינער קירילאָוו, א קאָמיסאַר פון סמאָלני, האָט געפּראָוווט הייסען אויפהערען שיסען. האָט מען איהם געסטראַשעט, אז מען וועט איהם לינטשען. דאָס בלוט האָט אויפגעקאָכט אין דער רויטער אַרמיי...

האַלב דריי האָבען די יונקערס אַרויסגעהאַנגען א ווייסע פאָהן. זיי ווילען זיך אונטערגעבען, האָבען זיי געזאָגט, אויב מען וועט צוזאָגען, אז מען וועט זיי ניט טשעפּען. מען האָט זיי דאָס פּאַר־שפּראָכען. אין גרויס איילעניש און מיט ווילדע געשרייען האָבען הונדערטער סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדעיצעס זיך א לאָז געטהאָן דורך די פענסטער, די טהירען און די לעכער אין די ווענד. איידער אימיצער האָט געקענט בעוואָרענען, האָט מען פינף יונקערס געשלאָ־גען און דערשטאָכען צום טויט. די איבעריגע, אַן ערך צוויי הונדערט, האָט מען אַריבערגעפיהרט אין פעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג. מען האָט זיי צוטהיילט אויף קליינע גרופּען, כדי די שטאָדט זאָל דאָס ניט בעמערקען. אויפ'ן וועג איז אַן המון בעפאַלען איינע פון די גרופּען און האָט געטויט אכט יונקערס... אין דער שלאַכט זיינען געפאַלען אַריבער הונדערט סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדעיצעס...

שפּעטער מיט צוויי שעה האָט מען טעלעפאָנירט אין דומא, אַז די זיעגער געהן אויף דעם אינזשענערני זאמאָק — די אינזשענערען־שול. עטליכע דומא־מיטגליעדער האָבען זיך באַלד א לאָז געטהאָן פאַנאַנדערטהיילען צווישען זיי די לעצטע פּראָקלאַמאַציעס פון דעם רעטונגס-קאָמיטעט. ניט אַלע האָבען זיך אומגעקעהרט צוריק... אַלע איבעריגע שולען האָבען זיך אונטערגעגעבען אָהן ווידערשטאַנד. די יונקערס האָט מען אוועקגעשיקט אין פעטראָפּאַוולאָווסקע פעסטונג און אין קראָנשטאַדט. קיין בייז האָט מען זיי ניט געטהאָן.

די טעלעפאָן־סטאַנציע האָט זיך געהאַלטען ביז נאָך מיטאָג, ווען א באָלשעוויסטישער בעפּאַנצערטער אויטאָמאָביל איז אָנגעקומען און די מאַטראָזען האָבען געשטורמט די געביידע. די דערשראָקענע טע־לעפאָניסטקעס זיינען אַרומגעלאָפען הין־און־צוריק און געמאַכט ווייל־דע קולות. די יונקערס האָבען אַרונטערגעריסען פון זייערע מונדירען

אַלע צייכענס און אַלע בענדלאַך, וואָס האָבען אָנגעוויזען זייער טשין. איינער האָט צוגעזאָגט וויליאַמס'ן וואָס ער וויל, אַבי ער זאָל איהם געבען זיין מאַנטעל... „זיי וועלען אונז הרג'ענען, זיי וועלען אונז הרג'נען!" האָבען זיי געשריען. פיעלע פון זיי האָבען געהאַט גע־געבען זייער וואָרט אין ווינטער־פּאַלאַץ, אַז זיי וועלען מעהר ניט אויפהויבען זייער געוועהר געגען פאָלק... וויליאַמס האָט זיך אָנגעבאָ־טען צו זיין דער פארמיטלער, אויב די יונקערס וועלען ארויסלאָזען אַנטאָנאָוו'ן. די יונקערס זיינען באַלד איינגעגאַנגען אויפ'ן פאָרשלאַג. אַנטאָנאָוו און וויליאַמס האָבען געהאַלטען רעדעס צו די זיעגרייכע מאַטראָזען, וועלכע זיינען געווען זעהר אויפגעבראַכט צוליעב די פיעלע טויטע. ווידער אַמאָל זיינען די יונקערס אַרוים פריי. כמעט אַלע האָבען זיך געראַטעוועט, אַ חוץ אייניגע וואָס זיינען געווען אַזוי דערשראָקען, אַז זיי האָבען געפּרואווט אַנטלויפען איבער'ן דאַך און זיך בעהאַלטען אויפ'ן בוידעם. דאָרט האָט מען זיי געפונען און אראָב־געוואָרפען אין גאַס.

מיעדע, פאַרבלוטיגטע, פרעהליכע, האָבען זיך די מאַטראָזען און אַרבייטער אַ לאָז געטהאָן אין די אינגעווענינגסטע צימערען פון דער געביידע. ווען זיי האָבען דערזעהן אַזוי פיעל שעהנע מיידלאַך, האָבען זיי זיך אָבגעשטעלט פערשעהמטע און האָבען זיך געטופּעט מיט זיי־ערע גרויסע שטיוועל. קיין איינציגע פון די טעלעפאָניסטקעס האָט מען ניט געטשעפּעט, קיין איינציגע האָט מען ניט באַליידיגט. יענע האָבען זיך אין שרעק געהאַט צונויפגעדריקט אין די ווינקלען, אָבער ווען זיי האָבען דערפיהלט זייער זיכערהייט, האָבען זיי זיך ניט גע־קענט בעהערשען. „פע"! האָבען זיי געשריען. „אַזוינע שמוציגע אונוויסענדע יונגען! נאַראָנים!"... די מאַטראָזען און רויטע גוואַר־דעיצעס זיינען געווען אין פאַרלעגענהייט. „גראָביאַנעס! חזרים!" האָבען די מיידלאַך געקוויטשעט אין איין קול און האָבען דערווייל אָנ־געטהאָן זייערע מאַנטלען און היט... דערלאַנגען קוילען די קעמפּפענדע יונקערס און פאַרבינדען די וואונדען פון זייערע יונגע גאַלאַנטע פּאַרטהיידיגער — דאָס איז ביי זיי געווען ראָמאַנטיש. אָבער די אַרבייטער, די פּויערים — דאָס איז דאָך דער טשאָרני נאַראָד, דאָס שוואַרצע פאָלק. פון די יונקערס האָבען פיעלע בעלאַנגט צו אַדעליגע פאַמיליעס, זיי האָבען געקעמפּפט פאַר'ן צאַר...

דער קאָמיסאַר פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, דער קורצינקער וווישניאַק, האָט געפּרואווט איינריידען די מיידלעך אַז זיי זאָלען בלייבען. ער איז געווען זעהר העפליך און צוקער־זיס. „מען האָט אייך שלעכט בעהאנדעלט", האָט ער געזאָגט, „דער טעלעפאָן געפינט זיך אין די הענד פון דער שטאָדט־דומא. איהר ארבייט 10 שעה אַ טאָג און מעהר, און צאָהלען צאָהלט מען אייך 60 רובעל אַ חודש. איצט וועט זיין אַנדערש. די רעגירונג וועט אַוועקשטעלען דעם טעלעפאָן אונטער דעם קאָנטראָל פונ׳ם פּאָסט־און־טעלעגראַפען־מיניסטעריום. אייערע שכירות וועלען תיכף געהעכערט ווערען אויף 150 רובעל, און אייערע ארבייטס־שטונדען וועלען פארקלענערט ווע־רען. אַלס מיטגליעדער פונ׳ם ארבייטער־קלאַס וועט איהר זיין גליק־ליך".

„מיטגליעדער פונ׳ם ארבייטער־קלאַס? אזוי נאַר! מיינט ער טאַקע באמת, אַז זיי קערען זיך עפּעס אָן מיט אָט די — — שמוציגע ברואים? בלייבען? אפילו ניט פאר טויזענד רובעל!" שטאָלץ און עמפּערט האָבען די מיידלעך פארלאָזט דעם פּלאַץ...

די אָנגעשטעלטע פון דער געביידע, די געוועהנליכע ארבייטער — יענע זיינען געבליבען. מען מוז אָבער זיצען ביי די אפּאראטען, מען קען זיך ניט בעגעהן אָהן דעם טעלעפאָן. אויפ׳ן פּלאַץ איז געווען ניט מעהר ווי אַ האלב טוץ געניטע טעלעפאָניסטקעס. מען האָט איינגעלאַדען פרייוויליגע. עס האָבען זיך אָבגערופען אַן ערך הונדערט מאַטראָזען, סאָלדאַטען, ארבייטער. די זעקס מיידלעך זיי־נען געלאָפען פון איינעם צום אַנדערען, געלערנט, געהאָלפען, זיך גע־בייזערט... דער טעלעפאָן איז געווען האלב צוקריפּעלט, ער האָט געארבייט לאנגזאַם, אָבער ער האָט ג ע א ר ב י י ט! די דראָטען האָבען ביסלעכווייז אָנגעהויבען ברומען. די ערשטע זאַך, וואָס מען האָט געטהאָן, איז פעראייניגען סמאָלני מיט די קאַזאַרמעס און פאַב־ריקען; די צווייטע אָבשניידען די דומא און די יונקער־שוהלע... שפּעט נאָכמיטאָג האָט זיך די דאָזיגע ייעם פארשפּרייט איבער׳ן שטאָדט, און הונדערטער בורזשואזע געגנער האָבען אָבגערופען דעם סאָמלני און געשריען: „נאַראָנים! טייוואָלים! ווי לאנג, מיינט איהר, וועט איהר זיך האַלטען? וואַרט, די קאָזאַקען וועלען באלד קומען!"

עס איז שוין געווען בין השמשות. אַ קאַלטער ווינט האָט געבלאָ־

זען. נעוועסקי איז כמעט געווען לעדיג. נאָר פאַר'ן קאַזאַנסקי סאָבאָר איז געשטאַנען אַ געדיכטער עולם און נאָכאַנאַנד זיך געאַמפּערט: עטליכע אַרבייטער, עטליכע סאָלדאַטען אויף איין זייט; אויף דער אַנדערער זייט קרעמער, האַנדעלס־אָנגעשטעלטע און אַנדערע פון דעם סאָרט.

„אָבער לענין וועט דאָך ניט קענען צווינגען דייטשלאַנד צו שליסען פריעדען!" האָט איינער געשריען.

אַ יונגער היציגער סאָלדאַט האָט געענטפערט: „און וועמעס שולד איז דאָס? אייער פערפלוכטער קערענסקי, דער מיאוס'ער בור־זשוי! צום טייפעל מיט אייער קערענסקי'ן! מיר ווילען ניט קערענסקי'ן! מיר ווילען לענין'ען!..."

לעבען דער דומא האָט אַן אָפּיציר מיט אַ ווייסען באַנד אויפ'ן אַרבעל אַראָבגעריסען פון דער וואַנד אַן אָנגעקלעפּטען פּלאַקאַט. דער אָפּיציר האָט געשאָלטען אויף וואָס די וועלט שטעהט. אויפ'ן פּלאַ־קאַט איז געשטאַנען:

„צו דער פּעטראָגראַדער בעפעלקערונג:

אין איצטיגען געפעהרליכען קריזיס, ווען די שטאָדט־דומא דאַרף טהאָן אַלעס מעגליכע צו בערוהיגען די באַפעלקערונג, צו באַוואָרענען זי מיט ברויט און אַנדערע לעבענס־נויטווענדיגקייטען, האָבען די רעכטע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און קאַדעטען פערוואַנדעלט די דומא אין אַ קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע פערזאַמלונג. די דאָזיגע פּאַר־טייען האָבען פערגעסען זייער פּפליכט פאַר דעם פאָלק און זיי פּרוא־ווען אויפהויבען איין טהייל פון דער באַפעלקערונג געגען צווייטען, בדי מעגליך צו מאַכען אַ זיעג פון קאָרנילאָוו'ן און קערענסקי'ן. די רעכטע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און קאַדעטען האָבען געמאַכט פון דער דומא אַ געצייג פון פּאָליטישען אָנפאַל אויף די סאָוויעטען פון אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים־דעפּוטאַטען, אויף דער רע־וואָלוציאָנערער רעגירונג פון פריעדען, ברויט און פרייהייט.

בירגער פון פּעטראָגראַד! מיר באָלשעוויסטישע שטאָדט־פּער־טרעטער, וואָס איהר אליין האָט אונז אויסדערוועהלט, לאָזען אייך וויסען, אַז די רעכטע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די קאַדע־טען טהוען קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע אַרבייט, אַז זיי האָבען פאַרגע־סען זייער פּפליכט און פיהרען די באַפעלקערונג צו הונגער און ביר־

גער־קריעג. מיר, וואָס האָבען בעקומען 183.000 פון אייערע שטימען, האַלטען עס פאַר אונזער פּפליכט צו דערצעהלען אונזערע וועהלער וואָס עס טהוט זיך אין דומא. מיט פעראכטונג נעהמען מיר פון זיך אראָב יעדע פעראַנטוואָרטליכקייט פאר די שרעקליכע אָבער אונ־פערמיידליכע רעזולטאַטען..."

פון דערווייטענס האָט זיך דאָ און דאָרט נאָך געהערט א שאָס, אָבער די שטאָדט אין אלגעמיין איז געלעגען רוהיג, קאַלט, ווי פארמאַטערט פון די שרעקליכע קאָנוואולסיעס, וואָס האָבען זי ערשט ניט לאַנג ערשיטערט.

אין ניקאָלאַיעווסקי זאַאַל האָט די דומא געהאַלטען אין פאָר־ענדיגען איהר זיצונג. אפילו די פּער׳עקשן׳טע דומא איז, קענטיג, געווען ערשטוינט. די קאָמיסאַרען האָבען נאָכאַנאַנד געמעלדעט: פערנומען די טעלעפאָן־סטאַנציע, געקעמפּפט אין די גאַסען, פערנומען די וולאַדימירסקי שוהל... „די דומא", האָט טרופּפּ געזאָגט, „איז אויפ׳ן זייט פון דעמאָקראַטיע אין איהר קאַמפּף געגען ווילקירליכע געוואַלט. אָבער ווער עס זאָל ניט זיעגען, די דומא וועט דאָך זיין געגען לינטשעריי און פייניגונג..."

קאָנאָווסקי, א קאַדעט, א הויכער אַלטער מאַן מיט א בייזען פּנים, האָט געזאָגט: „ווען די אַרמעע פון דער געזעצליכער רעגירונג וועט אַנקומען קיין פּעטראָגראַד, וועט זי פּשוט דערשיסען די אַלע אינסורגענטען, וועט מען פאַרשפּאָרען לינטשערייען!" פּראָטעסטען האָבען זיך דערהערט איבער׳ן גאַנצען זאַאַל, אפילו פון קאָנאָווסקי׳ס פּאַרטיי.

מען האָט זיך געפיהלט אונזיכער. די שטימונג איז געווען א געדריקטע. די קאָנטער־רעוואָלוציע האָט געליטען איין מפּלה נאָך דער צווייטער. דער צענטראַל־קאָמיטעט פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָ־נערען האָט אָנגענומען א רעזאָלוציע פון אונצוטרויען צו די בעאַמטע פון דער פּאַרטיי. דער לינקער פליגעל האָט געוואונען די אויבער־האַנד. אווקסענטיעוו האָט רעזיגנירט. א קוריער האָט געמעלדעט, אַז דער קאָמיטעט, וואָס מען האָט בעשטימט צו בעגריסען קערענסקי׳ן אויפ׳ן וואָגזאַל, איז ארעסטירט געוואָרען. אין די גאַסען האָט דאָס ווייטע ברומען פון קאַנאָנען זיך געהערט פון דרום און דרום־מערב, און קערענסקי איז נאָך אַלץ ניט געקומען.

דעם טאָג זיינען ארויסגעגאנגען נאָר דריי צייטונגען: „פּראווּ־דא“, „דיעלאָ נאראָדא“ און „נאָוואיא זשיזן“. זיי אַלע האָבען א סך געשריבען וועגען א „קאָאַליציאָנס־רעגיערונג“. די צייטונג פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָט פערלאנגט א קאבינעט אָהן קא־דעטען און אָהן באָלשעוויקעס; גאָרקי איז געווען אָפּטימיסטיש: סמאָלני איז גרייט צו געבען הנחות. עס בילדעט זיך א ריינע סאָציאַליסטישע רעגירונג פון אַלע ריכטונגען, אָהן דער בורזשואזיע. די „פּראוודא“ האָט זיך אויסגעלאכט פון די אַלע זאכען:

„וואָס פאר א פּנים האָט א קאָאַליציע מיט אזוינע פּאָ־ליטישע פּארטייען, וואָס זייערע וויכטיגסטע טהוער זיינען קליינע זשורנאַליסטען מיט א צווייפעלהאפטער רעפּוטאציע? אונזער קאָאַליציע איז די קאָאַליציע פון דעם פּראָלעטאריאט און דער רעוואָלוציאָנערער ארמעע מיט די אָרימע פּויערים...“

דער אַלל־רוסישער פערבאנד פון אייזענבאהן־ארבייטער האָט באקלעפּט די וואנד מיט באריהמערישע פּראָקלאמאציעס, וואו ער האָט געסטראשעט מיט א סטרייק, אויב ביידע וועלען ניט איינגעהן אויף א פּשרה:

„די אמת׳ע זיעגער אין די אַלע טומעלדיגע געפעכטען, די אמת׳ע רעטער פונ׳ם לאנד וועלען זיין ניט די באָלשעוויקעס, ניט דער רעטונגס־קאָמיטעט און ניט קערענסקי׳ס ארמעען, נור מיר, דער איי־זענבאהן פערבאנד... די רויטע גווארדעיצעס קענען ניט פערוואלטען איבער אזא שווערען עסק ווי די אייזענבאהנען — האָט די פּראָק־לאמאציע ערקלעהרט — וואָס איז שייך די פּראָוויזארישע רעגירונג, האָט זי בעוויזען, אז זי קען ניט איינהאלטען די מאכט. מיר זאָגען זיך אָב צו העלפען א וועלכער ניט איז פּארטיי, אויב זי קומט ניט אין נאָמען פון א רעגירונג, וואָס האָט דאָס צוטרויען פון דער גאנ־צער דעמאָקראטיע...“

אין סמאָלני איז אָנגעגאנגען א קראפּטפּאָלע לעבעדיגע ארבייט. עס האָט אויסגעזעהן, אז עס איז גאָר ניטאָ קיין סוף צו דער אקטיווער ענערגיע פון די מאססען.

אין דער קאנצעלאריע פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען האָט מיך לאזאָווסקי בעקאנט מיט א דעלעגאט פון די אייזענבאהן־ארביי־טער פון דער ניקאָלאיעווסקי ליניע, וועלכער האָט מיר דערצעהלט,

אז זיינע חברים האָבען אָבגעהאַלטען ריזיגע פערזאמלונגען, וואו זיי האָבען קריטיקירט די האַלטונג פון זייערע פיהרערס.

„די גאַנצע מאכט — די סאָוויעטען!" האָט ער אויסגערופען און צראָבגעלאָזט אַ שווערען פויסט אויפ'ן טיש. „די אָבאָראָנצעס אין צענטראַל קאָמיטעט שפּיעלען קערענסקי'ס שפּיעל. זיי האָבען געוואָלט שיקען אַ דעלעגאַציע אין זיין הויפּט־קוואַרטיר, אָבער מיר האָבען זיי ארעסטירט... אונזער אבטהיילונג האָט פערלאַנגט אַן אַלל־רוסישען צוזאמענפאָהר, אָבער זיי ווילען איהם ניט רופען..."

און דאָ, אפּנים, איז פאָרגעקומען דאָס זעלביגע, ווי אין די סאָוויעטען און אין די ארמעע־קאָמיטעטען. די פארשיעדענע דעמאָק־ראַטישע אָרגאַניזאַציעס איבער גאַנץ רוסלאַנד האָבען שנעל געביטען זייער פּראָגראַם. אומעטום איז די ענדערונג געקומען פון א ו נ ט ע ן. די קאָאָפּעראַטיווען זיינען געווען צוריסען דורך אינעווענינסטען קאַמפּף; די פערזאַמלונג פון דעם פויערישען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט איז איבערגעריסען געוואָרען צוליעב שאַרפע מחלוקת; אפילו צווישען די קאָזאַקען איז ניט אַלעס געווען רוהיג...

אויפ'ן אויבערשטען שטאָק האָט דער מיליטערישער רעוואָלו־ציאָנערער קאָמיטעט פאָרטגעזעצט זיין פייערדיגע ארבייט, דערלאַנגט איין קלאַפּ נאָך אַ צווייטען און ניט גערוהט אויף אַ רגע. אהער פלע־גען קומען מענשען געזונד און פריש, פלעגען זיך אריינוואַרפען אין דער שרעקליכער מאשין און ארבייטען ביי טאָג און ביינאַכט און ביי־טאָג און ביינאַכט; ארויסגעהן פלעגען זיי פון דער מאשין צוברּאָכע־נע, שוואַכע, בלינד פון מיעדקייט, הייזעריג און שמוציג, און ווי טויטע פלעגען זיי אומפאַלען אויף דער פּאָדלאָגע צו כאַפּען אַ דרימעל. דעם רעטונגס־קאָמיטעט האָט מען ערקלעהרט אויסער געזעץ. גרויסע בערג פּראָקלאַמאַציעס האָבען בעדעקט די פּאָדלאָגע:

„...די פארשווערער, וועלכע האָבען ניט קיין שום אָנהאַלט אין דעם גאַרניזאָן און אין דעם ארבייטער־קלאַס, האָבען גערעכנט זייער גאַנצע האָפנונג אויף אַן אונערוואַרטעטען אָנפאַל. זייער פּלאַן איז אָבער ענטדעקט געוואָרען דורך פּאַדפּאָרוטשיק בלאַגאָנראַוואָוו צו־ליעב דער רעוואָלוציאָנערער וואַכזאַמקייט פון אַ רויטען גווארדעיעץ, וואָס זיין נאָמען וועט פארעפענטליכט ווערען שפּעטער. דעם צענטער פון דער פארשווערונג האָט פארנומען דער רעטונגס־קאָמיטעט. פּאָל־

קאָוניק פּאָלקאָווניקאָוו האָט געזאָלט קאָמאַנדעווען איבער זייערע בעוואָפּענטע קרעפּטען; אונטער׳ן בעפעהל איז געווען אונטערגע־שריעבען גאָץ, א געוועזענער מיטגליעד פון דער פּראָוויזאָרישער רע־גירונג, וואָס מען האָט איהם ארויסגעלאָזט פריי אויף זיין עהרען־וואָרט...

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט מעלדעט וועגען דעם דער בעפעלקערונג פון פעטראָגראַד און בעפעהלט, אז אַלע די, וואָס האָבען א שייכות צו דער פאַרשווערונג, זאָלען ארעסטירט ווערען און געשטעלט ווערען פאַר א רעוואָלוציאָנערען טריבונאַל...״

פון מאָסקווע איז אָנגעקומען א ידיעה, אז יונקערס און קאָ־זאַקען האָבען דאָרט ארומגערינגעלט דעם קרעמל און האָבען געהייסען די סאָוויעט־סאָלדאַטען אָבצוגעבען זייער געוועהר. יענע האָבען גע־פאָלגט. ווען זיי זיינען אָבער ארויסגעגאַנגען פונ׳ם קרעמל, איז מען זיי בעפאַלען און מען האָט זיי דערשאָסען. קליינע באָלשעוויסטישע קרעפטען זיינען פאַרטריבען געוואָרען פון דעם טעלעפאָן און דעם טע־לעגראַף. די יונקערס האָבען געהאַלטען דעם צענטער פון דער שטאָדט, אָבער ארום און ארום האָט די סאָוויעט־ארמיי זיך אָרגאַניזירט. דער גאַסען־שטרייט האָט זיך פאַרגרעסערט; מ׳האָט געפּרואווט מאַכען א פּשרה, אָבער דאָס איז ניט געלונגען. אויף דער זייט פון די סאָ־וויעטען זיינען געווען צעהן טויזענד סאָלדאַטען פונ׳ם גאַרניזאָן און א געוויסע צאָהל רויטע גוואַרדעיצעס. אויף דער זייט פון דער רע־גירונג זיינען געווען זעקס טויזענד יונקערס, דריטהאַלבען טויזענד קאָזאַקען און צוויי טויזענד ווייסע גוואַרדעיצעס.

דער פּעטראָגראַדער סאָוויעט האָט געהאַט א זיצונג ווען מיר זיינען געווען אין סמאָלני. אין צווייטען צימער האָט דער צענט־ראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט בעטראַכט די פאַרשיידענע געזעצען און פּעראָרדנונגען, וואָס האָבען זיך ווי א שטראָם געגאָסען פון דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען אינ׳ם אויבערשטען שטאָק: די אָרדנונג, ווי אזוי געזעצען וועלען ראַטיפיצירט און פּערעפענטליכט; דאָס געזעץ וועגען אַן אַכט־שטונדיגען ארבייטס־טאָג; לונאַטשאַרסקי׳ס „פונדאַ־מענט פאַר א סיסטעם פון פאָלקס־ערציהונג“. אויף די ביידע זיצונגען איז געווען סך־הכל עטליכע הונדערט מענשען, מעהרסטענס בעוואָ־פענט. אזוי איז סמאָלני געווען לעדיג, נור די וועכטער האָבען זיך

געפּאָרעט אַרום די פענסטער פונ׳ם גרויסען זאַאַל: דאָרט האָבען זיי אויפגעשטעלט מאַשין־ביקסען, וואָס זאָלען קענען פאַרטהיידיגעןביידע זייטען פון דער געביידע.

אין צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט אַ דעלעגאַט פונ׳ם אייזענבאַהן־פעראיין געהאַלטען אַ רעדע:

„מיר זאָגען זיך אָב צו פיהרען די סאָלדאַטען פון ביידע צדדים... מיר האָבען געשיקט אַ קאָמיטעט זאָגען קערענסקי׳ן, אַז אויב ער וועט ניט אָבשטעלען זיין בעוועגונג געגען פּעטראָגראַד, וועלען מיר צו־שטערען זיינע פערבינדונגס־ליניען...״

דער רעדנער האָט ווידער אַמאָל געפאָדערט אַ קאָנפערענץ פון אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען, וואָס זאָל בילדען אַ נייע רעגירונג...

איהם האָט געענטפערט קאַמענעוו. זיין טאָן איז געווען זעהר איינגעהאַלטען. וואָס־זשע, האָט ער געזאָגט, די באָלשעוויקעס וועלען מיט פאַרגעניגען אַנטהייל נעהמען אין אַזאַ קאָנפערענץ. די פראַגע איז ניט וועגען דעם, ווי אַזוי צונויפצושטעלען די רעגירונג; די פראַגע איז, צי די רעגירונג וועט אָננעהמען דאָס פּראָגראַם פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס... דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט באַטראַכט די דעקלאַראַציע פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און סאָציאַל־דעמאָקראַטען־מענשעוויקעס. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט אָנגענומען דעם פאָרשלאַג, אַז אַלע פּאַרטייען זאָלען האָבען אין דער קאָנפערענץ פּראָפּאָרציאָנעלע פאַרטרעטונג, אפילו צוזאַמען מיט דעלעגאַטען פון די אַרמעע־קאָמיטעטען און פון די פּויערים־סאָוויעטען...

אין גרויסען זאַאַל האָט טראָצקי נאָכאַמאָל דערמאָנט די געשעהעניסען פונ׳ם טאָג:

„מיר האָבען געגעבען די וולאַדימירסקי יונקערס אַ געלעגענהייט זיך אונטערצוגעבען״, האָט ער געזאָגט. „מיר האָבען געוואָלט אויס־מיידען בלוט־פאַרגיסונג. איצט האָט בלוט זיך שוין געגאָסען, און ס׳בלייבט אונז נור איין וועג — קאַמפף ביז׳ן סוף. עס וואָלט געווען לעכערליך צו גלויבען, אַז מיר קענען געווינען אויף אַן אַנדער אופן... דער מאָמענט איז אַן ענטשיידענדער. יעדער איינער מוז העלפען דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. יעדער איינער דאַרף מעל־דען, וואו עס געפינען זיך זאַפּאַסען פון שפּיציגען דראָט, בענזין,

ביקסען. מיר האָבען געוואונען די מאכט, איצט מוזען מיר זי האַלטען!"

דער מענשעוויק יאפפע האָט געפּרואווט לייענען די דעקלאַראַציע פון זיין פּאַרטיי, אָבער טראָצקי האָט ניט געוואָלט דערלאָזען קיין „דעבאַטען וועגען פּרינציפּען".

„אונזערע דעבאַטען פיהרען זיך איצט אין גאַס", האָט ער אויסגעשריען. „מיר האָבען געמאַכט דעם ענטשיידענדען שריט. מיר אַלע, און איך בתוכם, נעהמען אויף זיך די פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר די איצטיגע געשעהענישען..."

סאָלדאַטען פונ׳ם פראָנט און פון גאַטשינא האָבען דערצעהלט נייעס. איינער איז געווען פונ׳ם „טויט־באַטאַליאָן"; פון דעם 481טען אַרטילעריע־באַטאַליאָן: „ווען זיי וועלען דערהערען אין די טראַנשעען, וועלען זיי זאָגען: דאָס איז אונזער רעגירונג!" אַ יונקער פון פּעטערהאָף האָט דערצעהלט, אַז ער און נאָך צוויי האָבען זיך אָבגעזאָגט קעמפּפען געגען די סאָוויעטען. ווען זיינע חברים האָבען זיך אומגעקעהרט פון פּערטהיידיגען דעם ווינטער־פּאַלאַץ, האָבען זיי איהם געמאַכט פאַר אַ קאָמיסאַר און איהם געשיקט קיין סמאָלני זאָגען, אַז זיי זיינען גרייט דיענען דער אמת׳ער רעוואָלוציע...

און ווידער טראָצקי, — אונערמידליך, פול מיט פייער. ער ניט באַפעהלען, ער ענטפערט פראַגען.

„כדי צו בעזיעגען די אַרבייטער סאָלדאַטען און פויערים, איז די קליין־בורזשואזיע גרייט זיך צו פעראייניגען אפילו מיט׳ן טייוועל", האָט ער איינמאָל געזאָגט. „מ׳האָט בעמערקט, אַז די לעצטע צוויי טעג האָבען זיך בעוויזען אַ סך שכורים. טראָצקי וואָרנט: טרינקט ניט, חברים. קיינער טאָר זיך ניט בעווייזען אין די גאַסען נאָך אַכט אַ זייגער אין אבענד, אַ חוץ די וועכטער. אַלע פאַרדעכטיגע פּלעצער, וואו מען רעכענט אַז עס איז דאָ בראַנפען, מוזען אונטערזוכט ווערען, דער בראַנפען מוז ווערען פאַרניכטעט. קיין דערבאַרמונג מיט די פאַרקויפער פון משקה..."

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט געשיקט רופען די דעלעגאַציע פון דעם וויבאָרגער ראַיאָן, נאָכדעם די דעלעגאַציע פון פּוטילאָוו. יענע זיינען שנעל אָריינגעקומען. „פאַר יעדען

ПРИКАЗЪ № 2.

Отъ Комитета гв. Финляндскаго рез. полка всѣмъ домовымъ Комитетамъ и гражданамъ Васильевскаго Острова.

Буржуазія избрала подлый способъ борьбы съ пролетаріатомъ, она въ разныхъ частяхъ города устроила огромные винные склады и наталкиваетъ на нихъ солдатъ, стараясь виномъ внести расколъ въ ряды Революціонной арміи.

Приказывается всѣмъ домовымъ Комитетамъ въ 3-хъ час. срокъ по расклейкѣ этого приказа сообщить лично и секретно объ имѣющихся у нихъ ЗАПАСАХЪ ВИНА Предсѣдат. Полк. Ком. гв. Финляндск. полка.

Лица, не исполнившія этого приказа, будутъ арестованы и преданы самому БЕЗПОЩАДНОМУ СУДУ, а ИМУЩЕСТВО ИХЪ будетъ КОНФИСКОВАНО, обнаруженные же запасы вина будутъ

ВЗРЫВАТЬСЯ ДИНАМИТОМЪ

черезъ 2 часа послѣ предупрежденія,

ибо менѣе рѣшительныя мѣры, какъ намъ показалъ опытъ, не приводятъ къ желанной цѣли.

Объявляемъ, что особыхъ предупрежденій передъ началомъ взрыва не будетъ.

Полковой Комитетъ гв. Финляндскаго полка.

Revolutionary law and order. A proclamation of the Finland Regiment, in December, 1917, announcing desperate remedies for "wine pogroms." For translation see Appendix 5.

דער'הרג'עטען רעוואָלוציאָנער", האָט טראָצקי געזאָגט, "וועלען מיר טויטען פינף קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען".

ווידער זיינען מיר אין שטאָדט. די דומא איז העל בעלויכטען. מאַסען מענשען געהען אַריין. אין אונטערשטען זאַאל הערט זיך אַ געוויין און געשרייען: מענשען שטעהען פאַר די ביולעטענען מיט די נעמען פון די יונקערס, וואָס זיינען דער'הרג'עט געוואָרען, אָדער וואָס מען האָט זיי געהאַלטען פאַר דער'הרג'עט, — וואָרום די מעהרסטע געטויטע, ווי עס האָט זיך נאָכדעם אַרויסגעוויזען, זיינען געווען פריש און געזונד... אין אַלעקסאַנדראָווסקי זאַאל האָט דער רעטוננס־קאָמיטעט אַלץ אָבגעהאַלטען זיינע זיצונגען. גאָלדענע עפּאָלעטען פון אָפיצירען; בעקאַנטע פּנים'ער פון מענשעוויסטישע און סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע אינטעליגענטען; באַנקירען און דיפּלאָמאַטען, מיט קאַלטע אויגען און מיט דער גאַנצער פּאָמפּע פון זייער שטאַנד; בעאַמטע פון דער אַלטער אָרדנונג; עלעגאַנט געקליידעטע דאַמען...

די טעלעפאָניסטקעס געבען אַ בעריכט. איין מיידעל נאָך דער אַנדערער קומען אַרויף אויף דער טריבונע, — מיידלעך מיט אָרימען שיק, מיט קליידער לויט דער נייעסטער מאָדע, אָבער מיט לעכערדיגע שיך און, געבאַך, מיט זעהר מאָגערע פּנים'ער. זיי זיינען אַלע גליקליך צו בעקומען אַפּלאָדיסמענטען פון דער „בעסערער" פּעטראָגראַדער געזעלשאַפט: די אָפיצירען, די פיינע קאַוואַליערען, די גרויסע שטערען אין דער פּאָליטישער וועלט. איינע נאָך דער אַנדערער דערצעהלען זיי וואָס זיי זיינען אויסגעשטאַנען פון דעם פּראָלעטאַריאַט. איינע נאָך דער אַנדערער ערקלעהרען זיי, אַז זיי בלייבען געטריי דער אַלטער איינגעפיהרטער אָרדנונג...

אין ניקאָלאַיעווסקי זאַאל איז דערווייל פאָרגעקומען די זיצונג פון דער דומאַ. דער גאָלאָוואַ איז געווען אָפּטימיסטיש. די פּעטראָגראַדער פּאָלקען שעהמען זיך שוין, וואָס זיי האָבען אַזוי געהאַנדעלט, זאָגט ער. די פּראָפּאַגאַנדאַ האָט ערפאָלג... אַלע מאָל זיינען אָנגעקומען שלוחים וואָס האָבען דערצעהלט וועגען די שרעקליכע מעשים פון די באָלשעוויקעס, געבעטען ראַטעווען די יונקערס, דערצעהלט וועגען זייערע אונטערזוכונגען.

„די באָלשעוויקעס", האָט טרופּפּ געזאָגט, „וועלען בעזיעגט ווערען דורך מאָראַלישער קראַפט, ניט דורך ביקסען..."

דערוויל איז איפ׳ן רעוואָלוציאָנערען פראָנט ניט אַלעס אָנגע־גאַנגען כשורה. דער שונא האָט צוגעפיהרט נעפּאַנצערטע צוגען, אָנגעשטעלט מיט קאַנאָנען. די בעוואָפּענטע קרעפטען פונ׳ם סאָוויעט, מעהרסטענס אונערפאַהרענע רויטע גווארדעיצעס, האָבען ניט געהאַט קיין אָפּיצירען און האָבען ניט געהאַט קיין בעשטימטען פּלאַן. צו די רויטע גווארדעיצעס זיינען צוגעשטאַנען ניט מעהר ווי פינף טויזענד רעגולערע סאָלדאַטען: דער איבעריגער גאַרניזאָן האָט זיך ענטוועדער פאַרנומען מיט אונטערדריקען דעם אויפשטאַנד פון די יונקערס און מיט היטען די שטאָדט, אָדער ער האָט אַליין ניט געוואוסט וואָס צו טהאָן. צעהן אין אבענד האָט לענין געהאַלטען אַ רעדע פאַר אַ פערזאַמלונג פון דעלעגאַטען פון די שטאָדט־פּאָלקען. די פערזאַמלונג האָט מיט אַ גרויסער מאַיאָריטעט בעשלאָסען צו בעטהייליגען זיך אין קאַמפף. אַ קאָמיטעט פון פינף איז אויסגעקליבען געוואָרען צו טהאָן די ארבייט פון אַ גענעראַל־שטאַב, און פאַרטאָג האָבען די פּאָלקען פערלאָזט זייערע קאַזאַרמעס — גרייט צום שלאַכט... ווען איך בין געגאַנגען אהיים, האָב איך געזעהן, ווי זיי ציהען זיך איבער די גאַסען, דיסציפּלינירטע, ערפאַהרענע סאָלדאַטען מיט ביקסען אויף די פּלייצעס און אין פעסט־געשלאָסענע רייהען. ארום און ארום איז די שטאָדט געלעגען אַ שלאָפענדיגע און אַ פאַרלאָזענע. זיי, די מאַרשירענדע רייהען, האָבען איצט געהאַלטען די שטאָדט...

אין דעם הויפט־קווארטיר פונ׳ם אַל־רוסישען אייזענבאַהן־פער־איין אויף סאַדאָוואיאַ איז דערוויל פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען. דער צוועק איז געווען צו בילדען אַ נייע רעגירונג. אינ׳ם נאָמען פון דעם מענשעוויסטישען צענטער ערקלעהרט אבראַמאָוויטש, אַז עס טאָר ניט זיין קיין זיעגער און קיין בעזיעגטע, אַז וואָס ס׳איז געווען איז פערפאַלען. דערמיט זיינען געווען איינפערשטאַנען אַלע פּאַרטייען פונ׳ם לינקען פליגעל. אינ׳ם נאָמען פון די רעכטע מענשעוויקעס שלאָגט דאַן פאָר די באָלשעוויקעס אזוינע בעדינגונגען פון וואַפענשטילשטאַנד: די רויטע גווארדעיצעס זאָל מען ענטוואָפנען; דער פעטראָגראַדער גאַרניזאָן זאָל אונטערגעשטעלט ווערען אונטער דער קאָמאַנדע פון דער דומא; קערענסקי׳ס סאָלדאַטען זאָלען ניט ארויסלאָזען קיין איינציגען שאָס און ניט ארעסטירען קיין איינציגען מענשען; אַ מיניסטעריום זאָל געביל־

דעם ווערען פון אלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען, א חוץ די באָלשעוויקעס. ריאזאנאָוו און קאמענעוו, אינ׳ם נאָמען פון סמאָלני, ענטפערען, אז זיי האָבען גאָרנים געגען א קאָאַליציאָנס־מיניסטעריום פון אַלע פּאַרטייען אָבער אויף דאן׳ם פּאָרשלאַג קענען זיי נים איינגעהן. די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיינען געווען צוטהיילט, אָבער די עקזעקוטיוו־קאָמיטעטען פונ׳ם פּויערים־סאָוויעט און פון די פאָלקס־סאָציאַליסטען האָבען זיך קלאָהר און שארף ארויס־געזאָגט געגען א פעראייניגונג מיט די באָלשעוויקעס... די דעבאטען זיינען געווען זעהר פארביטערטע. ענדליך האָט מען בעשלאָסען אויסצוקלייבען א קאָמיסיע, זי זאָל אויסארבייטען א פּלאַן...

א גאנצע נאכט און א גאנצען טאָג און ווידער א גאנצע נאכט האָט זיך די קאָמיסיע געאמפּערט. איינמאָל האָט מען שוין געהאט געמאכט אזא פּראָבע צו פעראייניגען אלע סאָציאַליסטען. דאָס איז געווען דעם 9טען נאָוועמבער, ווען מארטאָוו און גאָרקי האָבען גע־ארבייט פאר שלום. אָבער ווען קערענסקי האָט גענומען געהן אויף פּעטראָגראד און דער רעטונגס־קאָמיטעט האָט אָנגעהויבען זיין אר־בייט, האָט דער רעכטער פליגעל פון די מענשעוויקעס, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און פאָלקס־סאָציאַליסטען זיך פּלוצלינג צוריקגע־צויגען. איצטיגס מאָל האָט די אונטערדריקונג פון דעם יונקער־אויפ־שטאנד אויף זיי געמאכט א מורא׳דיגען איינדרוק. זיי האָבען זיך פּשוט דערשראָקען...

מאָנטאג, דער 12טער נאָוועמבער, איז געווען א טאָג פון שטילער ערוואַרטונג. די אויגען פון גאנץ רוסלאנד האָבען געקוקט אויף די גראָהע פעלדער הינטער די טהויערען פון פּעטראָגראד, וואו אלע קרעפ־טען פון דער אַלטער אָרדנונג זיינען געשטאנען פּנים אל פּנים מיט די אונאָרגאניזירטע קרעפטען פון דער נייער אונבעקאנטער וועלט. אין מאָסקווע האָט מען געהאט געמאכט א וואפענשטילשטאנד: מען האָט געפיהרט פארהאנדלונגען, און ביידע צדדים האָבען געווארט, וואָס פּעטראָגראד וועט ענטשיידען. די דעלעגאטען פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס, וועלכע זיינען זיך שנעל פאנאנדערגעפאָהרען איבער אלע ווינקלען פון רוסלאנד, זיינען איצט אָנגעקומען אין זייערע היימען און געבראכט די פייערדיגע בשורה. די נייעס וועגען דעם פּעטראָגראדער וואונדער האָט זיך פארשפּרייט, א כוואליע נאָך א כוואליע, איבער

דעם גאַנצען פּנים פון׳ם לאַנד. אומעטום וואו זיי האָבען דערגרייכט, האָבען זיך שטערט און דערפער געגומען שפּאַלטען, סאָוויעטען און מיליטעריזשע רעוואָלוציאָנערע קאָמיטעטען זיינען ארויסגעטרעטען געגען דומאַס, זעמסטוואָס און רעגירונגס־קאָמיסארען, רויטע גוואַרדייצעס געגען ווייסע, געפּעכטען אין די גאַסען און ליידענשאַפטליכע רעדעס אומעטום... דער רעזולטאַט פון דעם אַלעם האָט זיך געווענדט אָן די גייעם פון פּעטראָגראַד...

סמאָלני איז געווען כמעט לעדיג, אָבער די דומאַ איז געווען אָנגעשטאָפּט מיט מענשען און פול מיט גערויש. דער אַלטער גאָלאָ־וואַ האָט מיט זיין געוועהנליכער ווירדיגער מינע פּראָטעסטירט געגען דעם אויפרוף פון די באָלשעוויסטישע גלאַסנע: „די דומאַ נעהמט ניט קיין אנטהייל אין דעם קאַמפּף צווישען די פּארטייען, אָבער אין איצטיגער צייט, ווען ס׳איז נימאָ קיין געזעצליכע מאַכט אין לאַנד, איז די שטאָדט־פּערוואַלטונג — דער איינצעלנער מיטעלפּונקט פון אָרדנונג. די פּריעדליכע בעפעלקערונג אנערקענט דעם דאָזיגען פּאַקט; די אויסלענדישע געזאַנדטע אנערקענען, נור אזוינע דאָקומענטען, וועלכע זיינען נע׳חתמ׳עט פון דעם שטאָדט־גאָלאָוואַ. דער געדאַנק פון איראָפּעער קען זיך ניט פּאָרשטעלען קיין אַנדער לאַגע, ווייל די שטאָדטישע זעלבסט־פּערוואלטונג איז דער איינציגער אָרגאַן וואָס האָט אַ מעגליכקייט צו בעשיצען די אינטערעסען פון אַלע בירגער. די דומאַ מוז זיין גאַסט־פריינדליך צו אַלע אָרגאַניזאַציעס, וואָס ווילען געניסען איהר גאַסט־פריינדליכקייט, דעריבער קען די דומאַ ניט פּאַרוועהרען צו פּאַרשפּרייטען אַלערליי ציימונגען אין דער דומאַ־געביידע. דער גייסט פון אונזער אַרבייט ווערט ברייטער, מוזען מיר האָבען פולע האַנדלונגס־פריהייט, און ביידע צדדים מוזען אנער־קענען אונזער רעכט...

„מיר זיינען אין גאַנצען נייטראַל. ווען די יונקערס האָבען פּאַר־נומען די טעלעפאָן־סטאַנציע און פּאָלקאָווניק פּאָלקאָווניקאָוו האָט געהייסען אָבשניידען דעם סמאָלני פון טעלעפאָן, האָב איך פּראָטעס־טירט, און דער טעלעפאָן האָט כסדר געאַרבייט...״

ביי די ווערטער האָט אַ איראָניש געלעכטער זיך דערהערט פון די באָלשעוויסטישע בענק און זידעל־געשרייען פון די רעכטע.

„און דאָך״, האָט שריידער פּאָרטגעזעצט, „קומען זיי אויף אונז

ווי אויף קאָנטער־רעוואָלוציאָנערען און בעשולדיגען אונז פאר דער בעפעלקערונג. זיי נעהמען פון אונז אוועק אונזערע לעצטע אויטאָמאָבילען און דערמיט מאכען זיי פאר אונז אונמעגליך צו טראַנספּאָרטירען די נויטהיגע מאטעריאלען. עס וועט ניט זיין אונזער שולד, אויב פעטראָגראד וועט אָנהויבען הונגערען. אונזערע פּראָטעסטען האָבען ניט קיין שום פעולה...״

קאָבאָזעוו, א באָלשעוויסטישער מיטגליעד פון דעם שטאָדט־ראטה, האָט געצווייפעלט אינ׳ם אמת פון דער מעלדונג, אז דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט קאָנפיסקירט די שטאָדט־אויטאָמאָבילען. אויב דאָס האָט אפילו געטראָפען, האָט ער געזאָגט, איז דאָס, מסתמא, א צופאל, אימיצער האָט עס געטהאָן בשעת הדחק, אָהן א בעפעהל פון אויבען.

„דער נאָלאָוואַ״, האָט ער פאָרטגעזעצט, „דערצעהלט אונז, אז מען טאָר ניט מאכען פון דער דומא קיין פּאָליטישע מיטינגען. א פאקט איז אָבער, אז יעדער מענשעוויק און יעדער סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער רעדט ניט פון קיין אנדער זאך אין דומא, נור וועגען זיין פארטיי־פּראָגראם. פאר דער טהיר טהיילען זיי זייערע אונלעגאלע צייטונגען: „איסקרי״ (פונקען); „סאלדאטסקי גאָלאָס״ און „ראַבאָטשאיא גאזעטא״, וועלכע רופען צו אַן אויפשטאנד. וואָס, א שטייגער, וואָלט געווען, ווען די באָלשעוויקעס וואָלטען אויך דאָ אָנגעהויבען טהיילען זייערע צייטונגען? אָבער דאָס וועלען מיר ניט טהאָן, וואָרום מיר האָבען אכטונג פאר דער דומא. מיר האָבען ניט אָנגעריהרט די שטאָדטישע זעלבסט־פערוואלטונג און מיר וועלען זי אויך ניט אָנריהרען. אָבער אזוי ווי איהר האָט ארויסגעלאָזט אַן אויפרוף צו דער בעפעלקערונג, האָבען מיר אויך געמוזט טהאָן דאָסזעלבע...״

אויפ׳ן פּלאטפּאָרמע בעוויייזט זיך דער קאדעט שינגארעוו. ער זאָגט, אז עס קען ניט זיין קיין געמיינזאמע שפּראך צווישען דער דומא און די, וואָס זייער פּלאץ איז אין דער קאַנצעלאריע פונ׳ם פּראָקוראָר און אויף דער אָנקלאָגע־באנק, אלס בעשולדיגטע אין פערראטה... שינגארעוו לעגט פאָר, אז די באָלשעוויסטישע מיטגליעדער זאָלען איינגאנצען ארויסגעשלאָסען ווערען פון דער דומא. דער פאָרשלאג ווערט אָבגעוואָרפען אָהן דעבאטען, ווייל די מיטגליעדער פון

דער דומא זיינען אלס אזעלכע געווען ריין פון יעדער בעשולדיגונג און זיי האָבען זיך אקטיוו בעטהייליגט אין דער ארבייט פון דער שטאָדט־פערוואלטונג...

צוויי מענשעוויקעס־אינטערנאציאָנאליסטען ערקלעהרען, אז דער אויפרוף פון די באָלשעוויסטישע קאָמיסארען איז אַן אויפרוף צו פּאָגראָמען. פּינקעוויטש האָט געזאָגט: „אויב אלסדינג, וואָס איז געגען די באָלשעוויקעס, איז קאָנטער־רעוואָלוציע, ווייס איך ניט, וואָס איז דער אונטערשיעד צווישען רעוואָלוציע און אנארכיע... די באָל־שעוויקעס האלטען זיך אויף די ליידענשאפטליכע אינסטינקטען פון אונאָרגאניזירטע מאסען. מיר, אויף אונזער צד, האָבען נור מאָראַ־לישע קראפט. מיר וועלען פּראָטעסטירען געגען שחיטות און געוואלד־טהאטען, פון וועלכען צד זיי זאָלען ניט קומען. אונזער אויפגאבע איז צו געפינען א פריעדליכען אויסוועג."

נאזאריעוו האָט געזאָגט: „דער אויפרוף, וואָס איז אויפגע־קלעפּט אין די גאסען מיט׳ן נאָמען „צום שאנד־קלאָץ" און וואָס רופט דאָס פאָלק צו פארניכטען די מענשעוויקעס און סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען, איז אזא פארברעכען, וואָס איהר, באָלשעוויקעס, וועט זיך קיינמאָל ניט אָבוואשען פון דעם. די נעכטיגע שרעקען זיינען נור א הקדמה צו די שרעקען, וואָס איהר בעשאפט דורך אזא פּראָקלאמאציע... איך האָב שטענדיג געפּרואווט שלום מאכען צווישען אייך און די איבריגע פּארטייען, אָבער איצט האָב איך פאר אייך נור איינס — פעראכטונג!"

די באָלשעוויסטישע דומא־מיטגליעדער שפּרינגען אויף אויף זייערע פים און שרייען אין אויפרעגונג. ארום און ארום ווארפט מען אויף זיי בעליידיגונגען און מען הויבט די פויסטען מיט האס און פעראכטונג.

אין קאָרידאָר האָב איך זיך אָנגעשטויסען אָן דעם שטאָדט־אינזשעניער, דעם מענשעוויק גאָמבערג, און דריי אָדער פיער צייט־טונגס־לייט. אלע זיינען געווען זעהר אויפגעלעגט.

„איהר זעהט", האָבען זיי געזאָגט, „די טרוסען האָבען מורא פאר אונז. זיי סמייען ניט ארעסטירען די דומא! דער מיליטערי־שער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט סמייעט ניט שיקען א קאָמיסאר אין דער דומא־געביידע. ערשט היינט האָב איך געזעהן, ווי אויף א

ווינקעל סאדאָוואיא האָט א רויטער גוואַרדעיעץ געוואָלט אָבשטעלען א איינגעל, וואָס האָט פארקויפט דעם „סאָלדאטסקי גאָלאָס"... דער קונדס האָט זיך אויסגעלאַכט, און דער עולם אין גאַס האָט שיער ניט אויפגעהאנגען דעם באנדיט. גיש־קשה, מיר'ן צוואַווארטען, ס'וועט ניט דויערען מעהר, ווי עטליכע שעה. אויב אפילו קערענסקי וואָלט זיך ניט אומגעקעהרט, וואָלטען זיי פשוט ניט געהאט קיין מענשען צו פיהרען א רעגירונג. אונזין! איך האָב געהערט, אז זיי רייסען זיך שוין דאָרט אין זייער סמאָלני איינער מיט'ן צווייטען!"

מיינער א בעקאַנטער, א סאָציאַליסט־רעוואָלוציאָנער, רופט מיך אָב אָן א זייט און ראַמט מיר איין א סוד. „ווילט איהר זיך דורכ־רעדען מיט'ן רעטונגס־קאָמיטעט? איך וויים, וואו ער בעהאַלט זיך. אין קען אייך אָבפיהרען אהין."

עס איז שוין געווען שפּעט פארנאַכט, אין שטאָדט איז דאָס לעבען וויעדער געגאַנגען זיין געוועהנליכען גאַנג: די לאָדען פון די קראָמען אויפגעעפענט, די לאָמפּען אָנגעצונדען אין די גאַסען, גרויסע מאַסען מענשען שפּאַצירען הין און צוריק, און אַלע ריידען, ריידען...

מיר זיינען אָנגעקומען צום נעווסקי 86, דורכגעגאַנגען א טהויער און אריינגעקומען אין הויף. ארום און ארום זיינען געשטאַנען הויכע געביידעס. מיין בעקאַנטער האָט אָנגעקלאַפּט אָן דער וואָהנונג נומער 229. געקלאַפּט האָט ער אויף א גאַנץ בעזונדערען שטייגער. עס האָבען זיך דערהערט טריט. אינעווייניג האָט א טהיר זיך צוגע־שלאָסען. די אויסווייניגסטע טהיר האָט זיך אביסעלע געעפענט, און דורכ'ן שפּאַלט האָט ארויסגעקוקט א פּנים פון א פרוי. זי האָט אונז בעטראַכט א מינוט, נאָכדעם האָט זי אונז אריינגעלאָזט אינעווייניג. די פרוי איז געווען א פריעדליכע מיטעל־יעהריגע דאַמע. דערזעהן ווער דאָס איז, האָט זי אויסגעשריען: „קיריל, אַלעס אין אָרדנונג!" אין עס־צימער האָט א סאַמאָוואַר געזאָטען אויפ'ן טיש, און עס זיינען געשטאַנען טעלער מיט ברויט און רויהע פיש. פון הינטער'ן פאָר־האַנג ביי'ם פענסטער האָט זיך בעוויזען א מאַן אין א פאָרמענע מונדיר, און פון א שראַנק איז ארויסגעקראָכען אַן אַנדערער איבער־געטהאָן אין די קליידער פון אַן ארבייטער. זיי זיינען געווען איבער־גליקליך צו בעגעגענען אַן אמעריקאַנישען צייטונגס־מאַן. מיט א גע־ווייסער בעפריעדיגונג האָבען זיי מיר ביידע געמעלדעט, אז אויב די

באַלשעוויקעס וואָלטען זיי געפּאַפּט, וואָלטען זיי קיין גאַנצע פון זייערע הענד ניט אַרויס. זייערע נעמען האָבען זיי מיר ניט געוואָלט זאָגען, אָבער געהערט האָבען זיי צו די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען.

איך האָב זיי געפרעגט: „פאַר וואָס דרוקט איהר אַזוי פיעל ליגענס אין אייערע צייטונגען?"

יענע האָבען זיך ניט בעליידיגט. „יאָ, איך ווייס", האָט דער אָפיציר נעענטפערט, „אָבער וואָס קענען מיר טהאָן? איהר מוזט פאַרשטעהן, אַז מיר דאַרפען בעשאַפען שטימונגג..."

דער אַנדערער איז איהם אַריינגעפאַלען אין די רייד: „דאָס איז ניט מעהר ווי אַ אַוואַנטורע, — אַט די גאַנצע באַלשעוויסטישע אונטערנעהמונג. זיי האָבען ניט קיין אינטעליגענטען... די מיניסטעריומס זיצען לעדיג... רוסלאַנד איז ניט א י י ן שטאָדט, רוסלאַנד איז אַ גאַנץ לאַנד... מיר ווייסען, אַז די באַלשעוויקעס קענען זיך ניט האַלטען מעהר ווי עטליכע טעג, נו, האָבען מיר בעשלאָסען צו שטיצען זייער שטאַרקסטען נעגנער, קערענסקי'ן, און איהם העלפען איינפיהרען אָרדנונג."

„דאָס איז אַלעס זעהר פיין", זאָג איך, „אָבער פאַרוואָס פעראייניגט איהר זיך מיט די קאַדעטען?"

דער כלומר'שטיגער אַרבייטער האָט אָפענהערציג געשמייכעלט. „דעם אמת זאָגענדיג זיינען די מאַסען מיט די באַלשעוויקעס. מיר האָבען ניט וועמען צו פיהרען, — אין איצטיגען מאָמענט. מיר נערען, וועלכע בעהאַלטען זיך אַלע אונטער די פליגעל פון די קאַגעוועהר... ביז אַ געוויסען גראַד זיינען די באַלשעוויקעס גערעכט: היינטיגען טאָג זיינען אין רוסלאַנד פאַראַן נור צוויי פּאָליטישע פאַרטייען וואָס האָבען אַ ממשות: די באַלשעוויקעס און די רעאַקציאָנערען, וועלכע בעהאַלטען זיך אַלע אונטער די פליגעל פון די קאַדעטען. די קאַדעטען מיינען, אַז זיי ניצען אונז פאַר זייערע ציעלען. אָבער אין אמת'ן ניצען מיר אויס די קאַדעטען. ווען די באַלשעוויקעס וועלען געבראָכען ווערען, וועלען מיר זיך אָבשיידען פון די קאַדעטען אויך..."

„וועלען די באַלשעוויקעס אַריינגענומען ווערען אין דער נייער רעגירונג?"

ער האָט זיך אַ קראַץ געטהאָן אין קאָפּ. „דאָס איז אַ שווערע

פראגע", האט ער צוגעגעבען. „עס איז קלאהר, אז אויב מען וועט זיי ניט אריינגעהמען, וועלען זיי איבער׳חזר׳ן די גאנצע חתונה נאך אמאל און נאכאמאל. יעדענפאלס וועלען זיי האלטען דאס גלייכ־געוויכט אין דער גרינדונגס־פערזאמלונג. אן זיי וועט זיך ווענדען, וואס פאר א מעהרהייט עס זאל זיך בילדען, אויב עס וועט איבער־הויפט פארקומען א גרינדונגס־פערזאמלונג."

„און ווייטער", האט דער אפיציער געזאגט, „שטעלט זיך פאר אונז די פראגע וועגען אריינגעהמען די קאדעטען אין דער רעגירונג. און דאס איז אויך ניט קיין גרינגע זאך. א פאקט איז, אז די קא־דעטען ווילען ניט קיין גרינדונגס־פערזאמלונג, אויב מען קען איצט פארניכטען די באלשעוויקעס." דער אפיציער האט א שאקעל גע־טהאן מיט׳ן קאפ. „יא, ניט קיין גרינגע זאך אט די פאליטישע פראגען פאר אונז רוסען. איהר, אמעריקאנער, זענט געבארענע פא־ליטיקער. איהר זייט אויסגעוואקסען אין א לאנד פון פאליטישער ארבייט. ביי אונז איז דאס א נייע זאך, נאך ניט אלט קיין יאהר!"

„וואס איז אייער מיינונג וועגען קערענסקי׳ן?" האב איך גע־פרעגט.

„קערענסקי׳ס שולד איז די שולד פון דער פראוויזארישער רע־גירונג", האט דער צווייטער געענטפערט. „דאס האט קערענסקי אונז געצוואונגען איינצוגעהן אויף א קאאליציע מיט דער בורזשואזיע. אויב ער וואלט רעזיגנירט, ווי ער האט אונז געסטראשעט, וואלט דאס געהייסען, אז מיר האבען א רעגירונגס־קריזיס זעכצעהן וואכען פאר דער גרינדונגס־פערזאמלונג, און דאס האבען מיר ניט געוואלט."

„האט איהר ניט געהאט קיין קריזיס סאי ווי סאי?"

„יא, אבער ווי האבען מיר דאס געקענט וויסען פאראויס? זיי האבען אונז פשוט אבגענארט, די קערענסקיס און אווקסענטיעווס. גאץ איז א ביסעל מעהר ראדיקאל, איך האלט מיט טשערנאוו׳ן, וועלכער איז אן אמת׳ער רעוואלוציאנער... אפילו היינט נאך האט לענין געלאזט וויסען, אז ער האט ניט גארניט געגען אריינגעהמען טשערנאוו׳ן אין דער רעגירונג."

„מיר האבען געוואלט פטור ווערען פון קערענסקי׳ס רעגירונג אויך, אבער מיר האבען גערעכענט, אז עס איז בעסער צו ווארטען אויף דער גרינדונגס־פערזאמלונג... אין אנפאנג פון אט דעם קריזיס

האָב איך געהאַלטען מיט די באָלשעוויקעס, אָבער דער צענטראַל־קאָמיטעט פון מיין פּאַרטיי האָט זיך איינשטימיג ארויסגעזאָגט געגען. וואָס האָב איך געזאָלט טהאָן? איך האָב געמוזט פאָלגען די פּאַרטיי־דיסציפּלין...

„אין א וואָך ארום וועלען די באָלשעוויקעס אראָב פונ׳ם בענקעל. אויב מיר, סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וואָלטען געקענט שטעהן אָן א זייט אוןווארטען, וואָלט די רעגירונג גאָר אָהן שום מיה אריינגעפאַלען אין אונזערע הענד. אָבער אויב מיר וואָלטען געוואַרט א גאַנצע וואָך, וואָלט דאָס לאַנד אזוי דעזאָרגאַניזירט געוואָרען, אז זי וואָלט געפאַלען א קרבן פון די דייטשע אימפּעריאַליסטען. צוליעב דעם האָבען מיר אָנגעהויבען אן אויפשטאַנד מיט די איינציגע צוויי פּאָלקען, וואָס האָבען פארשפּראָכען אונז צו שטיצען — אָבער אויך זיי האָבען זיך געווענדט געגען אונז... געבליבען זיינען נור די יונקערס...“

„וואָס עפּעס מכּח די קאָזאַקען?“

דער אָפיציער האָט א זיפץ געטהאָן. „די קאָזאַקען האָבען זיך ניט גערירהט פונ׳ם אָרט. לכתחילה האָבען זיי געזאָגט, אז זיי וועלען ארויסטרעטען, אויב די פּעכאָטע (פוס־סאָלדאַטען) וועלען זיי העלפען. נאָך מעהר: זיי האָבען געזאָגט, אז זיי האָבען זייערע מענשען צווישען קערענסקי׳ס פּאָלקען און אז יענע טהוען וואָס מען דאַרף... שפּעטער האָבען זיי אָנגעהויבען שמועסען, אז אַלע בעשולדיגען די קאָזאַקען אין פיינדשאַפט צו דער דעמאָקראַטיע און אז דאָס אַרט זיי זעהר... ענדליך האָבען זיי געזאָגט אָפען: די באָלשעוויקעס האָבען אונז צוגעזאָגט, אז זיי וועלען פון אונז ניט אוועקנעהמען די ערד, די באָלשעוויקעס זיינען אונז ניט געפעהרליך, בלייבען מיר נייטראַל.“

בשעת מיר זיינען געזעסען אין דעם צימער, זיינען אַלעמאָל אָנגעקומען און ארויסגעגאַנגען נייע מענשען. מעהרסטענס זיינען דאָס געווען אָפיציערען, אָהן עפּאָלעטען. אייניגע פון זיי האָבען מיר געקענט זעהן אין קאָרידאָר. אַלע האָבען גערעדט שטיל, אָבער זעהר ליידענשאַפטליך. דורך האַלב־געשלאָסענע פּאָרטיערען האָבען מיר פון צייט צו צייט געקענט זעהן, ווי ס׳עפענט זיך א טהיר אין א באָדע־צימער. דאָרט איז א שווער־לייביגער אָפיציער אין א מונדיר פון א פּאָלקאָווניק געזעסען אויפ׳ן קלאָזעט און עפּעס פאַר־

שריבען אין אַ נאָטיץ־בוך. איך האָב דערקענט פאָלקאָווניק פאָלקאָוו־ניקאָוו, דעם געוועזענעם קאָמענדאַנט פון פעטראָגראַד. דער מיליטעֶ־רישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט וואָלט טהייער בעצאָהלט ווען אימיצער אַרעסטירט אָט דעם אָפיציער.

„אונזער פּראָגראַם?“ האָט געזאָגט איינער פון די צוויי, מיט וועמען איך האָב גערעדט. „אָט איז אונזער פּראָגראַם. די ערד זאָל איבערגעהן אין די הענד פון די ערד־קאָמיטעטען. די ארבייטער זאָלען האָבען פולע פארטרעטערשאַפט אין דעם קאָנטראָל איבער די אינדוסטריען. אַן ענערגישע פריעדענס־פּראָגראַם, אָבער ניט קיין אולטימאַטום צו דער וועלט, ווי די באָלשעוויקעס האָבען ארויסגע־שטעלט. די באָלשעוויקעס קענען ניט האַלטען זייער פערשפּרעכען פאַר די מאַסען אפילו אין לאַנד גופא. מיר וועלען זיי ניט לאָזען... זיי האָבען צוגע'גנב'עט אונזער ערד־פּראָגראַם, כדי צו געווינען די שטיצע פון די מאַסען. דאָס איז ניט עהרליך. אויב זיי וואָלטען געוואַרט ביז דער גרינדונגס־פערזאַמלונג...“

„דאָ האַנדעלט זיך ניט וועגען דער גרינדונגס־פערזאַמלונג“, האָט דער אָפיציער זיך אריינגעמישט. „אויב די באָלשעוויקעס ווילען איינפיהרען אין רוסלאַנד אַ סאָציאַליסטישע אָרדנונג, קענען מיר מיט זיי ניט ארבייטען. דאָס איז אונמעגליך! עס איז קע־רענסקי'ס שולד. ער איז בעגאַנגען אַ גרויסען טעות. ער איז גע־קומען אינ'ם ראטה פון דער רוסישער רעפּובליק און האָט בפני כל עם ועדה דערצעהלט, אַז ער וויל אַרעסטירען די באָלשעוויקעס, נו, האָט ער זיי דערמיט געוואָרנט...“

„אָבער וואָס רעכענט איהר טהאָן איצט?“ האָב איך געפרעגט. די צוויי האָבען זיך איבערגעקוקט. „איהר וועט שוין זעהן אין אַ פּאָר טעג ארום. אויב מיר האָבען אויף אונזער צד גענוג סאָל־דאַטען בײם פראָנט, וועלען מיר מיט די באָלשעוויקעס אויף קיין פשרות ניט איינגעהן; אויב ניט וועלען מיר קיין אנדער ברירה ניט האָבען...“

מיר זיינען צוריק ארויסגעגאַנגען אויף נעווסקי. אַ טראַמוויי האָט זיך לאַנגזאַם געשלעפּט איבער דער גאַס און איז געווען אַזוי אָנגעלאָדען מיט מענשען, אַז די פּלאַטפאָרמעס האָבען זיך געבויגען אונטער דער שווערער משא. מיר האָבען זיך ווי ניט איז אָנגע־

טשעפעט און זיך געלאָזט פאָהרען צום סמאָלני. דער וואגאָן איז געקראָכען לאנגזאם, עס האָט אזש גענודיעט אויפ׳ן הארצען. ביז סמאָלני איז געווען עטליכע מייל...

אין קאָרידאָר האָבען מיר בעגעגענט מעשקאָווסקי׳ן, — אַן אייד־עלער מאַן מיט זעהר אַ שוואכען, כמעט צארטען קערפּער. ער האָט אויסגעזעהן שוועהר בעזאָרגט. דער סטרייק פון די מיניסטעריומס, האָט ער אונז דערצעהלט, לאָזט זיך פיהלען אומעטום. דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען האָט צוגעזאָגט צו פארעפענטליכען די געהיימע אָבמאכונגען, אָבער נעראטאָוו, דער בעאמטער וואָס האָט פערוואלטעט איבער אויסלענדישע ענינים, איז פארשוואונדען צוזאמען מיט די דאָקומענטען. מען האָט געשמועסט אז זיי זיינען בעהאלטען אין דער בריטישער געזאנדשאפט... דאָס איז נור איין ביישפּיעל.

אָבער ערגער פון אלצדינג איז געווען דער סטרייק פון די בענק. „אָהן געלד", האָט מעשקאָווסקי געזאָגט, „זיינען מיר הילפלאָז. מיר מוזען צאָהלען די אייזענבאהן־ארבייטער, די פּאָסט־ און טעלעגראף־אנגעשטעלטע... די בענק זיינען אָבער פארמאכט. דער שטאאטס־באנק, וואָס איז דער שליסעל צו דער גאנצער לאגע, איז פארשלאָסען. מען האָט אונטערגעקויפט אלע באנק־אנגעשטעלטע אין רוסלאנד, אז זיי זאָלען זיך אָבזאָגען צו ארבייטען...

„אָבער לענין האָט ארויסגעגעבען אַ בעפעהל, אז מען זאָל אויפרייסען די קעלערס פונ׳ם שטאאטס־באנק מיט דינאמיט, און אָקאָרשט איז ארויס אַ בעפעהל, אז אלע פּריוואטע בענק זאָלען זיך עפענען מאָרגען אין דער פריה, אניט וועלען מיר זיי אליין עפענען מיט געוואלד!"

אין פּעטראָגראדער סאָוויעט האָט די ארבייט געברענט. דער זאאל איז געווען פול מיט בעוואָפענטע מענשען. טראָצקי האָט אָבגעגעבען אַ בעריכט:

„די קאָזאקען טרעטען אָפּ פון קראסנאָיע סעלאָ." שארפע פרייד־געשרייען. „אָבער די שלאכט הויבט זיך ערשט אָן. אין פּולקאָוואָ קומט פאָר אַ שוועהר געפעכט. מיר מוזען שיקען אהין אלע קרעפטען, וואָס מיר קענען נור מאָביליזירען...

„פון מאָסקווע האָבען מיר שלעכטע ידיעות. דער קרעמל איז

אין די הענד פון די יונקערס. די ארבייטער האָבען זעהר ווייניג געוועהר. דער אויסגאַנג ווענדט זיך אָן פּעטראָגראַד.

„ביים פראָנט האָבען די געזעצען וועגען פריעדען און ערד ארויסגערופען גרויס בעגייסטערונג. קערענסקי פארפלייצט די טראַנ־שעען מיט מעשיות וועגען רויבערייען, וועגען בלוט און שריפות אין פּעטראָראַד, וועגען פרויען און קינדער, וואָס ווערען געשאָכטען פון די באָלשעוויקעס. אָבער קיינער גלויבט ניט די מעשיות...

„די קרייצערס „אָלעג”, „אווראָרא” און „רעספּובליקא” שטעהען אויף זייערע אַנקערס אין דער נעווא. זייערע הארמאטען זיינען אָנ־געשטעלט אויף די וועגען, וואָס פיהרען קיין פּעטראָגראַד...”

„פארוואָס זענט איהר ניט דאָרט צווישען אייערע רויטע גוואר־דייצעס?” האָט אַ גראָבע שטימע אויסגערופען.

„איך פאָהר טאַקע גלייך אַהינצו!” האָט טראָצקי געענטפערט און איז אַראָב פון'ם פלאטפאָרם. אויסגעזעהן האָט ער אַ ביסעל בלייי־כער ווי געוועהנליך. אין זאאל האָבען איהם ארומגערינגעלט עט־ליכע געטרייע פריינד, און צוזאמען מיט זיי איז ער דורכגעגאַנגען איבער'ן זאאל און אַראָב פון די טרעפּ צום אויטאָמאָביל, וואָס האָט געוואַרט פאַר דער טהיר.

קאמענעוו האָט איצט געמעלדעט וועגען דעם פּשרה־קאָמיטעט. די בעדינגונגען פון אַ וואפענשטילשטאנד, וואָס די מענשעוויקעס האָבען פאָרגעלייגט, זיינען פארוואָרפען געוואָרען פון די באָלשעווי־קעס. אפילו די אָבטהיילונגען פון'ם אייזענבאהן־פעראיין האָבען געשטימט געגען אזא פאָרשלאָג.

„איצט, ווען מיר האָבען גענומען די מאַכט און האלטען אָב איין נצחון נאָכ'ן אַנדערען איבער גאַנץ רוסלאַנד, פערלאַנגען זיי פון אונז נור דריי קלייניגקייטען: ערשטענס, אַז מיר זאָלען זיך אָב־זאָגען פון דער מאַכט; צווייטענס, אַז מיר זאָלען צווינגען די סאָל־דאטען פאָרטצוזעצען דעם קריעג, און דריטענס, אַז מיר זאָלען ארויס־שלאָגען ביי די פויערים די ערד־פראַגע פון קאָפּ...”

אויף אַ מינוט האָט זיך בעוויזען לענין. ער ענטפערט אויף ־ער בעשולדיגונג פון די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען וועגען דעם ערד־פּראָגראַם:

„זיי טענה׳ן“ זאָגט ער, „אַז מיר האָבען ביי זיי גע׳גנב׳עט דאָס אגראַר־פּראָגראַם. עס וועט אונז גרייליך צוניץ קומען...“

אָט אַזוי האָט די פערזאַמלונג בסדר געקאָכט. איין פיהרער נאָכ׳ן אַנדערען איז געקומען, גערעדט, ערקלעהרט, אויפגעמונטערט, גע׳טענה׳ט... אַן ארבייטער נאָך אַן ארבייטער, אַ סאָלדאַט נאָך אַ סאָלדאַט האָבען זיך אויפגעהויבען און אויסגערעדט דאָס האַרץ... דער עולם איז געקומען און געגאַנגען. מענשען האָבען זיך געביטען, אָבער די פערזאַמלונג האָט זיך געצויגען אָהן אַן אויפהער. פון צייט צו צייט פלעגט אימיצער אריינקומען און שרייען, אַז די מיטגליעדער פון דער און דער אָבטהיילונג זאָלען געהן צום פראָנט. אַנדערע, פערוואונדעטע אָדער אַזוינע וואָס זיינען געקומען אין סמאָלני נאָך געוועהר און קריעגס־מאַטעריאַלען, האָבען זיך געגאָסען אין זאַאַל...

עס איז געווען כמעט דריי פאַרטאָג, ווען מיר האָבען זיך געלאָזט אהיים. האָלצמאַן, אַ מיטגליעד פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, איז אונז געקומען אַנטקעגען, לויפענדיג איבער׳ן קאָרידאָר. זיין פּנים האָט געשיינט.

„גרויסאַרטיגע נייעס“, האָט ער אויסגעשריען און מיך אָנגעכאַפּט ביי דער האַנד. „אַ טעלעגראַמע פונ׳ם פראָנט. קערענסקי איז צוקלאַפּט! טהוט אַ קוק!“

ער האָט מיר געוויזען אַ בלאַט פּאַפּיער בעשריבען מיט בלייפעדער. דערזעהענדיג, אַז מיר קענען ניט לייענען, האָט ער עס גענומען פאָרלעזען אויף אַ קול:

„פּולקאָוואָ. דער שטאַב. 2:10 פאַרטאָג.

די נאַכט אויף אָקטאָבער דעם 31טען וועט בלייבען אין דער געשיכטע. קערענסקי׳ס פּראָבע צו פיהרען קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע אַרמעען געגען דער הויפּט־שטאָדט פון דער רעוואָלוציע, איז ענדגילטיג צוּוואָרפען געוואָרען. קערענסקי געהט אָב, מיר געהען פאָרווערטס. די סאָלדאַטען, מאַטראָזען און ארבייטער פון פּעטראָגראַד האָבען געוויזען, אַז זיי קענען און ווילען דורכפיהרען מיט געוועהר אין האַנד דעם ווילען פון דער דעמאָקראַטיע. די בורזשואַזיע האָט געפּרואווט איזאָלירען די רעוואָלוציאָנערע אַרמעע. קערענסקי האָט געפּרואווט זי ברעכען דורך דער קראַפט פון די קאָזאַקען. ביידע פּלענער האָבען געליטען אַ שענדליכע מפּלה.

„די גרויסע אידעע פון דער ארבייטער־ און פויערים־דעמאָקראַטיע האָט געשלאָסען די רייהען פון אונזער ארמעע און פארשטאַרקט איהר מוט. דאָס גאַנצע לאַנד וועט פון היינט אָן און ווייטער וויסען, אז די קראַפט פון די סאָוויעטען הענגט ניט אין דער לופטען, אז זי איז אונבעזיעגבאַר. צוזאַמען מיט קערענסקי׳ן האָבען מיר אָבגעוואָרפען די פּריצים, די בורזשואזיע און אלערליי קאָרנילאָווצעס. דורך דעם וואָס מיר האָבען אָבגעוואָרפען קערענסקי׳ן האָבען מיר בעשטעטיגט דאָס רעכט פון׳ם פאָלק אויף א פריעדליכען פרייען לעבען, אויף ערד, ברויט און מאכט. די פּולקאָווא־אָבטהיילונג האָט מיט איהר מוטהיגען קלאַפּ פערשטאַרקט די זאך פון דער ארבייטער־ און פויערים־רעוואָלוציע. דער וועג צוריק איז געשלאָסען. פאָראויס זעהען מיר קאַמפף, שטרויכלונגען, קרבנות, אָבער דער וועג איז קלאָהר און דער זיעג איז געזיכערט.

„דאָס רעוואָלוציאָנערע רוסלאַנד און די סאָוויעטען־מאכט מעג זיין שטאָלץ מיט דער פּולקאָווא־אָבטהיילונג, וואָס האָט געקעמפּפט אונטער דער קאָמאַנדא פון פּאָלקאָווניק וואַלדען. אייביגע עהרע דעם אנדענקען פון די געפאַלענע! רוהם די קריעגס־לייט פון דער רעוואָלוציע, די סאָלדאַטען און אָפיציערען, וואָס זיינען געווען געטריי צום פאָלק!

„עס לעבע דאָס רעוואָלוציאָנערע סאָציאַליסטישע פאָלקס־רוסלאַנד!

אינ׳ם נאָמען פונ׳ם ראַטה,

„ל. טראָצקי, פאָלקס־קאָמיסאַר.“

פאָהרענדיג איבער זנאַמענסקי פּלאַץ, האָבען מיר דערזעהן עפּעס אַן אונגעוועהנליכע מאַסע מענשען פאַר׳ן ניקאָלאַיעווסקי וואָקזאַל. עטליכע טויזענד מאַטראָזען האָבען זיך דאָרט אָנגעזאַמעלט. די ביקסען האָבען ארויסגעשטעקט פון דער מאַסע, ווי שטעכיגע האָהר.

א מיטגליעד פונ׳ם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פעראיין איז געשטאַנען אויף די טרעפּ און גע׳טענה׳ט צו די מאַטראָזען:

„חברים! מיר קענען אייך ניט פיהרען קיין מאָסקווע. מיר זיינען נייטראַל. מיר פיהרען ניט קיין סאָלדאַטען פון קיין צד. מיר קענען אייך ניט נעהמען קיין מאָסקווע, וואו עס הערשט אַזוי אויך בירגער־קריעג....“

דער פּלאַץ האָט געקאָכט ווי אַ קעסעל. די מאַטראָזען האָבען געשריען אין אויפרעגונג. די בעוואָפּענטע מענשען האָבען זיך גע־נומען רוקען פאָרווערטס. פּלוצלינג האָט זיך געעפענט אַן אַנדער טהיר. עס האָבען זיך בעוויזען צוויי אָדער דריי אייזענבאהן־אַר־בייטער, אַ מאַשיניסט אָדער עטוואָס עהנליכעס.

„קומט אריין, חברים, קומט אריין", האָט איינער אויסגעשריען. „מיר וועלען אייך נעהמען קיין מאָסקווע, אפילו קיין וולאַדיוואָסטאָק, אויב איהר ווילט! עס לעבע די רעוואָלוציאָן!"

קאַפּיטעל ניין

זיעג

ב ע פ ע ה ל נ ו מ ע ר 1.

„13טען נאָוועמבער, 1917, 38 מינוט נאָך 9 אינדערפריה.

„צו די סאָלדאַטען פון דער פּולקאָווא־אָבטהיילונג.

„נאָך אַ שווערען קאַמפף האָבען די סאָלדאַטען פון דער פּולקאָוואָ־אָבטהיילונג בעזיעגט די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע קרעפטען, וועלכע האָבען אין אונאָרדנונג צוריקגעטראָטען פון זייערע פּאָזיציעס און אונ־טער דעם שוץ פון צאַרסקאָיע סעלאָ זיך אָבגערוקט אין דער ריכטונג פון פּאַוולאָווסק דעם 2טען און גאַטשינאָ.

„אונזערע אוואַנגאַרדען האָבען פערנומען דעם צפון־מזרח'דיגען ווינקעל פון צאַרסקאָיע סעלאָ און די סטאַנציע אַלעקסאַנדראָווסקאַיאַ. לינקס איז געווען די קאָלפּינאָ־אָבטהיילונג, רעכטס — די אָבטהיילונג פון קראַסנאָיע סעלאָ.

„איך האָב בעפוילען די קרעפטען פון פּולקאָוואָ, זיי זאָלען פער־נעהמען צאַרסקאָיע סעלאָ און באַפעסטיגען די וועגען, וואָס פיהרען אין שטאָדט אריין, הויפּטזעכליך פון דער זייט פון גאַטשינאָ.

„אויך האָב איך געהייסען פאַרנעהמען פּאַוולאָווסקאָיע, באַפעס־טיגען איהר דרום'דיגע זייט און פערכאַפּען די אייזענבאַהן ביז דנאָ.

„די סאָלדאטען מוזען אָננעהמען אַלע מיטלען צו פערשטארקען די פערכאפּטע פּאָזיציעס. זיי דארפען בויען טראַנשעען און אנדערע פערטהיידיגונגס־מיטלען.

„זיי דארפען אָרגאניזירען פערבינדונגען מיט די אָבטהיילונגען פון קאָלפּינאָ און קראסנאָיע סעלאָ און מיט דעם שטאב פון דעם הויפּט־קאָמאנדיר איבער דער פערטהיידיגונג פון פּעטראָגראד.

(אונטערגעשריבען)

דער הויפּט־קאָמאנדיר איבער אַלע קרעפּטען,
וואָס קעמפּפען געגען דער קאָנטר־רעוואָלו־
ציאָנערער ארמעע פון קערענסקי
פּאָר־פּאָלקאָווניק מ ו ר א ו ו י אָ ו.

דיענסטאג אינדערפריה. וואָס האָט פּאסירט? ערשט צוריק מיט צוויי טעג איז פּעטראָגראד און די פעלדער ארום איהר געווען פול מיט אונאָרגאניזירטע באנדעס, וואָס האָבען געוואנדערט אהין און אהער. זיי האָבען ניט געהאט קיין שפּייז, ניט געהאט קיין אר־טילעריע, ניט געהאט קיין פיהרער, ניט געהאט קיין פּלאַן. וואָס האָט צונויפגעגאָסען אָט די צוואַשוואומענע מאסע פון אונדיסציפּלינירטע רויטע גווארדייצעס און סאָלדאטען אָהן אָפיצירען אין איין שטארקע ארמעע? וואָס האָט זיי געגעבען די פעהיגקייט צו פּאָלגען זייערע אייגענע אויסגעקליבענע קאָמאנדירען? וואָס האָט זיי פערהארטע־וועט, אַז זיי זאָלען קענען באגעגענען און ברעכען דעם אָנפאל פון ארטילעריע און קאָזאקען?

ניטאָ קיין כללים פאר אַ פאָלק אין דער צייט פון אַן אויפשטאנד. ניטאָ קיין מיליטערישע געזעצען פאר דעם ווילען פון אַ מאסע. ווער איז דען געגאנגען געגען די סאָוויעטען? יונקערס, קאָזאקען, פּריצים, גוטסבעזיצער, שווארצע מאה׳ס — מיט זיי האָט געדארפט קומען דער צאר, די אָכראנאַ, די סיבירער קאטאָרגע, און הינטער זיי די גרויזאמע געפאהר פון די דייטשען... זיעג איז פאר די סאָוויעטען געווען דאָס, וואָס קארלייל האָט אָנגערופען „רוהם און גליק אָהן אַן ענד״!

זונטאג ביינאכט, ווען די קאָמיסארען פון׳ם מיליטערישען רע־

וואָלוציאָנערען קאָמיטעט האָבען זיך פערצווייפעלטע אומגעקעהרט פונ׳ם פעלד, האָט דער גארניזאָן פון פעטראָגראַד אויסגעקליבען זיין קאָמיטעט פון פינף, זיין קריעגס־שטאַב, דריי סאָלדאטען און צוויי אָפיצירען, וואָס זיינען געווען ריין פון יעדען קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען השד. קאָמאַנדיר איז געווען פּאָלקאָווניק מוראַוויאָוו, א געוועזענער פּאַטריאָט, א פעהיגער מאַן, אָבער אויף איהם האָט מען געקוקט מיטביידע אויגען. אין קאָלפּינאָ, אין אָבוכאָוואָ, אין פּולקאָוואָ און אין קראַסנאָיע סעלאָ האָט מען אָרגאַניזירט דערוויילינגע אָבטהיילונגען. די אָבטהיילונגען זיינען ביסלעכווייז געוואָרען גרעסער, מחמת אלער־ליי צוזייטע און צושפּרייטע קרעפטען האָבען זיך אָנגעהויבען צונויפ־ציהען ארום זיי: סאָלדאטען, מאַטראָזען און רויטע גוואַרדייצעס, טהיילען פון געוועזענע פּאָלקען, פּיעכאָטע, קאַוואַלעריע, אַרטילעריע, עטליכע בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען...

עס איז געוואָרען טאָג. קאָזאַקישע פּאַטרולען האָבען זיך בעווי־זען. דאָ און דאָרט האָט זיך דערהערט שיסעריי. מענשען האָבען געשריען: „גיט זיך אונטער!“ איבער דעם גראָהען פעלד, אין דער קאַלטער רוהיגער לופט האָט זיך דערהערט דאָס גערויש פון שלאַכט. די קלאַנגען האָבען דערגרייכט די צעוואָרפענע באַנדעס, וואָס זיינען געווען פערשפּרייט נאָהענט און ווייט, געזעסען ארום קליינע פייערלעך, זיך געוואָרימט און געוואַרט... הייסט עס, די מלחמה געהט! די באַנדעס האָבען זיך אוועקגעלאָזט אַהין, וואו די שלאַכט האָט זיך צופלאַקערט. פון דער שטאָדט האָבען זיך שטראָ־מען ארבייטער געגאָסען איבער די פלאַכע וועגען. דערהערט די שיסעריי, האָבען זיי גענומען שפּאַנען גיכער. אָט אזוי האָבען זיך אויטאָמאַטיש צונויפגעקליבען הויפענס אויפגערעגטע מענשען, ארום יעדען פּונקט פון אָנפאַל. קאָמיסאַרען האָבען זיי אָנגעוויזען פּאָזי־ציעס, וואו זיי זאָלען שטעהן, אָדער געגעבען זיי ארבייט צו טהאָן. דאָס איז געווען ז י י ע ר שלאַכט, א שלאַכט פאַר ז י י ע ר א י י ג ע נ ע ר וועלט! זיי אַליין האָבען אויסגעקליבען די אָפּי־צירען. דער ווילען פון פיעלע צושאָטענע מענשען איז אויף א רגע געוואָרען איין פעראייניגטער ווילען...

די אָנטהיילנעהמער פון דער שלאַכט האָבען מיר נאָכדעם דער־צעהלט, ווי די מאַטראָזען האָבען געקעמפּפט ביז דער לעצטער קויל

און זיך נאָכדעם געלאָזט שטורמען די פיינדליכע פּאָזיציעס; ווי אזוי די אונגעאיבטע ארבייטער האָבען זיך געוואָרפען אויף די רייטענ־דע קאָזאקען און זיי אראָבגעריסען פון זייערע פערד; ווי אזוי די גרויסע הויפענס מענשען, וואָס האָבען זיך אין דער פינסטער אָנגע־זאמעלט אויפ'ן שלאַכטפעלד, האָבען זיך אויפגעהויבען ווי א גרויסע פערפלייצונג און האָבען זיך אויסגעגאָסען איבער'ן שונא... נאָך פאר האלבע נאכט זיינען די קאָזאקען צוקלאפּט געוואָרען און אָבגעטרעטען לאָזענדיג הינטער זיך די ארטילעריע. די ארמעע פונ'ם פּראָלעטאריאט, אויסגעצויגען איבער א לאנגער אונגלייכער שלאכט־ליניע, האָט זיך א רוק געטהאָן פאָרווערטס און זיך אריינגעקייקעלט אין צארסקאָיע נאָך איידער דער שונא האָט צייט געהאט צו צערשטערען די דראָהט־לאָזע סטאנציע. פון אָט דער סטאנציע האָבען די קאָמיסארען איצט אָנגעהויבען שליידערען אין דער וועלט אריין זייערע טריאומפס־געזאנגען...

„צו אלע סאָוויעטען פון ארבייטער־ און פויערים־דעפּוטאטען.

דעם 12טען נאָוועמבער האָט די רעוואָלוציאָנערע ארמעע אין א בלוטיגער שלאכט לעבען צארסקאָיע סעלאָ בעזיעגט די קאָנטר־רעוואָ־לוציאָנערע ארמעע פון קערענסקי און קאָרנילאָוו. אינ'ם נאָמען פון דער רעוואָלוציאָנערער רעגירונג בעפעהל איך אלע פּאָלקען, זיי זאָלען אָנהויבען אן אָפענסיווע געגען די פיינד פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראטיע, זיי זאָלען אָננעהמען אלע מיטלען צו ארעסטירען קערענסקי'ן און זאָלען ארויסווייזען א ווידערשטאנד געגען יעדע אוואנטורע, וואָס קען שטעלען אין געפאהר די ערראָבערונגען פון דער רעוואָלוציע און דעם זיעג פונ'ם פּראָלעטאריאט.

עס לעבע די רעוואָלוציאָנערע ארמעע!

מוראוויאָוו"

נייעס פון דער פּראָווינץ...

אין סעוואסטאָפּאָל האָט דער אָרטיגער סאָוויעט איבערגענומען די מאכט. א ריעזיגע פערזאמלונג פון מאטראָזען אויף די קריעגס־שיפען האָט געצוואונגען די אָפיצירען זיך אויסצושטעלען אין רייהע און שווערען טרייהייט דער נייער רעגירונג. אין ניזשני נאָווגאָראָד האָט דער סאָוויעט געהאלטען די מאכט. אין קאזאן איז פאָרגעקומען א גאסען־קאמפּף: די יונקערס און א בריגאדע ארטילעריע פון איין

זייט, דער באָלשעוויסטישער גאַרניזאָן פון דער צווייטער...

א פאַרצווייפעלטער קאַמפף האָט ווידער אויסגעבראָכען אין מאָסקווע. דער צענטער פון דער שטאָדט און דער קרעמל זיינען געווען אין די הענד פון די יונקערס און דער ווייסער גוואַרדיע. פון אַלע זייטען זיינען אויף זיי אָנגעפאַלען די סאָלדאַטען פון דעם מיליטעריש־רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. די סאָוויעט־אַרטילעריע איז גע־שטאַנען אויף דעם סקאָבעלעווסקי פּלאַץ, באָמבאַרדירט די שטאָדט־דומא און דעם האָטעל מעטראָפּאָל. אויף טווערסקאַיאַ און ניקיטס־קאַיאַ האָט מען אויפגעריסען די שטיינער פונ׳ם ברוק צו בויען באַרי־קאַדען און באַפעסטיגען טראַנשעען. א האָגעל פון מאַשין־האַרמאַטען האָט זיך געגאָסען אויף די רייכע שטאָדט־טיילען, וואו עס זיינען געווען די גרויסע בענק און די האַנדעלס־הייזער. עס איז ניט געווען קיין ליכט, קיין טעלעפאָנען. די בורזשואַזע בעפעלקערונג האָט געלעבט אין די קעלערס. לויט דעם לעצטען בולעטען, האָט דער מיליטערישער בעגריסונגען קיין פּעטראָגראַד — בעגריסונגען דער רעגיערונג פונ׳ם ליכע זיכערהייט אָן אולטימאַטום: דער קרעמל זאָל זיך אונטער־געבען, אַניט וועט מען איהם באָמבאַרדירען.

„באָמבאַרדירען דעם קרעמל?“ האָט דער געוועהנליכער בירגער זיך געפרעגט. „דאָס וועלען זיי ניט סמייען“!

פון וואָלאָגדאַ ביז טשיטאַ אין וויייטען סיביר, פון פּסקאָוו ביז סעוואַסטאָפּאָל אויפ׳ן שוואַרצען ים, אומעטום, אין די גרויסע שטעדט און אין די קליינע דערפער, האָט דער בירגער־קריעג געברענט און געפלאַקערט. פון טויזענדער פאַבריקען, פון פּויערים־געמיינדעס, פון פּאָלקען און אַרמעען, פון שיפען אויפ׳ן ברייטען ים זיינען אָנגעקומען בעגריסונגען קיין פּעטראָגראַד — בעגריסונגען דער רעגירונג פונ׳ם פאָלק.

די קאָזאַקען־רעגיערונג האָט טעלעגראַפירט קערענסקי׳ן פון נאָוואָ־טשערקאַסק: „די רעגיערונג פון דער קאָזאַקען־אַרמעע לאַדט איין די פּראָוויזאָרישע רעגירונג און די מיטגליעדער פונ׳ם ראַטה פון דער רוסישער רעפּובליק, אז זיי זאָלען קומען, אויב מעגליך, קיין נאָוואָטשערקאַסק, וואו מיר קענען צוזאַמען אָרגאַניזירען דעם קאַמפף נעגען די באָלשעוויקעס“.

אין פינלאַנד האָט זיך אויך געקאָכט. דער סאָוויעט פון העל־

זיננפאָרם און דער „צענטראַבאַלט“ (צענטראַל־קאָמיטעט פון׳ם באַלטי־שען פלאָט) האָבען צוזאַמען ערקלעהרט בעלאַגערונגס־צושטאַנד און האָבען געמעלדעט, אַז ווער עס וועט פּרוּווען שטערען די באָלשעוויס־טישע קרעפטען אָדער ווער עס וועט ארויסוויי זען אַ בעוואָפענטען ווי־דערשטאַנד נעגען זייערע בעפעהלען, וועט ווערען שווער בעשטראָפט. אין דער זעלביגער צייט האָט דער פינישער אייזענבאַהן־פערא יין אָרגאַניזירט אַ גענעראַל־סטרייק איבער׳ן גאַנצען לאַנד מיט דער פאָדערונג, אַז מען זאָל איינפיהרען די געזעצען וואָס דער סאָציאַליסטי־שער סיים האָט אָנגענומען אין יוני 1917, — דער זעלביגער סיים, וואָס קערענסקי האָט איהם פונאַנדערגעלאָזט...

גאַנץ פריה בין איך אַוועק אין סמאָלני.

ווען איך בין געגאַנגען איבער׳ן הילצערנעם טראָטואַר צווישען דעם טויער און דער געביידע, האָב איך דערזעהן די ערשטע שנייעלעך אין דער לופט. לאַנגזאַם האָבען זיי געפלאַטערט פון דעם גראָהען קיהלען הימעל. „שנעע!“ האָט דער סאָלדאַט ביים טהיר אויסגע־רופען, און אַ ברייטער שמייכעל האָט פונאַנדערגעצויגען זיין פּנים. „שנעע, דאָס איז גוט צום געזונד!“ אינוועניג האָבען די לאַנגע טונקעלע קאָרידאָרען און די גרויסע צימערען אויסגעזעהן ווי לעדיג. אין דער ריעזיגער געביידע האָט זיך קיינער ניט געריהרט. איך האָב אָבער בעמערקט עפּעס אַן אומרוהיג גערויש, געמישט מיט אונגע־וועהנליכע קלאַנגען. ווען איך האָב זיך ארומגעקוקט, האָב איך גע־זעהן, אַז אומעטום, ביי די ווענד, אויף דער פּאָדלאָגע, זיינען מענ־שען געלעגען און געשלאָפען. גראָבע, שמוציגע מענשען, ארבייטער און סאָלדאַטען, בעשפּריצט אָדער אויסגעוואַלגערט אין בלאָטע, זיינען געלעגען אין אַלערליי פּאָזעס, איינציגווייז אָדער אין הויפענס, געלע־גען פונאַנדערגעוואָרפען ווי טויט. איינינע האָבען געהאַט צוריסענע באַנדאַזשען, איינגעשמירט אין בלוט. ביקסען און גאַרטלען מיט קוילען האָבען זיך געוואַלגערט ארום און ארום. די זיעגרייכע פּראָ־לעטאַרישע אַרמעע!

אינ׳ם בופעט אויפ׳ן אויבערשטען שטאָק איז געווען אַזוי פיעל שלאָפענדיגע, אַז מען האָט קוים געקענט דורכגעהן. די לופט איז געווען שלעכט. דורך די פאַרנעבעלטע פענסטער האָט אריינגעקוקט אַ בלאַ־סער טאָג. אַן אָבגעקיהלטער, צוקנייטשטער סאַמאָוואַר איז געשטאַ־

נען אויפ'ן טיש, און אין עטליכע גלעזער איז נאָך געווען טהעע אויפ'ן דנאָ. לעבען זיי איז געלעגען אַן עקזעמפּלאַר פון דעם לעצטען בולעטען פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. אויפ'ן בלאַט האָט אימיצער אָנגעשריבען מיט אַ שווערער, אונזיכערער האַנד. דאָס האָט איינער פון די סאָלדאַטען פארצייכענט מיט אַ בליישטיפט די נעמען פון זיינע חברים, וועלכע זיינען געפאַלען אין דער שלאַכט נעגען קערענסקי. די אותיות זיינען געווען צושוואומען, אקוראט ווי טרעהרען זיינען אויף זיי געפאַלען...

אלעקסיי ווינאָגראַדאָוו.

ד. מאָסקווין.

ס. סטאָלביקאָוו.

א. וואָסקרעסענסקי.

ד. לעאָנסקי.

ד. פּרעאָבראַזשענסקי.

וו. ליידאַנסקי.

מ. בערטשיקאָוו.

די דאָזיגע חברים האָט מען גערופען אין דער אַרמעע דעם 15טען נאָוועמבער, 1916. נאָר דריי זיינען געבליבען פון זיי אַלע:

מיכאַאיל בערטשיקאָוו.

אלעקסעי וואָסקרעסענסקי.

דמיטרי לעאָנסקי.

שלאָפט, קעמפּפער־אָדלערס, שלאָפט מיט אַ רוהיגער זעעל. ליעבע,טייערע, איהר האָט פערדיענט גליק און אייביגען פריעדען.

אונטער דער ערד פונ'ם קבר האָט איהר ענג געשלאָסען די רייהען.

שלאָפט, בירגער!

נאָך דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט איז געווען וואָך. ער האָט געטהאָן זיין ארבייט. פון אַן אינוועניגסטען צימער איז ארויסגעקומען סקריפּניק און האָט אונז איבערגעגעבען, אַז מען האָט ארעסטירט גאָץ'ן, נאָר יענער האָט געלייקענט, אַז ער האָט אונטערגעשריבען די פּראָקלאַמאַציע פונ'ם רעגיערונגס־קאָמיטעט. דאָס זעלביגע האָט געטהאָן אווקסענטיעוו. דער רעטונגס־קאָמיטעט גופא

האָט געלייקענט, אז ער האָט ארויסגעלאָזט דעם אויפרוף צום גאר־ניזאָן. ס׳איז נאָך געווען אונצופריעדענהייט צווישען די פאָלקען, האָט סקריפּניק געזאָגט, דער וואָלינסקי פאָלק האָט זיך אָבגעזאָגט קעמפּפען געגען קערענסקי׳ן.

עטליכע אָבטהיילונגען פון נייטראַלע סאָלדאַטען מיט טשערנאָוו׳ן אן דער שפּיץ זיינען געווען אין גאַטשינא. זיי האָבען געפּרואווט איינרערען קערענסקי׳ן ער זאָל אָבשטעלען זיין בעוועגונג אויף פּעט־ראָגראַד.

סקריפּניק האָט זיך צולאַכט. „הייננטיגע צייטען איז ניטאָ קיין נייטראַלע״, האָט ער געזאָגט „מיר האָבען געוואונען!״ זיין שאַרפער בעבערדעלטער פּנים האָט געלויכטען ווי מיט א רעליגיעזער התפּעלות. „איבער 60 דעלעגאַטען זיינען אָנגעקומען פונ׳ם פראָנט. זיי גאראַנ־טירען אונז די שטיצע פון אלע ארמעען, א חוץ די סאָלדאַטען, וואָס געפינען זיך אויפ׳ן רומענישען פראָנט: פון זיי האָבען מיר נאָך קיינע ידיעות ניט געהאַט. די ארמעע־קאָמיטעטען האָבען ניט צוגע־לאָזט די נייעס פון פּעטראָגראַד, אָבער מיר האָבען איצט אָרגאַניזירט א סיסטעם פון קוריערען...״

איבער׳ן לאַנגען קאָרידאָר איז אָנגעקומען קאַמענעוו, א פּער־מאַטערטער פון א גאַנצער נאַכט ארבייט אין דער קאָנפערענץ צו בילדען א נייע רעגיערונג, אָבער א גליקליכער. „די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיינען שוין געניייגט אונז אריינצולאָזען אין דער נייער רעגיערונג״, האָט ער מיר געזאָגט. „אלע גרופּען פונ׳ם רעכטען פליגעל האָבען זיך דערשראָקען פאר די רעוואָלוציאָנערע טריבונאַלען; אין פּחד פערלאַנגען זיי פון אונז, אז מיר זאָלען זיי פונאַנדערלאָזען איידער מיר נעהמען זיך צו ווייטערדיגער ארבייט... מיר האָבען אָנגענומען דעם פאָרשלאַג פון דעם אייזענבאַהן־פעראיין צו בילדען א פעראייניגטע סאָציאַליסטישע רעגיערונג, און דער פעראיין ארבייט איצט איבער דעם פּלאַן. דאָס אלעס איז א רעזולטאַט פון אונזער נצחון. ווען מיר זיינען געווען בסתר המדרגה, האָבען זיי מיט אונז אפילו ניט געוואָלט רעדען. איצט איז מען שוין געקומען צו דער דעה, אז מען דארף מאַכען עפּעס א פּשרה מיט די סאָוויעטען... וואָס אונז פעהלט — איז א ענטשיידענדער זיעג. קערענסקי וויל א וואַפענשטילשטאַנד, אָבער ער וועט זיך מוזען אונטערגעבען...״

אַט דאָס איז געווען די שטימונג פון די באָלשעוויסטישע פיהרער אין יענער צייט. ווען אַן אויסלענדישער זשורנאַליסט האָט געפרעגט טראָצקי'ן, וואָס פאַר אַ ערקלעהרונג ער וויל אַרויסגעבען פאַר דער וועלט, האָט טראָצקי געענטפערט: „די איינציגע מעגליכע ערקלעה־רונג אין איצטיגען מאָמענט איז די, וואָס מיר מאַכען דורכ'ן מויל פון אונזערע קאַנאָנען.“

אָבער אונטער דער כוואַליע פון זיעג האָט זיך נעגאָסען דער טונקעלער שטראָם פון אונרוהיגקייט און זאָרג. עס איז געשטאַנען די פראַגע וועגען פינאַנצען. דער פעראיין פון באַנק־אַנגעשטעלטע האָט ניט געפאָלגט דעם בעפעהל פונ'ם מיליטערישען־רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. אָנשטאָט צו עפענען די בענק האָט דער פעראיין אָבגע־האַלטען אַ פערזאַמלונג און ערקלעהרט אַ פאָרמעלען סטרייק. סמאָלני האָט פערלאַנגט אַזוינע 35 מיליאָן רובעל פון דער שטאַאטס־באַנק, אָבער דער קאַסיר האָט פערשלאָסען די געמויערטע קעלערס און האָט געצאָהלט נאָר די פערטרעטער פון דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג. די רעאַקציאָנערען האָבען אויסגענוצט די שטאַאטס־באַנק אַלס אַ פּאָליטיש געוועהר... ווען, למשל, דער אַלל־רוסישער אייזענבאַהן־פעראיין האָט געפאָדערט געלד צו צאָהלען די אַנגעשטעלטע פון די רעגיערונגס־אייזענבאַהנען, האָט מען זיי אָבגעשיקט אין סמאָלני...

איך בין אַריבערגעגאַנגען אין שטאַאטס־באַנק זיך זעהן מיט'ן נייעם קאָמיסאַר. דאָס איז געווען אַ אוקראַינער באָלשעוויק מיט רויטע האָר. זיין נאָמען איז געווען פּעטראָוויטש. ער האָט גע־פּרואווט אַריינטראָגען אַ ביסעל אָרדנונג אינ'ם תהו ובהו, וואָס דער סטרייק פון די אַנגעשטעלטע האָט אָנגעמאַכט. אין אַלע קאַנצעלאַריעס פון דעם ריעזיגען בנין זיינען געזעסען פריייוויליגע, סאָלדאַטען און מאַטראָזען, און געשוויצט. זיי האָבען זיך נעבעך געמאַטערט מיט אַלע כחות איבער די גרויסע באַנק־ביכער, זיי האָבען אַזש אַרויס־געשטעקט די צינגער פון זייערע מיילער אין גרויס התמדה, אָבער מען האָט געזעהן, אַז זיי פערשטעהען ניט אַ וואָרט...

די דומאַ איז געווען איבערגעפּאַקט. דאָ און דאָרט האָט מען נאָך אַרויסגעזאָגט אַ הייס וואָרט נעגען דער נייער רעגיערונג, אָבער דאָס האָט געטראָפען זעלטען. דער צענטראַלער ערד־קאָמיטעט האָט

ארויסגעלאזט אן אויפרוף צו די פויערים, אז זיי זאלען ניט אנערקענען דאס ערד־געזעץ פונ׳ם סאוויעטען־קאנגרעס, ווייל דאס וואלט געפיהרט צו אונארדנונג און בירגער־קריעג. דער שטאדט־גאלאווא שריידער האט געמעלדעט, אז צוליעב דעם באלשעוויסטישען אויפשטאנד וועט מען מוזען אבלייגען די וואהלען צו דער גרינדונגס־פערזאמלונג אויף אן אונבעשטימטע צייט.

צוויי פראגען האבען קענטיג פערנומען דעם אויבען־אן אין אלע־מענס געדאנק: ערשטענס, אבשטעלען די בלוט־פערגיסונג פון א שארפען בירגער־קריעג, צווייטענס, בעשאפען א נייע רעגיערונג. מען האט שוין מעהר ניט גערעדט וועגען „פערניכטען די באלשעוויקעס" און מען האט זעהר ווייניג גערעדט וועגען אויסשליסען זיי פון דער רעגיערונג; אויב עמיצער האט דאס יא דערמאהנט, זיינען דאס געווען די פאלקס־סאציאליסטען און די פויערים־סאוויעטען. אפילו דער צענטראלער ארמעע־קאמיטעט, דער שטארקסטער שונא פון סמאל־ני, האט טעלעפאנירט פון דער הויפט־קווארטיר אין מאהילעוו: „אויב מען קען ניט גרינדען קיין נייעם קאבינעט סיידען מען קומט צו אן אויסגלייך מיט די באלשעוויקעס, שטימען מיר איין, אז מען זאל זיי צולאזען אין דער מינדערהייט."

די „פראוודא" האט זיך אויסגעלאכט פון קערענסקי׳ס „מענשענ־פריינדליכע געפיהלען". די צייטונג האט געדרוקט זיינע א טעלע־גראמע צום רעגיערונגס־קאמיטעט:

„אין הסכם מיט דעם פארשלאג פון דעם רעטונגס־קאמיטעט און אלע דעמאקראטישע ארגאניזאציעס, וואס זיינען מיט איהם פער־בונדען, האב איך אבגעשטעלט אלע מיליטערישע האנדלונגען געגען די אינסורגענטען. מען האט געשיקט א דעלעגאט פונ׳ם קאמיטעט צו אנהויבען פערהאנדלונגען מיט זיי. נעהמט אן אלע מיטלען, אז מען זאל אבשטעלען אוננויטיגע בלוט־פארגיסונג".

דער אלל־רוסישער אייזענבאהן־פעראיין האט ארויסגעשיקט א טעלעגראם איבער גאנץ רוסלאנד:

„די קאנפערענץ פון דעם אייזענבאהן־פעראיין מיט פערטרעטער פון ביידע קעמפפענדע צדדים, וועלכע זעהען איין די נויטיגקייט פון א פשרה, פראטעסטירט ענערגיש געגען פאליטישע טעראריזם אינ׳ם איצטיגען בירגער־קריעג, וועלכער ווערט געפיהרט צווישען

פערשיעדענע פראקציעס פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראַטיע. די קאָנפערענץ ערקלעהרט, אַז פּאָליטישער טעראָריזם, וואָס פאַר אַ פאָרם ער זאָל ניט אָננעהמען, איז אין היפוך מיט דער אידעע פון אונטער־האַנדלונגען וועגען אַ נייער רעגיערונג..."

די קאָנפערענץ האָט געשיקט דעלעגאַטען צום פראָנט און קיין גאַטשינאַ. אין דער קאָנפערענץ גופא האָט עס אויסגעזעהן, אַז מען האַלט שוין ביי אַן אויסגלייך. מען האָט שוין אפילו געהאַט בעשלאָסען אויסצוקלייבען אַ פּראָוויזאָרישען פאָלקס־ראַטה, וועלכער זאָל בעשטעהן פון אַזוינע פיער הונדערט מיטגליעדער — פינף און זיעבציג פון סמאָלני, פינף און זיעבציג פון דעם אַלטען צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, — די איבעריגע פון די שטאָדט־דומאס, פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען, ערד־קאָמיטעטען און פּאָליטישע פּארטייען. טשערנאָוו האָט געזאָלט זיין דער נייער פּרעמיער. לענין און טראָצקי, האָט מען געשמועסט, זאָלען ניט טאָרען אריין אין קאַבינעט...

מיטאָג־צייט בין איך ווידער געווען לעבען סמאָלני. איך בין געשטאַנען אויפ'ן גאַס פאַר'ן אינסטיטוט און גערעדט מיט'ן אָנטרייבער פון אַן אַמבולאַנס, וואָס האָט געדאַרפט אָבפאָהרען צום רעוואָלוציאָנערען פראָנט. קען איך פאָהרען מיט איהם? געוויס! דער מאַן איז געווען אַ פרייוויליגער, אַ סטודענט פונ'ם אוניווערזיטעט. ווען מיר זיינען געפאָהרען איבער דער גאַס, האָט ער צו מיר געשריען איבער זיין אַקסעל אויף דייטש: „אַלזאָ, גוט! אין די קאַזאַרמעס וועלען מיר עסען!"

אויף קיראָטשנאַיא זיינען מיר אריינגעפאָהרען אין אַ ריעזיגען הויף, ארומגערינגעלט מיט מיליטערישע בנינים. מיר זיינען ארויפגעגאַנגען איבער טונקעלע טרעפּ און אריין אין אַ נידריגען צימער מיט איין פענסטער. ארום אַ לאַנגען הילצערנעם טיש זיינען געזעסען אַזוינע צוואַנציג סאָלדאַטען און מיט הילצערנע לעפעל געגעסען שטשי פון אַ גרויסער צינערנער שיסעל. זיי האָבען הויך גערעדט און געלאַכט.

איך האָב מיט זיי פערפיהרט אַ געשפּרעך. איינער, אַ יונגער פעלדפעבעל מיט'ן נאָמען באַקלאַנאָוו, האָט גערעדט פראַנצויזיש. איך האָב איהם געזאָגט, אַז איך פאָהר אין צאַרסקאָיע סעלאָ. „איך

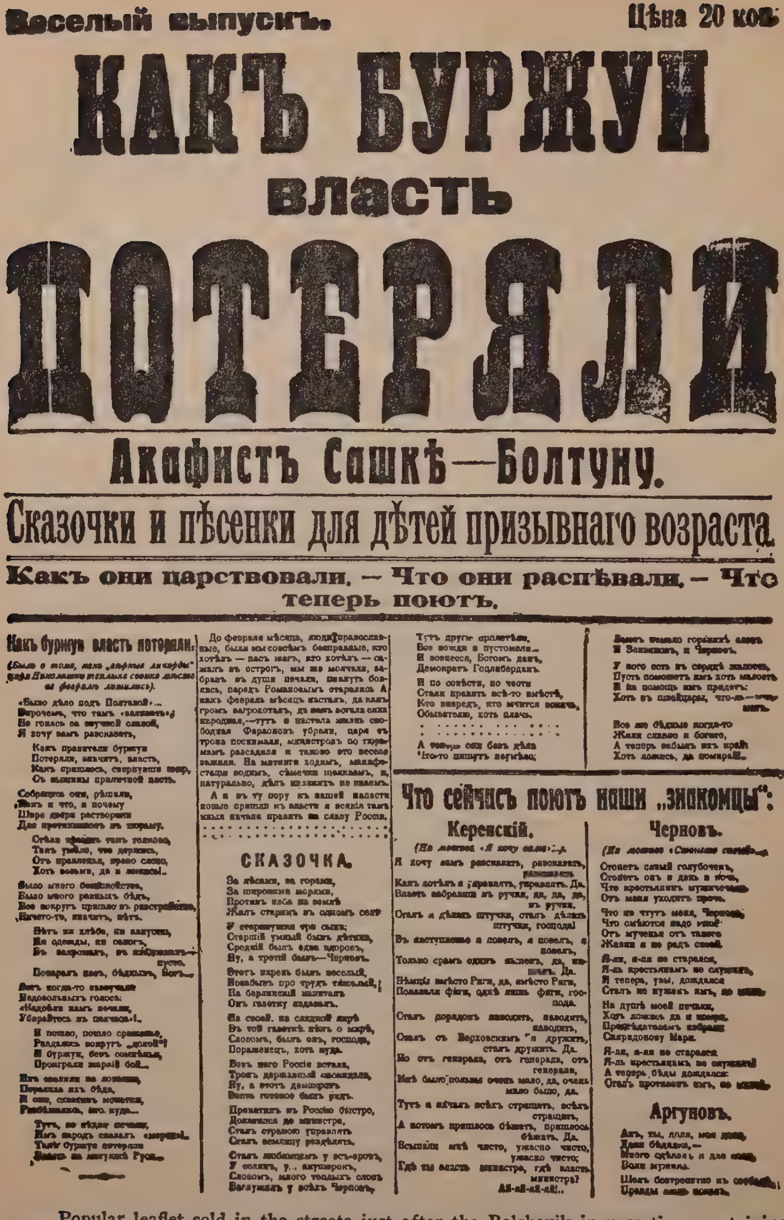
Веселый выпускъ. Цѣна 20 коп.

КАКЪ БУРЖУИ власть ПОТЕРЯЛИ

Акафистъ Сашкѣ—Болтуну.

Сказочки и пѣсенки для дѣтей призывнаго возраста.

Какъ они царствовали. — Что они распѣвали. — Что теперь поютъ.

Какъ буржуи власть потеряли.

СКАЗОЧКА.

Что сейчасъ поютъ наши „знакомцы“:

Керенскій.

Черновъ.

Аргуновъ.

Popular leaflet sold in the streets just after the Bolshevik insurrection, containing rhymes and jokes about the defeated bourgeoisie and the "moderate" Socialist leaders. Called, "How the Boorzhui (Bourgeoisie) Lost the Power."

אויך", האָט באַקלאַנאָוו פּלוצלונג געזאָגט. „און איך — און איך —"
די גאַנצע קאָמפּאַניע האָט אויפ'ן אָרט בעשלאָסען פאָהרען אין צאַרס־קאָיע סעלאָ.

עס האָט זיך דערהערט אַ קלאַפּ אין טהיר. די טהיר האָט זיך געעפענט און עס האָט זיך בעוויזען דער פּאָלקאָווניק. קיינער האָט זיך ניט אויפגעהויבען, נאָר אַלע האָבען איהם פרעהליך בעגריסט. „קען איך אריינגעהן?" האָט דער פּאָלקאָווניק געפרעגט. „פּראָסים! פּראָסים!" האָבען זיי הערצליך געענטפערט. דער פּאָלקאָווניק איז אריינגעקומען מיט אַ שמייכעל אויף די ליפּען. דאָס איז געווען אַ הויכער מאַן מיט אַ פיינעם אויסזעהן. געטראָגען האָט ער אַ מאַנטעל פון ציעגען־פעל אויסגעהאַפּט מיט גאָלד. „מיר דאכט זיך, איך האָב געהערט, אַז איהר ווילט פאָהרען אין צאַרסקאָיע סעלאָ, חברים", האָט ער געזאָגט. „קען איך פאָהרען מיט אייך?"
באַקלאַנאָוו האָט אַ טראַכט געטהאָן. „איך גלויב ניט, אַז מיר האָבען דאָ וואָס צו טהאָן היינטיגען טאָג", האָט ער געענטפערט. „יא, טאָוואַרישטש, קומט מיט אונז, מיר וועלען זיין זעהר צופריעדען". דער פּאָלקאָווניק האָט איהם געדאַנקט, זיך אַנידערגעזעצט און אָנגע־גאָסען אַ גלאָז טהעע.

באַקלאַנאָוו האָט מיר ערקלעהרט די לאַגע. גערעדט האָט ער שטילערהייד, כדי ער זאָל ניט בעליידיגען דעם פּאָלקאָווניק'ס גע־פיהלען. „די מעשה איז אזוי", האָט ער געזאָגט, „איך בין דער פאָרזיצענדער פונ'ם קאָמיטעט. דער קאָמיטעט פערוואַלטעט איבער דעם גאַנצען באַטאַליאָן, אָבער וואָס איז שייך דעם פּאָלקאָווניק, האָבען מיר איהם אויסגעקליבען, אַז ער זאָל קאָמאַנדעווען נאָר אין דער צייט פון מיליטערישע אָפּעראַציעס. דעמאָלט מוזען מיר אַלע פאָלגען זיין בעפעהל. אָבער אין אַלע זיינע האַנדלונגען איז ער פער־אַנטוואָרטליך פאַר אונז. אין די קאַזאַרמעס דאַרף ער זיך פריהער אָנפרעגען ביי אונז איידער ער טהוט עפּעס. מען וואָלט איהם גע־קענט אָנרופען אונזער עקזעקוטיוו־אָפיציר"...

מען האָט אונז געגעבען געוועהר, רעוואָלווערען און ביקסען — „ווער ווייס. מיר קענען נאָך בעגעגענען קאָזאַקען" — און מיר אַלע האָבען זיך אריינגעקליבען אין דעם אַמבולאַנס. מען האָט

איך ארויפגעלעגט דריי גרויסע פעק צייטונגען פאר'ן פראָנט. מיט א קלאפעריי זיינען מיר דורכגעפאָהרען ליטייני און ארויף אויף זאגאראָדני פראָספעקט. לעבען מיר איז געזעסען א יונגערמאן מיט עפּאָלעטען פון א פּאָרוטשיק. ער האָט, דאכט זיך, געקענט רעדען פליסיג אויף אלע אייראָפּעאישע שפּראכען. ער איז געווען א מיט־גליעד פון דעם באטאליאָן־קאָמיטעט.

„איך בין ניט קיין באָלשעוויק", האָט ער מיר פערזיכערט מיט היץ. „איך געהער צו א זעהר אלטער ארעליגער פאמיליע. איך אליין וואָלט זיך זיכער אָנגערופען א קאדעט..."

„אָבער ווי קומט ?" האָב איך ערשטוינט געפרעגט.

„אָה, יא, איך בין א מיטגליעד פון דעם קאָמיטעט. איך בעהאלט ניט מיינע פּאָליטישע איבערצייגונגען. אָבער דאָס ארט ניט מיינע חברים, מחמת זיי ווייסען, אז איך האלט ניט פון שטעלען זיך געגען דעם ווילען פון דער מעהרהייט... פון דעסטוועגען האָב איך זיך אָב־געזאָגט אנטהייל צו נעהמען אין דעם איצטיגען בירגער־קריעג, ווייל איך גלויב ניט אין קעמפּפען מיט געוועהר אין האנד געגען מיינע רוסי־שע ברידער..."

„פראָוואָקאטאָר! קאָרנילאָוועץ!" האָבען די אנדערע צו איהם געשריען אין שפּאָס און איהם געקלאפּט אין דער פּלייצע.

מיר זיינען דורכגעפאָהרען אונטער דער גראָהער שטיינערנער ארקאדע פון דעם מאָסקווער טויער, בעדעקט מיט גאָלדענע צאצקעס, שווערע קייזערליכע אָדלערס און נעמען פון רוסישע צארען. אונזער אמבולאנס האָט זיך אוועקגעלאָזט איבער דעם ברייטען, גלייכען שאָסעי, וואָס האָט אויסגעזעהן גרוילוך אונטער דער לייכטער דעק פונ'ם ערשטען שנעע. איבער'ן שאָסעי זיינען געגאנגען געדיכטע מאסען רויטע גווארדייצעס, געשפּאנט צום רעוואָלוציאָנערען פראָנט מיט געשרייען און געזאנגען; אנדערע, מיט גראָהע פּנים'ער און אויסגעשמירט אין בלאָטע, זיינען געגאנגען צוריק. געוועהנליך האָבען ווי אויסגעזעהן גאָר יונגע אינגלעך. עס זיינען געגאנגען פרויען מיט לאָפּעטעס, איינינע מיט ביקסען און פּעהנדלעך, איינינע האָבען גע־טראָגען אויף זייערע ארבעל דעם באנד פון דעם רויטען קרייץ, — אלע איינגעבויגענע, אויסגעהאָרעוועטע פרויען פונ'ם אָרימסטען צושטאנד;

אָבטהיילונגען סאָלדאַטען האָבען מאַרשירט אָהן אַ סדר; ווען זיי האָבען בעגעגענט די רוימע גוואַרדייצעס, האָבען זיי געשריען פריינדלי־כע גרוסען; עס זיינען געגאַנגען מאַטראָזען מיט אַן ערנסט־בייזען אויסדרוק אויפ׳ן פנים; עס זיינען געגאַנגען קינדער מיט פעקלעך שפּייז פאַר זייערע טאַטעס און מאַמעס. די דאָזיגע גאַנצע מאַסע האָט געשפּאַנט אין דער ווייסליכער בלאָטע, וואָס האָט בעדעקט די שטיינער פון דעם שאָסעי. מיר זיינען געפאָהרען פאַרביי האַרמאַטען, וואָס האָבען זיך געצויגען קיין דרום־צו מיט ט בראַזג און קלינגעריי; פאַרביי מאָטאָר־וואַגענס אָנגעזעצט מיט באַוואָפענטע מענשען; פאַר־ביי אַמבולאַנסען מיט פאַרוואונדעטע, געפיהרט פון שלאַכט־פעלד; איינמאָל האָבען מיר אפילו געזעהן אַ פויערישען וואָגען וואָס האָט לאַנגזאַם געסקריפּעט איבער׳ן וועג; אין וואַגאָן איז געזעסען אַ בלאַ־סער בחור אָנגעבויגען איבער זיין פאַרוואונדעטען בויך. דער בחור האָט געקרעכצט מיט אַ מאָנאָטאָנער שטימע. אויף ביידע זייטען וועג האָ־בען ווייבער און אַלטע מענער געגראָבען טראַנשעען און אָנגעצויגען שטעכיגע דראָטען. די וואָלקענס האָבען זיך לאַנגזאַם אָבגערוקט קיין צפון, און עס האָט זיך בעוויעזען אַ בלייכע זון. פעטראָגראַד האָט געבלישטשעט איבער די פלאַכע זומפּיגע פעלדער. רעכטס האָבען זיך געהויבען ווייסע, גאָלדענע און קאָליערענדע קופּאָלען און דעכער; לינקס זיינען געשטאַנען הויכע קוימענס, פון אייניגע האָט זיך געהוי־בען אַ שוואַרצער רויך. ווייטער האָט אַ נידריגער הימעל זיך גע־שטרעקט איבער פינלאַנד. אויף ביידע זייטען וועג האָבען מיר גע־קענט זעהן קירכען, מאָנאַסטירען... אַמאָל האָט זיך בעוויזען אַ מאָ־נאָך. שטום און ערנסט האָט ער געקוקט, ווי עס קלאַפּט דער דופּק פון דער פּראָלעטאַרישער אַרמעע איבער׳ן ברייטען וועג.

אין פּולקאָוואָ האָבען די וועגען זיך געשיידט. מיר האָבען זיך אָבגעשטעלט אינמיטען אַ גרויסען עולם. דאָ איז געווען אַ מין צענטער, וואוהין מענשען האָבען זיך געגאָסען פון דריי זייטען: פריינד האָבען זיך בעגעגענט, זיך לעבעדיג אָבגעגעבען מזל טוב, דערצעהלט איינער דעם אַנדערען די פּרטים פון דער מלחמה. דאָרט, וואו די וועגען שיי־דען זיך. האָבען קויהלען צולעכערט אַ רייהע הייזער, און אַרום און אַרום אויף אַ האַלבער מייל איז די ערד געווען אויפגעריסען און צר־

קנאָטען. דאָ האָט די שלאַכט געהערשט מיט ווילדער וואוטה. ניט ווייט זיינען ארומגעלאָפען הונגעריגע קאָזאַקישע פערד אָהן רייטער; זיי האָבען ניט געהאט וואָס צו עסען: דאָס גראָז פון די פעלדער איז שוין לאַנג געווען טויט. אַ רויטער גוואַרדייעץ האָט זיך געפּרואווט אויפזעצען אויף איינעם אַזאַ פערד, ער איז אָבער ניט געווען פלינק און איז אַלעמאָל אַראָבגעפאַלען אויף דער ערד. די טויזענדער פּראָסטע מענשען ארום און ארום האָבען זיך געפרעהט ווי קליינע קינדער.

ווען מען נעהמט זיך איבער'ן לינקען וועג אין דער ריכטונג, וואו עס זיינען אָבגעטרעטען די לעצטע קאָזאַקען, קומט מען צו אַ דערפעל אויף אַ נידריגען בערגעל. פון דאָרטען עפענט זיך אַ פּראַכטפאָלע פּאַנאָראַמע אויף דעם גאַנצען ריעזיגען פעלד. פלאַך און גראָה ליעגט דאָס פעלד, ווי אַ ים אין שטילען וועטער; אויבען הענגען וואָלקענס, ווי מאָדנע טהורמס; העט ווייט גיסט די גרויסע שטאָדט ארויס טויזענדער מענשען איבער אַלע וועגען. לינקס איז געלעגען דאָס בערגעל פון קראַסנאָיע סעלאָ, דער פּלאַץ וואו די קייזערליכע גוואַרדיע האָט זומער־צייט אָבגעהאַלטען איהרע פּאַראַדען, און די קייזערליכע מילך־פאַרם. נעהנטער אהערצו האָט קיין זאַך ניט געשטערט די מאָנאָטאָנע פלאַכקייט פונ'ם לאַנדשאַפט, נור דאָ און דאָרט האָט זיך געזעהן אַ מאָנאַסטיר ארומגערינגעלט מיט אַ פּאַרקען, אַן איינצעלנע פאַבריק, עטליכע גרויסע בנינים אין מיטען פעלד, מסתמה יתומים־הייזער אָדער מושב זקנים'ס...

„אָט אָ דאָ", האָט מיר דער שאָפער געזאָגט, ווען מיר זיינען געפאָהרען איבער אַ וויסטען בערגעל, „אָט אַ דאָ איז געשטאָרבען ווערא סלוצקאיא. יאָ, די באָלשעוויטשקע, אַ מיטגליעד פון דער דומא. דאָס האָט געטראָפען היינט גאַנץ פריה. זי איז געווען אין אַן אויטאָמאָביל, צוזאַמען מיט זאַלקינד'ן און נאָך איינעם. עס איז געווען אַ וואַפען־שטילשטאַנד, און זיי האָבען זיך געלאָזט צו די פאָדערשטע טראַנשעען. זיי האָבען גערעדט און געלאַכט. פּלוצלונג האָט אימיצער אין קערענסקי'ס בעפאַנצערטען אויטאָמאָביל דערזעהן די דריי און האָט אויסגעשאָסען פון אַ האַרמאַט. אין אויטאָמאָביל איז געווען קערענסקי גופא. אַ גראַנאַטע האָט געטראָפען ווערא סלוצקאיא און זי געטויטעט..."

צאַרסקאָיע איז געווען איבערפילט מיט זיעגרייכע העלדען פון דער פּראָלעטאַרישער מחנה. דער פּאַלאַץ, וואו עס פלעגען פאָרקומען די זיצונגען פון דעם סאָוויעט, האָט איצט געזוישט ווי א ביהן־שטאָק. אינ׳ם הויף זיינען געשטאַנען רויטע גוואַרדייצעס און מאַטראָזען. פאר די טהירען זיינען געשטאַנען וואַך־לייט, און א שטראָם פון קוריערען און קאָמיסאַרען האָט זיך געגאָסען אריין און ארויס. אין דעם זאַל פון׳ם סאָוויעט האָט געקאָכט א סאַמאָוואַר, און אזוינע פופציג ארבייטער־סאָלדאַטען, מאַטראָזען און אָפיצירען זיינען געשטאַנען ארום און ארום, געטרונקען טהעע און גערעדט אויף וואָס די וועלט שטעהט. אין איין ווינקעל האָבען צוויי ארבייטער געפּרואווט לאָזען א מולטיגראַפישע מאַשין (א מאַשין וואָס קען דרוקען עטליכע עקזעמפּלאַרען מיט אמאָל), אָבער זייערע הענד זיינען געווען אונגעשיקט. ביים מיטעלסטען טיש איז דער געזונדער דיבענקאָ געזעסען אָנגעבויגען איבער א לאַנד־קאַרטע און מיט א בלויען און רויטען בליי־פעדער אָנגעמערקט פּאָזיציעס פאר דער אַרמעע. אין דער לינקער האַנד האָט ער, ווי זיין שטייגער איז, געהאַלטען א ריזיגען רעוואָלווער פון בלויען שטאָל.

באלד האָט ער זיך אוועקגעזעצט פאר א שרייב־מאַשין און גע־נומען אויסקלאַפּען עפּעס מיט איין פינגער; אלע ווײַלע פלעגט ער זיך אָבשטעלען, אויפהויבען דעם רעוואָלווער און איהם גלעטען מיט ליעבע.

ביים וואַנד איז געשטאַנען א קאַנאַפּע, און אויף איהר איז גע־לעגען אויסגעצויגען א יונגער ארבייטער. צוויי רויטע גוואַרדייצעס האָבען זיך אָנגעבויגען איבער איהם, אָבער דער איבעריגער עולם האָט זיך אויף איהם ווייניג אומגעקוקט. דער ארבייטער האָט געהאַט א לאָך אין זיין ברוסט: דורך זיינע קליידער האָט פריש בלוט ארויס־געשפּריצט מיט יעדען האַרץ־קלאַפּ. זיינע אויגען זיינען געווען גע־שלאָסען, און זיין יונגער פּנים, אין א ראַהם פון א בערדעל, איז גע־ווען גרינליך־ווייס. ער האָט נאָך געאָטהעמט, שוואַך און לאַנגזאַם, און מיט יעדען אָטהעם האָט ער ארויסגעזיפצט: „מיר בודעט! מיר בודעט! (פרידען וועט קומען! פרידען וועט קומען!)“.

ווען מיר זיינען אריינגעקומען, האָט דיבענקאָ אויפגעהויבען דעם קאָפּ. „אָה, דאָס זייט איהר!“ האָט ער געזאָגט צו באַקלאַנאָוו׳ן. „זייט אזוי גוט, טאָווארישטש, געהט אריבער אין דער קאַנצעלאַריע פון דעם

קאָמענדאַנט און נעהמט איבער די קאָמאַנדע. וואָרט, איך וועל אייך געבען אַ בעשטעטיגונג". ער איז אריבערגעגאַנגען צו דער שרייב־מאַשין און האָט גענומען לאַנגזאַם אויסקלייבען די אותיות.

דער נייער קאָמענדאַנט פון צאַרסקאָיע סעלאָ, באַקלאַנאָוו, האָט זיך געלאָזט צום יעקאַטערינינסקי פאַלאַץ, איך מיט איהם. באַקלאַ־נאָוו איז געווען זעהר אויפגערעגט, ער האָט געפיהלט די וויכטיגקייט פון זיין נייעם אמט. אין דעם שעהנעם ווייסען זאַאל האָבען עטליכע רויטע גוואַרדייצעס זיך נייגעריג ארומגעדרעהט, און מיין אַלטער בע־קאַנטער, דער פּאָלקאָווניק, איז געשטאַנען ביי אַ פענסטער און זיך געביסען אַ וואָנצע. ער האָט מיך בעגריסט ווי אַ לאַנג פארלאָרענעם ברודער. ביי אַ טיש לעבען טהיר איז געזעסען דער פראַנצויזישער בעסאַראַבער. די באָלשעוויקעס האָבען איהם געהייסען בלייבען און טהאָן זיין ארבייט ווי פריהער.

„איך האָב דען געהאַט אַן אנדער ברירה ?" האָט ער געוואָרטשעט, „אַזוינע ווי איך קענען זיך ניט שטעלען אויף קיינעמ'ס צד. איך מעג אינסטינקטיוו פיינד האָבען די דיקטאַטור פונ'ם המון, אָבער וואָס טהוט מען... עס טהוט מיר נור באַנג, וואָס איך בין אַזוי ווייט פון מיין מוטער אין בעסעראַביע !"

באַקלאַנאָוו האָט פאָרמעל איבערגענומען די קאַנצעלאַריע פון דעם קאָמענדאַנט. „אָט האָט איהר די שליסעל צום שרייב־טיש", האָט דער פּאָלקאָווניק נערוועז געזאָגט.

אַ רויטער גוואַרדייעץ איז איהם אריינגעפאַלען אין די רייד. „וואו איז דאָס געלד ?" האָט ער גראָב אויסגערופען. דער פּאָלקאָווניק האָט געמאַכט אַ פערוואונדערטע מינע. „געלד ? געלד ? אַך, איהר מיינט מסתמא דאָס קעסטעל. אָט איז עס, פונקט אַזוי ווי איך האָב עס דאָ געטראָפען צוריק מיט דריי טעג. שליסלען ?" דער פּאָלקאָוו־ניק האָט אַ קוועטש געהטאָן מיט די פּלייצעס. „איך האָב ניט קיין שליסלען".

דער רויטער גוואַרדייעץ האָט אַ לאַך געטהאָן מיט חוזק. „אַ וואוילער תירוץ", האָט ער געזאָגט, ווי איינער וואָס ווייס בעסער.

„לאָמיר עפענען דאָס קעסטעל", האָט באַקלאַנאָוו געזאָגט.

„ברענגט אַ האַק. אָט איז אַן אמעריקאַנישער חבר. זאָל ער אויפברע־כען די קאַסע און פערשרייבען, וויפיעל ער וועט דאָרט געפינען".

איך האָב אַ קלאַפּ געטהאָן מיט דער האַק. די הילצערנע קאַסע איז געוועזן ליידיג.

„לאָמיר איהם ארעסטירען", האָט דער רויטער גוואַרדייעץ געזאָגט מיט גאַל, „ער איז פון קערענסקי׳ס חברה. ער האָט צוגע־גנב׳עט דאָס געלד און איבערגעגעבען קערענסקי׳ן".

באַקלאַנאָוו האָט עס ניט געוואָלט טהאָן.

„אָה, ניין", האָט ער געזאָגט, „דאָס האָט געטהאָן דער קאָרני־לאָוועץ וואָס איז געוועזן פאַר איהם. ער איז ניט שולדיג".

„צום טייוועל!" האָט דער רויטער גוואַרדייעץ אויסגעשריען. „איך זאָג אייך, ער איז פון קערענסקי׳ס חברה. אויב איהר ווילט איהם ניט ארעסטירען, וועלען מ י ר דאָס טהאָן. און מיר וועלען איהם נעהמען קיין פּעטראָגראַד, איהם אריינזעצען אין פּעטראָפּאַוור־לאָווסקע פעסטונג, — דאָרט איז זיין פּלאַץ!" די איבריגע רויטע גוואַרדייצעם האָבען געברומט זייער צושטימונג. דער פּאָלקאָווניק האָט געוואָרפען אַ רחמנות־בליק אויף אונז, ווען מען האָט איהם ארויסגעפיהרט פונ׳ם צימער...

אין דרויסען פאַר דער קאַנצעלאַריע פונ׳ם סאָוויעט האָבען מיר נעטראָפען אַ מאָטאָר־וואָגען, וואָס האָט זיך געקליבען פאָהרען צום פראָנט. אַ האַלב טוץ רויטע גוואַרדייצעם, עטליכע מאַטראָזען, צוויי אָדער דריי סאָלדאַטען, אַלע אונטער דער קאָמאַנדע פון אַ ריעז — אַן ארבייטער, האָבען זיך אריינגעקליבען אין וואָגען און האָבען צו מיר געשריען, איך זאָל מיטפאָהרען מיט זיי.

פון דער קאַנצעלאַריע זיינען ארויסגעגאַנגען עטליכע רויטע גוואַרדייצעם, אָנגעבויגען אונטער אַ שווערע מאַסע פון קליינע איי־זערנע באָמבעס אָנגעפּילט מיט ג ר ו ב י ט — אַזאַ מין שטאָף, האָבען זיי מיר געזאָגט, וואָס איז צעהן מאָל שטאַרקער און פינף מאָל עמפּפינדליכער, איידער דינאַמיט. די באָמבעס האָבען זיי אריינגע־וואָרפען אין וואָגען, אַ דריי אינטשיגע האַרמאַט האָט מען ארויסגע־שטעלט און צוגעבונדען צום הינטערשטען טהייל פונ׳ם וואָגען מיט שטיקלעך שטריק און דראָהט.

מיר האָבען זיך געלאָזט אין וועג מיט אַ קנאַק. דער שווערער וואָגען האָט זיך געוויעגט פון איין זייט אויף דער צווייטער; געפאָה־רען איז מען, פאַרשטעהט זיך, זעהר שנעל, די האַרמאַט איז גע־

שפרונגען פון איין ראַד אויפ׳ן אַנדערען, די גרוביט־באָמבעס האָבען זיך געקייקעלט אהין און צוריק איבער אונזערע פיס און זיך אָנגע־שתויסען מיט א טראסק אָן די זייטען פונ׳ם וואָגען.

דאָ און דאָרט האָט א פּאטרול געפּרואווט אונז אָבשטעלען. סאָלדאטען זיינען ארויסגעלאָפען אויפ׳ן וועג, געשריען „סטאָי!" און אָנגעשטעלט אויף אונז זייערע ביקסען.

מיר האָבען זיך וועניג אומגעקוקט אויף זיי. „כאַפּט אייך דער שווארץ יאָהר!" האָבען די רויטע גווארדייצעס געשריען. „מיר שטע־לען זיך ניט אָב פאַר קיינעם! מיר זיינען רויטע גווארדייצעס!" און אזוי זיינען מיר ווייטער געפאָהרען מיט רעש און מיט גדלות, און אין דער זעלביגער צייט האָט וולאדימיר ניקאָלאיעוויטש מיר עפּעס געשריען אין אויער אריין וועגען אינטערנאציאָנאליזירען דעם פּאנאמא־קאנאל און אנדערע אזוינע זאכען...

אָבגעפאָהרען א פינף מייל, האָבען מיר געזעהן אַן אָבטהיילונג מאַטראָזען מארשירענדיג צוריק. מיר האָבען גענומען פאָהרען לאַנג־זאמער.

„וואו איז דער פראָנט, ברידער?"

דער ערשטער מאַטראָז האָט זיך אָבגעשטעלט און א קראַץ געטהאָן דעם קאָפּ. „היינט אינדערפריה", האָט ער געזאָגט, „איז דער פראָנט געווען א האלב ווערסט פון דאנען. איצט אָבער ווייסט דער טייוועל, וואו ער געפינט זיך. מיר האָבען געשפּאנט, געשפּאנט און געשפּאנט, און מיר האָבען איהם ניט געקענט געפינען".

די מאַטראָזען זיינען אריינגעקראָכען אין אונזער וואָגען, און מיר האָבען זיך געלאָזען פאָהרען ווייטער. אָבגעפאָהרען בערך א מייל, האָט וולאדימיר ניקאָלאיעוויטש אויפגעשטעלט די אויערען און האָט גע־הייסען דעם שאָפער בלייבען שטעהן.

„מען שיסט!" האָט ער געזאָגט. „איהר הערט?" א מינוט האָט געהערשט א טויטע שטילקייט, דאַן האָבען מיר דערהערט אביסעל ווייטער לינקס דריי שאָס, גיך איינער נאָכ׳ן צווייטען. לינקס ביים וועג איז געוואקסען א געדיכטער וואלד. מיר זיינען איצט לאַנגזאם געפאָהרען פאָרווערטס, געווען זעהר אויפגערעגט און געשעפּטשעט שטיל ביז דער וואָגען איז אָנגעקומען אונגעפעהר צו יענעם פּלאַץ, וואו די שאָסען האָבען זיך געהערט. מיר זיינען אראָבגעקראָכען, זיך

פאנאנדערגעשאָטען און פאר׳גנב׳עט אין וואַלד אריין. יעדער איינער האָט געטראָגען א ביקס.

דערווייל האָבען צוויי חברים אָבגעטשעפּעט די הארמאט און זי אָנגעשטעלט אזוי, אז זִי האָט זיך נעצילעוועט אונגעפעהר אין אונ־זער רוקען.

אין וואלד איז געווען שטיל, די בלעטער זיינען שוין לאנג אראָב־געפאלען, און די שטאמען פון די בוימער האָבען אויסגעזעהן בלאס און לעבלאָז אין דעם נידריגען קרענקליכען שיין פון דער זון. קיין זאך האָט זיך ניט געריהרט, נאָר די דינע הייטלעך פון אייז איבער די לוזשעס האָבען געקנאקט אונטער אונזערע פיס. זאָל דאָס זיין א פאסטקע?

מיר האָבען זיך אזוי גערוקט פאָרווערטס, ביז די בוימער זיינען געוואָרען שיטערער. קיין זאך האָט ניט פאסירט. מיר האָבען זיך אָבגעשטעלט. אויף א פרייען פלאץ אין וואלד זיינען דריי סאָלדאטען געזעסען ארום א פייערעל, גאנץ רוהיג.

וולאדימיר ניקאָלאיעוויטש איז ארויסגעטרעטען פאָראויס. „זדראוסטוואויטיע, טאָווארישטשי!“ האָט ער געזאָגט. איין האר־מאט, צוואנציג ביקסען און א פולער וואָגען מיט גרובים־באָמבעס איז דערווייל גרייט געווען אויסצושיסען הינטער איהם יעדער רגע. די סאָלדאטען האָבען זיך אויפגעשטעלט אויף די פיס.

„וואָס איז דאָ געווען פאר א שיסעריי?“

איינער פון די סאָלדאטען האָט געענטפערט, און מען האָט גע־זעהן — עס איז איהם גרינגער געוואָרען אויפ׳ן הארצען.

„דאָס שיסען?“ האָט ער געזאָגט, „דאָס איז גאָר ניט. מיר האָבען געשאָסען א פּאָר האָזען, טאָווארישטש...“

דער וואָגען האָט זיך א לאָז געטהאָן קיין ראָמאנאָוו. דער טאָג איז געווען העל און רוהיג. ביים ערשטען שייד־וועג זיינען צוויי סאָל־דאטען ארויסגעלאָפען אונז אנטגעגען און האָבען געמאכט מיט די ביקסען. מיר האָבען זיך אָבגעשטעלט.

„דאָקומענטען, חברים!“

די רויטע גווארדייצעס האָבען געמאכט א געוואלד. „מיר זיינען רויטע גווארדייצעס. מיר דארפען ניט קיין דאָקומענטען... פאָהר ווייטער, וואָס הערסטו זיי!“

א מאטראָז האָט זיך אריינגעמישט. „דאָס איז ניט רעכט, חברים, מיר דארפען האָבען רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין. שטעלט אייך פאָר, אז קאָנטער־רעוואָלוציאָנערען וואָלטען אָנגעקומען אין א מאָטאָר־וואָגען און וואָלטען געזאָגט: מיר דארפען ניט האָבען קיין דאָקומענטען". די דאָזיגע חברים קענען דאָך אייך ניט".

עס האָט זיך פאַרוויקעלט א וויכוח. איינציגווייז זיינען די סאָלדאטען און מאטראָזען צוגעשטאַנען צום ערשטען מאטראָז. די רויטע גווארדייצעס האָבען וואָרטשענדיג ארויסגענומען זייערע פאַפּיערען. אַלע דאָקומענטען האָבען אויסגעזעהן אַלץ איינס, א חוץ מיינעם, וואָס איך האָב בעקומען פונ'ם רעוואָלוציאָנערען שטאַב אין סמאָלני. די וואַך־לייט האָבען מיר געזאָגט, אז איך מוז געהן מיט זיי. די רויטע גווארדייצעס זיינען זעהר ניט געווען צופריעדען, אָבער דער ערשטער מאטראָז איז בעשטאַנען אז אזוי דארף זיין. „מיר ווייסען", האָט ער געזאָגט, „אז דער חבר איז אַן אמת'ער חבר. ס'איז דאָך אָבער דאָ א בעפעהל פונ'ם קאָמיטעט, און דעם בעפעהל מוז מען פאָלגען. דאָס איז רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין..."

איך האָב זיי ניט געוואָלט בעלעסטיגען, בין איך אראָבגעקראָכען פונ'ם וואָגען און נאָכגעקוקט, ווי ער פערשווינדט אראָב בארג, איבער'ן וועג. די גאַנצע קאָמפּאַניע האָט מיר פריינדליך געמאַכט מיט די הענד. די סאָלדאטען האָבען זיך איבערגערעדט מיט שטילע ווערטער, דאַן האָבען זיי מיך צוגעפיהרט צו א וואַנד און מיך אוועקגעשטעלט לעבען איהר. ווי א בליץ איז מיר דורכגעפלויגען אין מוח דער געדאַנק, אז זיי ווילען מיך שיסען!

אין אַלע דריי זייטען איז ארום און ארום ניט געווען קיין לעבעדיגער מענש, נור פון דעם קוימען פון א דאטשע, האָב איך געזעהן, איז געגאַנגען א רויך. די דאטשע, אַן אַלטע הילצערנע שטוב, איז געשטאַנען לעבען וועג, א פיערטעל מייל פון אונז. די צוויי סאָלדאטען האָבען זיך געלאָזט געהן איבער'ן וועג. איך האָב זיך געלאָזט נאָך זיי אין הוילער אנגסט.

„אָבער הערט אויס, חברים! קוקט! אָט איז דער פעטשאַט פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט".

זיי האָבען געקוקט אין מיין דאָקומענט ווי א האָהן אין בני אדם, נאָכדעם האָבען זיי זיך איבער געקוקט איינער מיט'ן צווייטען.

„דאָס איז ניט אזא דאָקומענט, ווי אלע אנדערע", האָט איינער ארויסגעברומט, „מיר קענען ניט לעזען, ברודער".

איך האָב איהם אָנגענומען ביים אָרעם. „קום!" האָב איך געזאָגט, „לאָמיר געהן אין יענעם הויז. דאָרט איז געוויס דאָ אימיצער, וואָס קען לעזען". די סאָלדאַטען זיינען געוועזן אונענטשלאָסען. „ניין", האָט איינער געזאָגט, דער אנדערער האָט מיך בעטראַכט פון די קאָפּ ביז די פיס. „פאַר וואָס ניט?" האָט ער ארויסגעברומט. „נאָך אלע זאכען איז דאָך א גרויסע עבירה טויטען אַן אונשולדיגען מענשען".

מיר זיינען צוגעגאַנגען צו דער טהיר פונ'ם הויז און אָנגעקלאַפּט. א נידריגע דיקע פרוי האָט געעפענט און איז אָבגעשפּרונגען צוריק, פּלאַפּלענדיג: „כ'ווייס ניט גאָר ניט! כ'האָב זיי ניט געזעהן! כ'ווייס פון קיין זאַך ניט!" איינער פון מיינע וועכטער האָט איהר דערלאַנגט מיין דאָקומענט. זי האָט גענומען קוויטשען. „לייענט דאָס נור, טאָווארישטש". זי האָט אונענטשלאָסען גענומען דאָס פּאַפּיער און ,שנעל און הויך איבערגעלעזען.

אינדרויסען האָבען די צוויי סאָלדאַטען זיך ווידער בעראַטהען. „מען מוז איהם נעהמען צו פּאָלקאָוואָי קאָמיטעט", האָבען זיי געזאָגט. בין־השמשות־דונקעלהייט איז שנעל געפאַלען אויף דער ערד. מיר האָבען זיך געלאָזט שפּאַנען איבער'ן בלאָטיגען וועג. פון צייט צו צייט האָבען מיר געטראָפען אָבטהיילונגען סאָלדאַטען. זיי האָבען אונז אָבגעשטעלט, געוואָרפען אויף מיר דראָהענדע בליקען, איבערגעגעבען מיין דאָקומענט פון האַנד צו האַנד און מיט אימפּעט געטענה'ט, צי מען דאַרף מיך שיסען, צי ניט...

עס איז שוין געוועזן פינסטער, ווען מיר זיינען אָנגעקומען אין די קאַזאַרמעס פון דעם צווייטען צאַרקאָסעלסקע שיסער־פּאָלק, — א רייהע נידריגע געביידעס אויסגעשטרעקט אין דער לענג פון דעם פּאָסט־שטאָווי טראַקט. עטליכע סאָלדאַטען האָבען זיך ארומגעדרעהט ביים אריינגאַנג. זיי האָבען בעשאָטען מיינע בעגלייטער מיט פראַגען: א שפּיאָן? א פּראָוואָקאַטאָר? מיר זיינען ארויף איבער געדרעהטע טרעפּ אין א געראַמען צימער, מיט א גרויסען אויוון אין מיטען און מיט צוויי שורות בעטלעך אויף דער פּאָדלאָגע. אַן ערך טויזענד סאָלדאַטען האָבען געשפּיעלט אין קאָרטען, גערעדט, געזונגען אָדער גע־

שלאָפען. אין דער סטעליע איז געווען אַ גרויסער אויפגעריסענער לאָך, — די שפור פון קערענסקי׳ס אַ באָמבע.

איך בין געשטאַנען אין טהיר און דער עולם איז מיט אַמאָל גע־וואָרען שטיל. אַלע האָבען אויסגעדרעהט די קעפּ און געקוקט אויף מיר. פּלוצלונג האָבען זיי זיך גענומען ריהרען, פריהער לאַנגזאַם, נאָכדעם שנעלער און שנעלער, זיי האָבען געשריען, געהילכט, דערביי געקוקט אויף מיר מיט שרעקליכער שנאה. „חברים! חברים!” האָט איינער פון מיינע בעגלייטער אויסגעשריען. „קאָמיטעט! קאָמיטעט!” דער המון האָט זיך אָבגעשטעלט, זיך צוזאַמענגעשלאָסען ארום מיר און געברומט. אַ מאָגערער יונגערמאַן מיט אַ רויטען באַנד אויפ׳ן אָרבעל האָט מיט די עלענבויגענס זיך געמאַכט אַ וועג צו מיר.

איך האָב איהם געגעבען מיין דאָקומענט. ער האָט איהם איבער־געלייענט און געזאָגט. „איך בין דער פּאָרזיצענדער פון דעם קאָמי־טעט. זייט ווילקאָמען אין אונזער פּאָלק!” דער עולם ארום און ארום האָט גענומען פרעהליך הורזשען. בעגריסונגען האָבען זיך געהערט פון אַלע זייטען. מען האָט זיך געשטופּט צו דריקען מיין האַנד.

„האָט איהר שוין געגעסען? מיר דאָ האָבען שוין געענדיגט אונ־זער מאָהלצייט. מען וועט אייך נעהמען אין אָפיצירען־קלוב, דאָרט איז דאָ איניגע וואָס קענען אייער שפּראַך”.

ער האָט מיך דורכגעפיהרט איבער׳ן הויף צו אַן אַנדער געביידע. אין טהיר האָבען מיר אָנגעטראָפען אַ יונגען אָפיציר מיט אַן אריס־טאָקראַטישען אויסזעהן. דער פּאָרזיצענדער האָט מיך פאָר איהם פאָר־געשטעלט, געדריקט מיין האַנד און אַוועק.

„מיין נאָמען איז סטעפּאַן געאָרגיעוויטש סאַראַוואָסקי. גרייט אייך צו דיענען”, האָט דער אָפיציר געזאָגט אין אַן אויסגעצייכענטען פראַנצויזיש. פונ׳ם פּראַכטפאָלען פּאָרצימער האָבען מאָנומענטאַלע טרעפּ געפיהרט ארויף צום צווייטען שטאָק. העלע ענגלייכטער זיינען געהאַנגען איבער די טרעפּ. אויפ׳ן צווייטען שטאָק זיינען געווען ביל־יאַרד־צימערען, צימערען פאַר קאָרטען־שפּיעל, אַ ביבליאָטעק. מיר זיינען אריינגעגאַנגען אין שפּייז־צימער. ארום טיש זיינען געזעסען אַן ערך צוואַנציג אָפיצירען אין פּאָלנע פאָרמע, מיט די צלמים און מעדאַלען, וואָס דער קייזער האָט זיי געגעבען פאַר אַ בעלוינונג. זיי האָבען אפילו געהאַלטען די שווערדען מיט די גאָלדענע הענטלעך.

אלע זיינען העפליך אויפגעשטאנען, ווען איך בין אריינגעגאנגען, און האבען מיר אבגעראמט א פלאץ לעבען דעם פאלקאווניק, — א שטארקע, אימפאזאנטע פיגור מיט א צושויבערטער באָרד. קוריערען האבען דערלאנגט דאָס עסען. ס'האָט געהערשט די זעלבינע אטמאָס־פערע, וואָס אין יעדען אָפיצירסקען עס־צימער אין אייראָפּא. וואו איז די רעוואָלוציע?

„איהר זייט ניט קיין באָלשעוויקעס?" האָב איך געפרעגט סאָ־ראָווסקי'ן.

א שמייכעל איז דורכגעגאנגען איבער די פנים'ער, איך האָב אָבער בעמערקט, אז צוויי אָדער דריי אָפיצירען האָבען געוואָרפען א שנעלען קוק אויף די קוריערען.

„ניין", האָט מיין בעגלייטער געענטפערט, „עס איז דאָ נור איין באָלשעוויסטישער אָפיציר אין אונזער פאָלק, איז ער היינטיגע נאכט אין פעטראָגראד.דער פאָלקאָווניק איז א מענשעוויק. קאפיטאן הער־לאָוו איז א קאדעט. איך אליין בין א סאָציאליסט־רעוואָלוציאָנער פון דעם רעכטען פליגעל... איך מעג זאָגען מיט זיכערהייט, אז די מעהרסטע אָפיצירען אין דער ארמעע זיינען ניט קיין באָלשעוויקעס, נור זיי גלויבען, ווי איך, אין דעמאָקראטיע; זיי גלויבען, אז זיי מוזען פאָלגען די סאָלדאטען־מאסען..."

נאָכ'ן עסען האָט מען געבראכט לאנד־קארטען; און דער פאָל־קאָווניק האָט זיי אויסגעשפרייט אויפ'ן טיש. די אָפיצירען האָבען איהם ארומגערינגעלט און געקוקט.

„אָט דאָ", האָט דער פאָלקאָווניק געזאָגט, אָנווייזענדיג אויף בלייפעדער־צייכענס, „אָט דאָ זיינען געווען אונזערע פאָזיציעס היינט אין דער פריה. וולאדימיר קירילאָוויטש, וואו איז אייער ראָטע?"

קאפיטאן הערלאָוו האָט אָנגעוויזען דעם פלאץ. „לויט אייער בעפעהל האָבען מיר פערנומען די פאָזיציע לעבען שאָסעי. קארסאווין האָט מיך פערביטען פינף א זייגער".

די טהיר האָט זיך געעפענט, און דער פאָרזיצענדער פון דעם פאָלקאָווע קאָמיטעט איז אריינגעקומען צוזאמען מיט אן אנדער סאָל־דאט. זיי זיינען צוגעגאנגען צו דער גרופּע אפיצירען און אויך גענומען קוקען אין דער לאנד־קארטע.

„גוט", האָט דער פאָלקאָווניק געזאָגט, „איצט האָבען די קאָזאקען

אַבגעטרעטען אויף צעהן קילאָמעטער אין אַט דער געגענד. איך האַלט ניט פאַר נויטיג צו פערנעהמען נייע פּאָזיציעס. מיינע העררן, היינטיגע נאַכט וועלען מיר נאָך האַלטען די איצטיגע ליניע און פערשטאַרקען די פּאָזיציעס לעבען —״

„ענטשולדיגט״, האָט דער פאָרזיצענדער פונ׳ם פּאָלקאָווע קאָמיטעט איהם איבערגעשלאָגען, „עס איז דאָ אַ בעפעהל צו געהן פאָרווערטס אזוי שנעל ווי נאָר מעגליך און זיך צוצוגרייטען צו בעגעגענען די קאָזאַקען מאָרגען אינדערפריה אין צפון פון גאַטשינאַ. מיר מוזען זיי געבען אַ טויט־קלאַפּ. זייט אזוי גוט און מאַכט די נויטיגע פעראָרדנונגען״.

אַ קורצע ווײַלע האָבען אַלע געשוויגען. דער פּאָלקאָווניק האָט זיך ווידער גענומען צו דער לאַנד־קאַרטע. „גוט״, האָט ער געזאָגט מיט אַ פערענדערטען קול. „סטעפאַן געאָרגיעוויטש, זייט אזוי גוט —״

דער פּאָלקאָווניק האָט שנעל דורכגעפיהרט אַ ליניע מיט בלאָען בלייפעדער און ארויסגעגעבען זיינע בעפעהלען, וועלכע אַ פעלדפעבעל האָט סטענאָגראַפירט. שפּעטער איז דער פעלדפעבעל ארויסגעגאַנגען און אין 10 מינוט ארום זיך אומגעקעהרט מיט די בעפעהלען איבערגעשריבען אויף אַ מאַשין און מיט איין קאַרבאָן־קאָפּיע. דער פאָרזיצענדער פונ׳ם קאָמיטעט האָט געקוקט אויף דער קאַרטע און זי פערגליכען מיט די בעפעהלען.

„גוט״, האָט ער געזאָגט און זיך אויפגעהויבען. ער האָט צונויפגעלעגט די קאַרבאָן־קאָפּיע און זי אריינגעלייגט אין קעשענע. דאַן האָט ער אונטערגעשריבען דעם בעפעהל, איהם געשטעמפּעלט מיט אַ קיילעכדיגען שטעמפּעל, וואָס ער האָט ארויסגענומען פון זיין קעשענע, און האָט אָבגעגעבען דאָס פּאַפּיער דעם פּאָלקאָווניק...

דאָס האָט געהייסען רעוואָלוציע!

קיין צארסקאָיע סעלאָ, אינ׳ם פּאַלאַץ פון די סאָוויעטען, האָב איך זיך אומגעקעהרט אין אַן אויטאָמאָביל פונ׳ם פּאָלקאָוואָי שטאָב. מאַסען ארבייטער, סאָלדאַטען און מאַטראָזען זיינען נאָך אַלץ געגאַנגען אריין און ארויס; פאַר דער טהיר איז, ווי פריהער, געווען אַ וויר־וואר פון מאַטאָר־וואָגענס, בעפּאַנצערטע אויטאָמאָבילען, האַר־

מאַטען; אַרום און אַרום האָט נאָך אַלץ געקלונגען דאָס געשריי און דער יובעל פון אַן אונגעוועהנליכען זיעג. אַ גרופּע פון זעקס רויטע גוואַרדייצעם האָבען זיך דורכגעשטופּט דורכ'ן געמישעכץ, פּיהרענדיג אַ גלח. דאָס האָבען זיי געזאָגט, איז געוועזען פאַטער איוואַן, וועלכער האָט געבענשט די קאָזאַקען ווען זיי זיינען אַריינגעקומען אין שטאָדט. איך האָב נאָכדעם געהערט, אַז מען האָט איהם געשאָסען.

גראַד איז דיבענקאַ אַרויסגעגאַנגען. אויפ'ן וועג האָט ער געגעבען בעפעהלען רעכטס און לינקס. אין די הענד האָט ער נאָך אַלץ געהאַלטען דעם גרויסען רעוואָלווער. אַן אויטאָמאָביל איז נאָך אַלץ געשטאַנען לעבען טראָטואַר. די מאַשין האָט געאַרבייט מעשים. ער האָט זיך אויפגעזעצט אַליין אין דעם הינטערשטען פּלאַץ און האָט זיך געלאָזט פאָהרען — פאָהרען קיין גאַטשינאַ, צו בעזיעגען קערענסקי'ן. ווען עס איז געוואָרען נאַכט, איז ער צוגעפאָהרען צו יענעם שטעדטעל און האָט זיך געלאָזט געהן צופוס. וואָס דיבענקאָ האָט געזאָגט די קאָזאַקען, ווייסט קיינער ניט, אָבער אַ פאַקט איז, אַז גענעראַל קראַסנאָוו און זיין שטאַב מיט עטליכע טויזענד קאָזאַקען האָבען זיך אונטערגעגעבען. קראַסנאָוו האָט געראַטהען קערענסקי'ן ער זאָל זיך אויך אונטערגעבען.

וואָס איז שייך צו קערענסקי'ן, וויל איך דאָ איבערדרוקען דאָס וואָס גענעראַל קראַסנאָוו האָט עדות געזאָגט דעם 14טען נאָוועמבער אינדערפריה:

„גאַטשינאַ, דעם 14טען נאָוועמבער, 1917. היינט, דריי פאַרטאָג, האָט מיך איינגעלאַדען דער הויפּט-קאָמאַנדיר (קערענסקי). ער איז געוועזען זעהר אויפגערעגט, זעהר נערוועז.

„גענעראַל“, האָט ער מיר געזאָגט, „איהר האָט מיך פערראַטהען. אייערע קאָזאַקען ערקלעהרען אָהן שום טענות, אַז זיי וועלען מיך אַרעסטירען און מיך איבערגעבען אין די הענד פון די מאַטראָזען“.

„יאָ“, האָב איך געענטפערט, „מען שמועסט וועגען דעם, און איך ווייס, אַז מען האָט מיט אייך ווייניג סימפּאַטיע“.

„די אָפיצירען זאָגען דאָס זעלביגע“.

„יאָ, די אָפיצירען זיינען זעהר אונצופריעדען מיט אייך“.

„וואָס זאָל איך טהאָן? איך דאַרף זיך נעהמען דאָס לעבען!“

„אויב איהר זענט אַן עהרליכער מאַן, וועט איהר תיכף פאַהרען קיין פעטראָגראד מיט אַ ווייסען פלעג, זיך שטעלען פאר'ן מיליטער־רישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און אָנהויבען פערהאנדלען אַלס דער הויפט פון דער פראָוויזאָרישער רעגירונג“.

„גוט. איך וועל אזוי טהאָן, גענעראל“.

„איך וועל אייך געבען אַ וואך און וועל זעהן, אַז אַ מאטראָז זאָל אייך בעגלייטען“.

„ניין, ניט קיין מאטראָז. איז דאָס אמת, וואָס מען זאָגט, אַז דיבענקאָ איז דאָ?“

„איך ווייס ניט, ווער דיבענקאָ איז“.

„ער איז מיין שונא“.

„וואָס קען מען טהאָן. וויכטיגע זאכען שטעהן אין קאָן, מוזט איהר ריזיקירען“.

„גוט. איך וועל פאָהרען היינט ביינאכט“.

„פאר וואָס ביינאַכט? דאָס וועט הייסען אַנטלאָפען. פאָהרט ארויס רוהיג און אָפען, יעדער זאָל זעהן, אַז איהר אַנטלויפט ניט“.

„זעהר גוט. איהר מוזט מיר אָבער געבען אַ וואך, וואָס איך זאָל זיך אויף איהר קענען פערלאָזען“.

„גוט“.

„איך בין ארויסגעגאנגען און גערופען דעם קאָזאק רוססקאָוו פון דעם צעהנטען דאָנער פאָלק, און האָב איהם געהייסען אויסקלייבען צעהן קאָזאקען, וואָס וועלען בעגלייטען דעם הויפט־קאָמאנדיר. שפעטער מיט אַ האלבע שעה זיינען די קאָזאקען געקומען און האָבען מיר געזאָגט, אַז זיי האָבען ניט געפונען קערענסקי'ן אין זיין פלאַץ, אַז ער איז אַנטלאָפען.

„איך האָב אויפגעהויבען אַ טרעוואָגע און האָב געהייסען זוכען ארום און ארום, ווייל איך האָב גערעכענט, אַז ער איז נאָך ניט ארויס פון גאטשינא. מען האָט איהם אין ערגעץ ניט געקענט געפינען...“

אזוי איז קערענסקי אַנטלאָפען, אליין, „איבערגעטהאָן אין דער פאָרמע פון אַ מאטראָז“, און דערמיט האָט ער אויף אייביג פערלאָרען דאָס ביסעל אָנזעהן, וואָס ער האָט נאָך געהאט צווישען די רוסישע מאסען...

קיין פעטראָגראד האָב איך זיך אומגעקעהרט אין א מאָטאָר־וואַגען אָנגעפילט מיט רויטע גוואַרדייצעס. איך בין געזעסען אויף דער פאָרדערשטער באַנק לעבען דעם שאָופער, וואָס איז געווען א פּראָסטער ארבייטער. קיין קעראָסין האָבען מיר ניט געהאַט, האָבען אונזערע לאָמפּען ניט געברענט. דער וועג איז געווען פול מיט גרופּען פון דער פּראָלעטאַרישער ארמיי, וואָס האָבען זיך געצויגען אהיים, און מיט אנדערע גרופּען, רעוואָלוציאָנערע רעזערווען, וואָס זיינען געגאַנגען פון שטאָדט פארנעהמען זייערע פּלעצער. ריזיגע מאָטאָר־וואָגענס, קאַלאָנעס ארטילעריע, פוהרען, זיינען אומעטום אויסגעוואַקסען פון דער פינסטערניש, אָלע טונקעל און אונדייטליך. מיר זיינען געפאָהרען מיט וואהנזיניגער שנעלקייט, זיך געקירייוועט אויף רעכטס און אויף לינקס, כדי צו פערמיידען צוזאַמענשטויסונגען, וואָס מ'האָט, דאכט זיך, גאָרניט געקענט פארמיידען. מיר האָבען זיך געריבען אָן פרעמדע רעדער, און געלאָזט הינטער זיך א האָגעל פון קללות.

איבער'ן האָריזאָנט זיינען געווען פאַנאַנדערגעוואָרפען די גלי־הענדע פייערלעך פון פעטראָגראד, פיעל גלענצענדער און העלער ווי בייטאָג. זיי האָבען אויסגעזעהן ווי א בריק פון דימענטען אויפגע־שטעלט אינמיטען א וויסטען פעלד.

דער אַלטער ארבייטער, דער שאָפער, האָט געהאַלטען דאָס ראָד מיט איין האַנד און מיט דער אנדערער האָט ער געמאַכט א ברייטע, בעגייסטערטע בעוועגונג אין דער ריכטונג פון דער הויפּטשטאָדט, וואָס האָט געשיינט פון דער ווייטענס.

„מיינס!“ האָט ער אויסגעשריען, און זיין פּנים האָט געלויכטען. „איצט איז אַלעס מיינס! מיין פעטראָגראד!“.

קאפיטעל צעהן

מאָסקווע

דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט פאָרטגע־זעצט זיין זיעג מיט א ווילדער ענערגיע:

„דעם 14טען נאָוועמבער.

„צו אלע קאָמיטעטען פון ארמעען, קארפוסען, דיוויזיעס און פאָלקען, צו אלע סאָוויעטען פון ארבייטער,־סאָלדאטען־און פויערים־דעפוטאטען, צו אלע, אלע, אלע.

„לויט אַן אָבמאך צווישען די קאָזאקען, יונקערס, סאָלדאטען, מאטראָזען און ארבייטער, איז בעשלאָסען געוואָרען צו שטעלען אלעקסאנדער פיאָדאָראָוויטש קערענסקי פאר א פאָלקס־געריכט. מיר פערלאנגען, אז קערענסקי זאָל ארעסטירט ווערען און אינ׳ם נאָמען פון די דערמאָהנטע אָרגאניזאציעס געבראכט ווערען קיין פעטראָגראד, וואו ער וועט געשטעלט ווערען פאר׳ן געריכט.

ד י ק אָ ז א ק ע ן פ ו ן ד ע ר ע ר ש ט ע ר ד ו ו י ז י ע פ ו ן ד ע ר א ו ס ו ר י ס ק י ק א ו ו א ־ ל ע ר י ע ; ד ע ר ק אָ מ י ט ע ט פ ו ן ד י י ו נ ק ע ר ס פ ו ן ד ע ר פ ע ט ר אָ ג ר א ד ע ר פ ר י י ו ו י ל י ג ע ־ אָ ב ט ה י י ־ ל ו נ ג ; ד ע ר ד ע ל ע ג א ט פ ו ן ד ע ר 5 ט ע ר א ר מ ע ע.

פ אָ ל ק ס ־ ק אָ מ י ס א ר

ד י ב ע נ ק אָ“.

דער רעטונגס־קאָמיטעט, די דומא, דער צענטראל־קאָמיטעט פון דער פּארטיי סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען, וואָס האָט זיך געגרויסט מיט קערענסקי׳ן אלס איהר מיטגליעד, — אלע האָבען געשריען אין איין קול, אז ער קען זיין פעראנטוואָרטליך נאָר פאר דער גרינדונגס־פערזאמלונג.

דעם 16טען נאָוועמבער אין אָווענד האָב איך אויף זאגאָראָדני פּראָספּעקט געזעהן א פּאראד פון צוויי טויזענד רויטע גווארדייצעס, וואָס האָבען מארשירט מיט א מיליטערישען אָרקעסטער. די מוזיק האָט געשפּיעלט די מארסעליעזע. רויטע פאָהנען האָבען געפלאטערט איבער די טונקעלע רייהען פון ארבייטער. דאָס איז מען ארויסגע־גאנגען בעגריסען די זיעגרייכע ברידער, וואָס זיינען אָקאָרשט צוריק־געקומען פון דעם קאמפּף צו פערטהיידיגען דאָס „רויטע פּעטראָגראד“. ווי גוט די מוזיק האָט געפּאסט צו דער לאגע. אין דער קיהלער דונ־קעלהייט האָבען זיי שטאָלץ געשפּאנט, מענער און פרויען צוזאמען, און זייערע הויכע באיאָנעטען האָבען זיך געוויעגט; איבער שוואך בעלויכטענע גאסען, איבער גליטשיגע ברוקען האָבען זיי געשפּאנט, צווישען שווייגענדיגע גרופּען פון דער בורזשואזיע, וואָס האָבען גע־קוקט מיט פעראכטונג און מיט פּחד.

אלע זיינען געווען געגען זיי — געשעפטסלייט, ספּעקולאנטען, באנקירען, גוטס־בעזיצער, ארמעע־אָפיצירען, פּראָפעסיאָנעלע פּאָליטי־קער, לעהרער, סטודענטען, מענער פון ליבעראלע פּראָפעסיעס, קרע־מער, אָנגעשטעלטע, אגענטען. די איבריגע סאָציאליסטישע פּארטייען האָבען געהאסט די באָלשעוויקעס מיט א ביטערע שנאה. אויפ׳ן צד פון די סאָוויעטען זיינען געווען די איינפאכע ארבייטער, די מאטראָ־זען, אלע ניט־דעמאָראליזירטע סאָלדאטען, די אָרימע פויערים און עטליכע, זעהר ווייניגע, אינטעליגענטען...

פון די ווייטסטע ווינקלען פון רוסלאנד, וואו גאסען־קאמפּף האָט זיך אויסגעשפּרייט ווי א ריזיגע כוואליע, האָט די נייעס וועגען קע־רענסקי׳ס מפּלה אָבגעקלונגען מיט געוואלדיגע פּראָלעטארישע נצחונות. קאזאן, סאראטאָוו, נאָווגאָראָד, ווינניצא, וואו די גאסען זיינען געווען פערגאָסען מיט בלוט; מאָסקווא, וואו די באָלשעוויקעס האָבען אָנ־געשטעלט זייער ארטילעריע געגען דער לעצטער פעסטונג פון דער בורזשואזיע, דעם קרעמל.

„זיי באָמבארדירען דעם קרעמל!״ די נייעס איז איבערגעגאַנ־גען פון מויל צו מויל אין די גאסען פון פעטראָגראד און ס׳האָט זיך געפיהלט עפּעס ווי א שרעק. מענשען וואָס זיינען אָנגעקומען פון דער „ליכטיגער קרוינשטאָדט, די מוטער מאָסקווע״, האָבען דער־צעהלט שרעקליכע מעשיות. טויזענדער געטויט; טווערסקאיא און קוזנעצקי בריק אין פלאמען; די צערקווע פון וואסילי דעם זעליגען איז א רויכערענדע חורבה; אוספּיענסקי סאָבאָר צופאלט זיך אויף שטיקער; דער ספּאסקי טויער פון׳ם קרעמל וואקעלט זיך און האלט אין פאלען; די דומא איז אָבגעברענט ביז׳ן גרונד.

קיין איינציגע פון די פריהעריגע באָלשעוויסטישע מעשים האָט זיך ניט געקענט פערגלייכען מיט אָט דעם חלול הקודש. פרומע קריס־טען האָבען געהערט ווי הארמאטען שפּייען פייער אינ׳ם פּנים פון דער הייליגער פּראַוואָסלאַוונער אמונה, מאכען אש און שטויב פון דעם קדש הקדשים פון דעם רוסישען פאָלק...

דעם 15טען נאָוועמבער האָט דער בילדונגס־קאָמיסאר לונאַ־טשערסקי זיך צואוויינט אויף דער זיצונג פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען. ער איז ארויסגעלאָפען פון צימער, שרייענדיג: „איך קען דאָס ניט איבערטראָגען. איך קען ניט צוזעהן, ווי מען צו־שטערט באַרבאַריש די שעהנקייטען און די טראדיציעס...״

דעם זעלביגען נאָכמיטאָג האָבען די צייטונגען אָבגעדרוקט זיין רעזיגנאַציאָנס־בריעף:

„מענשען אָנגעקומענע פון מאָסקווע האָבען מיר אָקאָרשט דער־צעהלט וואָס דאָרט טהוט זיך.

„מען באָמבארדירט די קירכע פון וואסילי דעם זעליגען, די קיר־כע פון דער הימעלפאָרט, דער קרעמל, וואו עס זיינען איצט אָנגע־זאמעלט די וויכטיגסטע קונסט־אוצרות פון פעטראָגראד און מאָסקווע, שטעהט אונטער הארמאטען־פייער. טויזענדער קרבנות זיינען גע־פאלען.

„דער שרעקליכער קאמפּף האָט דאָרט דערגרייכט צו דער שטו־פע פון ברוטאלער ווילדקייט.

„וואָס איז נאָך געבליעבען? וואָס קען נאָך טרעפען?

„איך קען דאָס ניט איבערטראָגען. מיין בעכער איז פול איך

קען מעהר ניט אויסהאלטען די אלע שרעק. איך קען ניט ארבייטען אונטער דעם דרוק פון גערדאנקען, וואס מאכען מיך משוגע!
„איך פארלאז דעריבער דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען.
„איך ווייס זעהר גוט, אז דאס איז אן ערנסטער בעשלוס, אבער איך קען מעהר ניט איבערטראגען...“

דעם זעלבינגען טאג האבען די ווייסע גווארדייצעס און די יונקערס זיך אונטערגעגעבען אין קרעמל. מען האט זיי ערלויבט פארלאזען דעם קרעמל אונגעשטערט. דאס איז דער פריעדענס־אבמאך:
„1) דער קאמיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט הערט אויף צו עקזיסטירען.

„2) די ווייסע גווארדיע גיט אב איהר געוועהר און ווערט פאנאנדערגעלאזט. די אפיצירען בלייבען ביי זייערע שווערדען און רעוואלווערן. אין די מילטערישע שוהלען האלט מען נור אזוי פיעל געוועהר, וויפיעל עס איז נויטיג פאר מיליטערישען אונטעררירכט. דאס איבעריגע גיבען די יונקערס אב. דער מיליטערישער רעוואלוציאנערער קאמיטעט גאראנטירט די פרייהייט און אונבעריהרליכקייט פון די פערזאנען.
„3) א ספעציעלע קאמיסיע ווערט בעשטימט דורכצופיהרען די ענטוואפנונג לויט פונקט 2. די קאמיסיע וועט בעשטעהן פון פארטרעטער פון אלע ארגאניזאציעס, וואס האבען זיך באטהייליגט אין די פריעדענס־פערהאנדלונגען.
„4) אין דעם מאמענט, ווען אט דער פריעדענס־אבמאך ווערט אונטערגעשריעבען, גיבעןביידע צדדים ארויס א בעפעהל מען זאל אויפהערען שיסען און אבשטעלען אלע מיליטערישע אפעראציעס. מיטלען זאלען אנגענומען ווערען צו גאראנטירען די פינקטליכע דורכפיהרונג פון דעם בעפעהל.
„5) אלע געפאנגענע, אין די הענד פוןביידע צדדים, ווערען ארויסגעלאזט פריי נאכדעם ווי דער פריעדענס־אבמאך ווערט אונטערשריעבען...“

צוויי טעג האבען די באלשעוויקעס שוין געהאלטען די שטאדט. די דערשראקענע בירגער האבען ביסלעכווייז אנגעהויבען ארויסצוקריכען פון זייערע לעכער, אויסזוכען זייערע טויטע; מען האט צו־

נומען די באַריקאַדען אין די גאַסען. מען האָט געקענט האָפען, אַז די קלאַנגען וועגען חורבן וועלען קלענער ווערען, צום סוף זיינען זיי נאָך געוואַקסען. אונטער דעם איינדרוק פון אָט די שרעקליכע קלאַנגען האָבען מיר בעשלאָסען אריבערפאָהרען אין מאָסקווע.

אין דער לעצטער וואָך האָט דער פּעטראָגראַדער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט, מיט דער הילף פון די געוועהנליכע אייזענבאהן־ארבייטער, איבערגענומען אין זיינע הענד די ניקאָלייעווסקי אייזענבאהן און האָט געשיקט קיין דרום איין צוג נאָכ'ן אנדערען, אַלע אָנגעשטאָפּט מיט מאַטראָזען און רויטע גווארדייצעס... פון סמאָלני האָבען מיר בעקומען פּאַספּאָרטען, וואָס אָהן זיי האָט קיינער ניט געקענט פערלאָזען פּעטראָגראַד. ווען דער צוג איז צוגעפאָהרען צום וואָגזאַל, האָט אַ המון אָבגעריסענע סאָלדאַטען געשטורמט אַלע טיהרען, צוברעכען אַלע פענסטער, זיך אריינגעריסען אין אַלע אָבטהיילונגען, אָנגעשטאָפּט די קאָרידאָרען און אפילו ארויפגעקלעטערט אויף די דעכער פון די וואַגאָנעס. די סאָלדאַטען האָבען געשלעפּט מיט זיך גרויסע זעק מיט שפּייז. דריי פון אונז האָבען זיך קוים מיט צרות אריינגעשפּאַרט אין אַן אָבטיילונג פון אַ וואַגאָן, אָבער תיכף האָט זיך דאָרט אָנגעקליבען אזוינע צוואַנציג סאָלדאַטען... פּלאַץ איז געווען נור פאַר פיער פּארשוין. מיר האָבען גע'טענה'ט, זיך געבעטען, די קאָנדוקטאָרס האָבען אונז אונטערגעהאָלפען, אָבער די סאָלדאַטען האָבען זיך אויסגעלאַכט. וואָס אַרט זיי די בעקוועהמליכקייט פון עטליכע בורזשויעס? מיר האָבען ארויסגענומען אונזערע פּעסער, וואָס סמאָלני האָט אונז געגעבען. אין איין מינוט האָט זיך די האַלטונג געביטען. די סאָלדאַטען האָבען זיך גענומען פערענטפערען און האָבען העפליך פערלאָזט די אָבטהיילונגען. שפּעטער האָבען מיר געהערט, ווי זיי האָבען זיך אריינגעריסען אין אַן אנדער אָבטהיילונג, וואו עס זיינען געזעסען צוויי דיקע, גוט געקליידעטע רוסען. יענע האָבען געהאַט אונטערגעקויפט דעם קאָנדוקטאָר און פערשלאָסען די טהיר...

ארום 7 אַ זייגער אין אָבענד האָט דער צוג זיך גערירט פון אָרט. עס איז געווען אַן אונענדליכער לאַנגער צוג, און געשלעפּט האָט איהם אַ שוואַכער קליינער לאָקאָמאָטיוו, בעהייצט מיט האָלץ. דער צוג האָט זיך לאַנגזאַם געשלעפּט און זיך אָפט אָבגעשטעלט. די סאָלדאַטען אויף די דעכער האָבען זיך געקלאַפּט אַ פּוס אָן אַ פּוס און געזונגען

זייערע אומעטיגע פויערשע ליעדער; דער קאָרידאָר, וואָס איז געוועזן
אַזוי פול, אַז מען האָט ניט געקענט דורכגעהן, האָט זיך פערוואַנדעלט
אין אַ פּלאַץ פון הייסע פּאָליטישע דעבאַטען. די דעבאַטען האָבען גע־
דויערט אַ גאַנצע נאַכט. דער קאָנדוקטאָר פלעגט אַלמאָל דורכגעהן און,
אויס געוואָהנהייט, פרעגען אויף בילעטען. בילעטען, אַ חוץ אונזערע,
איז געוועזן זעהר ווייניג. דער קאָנדוקטאָר האָט אַ האַלבע שעה גע־
רעדט און גע׳טענה׳ט, נאָכדעם האָט ער אַ מאַך געטהאָן מיט׳ן האַנד
און איז אוועקגעגאַנגען. די אָנגערויכערטע לופט איז געוועזן שווער
און פול מיט שלעכטע ריחות; ווען ניט די אויסגעבראָכענע פענסטער,
וואָלטען מיר יענע נאַכט דערוואָרגען געוואָרען.

אינדערפריה האָבען מיר ארויסגעקוקט פון די פענסטער און דער־
זעהן אַ שנייאיגע וועלט. עס איז געוועזן קאַלט. ארום מיטאָג צייט
איז אין וואַגאָן אריינגעקומען אַ פויערטע מיט אַ קאָרב ברויט און אַ
גרויסען טשייניק געפעלשטע לעבליבע קאַווע. פון דאַמאָלסט אָן ביז
פאַרנאַכט איז שוין ניט געוועזן וואָס צו זעהען. דער צוג האָט זיך גע־
וואַקעלט און אַלעמאָל אָבגעשטעלט. אויף די סטאַנציעס האָט אַ הונ־
געריגער המון זיך געוואָרפען אויף די אָרימע בופעטען און אויסגע־
ליידיט אַלצדינג, וואָס ס׳איז דאָרט געוועזן... איינמאָל, ווען דער צוג
האָט זיך אָבגעשטעלט, האָב איך אָנגעטראָפען נאַגינ׳ען און ריקאָווי׳ן,
די צוויי אונצופריעדענע קאָמיסארען, וואָס זיינען געפאָהרען קיין
מאָסקווע צו בעקלאָגען זיך פאַר זייער אייגענעם סאָוויעט. שפּעטער
האָב איך אָנגעטראָפען בוכארינ׳ען, אַ נידריגען מאַן מיט רויטע האָר
און מיט די אויגען פון אַ פאַנאַטיקער — „לינקער פון לענין׳ען אַליין“,
— ווי מ׳האָט וועגען איהם גערעדט...

ווידער האָט דער גלאָק געקלונגען דריי מאָל, און ווידער זיינען
מיר געלאָפען צום צוג, זיך געשטופּט דורך דעם אָנגעפּאַקטען רוישי־
גען קאָרידאָר... דאָס איז געוועזן אַ גוטמוטהיגער עולם, וואָס האָט
איבערגעטראָגען די שוועריגקייטען מיט הומאָריסטישע געדולד. מען
האָט געהאַלטען אין איין דעבאַטירען וועגען אַלצדינג אין דער וועלט,
פון דער לאַגע אין פעטראָגראַד ביז דעם סיסטעם פון בריטישע טרייד־
יוניאָנס, אָפטמאָל האָט מען זיך געאַמפּערט מיט אַ פּאָר בורזשויען,
וואָס זיינען געוועזן אין וואַגאָן. איידער מיר זיינען אָנגעקומען קיין
מאָסקווע האָט שוין כמעט יעדער וואַגאָן געהאַט אָרגאַניזירט אַ קאָ־

מיטעט צו בעקומען און צו פונאנדערטהיילען שפייז. און יעדער קאָמיטעט איז געווען צוטהיילט אויף פּאָליטישע פּראַקציעס, וואָס האָבען דעבאַטירט וועגען פונדאַמענטאַלע פּרינציפּען...

אין מאָסקווע איז דער וואָגזאַל געווען פּוסט. מיר זיינען אריבער־געגאַנגען אין דער קאַנצעלאַריע פונ'ם קאָמיסאַר, כדי צו זיכערען בילעטען פאַר אונזער צוריקרייזע קיין פּעטראָגראַד. דער קאָמיסאַר, האָט זיך ארויסגעוויזען, איז געווען א ברוגז'ער יונגערמאַן מיט עפּאָ־לעטען פון א פּאָרוטשיק. מיר האָבען איהם געוויזען אונזערע באָל־שעוויסטישע פּאַפּיערען, איז ער געוואָרען מלא חמה און האָט אָנגעהויבן געשריען, אז ער איז ניט קיין באָלשעוויק, אז ער פערטרעט דעם קאָ־מיטעט פון עפענטליכער זיכערהייט... א מערקווירדיגער פאַקט: ווען מען האָט איינגענומען די שטאָדט, האָבען די זיעגער אין טומעל און איילעניש פארגעסען די וויכטיגע אייזענבאַהן־סטאַנציע...

קיין איזוואָשטשיק איז ביים וואָגזאַל ניט געווען. מיר האָבען געדאַרפט דורכגעהן עטליכע גאַסען, ביז מיר האָבען אָנגעטראָפען א פּוהרמאַן מיט א פערדעל. ער איז געווען איינגעוויקעלט אין וואַטאָווע קליידער ווי א הויפּטעל קרויט, געזעסען אויף דער קעלניע פון זיין שליטעלע און געשלאָפען. וויפיעל וויל ער אין שטאָדט אריין?

ער האָט זיך א קראַץ געטהאָן אין קאָפּ. „די באַרינס וועלען ניט בעקומען קיין צימער אין קיין איינציגען האָטעל", האָט ער געזאָגט, „אָבער אויב איהר ווילט, וועל איך אייך אָבפיהרען פאַר א הונדערט רובעל..." פאַר דער רעוואָלוציע האָט דאָס געדאַרפט קאָסטען צוויי! מיר האָבען געפּרואווט ריידען, אָבער ער האָט נור געקנייטשט מיט די פּלייצעס. „ניט אזא גרינגע זאַך", האָט ער געזאָגט, „פאָהרען אין גאַס היינטיגע צייטען"... מיר האָבען זיך קוים אויסגעדונגען אויף פופ־ציג... פאָהרענדיג מיט אונז איבער די שטילע, שנייאיגע, האַלב־בעלויכטענע גאַסען, האָט ער אונז דערצעהלט, וואָס מיט איהם האָט געטראָפען אין די זעקס טעג פון קאַמפּף. „כ'פאָהר מיר אזוי איבער'ן גאַס, אָדער איך שטעה און וואַרט אויף א פּאַסאַזשיר, פּלוצלונג — פּ ו פּ ף! א באָמבע רייסט זיך אויף פון איין זייט, פּ ו פּ ף! א באָמבע רייסט זיך אויף פון דער אַנדערער זייט, ט ר־ט־ר־ר־־! א מאַשין־האַרמאַט... מיינער לאָזט זיך גאַלאָפּ, די טייוואָלים שיסען פון אַלע זייטען. איך פאַרקליוב זיך אין א שטיל געסעל און שטעל

זיך אָב. כאַפּ אַ דרימעל, אַ וואויל געסעל, מחיה, פּלוצלונג — פּ ו פּ ף! אַ נייע באַמבע, ט ר־ר־ר־ר־ר־!... טייוואַלים! טייוואַלים! טייוואַלים! ו ו י אַ־אַ־א ה! "

אין צענטער שטאָדט זיינען די גאַסען געווען בעדעקט מיט שנעע און אַזוי שטיל, ווי אַ קראַנקער נאָך אַ קריזיס. נאָר עטליכע עלעק־טרישע זונען האָבען געברענט, און נעצעהלטע פּוס־געהער האָבען דאָ און דאָרט געאיילט איבער די טראָטוארען. אַן אייז־קאַלטער ווינד האָט געבלאָזען פונ׳ם ווייטען סטעפּ און געבראָטען ווי מיט פייער. אינ׳ם ערשטען האָטעל האָבען מיר געזעהן אַ קאַנטאָר בעלויכטען מיט צוויי ליכטלעך.

„יאָ, מיינע העררען, מיר האָבען עטליכע זעהר בעקוועמע צימערען, נאָר די פענסטער זיינען צובראָכען פונ׳ם שיסען. אויב די העררען האָבען גאָרניט געגען אַ ביסעל פרישע לופט...“

אויף טווערסקאַיאַ זיינען אַלע פענסטער אין ד קראָמען געווען צובראָכען. אומעטום זיינען געווען לעבער אין ברוק און איבערגע־קעהרטע אויסגעריסענע שטיינער, — שפּורען פון באָמבעס. מיר זיינען געפאָהרען פון האָטעל צו האָטעל, אָבער זיי זיינען אַלע געווען פול, אָדער די בעלי בתים זיינען נאָך געווען אַזוי אָנגעשראָקען, אַז זיי האָבען נאָר געקענט ענטפערען: „ניין, ניין, ניטאָ קיין צימערען! ניטאָ קיין צימערען!“ אין די הויפּט־גאַסען, דאָרטען וואו עס גע־פינען זיך די גרעססטע בענק און האַנדעלס־הייזער, האָט די באָלשע־וויסטישע אַרטילעריע אָנגעמאַכט דעם גרעססטען חורבן. אַ סאָוויעט־בעאַמטער האָט מיר געזאָגט: „ווען מיר האָבען ניט געוואוסט אַניף געוויס, וואו עס געפינען זיך די יונקערס און די ווייסע גוואַרדייציעס, האָבען מיר באָמבאַרדירט זייערע בייטלען...“

מען האָט אונז ענדליך אויפגענומען אין דעם גרויסען האָטעל „נאַציאָנאַל“. מיר זיינען דאָך געווען אויסלענדער און דער מיליטע־רישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט האָט צוגעזאָגט בעשיצען די וואוי־נונגען פון אויסלענדער... אויפ׳ן אויבערשטען שטאָק האָט דער פער־וואַלטער אונז געוויזען עטליכע פענסטער צעבראָכען פון שראַפּנעלען. „אַזוינע ווילדע חיות“, האָט ער געזאָגט און געשאָקעלט זיין פויסט אויף די אונזיכטבאַרע באָלשעוויקעס. „וואַרט! ס׳וועט נאָך קומען זייער צייט. אין עטליכע טעג אַרום וועט זייער קאָמישע רעגירונג

געהן צו גרונד. דאן וועלען מיר זיי ווייזען וואס הייסט קאמאנדע־וועז !"

געגעסען האבען מיר אין א וועגעטאריאנער רעסטאראנט מיט'ן קלינגענדיגען נאמען: „איך עס קיינעם ניט". טאלסטאי'ס בילד איז געהאנגען אויף אלע ווענד. נאכ'ן עסען זיינען מיר ארויסגעגאנגען אין גאס.

די הויפט־קווארטיר פונ'ם מאסקווער סאוויעט האט זיך געפונען אין דעם פאלאץ פון דעם געוועזענעם גענעראל־גובערנאטאר. דאס איז געווען א גרויסארטיגע ווייסע געביידע מיט'ן פאסאר צום סקאָבעלעוו־פלאץ. רויטע גווארדייצעס האבען געהאלטען וואך ביי דער טהיר. מיר האבען זיך אויפגעהויבען איבער הויכע פייערליכע טרעפ, וואו אויףביידע זייטען זיינען די ווענט געווען אויסגעקלעפט מיט מעלדונגען פון קאמיטעט־פערזאמלונגען און אויפרופען פון פאליטישע פארטייען. מיר זיינען דורכגעגאנגען דורך א רייהע הויכע זאלען באהאנגען מיט בילדער אין גאלדענע ראמען, וועלכע זיינען איצט געווען איבערגעצויגען מיט רויטען. ענדליך זיינען מיר אריינגעקומען אינ'ם הויפט־זאל, — א גרויסארטיגער צימער מיט קריסטאלענע הענגלייכטער און געגילטע קארניזען. עס האט זיך געהערט דאס זשומען פון שטילע געשפרעכען און דאס רוישען פון א פאר צעהנדליג נעה־מאשינען. אין ערך פונפציג פרויען זיינען געזעסען ארום טישען, פונאנדערגעוויקעלט ריזיגע שטיקער רויטע און שווארצע געוואנד. די פאסען האבען זיך געשלענגעלט איבער דעם פארקעט און איבער די טישען, און די פרויען האבען זיי געשניטען און גענעהט פעהנדלעך און פאהנען פאר דער לויה פון די רעוואלוציאנערע קרבנות. די פנים'ער פון די פרויען זיינען געווען פערהארטעוועט און צוקארבט פון א שווערען לעבען. זיי האבען ערנסט און אנגעשטרענגט געארבייט, און ביי פיעלע זיינען די אויגען געווען רויט פון וויינען... די פערלוסטען פון דער רויטער ארמעע זיינען געווען שווער.

ביי א טיש אין אווינקעל איז געזעסען ראגאוו, א אינטעליגענטער מאן מיט א בארד און מיט ברילען, אנגעטהאן אין א שווארצער ארבייטער־בלוזע. ער האט אונז פארגעשלאגען, מיר זאלען מארשירען צוזאמען מיט דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאמיטעט אין דער מארגענדיגער טרויער־פראצעסיע...

„די סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די מענשעוויקעס קען מען ניט אויסלערנען גאָרניט!“ האָט ער אויסגערופען. „פּשרה־מאַכעריי איז, אַפּנים, אין זייער בלוט. שטעלט זיך פאָר: זיי האָבען אונז פאָרגעשלאָגען, אַז מיר זאָלען האָבען אַ פעראייניגטע לויה מיט די יונקערס!“

איבער׳ן זאַל איז געגאַנגען אַ מאַן אין אַ צושויבערטען סאָל־דאַטסקע מאַנטעל, מיט אַ שמויסען היטעל אויפ׳ן קאָפּ. זיין פּנים איז מיר אויסגעקומען באַקאַנט. איך האָב דערקענט מעלניטשאַנס־קי׳ן. אין בעיאָן, ניו דזשוירזי, אין דעם גרויסען סטאַנדאַרד אויל סטרייק, האָב איך זיך מיט איהם בעקאַנט אַלס דער זייגערמייסטער דזשאָרדזש מעלטשער. איצט, האָט ער מיר געזאָגט, איז ער סעק־רעטער פון דעם מאָסקווער מעטאַל־אַרבייטער פעראיין. אין דער צייט פונ׳ם קאַמפּף איז ער געווען אַ קאָמיסאַר פונ׳ם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט.

„קוקט מיך אָן!“ האָט ער געזאָגט און מיר אָנגעוויזען אויף זיינע צוריסענע קליידער. „איך בין געווען מיט דער חברה אין קרעמל ווען די יונקערס זיינען אָנגעקומען דאָס ערשטע מאָל. זיי האָבען מיך פאַרשפּאַרט אין קעלער און האָבען אוועקגע׳לקח׳נט מיין מאַנטעל, מיין געלד, מיין זייגער און אפילו דעם רינג פון מיין פינגער. אָט דאָס זיינען איצט אַלע מיינע קליידער!“

מעלניטשאַנסקי האָט מיר דערצעהלט אַ סך פּרטים פון דעם זעקס־טאָגיגען בלוטיגען שטרייט, וואָס האָט צוריסען מאָסקווע אויף צווייען. דאָ, אין מאָסקווע, האָט די שטאָדט־דומא איבערגענומען די קאָמאַנדע איבער די יונקערס און די ווייסע גוואַרדייציעס. דער שטאָדט־גאָלאָווא רודנעוו און דער פּאָרזיצענדער פון דער דומא מינאָר האָבען אַכטונג געגעבען אויף דער טהעטיגקייט פונ׳ם קאָמיטעט פאַר עפענטליכע זיכערהייט און פון דער אַרמיי. ריאַבצעוו, דער שטאָדט־קאָמענדאַנט, אַ מאַן מיט דעמאָקראַטישע געפיהלען, האָט געצוויי־פעלט, צי מען דאַרף זיך שטעלען געגען מיליטערישען רעוואָלוציאָנע־רען קאָמיטעט, אָבער די דומא האָט איהם געצוואונגען דערצו... דאָס האָט דער גאָלאָווא בעשטאַנען, אַז מען זאָל פאַרנעהמען דעם קרעמל: „זיי וועלען ניט סמייען צו שיסען אויף אייך דאָ“. האָט ער געזאָגט.

איינער פון די פּאָלקען איז געווען שרעקליך דעמאָראַליזירט,

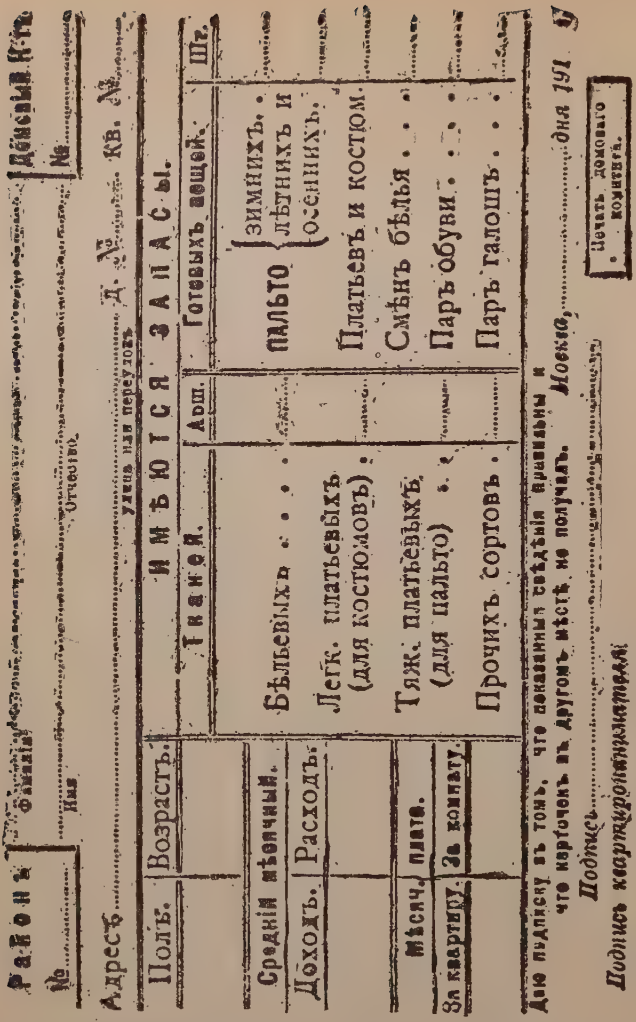

Районъ №.......... Фамилія .... Имя .... Отчество .... Домовый К-тъ №..........

Адресъ .... улица или переулокъ Д. №...... Кв. №......

Полъ.	Возрастъ.	ИМѢЮТСЯ ЗАПАСЫ.			
		Тканей.	Арш.	Готовыхъ вещей.	Шт.
Средній мѣсячный.		Бѣльевыхъ		ПАЛЬТО { зимнихъ. . лѣтнихъ и осеннихъ.	
Доходъ.	Расходъ.	Легк. платьевыхъ (для костюмовъ) .		Платьевъ и костюм.	
Мѣсяч.	плата.	Тяж. платьевыхъ (для пальто) . .		Смѣнъ бѣлья . . .	
За квартиру.	За комнату.	Прочихъ сортовъ .		Паръ обуви . . .	
				Паръ галошъ . . .	

Даю подписку въ томъ, что показанныя свѣдѣнія правильны и что карточекъ въ другомъ мѣстѣ не получалъ. Москва, ... дня 191 г.

Подпись ....

Подпись квартиронанимателя:

Печать домоваго комитета.

QUESTIONNAIRE FOR THE BOURGEOISIE

Distributed to all bourgeois households in Moscow by the Moscow Military Revolutionary Committee, so as to provide a basis for the requisition of clothing for the Army and the poor workers. For translation see Appendix 3.

מחמת ער האָט א לאנגע צייט ניט געהאט קיין שום ארבייט.ביידע צדדים האָבען זיך געווענדעט צו דעם פאָלק. די סאָלדאטען האָבען אָבגעהאלטען א פערזאמלונג און בעשלאָסען, אז זיי בלייבען נייטראל און זעצען פאָרט זייער איצטיגע טהעטיגקייט. דאָס האָט געהייסען, אז זיי פארקויפען קאלאָשען און סיעמעטשקעס אין די גאסען!

„ערגער פון אלצדינג איז געווען דאָס", האָט מעלניטשאנסקי געזאָגט, „וואָס מיר האָבען זיך געמוזט אָרגאניזירען אונטער'ן פייער. פריהער זיינען מיר דאָך גאָר ניט געווען אָרגאניזירט. דער אנדערער צד האָט ריכטיג געוואוסט, וואָס ער וויל. אָבער דאָ האָבען די סאָלדאטען געהאט איין סאָוויעט, די ארבייטער — אן אנדערען... מען האָט זיך ביידע געאמפערט, ווער עס זאָל זיין הויפט־קאָמאנדיר; אייניגע פאָלקען האָבען דריי טעג נאָכאנאנד דעבאטירט, איידער זיי האָבען אָנגענומען א בעשלוס; און ווען די אָפיצירען האָבען אונז פלוצלונג פארלאָזען, איז ניט געווען ווער ס'זאָל קאָמאנדעווען..."

מעלניטשאנסקי האָט מיר געמאָהלען אינטערעסאנטע בילדער. איינמאָל אין א קאלטען גראָהען פריהמאָרגען איז ער געשטאנען אויף א ווינקעל ניקיטסקאיא, וואו מאשין־הארמאטען האָבען געגאָסען שטראָמען פייער. א גרופע קליינע איינגלעך האָט זיך אָנגעזאמעלט, — וואנדער־קינדער, אָרימע חברה, וואָס האָבען פריהער פארקויפט צייטונגען אין די גאסען — . אלע זיינען געווען זעהר אויפגערעגט, געשריען ווי דאָס וואָלט געווען אן אינטערעסאנטע נייע שפיעל. זיי האָבען אָבגעווארט, ביז דאָס שיסען איז געוואָרען שוואכער, און האָבען געפרואווט אריבערלויפען אויף דער אנדערער זייט גאס... אייניגע זיינען געפאלען טויט, אָבער די איבעריגע זיינען געלאָפען הין און צוריק, געלאכט און זיך גערייצט איינער מיט'ן אנדערען...

שפעט אין אָווענד בין איך אוועקגעגאנגען אין דוואָריאנסקאָיע סאָבראניע (דער קלוב פון די אדעליגע), וואו די מאָסקווער באָלשע־וויקעס האָט געזאָלט אָבהאלטען א פערזאמלונג, כדי אויסצוהערען די בעריכטען פון נאָגין, ריקאָוו און אנדערע, וועלכע זיינען ארויס־געטראָטען פונ'ם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען.

די פערזאמלונג איז פאָרגעקומען אין דעם טהעאטער־זאל, וואו אמאָליגע יאָהרען פלעגען דילעטאנטען אויפפיהרען די נייעסטע פראנ־צויזישע קאָמעדיעס פאר אן אודיטאָריום פון אָפיצירען און אויס־

געפוצטע דאמען. אנגעקומען זיינען פריהער די אינטעליגענטען, — די וועלכע האבען געלעבט נעהנטער צום צענטער פון דער שטאדט. נאגין האט גערעדט, און ס׳איז געווען קלאהר, אז די מעהרהייט פון דער פערזאמלונג איז מיט איהם איינפערשטאנדען. פיעל שפעטער זיינען אנגעקומען די ארבייטער, וועלכע האבען געלעבט אין די פאר־שטעדט און האבען ניט געקענט קומען צו דער צייט ווייל קיין טראמווייען זיינען ניט געגאנגען. עס איז שוין געווען ארום האלבע נאכט, ווען זיי האבען זיך בעוויזען אויף די טרעפ, גרופעס פון צעהן, געזונדע רויהע חברה אין פשוט׳ע קליידער. די מעהרסטע זיינען אקארשט אנגעקומען פון דעם שלאכטפעלד, וואו זיי האבען א גאנצע וואך געקעמפפט ווי די טייוואלים און געזעהן די טויטע חברים פאלענ־דיג ארום און ארום ווי שטרוי.

קוים האט זיך די פערזאמלונג פארמעל געעפענט, האט מען נאגינ׳ען אויפגענומען מיט א שטורם פון זידלערייען, פון בייזע גע־שרייען. אומזיסט האט ער געפרואווט ערקלעהרען, טענה׳ן: מען האט ניט געוואלט הערען. ער איז דאך ארויסגעטראטען פון דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען; ער האט פארלאזט זיין פאסטען אין דעם היץ פון קאמפף! וואס איז שייך די בורזשואזע פרעסע, איז אין מאסקווע ניטא מעהר קיין בורזשואזע פרעסע; אפילו די שטאדט־דומא האט מען פונאנדערגעלאזט. בוכארין האט זיך אויפ־געהויבען, צארענדיג, לאגיש, גערעדט מיט א שטימע, וואס האט גע־שטאכען און געהאמערט, געהאמערט און געשטאכען... איהם הערט מען אוים מיט פארגעניגען. א רעזאלוציע: אונטערשטיצען די האנדלונג פון דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען. איינשטימיג. אזוי האט גערעדט מאסקווע...

עס איז געווען שפעט ביינאכט, ווען מיר האבען געשפאנט דורך די לעדיגע גאסען, דורך דעם איווערסקי טויער, צום גרויסען רויטען פלאץ פון דעם קרעמל. די קירכע פון וואסילי דעם זעליגען האט זיך פאנטאסטיש געהויבען אין דער נאכט אריין מיט איהרע העל־קאלירענדיגע, געדרעהטע און רייך־פערציערטע קופאלען. ניט געווען קיין שפור פון צערשטערונג... אויף איין זייט פונ׳ם פלאץ האבען זיך געהויבען די טונקעלע טהורעמס און ווענד פונ׳ם קרעמל. אויף די הויכע ווענד האט רויט געפינקעלט דער שיין פון פייערס. די

פייערס אליין האָבען מיר ניט געקענט זעהן. שטימען האָבען דער־גרייכט צו אונז איבער דעם ריזיגען פּלאַץ, דאָס געֿרויש פון די רידעלס און גראַב־אייזענס האָט זיך געלאָזט הערען. מיר זיינען צוגעגאַנגען נעהנטער.

גאַנצע בערג פון שטיין און ערד זיינען געווען אָנגעוואָרפען לעבען דער וואַנד. מיר זיינען אַרויפגעקראָכען אַרויף און האָבען אַריינגעקוקט אין צוויי גרויסע גריבער, צֶעהן־פופצעהן פוס די טיעף און פופציג יארד די לענג. עטליכע הונדערט סאָלדאַטען און אַר־בייטער האָבען געגראָבען ביים ליכט פון גרויסע פייערס.

אַ יונגער סטודענט האָט זיך צו אונז געווענדעט אויף דייטש. „דאָס איז דער ברודער־קבר“, האָט עֶר געזאָגט. „מאָרגען וועלען מיר דאָ בעגראָבען פינף הונדערט פּראָלעטאַריער, וואָס זיינען גע־שטאָרבען פאַר דער רעוואָלוציע“.

דער סטודענט האָט זיך מיט אונז אַראָבגעלאָזט אין גרוב. די רידעלס און גראַב־אייזענס האָבען זיך געהויבען מיט גרוים שנעל־קייט. די בערג פון ערד זיינען געוואַקסען. אַלע האָבען געשוויגען. איבער די קעפּ איז דער הימעל געווען בעשאָטען מיט שטערען, און די וואַנד פון דעם אַלטען קייזערליכען קרעמל האָט זיך געהויבען אַרויף, ראַכט זיך אָהן אַ ברעג...

„דאָ, אין אָט דעם הייליגען פּלאַץ, דעם הייליגסטען פון גאַנץ רוסלאַנד“, האָט דער סטודענט געזאָגט, „וועלען מיר בעגראָבען אונ־זערע קדושים. דאָ, וואו עס געפינען זיך די קברים פון די מלכים, וועט אונזער מלך, דאָס פאָלק, שלאָפען זיין אייביגען שלאָף...“ דעם יונגען מאַנ'ס אָרעם איז געווען אין אַ באַנד — דאָס האָט ער בעקו־מען אַ וואונד אין דעם גאַסען־קאַמפּף.

די אַרבייטער, מיעד און פאַרשוויצט, ניט קוקענדיג אויף דער קעלט, האָבען אָנגעהויבען אַרויסקריכען פון גרוב. ווען מיר זיינען געגאַנגען אַהיים, האָבען מיר געזעהן נייע גרופּען מענשען געהענדיג שנעל איבער'ן רויטען פּלאַץ. זיי האָבען זיך געלאָזט צו די גריבער, גענומען די געצייגען און געגראָבען, — געגראָבען ניט רעדענדיג אַ וואָרט...

אָט אַזוי האָט דאָס פאָלק אַ גאַנצע נאַכט געאַרבייט, פרייוויליג געאַרבייט, געביטען איינער דעם אַנדערען, ניט געוואָרען מיעד, און

ווען דאָס קאַלטע ליכט פונ'ם טאָג האָט אויפגעדעקט דעם גרויסען פּלאַץ מיט זיין ווייסער שנעע־דעק, זיינען די גרויסע ברוינע גריבער פון דעם ברודער־קבר שוין געווען פאַרטיג.

מיר זיינען אויפגעשטאַנען פאַר זון־אויפגאַנג און האָבען זיך גע־לאָזט דורך די טונקעלע גאַסען צו סקאָבעלעווסקי פּלאַץ. אין שטאָדט האָט זיך ניט געזעהן קיין לעבעדיגער מענש, אָבער דאָ און דאָרט האָט זיך געהערט דאָס גערויש פון עפּעס אונבעשטימטער בעוועגונג, אַקו־ראַט ווי אַ ווינד וואָלט געבלאָזען איבער אַלעס. אין דעם בלאַסען מאָרגען־ליכט איז אַ גרופּקע מענער און פרויען געשטאַנען פאַר דער הויפּט־קוואַרטיר פון דעם סאָוויעט און געהאַלטען אַ בינטעל רויטע פאָהנען מיט גאָלדענע אותיות, — דאָס איז געווען דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון דעם מאָסקווער סאָוויעט. ס'איז געוואָ־רען ביסלעכווייז ליכטיג, דאָס גערויש פון אונבעשטימטער בעווע־גונג איז געוואָרען טיעפער און העכער, געוואַקסען און זיך פערוואַנ־דעלט אין אַ מעכטיגען באַס. די שטאָדט האָט זיך געהויבען פון שלאָף. מיר האָבען זיך געלאָזט איבער טווערסקאַיאַ. די פאָהנען האָבען געפלאַטערט איבער אונזערע קעפּ. די קליינע צערקווען זיינען אומעטום געווען טונקעל, פערשלאָסען. פערשלאָסען איז אויך געווען די צערקווע פון דער איווערסקע מוטער־גאָטעס, וואו יעדער צאַר פלעגט מתפּלל זיין איידער מען האָט איהם געקרוינט אין קרעמל און וואו די טהירען זיינען שטענדיג געווען אָפען, בייטאָג און ביי־נאַכט, העלע ליכט האָבען געברענט און געגלאַנצט אויף דעם גאָלד און זילבער און בריליאַנטען פון די איקאָנעס, און מענשען זיינען בסדר געקומען און געגאַנגען. דאָס ערשטע מאָל זינט נאַפּאָלעאָנ'ס צייטען, זאָגט מען מיר, זיינען די ליכט פון דער צערקווע געווען פער־לאָשען.

די היילינע פּראַוואָסלאַוונע קירכע האָט אָבגעקעהרט דאָס ליכט פון איהר אַנטליטץ פון רעוואָלוציאָנערען מאָסקווע, — אָט דעם נעסט פון אפּיקורסים און הולטייעס, וואָס האָבען געסמייעט באָמ־באַרדירען דעם קרעמל. קאַלט און שטום און פינסטער זיינען געווען די צערקוועס; די גלחים זיינען פאַרשוואונדען. ניט געווען קיין כּלי קודש ביי דער רויטער לויה, ניט געווען קיין היילינע גאַבען פאַר די געשטאָרבענע, ניט געווען קיין תּפלות איבער די קברים פון די

מורדים בקודש. א ביסעל שפעטער האָט דער מאָסקווער מיטראָפּאָליט טיכאָן אַריינגעלעגט די סאָוויעטען אין חרם.

די קראָמען זיינען אויך געווען געשלאָסען, און די פּאַרמעגליכע קלאַסען זיינען געזעסען אין דער היים. אָבער צוליעב אַן אנדער סבה. אין יענע טעג האָט דאָס פאָלק געהערשט, דאָס פאָלק איז געקומען מיט א געוויש און א הילך ווי דער ים, וואָס ווארפט זיך אויפ׳ן ברעג...

דורכ׳ן איווערסקי טויער האָט זיך שוין געגאָסען א טייך פון מענשען, און אויפ׳ן ריעזיגען רויטען פּלאַץ זיינען געווען פאַנאַנדער־געוואָרפען טונקעלע פּינטעלעך — גרופען מענשען, טויזענדער מענשען. ווען דער עולם פלעגט פאַרבייגעהן די איווערסקע צערקווע, האָט זיך קיינער ניט גע׳צלמ׳ט, אַקוראַט ווי מען האָט ניט געזעהן דעם הייליגען פּלאַץ. אמאָל איז דאָס געווען גאַנץ אנדערש...

מיר האָבען זיך דורכגעשטופּט דורך א געדיכטען עולם, וואָס איז געשטאַנען לעבען דער וואַנד פון דעם קרעמל, און האָבען זיך ארויפגעקליבען אויף דעם בארג ערד. דאָרטען זיינען שוין געשטאַנען עטליכע מענשען, צווישען זיי סוראַנאָוו, דער קאָמענדאַנט פון מאָסקווע. דאָס איז געווען א פּשוט׳ער סאָלדאַט, — א הויכער מאַן מיט א באָרד און מיט א פריינדליכען פּנים.

צום רויטען פּלאַץ האָבען זיך פון אַלע זייטען געגאָסען שטראָמען מענשען, טויזענדער און צעהנדליגע טויזענדער, אַלע ארביי־טער, אָרימע האָרעפּאַשניקעס. עס איז אָנגעקומען א מיליטערישער אָרקעסטער, שפּיעלענדיג דעם אינטערנאַציאָנאַל. די מענשען האָבען אונטערגעכאַפּט דעם נגון, און ער האָט זיך פאַרשפּרייט ווי כוואַלעס איבער א וואַסער, לאַנגזאַם און פייערליך.

א שאַרפער ווינד האָט געבלאָזען איבער׳ן פּלאַץ און געהויבען די פאָהנען. עס האָבען זיך אָנגעהויבען בעוויזען די ארבייטער פון די ווייטע פאָרשטעדט, ארבייטער פון אַלערליי פאַבריקען, טראָגענדיג זייערע טויטע. ווי זיי זיינען געגאַנגען דורכ׳ן טויער, האָט מען גע־קענט זעהן די העלע פאַרבען פון זייערע פאָהנען און די דונקעל־רויטע — בלוט־רויטע — פאַרב פון די ארונות. דאָס זיינען געווען פּראָס־טע קאַסטענס, געמאַכט פון ניט־געהובלעוועטע האָלץ און בעפּוצט מיט רויטען. געטראָגען האָט מען זיי אויף די פּלייצעס פון פּשוט׳ע

גראָבע מענשען, וואָס האָבען געשפּאַנט מיט טרעהרען אין די אויגען. הינטען זיינען נאָכגעגאַנגען די ווייבער, געשלוכצט און געיאָמערט, אָדער געגאַנגען מיט א שטייפער מינע, מיט ווייסע, טויטע פּנים׳ער. אייניגע ארונות זיינען געווען אָפען, און די רעקלעך האָט מען גע־טראָגען הינטען; אנדערע זיינען געווען בעדעקט מיט גאָלד־שטאָף אָדער זילבער־שטאָף, אָדער א סאָלדאַטסקע היטעל איז געווען צו־געשלאָגען פון אויבען. געווען אויך פיעלע קרענץ פון העסליכע קינסטליכע בלומען...

דורך א פרייען דורכגאַנג אינמיטען דעם גרויסען עולם האָט די פּראָצעסיע זיך לאַנגזאַם געצויגען אין אונזער ריכטונג. דער דורכגאַנג איז געוואָרען אַט ברייטער, אַט שמעלער. איצט האָט אַן אונענד־ליכער שטראָם פון פאָהנען זיך געצויגען דורך דעם טויער — אַלע שאַטירונגען פון רויט, מיט זילבערנע און גאָלדענע אותיות, מיט פּאַסען קרעפּ העגגענדיג פון אויבען; געווען אויך אייניגע אנארכיס־טישע פאָהנען, שווארצע מיט ווייסע אותיות. דער אָרקעסטער האָט געשפּיעלט דעם רעוואָלוציאָנערען טרויער־מאַרש, דער ריעזינער עולם האָט מיטגעזונגען, שטעהענדיג אָהן היטלען, און די טרעגער האָבען אונ־טערגעהאָלפען מיט הייזעריגע שטימען, אַנגעזאַפּט מיט געוויין...

דאָ און דאָרט צווישען די פאַבריק־אַרבייטער זיינען געקומען ראָטעס סאָלדאַטען מיט זייערע ארונות. עסקאַדראָנען קאַוואַלעריע זיינען געפאָהרען רייטענדיג און אָבגעגעבען מיליטערישען טשעסט, באַטאַרעיען אַרטילעריע האָבען זיך גערוקט נאָך זיי, די האַרמאַטען ארומגעוויקעלט מיט רויטען און שווארצען. אויף די פאָהנען איז געשטאַנען: „עס לעבע דער דריטער אינטערנאַציאָנאַל!" און „מיר ווילען אַן ערליכען, אַלגעמיינעם, דעמאָקראַטישען פריעדען!"

לאַנגזאַם איז די פּראָצעסיע צוגעקומען מיט די ארונות צום ראַנד פון׳ם קבר; די טרעגער האָבען זיך אראָבגעלאָזט מיט זייער משא אין גרוב אריין. צווישען די טרעגער זיינען געווען א סך פרויען, — ברייטביינערדיגע, פעסט־געבויטע פּראָלעטארישע פרויען. הינטער די ארונות זיינען אָנגעקומען אנדערע פרויען, יונג און פארצווייפעלט, אָדער אַלטע, צוקנייטשטע, שרייענדיג ווי פארוואונדעטע חיות. זיי האָבען געוואָלט נאָכגעהן נאָך זייערע זיהן און מענער אין דעם ברו־דער־קבר אריין, פריינדליכע הענד האָבען זיי אָבגעהאַלטען, און די

אָרימע בעשעפּענישען האָבען געוויינט און געקלאָגט. פאַראַן אַזוי פיעל ליעבשאַפט צווישען אָרימע מענשען.

א גאַנצען טאָג האָט זיך געצויגען די טרויער־פּראָצעסיע. מען פלעגט אַריינקומען דורך דעם איוועריסקי טויער און אַרויסגעהן דורך ניקאָלסקאַיא — א טייך פון רויטע פאָהנען מיט ווערטער פון האָפ־נונג און ברידערליכקייט און גרויסאַרטיגע נבואות, — דאָס אַלעס אויפ'ן הינטערגרונד פון פונפציג טויזענד מאַן, פאַר די אויגען פון די ארבייטער פון דער גאַנצער וועלט און זייערע קינדס־קינדער ביז אייביגע דורות...

איינעם נאָכ'ן אַנדערען האָט מען אַנידערגעלעגט די ארונות אין די גרובען. עס איז שוין געווען פאַרנאַכט, און נאָך אַלץ זיינען געקו־מען נייע פאָהנען און געפלאַטערט אין דער קאַלטער לופט, דער אָר־קעסטער האָט געשפּיעלט דעם טרויער־מאַרש, און דער ריעזיגער עולם האָט געזונגען. אויף די נאַקעטע צווייגען פון די בוימער איבער די קברים האָט מען אויפגעהאַנגען די קרענץ, ווי מאָדנע פיעל־קאָלירענ־דיגע בליטען. צוויי הונדערט מאַן האָבען אָנגעהויבען פאַרשיטען די קברים. די ערד האָט זיך מיט א דומפען קלאַפּ געשאָטען אויף די ארונות; דאָס גערויש האָט מען געקענט הערען אפילו דורכ'ן זינגען...

אויסגעלאָשען די ליכט. פאַרשוואונדען די לעצטע פאָהנען. אוועקגעגאַנגען די לעצטע פרויען — מיט א קרעכץ און מיט'ן קוק פון אייביגער בענקשאַפט אין זייערע אויגען. לאַנגזאַם האָט דער גרויסער פּראָלעטאַרישער ים זיך גענומען אויפלייזען אויף דעם גרוי־סען פּלאַץ...

קאפיטעל עלף.

ערגבערט די מאכט.

„א דעקלאראציע וועגען די רעכט פון די רוסלענדער פעלקער:

„...דער ערשטער קאנגרעס פון די סאוויעטען לעצטען יוני האט פראקלאמירט דאס רעכט פון די רוסלענדער פעלקער אויף זעלבסט־בעשטימונג.

„דער צווייטער קאנגרעס פון די סאוויעטען, לעצטען נאוועמבער, האט בעשטעטיגט די אונפארענדערליכע רעכט פון די רוסלענדער פעלקער אין א מעהר ענטשיעדענער און בעשטימטער פארם.

„ערפילענדיג דעם ווילען פון די דאזיגע קאנגרעסען, האט דער ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען בעשלאסען אנצונעהמען אלס א באזיס פאר זיין טהעטיגקייט אין דער נאציאנאלער פראגע די פאלגענדע פרינציפען:

1. אלע פעלקער פון רוסלאנד זיינען גלייך און סואווערען.
2. אלע פעלקער פון רוסלאנד האבען דאס רעכט פון פרייער זעלבסט־בעשטימונג; אויב זיי ווילען קענען זיי זיך אפילו אבטהיילען און בילדען אונאבהענגיגע שטאאטען.
3. אלע נאציאנאלע און נאציאנאל־רעליגיעזע פריווילעגיעס און בעשרענקונגען ווערען אבגעשאפט.
4. אלע נאציאנאלע מינאריטעטען און עטנאגראפישע גרופען, וואס וואוינען אויף דער רוסישער טעריטאריע, האבען א רעכט פון פרייער ענטוויקלונג.

געזעצען וועגען דעם וועלען ארויסגעגעבען ווערען תיכף נאך דעם, ווי עס וועט געגרינדעט ווערען א נאציאנאליטעטען־קאמיסיע.

אינ׳ם נאמען פון דער רוסישער רעפובליק,

פאלקס־קאמיסאר פאר נאציאנאליטעטען

יוסאוו־דזשוגאשווילי־סטאלין.

פארזיצענדער פון דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען,

וו. אוליאנאוו (לענין)"

די צענטראַלע קיעווער ראַדאַ האָט תיכף ערקלעהרט אוקראַינאַ פאַר אַן אונאַבהענגינגען שטאַאט. דאָס זעלביגע האָט געטהאָן די פיננישע רעגירונג דורך דעם סענאַט אין העלסינגפאָרס. אונאַב־הענגיגע „רעגירונגען" בעווייזען זיך אין סיביר און קאַווקאַז. דער פוילישער מיליטערישער הויפּט־קאָמיטעט האָט תיכף צוזאַמענגעצוי־גען די פוילישע סאָלדאַטען פון דער רוסישער אַרמיי, אָבגעשאַפט זייערע קאָמיטעטען און איינגעפיהרט אַן אייזערנע דיסציפּלין...

צוויי פּונקטען כאַראַקטעריזירען די אַלע „רעגירונגען" און „בע־וועגונגען": ערשטענס, געפינען זיי זיך אונטער דער פיהרונג פון די פאַרמעגליכע קלאַסען; צווייטענס, האָבען זיי מורא פאַר באָל־שעוויזם און פאַראַכטען די באָלשעוויקעס...

צווישען דעם תהו ובהו פון געוואַלדיגע ענדערונגען האָט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען פעסט און זיכער אויפגעשטעלט די הויפּט־זיילען פון דער סאָציאַליסטישער אָרדנונג. אַ געזעץ וועגען סאָציאַלע פערזיכערונג; אַ געזעץ וועגען אַרבייטער־קאָנטראָל; כללים וועגען וואָלאָסטנאָיע ערד־קאָמיטעטען; אַ געזעץ וועגען אָבשאַפען אַלע טשינעס און טיטולען; אַ געזעץ וועגען אָבשאַפען די געריכטען; אַ געזעץ וועגען פאָלקס־טריבונאַלען...

אַן אַרמעע נאָך אַן אַרמעע, אַ פלאָט נאָך אַ פלאָט האָבען געשיקט דעפּוטאַציעס צו „בעגריסען מיט פרייד די נייע פאָלקס־רעגירונג".

איינמאָל ווען איך בין צוגעגאַנגען צו סמאָלני, האָב איך געזעהן אַ פאָלק פון אָבגעריסענע סאָלדאַטען פאַר דעם גרויסען טויער. די סאָלדאַטען זיינען אָקאָרשט געקומען פון די טראַנשעען. זיי זיינען געווען מאַגער, מיט גראָהע פּנים'ער. זיי האָבען ארויפגעקוקט צו די פענסטער פון דער געביידע, אַקוראַט ווי גאָט אַליין וואָלט דאָרט גע־זעסען. אייניגע האָבען געטייט מיט די פינגער אויף די קייזערליכע אָדלערס איבער דער טהיר און האָבען געלאַכט... רויטע גוואַרדייצעס זיינען זיך געקומען שטעלען אויף דער וואַך. די סאָלדאַטען האָבען געקוקט אויף זיי מיט נייגיעריגקייט, אַקוראַט ווי זיי האָבען קיינמאָל ניט געהערט פון זיי און קיינמאָל ניט געזעהן קיין רויטען גוואַרדיי־עץ. זיי האָבען גוטמוטהיג געלאַכט און האָבען זיך ארויסגערוקט פון די רייהען צו קלאַפּען די רויטע גוואַרדייצעס איבער די פּלייצעס.

זיי האָבען געמאכט בעמערקונגען, האלב אין שפּאס, האלב אין קינ־דערשער התפעלות...

די פּראָוויזאָרישע רעגירונג איז שוין ניט געווען אויף דער וועלט. דעם 15טען נאָוועמבער האָבען די גלחים איבער גאַנץ פּעטראָגראַד אויפגעהערט מתפלל זיין פאר איהר. נאָר, ווי לענין אליין האָט זיך אויסגעדריקט פאר דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, „די עראָ־בערונג פון דער מאכט האָט זיך ערשט אָנגעהויבען". די אָפּאָזי־ציע איז געווען ענטוואפענט, אָבער זי האָט נאָך בעהערשט דאָס עקאָנאָמישע לעבען פונ'ם לאנד. האָט זי, מיט דער גאנצער רוסישער פעהיגקייט פאר געמיינזאמע האנדלונג, גענומען אָרגאניזירען דעזאָר־גאניזאציע, — שטערען, שעדיגען, דיסקרעדיטירען די סאָוויעטען.

דער סטרייק פון די רעגירונגס־בעאמטע איז געווען גוט אָרגאני־זירט, געשטיצט דורך בענק און האנדעלס־אונטערנעהמונגען. יעדער פערזון פון די באָלשעוויקעס איבערצונעהמען דעם רעגירונגס־אפּאראט האָט בעגעגענט א ווידערשטאנד.

טראָצקי איז געקומען אין אויסלאנדס־מיניסטעריום. די בעאמטע האָבען איהם ניט געוואָלט דערקענען, — זיי האָבען זיך פערשלאָסען אין די קאנצעלאריעס און אז מען האָט אויסגעבראָכען די טהירען, האָבען זיי זיך אָבגעזאָגט פון די שטעלעס. ער האָט זיך געהייסען געבען די שליסעל צו די ארכיוון; מען האָט זיי איהם געגעבען ערשט נאָכדעם, ווען ער האָט געבראכט ארבייטער אויפצובּרעכען די שלעסער. עס האָט זיך ארויסגעוויזען, אז דער געוועזענער געהילפס־מיניסטער נעראטאָוו איז פארשוואונדען מיט די געהיימע אָבמאכונ־גען...

שליאפּניקאָוו האָט געפּרואווט איבערנעהמען דאָס ארבייטס־מיניס־טעריום. עס איז געווען זעהר קאלט, און אין מיניסטעריום האָט זיך ניט געפונען קיינער, וואָס זאָל איינהייצען דעם אויוון. פון די עט־ליכע הונדערט אָנגעשטעלטע האָט איהם קיין איינציגער ניט געוואָלט צייגען, וואו עס געפינט זיך דעם מיניסטער'ס קאבינעט.

אלעקסאנדרא קאָלאָנטאי האָט מען דעם 30טען נאָוועמבער גע־מאכט פאר קאָמיסאר פון געזעלשאפטליכע הילף. זי איז אויפגענומען געוואָרען מיט א סטרייק פון אלע איהרע בעאמטע, אחוץ פיערציג. איהר מיניסטעריום האָט געהאט די אויפזיכט איבער צדקה־אנשטאל־

טען און געזעלשאפטליכע אינסטיטוציאָנען. די אָרימע לייט פון די גרויסע שטעדט, די בעוואוינער פון די בארמהערציגע אנשטאלטען, האָבען באלד דערפיהלט דעם רעזולטאט פונ'ם סטרייק: זיי האָבען פּשוט ניט געהאט פון וואָס צו לעבען. דעלעגאציעס פון האלב־הונגעריגע קאליקעס, פון יתומים מיט בלאָהע אויסגעמאָרעטע פנים'ער, האָבען בעלאגערט דאָס מיניסטעריום. מיט טרעהרען אין די אויגען האָט קאלאָנטאי געהייסען ארעסטירען די סטרייקער און זיי האלטען אזוי לאנג, ביז זיי וועלען אָבגעבען די שליסעל פון דער קאנצעלאריע און פון דער קאסע. שפּעטער, ווען זי האָט שוין בעקומען די שליסעל, האָט זיך ארויסגעוויזען, אז דער פריהערדיגער מיניסטער, די גרעפין פאנינא, איז פארשוואונדען מיט אלע סומען. זי וועט ניט אָבגעבען דאָס געלד, האָט זי געזאָגט, סיידען זי וועט בעקומען א בעפעהל פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג.

אין לאנד־ווירטהשאפט־מיניסטעריום, אין שפּייז־מיניסטעריום, פינאנץ־מיניסטעריום די זעלביגע צרות. מען האָט ערקלעהרט, אז ענטווערער די בעאמטע זאָלען זיך נעהמען צו דער ארבייט, אָדער זיי וועלען פארלירען זייערע שטעלעס. זיינען אייניגע גאָר אין גאנצען געבליבען אין דער היים, די אנדערע האָבען זיך אומגעקעהרט און גענומען פּראקטיצירען סאבאָטאזש... כמעט די גאנצע אינטעליגענץ איז געווען אנטי־באָלשעוויסטיש, האָט די סאָוויעט־רעגירונג ניט געהאט וואו צו נעהמען נייע בעאמטע.

די פּריוואטע בענק זיינען געווען עקשנות'דיג געשלאָסען, נאָר א הינטער־טהיר איז געווען אָפען פאר ספּעקולאנטען. טאָמער האָט זיך בעוויזען א באָלשעוויסטישער קאָמיסאר, האָבען די אָנגעשטעלטע בעהאלטען די ביכער, אוועקגעטראָגען דאָס געלד און פארשוואונדען. אלע אָנגעשטעלטע פון דער שטאאטס־באנק האָבען געסטרייקט, אחוץ די אָנגעשטעלטע פון די אונטערערדישע געלד־קעלערס און דער געלד־פאבריק. אָבער אויך די דאָזיגע אָנגעשטעלטע האָבען זיך אָבגעזאָגט פאָלגען די בעפעהלען פון סמאָלני און האָבען הינטען־ארום אויסגעצאָהלט גרויסע סומען דעם רעטונגס־קאָמיטעט און דער שטאָדט־דומא.

צוויי מאָל איז געקומען א קאָמיסאר מיט א ראָטע רויטע גווארדייצעס און געפאָדערט מען זאָל איהם געבען גרויסע סומען אויף רעגיערונגס־הוצאות. דאָס ערשטע מאָל זיינען אין באנק געווען מיט־

גליעדער פון דער שטאָדט־דומא, אויך מענשעוויסטישע און סאָציאַל־רעוואָלוציאָנערע פיהרער אין א גרויסער צאָהל, און זיי האָבען מיט אזא ערנסט גערעדט וועגען די פאָלגען פון דעם שריט, אז דער קאָמי־סאַר האָט זיך דערשראָקען. דאָס צווייטע מאָל איז ער געקומען מיט אן אָפיציעלען דאָקומענט און האָט איהם גענומען לעזען אויף א קול לויט דער פאָרמע. האָט מען אָבער אָנגעוויזען, אז דאָס פאפיער איז אָהן א דאטום און אָהן א פעטשאט, האָט איהם דער אַלטער רוסישער רעספעקט פאר „דאָקומענטען" געצוואונגען אוועקצוגעהן...

די בעאַמטע פון דער קרעדיט־קאַנצעלאַריע האָבען פארניכטעט זייערע ביכער, אזוי אז עס איז ניט געבליבען קיין רייסטער פון די פינאַנציעלע בעציהונגען צווישען רוסלאַנד און אַנדערע מלוכות.

די שפייז־קאָמיטעטען, די פערוואַלטונגען פון שטאָדטישע פאַב־ריקען און אַנדערע מוניציפּאַלע אונטערנעהמונגען האָבען ענטוועדער גאָר ניט געארבייט, אָדער פּראַקטיצירט סאַבאָטאַזש. אונטער'ן דרוק פון דער בעפעלקערונג, וועלכע האָט געליטען שרעקליכע נויט, האָבען די באָלשעוויקעס געפּרואווט העלפען די שטאָדטישע אונטערנעהמונגען אָדער נאָר אין גאַנצען איבערנעהמען דעם קאָנטראָל איבער זיי, האָבען אַלע בעאַמטע ערקלעהרט א סטרייק, און די דומא האָט פארפלייצט רוסלאַנד מיט טעלעגראַמען, אז די באָלשעוויקעס „פארגוואַלטיגען די אויטאָנאָמיע פון די שטעדט".

אין דער מיליטערישער הויפּט־קוואַרטיר, אין די קאַנצעלאַריעס פון דעם קריעגס־מיניסטעריום און פלאָט־מיניסטעריום, וואו די אַלטע בעאַמטע האָבען איינגעוויליגט צו ארבייטען מיט דער נייער רעגירונג, האָבען די ארמעע־קאָמיטעטען און די העכערע קאָמאַנדירען געשטערט די סאָוויעטען אויף שריט און טריט. זיי האָבען אפילו מיט א כיוון פערנאכלעסיגט די סאָלדאַטען אין די טראַנשעען. דער אַל־רוסישער אייזענבאהן־פעראיין איז געווען פיינדליך און האָט אָבגעזאָגט צו פיה־רען סאָוויעט־ארמעען. יעדער מיליטערישער צוג, וואָס האָט פארלאָ־זען פּעטראָגראַד, איז גענומען געוואָרען מיט געוואַלד, אייזענבאהן־בעאַמטע האָט מען אַלע מאָל געמוזט ארעסטירען. דער אייזענבאהן־פעראיין האָט געסטראַשעט מיט א גענעראַל־סטרייק, אויב מען לאָזט זיי ניט ארויס...

סמאָלני איז פּשוט געווען מאכטלאָז. די ציישונגען האָבען גע־

שריבען, אז אין דריי וואָכען ארום וועלען אלע פעטראָגראדער פאבריד־קען זיך מוזען צומאכען, מחמת עס איז ניטאָ קיין הייצונג; דער אלל־רוסישער אייזענבאהן־פעראיין האָט ערקלעהרט, אז דעם ערשטען דע־צעמבער וועלען זיך אָבשטעלען די אייזענבאהנען — צוליעב דער זעלבינער סבה; שפייז אין פעטראָגראד איז סך הכל געווען אויף דריי טעג, און קיין נייע איז ניט אָנגעקומען; ביים פראָנט איז די ארמעע אויסגעגאנגען פון הונגער... דער רעטונגס־קאָמיטעט, די פאר־שיידענע צענטראל־קאָמיטעטען האָבען געשיקט אויפרופען איבער׳ן לאנד, געראטהען דער בעפעלקערונג אוועקצומאכען די נייע געזעצען אונטער׳ן האנד. די פארטרעטער פון די אליאירטע רעגירונגען האָבען ארויסגעוויזען אָדער קאלטע גלייכגילטיגקייט, אָדער אָפענע פיינד־שאפט...

די געגנערישע צייטונגען, היינט אונטערדריקט און מאָרגען ער־שיינענדיג אונטער נייע נעמען, האָבען געמאכט ביטערען חוזק פון דער נייער אָרדנונג. אפילו די „נאָוואיא זשיזן׳׳ האָט זי גערופען „א קאָמ־בינאציע פון דעמאגאָגיע און שוואכקייט״.

„פון טאָג צו טאָג״, האָט די צייטונג געשריבען, „זינקט די רעגי־רונג פון די פאָלקס־קאָמיסארען אלץ טיעפער און טיעפער אין דער בלאָטע פון אויבערפלעכליכער איילעניש. די באָלשעוויקעס האָבען גרינג פארכאפט די מאכט, אָבער זיי ווייסען ניט, וואָס צו טהאָן מיט איהר.

„פון איין זייט האָבען זיי קיין קראפט ניט צו רעגולירען די עק־זיסטירענדע רעגירונגס־מאשין, פון דער אנדערער זייט האָבען זיי קיין פעהיגקייט ניט צו בעשאפען א נייע מאשין, וועלכע וואָלט געארביי־טט גרינג און פריי לויט די טהעאָריעס פון סאָציאלע עקספערימענטען.

„ערשט נעכטען האָבען די באָלשעוויקעס ניט געהאט גענוג מענ־שען פאר זייער פארטיי, ניט געהאט גענוג מענשען צו ריידען און שריי־בען, — וואו וועלען זיי איצט געפינען גענוג ספעציאליסטען צו פער־וואלטען איבער די פארשיידענע פארוויקעלטע פונקציעס פון דער רע־גירונג?

„די נייע רעגירונג האלט אין איין סטראשען, זי פארפלייצט דאָס לאנד מיט געזעצען, איינער ראדיקאלער און „סאָציאליסטישער״ ווי דער אנדערער, אָבער אָט דער פאפירענער סאָציאליזם, וואָס אונ־

זערע קינדס־קינדער וועלען אויף איהם מסתמא קוקען ווי אויף א בייז וואונדער, ווייזט ניט ארויס ניט קיין ווילען און ניט קיין פעהיגקייט צו לעזען די אונמיטעלבארע אויפגאבען פונ׳ם טאָג!“

דערווייל האָט די „קאָנפערענץ פון דעם אלל־רוסישען אייזענבאהן־פעראיין צו גרינדען א נייע רעגירונג“ אָבגעהאלטען איהרע זיצונגען ביי טאָג און ביי נאכט. איהרעביידע צדדים האָבען זיך שוין אויסגענלייכט ווענען דעם באזיס פון א נייע רעגירונג. מען האָט שוין געהאָט בעשלאָסען ווער ס׳זאָל אריינגעהן אינ׳ם פאָלקס־ראטה, מען האָט אָנגעמערקט די מיטגליעדער פון דעם קאבינעט, מיט טשערנאָוו׳ן אלס פרעמיער; די באָלשעוויקעס האָט מען גענאָלט צולאָזען אין א גרויסער מינאָריטעט, אָבער מיט דעם תנאי, אז לענין און טראָצקי זאָלען ניט זיין אין קאבינעט. די צענטראל־קאָמיטעטען פון די סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען, דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערים־סאָוויעטען האָבען בעשלאָסען, אז כאָטש זיי זיינען נאָך אלץ געגען דער „פערברעכערישער פאָליטיק“ פון די באָלשעוויקעס, פונדעסטוועגען וועלען זיי ניט זיין געגען זייער אנטהייל נעהמען אין דעם פאָלקס־ראטה, „כדי אָבצושטעלען דעם בלוטיגען ברודער־מאָרד“.

קערענסקי׳ס פליטה און דער מערקווירדיגער ערפאָלג פון די סאָוויעטען אומעטום האָבען געענדערט די לאַגע. אויף א זיצונג פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט דעם 16 נאָוועמבער האָבען די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען געפאָדערט, אז די באָלשעוויקעס זאָלען בילדען א קאָאליציאָנס־רעגירונג מיט די איבריגע סאָציאליסטישע פארטייען; אניט, האָבען זיי געזאָגט, וועלען זיי ארויס פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. „די ידעות פון מאָסקווא“, האָט מאלקין געזאָגט, „וואו אונזערע חברים שטארבען אויף ביידע זייטען פון די באריקאדען, צווינגט אונז נאָך אמאָל אויפצוהויבען די פראגע וועגען אָרגאניזירען די מאכט. דאָס איז ניט נאָר אונזער רעכט, נאָר אויך אונזער פפליכט... מיר האָבען ערוואָרבען דאָס רעכט צו זיצען מיט די באָלשעוויקעס אָט דאָ, אין די וואנד פון דעם סמאָלני אינסטיטוט, און צו רעדען פון דער דאָזיגער טריבונע. אויב איהר זאָגט זיך אָב פון א פשרה, וועלען מיר מוזען, נאָך א הארטען אינעווענינסטען פארטיי־קאמפף, פראָוואָוען אָן אָפענעם קאמפף אין דרויסען... מיר מוזען

פֿאַרשלאָגען דער דעמאָקראַטיע אַזאַ קאָמפּראָמיס, וואָס זי זאָל איהם קענען אָננעהמען..."

מען האָט איבערגעריסען די זיצונג צו בעטראַכטען דעם אולטימאַטום, נאָכדעם האָבען די באָלשעוויקעס זיך אומגעקעהרט מיט אַ רעזאָלוציע. קאַמענעוו האָט זי פֿאָרגעלעזען:

„לויט דער מיינונג פֿון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט איז נויטיג, אַז אין דער רעגירונג זאָלען אריין פֿאָרטרעטער פֿון אַלע סאָציאַליסטישע פּאַרטייען, וועלכע שטעלען צוזאַמען די סאָוויעטען פֿון אַרבייטער־, סאָלדאַטען־ און פּויערים־דעפּוטאַטען, אויב זיי אַנערקענען די ערהאָבערונגען פֿון דער רעוואָלוציע פֿון דעם 7טען נאָוועמבער, דאָס הייסט די גרינדונג פֿון אַ סאָוויעט־רעגירונג, דאָס געזעץ וועגען פֿריעדען, וועגען ערד, וועגען אַרבייטער־קאָנטראָל איבער דער אינדוסטריע און די בעוואַפֿענונג פֿון דעם אַרבייטער־קלאַס. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט בעשליסט דעריבער פֿאָרצושלאָגען, אַז מען זאָל אָנהויבען פֿערהאַנדלונגען וועגען גרינדען אַ רעגירונג פֿון אַלע סאָוויעט־פּאַרטייען. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט שלאָגט פֿאָר אַלס אַ באַזיס די פֿאָלגענדע בעדינגונגען:

„די רעגירונג איז פֿאַראַנטוואָרטליך פֿאַר דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט ווערט פֿאַרגרעסערט ביז הונדערט מיט פֿונפֿציג מיטגליעדער. צו אָט די הונדערט פֿונפֿציג דעלעגאַטען פֿון די סאָוויעטען פֿון אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען קומען צו פֿינף און זעכציג דעלעגאַטען פֿון די פּראָווינציעלע סאָוויעטען פֿון פּויערים־דעפּוטאַטען, אַכציג פֿון די פֿראָנט־אָרגאַניזאַציעס פֿון דער אַרמעע און דעם פֿלאָט, פֿיערציג פֿון די פּראָפֿעסיאָנעלע פֿעראיינען (25 פֿון די פֿאַרשיידענע אַלל־רוסישע פֿעראיינען, וועדליג זייער וויכטיגקייט, צעהן פֿון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פֿעראיין און פֿינף פֿון די פּאָסט־ און טעלעגראַף־אַרבייטער) און פֿונפֿציג דעלעגאַטען פֿון די סאָציאַליסטישע גרופּען אין דער פּעטראָגראַדער שטאָדט־דומאַ. אין דעם מיניסטעריום האָבען די באָלשעוויקעס מינדעסטענס אַ העלפֿט פֿון אַלע פּאָרטפֿעלען. די מיניסטאָרען פֿון אַרבייט, פֿון אינעווענינסטע אַנגעלעגענהייטען און פֿון אויסלענדישע אַנגעלעגענהייטען מוזען זיין באָלשעוויקעס. די קאָמאַנדע איבער

די גארניזאָנען פון פעטראָגראַד און מאָסקווע בלייבט אין די הענד פון דעלעגאטען פון מאָסקווער און פעטראָגראַדער סאָוויעטען.

„די רעגירונג נעהמט זיך צו א סיסטעמאטישער בעוואפנונג פון די ארבייטער איבער גאַנץ רוסלאַנד.

„עס ווערט בעשלאָסען צו באשטעהן אויף דער קאנדידאטור פון די חברים לענין און טראָצקי."

קאמענעוו האָט געגעבען ערקלערונגען צו דער רעזאָלוציע. „דער אזוי גערופענער „פאָלקס־ראטה", האָט ער געזאָגט, „וואָס די קאָנפערענץ שלאָגט פאָר, וואָלט בעשטאנען פון אזוינע פיער הונדערט און צוואנציג מיטגליעדער, פון זיי נאָר הונדערט און פונפציג באָלשעוויקעס. די איבעריגע וואָלטען געווען דעלעגאטען פון דעם אלטען קאָנטער־רעוואָלוציאָנערען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, הונדערט געקליבענע פארטרעטער פון די שטאָדט־דומאס — אלע קאָרנילאָווצעס, הונדערט דעלעגאטען פון די פויערים־סאָוויעטען, — בעשטימט פון אווקסענטיעוו'ן און אכציג פון די אלטע ארמעע־קאָמיטעטען, וועלכע פערטרעטען שוין מעהר ניט די סאָלדאטסקע מאסען.

„מיר זאָגען זיך אָב צוצולאָזען דעם אלטען צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, ווי אויך די פערטרעטער פון די שטאָדט־דומאס. די דעלעגאטען פון די פויערים־סאָוויעטען דארפען אויסגעקליבען ווערען דורך דעם פויערים־קאָנגרעס, וואָס מיר האָבען גערופען און וואָס וועט דאָרטען אויסקלייבען א נייעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דער פאָרשלאָג אויסצושליסען לענין'ען און טראָצקי'ן איז א פאָרשלאָג אָבצוהאקען אונזער פארטיי דעם קאָפּ, קענען מיר איהם ניט אָננעהמען. סוף כל סוף זעהען מיר גאָר ניט איין, צוליעב וואָס מען דארף האָבען א „פאָלקס־ראטה": די סאָוויעטען זיינען סאי ווי סאי אָפען פאר אלע סאָציאליסטישע פארטייען, און דער צענטראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פארטרעט זיי אין דער זעלבינער פראָפּאָרציע, ווי זיי זיינען פארטראָטען צווישען די מאסען..."

איג'ם נאָמען פון די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען ערקלעהרט קארעלין, אז זיין פארטיי וועט שטימען פאר דער באָלשעוויסטישער רעוואָלוציע, נאָר זי לאָזט זיך איבער דאָס רעכט אויסצובעסערען איינינגע פרטים, ווי די פארטרעטערשאפט פון די פויערים: זי פארלאנגט, אז דאָס לאנד־ווירטהשאפטס־מיניסטעריום זאָל זיך גע־

פינען אין די הענד פון די לינקע סאָציאַליסטען רעוואָלוציאָנערען. דער פאָרשלאָג ווערט אָנגענומען.

שפּעטער, אויף אַ זיצונג פון דעם פּעטראָגראַדער סאָוויעט, האָט מען טראָצקי׳ן געשטעלט אַ פראַגע וועגען דער בילדונג פון אַ נייע רעגירונג. טראָצקי האָט געענטפערט:

„איך ווייס נאָך ניט וועגען דעם ענין. איך בעטהייליג זיך ניט אין די פערהאנדלונגען... יעדענפאלס, האלט איך זיי ניט פאר וויכטיג...“

יענע נאכט איז די קאָנפערענץ געוועזן זעהר אומרוהיג. די דעלע־גאטען פון דער שטאָדט־דומא האָבען פערלאָזט די זיצונג...

אין סמאָלני גופא, אין די רייהען פון דער באָלשעוויסטישער פּארטיי, איז געוואקסען א געוואלדיגע אָפּאָזיציע צו לענין׳ס טאקטיק. דעם 17טען נאָוועמבער ביינאכט איז פאָרגעקומען א זעהר וויכטיגע זיצונג פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דער זאל איז געוועזן געפּאקט.

לארין, א באָלשעוויק, האָט ערקלעהרט, אז עס איז געקומען די צייט פון די וואהלען צו דער גרינדונגס־פערזאמלונג און ס׳איז שוין צייט אָבצושטעלען דעם „פּאָליטישען טעראָר“.

„מען דארף ענדיגען די מיטלען, וואָס זיינען אָנגענומען געוואָרען געגען פּרעס־פרייהייט“, האָט ער געזאָגט „זיי האָבען געהאט א זין אין דער צייט פון קאמפף, אָבער איצט איז ניטאָ קיין אורזאכע, פאר וואָס זיי זאָלען בלייבען אין קראפט. די פּרעסע דארף זיין פריי צו דרוקען אלצדינג, אחוץ אויפרופען צו אונאָרדנונג און אויפשטאנד“.

צווישען א שטורם פון פּראָטעסט־געשרייען און פייפערייען פון זיין אייגענער פּארטיי האָט לארין אריינגעטראָגען די פאָלגענדע רע־זאָלוציע.

„דער געזעץ פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען וועגען דער פּרעסע ווערט דערמיט אָבגעשאפט.

„מיטלען פון פּאָליטישע אונטערדריקונג קענען אָנגעווענדעט ווע־רען נאָר לויט די בעשליסע פון א ספּעציעלען טריבונאל, וועלכער ווערט אויסגעקליבען דורך דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פּראָ־פּאָרציאָנעל צו דער קראפט פון די פארשיידענע פּארטייען, וואָס זיינען אין איהם פארטראָטען. דער דאָזיגער טריבונאל האָט אויך דאָס

רעכט איבערצוקוקען די יעניגע אונטערדריקונגס־מיטלען, וואָס מען האָט אָנגענומען ביז אהער".

די רעזאָלוציע ווערט אויפגענומען מיט שטורעמדיגע אפּלאָ־דיסמענטען ניט נאָר פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, נאָר אויך פון א טהייל באָלשעוויקעס. אוואנעסאָוו שלאָגט פאָר אין דעם נאָמען פון די לעניניסטען, אז די פראגע וועגען דער פּרעסע זאָל מען אָבלעגען ביז עס וועט קומען צו א וועלכען אויסגלייך צווי־שען די סאָציאַליסטישע פּארטייען. דער פאָרשלאָג ווערט נידער־געשטימט מיט א ריעזיגער מאַיאָריטעט.

„די רעוואָלוציע, וואָס קומט איצט פאָר", האָט אוואנעסאָוו גע־זאָגט, „שטעלט זיך ניט אָב פאר פּריוואט־אייגענטום; פון דעם שטאנדפּונקט פון פּריוואַט־אייגענטום מוזען מיר אויך בעטראכטען די פראגע וועגען דער פּרעסע..."

ער לייענט פאָר די אָפיציעלע באָלשעוויסטישע רעזאָלוציע:

„די בורזשואזע פּרעסע איז אונטערדריקט געוואָרען ניט נאָר צו־ליעב דעם, וואָס אזוי האָט פערלאנגט די מיליטערישע לאגע אין דער צייט פון דעם אויפשטאנד, ניט נאָר צוליעב דעם, ווייל מען האָט געדארפט ברעכען די קאָנטער־רעוואָלוציע, נאָר ווייל דאָס איז נויטיג געווען אַלס א מיטעל אוועקצושטעלען די פּרעסע אין א נייער לאגע, — א לאגע, וואו די קאפּיטאליסטישע אייגענטימער פון פּאפּיער און דרוקערייען וועלען מעהר ניט קענען זיין די אלל־מעכטיגע און אויסשליסליכע פאבריקאנטען פון געזעלשאפטליכער מיינונג.

„מיר מוזען קאָנפיסקירען די פּריוואטע דרוקערייען און די זאפּאַ־סען פון פּאפּיער. זיי מוזען ווערען דאָס אייגענטום פון די סאָוויע־טען, סיי אין פּעטראָגראַד, סיי אין די פּראָווינץ־שטעדט, אזוי אז די פּאָליטישע פּארטייען און גרופּען זאָלען קענען נוצען די דרוק־מאטע־ריאלען ווערדליג דער ווירקליכער קראפט פון די אידעען, וואָס זיי פאר־טרעטען, — דאָס הייסט ווערדליג די צאָהל פון זייערע וועהלער.

„איינפיהרען די אזוי־גערופענע „פּרעס־ פרייהייט", דאָס הייסט אומקעהרען די דרוקערייען און דאָס פּאפּיער די קאפּיטאליסטען, וואָס פארגיפטען די מוחות פון דעם פאָלק, — וואָלט געהייסען זיך אונטער־ווארפען דעם ווילען פון קאפּיטאל, אָבגעבען איינע פון די וויכטיג־

סטע ערֿאָבערונגען פון דער רעוואָלוציע. דאָס טאָר ניט געשעהן, ווייל דאָס וואָלט געווען א שארפער אַקט פון קאָנטר־רעוואָלוציע.

„נעהמענדיג דאָס אַלעס אין אנבעטראכט, ווארפט דער צענט־ראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט ענטשיעדען אָב יעדען פּאָרשלאָג איינ־צופיהרען די פריהערדיגע אָרדנונג בנוגע דער פּרעסע און ער איז אין דעם פּרט אבסאָלוט איינפערשטאַנדען מיט דעם ראַטה פון די פּאָלקס־קאָמיסארען; ער זאָגט זיך ארויס געגען אַלערליי פּרעטענזיעס און אולטימאַטומס, וואָס ווערען דיקטירט דורך קליין־בירגערליכע נארישע מיינונגען אָדער דורך די אינטערעסען פון דער קאָנטר־רעוואָלוציאָנע־רער בורזשואזיע".

בשעת אוואנעסאָוו האָט געלייענט אָט די רעזאָלוציע, האָבען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען איהם אַלע מאָל איבערגעריסען מיט איראָנישע אויסרופען און די אונצופריעדענע באָלשעוויקעס האָ־בען אויסגעבראָכען אין געשרייען פון ענטריסטונג. קארעלין שפּרינגט אויף און פּראָטעסטירט. „צוריק מיט דריי וואָכען זיינען די באָל־שעוויקעס געווען די געטרייסטע פערטהיידינער פון פּרעס־פרייהייט... די אידעען, וואָס זיינען אויסגעדריקט אין דער דאָזיגער רעזאָלוציע, זיינען די אידעען פון דער אַלטער שווארצער מאה און ביוראָקראַטישע צענזאָרען: זיי האָבען אויך גע׳טענה׳ט, אז מען „פּארגיפטעט די מוחות פון פּאָלק".

טראָצקי פּארטהיידיגט די רעזאָלוציע אין א לאַנגער רעדע. ער מאַכט אַן אונטערשיעד צווישען דער פּרעסע אין דער צייט פון דעם בירגער־קריעג און דער פּרעסע נאָך דעם זיעג. „אין דער צייט פון בירגער־קריעג האָבען נאָר די אונטערדריקטע א רעכט צו געברויכען געוואַלד..." (געשרייען: „ווער זיינען איצט די אונטערדריקטע? מענשענ־פרעסער!").

„דער זיעג איבער אונזערע געגנער איז נאָך ניט געזיכערט, און די צייטונגען זיינען געוועהר אין זייערע הענד. ביי אזוינע בעדינ־גונגען איז די שליסונג פון די צייטונגען א געזעצליך מיטעל פון פּאר־טהיידיגונג..." איבערגעהענדיג צו דער פראַגע וועגען דער פּרעסע נאָך דעם זיעג, זאָגט טראָצקי אזוי:

„די סאָציאַליסטען דארפען קוקען אויף דער פּרעס־פרייהייט פּונקט ווי זיי קוקען אויף האנדעלס־פרייהייט... די דעמאָקראַטישע

אָרדנונג, וואָס ווערט איצט איינגעפיהרט אין רוסלאַנד, פערלאַנגט, אַז פּריוואַט־איינענטום זאָל אויפהערען בעהערשען די פּרעסע, פּונקט אַזוי ווי פּריוואַט־איינענטום הערט אויף בעהערשען די אינדוסטריען... די מאַכט פון די סאָוויעטען דאַרף קאָנפיסקירען אַלע דרוקערייען" (געשרייען: „קאָנפיסקירען די דרוקעריי פון דער „פּראַוודא!").

„די מאָנאָפּאָל פון דער בורזשואַזיע איבער דער פּרעסע מוז אָב־געשאַפט ווערען, אַניט איז ניט כדאי געווען אריינצונעהמען די מאַכט אין אונזערע הענד! יעדע גרופּע בירגער דאַרף האָבען אַ צוטריט צו די דרוקערייען און צום פּאַפּיער... דרוק־זאַץ און פּאַפּיער דאַרפען קודם כל געהערען די אַרבייטער און די פּויערים, און ערשט נאָכדעם מעגען זיי געהערען אויך די בורזשואַזע פּאַרטייען, וועלכע געפינען זיך אין דער מינאָריטעט... ווען די מאַכט געהט איבער אין די הענד פון די סאָוויעטען, וועט דאָס גרינדליך ענדערען אַלע בעדינגונגען פון אונזער לעבען, און אָט די ענדערונג וועט זיך נאַטירליך מוזען אָבשפּיעגלען אין דער פּרעסע... אויב מיר נעהמען זיך נאַציאָנאַלי־זירען די בענק, ווי קענען מיר דערלאָזען, אַז עס זאָלען ארויסגעהן פינאַנץ־זשורנאַלען? די אַלטע אָרדנונג מוז שטאַרבען, — לאָמיר דאָס געדענקען איינמאָל פאַר אַלע מאָל..." (אַפּלאָדיסמענטען און בייזע געשרייען).

קאַרעלין ערקלעהרט, אַז דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט קיין רעכט ניט צו ענטשיידען אַזאַ וויכטיגע פראַגע, אַז מען דאַרף זי איבערגעבען אַ ספּעציעלען קאָמיטעט. מיט גרויס היץ פאָ־דערט ער ווידער אַמאָל, אַז די פּרעסע זאָל זיין פריי.

לענין רעדט. ער איז רוהיג, איינגעהאַלטען, זיין שטערן איז געקנייטשט, ער רעדט פּאַוואָליע, מיט געקליבענע ווערטער; יעדע פראַזע פאַלט ווי דער קלאַפּ פון אַ האַמער. „דער בירגער־קריעג איז נאָך ניט געענדיגט. דער פיינד איז נאָך דאָ, צווישען אונז. קענען מיר ניט אָבשאַפען די בעגרענצונגען פון דער פּרעסע.

„מיר, באָלשעוויקעס, האָבען שטענדיג געזאָגט, אַז אויב מיר גע־ווינען די מאַכט, שטעלען מיר אָב די בורזשואַזע פּרעסע. דולדען די בורזשואַזע פּרעסע הייסט אויפהערען זיין סאָציאַליסטען. אַז מען מאַכט אַ רעוואָלוציע, קען מען ניט שטעהן אויף איין אָרט: מען מוז אָדער געהן פאָרווערטס, אָדער צוריק. ווער עס רעדט וועגען

„פרעס־פרייהייט“, געהט צוריק. ער לעגט אונז א שטיין אויפ׳ן וועג צום סאָציאַליזם.

„מיר האָבען אראָבגעוואָרפען דעם יאָך פון קאפּיטאַליזם, פּונקט ווי די ערשטע רעוואָלוציע האָט אראָבגעוואָרפען דעם יאָך פון צאַריזם. אויב די ערשטע רעוואָלוציע האָט געהאט א רעכט צו אונטערדריקען די מאָנארכיסטישע פּרעסע, האָבען מיר א רעכט צו אונטערדריקען די בורזשואזע פּרעסע. די פראַגע וועגען פּרעס־פרייהייט קען מען ניט אָבטהיילען פון אַלע איבעריגע פראַגען פון קלאַסען־קאַמפּף. מיר האָבען געזאָגט, אז מיר וועלען פארמאַכען די בורזשואזע צייטונגען, און מיר וועלען דאָס טהאָן. די ריעזיגע מעהרהייט פון פאָלק איז מיט אונז!

„איצט, ווען דער אויפשטאַנד איז אריבער, האָבען מיר קיין שום פערלאַנג ניט צו אונטערדריקען די צייטונגען פון די איבעריגע סאָציאַליסטישע פּארטייען, סיידען זיי רופען צו בעוואפענטען אויפשטאנד, אָדער זיי אגיטירען ניט צו פאָלגען די סאָוויעט־רעגירונג. מיר וועלען אָבער ניט דערלאָזען, אז אונטער דער מאַסקע פון פרייהייט פאר דער סאָציאַליסטישער פּרעסע זאָלען זיי, מיט דער בעהאַלטענער הילף פון דער בורזשואזיע, בעקומען א מאָנאָפּאָל איבער דרוקערייען, טינט און פּאַפּיער... די אַלע וויכטיגע געצייגען דאַרפען ווערען דאָס אייגענטום פון דער סאָוויעט־רעגירונג און דאַרפען קודם כל פונאנדערגעטהיילט ווערען צווישען די סאָציאַליסטישע פּארטייען ווערליג די צאָהל שטימען וואָס זיי האָבען בעקומען...“

די רעזאָלוציעס ווערען גענומען צום אָבשטימונג. לאַרין׳ס רעזאָלוציע ווערט אָבגעוואָרפען מיט א מעהרהייט פון 31 געגען 22; לעניןס פּאָרשלאַג ווערט אָנגענומען מיט א מעהרהייט פון 34 געגען 24. מיט דער מינאָריטעט האָבען געשטימט די באָלשעוויקעס ריאזאנאָוו און לאָזאָווסקי, וועלכע האָבען ערקלעהרט, אז זיי קענען בשום אופן ניט שטימען פאר בעשרענקען די פּרעס־פרייהייט.

די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען ערקלעהרען דאן, אז זיי קענען מעהר ניט טראָגען קיין פאראנטוואָרטליכקייט פאר דעם, וואָס קומט פאָר, און ציהען זיך צוריק פון דעם מיליטערישען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט און פון אַלע אנדערע פעראנטוואָרטליכע קערפּערשאַפטען.

פינף מיטגליעדער: נאָגין, ריקאָוו, מיליוטין, טעאָדאָראָוויטש און שליאַפּניקאָוו רעזיגנירען פון דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען. זיי מאַכען די פאָלגענדע ערקלעהרונג:

„מיר זיינען פאַר אַ סאָציאַליסטישער רעגירונג, וועלכע זאָל זיין צונויפגעשטעלט פון אַלע סאָוויעט־פּאַרטייען. מיר האַלטען, אַז נאָר אַזאַ רעגירונג קען גאַראַנטירען די רעזולטאַטען פון דעם העלדישען קאַמפּף פון דעם ארבייטער־קלאַס און דער רעוואָלוציאָנערער ארמעע. אויב ניט דאָס, בלייבט נאָר איין וועג: אָרגאַניזירען אַ ריין באָלשעוויסטישע רעגיערונג דורך פּאָליטישען טעראָר. דאָס איז דער וועג, אויף וועלכען עס האָט זיך געשטעלט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען. אויף אַזאַ וועג ווילען מיר ניט געהן און קענען ניט געהן. דאָס שליסט אויס פון פּאָליטישען לעבען אַ סך פּראָלעטארישע אָרגאַניזאַציאָנען, עס פיהרט איין אַן אונפאַראַנטוואָרטליכע אָרדנונג און צושטערט די רעוואָלוציע און דאָס לאַנד. מיר קענען ניט נעהמען די פאַראַנטוואָרטליכקייט פאַר אַזאַ טאַקטיק, און מיר מעלדען דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אַז מיר זאָגען זיך אָב פון אונזערע עמטער אַלס פאָלקס־קאָמיסאַרען“.

אונטער דער ערקלעהרונג שרייבען זיך אונטער פיעלע אַנדערע, כאָטש זיי רעזיגנירען ניט פון זייערע עמטער: ריאַזאַנאָוו און דער־בישעוו פון דעם פּרעס־דעפּאַרטמענט, ארבוזאָוו פון דער רעגירונגס־דרוקעריי, יורענעוו פון דער רויטער גוואַרדיע, פיאָדאָראָוו פון דעם ארבייטס־קאָמיסאַריאַט, לאַרין, סעקרעטער פון דער אָבטהיילונג צו בעארבייטען געזעצען.

קאַמענעוו, ריקאָוו, מיליוטין, זינאָוויעוו און נאָגין רעזיגנירען אויפ׳ן שטעל פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון דער באָלשעוויסטישער פּאַרטיי. זיי מאַכען די פאָלגענדע ערקלעהרונג:

„... עס איז אונבעדינגט נויטיג צו גרינדען אַזאַ רעגיערונג (וואָס זאָל בעשטעהן פון אַלע סאָוויעט־פּאַרטייען) אויב מיר ווילען בעוואָרענען, אַז קיין בלוט זאָל זיך מעהר ניט גיסען, אַז דער הונגער זאָל ניט אָנמאַכען קיין חורבן, אַז די רעוואָלוציע זאָל ניט דערשטיקט ווערען דורך אַלערליי קאַלעדינס, אויב מיר ווילען גאַראַנטירען אַ גרינדונגס־פערזאַמלונג אין דער פּאַסענדער צייט, אויב מיר ווילען דורכפיהרען דאָס פּראָגראַם פון דעם סאָוויעטען־קאָנגרעס...

„מיר קענען אויף זיך ניט נעהמען די פעראנטוואָרטליכקייט פאר דער אונגליקליכער טאקטיק פון דעם צענטראל־קאָמיטעט. די ראָזיגע טאקטיק איז געגען דעם ווילען פון א ריעזיגער מעהרהייט ארבייטער און סאָלדאטען, וועלכע וואָלטען געוואָלט זעהן, אז די בלוט־פארגיסונג צווישען די פארשיידענע פאָליטישע פארטייען פון דער דעמאָקראַטיע זאָל שוין נעהמען אַן עק... מיר זאָגען זיך אָב פון אונזערע שטעלעס אלס מיטגליעדער פון דעם צענטראל־קאָמיטעט, כדי מיר זאָלען קענען ארויסזאָגען אָפען אונזער מיינונג פאר די מאַסען ארבייטער און סאָלדאטען...

„מיר פארלאָזען דעם צענטראל־קאָמיטעט אין דעם מאָמענט פון א זיעג: מיר קענען ניט צוזעהן רוהיג, ווי די פיהרער פון דעם צענטראל־קאָמיטעט נעהמען אַן אזא טאקטיק, וואָס וועט פארניכטען די פרוכט פון דעם זיעג און ברעכען די קראפט פון דעם ארבייטער־קלאַס...“

אן אומרוהיגע בעוועגונג האָט זיך אָנגעהויבען צווישען די ארבייטער און די סאָלדאטען פון דעם גארניזאָן. מען האָט געשיקט דעלעגאטען אין סמאָלני, אין דער קאָנפערענץ צו בילדען א נייע רעגירונג, וואו דער קאָנפליקט אין די באָלשעוויסטישע רייהען האָט ארויסגערופען א גרויסע שמחה.

דער ענטפער פון די לענינ־יסטען איז געווען קורץ און אומדערבארעמדיג. שליאפניקאָוו און טעאָדאָראָוויטש האָבען זיך אונטערגעגעבען דער פארטיי־דיסציפלין און זיך אומגעקעהרט צו זייערע עמטער. קאמענעוו׳ען האָט מען אראָבגעזעצט אלס דעם פאָרזיצענדען פון דעם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, און זיין פלאץ האָט פארנומען סווערדלאָוו. זינאָוויעוו׳ן האָט מען אראָבגעזעצט פון זיין אמט אלס פאָרזיצענדער פון דעם פעטראָגראדער סאָוויעט. דעם 5טען אין דער פריה איז אין „פראוודא“ געווען אָבגעדרוקט א ברענענדיגע פראָקלאמאציע צום רוסישען פאָלק. געשריבען האָט זי לענין. זי איז ערשיענען אין הונדערטער טויזענדער עקזעמפלארען און פארשפרייט געוואָרען אומעטום, פאנאנדערגעקלעפט געוואָרען אויף די ווענד און פאנאנדערגעגעבען געוואָרען פון האנד צו האנד איבער גאנץ רוסלאנד.

„דער צווייטער אלל־רוסישער סאָוויעטען־קאָנגרעס האָט געגעבען

אַ מאַיאָריטעט דער באָלשעוויסטישער פּארטיי. נאָר אַ רעגיערונג, וואָס בעשטעהט פון אָט דער פּארטיי, קען זיין אַ סאָוויעט־רעגירונג. אַלע ווייסען, אַז עטליכע שעה איידער עס איז געבילדעט געוואָרען די נייע רעגירונג, און איידער עס איז פּאָרגעשלאָגען געוואָרען דער רייס־טער פון איהרע מיטגליעדער פאר דעם אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס, האָט דער צענטראַל־קאָמיטעט פון דער באָלשעוויסטישער פּארטיי איינגעלאַדען צו זיין זיצונג דריי פון די וויכטיגסטע מיט־גליעדער פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, די חברים קאַמקאָוו, ספּירא און קארעלין, און האָט זיי געבעטען, אַז זיי זאָלען זיך בעטהייליגען אין דער נייער רעגירונג. עס טהוט הארציג באנג, וואָס די איינגעלאַדענע חברים האָבען זיך אָבגעזאָגט. זיי האָבען דאָס ניט געטאָרט טהאָן אַלס רעוואָלוציאָנערען און קעמפּפער פאר דעם ארבייטער־קלאַס. מיר זיינען געווען גרייט אריינצונעהמען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען אין דער רעגירונג. אָבער מיר ער־קלעהרען, אַז זייענדיג די מעהרהייטס־פּארטיי פון דעם צווייטען אַלל־רוסישען סאָוויעטען־קאָנגרעס, האָבען מיר אַ רעכט און זיינען פ א ר־פ פ ל י כ ט ע ט פאר׳ן פאָלק צו בילדען אַ רעגירונג...

„...חברים - עטליכע מיטגליעדער פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון אונזער פּארטיי און פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען, קאַמענעוו, זינאָוויעוו, נאָגין, ריקאָוו, מיליוטין און אייניגע אנדערע, האָבען נעכטען, דעם 17טען נאָוועמבער, פערלאָזט דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון אונזער פּארטיי און די לעצטע דריי זיינען אויך ארויס־געטראָטען פון דעם ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען...

„די דאָזיגע חברים האָבען געהאנדעלט ווי דעזערטירען. זיי האָבען ניט נאָר פערלאָזט זייערע עמטער, זיי האָבען אויך ניט גע־פאָלגט די אינסטרוקציעס פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט פון אונזער פּארטיי, וועלכער האָט קלאָהר און דייטליך געזאָגט, אַז זיי דארפען ווארטען אויף די בעשלוסען פון דער פּעטראָגראַדער און מאָסקוווער פּארטיי־אָרגאַניזאַציעס, איידער זיי פערלאָזען זייער אמט. מיר פּראָ־טעסטירען ענטשיעדען געגען אַזוינע האנדלונגען פון דעזערטירען. מיר זיינען פעסט איבערצייגט, אַז אַלע בעוואוסטזיניגע ארבייטער, סאָלדאטען און פּויערים, וואָס געהערען צו אונזער פּארטיי אָדער סימ־

פּאַטיזירען מיט איהר, וועלען אויך פּעראַורטהיילען די פיהרונג פון די דעזערטירען...

„געדענקט, חברים, אַז צוויי פון די דאָזיגע דעזערטירען, קאַמע־נעוו און זינאָוויעוו, האָבען נאָך פּ אַ ר דעם פּעטראָגראַדער אויפ־שטאַנד געהאַנדעלט ווי דעזערטירען און סטרייק־ברעכער: אויף דער ענטשיידענדער זיצונג פון דעם צענטראַל־קאָמיטעט דעם 23טען אָקטאָ־בער האָבען זיי געשטימט געגען אַן אויפשטאַנד, און אפילו נ אָ כ־ד ע ם, ווען דער צענטראַל־קאָמיטעט האָט שוין געהאַט אָנגענומען די רעזאָלוציע, האָבען זיי נאָך אַלץ אַגיטירט געגען אויפשטאַנד אין אַ פערזאַמלונג פון פּאַרטיי־טהוער... דער גרויסער אימפּעט פון די מאַסען, די גרויסע העלדישקייט פון מיליאָנען ארבייטער, סאָלדאַטען, פּויערים אין מאָסקווע, פּעטראָגראַד, ביים פראָנט, אין די טראַנשעען, אין די דערפער, — האָט אָבגערוקט אַן אַ זייט די דאָזיגע דעזערטי־רען, ווי אַן אייזענבאַהן־צוג רוקט אָב צושאָטענע שטרוי...

„שאַנד צו די וואָס האָבען ווייניג אמונה, שאַנד צו די וואָס וואַק־לען זיך, וואָס צווייפלען, וואָס לאָזען זיך אָנשרעקען פון דער בור־זשואַזיע, וואָס פאַלען ביי זיך אראָב פון די געשרייען פון איהרע דירעקטע אָדער אונדירעקטע העלפער! צווישען די מ אַ ס ע ן פון פּעטראָגראַד, מאָסקווע און גאַנץ רוסלאַנד איז נישטאָ אפילו דער ש אָ ט ע ן פון צווייפעל...

„מיר וועלען ניט נאָכגעבען די אולטימאַטומס פון קליינע גרופּען אינטעליגענטען, וועלכע האָבען ניט הינטער זיך די מאַסען און וועלכע ווערען פּ אַ ק ט י ש אונטערשטיצט נאָר פון קאָרנילאָווצעס, סאַ־ווינקאָווצעס, יונקערס און דעסגלייכען...“

דער ענטפער פון דעם גאַנצען לאַנד איז אָנגעקומען ווי אַ שטורם־ווינד. די באָלשעוויסטישע פּראָטעסטאַנטען האָבען ניט געהאַט קיין געלעגענהייט „ארויסצוזאָגען אָפען זייער מיינונג פאַר די מאַסען אר־בייטער און סאָלדאַטען“. הייסע כוואַליעס פון פאָלקס־אונצופריע־דענהייט געגען די דעזערטירען האָבען פאַרפלייצט דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. גאַנצע טעג איז סמאָלני געווען פול מיט אויפ־גערעגטע דעלעגאַציעס און קאָמיטעטען — פון דעם פראָנט, פון דער וואָלגאַ, פון די פּעטראָגראַדער פאַבריקען. „ווי האָבען זיי געסמייעט פאַרלאָזען די רעגירונג? האָט די בורזשואַזיע זיי געדונגען צו ברעכען

די רעוואָלוציע? זיי מוזען זיך אומקעהרען און פאָלגען די בעשליסען פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט!"

נאָר אין דעם פעטראָגראַדער גאַרניזאָן איז נאָך די לאַגע ניט געווען זיכער. דעם 24טען נאָוועמבער איז פאָרגעקומען אַ גרויסע סאָלדאַטען־פערזאַמלונג, וואו עס האָבען גערעדט פארטרעטער פון אַלע פּאָליטישע פארטייען. אַ ריעזיגע מאַיאָריטעט האָט זיך ארויסגעזאָגט פאַר לענין'ס טאַקטיק און האָט געפאָדערט פון די לינקע סאָציאַליס־טען־רעוואָלוציאָנערען, זיי זאָלען אריינטרעטען אין דער רעגירונג.

די מענשעוויקעס האָבען דערלאַנגט זייער לעצטען אולטימאַטום. זיי האָבען געפאָדערט, אַז מען זאָל ארויסלאָזען די מיניסטאָרען און די יונקערס, אַז די צייטונגען זאָלען בעקומען פולע פרייהייט, אַז די רויטע גווארדיע זאָל ענטוואפענט ווערען און אַז דער גאַרניזאָן זאָל אוועקגעשטעלט ווערען אונטער דער קאָמאַנדע פון דער דומאַ. אויף דערויף האָט סמאָלני געענטפערט, אַז אַלע סאָציאַליסטישע מיניס־טאָרען און אַלע יונקערס, אחוץ עטליכע, זיינען שוין פריי, אַז אַלע צייטונגען, אחוץ דער בורזשואזער פּרעסע, מעגען ארויסגעהן און אַז די קאָמאַנדע איבער די בעוואפענטע קרעפטען וועט בלייבען אין די הענד פון דעם סאָוויעט. דעם 19טען האָט די קאָנפערענץ צו בילדען אַ נייע רעגירונג זיך אויפגעלעזט, און די אָפּאָזיציע האָט זיך ביסלעכ־וויז ארויסגע'גנב'עט קיין מאָהילעוו, וואו זי האָט, אונטער דעם פליגעל פון דעם גענעראַל־שטאַב, צונויפגעשטעלט איין רעגירונג נאָך דער אַנדערער — ביז'ן סוף...

דערווייל האָבען די באָלשעוויקעס אונטערגעגראָבען די מאַכט פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פעראיין. דער פעטראָגראַדער סאָוויעט האָט ארויסגעלאָזט אַן אויפרוף צו אַלע אייזענבאַהן־ארביי־טער, אַז זיי זאָלען צווינגען דעם אייזענבאַהן־פעראיין זיך אָבזאָגען פון זיין מאַכט. דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט אָנגע־ווענדעט די זעלביגע טאַקטיק, וואָס צו די פּויערים: ער האָט בע־שטימט אַ נייעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס פון אייזענבאַהן־ארבייטער, וואָס האָט זיך געדאַרפט פערזאַמלען דעם 1טען דעצעמבער. אַלס ענטפער האָט דער אַלטער אייזענבאַהן־פעראיין בעשטימט אַ קאָנגרעס אויף צוויי וואָכען שפּעטער. דעם 16טען נאָוועמבער האָבען די מיט־גליעדער פון דעם אַלל־רוסישען אייזענבאַהן־פעראיין פאַרנומען זייערע

КЪ ВОПРОСУ О СОГЛАШЕНІИ.

Вниманію всѣхъ рабочихъ

и всѣхъ солдатъ.

11-го Ноября въ клубѣ Преображенскаго полка состоялось чрезвычайное собраніе представителей всѣхъ частей Петроградскаго гарнизона.

Собраніе это было созвано по иниціативѣ Преображенскаго и Семеновскаго полковъ для обсужденія вопроса о томъ, какія соціалистическія партіи стоятъ за совѣтскую власть, какія противъ совѣтской власти, какія стоятъ за народъ, какія противъ него, и возможно ли соглашеніе.

На собраніе были приглашены представители Центральнаго Исполнительнаго Комитета Совѣтовъ, Городской думы, Авксентьевскаго крестьянскаго совѣта и всѣхъ политическихъ партій отъ большевиковъ до народныхъ соціалистовъ включительно.

Послѣ долгаго обсужденія, заслушавъ рѣчи всѣхъ партій и организацій, собраніе подавляющимъ большинствомъ голосовъ признало, что только большевики и лѣвые эс-эры стоятъ за народъ, а всѣ остальныя партіи только прикрываются лозунгомъ соглашенія для того, чтобы лишить народъ тѣхъ завоеваній, которыя были сдѣланы въ дни великой октябрьской рабочей и солдатской революціи.

Вотъ текстъ резолюціи, принятой на этомъ собраніи Петроградскаго гарнизона 61 голосомъ противъ 1 при 12 воздержавшихся:

„Гарнизонное собраніе, созванное по иниціативѣ Преображенскаго и Семеновскаго полковъ, выслушавъ представителей всѣхъ соціалистическихъ партій и общественныхъ организацій по вопросу о соглашеніи политическихъ партій, находитъ, что:

1) Представители Центральнаго Исполнительнаго Комитета Совѣтовъ (2-го созыва), представители партіи большевиковъ и лѣвыхъ эс-эровъ опредѣленно заявили, что они за власть совѣтовъ, за декреты о землѣ, мирѣ и контролѣ надъ производствомъ и что на этой платформѣ они допускаютъ соглашеніе соціалистическихъ партій.

2) Въ то же время представители другихъ партій (эс-эровъ и меньшевиковъ) или не дали отвѣта или прямо заявили, что они противъ совѣтской власти и противъ декретовъ о землѣ, мирѣ и контролѣ:

Въ виду чего совѣщаніе постановляетъ:

1) Вынести рѣзкое порицаніе тѣмъ партіямъ, которыя, прикрываясь лозунгомъ соглашенія, на самомъ дѣлѣ хотятъ сорвать завоеванія, добытыя народомъ въ дни октябрьской революціи.

2) Выразить полное довѣріе Центральному Исполнительному Комитету и Совѣту народныхъ Комиссаровъ и обѣщать имъ полную поддержку.

Въ тоже время собраніе находитъ необходимымъ, чтобы товарищи лѣвые эс-эры вступили въ составъ Народнаго Правительства.

Совѣщаніе представителей воинскихъ
частей Петроградскаго гарнизона.

Типографія «Копейка», Петроградъ [illegible]

Announcement, posted on the walls of Petrograd, of the result of a meeting of representatives of the garrison regiments, called to consider the question of forming a new Government. For translation see Appendix 6.

פלעצער אין דעם בענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. אין דער נאכט פון דעם 2טען דעצעמבער, אויף דער ערעפונגס־זיצונג פון דעם אלל־רוסישען קאָנגרעס פון די אייזענבאהן־ארבייטער, האָט דער צענט־ראלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פאָרגעשלאָגען דעם אייזענבאהן־פעראיין דעם אמט פון א פערקעהרס־קאָמיסאר. דער פאָרשלאָג איז אָנגענו־מען געוואָרען...

נעענדינט מיט דער פראגע וועגען מאכט, האָבען די באָלשעוויקעס זיך גענומען צו די פראגען פון פראקטישער פערוואלטונג. קודם כל האָט מען געדארפט האָבען שפייז — פאר דער שטאָדט, פאר׳ן לאנד, פאר דער ארמעע. גרופען מאטראָזען און רויטע גווארדייצעס האָבען בעזוכט די מאגאזינען, די וואָקזאלען, אפילו די בארזשעס אויף די קאנאלען און ענטדעקט טויזענדער פוד שפייז, וואָס האָט זיך געפונען אין די הענד פון פריוואטע ספעקולאנטען. שלוחים זיינען געשיקט געוואָרען אויף דער פראָווינץ, וואו זיי האָבען מיט דער הילף פון די ערד־קאָמיטעטען קאָנפיסקירט די תבואה ביי די גרויסע תבואה־הענד־לער. עקספעדיציעס פון שטארק־בעוואפענטע מאטראָזען, פינף טוי־זענד אין יעדער עקספעדיציע, זיינען געשיקט געוואָרען קיין דרום, קיין סיביר, מיט א בעפעהל צו פארנעהמען די שטעדט, וואָס האָבען זיך נאָך געפונען אין די הענד פון דער ווייסער גווארדיע, צו זיכערען אָרדנונג און צו ק ר י ע ג ע ן ש פ י י ז. דעם פאסאזשירען־פארקעהר אויף דער סיבירער אייזענבאהן האָט מען אָבגעשטעלט אויף צוויי וואָכען: דרייצעהן צוגען אָנגעלאָדען מיט ליינווענד און אייזענוואַרג, וואָס די פאבריטשנאָ־זאוואָדסקע קאָמיטעטען האָבען אָנ־געזאמעלט, יעדער צוג אונטער דער אויפזיכט פון א בעזונדערען קאָמיסאר, זיינען אָבגעפאָהרען קיין מזרח, כדי אויסצובייטען די סחורה ביי די סיבירער פויערים אויף תבואה און קארטאָפעל...

אזוי ווי קאלעדין האָט געהאלטען די דאָנער קויהלען־גרובען, איז די פראגע פון הייצונג געוואָרען דרינגענד. סמאָלני האָט געהייסען אויסלעשען די עלעקטרישע לאָמפען אין טהעאטערען, קראָמען און רעס־טאָראנען; מען האָט פארקלענערט די צאָהל טראמווייען און קאָנ־פיסקירט די זאפאסען געהילץ, וואָס האָבען זיך געפונען אין די הענד פון האָלץ־הענדלער... און ווען די פאבריקען פון פעטראָגראד האָבען זיך שוין געקליבען אויפהערען ארבייטען מחמת מאנגעל אין קויהלען,

האָבען די מאַטראָזען פון דעם באַלטישען פלאָט איבערגעגעבען די אַר־בייטער צוויי הונדערט טויזענד פוד קויהלען פון די קריעגס־שיפען...
ענדרע נאָוועמבער האָבען זיך אָנגעהויבען די „וויין־פּאָגראָמען“ — מען האָט גערויבעוועט די וויין־קעלערס, אָנהויבענדיג מיט די קעלערס פון׳ם ווינטער־פּאַלאַץ... אין די פּאָגראָמען האָט זיך געפיהלט די האַנד פון די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען, וועלכע האָבען פאַנאַנדער־געטהיילט אין די פּאָלקען פּאַפּיערען מיט א בעשרייבונג, וואו עס געפינען זיך די זאַפּאַסען פון משקה. די קאָמיסאַרען פון סמאָלני האָ־בען לכתחלה געבעטען און גע׳טענה׳ט, עס האָט אבער ניט געהאָלפען: די אונאָרדנונג איז געוואקסען. דאַן האָבען זיך אָנגעהויבען אמת׳ע מלחמות צווישען די סאָלדאַטען און רויטע גוואַרדייצעס. ענדליך האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט אַרויסגעשיקט ראָטעס מאַטראָזען מיט מאַשין־האַרמאַטען. די מאַטראָזען האָבען אָהן רחמנות געשאָסען אויף די פּאָגראָמשטשיקעס און פיעלע געטויידט. קאָמיטעטען זיינען געגעאַנגען מיט העק פון וויינקעלער צו וויינקעלער, צוקלאַפּט די פלעשער אָדער זיי אויפגעריסען מיט דינאַמיט...
גרופּען רויטע גוואַרדייצעס, דיסציפּלינירט און גוט בעצאָהלט, זיינען שטענדיג, בייטאָג און ביינאַכט, געווען גרייט אין די הויפּט־קוואַרטירען פון די ראַיאָנע סאָוויעטען אויפ׳ן אָרט פון דער אַלטער מיליץ. אין אַלע טהיילען פון דער שטאָדט האָבען די ארבייטער און סאָלדאַטען אויסגעקליעבען רעוואָלוציאָנערע טריבונאַלען צו משפּט׳ן קלענערע פאַרברעכענס...
די גרויסע האָטעלען, וואו די ספּעקולאַנטען האָבען נאָך אַלץ גע־שעפּט גאָלד, זיינען בעלאַגערט געוואָרען פון רויטע גוואַרדייצעס, און די ספּעקולאַנטען האָט מען אַרייגעוואָרפען אין טורמע...
דער פּראָלעטאַריאַט פון פּעטראָגראַד, אומרוהיג און פול מיט פערדאַכט, האָט אָרגאַניזירט א געוואַלדיגע נעץ פון שפּיאָנען: די הויז־דיענער האָבען זיך צוגעקוקט, וואָס עס טהוט זיך אין די היי־זער פון דער בורזשואַזיע און געמעלדעט וועגען דעם אין מיליטערי־שען רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט, וועלכער האָט מיט אַן אייזערנער האַנד דערלאַנגט איין קלאַפּ נאָכ׳ן צווייטען. אויף אַזא אופן איז ענט־דעקט געוואָרען די מאָנאַרכיסטישע פאַרשווערונג אונטער דער פיהרונג פון דעם געוועזענעם דומא־דעפּוטאַט פּורישקעוויטש און א גרופּע

ОБЯЗАТЕЛЬНОЕ ПОСТАНОВЛЕНІЕ.

1) Городъ Петроградъ объявленъ на осадномъ положеніи.

2) Всякія собранія, митинги, сборища и т. п. на улицахъ и площадяхъ воспрещается.

3) Попытки разгромовъ винныхъ погребовъ, складовъ, заводовъ, лавокъ, магазиновъ, частныхъ квартиръ и проч. и т. п. будутъ прекращаемы пулеметнымъ огнемъ безъ всякаго предупрежденія.

4) Домовымъ комитетамъ, швейцарамъ, дворникамъ и милиціи вмѣняется въ безусловную обязанность поддерживать самый строжайшій порядокъ въ домахъ, дворахъ и на улицахъ, причемъ ворота и подъѣзды домовъ должны запираться въ 9 час. вечера и открываться въ 7 час. утра. Послѣ 9 час. вечера выпускать только жильцовъ подъ контролемъ домовыхъ комитетовъ.

5) Виновные въ раздачѣ, продажѣ или пріобрѣтеніи всякихъ спиртныхъ напитковъ, а также въ нарушеніи пунктовъ 2-го и 4-го будутъ немедленно арестованы и подвергнуты самому тяжкому наказанію.

Петроградъ 6-го декабря, 3 часа ночи.

Комитетъ по борьбѣ съ погромами при Исполнительномъ Комитетѣ Совѣта Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

[illegible]

Bolshevik order. A proclamation of the Committee to Fight against Pogroms, attached to the Petrograd Soviet. For translation see Appendix 11.

אַרעליגע און אָפיצירען: מען האָט געפּלאַנעוועט אַן אויפשטאַנד פון אָפיצירען און מען האָט שוין געהאַט אָנגעשריבען אַן איינלאַנדונג קאַלעדינען ער זאָל קומען קיין פּעטראָגראַד... אויף אַזאַ אופן איז ענט־דעקט געוואָרען די קאָנספּיראַציע פון די פּעטראָגראַדער קאַדעטען, וועלכע האָבען געשיקט קאַלעדינ׳ען געלד און סאָלדאַטען...

נעראַטאָוו האָט זיך דערשראָקען פאַר דעם צאָרן פון דער מאַסע, האָט ער זיך אומגעקעהרט און אָבגעגעבען טראָצקי׳ן די געהיימע אָב־מאַכונגען. טראָצקי האָט זיי אָנגעהויבען דרוקען אין דער „פּראַוודאַ" און האָט אַרויסגערופען אַ סקאַנדאַל איבער דער גאַנצער וועלט.

די בענגרענצונגען געגען דער פּרעסע זיינען נאָך מעהר פערשאַרפט געוואָרען דורך אַ געזעץ, וואָס גיט איבער די רעגירונגס־צייטונג אַ מאָנאָפּאָל איבער אַנאָנסען. אַלס פּראָטעסט האָבען אַלע איבריגע צייטונגען אויפגעהערט ארויסגעהן, אָניט האָבען זיי איג־נאָרירט דאָס געזעץ, און מען האָט זיי פאַרמאַכט... ערשט אין דריי וואָכען אַרום האָבען זיי זיך אונטערגעגעבען.

אין די מיניסטעריומס האָט מען נאָך אַלץ געסטרייקט, די אַלטע בעאַמטע האָבען פּראַקטיצירט סאַבאָטאַזש, דאָס עקאָנאָמישע לעבען איז ניט געווען נאָרמאַל. הינטער סמאָלני איז געשטאַנען נאָר דער ווילען פון די ברייטע אונאָרגאַניזירטע פאָלקס־מאַסען. מיט זיי האָט דאָס פערהאַנדעלט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען, זיי האָט ער דאָס אַרויסגעשיקט צו קעמפפען געגען זיינע שונאים. לענין האָט גע־שריבען פייערדיגע פּראָקלאַמאַציעס מיט אַ פּשוט׳ער שפּראַך. ער האָט ערקלעהרט די רעוואָלוציע, גערופען די מאַסען, זיי זאָלען נעהמען די מאַכט אין זייערע אייגענע הענד, זיי זאָלען מיט געוואַלד ברעכען דעם ווידערשטאַנד פון די פאַרמעגליכע קלאַסען, זיי זאָלען מיט גע־וואַלד איבערנעהמען די רעגירונגס־אַנשטאַלטען. רעוואָלוציאָנערע אָרדנונג! רעוואָלוציאָנערע דיסציפּלין! שטרענגע רעכנונג און קאָנ־טראָל! קיינע סטרייקס! קיין לעדיג־געהן!

דעם 20טען נאָוועמבער האָט דער רעוואָלוציאָנערער מיליטערי־שער קאָמיטעט אַרויסגעלאָזט אַ וואַרנונג.

„די רייכע קלאַסען זיינען געגען דער מאַכט פון די סאָוויעטען — געגען דער רעגירונג פון אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים. זייערע אונטערהעלפער שטערען דער אַרבייט פון די רעגיערונגס־בעאַמטע אין

Ко всѣмъ рабочимъ ПЕТРОГРАДА!

Товарищи! Революція побѣждаетъ—революція побѣдила. Вся власть перешла къ нашимъ Совѣтамъ. Первыя недѣли самыя трудныя. Надо раздавить до конца сломленную уже реакцію, надо обезпечить полное торжество нашимъ стремленіямъ. Рабочій классъ долженъ, обязанъ проявить въ эти дни

величайшую выдержку и выносливость,

чтобы облегчить Новому Народному Правительству Совѣтовъ выполненіе всѣхъ задачъ. На этихъ же дняхъ будутъ изданы новые законы по рабочему вопросу и въ томъ числѣ однимъ изъ самыхъ первыхъ законъ о рабочемъ контролѣ надъ производствомъ и объ регулированіи промышленности.

Забастовки и выступленія рабочихъ массъ въ Петроградѣ теперь только вредятъ.

Мы просимъ васъ немедлѣнно прекратить всѣ, экономическія и политическія забастовки, всѣмъ стать на работу и производить ее въ полномъ порядкѣ. Работа на заводахъ и во всѣхъ предпріятіяхъ необходима новому правительству Совѣтовъ, потому что всякое разстройство работъ создаетъ для насъ новыя затрудненія которыхъ и безъ того довольно. Всѣ къ своему мѣсту.

Лучшее средство поддержать новое правительство Совѣтовъ въ эти дни—исполняя свое дѣло.

Да здравствуетъ твердая выдержка пролетаріата! Да здравствуетъ революція!

Петроградскій Совѣтъ Р. и С. Д.
Петроградскій Совѣтъ Профессіональныхъ Союзовъ.
Центральный Совѣтъ Фабрично-Заводскихъ Комитетовъ.

Appeal of the Petrograd Soviet, the Petrograd Council of Professional Unions, and the Petrograd Council of Factory Shop Committees, to the Workers of Petrograd, urging them to work hard and not to strike. For translation see Appendix 13.

דער דומא, רופען ארויס סטרייקס אין די בענק, פּראוואן איבעררייסען דעם פאַרקעהר דורך די אייזענבאהנען, פּאָסט און טעלעגראַף.

„זאָלען זיי וויסען, אַז זיי שפּיעלען זיך מיט פייער. דאָס לאַנד און די אַרמעע איז אין סכנה פון הונגער. כדי צו קעמפּפען געגען הונגער, מוזען אַלע אַנשטאַלטען טהאָן זייער ארבייט אָהן אַן אָבהאַלט. די רעגירונג פון ארבייטער און פּויערים נעהמט אָן מיטלען צו פאַר־זאָרגען דאָס לאַנד און די אַרמעע מיט אַלעם נויטיגען. אויב אימיצער שטעלט זיך געגען, וועט דאָס פאַררעכענט ווערען פאַר אַ פאַרברעכען געגען פאָלק. מיר וואָרענען די רייכע קלאַסען און זייערע ארויסהעל־פער, אַז אויב זיי וועלען ניט אָבשטעלען זייער סאַבאָטאַזש, אויב זיי וועלען ניט אויפהערען שטערען דעם טראַנספּאָרט פון פּראָדוקטען, וועלען זיי ליידען די ערשטע: זיי וועלען פאַרלירען דאָס רעכט צו בעקומען שפּייז. אַלע זאַפּאַסען, וואָס געפינען זיך אין זייערע הענד, וועלען צוגענומען ווערען. דאָס פאַרמעגען פון די וויכטיגסטע פאַר־ברעכער וועט ווערען קאָנפיסקירט.

„מיר האָבען געטהאָן אונזער פּפליכט: מיר האָבען זיי געוואָרנט, אַז זיי שפּיעלען זיך מיט פייער.

„מיר זיינען זיכער, אַז אויב עס וועלען נויטיג זיין ענטשידענע טריט, וועלען מיר האָבען די פעסטע שטיצע פון אַלע ארבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים“.

דעם 22טען נאָוועמבער האָבען זיך בעוויזען אין פּעטראָגראַד די פאָלגענדע פּלאַקאַטען:

אויסעראָרדענטליכע מעלדונג

דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען האָט בעקומען די פאָלגענ־דע דרינגענדע טעלעגראַמע פונ׳ם שטאַב פון דעם צפון־פראָנט:

„מען טאָר מעהר ניט אָבלעגען; מען טאָר ניט דערלאָזען, אַז די אַרמעע זאָל שטאַרבען פון הונגער; די אַרמעען פון דעם צפון־פראָנט האָבען די לעצטע עטליכע טעג ניט בעקומען קיין ברויט, און צוויי־דריי טעג ארום וועלען זיי שוין ניט האָבען קיין סוכאַרעס, וואָס מען פלעגט זיי געבען פון די איבערגעבליבענע ספּעציעלע זאַפּאַ־סען... דעלעגאַטען פון אַלע טהיילען פון דעם פראָנט שמועסען שוין אַז מען דאַרף איבערפיהרען אַ טהייל פון דער אַרמעע צוריק אין לאַנד, ווייל אין עטליכע טעג ארום וועט זיך אָנהויבען אַ לויפעניש

פון די סאָלדאטען, וואָס שטארבען פון הונגער; די סאָלדאטען זייי־נען אויסגעמוטשעט פון דריי יאָהר קריעג אין די טראנשעען, זיי זיינען קראנק, נאקעט, באָרוועס, האַלב וואהנזיניג פון איבערמענש־ליכע ליידען".

„דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט מעלדעט וועגען דער טעלעגראמע דעם פעטראָגראדער גארניזאָן און די פעטראָגרא־דער ארבייטער. די לאגע ביים פראָנט פערלאנגט דרינגענדע און ענטשיעדענע טריט. דערווייל סטרייקען די העכערע בעאמטע פון די רעגירונגס־אנשטאלטען, פון די בענק, אייזענבאהנען, פאָסט און טעלעגראף און שטערען די ארבייט פון דער רעגירונג וועלכע בע־מיהט זיך צו שיקען שפייז צום פראָנט... יעדע איבריגע שעה קען קאָסטען דאָס לעבען פון טויזענדער סאָלדאטען. די קאָנטער־רעוואָלו־ציאָנערע בעאמטע זיינע די געמיינסטע פארברעכער געגען זייערע הונגעריגע, שטארבענדע ברידער ביים פראָנט.

„ד ע ר מ י ל י ט ע ר י ש ע ר ר ע װ א ָ ל ו צ י א ָ נ ע ר ע ר ק א ָ מ י ט ע ט ג י ט ד י ד א ָ ז י ג ע פ א ר ב ר ע כ ע ר ד י ל ע צ ט ע װ א ר נ ו נ ג. טאָמער ווייזען זיי ארויס דעם קלענ־סטען ווידערשטאנד, וועלען געגען זיי אָנגענומען ווערען אזוינע שטרענ־גע מיטלען, וואָס זאָלען ענטשפרעכען די שווערקייט פון זייער פאר־ברעכען".

די מאסען ארבייטער און סאָלדאטען האָבען זיך אָבגערופען מיט א ווילדען ציטער פון כעס, וואָס האָט אויפגערודערט גאנץ רוסלאנד. אין פעטראָגראד האָבען די רעגירונגס־בעאמטע און באנק־אָנגעשטעל־טע ארויסגעלאָזט הונדערטער פראָקלאמאציעס און אויפרופען, וואו זיי האָבען פראָטעסטירט און זיך פארענטפערט. אָט איז א מוסטער:

„צ ו א ל ע ב י ר ג ע ר !

„ד י ש ט א א ט ס ־ ב א נ ק א י ז ג ע ש ל א ָ ס ע ן !

„פ א ר װ א ָ ס ?

„ווייל די געוואלד־טהאטען פון די באָלשעוויקעס געגען דער שטאאטס־באנק מאכען פאר אונז אונמעגליך צו ארבייטען. נאָר פון אָנהויב אָן האָבען די פאָלקס־קאָמיסארען פ ע ר ל א נ ג ט צ ע ה ן מ י ל י א ָ ן ר ו ב ע ל. דעם 27טען נאָוועמבער האָבען זיי פער־

לאַננט פ י נ ף א ו ן צ ו ו א נ צ י ג מ י ל י אָ ן, ניט זאָגענ־
דיג, וואָס זיי וועלען טהאָן מיט׳ן געלד.

„...מיר, בעאמטע, קענען ניט נעהמען קיין אנטהייל און רויבען
דאָס פארמעגען פון דעם פאָלק. מיר האָבען זיך אָבגעזאָגט צו ארביי־
טען.

„בירגער! דאָס געלד אין דער שטאאטס־באנק איז אייער געלד,
דעם פאָלקס געלד, אייער ארבייט, אייער בלוט און שוויס. בירגער,
ראטעוועט דאָס פאָלקס־פארמעגען פון רויבעריי, ראטעוועט אונז פון
געוואלד־טהאטען, וועלען מיר זיך באלד שטעלען צו דער ארבייט.

אָ נ ג ע ש ט ע ל ט ע פ ו ן ד ע ר ש ט א א ט ס־ב א נ ק.

פונ׳ם שפייז־מיניסטעריום, פונ׳ם פינאנץ־מיניסטעריום, פון דעם
ספּעציעלען שפייז־קאָמיטעט זיינען אָנגעקומען דעקלאראציעס, אז
די אָנגעשטעלטע קענען ניט ארבייטען צוליעב דעם מיליטערישען
רעוואָלוציאָנערען קאָמיטעט. אלע האָבען גערופען די בעפעלקערונג,
זי זאָל זיי שטיצען געגען סמאָלני. אָבער די הערשענדע ארבייטער און
סאָלדאטען האָבען ניט געגלויבט. די מאסען זיינען געווען פעסט
איבערצייגט, אז די אָנגעשטעלטע פּראקטיצירען סאבאָטאזש, אז זיי
ווילען אויסהונגערען די ארמעע, אז זיי ווילען אויסהונגערען דאָס
פאָלק... אין די לאַנגע רייהען, וואָס זיינען ווי פריהער געשטאנען
אין די גאסען אויפ׳ן פּראָסט און געווארט אויף א שטיקעל ברויט,
האָט מען שוין ניט די ר ע ג י ר ו נ ג בעשולדיגט, ווי אין קערענס־
קי׳ס צייטונג, נאָר די טשינאָווניקעס, די סאבאָטאזשניקעס: מענשען
האָבען געוואוסט, אז דאָס איז ז י י ע ר רעגירונג, ז י י ע ר ע
סאָוויעטען — און אז די בעאמטע פון די מיניסטעריומס זיינען געגען
זיי...

דער צענטער פון דער גאנצער אָפּאָזיציע איז געווען די דומא
מיט איהר קאמפּפס־אָרגאן, דעם רעטונגס־קאָמיטעט: זי האָט פּראָ־
טעסטירט געגען אלע פעראָרדנונגען פון די פאָלקס־קאָמיסארען, וויע־
דער און אָבער בעשלאָסען ניט אנצוערקענען די סאָוויעט־רעגירונג,
געשטאנען אין אָפענער פארבינדונג מיט די קאָנטר־רעוואָלוציאָנערע
„רעגירונגען", וואָס זיינען געוואקסען ווי שוועמלעך אין מאָהילעוו.
אָט איז א ביישפּיעל: דעם 17טען נאָוועמבער האָט דער רעטונגס־
קאָמיטעט זיך געווענדעט „צו אלע שטאָדט־פערוואלטונגען, זעמסט־

וואָס, צו אַלע דעמאָקראַטישע און רעוואָלוציאָנערע אָרגאַניזאַציעס פון פויערים, ארבייטער, סאָלדאַטען און אנדערע בירגער" מיט אזוינע ווערטער:

„אנערקענט ניט די רעגירונג פון די באָלשעוויקעס, קעמפּפט נעגען איהר.

„בילדעט אָרטיגע קאָמיטעטען צו רעטען דאָס לאַנד און די רעוואָלוציע. זאָלען זיי פאראייניגען אַלע דעמאָקראַטישע קרעפטען. זאָלען זיי העלפען דעם אַלל־רוסישען רעטונגס־קאָמיטעט אין דער אויפגאַבע, וואָס ער האָט זיך געשטעלט..."

דערוויי͏ל האָבען די וואַהלען צו דער גרינדונגס־פערזאַמלונג אין פּעטראָגראַד געגעבען די באָלשעוויקעס אַ ריעזיגע מעהרהייט אין פער־גלייך מיט די איבעריגע פּאַרטייען. אפילו די מענשעוויקעס־אינ־טערנאַציאָנאַליסטען האָבען שוין געשמועסט, אז מען דאַרף האַלטען נייע וואַהלען צו דער דומאַ, ווייל זי שפּיגעלט מעהר ניט אָב די פּאָליטישע גליעדערונג פון דער פּעטראָגראַדער בעפעלקערונג. שטראָ־מען רעזאָלוציעס פון ארבייטער־אָרגאַניזאַציעס, פון מיליטערישע פער־איינען, אפילו פון פויערים פון די ארומיגע דערפער האָבען זיך גע־נאָסען אין דומאַ און פון איהר פערלאַנגט זי זאָל רעזיגנירען. די ווערטער „קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען, קאָרנילאָוועצעס", האָבען זיך בע־נעגענט אין אַלע פּראָטעסטען. די לעצטע טעג פון דער דומאַ זיינען געווען שטורמיש: די שטאָדט־בעאמטע האָבען זיך ביטער בעקלאָגט, פערלאַנגט בעסערען לוין, געסטראַשעט מיט אַ סטרייק...

דעם 23טען נאָוועמבער האָט דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנע־רער קאָמיטעט ארויסגעגעבען אַ פאָרמאַלע פעראָרדנונג, אז דער רע־טונגס־קאָמיטעט ווערט אויפגעלעזט. דעם 29טען נאָוועמבער האָט דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען ארויסגעגעבען אַ בעפעהל, אז די פּעטראָגראַדער שטאָדט־דומאַ זאָל אויפגעלעזט ווערען און אויסגע־קליבען ווערען אויפ׳ס ניי.

„נעהמענדיג אין אנבעטראַכט, אז די צענטראַלע פּעטראָגראַדער דומאַ, וועלכע איז אויסגעקליבען געוואָרען דעם 2טען סעפּטעמבער, האָט אָנגעוואָרען יעדע רעכט צו פאַרטרעטען די בעפעלקערונג פון פּעטראָגראַד, ווייל זי איז געגען איהרע מיינונגען און שטרעבונגען; נעהמענדיג אין אנבעטראַכט, אז די מעהרהייט פון דער דומאַ, כאָטש

זי האָט מעהר ניט קיין נאָכפאָלגער אין שטאָדט, ניצט נאָך אַלץ אויס איהרע פּריווילעגיעס אויף א קאָנטר־רעוואָלוציאָנערען אופן: זי שטעלט זיך געגען דעם ווילען פון די ארבייטער, סאָלדאטען און פויערים, זי פּראקטיצירט סאבאָטאזש און שטערט די נאָרמאלע אָרד־נונג פון דער רעגירונג, — האלט דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמי־סארען פאר זיין פפליכט איינצולאדען די בעפעלקערונג פון דער הויפּט־שטאָדט זי זאָל ארויסגעבען איהר אורטהייל וועגען דער פּיה־רונג פון דער שטאָדט־פערוואלטונג.

„דעריבער בעשליסט דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען:

„1. אז די שטאָדט־דומא זאָל פאנאנדערגעלאָזט ווערען דעם 30טען נאָוועמבער, 1917.

„2. אז אַלע בעאמטע, וואָס זיינען אויסגעקליבען געוואָרען אָדער בעשטימט געוואָרען דורך דער איצטיגער דומא, זאָלען בלייבען אויף זייערע פּלעצער און זאָלען טהאָן זייער ארבייט, ביז די נייע דומא וועט זיי פארבייטען מיט נייע מענשען.

„3. אז אַלע שטאָדט־אָנגעשטעלטע זאָלען פאָרטזעצען זייער ארבייט; די וואָס וועלען פארלאָזען זייער פּלאַץ אָהן א בעפעהל, פארלירען זייער שטעלע.

„4. אז די נייע וואהלען צו דער פּעטראָגראדער שטאָדט־דומא זאָלען בעשטימט ווערען אויף דעם 9טען דעצעמבער, 1917.

„5. אז די פּעטראָגראדער שטאָדט־דומא זאָל זיך פארזאמלען דעם 11טען דעצעמבער, 1917, 2 בייטאָג.

„6. אז אַלע די וואָס פאָלגען ניט אָט די פאראָרדנונג, ווי אויך די וואָס שעדיגען אָדער צערשטערען מוטהוויליג דאָס אייגענ־טום פון דער שטאָדט, זאָלען תיכף ארעסטירט ווערען און געשטעלט ווערען פאר א רעוואָלוציאָנערען טריבונאל".

די דומא האָט אָבגעהאלטען א ברוגזי'ע זיצונג, אָנגענומען א רעזאָלוציע, אז „זי וועט פארטהיידיגען איהר פּאָזיציע ביז דעם לעצ־טען טראָפּען בלוט", און ארויסגעלאָזט פארצווייפעלטע אויפרופען צו דער בעפעלקערונג, זי זאָל ראטעווען „איהר אייגענע שטאָדט־רעגי־רונג". אָבער די בעפעלקערונג איז געבליבען ענטוועדער גלייכגילטיג, אָדער פיינדליך. דעם 31טען האָט מען ארעסטירט דעם גאָלאָווא שריי־דער און עטליכע דומא־מיטגליעדער, מען האָט זיי אויסגעפרעגט און

אבגעלאזט. דעם 31טען נאוועמבער און דעם 1טען דעצעמבער זיינען נאך פארגעקומען זיצונגען פון דער דומא, אבער עטליכע מאל זיינען אנגעקומען רויטע גווארדייצעס און סאלדאטען און העפליך געבעטען די פערזאמעלטע זיי זאלען זיך פאנאנדערגעהען. דעם 2טען דעצעמבער, ווען די דומא האט אבגעהאלטען א זיצונג, איז אן אפיציר מיט עטליכע סאלדאטען אריינגעקומען אין ניקאלאיעווסקי זאל. א רעדנער האט גראד געהאלטען אין מיטען, האט דער אפיציר געהייסען מען זאל זיך פאנאנדערגעהן, אניט וועט ער צווינגען מיט געוואלד. די דומא איז זיך פאנאנדערגעגאנגען, ערקלעהרענדיג צום לעצטען מאל, אז „זי טרעט אב פאר ברוטאלער קראפט".

די נייע דומא איז אויסגעקליבען געווארען צעהן טעג שפעטער. די „מעסינגע" סאציאליסטען האבען זיך אבגעזאגט צו שטימען, און די נייע מיטגליעדער זיינען כמעט אלע געווען באלשעוויקעס.

עטליכע געפעהרליכע נעסטען פון אפאזיציע זיינען אלץ נאך געבליבען: די „רעפובליקען" פון אוקראינא און פינלאנד, וועלכע האבען זיך ארויסגעוויזען אלע מאל מעהר אנטי־באלשעוויסטיש. סיי אין העלסינגפארס, סיי אין קיעוו האבען די רעגירונגען ארגאניזירט ארמעען, וואס מען האט זיך אויף זיי געקענט פארלאזען, און האבען גענומען קעמפפען געגען באלשעוויזם, ענטוואפענען און טרייבען רוסישע סאלדאטען. די אוקראינער ראדא האט איבערגענומען די קאמאנדע איבער דרום־רוסלאנד און האט געשיקט קאלעדינ'ען נייע קרעפטען און עסענווארג. סיי פינלאנד, סיי אוקראינע האבען אנגעהויבען געהיימע פערהאנדלונגען מיט דייטשלאנד. די אליאירטע רעגירונגען האבען זיי אנערקענט און געליהען גרויסע סומען. אזוי האבען די פארמעגליכע קלאסען בעשאפען קאנטר־רעוואלוציאנערע צענטרען, פון וואנען מען האט געקענט אנפאלען אויף סאוויעט־רוסלאנד. ווען באלשעוויזם האט שפעטער געזיגט אין די ביידע לענדער, האט די בורזשואזיע גערופען די דייטשען זיי זאלען איהר אומקעהרען די ממשלה...

די גרעסטע סכנה פאר דער סאוויעט־רעגירונג איז געווען איניווייניג אין רוסלאנד גופא. זי איז געווען א צוויי־קעפיגע: פון איין זייט די קאלעדין־בעוועגונג, פון דער אנדערער זייט דער שטאב אין מאהילעוו, וואו גענעראל דוכאנין האט איבערגענומען די קאמאנדע.

Отъ Комиссіи по Народному Образованію при Центральной Городской Думѣ

Товарищи рабочіе и работницы!

За нѣсколько дней до праздника была объявлена забастовка учащими городскихъ училищъ. Учащіе оказались на сторонѣ буржуазіи противъ рабочаго и крестьянскаго Правительства.

Товарищи, организуйте родительскіе комитеты и выносите резолюціи противъ забастовки учащихъ. Обращайтесь въ районные Совѣты Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ, профессіональные союзы, фабрично-заводскіе и партійные комитеты съ предложеніемъ устраивать митинги протеста. Устраивайте собственными силами елки и развлеченія для дѣтей, требуйте возобновленія занятій послѣ праздника въ срокъ, который укажетъ Центральная Дума.

Товарищи, укрѣпляйте свои позиціи въ дѣлѣ народнаго образованія, настаивайте на контролѣ пролетарскихъ организацій надъ школой.

Комиссія по Народному Образованію
при Центральной Городской Думѣ.

Proclamation of the Commission on Public Education attached to the City Duma, concerning the strike of school-teachers, just before the Christmas holidays. The Duma had been re-elected, and was composed almost entirely of Bolsheviki. For translation see Appendix 17.

דער אונערמיעדליכער מוראווייאָוו איז בעשטימט געוואָרען קאָמאַנדיר איבער די קרעפטען צו פיהרען מלחמה געגען די קאָזאַקען, און א רויטע ארמעע איז אָרגאַניזירט געוואָרען פון די פאבריק־ארביי־טער. הונדערטער אגיטאַטאָרס האָט מען אוועקגעשיקט צום דאָן. דער ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען האָט ארויסגעלאָזט א פּראָקלאַמאַציע צו די סאָלדאַטען, וואו ער האָט ערקלעהרט, וואָס איז אַזוינס די סאָוויעט־רעגירונג, ווי אַזוי די פארמעגליכע קלאַסען, די טשינאָווניקעס, פּריצים, באַנקירען און זייערע העלפער, די קאָזאַקישע אַטאַמאַנעס, גוטס־בעזיצער און גענעראַלען, פּרואווען צערשטערען די רעוואָלוציע, ווי אַזוי זיי ווילען בעוואָרענען, אַז דאָס פאָלק זאָל ניט קאָנפיסקירען זייער רייכטהום.

דעם 27טען נאָוועמבער איז א קאָמיטעט פון קאָזאַקען געקומען אין סמאָלני זיך זעהן מיט לענין'ען און טראָצקי'ן. די קאָזאַקען האָבען געוואָלט וויסען, צי עס איז אמת, אַז די סאָוויעט־רעגירונג קלייבט זיך צוטהיילען די קאָזאַקישע ערד צווישען די פּויערים פון גרויס־רוסלאַנד. טראָצקי האָט געענטפערט: „ניין". די קאָזאַקען האָבען א ווייל׳ע געקלעהרט: „אויב אַזוי", האָבען זיי געזאָגט, „טראַכט אפשר די סאָוויעט־רעגירונג וועגען קאָנפיסקירען די מאַיאָנטקעס פון אונזערע גרויסע קאָזאַקישע גוטס־בעזיצער און פאַנאַנדערטהיילען זיי צווישען די ארבייטענדע קאָזאַקען?" אויף דערויף האָט לענין געענטפערט. „דאָס דארפט א י ה ר טהאָן. מיר וועלען אונטערשטיצען די ארבייטענדע קאָזאַקען אין אַלצדינג וואָס זיי טהוען. די בעסטע זאַך איז — בילדען קאָזאַקישע סאָוויעטען. איהר וועט האָבען פארטרעטער אין דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, און אונזער רעגירונג וועט אויך זיין א י י ע ר רעגירונג..."

די קאָזאַקען זיינען אוועקגעגאַנגען, פארזונקען אין טיעפע מחשבות. שפּעטער מיט צוויי וואָכען איז א דעפּוטאַציע פון קאָזאַקען געקומען צו גענעראַל קאַלעדין. „קענט איהר אונז צוזאָגען", האָבען די קאָזאַקען געפרעגט, „אַז איהר וועט צוטהיילען די גרויסע מאַיאָנטקעס פון די קאָזאַקישע גוטס־בעזיצער צווישען די ארבייטענדע קאָזאַקען?"

„כל זמן איך לעב, וועט דאָס ניט זיין", האָט ער געענטפערט.

שפּעטער מיט א מאָנאַט האָט ער זיך אַרומגעקוקט, אַז זיין אַרמעע צוגעהט ווי אייז אויף דער זון.

אין מאָהילעוו האָט זיך דערווייל פערזאַמעלט דער אַלטער צענט־ראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. די מעסיגע סאָציאַליסטישע פיהרער — פון אַווקסענטיעוו׳ן ביז טשערנאָוו׳ן, — די אַקטיווע אַנפיהרער פון די אַלטע אַרמעע־קאָמיטעטען און די רעאַקציאָנערע אָפיצירען. דער שטאַב האָט זיך נאָכאַנאַנד אָבגעזאָגט אַנצוערקענען דעם ראַטה פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען. ער האָט פאַראייניגט אַרום זיך די טויט־באַטאַליאָנען, די געאָרגיעווסקע קאַוואַלירען, די קאָזאַקען פון דעם פראָנט און איז געשטאַנען אין ענגע געהיימע פערבינדונגען מיט די מיליטערישע אַטאַשעען פון די אַליאירטע, מיט קאַלעדין׳ען און מיט דער אוקראַינער ראַדאַ...

די אַליאירטע רעגירונגען האָבען מיט קיין וואָרט ניט געענט־פערט אויף דעם פריעדענס־פאָרשלאַג פון דעם 8טען נאָוועמבער, אין וועלכען דער סאָוויעטען־קאָנגרעס האָט אַלעמען גערופען צו אַ וואַפען־שטילשטאַנד.

דעם 20טען נאָוועמבער האָט טראָצקי געשיקט אַ נאָטע צו די אַמ־באַסאַדאָרס פון די אַליאירטע:

„איך האָב די עהרע אייך צו מעלדען, הערר אַמבאַסאַדאָר, אַז דער אַלל־רוסישער סאָוויעטען־קאָנגרעס האָט דעם 8טען נאָוועמבער געגרינדעט אַ נייע רעגירונג פון דער רוסישער רעפּובליק אין דער געשטאַלט פון אַ ראַטה פון פאָלקס־קאָמיסאַרען. פּרעזידענט פון דער רעגירונג איז וולאַדימיר איליטש לענין. די פערוואַלטונג איבער אויסלענדישע אַנגעלעגענהייטען האָט מען איבערגעגעבען מיר, אַלס דעם פאָלקס־קאָמיסאַר פאַר אויסלענדישע אַנגעלעגענהייטען.

ציהענדיג אייער אויפמערקזאַמקייט צו דעם פאָרשלאַג פון דעם אַלל־רוסישען קאָנגרעס וועגען אַ וואַפענשטילשטאַנד און אַ דע־מאָקראַטישען פריעדען אָהן אַנעקסיעס און קאָנטריבוציעס און געגרינ־דעט אויפ׳ן רעכט פון זעלבסט־בעשטימונג פאַר אַלע פעלקער, האָב איך די עהרע אייך צו בעטען, איהר זאָלט קוקען אויף דעם דאָקו־מענט אַלס אַ פאָרמעלען פאָרשלאַג פון אַ באַלדיגען וואַפענשטיל־שטאַנד אויף אַלע פראָנטען און פון אַ באַלדיגען אָנהויב פון פריע־דענס־פערהאַנדלונגען, — אַ פאָרשלאַג, וועלכען די רעגירונג פון דער

רוסישער רעפובליק שיקט ארוים צו אלע קריעגס־פיהרענדע פעלקער און זייערע רעגירונגען.

איך ווינש, הערר אמבאסאדאר, אייך אויסדריקען די טיעפע אכטונג פון דער סאוויעט־רעגירונג צו אייער פאלק, וואס ווינשט פריע־דען, ווי אלע אנדערע פעלקער, און וואס איז ערשעפפט און אויסגע־מאטערט פון אט דער אונגעהויערער שחיטה...“

אין דער זעלביגער נאכט האט דער ראטה פון די פאלקס־קאמי־סארען טעלעגראפירט גענעראל דוכאנין׳ען:

„...דער ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען האלט פאר נויטיג פארצושלאגען אלע מעכטע, סיי די פיינדליכע, סיי די אליאירטע, א באלדיגען וואפען־שטילשטאנד. א דעקלאראציע וועגען דעם האט דער קאמיסאר פאר אויסלענדישע אנגעלעגענהייטען פאנאנדערגע־שיקט די פארטרעטער פון די אליאירטע מעכטע אין פעטראגראד.

„דער ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען בעפעהלט אייך, בירגער קאמאנדיר, איהר זאלט פארשלאגען די מיליטערישע קאמאנדירען פון דעם שונא, אז זיי זאלען באלד אבשטעלען די מיליטערישע אפע־ראציעס און אנהויבען פריעדענס־פערהאנדלונגען. דער ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען לעגט אויף אייך ארויף די פפליכט צו פיהרען די דאזיגע ערשטע פערהאנדלונגען און בעפעהלט אייך:

„1. איהר זאלט לאזען וויסען דעם ראטה דורך דירעקטע טעלע־גראמען וועגען אלע טריט פון אייערע אונטערהאנדלונגען מיט די פארטרעטער פון די פיינדליכע ארמעען.

„2. איהר זאלט ניט אונטערשרייבען קיין וואפען־שטילשטאנד ביז איהר וועט ניט האבען די הסכמה פון דעם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען“.

די אליאירטע אמבאסאדארס האבען אויפגענומען טראצקי׳ס נאטע מיט פעראכטונג און קיין ווארט ניט געענטפערט. אין די ציי־טונגען האבען זיך בעוויזען אנאנימע אינטערוויוס פול מיט גע־שפעט און חוזק. דעם בעפעהל צו דוכאנין׳ען האט מען אפען כאראק־טעריזירט אלס פערראטה.

דוכאנין האט ניט געוויזען קיין סמנים פון לעבען. אין דער נאכט פון דעם 22טען נאוועמבער האט מען איהם אבגערופען אויף דעם טעלע־פאן און געפרעגט, צי ער איז גרייט פאלגען דעם בעפעהל. דוכאנין

האָט געענטפערט, אז דאָס קען ער ניט, סיידען דער בעפעהל וועט קומען פון „א רעגירונג, וואָס שטיצט זיך אויף דער ארמעע און דעם לאנד".

מ'האָט איהם באלד טעלעגראפיש אָבגעזאָגט פון זיין שטעלע אלס הויפט־קאָמאנדיר, און קרילענקאָ איז בעשטימט געוואָרען אויף זיין פלאץ. לענין האָט אויך דאָ אָנגעווענדעט די טאקטיק פון אפעלירען צו די מאסען. ער האָט ארויסגעשיקט א דראָהטלאָזע דעפעשע צו אלע קאָמיטעטען פון פאָלקען, דיוויזיעס און קאָרפוסען, צו אלע סאָל־דאטען און מאטראָזען פון דער ארמעע און דעם פלאָט. ער האָט דער־צעהלט וועגען דוכאנין'ס אָבזאָג און האָט בעפויהלען, אז „אלע פאָלקען פון'ם פראָנט זאָלען אויסקליבען דעלעגאטען און דורך זיי זאָלען זיי אָנהויבען פארהאנדלונגען מיט די פיינדליכע אָבטהיילונ־גען, וועלכע שטעהען געגען זייערע פאָזיציעס.."

דעם 23טען נאָוועמבער האָבען די מיליטערישע אטאשעען פון די אליאירטע, לויט א בעפעהל פון זייערע רעגירונגען, געשיקט דוכאני־נען א נאָטע, וואו זיי האָבען איהם פייערליך געוואָרענט ער זאָל ניט „ברעכען די אָבמאכונגען צווישען דער אנטאנט". די נאָטע האָט גע־מעלדעט, אז אויב עס וועט געשלאָסען ווערען א בעזונדערער וואפענ־שטילשטאנד מיט דייטשלאנד, וועט דאָס האָבען „זעהר ערנסטע פאָל־גען" פאר רוסלאנד. דוכאנין האָט די נאָטע תיכף פאנאנדערגעשיקט אין אלע סאָלדאטען־קאָמיטעטען.

אויף מאָרגען האָט טראָצקי ארויסגעשיקט א נייעם אויפרוף צו דער ארמעע וואו ער האָט געשריבען, אז מיט זייער נאָטע מישען זיך די אליאירטע אין די אינוועניגסטע אנגעלעגענהייטען פון רוס־לאנד און פרואווען „צווינגען די רוסישע ארמעע און דאָס רוסישע פאָלק פאָרטצוזעצען דעם קריעג, כדי צו ערפילען די אָבמאכונגען, וואָס דער צאר האָט געשלאָסען..."

איין פראָקלאמאציע נאָך דער אנדערער האָט זיך געגאָסען פון סמאָלני, בעשולדיגט דוכאנינ'ען און זיינע קאָנטער־רעוואָלוציאָנערע אפיצירען, בעשולדיגט די רעאקציאָנערע פאָליטיקער, וואָס האָבען זיך פארזאמעלט אין מאָהילעוו, געוועקט מיליאָנען פערבימערטע, פארדעכטיגטע סאָלדאטען איבער דעם גאנצען טויזענד־מיילינען פראָנט, פון איין עק ביז צו דעם אנדערען. קרילענקאָ איז ארויסגע־

פאָהרען צום הויפּט־קוואַרטיר מיט דריי אָבטהיילונגען פאַנאַטיש־איבערגעבענע מאַטראָזען; ער האָט געסטראַשעט די געגנער מיט נקמה און האָט אומעטום בעגעגענט געוואַלדיגע אָוואַציעס פון סאָל־דאַטען, — זיין רייזע איז געווען אַן אמת'ער טריאומף־צוג. דער צענט־ראַלער ארמיי־קאָמיטעט האָט ארויסגעלאָזט אַ פּראָקלאַמאַציע, וואו ער האָט געשטיצט דוכאָנינ'ען. צעהן טויזענד סאָלדאַטען האָבען זיך באַלד אַ לאָז געטהאָן קיין מאָהילעוו...

דעם 2טען דעצעמבער האָט דער מאָהילעווער גאַרניזאָן זיך אויפ־געהויבען און פאַרכאַפּט די שטאָדט, אַרעסטירט דוכאָנינ'ען און דעם ארמיי־קאָמיטעט און איז ארויסגעגאַנגען בעגעגענען דעם נייעם הויפּט־קאָמאַנדיר מיט זיעגרייכע רויטע פאָהנען. אויף מאָרגען איז קרילענ־קאָ אריינגעקומען אין שטאָדט אריין און געפונען אַ ווילד־ברומענדען המון ארום דעם אייזענבאַהן־וואַגאָן, וואו דוכאָנין איז געווען פאַר־שפּאַרט. קרילענקאָ האָט געהאַלטען אַ רעדע, געבעטען די סאָלדאַטען ניט משפּטן דוכאָנינ'ען, ווייל מען דאַרף איהם נעהמען קיין פּעט־ראָגראַד און משפּט'ען אין אַ רעוואָלוציאָנערען טריבונאַל. ווען קרי־לענקאָ האָט געענדיגט, האָט זיך דוכאָנין אַליין בעוויזען אין פענס־טער, ווי ער וואָלט געוואָלט האַלטען אַ רעדע. מיט אַ ווילדען גע־בריל האָט דער עולם זיך אַ לאָז געטהאָן צום וואַגאָן, ארויפגעפאַלען אויף דעם אַלטען גענעראַל, איהם ארויסגעשלעפּט און געקלאַפּט מיט איהם איבער דער פּלאַטפאָרם ביז ער איז אויסגעגאַנגען...

אזוי האָט זיך געענדיגט דער אויפשטאַנד אין דעם הויפּט־קוואַר־טיר.

די לעצטע וויכטיגע פעסטונג פון אַ פיינדליכער מיליטערישער מאַכט אין רוסלאַנד איז געפאַלען. די סאָוועט־רעגירונג האָט זיך דערפיהלט אונענדליך שטאַרקער. זי האָט מיט זיכערהייט גענומען אָרגאַניזירען דעם שטאַאַט. געוועזענע פּאַרטיי־טהוער האָבען זיך ווידער אומגעקעהרט צו זייער פאָהן. מיטגליעדער פון אַנדערע פּאַר־טייען זיינען אריינגעטראָטען אין שטאַאַטס־דיענסט. די וואָס האָבען אָבער געטראַכט וועגען גרויסע פּערדיענסטען, האָבען באַלד איינגע־זעהן זייער טעות: דער געזעץ וועגען לוין פאַר רעגירונגס־בעאַמטע האָט בעשטימט דאָס געהאַלט פון די פאָלקס־קאָמיסאַרען ניט מעהר ווי פינף הונדערט רובעל (בערך פופציג דאָלאַר) אַ חודש... דער סטרייק

פון די רעגירונס־בעאמטע אונטער דער פיהרונג פון דעם פּעראײן פון פעראײנען האָט זיך באַלד געענדיגט, ווייל די פינאַנסירען הינטער די קוליסען האָבען איהם אויפגעהערט שטיצען. די באַנק־אַנגעשטעלטע האָבען זיך אומגעקעהרט צו זייערע פּלעצער.

די רעגירונג האָט נאַציאָנאַליזירט די בענק, געביּלדעט דעם הויפּט־ראַטה פאַר פאָלקס־ווירטהשאַפט, דורכגעפיהרט אין לעבען דעם ערד־געזעץ אין די דערפער, רעאָרגאַניזירט די אַרמיי אויף אַ דעמאָקראַ־טישען אופן, געענדערט ביז'ן גרונד אַלע געביעטען פון דער פער־וואַלטונג און פונ'ם לעבען בכלל, — אַזוי האָט מען לאַנגזאַם, בים־לעבווייז, ניט אָהן טעות'ן און שטערענישען, אָנגעהויבען אויסקנע־טען דאָס פּראָלעטאַרישע רוסלאַנד. דאָס איז געווען מעגליך נור דורך דעם ווילען פון די מאַסען פון אַרבייטער, סאָלדאַטען און פּויערים.

קאַפּיטעל צוועלף.

דער פּויערים־קאָנגרעס.

דעם 18טען נאָוועמבער איז אויסגעפאַלען אַ שנעע. אַז מיר זיינען אויפגעשטאַנען אינדערפריה, זיינען ווייסע הויפענס געלעגען אויף די פענסטער, און אין דער לופטען האָט זיך געווירבעלט אַזא געדיכטער שנעע, אַז מען האָט ניט געקענט זעהן אויף צוויי טריט. די בלאָטע איז פערשוואונדען. אין איין אויגענבליק איז די אומעטיגע שטאָדט געוואָרען קלאָהר און ווייס, די דראָשקעס מיט די איזוואָז־טשיקעס אין די דיקע וואַטאָווע קאַפּאָטעס האָבען זיך פּלוצלינג פער־וואַנדעלט אין שליטענס. די שליטענס האָבען זיך געקאַטייעט איבער די געדרעהטע גאַסען מיט גרוים מהירות. די אַנטרייבער זיינען גע־זעסען אויף די קעלנעם שטייף, פאַרפרוירען... עס איז געווען אַ רע־וואָלוציע, רוסלאַנד האָט זיך מיט שרעקליכע שנעלקייט געטראָגען אַנטקעגען אין אונבעשטימטע שרעקליכע צוקונפט, אָבער דאָך האָט דער ערשטער געדיכטער שנעע אויסגעגאָסען אַ פרייד איבער דער

שטאָדט. אויף אַלע פּנים'ער איז געווען אַ שמייכעל. מענשען זיינען אַרויסגעלאָפען אין די גאַסען, אויסגעשטרעקט זייערע אָרעמס צו דעם פרישען, ווייכען שנעע, און אַלע האָבען געלאַכט. פערשוואונדען די אַלטע גראָהקייט. נור דאָס גאָלד און די פארשיידענע פארבען פון די טהורמס און קופּאָלען האָבען געגלאַנצט פון אונטער'ן שנעע אין זייער גאַנצער בארבארישער פּראַכט.

ארום האַלבען טאָג האָט זיך אַפילו די זון בעוויזען, אַ בלאַסע און אַ וואַסערדיגע. דער קאַטאַר און רעוומאַטיזם פון די רעגענדיגע חדשים זיינען פארשוואונדען. דאָס לעבען איז געוואָרען האַסטיגער אין דער גרויסער שטאָדט, און אפילו די רעוואָלוציע האָט זיך אָנגעהויבען שנעלער בעוועגען...

איינמאָל אין אָווענד בין איך געזעסען אין אַ טראַקטיר אַנטקעגען סמאָלני. דאָס איז געווען אַ מין ביליגער רעסטאָראַן מיט אַ נידריגען באַלקען, געהייסען האָט ער „אָנקעל טאָם'ס שטיבעל" און איז געווען זעהר בעליעבט צווישען די רויטע גוואַרדייצעס. דער טראַקטיר איז געווען איבערגעפּאַקט. מענשען זיינען געזעסען ארום טישלעך מיט שמוציגע טישטוכער און ריזיג גרויסע טשאַיניקעס. די לופט איז געווען פול מיט שלעכטען טאַבאַק־רויך. די פאַרמאַטערטע קעלנערס זיינען ארומגעלאָפען און אַלעמאָל געשריען: „סעיטשאַס! סעיטשאַס! באַלד, די מינוט!"

אין אַ ווינקעל איז געזעסען איינער אין אַ קאַפּיטאַנסקע מונדיר און גערעדט צום עולם. יענע האָבען איהם איבערגעריסען אַלע רגע:

„איהר זייט ניט בעסער, ווי געוועהנליכע מערדער!" האָט ער געשריען. „איהר האָט געשאָסען אין אייערע אייגענע ברידער אין די גאַסען!"

„ווען האָבען מיר דאָס געטהאָן?" האָט אַן ארבייטער געפרעגט.

„סטייטש, לעצטען זונטאָג, ווען די יונקערס — "

„נו, און זיי? האָבען זיי דען ניט געשאָסען אויף אונז?". איינער האָט אויסגעשטרעקט זיין באַנדאַזשירטע האַנד. „אָט האָבען זיי מיר געלאָזט אַ מתנה צום אָנדענקען, די שדים!"

דער קאַפּיטאַן האָט געשריען אויף אַלע קולות: „איהר דאַרפט בלייבען נייטראַל! איהר דאַרפט בלייבען נייטראַל! ווער זייט איהר,

וואס איהר זאלט אומוואָרפען אַ געזעצליכע רעגירונג? ווער איז לע־גין? אַ דייטשער — "

„ווער ביסטו? אַ קאָנטר־רעוואָלוציאָנער! אַ פּראָוואָקאַטאָר!"
האָט מען אויף איהם געברומט.

ווען עס איז ווידער געוואָרען שטילער, האָט דער קאַפּיטאַן זיך אויפגעשטעלט. „גוט!" האָט ער געזאָגט. „איהר רופט זיך דאָס רו־סישע פאָלק, אָבער איהר זייט נ י ט דאָס רוסישע פאָלק, די פּ ו י ־ ע ר י ם זיינען דאָס רוסישע פאָלק. וואַרט ביז די פּויערים..."

„יאָ", האָט מען איהם געענטפערט, „וואַרט ביז די פּויערים וועלען זאָגען זייער וואָרט. מיר ווייסען, וואָס די פּויערים וועלען זאָגען... וואָס איז, זיי זיינען ניט פּונקט אַזוינע ארבייטער ווי מיר?"

סוף כל סוף האָט זיך אַלצדינג געווענדעט אָן די פּויערים. אמת, זיי זיינען ניט געווען אַזוי פּאָליטיש אויפגעקלעהרט, ווי די ארביי־טער, אָבער זיי האָבען געהאַט זייערע אייגענטהימליכע אידעען, און זיי האָבען געבילדעט אַכציג פּראָצענט פון'ם רוסישען פאָלק. די צאָהל פון באָלשעוויסטישע אנהייגנער צווישען די פּויערים איז געווען זעהר קליין, און אַ שטענדיגע דיקטאַטור פון די רוסישע ארבייטער אליין, אָהן די פּויערים, וואָלט ניט געווען מעגליך... די רעוואָלוציאָ־נערע פּאַרטיי פון די פּויערים איז געוועהנליך געווען די פּאַרטיי סאָ־ציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. על פּי שכל וואָלט אויסגעקומען, אַז פון אַלע פּאַרטייען, וואָס שטיצען די סאָוויעט־רעגירונג, זאָלען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען ירש'ענען די פיהרערשאַפט פון די פּויערים. די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיינען געווען אַ שפּילבעל אין די הענד פון דעם שטאָדטישען פּראָלעטאַריאַט, און האָבען זעהר נויטיג געדאַרפט האָבען שטיצע פון די פּויערים...

סמאָלני האָט די פּויערים ניט פאַרגעסען. איינער פון די ער־שטע טריט פון דעם נייעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט נאָך דעם ערד־געזעץ איז געווען — רופען אַ פּויערים־קאָנגרעסס געגען דעם ווילען פון דעם אַלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פּויערים־סאָוויעטען. שפּעטער מיט עטליכע טעג האָט מען ארויסגעגעבען גע־נויע כללים פאַר די וואָלאָסטנאָיע ערד־קאָמיטעטען, נאָכדעם איז ארויסגעגאַנגען לענין'ס „אינסטרוקציעס פאַר פּויערים", וואו ער האָט אין פּשוט'ע ווערטער דערצעהלט וועגען דער באָלשעוויסטישער

רעוואָלוציע און דער נייער רעגירונג. דעם 16טען נאָוועמבער האָבען לענין און מיליוטין ארויסגעגעבען „אינסטרוקציעס פאר פראָווינציעלע עמיסארען”. די עמיסארען זיינען געוועזן שלוחים פון דער סאָוויעטען־רעגירונג, וואָס זי האָט אין טויזענדער ארויסגעשיקט איבער רוסישע דערפער. אין די אינסטרוקציעס לייענען מיר:

„1. ווען דער עמיסאר קומט אָן אין די גובערניע, וואוהין מען האָט איהם געשיקט, דארף ער רופען א פעראייניגטע פערזאמלונג פון די צענטראלע עקזעקוטיוו־קאָמיטעטען פון די ארבייטער־סאָלדאטען־און פויערים סאָוויעטען, ער דארף אָבגעבען דער פערזאמלונג א בעריכט וועגען די ערד־געזעצען, און זיי הייסען רופען אַן אלגעמיינע זיצונג פון אלע סאָוויעטען...

„2. ער מוז שטודירען די אגראר־פראגע אין דער גובערניע.

א) צי האָט מען איבערגענומען דאָס פארמעגען פונ'ם גוטס־בעזיצער, און אויב יאָ — אין וועלכע אויעזדען?

ב) ווער פערוואלטעט איבער דער קאָנפיסקירטער ערד — דער אמאָליגער אייגענטהימער אָדער די ערד־קאָמיטעטען?

ג) וואָס האָט מען געטהאָן מיט די לאנד־ווירטהשאפטליכע מאשינען און מיט די פיה?

ד) צי האָט זיך פארגרעסערט די שטרעקע ערד, וואָס די פויערים בעארבייטען?

ה) אויף וויפיעל און אין וועלכען פרט אונטערשיידעט זיך די שטרעקע ערד, וואָס געפינט זיך איצט אין די הענד פון די פויערים, פון דעם דורכשניטליכען מינימום וואָס די רעגירונג האָט בעשטימט?

3) דער עמיסאר דארף בעשטעהן דארויף, אז די פויערים זאָלען בעארבייטען א גרעסערע שטרעקע ערד, ווי פריהער — און זאָלען זיך דערצו נעהמען אזוי שנעל ווי נור מעגליך. ער דארף זעהען, אז די פויערים זאָלען וואָס גיכער שיקען ברויט אין די שטעדט, כדי אויסצומיידען הונגער.

4. דער עמיסאר דארף אויסגעפינען, וואָסערע מיטלען זיינען גענפלאנעוועט אָדער אָנגענומען געוואָרען צו איבערגעבען די ערד פון די גוטס־בעזיצער אין די הענד פון די ערד־קאָמיטעטען אָדער אנדערע סאָוויעט־אנשטאלטען?

5. עס איז ווינשענסווערטה, אז גוט־אָרגאַניזירטע און גוט־בע־אַרבייטע מאַיאָנטקעס זאָלען פערוואַלטעט ווערען דורך סאָוויעטען, וואָס בעשטעהען פון די געוועהנליכע ארבייטער אין די מאַיאָנטקעס, אונטער דער פיהרונג פון אַן ערפאַהרענעם אַגראָנאָם.“

אין אַלע דערפער פון רוסלאַנד האָט געקאָכט און געברויזט. דאָס געזעץ וועגען ערד האָט עלעקטריזירט די מאַסען. טויזענדער רעוואָ־לוציאָנערע סאָלדאַטען, געוועזענע פויערים, האָבען זיך אומגעקעהרט אהיים פון פראָנט... זיי זיינען געווען די ערשטע צו בעגריסען די אידעע פון אַ נייעם פויערים־קאָנגרעס.

ווי דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט גע־וואָלט דערלאָזען אַ נייעם קאָנגרעס פון סאָוויעטען, אַזוי האָט דער אַלטער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערים־סאָוויעטען ניט געוואָלט דערלאָזען אַ נייעם פויערים־קאָנגרעס. און ווי דער אַלטער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, אַזוי האָט איצט דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט פון די פויערים איינגעזעהן, אַז ער קען זיך ניט שטעלען אַנטקעגען סמאָלני, און האָט גענומען באָמבאַרדירען די אָרטיגע קאָמיטעטען מיט טעלע־גראַמען און בעפעהלען, מען זאָל אויסקלייבען קאָנסערוואַטיווע דע־לעגאַטען. מ׳האָט אַפילו אַרויסגעלאָזט אַ קלאַנג, אַז דער קאָנגרעס וועט זיך פערזאַמלען אין מאָהילעוו, און פיעלע דעלעגאַטען זיינען אהין טאַקע אָבגעפאָהרען. דעם 23טען נאָוועמבער האָבען זיך אין פעטראָגראַד פערזאַמעלט אַן ערך פיער הונדערט דעלעגאַטען, און די קאָנפערענצען פון די איינצעלנע פּאַרטייען האָבען זיך אָנגעהויבען.

די ערשטע זיצונג איז פאָרגעקומען אין דעם אַלעקסאַנדראָווסקי זאַל פון דער דומאַ, און די ערשטע אָבשטימונג האָט געוויזען, אז העכער אַ העלפט דעלעגאַטען זיינען געווען לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען. די באָלשעוויקעס האָבען קוים געהאַט אַ פינפטעל, די קאָנסערוואַטיווע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען געהאַט אַ פיערטעל פון אַלע שטימען. אַלע דעלעגאַטען, אַ חוץ די קאָנסער־וואַטיווע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, זיינען געווען געגען דעם אַלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט אונטער דער פיהרערשאַפט פון אווק־סענטיעוו, טשאַיקאָווסקי און פּעשעכאָנאָוו.

דער גרויסער זאַל איז געווען אָנגעשטאָפּט מיט מענשען און פול מיט געשריי און געפילדער. די פערשיידענע גרופּען פון דעם קאָנגרעס

זיינען געווען שטארק פארביטערט איינע געגען דער צווייטער. אויף דער רעכטער זייט האָבען זיך געזעהען עטליכע אָפיצערסקע עפּאָלעטען און עטליכע פּויערים פון דעם אַלטען שניט, מיט לאַנגע בערד און אַ מינע פון ערנסטע בעלי־בתים; אין דעם צענטר זיינען געזעסען עט־ליכע פּויערים, עטליכע אונטער־אָפיצירען און סאָלדאטען; אין לינ־קען פליגעל זיינען כמעט אלע דעלעגאטען געווען אין מונדירען פון פּראָסטע סאָלדאטען. דאָס איז געווען דער יונגער דור, די פּויערים, וואָס האָבען געדיענט אין דער ארמיי... די גאַלערעען זיינען געווען אָנגעפּאַקט מיט ארבייטער, וועלכע האָבען אין רוסלאַנד נאָך ניט פארגעסען זייער פּויערשע אָבשטאַמונג.

דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ניט געוואָלט אנערקענען דעם קאָנגרעס אלס אָפיציעל: דער אָפיציעלער קאָנגרעס איז גערופען גע־וואָרען אויפ׳ן 13טען דעצעמבער. דער מיטגליעד פונ׳ם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, וואָס האָט געעפענט דעם קאָנגרעס, האָט ערקלעהרט, אז דאָס איז נור אַ „אויסעראָרדענטליכע קאָנפערענץ". די ערקלעהרונג האָט ארויסגערופען אַ שטורם פון אפּלאָדיסמענטען און בייזע גע־שרייען. די „אויסעראָרדענטליכע קאָנפערענץ" האָט באלד ארויסגע־וויזען, וואָס זי טראַכט וועגען דעם אַלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט: זי האָט אויסגעקליבען פאַר אַ פּאָרזיצענדען מאריא ספּירידאָנאָווא, די פיהרערין פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען.

כמעט דער גאַנצער ערשטער טאָג איז אריבער אין הייסע דע־באַטען, צי מען זאָל צולאָזען פּארטרעטער פון די וואָלאָסטנאָיע סאָ־וויעטען, אָדער נור דעלעגאַטען פון די גובערנסקע סאָוויעטען. ווי אין דעם קאָנגרעס פון ארבייטער און סאָלדאטען, האָט זיך אויך דאָ אַ ריזיגע מאַיאָריטעט ארויסגעזאָגט פאַר דער ברייטער פּארטרעטונג. דער אַלטער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט פארלאָזען דעם זאַל...

עס האָט זיך באַלד ארויסגעוויזען, אז די מעהרסטע דעלעגאַטען זיינען פיינדליך צו דער רעגירונג פון די פאָלקס־קאָמיסארען. זינאָוו־יעוו האָט געפּרואווט רעדען אינ׳ם נאָמען פון די באָלשעוויקעס, האָט מען אויפגעהויבען אַ טומעל און מען האָט איהם געצוואונגען אראָב־געהן פון דער פּלאַטפאָרמע. „אָט אזוי זעצט מען אריין אַ פאָלקס־קאָמיסאַר אין דער בלאָטע!" האָט מען געלאַכט.

נאַזאַריעוו, אַ דעלעגאַט פון דער פּראָווינץ, האָט געזאָגט: „מיר,

לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען, ווילען ניט אַנערקענען די אַזוי גערופענע רעגירונג פון די ארבייטער און פויערים, ביז וואַנען די פּוי־ערים וועלען ניט זיין אין איהר פּאַרטראָטען. ווי זי איז איצט, איז זי ניט מעהר ווי אַ דיקטאַטור פון די ארבייטער... מיר פערלאַנגען, אַז עס זאָל געבילדעט ווערען אַ נייע רעגירונג, וואָס זאָל פאַרטרעטען די גאַנצע דעמאָקראַטיע!"

די רעאַקציאָנערע דעלעגאַטען האָבען געפּרואווט צעוואַרעמען די דאָזיגע פיינדליכע שטימונג. ניט קוקענדיג אויף פּראָטעסטען פון די באָלשעוויסטישע בענק, האָט מען ערקלעהרט, אַז דער ראַטה פון די פּאָלקס־קאָמיסארען האָט בדעה ענטוועדער צו קאָנטראָלירען דעם קאָנגרעס, אָדער צו פאַנאַנדערלאָזען איהם מיט געוואַלד. די ערקלעה־רונג ווערט אויפגענומען מיט אַ געוואַלדיגען אויסברוך פון צאָרן...

דעם דריטען טאָג האָט זיך לענין פּלוצלינג בעוויזען אויף דער טריבונע. צעהן מינוט איז דער זאַל געווען ווילד און משוגע. „אַוועק פון דאַנען!" האָט מען געליאַרעמט. „מיר ווילען ניט הערען אייערע פּאָלקס־קאָמיסארען! איהר זייט ביי אונז ניט קיין רעגירונג!"

לענין איז רוהיג געשטאַנען אויף'ן פּלאַץ, געהאַלטען זיך אָן טיש מיט ביידע הענד, און זיינע קליינע אויגעלעך האָבען אויפמערקזאַם בעטראַכט דעם רוישענדען עולם. ביסלעכווייז האָט די פיינדליכע דעמאָנסטראַציע זיך אויסגעשעפּט, נור אויף דער רעכטער זייט פון'ם זאַל האָט מען נאָך אַלץ געטומעלט.

„איך קום אהער ניט אַלס אַ מיטגליעד פון דעם ראַטה פון די פּאָלקס־קאָמיסארען", האָט לענין געזאָגט און ווידער איבערגעוואַרט ביז דער טומעל איז שטיל געוואָרען. „איך קום אַלס אַ מיטגליעד פון דער באָלשעוויסטישער פראַקציע, אַלס אַן אויסגעקליבענער דע־לעגאַט צו דעם קאָנגרעס". ער האָט אויפגעהויבען זיין פּאַפּיער אַזוי אַז אַלע זאָלען איהם זעהן. נאָכדעם האָט ער פּאָרטגעזעצט מיט דער זעלביגער רוהיגער שטימע:

„פון דעסטוועגען קען מען ניט לייקענען, אַז די איצטיגע רע־גירונג אין רוסלאַנד איז געבילדעט געוואָרען דורך דער באָלשעוויס־טישער פּאַרטיי" — ווידער האָט ער געמוזט אָבוואַרטען אַ ביסעל. „פּראַקטיש זיינען די באָלשעוויקעס און די איצטיגע רעגירונג איין און די זעלביגע זאַך"... דאָ האָט זיך אויפ'ס ניי אויפגעהויבען אַ גרוי־

סער געפילדער אויף די רעכטע בענק, אבער דער צענטער און די לינקע זיינען געווען נייגעריג צו וויסען, וואס ער האט צו זאגען, האבען זיי איינגעשטילט די איבעריגע.

לענין האט גערעדט מיט זעהר איינפאכע ווערטער. „זאגט מיר אפען, פויערים: אין אייערע הענד האבען מיר איבערגעגעבען די ערד פון די פאמיעשטשיקעס, — ווילט איהר ניט דערלאזען, אז די ארבייטער זאלען איבערנעהמען דעם קאנטראל איבער די פאבריקען? דאס איז א קלאסען־קאמפף. די פאמיעשטשיקעס זיינען געגען די פויערים, די פאבריקאנטען זיינען געגען דעם ארבייטער. ווילט איהר דערלאזען, אז די רייהען פון דעם פראלעטאריאט זאלען זיין געשפאלטען? זאגט מיר אפען: אויף וועמענ'ס צד ווילט איהר זיך שטעלען?

„מיר, די באלשעוויקעס, זיינען די פארטיי פונ'ם פראלעטאריאט — פונ'ם דארפישען פראלעטאריאט אזוי גוט ווי פונ'ם שטאדטישען פראלעטאריאט. מיר, באלשעוויקעס, זיינען די שיצער פון די סאוויעטען — פון די פויערים־סאוויעטען אזוי גוט ווי פון די ארבייטער־און־סאלדאטען־סאוויעטען. די איצטיגע רעגירונג איז א רעגירונג פון סאוויעטען. מיר האבען ניט נור איינגעלאדען די פויערים־סאוויעטען אין דער רעגירונג. מיר האבען אויך איינגעלאדען פארטרעטער פון די לינקע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען זיך צו בעטהייליגען אינ'ם ראטה פון די פאלקס־קאמיסארען...

„די סאוויעטען זיינען די בעסטע פארטרעטונג פון די ארבייטער — די ארבייטער אין פאבריקען און מינעס, די ארבייטער אין די פעלדער. ווער עס וויל צערשטערען די סאוויעטען, טהוט אן אנטי־דעמאקראטישע און קאנטר־רעוואלוציאנערע ארבייט. איך זאג אייך אן, חברים פון די רעכטע סאציאליסטען־רעוואלוציאנערען, און אייך, הערען קאדעטען, אז אויב די גרינדונגס־פערזאמלונג וועט פרואווען צוברעכען די סאוויעטען, וועלען מיר דאס ניט דערלאזען!"

דעם 25טען נאכמיטאג איז טשערנאוו אין איילעניש געקומען פון מאהילעוו לויט דער בקשה פון דעם עקזעקוטיוו־קאמיטעט. ערשט צוריק מיט צוויי חדשים איז ער געווען פאררעכענט פאר א שארפען רעוואלוציאנער און איז געווען בעליעבט צווישען די פויערים, איצט

האָט מען איהם אַרויסגערופען, ער זאָל אָבשטעלען די נעפּעהרליכע בעוועגונג פון׳ם קאָנגרעס נאָך לינקס. ווען ער איז אָנגעקומען קיין פּעטראָגראַד, האָט מען איהם גענומען אין סמאָלני אויף אַ פאַרהער, אָבער מען האָט איהם באַלד אָבגעלאָזט.

קודם כל האָט ער גוט אָנגעזידעלט דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט דערפאַר וואָס ער פאַרלאָזט דעם קאָנגרעס. דער קאָמיטעט האָט בע־שלאָסען זיך אומצוקעהרען. ווען טשערנאָוו איז אַריינגעקומען אין זאַל, האָט מען איהם אויפגענומען מיט הילכיגע אַפּלאָדיסמענטען פון דער מעהרהייט און מיט אַ פייפעריי און שפּאָטישע אויסרופען פון די באָלשעוויקעס.

„חברים! איך בין ניט געווען אין פּעטראָגראַד. איך האָב זיך בעטהייליגט אין אַ קאָנפערענץ פון דער 12טער אַרמיי, וואו עס האָט זיך בעהאַנדעלט די פראַגע וועגען רופען אַ קאָנגרעס פון אַלע פּויערים־דעלעגאַטען אין דער מערב־אַרמיי, דעריבער ווייס איך ווינציג וועגען דעם אויפשטאַנד, וועלכער איז דאָ פאָרגעקומען. —״

זינאָוויעוו הויבט זיך אויף פון זיין פּלאַץ און שרייט אויס: „יאָ, איהר זייט ניט געווען — עטליכע מינוט!״ עס הויבט זיך אויף אַ שרעקליכער טומעל, געשרייען: „נידער מיט די באָלשעוויקעס!״

טשערנאָוו רעדט ווייטער: „די בעשולדיגונג, אַז איך האָב גע־האָלפען פיהרען אַן אַרמיי אויף פּעטראָגראַד, האָט ניט קיין שום גרונד און איז אינגאַנצען פאַלש. פון וואַנען נעהמט זיך די בעשולדי־גונג? ווייזט מיר דאָקומענטען!״

זינאָוויעוו: „איזוועסטיא״ און „דיעלאָ נאַראָדאַ״ — אייערע אייגענע צייטונגען. אָט פון וואַנען די בעשולדיגונג נעהמט זיך!״

טשערנאָוו׳ס גרויסער פּנים, מיט קליינע אויגען, געגרייזעלטע האָאר און גראָהליכער באָרד, ווערט רויט פון צאָרן, אָבער ער האַלט זיך איין און רעדט ווייטער. „איך זאָג אייך נאָכאַמאָל, איך האָב פּראַקטיש ניט געוואוסט וואָס דאָ טהוט זיך, און איך האָב ניט גע־פיהרט קיין שום אַרמיי, אַ חוץ אָט דער (ער ווייזט אָן אויף די פּויערים־דעלעגאַטען), און איך בין שטאָלץ, וואָס איך האָב זיי אַהער געבראַכט!״ געלעכטער. געשרייען: „בראַוואָ!״

„ווען איך האָב זיך אומגעקעהרט קיין פּעטראָגראַד, בין איך געווען אין סמאָלני. דאָרט האָט מען מיר אַזאַ בעשולדיגונג ניט גע־

מאכט... איך האָב געהאט א קורצען געשפּרעך און האָב פערלאָזט דעם אינסטיטוט — דאָס איז אלעס! זאָל זשע קיינער דאָ ניט סמייען מאַ־כען אזא בעשולדיגונג!"

עס הויבט זיך אויף א טומעל. די באָלשעוויקעס און אייניגע לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען שפּרינגען אויף פון זייערע ערטער, מאכען אלע מיט די פויסטען און שרייען, די איבריגע ווילען זיי איבערשרייען און זיי איינשטילען.

„דאָס איז א שאנדע, ניט קיין זיצונג!" האָט טשערנאָוו אויסגערופען און האָט פערלאָזט דעם זאָל. צוליעב דעם טומעל האָט מען געמוזט שליסען די זיצונג.

דערווייל איז ארויפגעשוואומען די פראגע וועגען דעם עקזעקו־טיוו־קאָמיטעט. מען האָט געהאט אָנגערופען דעם קאָנגרעס אן „אוי־סעראָרדענטליכע קאָנפערענץ", כדי מען זאָל ניט דארפען אויסקליי־בען קיין נייעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. דער שטעקען האָט אָבער געהאט צוויי עקען: די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען האָבען בע־שלאָסען, אז אויב דער קאָנגרעס האָט קיין מאכט ניט איבער דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, האָט דער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט קיין מאכט ניט איבער דעם קאָנגרעס. דעם 25טען נאָוועמבער האָט די פערזאמלונג בעשלאָסען, אז די אויסעראָרדענטליכע קאָנפערענץ נעהמט איבער די מאכט פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט און נאָר אזוינע מיטגליעדער, וואָס זיינען אויסגעקליבען געוואָרען פאר דעלעגאטען, האָבען א רעכט צו שטימען.

אויף מאָרגען האָט מען דעם בעשלוס געענדערט, ניט קוקענדיג אויף די שטארקע פּראָטעסטען פון די באָלשעוויקעס. עס ווערט אָנ־גענומען, אז אלע מיטגליעדער פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען שטימרעכט, צי זיי זיינען דעלעגאטען צי ניט.

דעם 27טען איז פאָרגעקומען די דעבאטע וועגען די ערד־פּראַ־גע, וואו עס האָט זיך ארויסגעוויזען דער אונטערשיעד צווישען דעם אגראַר־פּראָגראם פון די באָלשעוויקעס און די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען.

קאָלטשינסקי, א לינקער סאָציאליסט־רעוואָלוציאָנער, האָט גע־רעדט וועגען דער געשיכטע פון דער אגראַר־פּראגע זינט דעם אָנהויב פון דער רעוואָלוציע. דער ערשטער קאָנגרעס פון די פּויערים־סאָוויע־

מען, האָט ער געזאָגט, האָט אָנגענומען אַ קלאָהרע און דייטליכע רעזאָלוציע: תיכף איבערגעבען די מאַיאָנטקעס אין די הענד פון די ערד־קאָמיטעטען. אָבער די מאכער פון דער רעוואָלוציע און די בורזשואזיע אין דער פּראָוויזאָרישער רעגירונג זיינען בעשטאנען, אַז מען זאָל די פראגע ניט ענטשיידען אָהן דער גרינדונגס־פערזאמלונג. אין דעם צווייטען פּעריאָד פון דער רעוואָלוציע, דעם פּעריאָד פון „פּשרות", איז טשערנאָוו אריין אין קאבינעט. די פּויערים זיינען געוועז איבערצייגט, אַז איצט וועט זיך שוין אָנהויבען די פּראקטישע לעזונג פון דער ערד־פּראגע. אָבער ניט קוקענדיג אויף דעם פעסטען בעשלוס פון דעם פּויערים־קאָנגרעס, האָבען די רעאקציאָנערען און פּשרה־מאכער אין דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט ניט דערלאָזט גאָרניט טהאָן. דאָס האָט ארויסגערופען אַ רייה אונרוהען אין די דערפער. אנדערש האָט דאָס ניט געקענט זיין, ווייל די פּויערים זיינען געוועזן אומרוהיג און זייער ענערגיע האָט געזוכט אַן אויסוועג. די פּויערים האָבען פערשטאנען די אמת׳ע בעדייטונג פון דער רעוואָלוציע — זיי האָבען געפּרואווט איבערגעהן פון ווערטער צו טהאטען...

„די לעצטע געשעהענישען", האָט קאָלטשינסקי געזאָגט, „זיינען ניט קיין פּשוט׳ע אונרוהען, זיי זיינען ניט קיין „באָלשעוויסטישע אוואנטורע", זיי זיינען אַן אויפשטאנד פון׳ם פאָלק. דאָס גאנצע לאנד האָט מיט בעגייסטערונג בעגריסט דעם אויפשטאנד...

„דאָס אגראר־פּראָגראם פון די באָלשעוויקעס איז אין אַלגעמיין ריכטיג. זייער טעות איז נור, וואָס זיי האָבען גערופען די פּויערים איבערצונעהמען די ערד מיט געוואלד... די באָלשעוויקעס האָבען לכתחלה ערקלעהרט, אַז די פּויערים דארפען איבערנעהמען די ערד „דורך אַ רעוואָלוציאָנערע האנדלונג פון די מאסען". דאָס איז ניט מעהר ווי אנארכיע: מען וואָלט דאָך געקענט איבערנעהמען די ערד אויף אַן אָרגאניזירטען שטייגער... פאר די באָלשעוויקעס איז געווען וויכטיג, אַז די פראגען פון דער רעוואָלוציע זאָלען געלעזט ווערען וואָס שנעלער, אָבער זיי האָבען זיך ניט אינטערעסירט, **ווי אזוי** די פראגען ווערען געלעזט...

„דאָס ערד־געזעץ פון דעם סאָוויעט־קאָנגרעס איז אין אַלגעמיין דאָס זעלביגע, ווי דאָס פּראָגראם פון דעם ערשטען פּויערים־קאָנגרעס. פאר וואָס־זשע האָט די נייע רעגירונג ניט אָנגעווענדט אויך די זעלבע

טאקטיק, וואָס דער פויערים־קאָנגרעס האָט אָנגעמערקט? דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמיסארען האָט געוואָלט לעזען די ערד־פראגע וואָס גיכער, אזוי אז די גרינדונגס־פערזאמלונג זאָל שוין ניט האָבען וואָס צו טהאָן...

„פון דעסטוועגען האָט די רעגירונג איינגעזעהן, אז מען מוז אויך אָננעהמען פראקטישע טריט, האָט זי ניט לאנג געטראכט און האָט אָנגענומען די „כּללים פאר די ערד־קאָמיטעטען“, וועלכע בעשאפען א מאָדנע לאגע: פון איין זייט האָט דער ראטה פון די פאָלקס־קאָמי־סארען אָבגעשאפט פריוואט־אייגענטהום אויף דער ערד, פון דער אנדערער זייט זיינען די כּללים פון די ערד־קאָמיטעטען געגרינדעט אויף פריוואט־אייגענטהום... פון דעסטוועגען איז ניט קיין אומגליק. די ערד־קאָמיטעטען קוקען זיך ניט אום אויף די בעפעהלען פון דעם סאָוויעט; זיי פיהרען דורך זייערע אייגענע פראקטישע בעשליסען, וואָס זיינען געגרינדעט אויפ׳ן ווילען פון א ריזיגער מעהרהייט פוי־ערים.

„די ערד־קאָמיטעטען פרואווען ניט ארויסגעבען קיין געזעצען, וואָס זאָלען לעזען די ערד־פראגע: דאָס איז די אויפגאבע פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג... זיינען מיר אָבער זיכער, א די גרינדונגס־פערזאמלונג וועט טהאָן דעם ווילען פון די רוסישע פויערים? מיר קענען ניט וויסען... איין זאך איז זיכער: אז די רעוואָלוציאָנערע ענטשלאָסענהייט פון די פויערים איז איצט פעסטער, ווי שטענדיג, און אז מען וועט נויטען די גרינדונגס־פערזאמלונג צו לעזען די אגראר־פראגע אזוי ווי די פויערים פערלאנגען... די גרינדונגס־פערזאמלונג וועט ניט סמייען איינרייסען מיט׳ן פאָלק...“

נאָך קאָלטשינסקי׳ן האָט גערעדט לענין. איצט האָט מען איהם אויסגעהערט מיט טיעפער אויפמערקזאמקייט. „וואָס מיר טהוען אין איצטיגען מאָמענט, איז ניט נור לעזען די ערד־פראגע, נור אויך די פראגע פון א סאָציאליסטישער רעוואָלוציע, ניט דור דאָ אין רוסלאנד, נור אויך איבער דער גאנצער וועלט. די ערד־פראגע קען ניט געלייזט ווערען אָהן א צוזאמענהאנג מיט די איבעריגע פראגען פון דער סאָ־ציאלער רעוואָלוציע... קאָנפיסקירען מיר די מאָיאָנטקעס פון די פריצים, וועט דאָס ארויסרופען א ווידערשטאנד ניט נור מצד די רו־סישע גוטס־בעזיצער, נור אויך מצד דעם אויסלענדישען קאפיטאל,

מיט וועלכען די גרויסע גוטס־בעזיצער זיינען פערבונדען דורך די בענק...

„די פריצי'שע מאַיאָנטקעס אין רוסלאנד זיינען דער פונדאמענט פון אונטערדריקונג, און דערמיט וואָס די פויערים קאָנפיסקירען זיי, מאכט די רעוואָלוציע דעם וויכטיגסטען שריט פאָרווערטס. דאָס קען מען אָבער ניט אָבטהיילען פון אנדערע שריט, ווי עס בעווייזען די שטופען פון דער רעוואָלוציע. די ערשטע שטופע איז געווען: ברעכען די זעלבסט־הערשאפט, ברעכען די מאכט פון די קאפיטאליסטען און גוטס־בעזיצער, וועלכע זיינען אַלע פארבונדען דורך געמיינזאמע אינ־טערעסען. די צווייטע שטופע איז געווען: דער וואוקס פון די סאָ־וויעטען און פאָליטישע פשרות מיט דער בורזשואזיע. דער טעות פון די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען איז דאָס, וואָס זיי האבען אין דער רעכטער צייט ניט ארויסגעטרעטען געגען פשרות, גלויבענדיג אז דאָס בעוואוסטזיין פון די מאסען איז נאָך ניט גענוג ענט־וויקעלט...

„אויב מיר וואָלטען דאַרפען וואַרטען מיט'ן סאָציאַליזם אזוי לאַנג ביז דאָס בעוואוסטזיין פון דעם גאַנצען פאָלק איז גרייט דערצו, וואָלט דאָס געדויערט וועניגסטענס נאָך פינף הונדערט יאָהר... די סאָציאַליסטישע פארטיי איז דער אוואנגארד פון דעם ארבייטער־קלאַס. זי טאָר זיך ניט אָבשטעלען פאר דעם, וואָס דורכשניטליך איז די מאסע נאָך ניט ענטוויקעלט. זי מוז פ י ה ר ע ן די מאסען, און די סאָוויעטען דאַרפען זיין איהר גע־צייג פון רעוואָלוציאָנערער איניציאטיווע... כדי אָבער צו פיהרען די אונענטשלאָסענע, מוזען די חברים לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָ־נערען אליין זיך ניט וואקלען.

„נאָך אין יולי האָט זיך אָנגעהויבען א רייהע צוזאמענשטויסען צווישען די מאסען און די „פשרה־מאכער". איצט, אין נאָוועמבער, שטרעקען נאָך אַלץ די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען אויס זייער האנד צו אווקסענטיעוו'ן... זאָג איך אייך, אז אויב מיר געהען נאָך אַלץ אויף פשרות, איז די רעוואָלוציע טויט. קיין שום פשרות זיינען איצט ניט מעגליך מיט דער בורזשואזיע. די מאכט פון דער בורזשואזיע מוז ווערען איינגאַנצען געבראָכען.

„מיר, באָלשעוויקעס, האָבען ניט געענדערט אונזער ערד־פראָג־

ראם: מיר האָבען זיך ניט אָבגעזאָגט פון אָבשאפען פּריוואט־אייגענ־טהום אויף דער ערד, און מיר וועלען זיך קיינמאָל ניט אָבזאָגען. מיר האָבען אָנגענומען די „כללים פאר די ערד־קאָמיטעטען", וועלכע זיי־נען ניט געגרינדעט אויף פּריוואט־אייגענטהום, ווייל מיר ווילען פארווירקליכען דעם ווילען פון פאָלק אויף דעם אופן, ווי דאָס פאָלק אליין האָט בעשלאָסען; מיר ווילען ענגער צונויפציהען אלע עלעמענ־טען, וואָס קעמפּפען פאר א סאָציאלע רעוואָלוציע.

„מיר רופען די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען זיי זאָלען אונז העלפען אין דעם קאמפף. מיר פאָדערען, אז זיי זאָלען אויפהע־רען זיך אומקוקען אויף הינטען, זיי זאָלען צורייסען מיט די „פשרה־מאכער" אין זייער אייגענער פּארטיי.

„וואָס איז שייך דער גרינדונגס־פערזאמלונג, איז דער לעצטער רעדנער גערעכט: די ארבייט פון דער גרינדונגס־פערזאמלונג וועט זיך ווענדען אן דער רעוואָלוציאָנערער ענטשלאָסענהייט פון די מאסען. איך זאָג אָבער: „רעוואָלוציאָנערע ענטשלאָסענהייט איז גוט, א ביקס איז נאָך בעסער!"

לענין לייענט דאן די רעזאָלוציע פון די באָלשעוויקעס:

„דער פויערים־קאָנגרעס שטיצט פאָלשטענדיג דאָס ערד־געזעץ פון דעם 8טען נאָוועמבער און גיט זיין הסכמה דער פּראָוויזאָרישער ארבייטער־און־פויערים־רעגירונג פון דער רוסישער רעפּובליק, וועלכע איז געגרינדעט געוואָרען דורך דעם צווייטען אלל־רוסישען קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון ארבייטער־און־סאָלדאטען־דעפּוטאטען.

„דער פויערים־קאָנגרעס לאדעט איין אלע פויערים זיי זאָלען זיך פעראייניגען צו אונטערשטיצען דאָס ערד־געזעץ און עס אליין דורכ־פיהרען אין לעבען. אין דער זעלביגער צייט ראטה דער קאָנגרעס, אז אויף אלע פעראנטוואָרטליכע שטעלעם זאָלען בעשטימט ווערען נור אזוינע פערזאָנען, וואָס האָבען ניט נור דורך ווערטער, נור אויך דורך טהאטען בעוויזען זייער איבערגעגעבענהייט צו די אינטערעסען פון די עקספּלואטירטע פויערים־ארבייטער, זייער ווילען און זייער פעהיגקייט צו פערטהיידיגען די דאָזיגע אינטערעסען געגען יעדען ווידערשטאנד מצד די גרויסע גוטס־בעזיצער, די קאפּיטאליסטען, זיי־ערע שותפים און ארויסהעלפער.

„דער פויערים־קאָנגרעס דריקט אויס זיין איבערצייגונג, אז דער

גאַנצער ערד־געזעץ וועט קענען פאַרווירקליכט ווערן אין זיין פולער ברייט נור דורך אַ זיעג פון דער סאָציאַלער ארבייטער־רעוואָלוציע, וואָס האָט זיך אָנגעהויבען דעם 7טען נאָוועמבער 1917. נור די סאָציאַלע רעוואָלוציע קען ברענגען דערצו, אַז די ערד זאָל אינגאַנצען און אויף אייביג איבערגעהן אין די הענד פון די פויערים־ארבייטער, אַז די מוסטער־גיטער זאָלען איבערגעגעבען ווערען אין די הענד פון די פויערים־געמיינדעס, אַז די לאַנד־ווירטהשאַפטליכע מאַשינען, וואָס געהערען די גרויסע גוטס־בעזיצער, זאָלען ווערען קאָנפיסקירט, אַז די לוין־שקלאַפעריי אין די דערפער זאָל ווערען אָבגעשאַפט און אויף אַזאַ אופן זאָלען די אינטערעסען פון די לאַנד־ווירטהשאַפטליכע ארבייטער ווערען געשיצט, אַז די פּראָדוקטען פון ערד־ארבייט און אינדוסטריע זאָלען מעטהאָדיש און גלייכמעסיג פאַנאַנדערגעטהיילט ווערען צווישען אַלע טהיילען פון רוסלאַנד, אַז די בענק זאָלען איבערגענומען ווערען פונ׳ם שטאַאַט (וואָס אָהן דעם איז נאַציאָנאַלער ערד־בעזיץ ניט מעגליך נאָכ׳ן אָבשאַפען פון פריוואַט אייגענטהום) און אַז דער שטאַאַט זאָל העלפען די ארבייטער אויף אַלערליי אופנים.

„צוליעב די אויבענגעבראַכטע טעמים אונטערשטיצט דער פויערים־קאָנגרעס די רעוואָלוציע פונ׳ם 7טען נאָוועמבער אַלס אַ סאָציאַלע רעוואָלוציע און דריקט אויס זיין פעסטען ווילען דורכצופיהרען די סאָציאַלע איבערקעהרעניש אין דער רוסישער רעפּובליק, מיט אַלע נויטיגע ענדערונגען, אָבער אָהן שום וואַקלעניש און צווייפעל.

„כדי צו זיכערען אַ זיעג פון דער סאָציאַלער רעוואָלוציע, וואָס נור דאָס וועט גאַראַנטירען אַ דויערענדען ערפאָלג און אַ פאָלשטענדיגע דורכפיהרונג פון דעם ערד־געזעץ, איז אונבעדינגט נויטיג אַן ענגע פאַרבינדונג צווישען די פויערים־ארבייטער און די פאַבריק־ארבייטער. די גאַנצע אָרגאַניזאַציע און פערוואַלטונג פון דעם שטאַאַט פון דער רוסישער רעפּובליק, פון אויבען ביז אראָב, מוז פון היינט אָן און ווייטער זיין געגרינדעט אויף אָט דער פאַרבינדונג. נור אַזאַ פאַרבינדונג, ברעכענדיג אַלע פערזוכען, דירעקטע און אונדירעקטע, אָפענע אָדער פאַרשטעלטע, זיך אומצוקעהרען צו דער טאַקטיק פון פשרות מיט דער בורזשואזיע, קען זיכערען דעם זיעג פון דעם סאָציאַליזם...״

די רעאַקציאָנערען פון דעם עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען שוין

ניט געסמייעט ארויסצוטרעטען אָפען. טשערנאָוו האָט פונדעסטוועגען גערעדט עטליכע מאָל, זיך געהאַלטען בעשיידען, אונפּארטייאיש. מען האָט איהם געבעטען פארנעהמען א פלאַץ אויף דער פּלאַטפאָרמע.. שפעטער האָט אימיצער דערלאַנגט דעם פּאָרזיצענדען א צעטעלע, וואו ער האָט פּאָרגעשלאָגען אז מען זאָל מאכען טשערנאָוו׳ן פאר אַן עהרען־פאָרזיצענדען. אוסטינאָוו האָט איבערגעלייענט דאָס צעטעלע אויף א קול. באַלד איז זינאָוויעוו אויפגעשפרונגען פון זיין אָרט, גע־שריען, אז דאָס איז א טריק פון דעם אַלטען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, וועלכער וויל פארכאַפּען דעם קאָנגרעס. דער זאָל האָט זיך פערוואַנ־דעלט אין א טומעלדיגע מאַסע. הענד האָבען זיך געהויבען. פּנים׳ער האָבען געפלאַמט. געשרייען האָבען זיך געטראָגען פון ביידע זייטען. טשערנאָוו איז פונדעסטוועגען נאָך אַלץ געווען בעליעבט צווישען די פויערים.

אינ׳ם משך פון די דעבאַטען וועגען דער ערד־פראַגע האָבען די באָלשעוויסטישע דעלעגאַטען צוויי מאָל געהאַלטען אין פערלאָזען דעם זאַל, נור זייערע פיהרער האָבען זיי אָבגעהאַלטען... עס האָט אויס־געזעהן, אז דער קאָנגרעס איז צוטהיילט און עס איז ניטאָ קיין אויס־זיכט אויף א געמיינזאַמער האַנדלונג.

קיינער האָט ניט געוואוסט, אז געהיימע בעראַטהונגען קומען שוין פאָר צווישען די לינקע סאָציאַליסטען־רעוואָלוציאָנערען און די באָל־שעוויקעס אין סמאָלני. לכתחלה האָבען די לינקע סאָציאַליסטען־רע־וואָלוציאָנערען געשטעלט אזוינע פּאָדערונגען: די רעגירונג זאָל בע־שטעהן פון אַלע סאָציאַליסטישע פּארטייען, סיי די, וואָס געהן אריין אין די סאָוויעטען, סיי די, וואָס ניט; די רעגירונג זאָל זיין פער־אנטוואָרטליך פאר א פאָלקס־ראַטה, וואָס בעשטעהט פון א קליינער צאָהל דעלעגאַטען פון אַרבייטער־, סאָלדאַטען־ און פויערים־אָרגאַ־ניזאַציעס; אין פאָלקס־ראַטה זאָלען אויך צוגעלאָזען ווערען פאר־טרעטער פון די שטאָדט־דומאַס און זעמסטוואָ׳ס; לענין און טראָצ־קי זאָלען ניט טאָרען זיין אין קאַבינעט; דער מיליטערישער רעוואָ־לוציאָנערער קאָמיטעט און אַנדערע אָרגאַנען פון אונטערדריקונג זאָ־לען פאַנאַנדערגעלאָזט ווערען.

מיטוואָך אינדערפריה, דעם 28טען נאָוועמבער, נאָך א שטורמי־

שער דיסקוסיע, וואָס האָט געדויערט א גאַנצע נאַכט, איז מען ענד־ליך געקומען צו אַן אויסגלייך. צו די 108 מיטגליעדער פון דעם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָבען געדאַרפט צוקומען 108 פּראָפּאָרציאָנעלע פאַרטרעטער פון דעם פּויערים־קאָנגרעס, א הונ־דערט דעלעגאַטען דירעקט אויסגעקליבען פון דער אַרמיי און דעם פלאָט, א פופציג פאַרטרעטער פון די פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען — פינף און דרייסיג פון די אַלגעמיינע פעראיינען, צעהן פון די אייזענ־באַהן־אַרבייטער און פינף פון די פּאָסט־ און טעלעגראַף־אַרבייטער. די דומאַס און די זעמסטוואָס האָט מען אַרויסגעלאָזט. לענין און טראָצקי, האָט מען בעשלאָסען, זאָלען בלייבען אין דער רעגירונג, און דער מיליטערישער רעוואָלוציאָנערער קאָמיטעט זאָל פּאָרטזעצען זיין אַרבייט.

דעם קאָנגרעס האָט מען איצט אַריבערגעפיהרט אין דעם געוועזענעם קייזערליכען אינסטיטוט פאַר יוריספּרודענץ, פאָנטאַנקאַ נומער 6, וואו עס איז געווען דער הויפּט־קוואַרטיר פון די פּויערים־סאָוויעטען. דאָרט, אין דעם גרויסען זאַל, האָבען די דעלעגאַטען זיך פאַר־זאַמעלט מיטוואָך בייטאָג. דער אַלטער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט זיך געהאַט צוריקגעצויגען אין אַן אַנדער צימער און אָבגעהאַלטען א קאָנ־פערענץ צוזאַמען מיט עטליכע ווידערשפּעניגע דעלעגאַטען און פאַר־טרעטער פון אַרמיי־קאָמיטעטען.

טשערנאָוו האָט זיך געדרעהט פון איין פערזאַמלונג צו דער אַנדערער און זיך אויפמערקזאַם צוגעהערט. ער האָט געוואוסט, אַז עס זיינען פאָרגעקומען פערהאַנדלונגען מיט די באָלשעוויקעס, ער האָט אָבער ניט געוואוסט, אַז מען איז געקומען צו אַן אויסגלייך. ער האָט געהאַלטען א רעדע פאַר דער קאָנפערענץ:

„איצט, ווען אַלע שמועסען וועגען אַן אַלגעמיין־סאָציאַליסטישע רעגירונג, פאַרגעסט מען דאָס ערשטע מיניסטעריום, וואָס איז ניט געווען א קאָאַליציאָנס־רעגירונג און וואָס האָט געהאַט אין זיך נור איין סאָציאַליסט — קערענסקי. אין יענער צייט איז די רעגירונג געווען זעהר פּאָפּולער. איצט בעשולדיגט מען קערענסקי׳ן. מען פאַר־געסט, אַז ניט נור די סאָוויעטען האָבען איהם דערהויבען צו מאַכט, נור אויך די מאַסען פונ׳ם פאָלק.

„פאַר וואָס האָט זיך געענדערט די בעציהונג פונ׳ם פאָלק צו

קערענסקי׳ן? דער ווילדער מענש מאכט זיך א גאָט און דאווענט צו איהם, נאָכדעם בעשטראָפט ער איהם, אויב איינע פון זיינע תפלות ווערט ניט מקוים... אָט דאָס טהוט מען איצט... נעכטען קערענסקי, היינט לענין און טראָצקי, מאָרגען אַן אנדערער...

„מיר האָבען פאָרגעשלאָגען סיי קערענסקי׳ן, סיי די באָלשעווי־קעס זיי זאָלען זיך אָבזאָגען פון דער מאכט. קערענסקי האָט אָנגענו־מען אונזער פאָרשלאָג; אָקאָרשט היינט האָט ער געמעלדעט פון זיין בעהעלטעניש, אז ער רעזיגנירט אלס פרעמיער. די באָלשעוויקעס אָבער ווילען אלץ האלטען די מאכט, כאָטש זיי ווייסען ניט, וואָס צו טהאָן מיט איהר...

„צי די באָלשעוויקעס וועלען געווינען, צי זיי וועלען פארלירען, דער גורל פון רוסלאנד ווענדט זיך ניט אָן דעם. דאָס רוסישע דאָרף ווייסט אויסגעצייכענט, וואָס ער וויל. דאָס רוסישע דאָרף האָט גענו־מען זיין גורל אין זיינע אייגענע הענד... סוף כל סוף וועט אונזער רעטונג קומען פון דאָרף...”

בשעת טשערנאָוו האָט גערעדט, האָט אוסטינאָוו אינ׳ם גרויסען זאל געמעלדעט, אז דער פויערים־קאָנגרעס און סמאָלני זיינען געקומען צו אן אויסגלייך. די מעלדונג איז אויפגענומען געוואָרען מיט א נע־וואלדיגער שמחה. פלוצלונג בעוויזט זיך טשערנאָוו און בעט דאָס וואָרט.

„מען שמועסט”, זאָגט ער, „אז דער פויערים־קאָנגרעס און סמאָלני האלטען ביי אן אויסגלייך. אזא אויסגלייך וואָלט געווען אונגעזעצליך, ווייל דער אמת׳ער קאָנגרעס פון פויערים־סאָוויעטען וועט זיך ערשט צונויפקומען אין א וואָך ארום...

„א חוץ דעם בין איך זיכער, אז די באָלשעוויקעס וועלען קיינ־מאָל ניט נאָכגעבען אייערע פאָדערונגען...”

א הילכיגער געלעכטער האָט איבערגעריסען זיינע רייד. טשער־נאָוו האָט פערשטאנען, וואָס דאָ טהוט זיך. ער איז אראָפּ פון פלאַט־פאָרם, ארויס פון זאל, מיט איהם איז אוועק זיין רוהם...

דאָנערשטאג, דעם 16טען נאָוועמבער, שפּעט נאָכמיטאָג, איז דער קאָנגרעס זיך צונויפגעקומען אויף אַן אויסערגעוועהנליכער זי־צונג. אין דער לופטען האָט זיך געפיהלט א יום־טוב׳דיגע שטימונג, און אלע פנים׳ער האָבען געשיינט. מען האָט זיך גיך אָבגעפארטיגט

מיט דער טאגעס־אָרדנונג, דאן איז אויפגעשטאנען דער אלטער נאטהאנסאָן, מיט דער ווייסער באָרד, דער פיהרער פון די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען. זיין קול האָט געציטערט און טרעהרען זיינען געשטאנען אין זיינע אויגען, ווען ער האָט געלייענט דעם בעריכט, אז די פויערים־סאָוויעטען און די סאָוויעטען פון ארבייטער און סאָלדאטען האָבען זיך „גענומען". אלעמאָל, ווען ער האָט אויסגערעדט דאָס וואָרט „פעראייניגונג", האָבען אויסגעבראָכען בענייסטערטע אפּלאָדיסמענטען...

נאָכדעם האָט אוסטינאָוו געמעלדעט, אז עס זיינען אָנגעקומען דעלעגאטען פון סמאָלני, צוזאמען מיט פארטרעטער פון דער רויטער ארמיי. די דעלעגאטען ווערען בעגריסט דורך אויפשטעהן פון די ערטער. אַן ארבייטער, א סאָלדאט און א מאטראָז נעהמען דאָס וואָרט איינער נאָכ'ן אנדערען און בעגריסען די געסט.

סווערדלאָוו רעדט אינ'ם נאָמען פונ'ם צענטראַלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט. מיט געשרייען: „עס לעבע דער שלום פון בירגער־קריעג! עס לעבע די פעראייניגטע דעמאָקראטיע!" האָבען זיך די פויערים ארויסגעשאָטען פונ'ם זאל.

עס איז שוין געווען פינסטער. דער שנעע האָט געבלישטשעט אין דעם בלייכען שיין פון דער לבנה און די שטערען. איבער'ן ברעג פונ'ם קאנאל זיינען די סאָלדאטען פון דעם פאוולאָווסקע פּאָלק געווען אויסגעשטעלט אין רייהען, ווי צום פאראד. דער מיליטערישער אָרקעסטער האָט אָנגעהויבען שפּיעלען די „מארסעליעזע". די סאָלדאטען האָבען מיט אלע כחות געשריען „הורראה", די פויערים האָבען זיך אויסגעשטעלט אין רייהען און פאנאנדערגעוויקעלט די גרויסע רויטע פאָהן פון דעם עקזעקוטיוו קאָמיטעט פון די אלל־רוסישע פויערים־סאָוויעטען. אויף דער פאָהן איז געווען אויסגעוועבט מיט גאָלד: „עס לעבע די פעראייניגונג פון די רעוואָלוציאָנערע ארבייטער־מאסען!" נייע פאָהנען האָבען זיך בעוויזען: פון די ראיאָנע סאָוויעטען, פון פוטילאָווסקע זאוואָד. אויפ'ן לעצטען איז געשטאנען: „מיר נויגען זיך פאר דער פאָהן כדי צו בעשאפען די ברידערליכקייט פון אלע פעלקער!"

פון ערגעץ האָבען זיך בעוויזען פאקעלען. זייער ליכט האָט גע־

שיינט אָראַנזש־פּאַרביג אין דער נאַכט, זיך אָבגעשפּיגעלט מיט טױ־זענדער פונקען אינ'ם אייז, געברענט מיט א רויכיגען פלאַם איבער די קעפּ פון דער מאַסע, וואָס האָט זיך אוועקגעלאָזט מאַרשירען איבער דעם ברעג פון דער פאָנטאַנקאַ. מאַסען מענשען זיינען גע־שטאַנען און געקוקט אין שטילער ערשטוינונג.

„עס לעבע די רעוואָלוציאָנערע ארמיי! עס לעבע די רויטע גווארדיע! עס לעבע די פּויערים!"

אָט אזוי האָט זיך די גרויסע פּראָצעסיע געשלענגעלט איבער'ן שטאָדט, געוואָרען אַלעמאָל גרעסער און פאַנאַנדערגעוויקעלט אַלע־מאָל נייע פאָהנען מיט גאָלדענע אותיות. צוויי אויסגעהאָרעוועטע, איינגעבויגענע אַלטע פּויערים זיינען געגאַנגען האַנד אין האַנד, און אויף זייערע פּנים'ער האָט געלויכטען א קינדערשער נחת.

„אדרבה", האָט איינער געזאָגט, „איך וואָלט געוועזן א בעלן צו זעהען, ווי זיי וועלען ביי אונז פּרואוון אָבנעהמען די ערד — איצט!"

לעבען סמאָלני זיינען די רויטע גווארדייצעס געווען אויסגע־שטעלט אויף ביידע זייטען גאַס, אַלע ווילד פון פרייד. דער אַנדערער פּויער האָט געזאָגט צו זיין חבר: „איך בין גאָר ניט מיעד. מיר דאַכט זיך, אז איך האָב א גאַנצען טאָג זיך געטראָגען אין דער לופטען!"

אויף די טרעפּ פון סמאָלני זיינען געשטאַנען אַן ערך הונדערט אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען. זייער רויטע פאָהן האָט אויס־געזעהן דונקעל אַנקעגען דעם העלען ליכט, וואָס האָט זיך געגאָסען צווישען די אַרקאַדען. זיי האָבען זיך א וואָרף געטהאָן אַרונטער, אַרומגענומען די פּויערים און זיי געקושט. די פּראָצעסיע האָט זיך געגאָסען דורכ'ן טויער איבער די טרעפּ, געהילכט ווי א דונער.

אין דעם ריזיגען ווייסען זאַל האָבען געוואַרט דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט, דער גאַנצער פּעטראָגראַדער סאָוויעט און א טויזענד צושויער. עס האָט געהערשט די פייערליכע שטימונג, וואָס מען פיהלט נור אין גרויסע היסטאָרישע מאָמענטען.

זינאָוויעוו מעלדעט וועגען דעם אויסגלייך מיט דעם פּויערים־קאָנ־גרעס. הילכיגע שטימען פילען אָן דעם זאַאַל. די שטימען ווערען פרעהליכער און פעראייניגען זיך אין א שטורם פון בעגייסטערטע

נעשרייען, ווען אונטען, אין קאָרידאָר, דערהערט זיך מוזיק און עס בעוויַיזען זיך די ערשטע רייהען פון דער פּראָצעסיע. דאָס פּרעזי־דיום שטעלט זיך אויף אויפ'ן פּלאַטפּאָרמע און רוימט אָב אַ פּלאַץ פאַר דעם פּרעזידיום פון די פּויערים. די מענשען פון ביידע גרופּען נעהמען זיך ארום. הינטער זיי ווערען די צוויי פאָהנען פעראייניגט אנטקעגען דער ווייסער וואנט איבער דער לעדיגער ראַהם, פון וואנען דער קייזערליכער פּאָרטרעט איז שוין לאנג פאַרשוואונדען.

די „טריאומף־זיצונג“ עפענט זיך. סווערדלאָוו האלט אַ קורצע בעגריסונגס־־רעדע. דאַן שטעהט אויף מאריא ספּירידאָנאָווא. זי איז מאָגער, בלייך, איהרע האָאר זיינען גלאַט פאַרקעמט. זי טראָגט ברילען און אין אלגעמיין זעהט זי אויס ווי אַ ניו־ענגלאנדער לעהרערין. די דאָזיגע געליעבטעסטע און מעכטיגסטע פון אלע רוסישע פרויען נעהמט דאָס וואָרט.

„...וויטע האָריזאָנטען, וואָס די וועלט האָט זיי ביז איצט ניט געזעהן, עפענען זיך פאַר רוסלאנד... אלע ביזאהעריגע ארבייטער־בעוועגונגען זיינען בעזיעגט געוואָרען. אָבער די איצטיגע בעוועגונג איז אונבעזיעגבאר. ס'איז ניטאָ אזא קראפט אין דער וועלט, וואָס זאָל קענען פאַרלעשען דעם פלאַם פון דער רעוואָלוציע! די אלטע וועלט צופאַלט זיך אין שטיקער, אַ נייע וועלט ווערט געבוירען...“

טראָצקי רעדט מיט פּייער: „איך בעגריס אייך, חברים־פּויערים! איהר קומט אהער ניט ווי געסט, נור ווי הערשער פון אָט דעם הויז, וואו עס קלאַפּט דאָס הארץ פון דער רוסישער רעוואָלוציע. דער ווילען פון מיליאָנען ארבייטער איז איצט פעראייניגט אין אָט דעם זאאַל... עס איז איצט דאָ נור איין הערשער איבער דעם רוסישען לאנד: די פעראייניגונג פון ארבייטער, סאָלדאטען און פּויערים...

„אַ נייע מענשהייט ווערט געבוירען. מיר שווערען בלייבען גע־טריי אונזער רעוואָלוציאָנערען פּאָסטען. אויב מיר ווערען בעזיעגט, וועט דאָס זיין נור אין קאמפּף...“

נאָכדעם נעהמט קרילענקאָ דאָס וואָרט. ער דערצעהלט וועגען דער לאגע ביים פראָנט, וואו דוכאָנין גרייט זיך ארויסווייזען אַ ווי־דערשטאנד דעם ראטה פון די פאָלקס־־קאָמיסארען. „זאָל דוכאָנין

און זיינע שותפים געדענקען, אז מיר וועלען ניט זיין ווייך צו די וואָס פארשפארען דעם וועג צו פריעדען!"

דיבענקאָ באגריסט די פערזאמלונג אינ׳ם נאָמען פונ׳ם פלאָט. קרושינסקי, א מיטגליעד פונ׳ם אלל־רוסישען אייזענבאהן־פעראיין, ערקלעהרט: „פון היינטיגען טאָג אָן, ווען אלע אמת׳ע סאָציאליסטען האָבען זיך געאייניגט, איז די גאנצע ארמיי פון אייזענבאהן־ארביי־טער פאָלשטענדיג אינ׳ם דיענסט פון דער רעוואָלוציאָנערער דעמאָ־קראטיע!"

עס רעדט לונאטשארסקי מיט טרעהרען אין די אויגען, עס רעדט פראָשיאן אינ׳ם נאָמען פון די לינקע סאָציאליסטען־רעוואָלוציאָנערען, עס רעדט זאהאראשווילי אינ׳ם נאָמען פון די פעראייניגטע סאָציאל־דעמאָקראטען־אינטערנאציאָנאליסטען, — מיטגליעדער פון מארטאָוו׳ס און גאָרקי׳ס גרופען.

„מיר האָבען פארלאָזט", זאָגט ער, „דעם צענטראלען עקזעקו־טיוו־קאָמיטעט, ווייל די באָלשעוויקעס האָבען ניט געוואָלט נאָכגעבען. מיר האָבען זיי געוואָלט צווינגען מאכען הנחות, כדי די פעראייניגונג פון דער גאנצער רעוואָלוציאָנערער דעמאָקראטיע זאָל ווערען מעגליך. איצט, ווען אָט די פעראייניגונג איז שוין דורכגעפיהרט, האלטען מיר פאר אונזער פליכט ווידער אמאָל אריינצוטרעטען אינ׳ם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט... מיר ערקלעהרען, אז אלע מיטגליעדער, וואָס האָבען זיך צוריקגעצויגען, וועלען זיך ווידער אומקעהרען אינ׳ם צענטראלען עקזעקוטיוו־קאָמיטעט."

א בכבוד׳יגער אלטער פויער סטאשקאָוו, א מיטגליעד פון דעם פויערים־פרעזידיום, נויגט זיך אין אלע פיער ווינקלען פונ׳ם זאאל. „איך בעגריס אייך", זאָגט ער, „מיט דעם געבורט פון א נייעם רו־סישען לעבען און א נייער פרייהייט!"

עס רעדט גראָנסקי אינ׳ם נאָמען פון דער פוילישער סאָציאל־דעמאָקראטיע. עס רעדט סקריפּניק אינ׳ם נאָמען פון די פאבריטשנאָ־זאוואָדסקע קאָמיטעטען, עס רעדט טיפּאָנאָוו אינ׳ם נאָמען פון די רוסישע סאָלדאטען אין סאלאָניקי. עס ריידען פיעלע אנדערע רעד־נער. מען רעדט מיט א פול הארץ, מיט דער גליקליכער שפּראך פון ערפילטע האָפנונגען...

שפעט ביינאכט ווערט אָנגענומען די פאָלגענדע רעזאָלוציע:

„דער צענטראַלער עקזעקוטיוו קאָמיטעט, פעראייניגט אין אַן אויסעראָרדענטליכער זיצונג מיט דעם פעטראָגראַדער סאָוויעט און דעם פויערים־קאָנגרעס, בעשטעטיגט די געזעצען וועגען ערד און פריעדען, וואָס ס'האָט אָנגענומען דער 2טער קאָנגרעס פון סאָוויעטען פון אַרבייטער־ און סאָלדאַטען־דעפּוטאַטען, ווי אויך דעם געזעץ וועגען אַרבייטער־קאָנטראָל, וואָס דער צענטראַלער עקזעקוטיוו־קאָמיטעט האָט ארויסגעגעבען."

די רעזאָלוציע ווערט אָנגענומען איינשטימיג.

ע נ ד ע.

Toronto Jewish Public Library

THIS BOOK MAY BE KEPT
21 DAYS

and may be renewed once, if no application has been registered for it.

A fine of 5 cents a day is charged, if the book is kept after the last date stamped below. No book will be issued while a fine remains unpaid.

PLEASE ADVISE CHANGE OF ADDRESS